

การเปรียบเทียบภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่
ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน

นางสาวกนกพรรณ วิบูลย์ศรีน

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-53-1492-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE COMPARISON OF REPRESENTATIONS OF MODERN AND POSTMODERN
WOMEN IN THAI AND AMERICAN MOVIES

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic year 2004

ISBN 974-53-1492-7

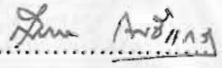
หัวข้อวิทยานิพนธ์   การเปรียบเทียบภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่
 ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน
 โดย   นางสาวกนกพรรณ วิบูลยศริน
 สาขาวิชา   การสื่อสารมวลชน
 อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติ กันภัย

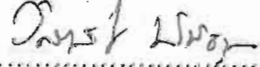
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
 ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

 ..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
 (รองศาสตราจารย์ ดร. พิศะ จิรโสภณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ..... ประธานกรรมการ
 (อาจารย์สุภาพร โพธิ์แก้ว)

 ..... อาจารย์ที่ปรึกษา
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติ กันภัย)

 ..... กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิลาสินี พิพิชญกุล)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กนกพรรณ วิบูลย์ศรีน : การเปรียบเทียบภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย และภาพยนตร์อเมริกัน (THE COMPARISON OF REPRESENTATIONS OF MODERN AND POSTMODERN WOMEN IN THAI AND AMERICAN MOVIES) อ.ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิตติ กัณภัย, 429 หน้า. ISBN 974-53-1492-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันว่ามีลักษณะอย่างไร และทำการเปรียบเทียบโดยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์เนื้อหา ทำการศึกษาภาพยนตร์รวม 30 เรื่อง

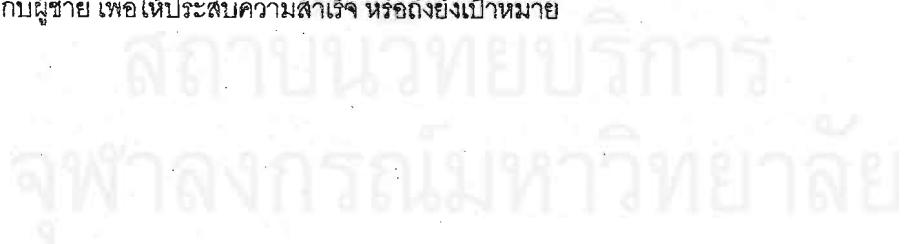
ผลของการวิจัยสรุปได้ว่า

ภาพตัวแทน (Representations) ของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย มีลักษณะทางกายภาพที่ดี มีความมั่นใจในตนเอง กล้าเปิดเผย แต่ยังคงแสดงอาการลังเลในการตัดสินใจ พยายามที่จะผลักดันตนให้หลุดพ้นจากความเชื่อเดิมๆ สำหรับภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่พบภาพของการไม่ยึดติดกับสิ่งต่างๆ ทำตามความต้องการของตน ใช้เรื่องเพศเป็นตัวแสดงความรู้สึกรัก มุ่งหาความสุขให้กับชีวิต กำหนดรสนิยมทางเพศของตนเองได้ ในขณะที่ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน มีความเป็นปัจเจกชนสูง แต่ก็ให้ความสำคัญกับครอบครัว มีลักษณะของการทวนกระแสสังคม ไม่ต้องการให้สังคมคาดหวัง สำหรับภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่มีการประกอบอาชีพทางด้านวิทยาศาสตร์ มีความล้ำหน้า แต่ก็โหยหาถึงรากเหง้าของตน ปฏิเสธกฎเกณฑ์ของสังคมทั้งปวง ใช้เทคโนโลยีในการเสริมความรู้ และมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายได้หลายคน เพื่อหาความสุขใส่ตัว

ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันมีความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันในแง่ของวิถีการดำเนินชีวิต การแสดงออกที่มีต่อสังคมและครอบครัว แต่ก็แฝงด้วยความเหงา และมีความแตกต่างกันในแง่ของการเลือกกำหนดรสนิยมทางเพศ การให้ความสำคัญกับครอบครัว และการได้รับการลงโทษจากสังคม และภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันมีความคล้ายคลึงกันในการรู้ความต้องการของตัวเอง การดำเนินชีวิต และมีความแตกต่างกันในแง่ของการใช้อำนาจของตนกับผู้ชาย เพื่อให้ประสบความสำเร็จ หรือถึงยังเป้าหมาย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนิติ..... กนกพรรณ วิบูลย์ศรีน
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4585052228: MASS COMMUNICATION

KEY WORD: REPRESENTATIONS / MODERN WOMEN / POSTMODERN WOMEN / MOVIES

KANOKPAN WIBOOLYASARIN: THE COMPARISON OF REPRESENTATIONS OF MODERN AND POSTMODERN WOMEN IN THAI AND AMERICAN MOVIES. THESIS ADVISOR: ASST. PROF. KITTI GUNPAI, Ph.D. 429 pp. ISBN 974-53-1492-7

This research aims to study and compare the representations of modern and postmodern women in Thai and American movies. 10 Thai and 20 American movies are textually analysed.

The result shows that the representations of modern women in Thai movies comprise of positive physical traits including self-confidence and self-exposure. However, the hesitation in making decision is also found. Besides, the modern women attempt to unleash themselves from an old frame of belief. For the representation of post-modern women in Thai films, the analysis reveals the characteristics of non-commitment, self-indulgence, sexual usage in manipulating affection, aiming at life happiness and sexual taste determination by themselves. On the contrary, the representations of modern women in American films show the portrayal of extreme individualization and resistance to social norm. For the representation of post-modern women in American film, the analysis reveals the portrayal of occupation in scientific area, advancement in criticizing social norm, rejection of social order, employing technology in career improvement and polygamous behavior for self-indulgence.

In comparison, the representations of modern women in Thai and American movies are similar in terms of life-styles and intensive sociability to milieu, yet loneliness. There are also differences in terms of sexual taste determination, concentration to family and acquaintance of social punishment. The representations of post-modern women in Thai and American movies are similar in terms of recognition of self-desire and life-style. The difference comprises an abuse of power to reach goals of life.

Department Mass Communication
Field of study Mass Communication
Academic year 2004

Student's signature ..... *กนกพรณ วิษณุรัตน์*
Advisor's signature ..... *K. Gunpai*
Co-advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

ระยะเวลาที่ผ่านมาในการทำวิทยานิพนธ์ การศึกษาและการวิจัยในครั้งนี้ได้สอนให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ถึงคำว่า ความพยายาม และความอดทนเป็นอย่างยิ่ง สองคำนี้เป็นสิ่งที่เดินทางไปด้วยกันเสมอ เมื่อหวังที่จะประสบความสำเร็จไม่ว่าจะเป็นในเรื่องใดๆ ก็ตาม ความพยายามและความอดทนจะอยู่ตามลำพังไม่ได้ ความสำเร็จไม่มีทางมาถึง ต้องมีทั้งสองสิ่งอยู่ในตัวเราเอง หากผู้วิจัยขาดความพยายาม ความอดทน และเต็มไปด้วยความท้อแท้ รวมทั้งขาดบุคคลที่ให้ความช่วยเหลือในการก่อรูปก่อร่างให้กับงานวิจัยนี้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่มีความสำเร็จไปได้ด้วยดี

ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติ กันภัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่มีความอดทนอย่างสูงต่อผู้วิจัยที่ขาดเวลาในงานวิจัย ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษาที่ดีอยู่เสมอ กระตุ้นเตือนให้ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบในงานอยู่เสมอ ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจ และไม่เกิดความท้อแท้ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ รวมทั้งกราบขอบพระคุณอาจารย์สุภาพ โพธิ์แก้ว ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิลาสินี พิพิธกุล กรรมการ ที่ได้ให้คำแนะนำที่ดีเยี่ยมในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และได้กรุณาสละเวลามาในการสอบวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าให้ผ่านไปได้ด้วยดี

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่คอยเป็นกำลังใจ ให้คำปรึกษาที่ดีในยามท้อแท้ และสนับสนุนให้การเรียนและการทำวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัยอย่างดีเสมอ ขอขอบคุณน้องชายของผู้วิจัย และคุณบรรณวัชร รอดเทศ ที่คอยให้ความช่วยเหลือในการทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์นี้ พร้อมทั้งให้กำลังใจ กระตุ้นให้มีความพยายาม รวมทั้งขอบคุณเพื่อนๆ ของผู้วิจัย ที่คอยถามไถ่ และคุณอาอรสา ทองสุกมากที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ถ้าหากไม่มีบุคคลดังที่ได้กล่าวมา งานวิจัยของผู้วิจัยคงไม่สำเร็จเป็นรูปเป็นร่างแน่แท้ ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา	1
1.2 ปัญหานำวิจัย.....	7
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
1.4 ข้อสันนิษฐานของการวิจัย.....	8
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	8
1.6 นิยามศัพท์.....	9
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 ทฤษฎีสตรีนิยม (Feminism Theory).....	11
2.2 ทฤษฎีสัญญะวิทยา (Semiology).....	20
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง (Narrative).....	25
2.4 แนวคิดเรื่องการสร้างภาพ (Portrayal).....	35
2.5 แนวคิดความเป็นสมัยใหม่ (Modernity).....	37
2.6 แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodernism).....	39
2.7 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
2.8 กรอบแนวคิดในงานวิจัย.....	49
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	51
3.1 ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	51
3.1.1 แหล่งข้อมูลและประชากร.....	51
3.1.2 วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	52
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55

บทที่	หน้า
3.3 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
3.6 การนำเสนอข้อมูล.....	60
4 ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน.....	62
4.1 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์ไทยที่ศึกษา.....	62
- ผลจากการวิเคราะห์ภาพยนตร์ไทย.....	155
4.2 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์อเมริกันที่ศึกษา.....	166
- ผลจากการวิเคราะห์ภาพยนตร์อเมริกัน.....	358
5 การเปรียบเทียบภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย และภาพยนตร์อเมริกัน.....	369
5.1 ลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่.....	369
5.2 ลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่.....	385
5.3 การเปรียบเทียบภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน.....	397
6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	412
6.1 สรุปผลการวิจัย.....	412
6.2 อภิปรายผล.....	418
6.3 ข้อจำกัดในการวิจัย.....	424
6.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	424
รายการอ้างอิง.....	426
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	429

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
ตารางที่ 4.1 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Fake โกหกทั้งเพ.....	63
ตารางที่ 4.2 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง ความรักครั้งสุดท้าย.....	72
ตารางที่ 4.3 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง ผู้หญิง 5 บาป.....	83
ตารางที่ 4.4 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่องปอบ หัวดี สยอง.....	97
ตารางที่ 4.5 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง 999 9999ต่อ ติด ตาย.....	104
ตารางที่ 4.6 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง ชุมเสื่อแดนสิงห์.....	114
ตารางที่ 4.7 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง สังหรณ์.....	123
ตารางที่ 4.8 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง 191½ มือปราบ ทราบแล้วปวน.....	131
ตารางที่ 4.9 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง แอบ...คนข้างบ้าน.....	139
ตารางที่ 4.10 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง 14 ตุลา สงครามประชาชน.....	147
ตารางที่ 4.11 ภาพตัวแทนของผู้หญิงไทย.....	159
ตารางที่ 4.12 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Bridget Jones's Diary.....	167
ตารางที่ 4.13 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Heartbreaker.....	178
ตารางที่ 4.14 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Amelie	189
ตารางที่ 4.15 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Life or something Like It	199
ตารางที่ 4.16 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง The sweetest thing.....	211
ตารางที่ 4.17 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Sweet Home Alabama.....	223
ตารางที่ 4.18 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Charlie's Angel : Full Throttle.....	243
ตารางที่ 4.19 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Riding In Cars With Boys.....	256
ตารางที่ 4.20 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง The Princess Diaries.....	267
ตารางที่ 4.21 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง The Ring.....	276
ตารางที่ 4.22 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Ghosts of Mars.....	285
ตารางที่ 4.23 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Murder By Numbers.....	293

ตารางที่ 4.24 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง I am Sam.....	301
ตารางที่ 4.25 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง The Bourne Identity.....	310
ตารางที่ 4.26 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง The Fast and the Furious.....	316
ตารางที่ 4.27 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง 8 Mile.....	325
ตารางที่ 4.28 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง The Core.....	334
ตารางที่ 4.29 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Spider – Man	343
ตารางที่ 4.30 จำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Original Sin.....	349
ตารางที่ 4.31 ภาพตัวแทนของผู้หญิงอเมริกัน.....	362
ตารางที่ 5.1 เปรียบเทียบความแตกต่างของภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน.....	397
ตารางที่ 5.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน.....	404

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ไมเคิล วูด (1975) ได้กล่าวว่า เราสามารถตีความและเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์จากสิ่งที่ปรากฏในภาพยนตร์ ย้อนกลับมาสู่ความเป็นจริงในชีวิตได้ เนื่องจากภาพยนตร์เป็นศิลปะแห่งมหาชน (Popular Arts) แนวหนึ่ง ซึ่งทำหน้าที่ถ่ายทอดประสบการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของเรา สิ่งที่เรารับรู้อย่างเปิดเผยภาคภูมิใจ และส่วนที่เราเก็บซ่อนปิดบังไว้ในหีบมุมของจิตใจ โดยที่เราไม่อาจกำจัดมันออกไปได้ (กาญจนา แก้วเทพ, 2535 : 171) ภาพยนตร์จึงทำหน้าที่เป็นกระจกสะท้อนถึงสภาพความเป็นไปของโลกได้อย่างสมจริงสมจัง เนื่องจากภาพยนตร์สามารถบันทึกภาพและเสียงได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมาก และบริบทแวดล้อมทางวัตถุของมันยังเป็นรูปแบบของความบันเทิงที่สนองต่อแฟนตาซีของผู้ชม อีกทั้งยังเป็นประสบการณ์ร่วม (Collective Experience) ของคนจำนวนมากในเวลาเดียวกัน (บุญรักษ์ บุญเขตมาลา, 2542 : 266) ได้รับรู้ความหมายที่ถ่ายทอดออกมา โดยเฉพาะภาพยนตร์นั้นได้เป็นกระจกที่สะท้อนถึงภาพตัวแทนของผู้หญิงในสังคมด้วย

ในสังคมแห่งความเป็นจริง ได้กำหนดลักษณะของผู้หญิงไว้ว่า "ผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอ และมีสถานภาพที่ด้อยกว่าผู้ชายในสังคม" เป็นลักษณะสำคัญประการหนึ่งที่สังคมกำหนดบทบาทให้กับผู้หญิง ซึ่งเป็นค่านิยมและความเชื่อที่สืบทอดกันต่อๆ มาตั้งแต่สมัยโบราณ ในระบบสังคมที่ถือผู้ชายเป็นใหญ่ (Patriarchy Society) ซึ่งเป็นระบบที่เป็นการกดขี่ที่เพศชายกระทำต่อเพศหญิงทั้งภายในครอบครัวและในสถาบันสังคมอื่นๆ ฐานะของผู้หญิงจึงมีความต่ำต้อยด้อยค่าอย่างเปิดเผยในสังคม ผู้หญิงมีฐานะเป็นเพียงสมบัติชิ้นหนึ่งของพ่อในฐานะลูกสาว เมื่อโตขึ้นถึงเวลาแต่งงาน ก็อยู่ในความครอบครองของสามี และสุดท้ายก็อยู่ในความดูแลของลูกชาย เหล่านี้ล้วนถูกกำหนดเอาไว้อย่างชัดเจนให้กับผู้หญิงต้องปฏิบัติตาม

สถานะของผู้หญิงในยุคสมัยก่อน ไม่ว่าจะอยู่ชนชั้นใด ต่างก็ได้รับผลจากความไม่เท่าเทียมทางเพศที่ถูกกำหนดมาจากสังคม เพราะสถานภาพและบทบาทของคนในสมัยนี้ถูกกำหนดมาจากชาติตระกูล และเพศ ชนชั้นในสังคมจึงเป็นผลผลิตมาจากชาติกำเนิดนี้ และไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ (กาญจนา แก้วเทพ, 2535 : 12) สำหรับผู้หญิงในชนชั้นสูง ถึงแม้เธอจะมีทรัพย์สินสมบัติอยู่ในครอบครอง แต่ก็ไม่ได้เป็นผู้ครอบครองที่แท้จริง คงเป็นชายเท่านั้นที่มีอำนาจครอบครองอย่างแท้จริง ผู้หญิงจะมีชีวิตอยู่เพียง เคียงข้างฝ่ายชายเท่านั้น ส่วนผู้หญิงในชนชั้น

ล่างต้องเข้าร่วมในกระบวนการผลิตในครัวเรือนเหมือนกับผู้ชาย แต่ก็ไม่ได้เป็นอิสระทางเศรษฐกิจ ผู้หญิงยังต้องพึ่งพิงอยู่กับสามี ซึ่งเป็นหลักประกันทางสังคมและเศรษฐกิจให้กับผู้หญิง ดังนั้น การเข้าร่วมในการผลิตของผู้หญิงนั้น เป็นเพียงเข้าร่วมทำงาน แต่ไม่ได้เข้าร่วมในการตัดสินใจแต่อย่างใด สิ่งเหล่านี้เป็นการสร้างอุดมการณ์ให้ผู้หญิงเห็นแก่ตนเอง อ่อนแอ และผู้ชายก็เป็นฝ่ายให้การปกป้อง คุ้มครอง รวมทั้งปกครอง โดยผู้ชายจะเรียกร้องการตอบแทนจากผู้หญิง เช่น ความจงรักภักดี การรักษาพรหมจรรย์ เป็นต้น

สำหรับผู้หญิงในสังคมไทยสมัยโบราณ ขนบธรรมเนียมประเพณีในสังคมได้คาดหวังให้ผู้หญิงต้องมีบทบาทของการเป็นลูกที่ต้องดูแลบ้าน ช่วยเหลืองานภายในบ้านร่วมกับแม่ สำหรับบทบาทของแม่ ก็เป็นแม่ผู้ให้กำเนิด อบรมสั่งสอนลูก ดูแลบ้าน ดูแลสามี ดังนั้นผู้หญิงไทยจึงได้รับการอบรมสั่งสอนให้อยู่แต่ในบ้าน เตรียมตัวการเป็นแม่บ้าน แม่เรือนที่ดี โดยมีข้อประพฤติปฏิบัติสำหรับภรรยาที่พึงมีต่อสามี คือ ตื่นก่อนสามี ไม่นอนนาน ตื่นแล้วต้องรีบจัดการทุกอย่างที่สามีต้องใช้เวลาตื่นขึ้น นอนทีหลัง คือ ต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อสามีให้เรียบร้อยแล้ว สามีเข้านอนก่อนจึงนอนตาม พร้อมทั้งปฏิบัติตามที่สามีต้องการ จะกินจะใช้สิ่งใดก็ใช้เฉพาะของที่สามีให้ รวมทั้งต้องนำเกียรติคุณของสามีไปสรรเสริญในที่ต่างๆ ทุกโอกาสที่อำนวยให้ สมศรี สุขุมลันนท์, 2532 : 96 - 97) ดังนั้น ศูนย์กลางในการปฏิบัติตนเป็นแม่บ้านที่ดีในการทำงานบ้านก็คือ สามีนั่นเอง บทบาทและหน้าที่ต่างๆ ของผู้หญิงจึงมารวมกันอยู่ที่การเป็นภรรยา และจะพบเห็นผู้หญิงที่อยู่เป็นโสดด้วยความสมัครใจของผู้หญิงเองนั้นน้อย

หากผู้หญิงไม่ยอมปฏิบัติตามบทบาทที่สังคมกำหนด ก็จะได้รับผลกระทบหรือถูกประณามในรูปแบบต่างๆ จากสังคม เพื่อให้ผู้หญิงเหล่านั้นเกิดความรู้สึกผิด และเปลี่ยนการกระทำเสียใหม่ เช่น การชู้ชบิณฑาทจากเพื่อนบ้าน และอาจจะทำให้พ่อแม่หรือสามีไม่ยอมรับ ดังนั้น ผู้หญิงจึงต้องทำตามแบบฉบับที่สังคมกำหนดเอาไว้ ผู้หญิงจึงมีวงจรชีวิตที่วนเวียนอยู่แต่ภายในบ้านเท่านั้น

ดังนั้น จากที่ได้กล่าวมาแล้วถึงสถานะของผู้หญิงในสังคมแห่งความเป็นจริง ภาพสะท้อนของผู้หญิงที่ผ่านสายตาของภาพยนตร์ที่เป็นสื่อบันเทิงเพื่อความผ่อนคลายของมวลชน ได้มีการถ่ายทอดความเป็นผู้หญิงออกมาอย่างชัดเจน โดยภาพตัวแทนของผู้หญิงมักมีลักษณะของการเป็นสัตว์โลกแสนสวย แต่ไร้สมอง (ศิริพร สะโครบาเน็ค, 2526 : 46) เป็นการเสนอลักษณะสองมิติของผู้หญิง คือ วัตถุทางเพศที่ไม่มีสมองนึกคิดตัดสินใจ ไม่ได้เป็นคนที่สมบูรณ์ ต้องตกเป็นเหยื่อของสังคมตลอดเวลา ผู้ชายจึงมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตของผู้หญิง เพราะผู้หญิงปกป้อง คิดแก้ไขปัญหาของตนเองไม่ได้ ผู้หญิงจึงต้องตกอยู่ภายใต้อำนาจของผู้ชาย เช่น Willa Harper จากเรื่อง The Night of The Hunter มีบทบาทของการเป็นผู้หญิงที่รักเดียวใจเดียวต่อสามี ต้องทนต่อการรับรู้แบบเก่าๆ ของผู้หญิง กล่าวคือ อุทิศตนเพื่อสามีและศาสนา ทำให้ Willa รู้สึก

กตสัน จนต้องหาทางออกให้กับตัวเอง ด้วยการฆ่าตัวตาย (Lont, 1995 : 266) ซึ่งการนำเสนอภาพของผู้หญิงในลักษณะ "สัตว์โลกแสนสวย ที่ไม่มีสมอง" นี้เป็นการลดศักดิ์ศรีและคุณค่าแห่งความเป็นคนของเพศหญิงเป็นอย่างยิ่ง เป็นการกดผู้หญิงให้ยอมรับการกดขี่ทางเพศของผู้ชาย และปล่อยให้ผู้ชายเป็นผู้ควบคุมเรื่องเพศ (Sexuality) ของผู้หญิงมากยิ่งขึ้น ลักษณะต่อมาคือ "แม่ศรีเรือนหรือกุลสตรี" นำเสนอผู้หญิงในบทบาทหน้าที่ที่ถูกกำหนดมาแต่ดั้งเดิมในสังคม คือ หน้าที่ของ แม่ ภรรยา หรืออาชีพที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการแก่สังคม เช่น ครู พยาบาล หรือ เลขาณูการ เป็นต้น ซึ่งเป็นภาพตัวแทนที่พบได้เสมอในภาพยนตร์ไทยที่เกี่ยวข้องกับความรัก ที่หลังจากสแปงปี เอนดิงแล้ว ก็สามารถมองเห็นภาพต่อไปว่า นางเอกจะมีความสุขในโลกแคบของการเป็นภรรยา หรือแม่ที่ดีของผู้ชายต่อไป (ศิริพร สะโครบาเน็ค, 2526 : 46) ซึ่งภาพตัวแทนนี้เป็นการยอมรับการแบ่งแยกแรงงานทางเพศที่ไม่เป็นธรรม โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงเอาไว้ ในกิจการของบ้านเรือนและแยกผู้ชายไว้ในกิจการของบ้านเมือง

นอกจากนี้ ยังได้มีการกำหนดคุณลักษณะที่ชัดเจนของผู้หญิงไว้ 2 แบบ คือ ผู้หญิงนั้นมีทั้ง "ดี" และ "เลว" (กาญจนา แก้วเทพ, 2540 : 64) กล่าวคือ เป็นการสร้างภาพแบบฉบับ (Stereotype) ของผู้หญิงในสังคมขึ้นมา ผู้หญิงที่ดีนั้นจะมีลักษณะ คือ เป็นภรรยาที่ซื่อสัตย์ต่อสามี หัวอ่อนเชื่อฟัง อ่อนหวาน เอาใจสามี เป็นแม่ที่รักและอุทิศตนเพื่อลูก เป็นแม่บ้านที่ขยันขันแข็ง เป็นผู้ใฝ่ใจในศาสนา ส่วนผู้หญิงที่เลว ก็มีลักษณะที่ตรงกันข้ามกับผู้หญิงที่ดี

และ Gerald Mast (1992 : 477) กล่าวถึงภาพตัวแทนของผู้หญิงที่พบในภาพยนตร์ว่า "ผู้หญิงส่วนมากมักจะได้รับบทบาทเป็นแม่ เป็นภรรยาที่ดี สามารถดูแลบ้านและครอบครัวได้ดี หรือกับบทบาทที่เป็นผู้หญิงที่น่าหลงใหล และแฝงไปด้วยความอันตราย" ซึ่งลักษณะของผู้หญิงที่กล่าวมานี้ เมื่อถูกตอกย้ำอยู่เสมอจึงได้กลายมาเป็นภาพตัวแทนแบบฉบับ (Stereotype) ของผู้หญิงไป เช่น เมขลา ในแม่เบี้ย ถึงแม้จะมีอาชีพการงานที่ดี แต่ก็ไม่ได้ใช้ความสามารถของตนในการผูกมัดใจพระเอกอย่างชะงัด กลับใช้ความสวยงามเป็นสิ่งล่อใจ เป็นต้น

เมื่อสังคมของความเป็นจริงมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสทุนนิยมที่เข้ามาในสังคม ตะวันตก บทบาทหน้าที่ของคนย่อมเปลี่ยนแปลงตามไป ผู้หญิงก็ออกมาทำงานนอกบ้านมากขึ้น แต่ผู้หญิงก็ยังหนีไม่พ้นเรื่องของการกดขี่และไม่ได้รับการพัฒนาตนให้เท่าเทียมกับผู้ชาย ผู้หญิงก็ยังอยู่ในสถานะที่เป็น "รอง" จากผู้ชาย เนื่องด้วยข้อจำกัดทางเพศที่เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันนี้ขึ้น ซึ่งก็เป็นลักษณะที่ไม่ต่างกันในทุกสังคม

จากการถูกกดขี่ เอารัดเอาเปรียบ และตกเป็นทาสของสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่มาช้านาน ทำให้ผู้หญิงคิดว่าถึงเวลาที่ควรจะต้องปลดแอกเหล่าผู้หญิงให้มีความอิสระ และมีบทบาทที่ไม่แตกต่างจากผู้ชาย ขบวนการเรียกร้องสิทธิสตรีจึงเกิดขึ้นมาในโลกตะวันตก เพื่อเรียกร้องโอกาสที่เท่าเทียมกันระหว่างหญิงและชาย สิทธิเสรีภาพของผู้หญิง รวมไปถึงปลดปล่อยผู้หญิงให้มี

อิสรภาพ อำนาจ และเป็นอิสระจากพันธนาการต่างๆ ทางสังคม นับตั้งแต่ทศวรรษ 1960 เป็นต้นมา เป็นยุคสมัยแห่งการบันทึกประวัติศาสตร์ของการต่อสู้ของผู้หญิง โดยเริ่มเปิดฉากท้าทาย ปริณทลที่เป็นที่ภายนอกสำหรับผู้หญิง เช่น การเมืองหรือเศรษฐกิจ ซึ่งถือว่าเป็นพื้นที่ของผู้ชายที่ผู้หญิงเข้ามาต่อสู้เพื่อเรียกร้องสถานะทางการเมืองและระบบการแบ่งงานกันทำที่เท่าเทียมกัน ในคริสต์ศตวรรษที่ 19 และ 20 ขบวนการสิทธิสตรีได้มีการเคลื่อนไหวอย่างมากในเรื่องของความเสมอภาคและโอกาสของผู้หญิงในด้านต่างๆ โดยในช่วง ค.ศ. 1840 เรื่องสิทธิสตรีเข้าไปมีบทบาทการเมือง ขบวนการเคลื่อนไหวสิทธิสตรี ซึ่งนำโดย เอลิซาเบท โคดี สแตนตัน (Elizabeth Cody Stanton) และซูซาน บี แอนโทนี (Susan B. Anthony) ได้ให้ข้อคิดเห็นที่จะต่อต้านเกี่ยวกับทาส ทำให้เกิดการประกาศอิสรภาพของผู้หญิง และได้มีการประชุมในระดับโลกเกี่ยวกับการต่อต้านการมีทาสในประเทศอังกฤษ จากผลการประชุมทำให้มีการประกาศอิสรภาพเกี่ยวกับผู้หญิงขึ้น (Freedman, 2001 : 2) และได้มีการก่อตั้งองค์กรที่เกี่ยวข้องกับสิทธิสตรีขึ้นหลายแห่ง อาทิ สมาคมสิทธิผู้หญิงแห่งชาติ (The National Woman Suffrage Association) สภาผู้หญิงระหว่างประเทศ (International Council of Woman) หรือสมาคมผู้หญิงแห่งชาติของอเมริกัน (The National American Woman's Suffrage Association : NAWSA) (วันทนี วาลิกะสิน, 2543 : 19) เป็นต้น ซึ่งเป็นองค์กรที่มีการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับสิทธิของผู้หญิงในประเด็นความเสมอภาคทางการเมือง เศรษฐกิจ รวมทั้งสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับผู้หญิงด้วย กระแสการเรียกร้องนี้ได้มีระยะเวลาของการต่อสู้ตลอดเวลาจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งได้แพร่กระจายแนวคิด กระแสการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิสตรีไปยังหลายๆ ประเทศ รวมทั้งประเทศไทยด้วย

สำหรับกระแสการเรียกร้องเพื่อสิทธิสตรี หรือกระแสสตรีนิยมในประเทศไทยนั้น มีต้นกำเนิดในการเรียกร้องสิทธิมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 โดยอำแดงเหมื่อนได้ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาว่า เธอไม่เต็มใจที่จะสมรสกับผู้ชายที่บิดามารดาเลือกให้ และอำแดงจั่นได้ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาว่า เธอไม่ยินยอมให้สามีนำเธอไปขาย ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงแก้ไขกฎหมายให้บิดามารดาทำการสมรสให้แก่บุตรได้ต่อเมื่อบุตรยินยอม และได้ยกเลิกกฎหมายซื้อขายเมียเสีย เว้นแต่เมียจะยินยอม (วันทนี วาลิกะสิน, 2543 : 24)

หลังจากเรียกร้องสิทธิสตรีของอำแดงเหมื่อน และอำแดงจั่น กระแสของสตรีนิยมก็ได้เงียบหายไป จนกระทั่งในสมัยรัชกาลที่ 5 ซึ่งเป็นยุคที่ประเทศไทยเข้าสู่ยุคปฏิรูปประเทศ เนื่องจากอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่เข้ามาในสังคมไทย และการแผ่ขยายของลัทธิจักรวรรดินิยม ทำให้ทรงมีนโยบายที่จะปฏิรูปประเทศทั้งการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา กฎหมาย และขนบธรรมเนียมประเพณีต่างๆ ของไทยให้ทันสมัย และมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จัก และเป็นที่ยอมรับ ตลอดจนก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศ

การปฏิรูปประเทศได้ส่งผลให้กระแสสตรีนิยมในประเทศไทยกลับมาอีกครั้ง เพื่อเรียกร้องสิทธิความเสมอภาคและความยุติธรรมให้กับสตรีทุกคนในสังคม และเป็นการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนของกลุ่มสตรีในยุคนั้น ในยุคแห่งการปฏิรูปประเทศนี้จึงถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของกระแสสตรีนิยมในประเทศไทย

ในปี พ.ศ.2475 ผู้หญิงได้รับสิทธิทางการเมืองเท่าบุรุษ ผู้หญิงเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของตนต่อประเทศ สิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงบทบาทผู้หญิง คือ ภาวะเศรษฐกิจ การศึกษาและอารยธรรมตะวันตก ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ได้มีรัฐธรรมนูญถาวรฉบับแรก และกฎหมายเลือกตั้งฉบับแรก พ.ศ. 2476 มีผลทำให้ชายและหญิงมีสิทธิทางการเมืองเท่าเทียมกันโดยนิตินัย ปรากฏว่าผู้หญิงได้ใช้สิทธิและมีบทบาททางการเมืองมากขึ้นตามลำดับ เปิดโอกาสให้ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทมากขึ้น บทบาทและสถานภาพของผู้หญิงจึงดีขึ้นเรื่อยๆ มา จวบจนมติสหประชาชาติที่ประกาศให้ปี พ.ศ. 2518 เป็นปีสตรีสากล (International Women's Year) และประกาศให้ทศวรรษ 1970 (พ.ศ.2518-2528) เป็นทศวรรษแห่งสตรี (The International Decade For Women) (วันทนีย์ วาสิกะสิน, 2543 : 27) คณะกรรมการได้เสนอให้รัฐบาลแก้ไขกฎหมายที่จำกัดสิทธิสตรีในหลายๆ เรื่อง อาทิ สามารถขึ้นดำรงตำแหน่งในระดับสูงสุดเทียบเท่าผู้ชาย เข้าไปประกอบอาชีพในแวดวงที่เป็นของผู้ชายมากขึ้น เช่น แวดวงการเมือง เศรษฐกิจ หรือแวดวงสื่อมวลชน ที่ผู้หญิงได้เข้ามามีบทบาทในระดับบริหารตัดสินใจด้วย แต่ก็ยังถือว่าผู้หญิงก็เป็นกลุ่มน้อยในสถาบันนั้นๆ

การเกิดขึ้นและเติบโตของกลุ่มสตรีทิสตรี ทำให้เกิดความสนใจที่จะศึกษาเรื่องผู้หญิงในภาพยนตร์มากขึ้น วงการภาพยนตร์ได้รื้อถอน (Deconstruct) ภาพตัวแทนของผู้หญิงแบบเดิมๆ ที่ระบบสังคมแบบชายเป็นใหญ่ได้กำหนดให้กับผู้หญิงออก และได้เกิดลักษณะของผู้หญิงที่ก้าวหน้าขึ้น เพื่อตอบสนองต่อการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องสิทธิของกลุ่มสตรีนิยม กลายเป็นภาพตัวแทนของผู้หญิงที่มีความสามารถที่จะจัดการได้ทั้งเรื่องภายในบ้าน และที่ทำงานควบคู่กันไป กล่าวคือ ถึงแม้ผู้หญิงจะเก่งหรือดำรงตำแหน่งหน้าที่การงานที่ดี แต่ผู้หญิงจะต้องเป็นแม่และภรรยาที่ดีด้วย ภาพของผู้หญิงแบบนี้ไปด้วยกันได้ดีกับระบบทุนนิยมยุคใหม่ที่หญิงและชายต้องแบ่งเบาภาระทางเศรษฐกิจไว้คนละครึ่ง เพราะถึงแม้ผู้หญิงจะทันสมัยและเก่งกาจเพียงไรในงานอาชีพ แต่ในความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย ผู้หญิงก็ยังยอมเป็นฝ่ายปรนนิบัติให้บริการผู้ชาย และแบกรับภาระงานบ้านและดูแลลูกไว้เพียงคนเดียวอย่างมีประสิทธิภาพ หากถ้าเธอแสดงบทบาทโดยบทบาทหนึ่งมากเกินไป เธอก็มีแนวโน้มที่จะเสียบทบาทอีกด้านหนึ่ง เช่น ทุ่มเทให้กับแซม ชายหนุ่มปัญญาอ่อนผู้เป็นลูกความ เพื่อเรียกร้องสิทธิความเป็นพ่อของเขาคืนมาจากฝ่ายสังคมสงเคราะห์ที่ได้ใช้กฎหมายเอาลูกของเขาไป จนริต้า ต้องห่างเหินกับครอบครัว สามิไปมีภรณยาน้อย ส่วนลูกชายก็ไม่รักเธอ สุดท้ายครอบครัวก็แตกแยก (I am Sam, 2545)

ภาพตัวแทนของผู้หญิงที่ก้าวหน้านี้ ก็ได้พัฒนาบทบาทต่อมาเรื่อยๆ จากปรากฏการณ์ของภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2544-2545) ได้มีการนำเสนอภาพยนตร์ที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงในบทบาทใหม่ๆ เข้ามาฉายมากขึ้นกว่าปีก่อนๆ กล่าวคือ จากในปี พ.ศ. 2541 มีจำนวน 7 เรื่อง, พ.ศ. 2542 มีจำนวน 12 เรื่อง, และ พ.ศ.2543 มีจำนวน 16 เรื่อง จนกระทั่งปี พ.ศ.2544 มีจำนวน 21 เรื่อง และ พ.ศ.2545 มีจำนวน 29 เรื่อง ซึ่งมีปริมาณที่มากขึ้นทุกปีและได้ให้ความสำคัญกับภาพตัวแทนของผู้หญิงมากขึ้น มีการนำเสนอภาพตัวแทนของผู้หญิงในบทบาทใหม่ๆ เป็นบทบาทของ "ผู้หญิงสมัยใหม่" (Modern Women) ที่มีลักษณะของความเป็นปัจเจกชน (Individualism) นั่นคือ ผู้หญิงและผู้ชายต่างก็มีความเป็นตัวของตัวเอง มีจุดเด่น จุดด้อย ไม่มีแบบแผนตายตัวของลักษณะทางเพศ ผู้ชายอาจจะอ่อนแอและผู้หญิงก็เป็นฝ่ายเข้มแข็งได้ ผู้ชายอาจเป็นฝ่ายรับผิดชอบงานบ้าน ดูแลลูก และผู้หญิงเป็นฝ่ายหาเลี้ยงครอบครัว หรือมีลักษณะที่เป็นอิสระภาพในตนเอง มีอาชีพการงานทำ ไม่ต้องพึ่งพาผู้ชายทางด้านเศรษฐกิจ หรือไม่จำเป็นต้องมีครอบครัว แต่เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไป มีการพัฒนาที่ก้าวหน้าเข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21 วงวิชาการต่างๆ ก็เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นวงการศึกษา ศิลปะ ดนตรี วรรณกรรม สังคมวิทยา การสื่อสาร แฟชั่น เทคโนโลยี หรือภาพยนตร์ จุดยืนของการเป็นหลังสมัยใหม่นี้ ยากต่อการกำหนดที่แน่นอน เป็นสิ่งทำดำเนินไปตามอารมณ์มากกว่าเหตุผล ดังนั้นภาพตัวแทนของผู้หญิงก็มีการเปลี่ยนแปลงไปยากที่จะหาจุดยืนด้วย เราเรียกว่า "ผู้หญิงในยุคหลังสมัยใหม่" (Postmodern Women) อาทิ บริดเจต จาก Bridget Jones's Diary (2544) ก็มีลักษณะของความเป็นตัวของตัวเองสูง ทำในสิ่งที่ตนพอใจ ไม่แคร์กับสังคมรอบข้าง ที่ถึงแม้ว่าค่านิยมของสังคมหรือคนรอบข้างจะบอกว่าการแต่งงานดีกว่าอยู่เป็นโสด จะทำให้บริดเจตเขวไปบ้าง ในขณะที่เดียวกันบริดเจตก็เลือกที่จะทำตามที่ต้องการมากกว่า คือมุ่งหวังให้ตนเองประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานแทน เพราะเธอสามารถดูแลตนเองและหาเลี้ยงตัวเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพิงผู้ชาย แต่ในบางครั้งก็มีความต้องการอยากมีครอบครัวที่อบอุ่นเหมือนผู้หญิงคนอื่นๆ ในสังคม

อีกตัวอย่างหนึ่งก็คือ ปวีณา จากเรื่อง Fake โกหกทั้งเพ (2545) ที่มีลักษณะของการเป็นผู้หญิงเก่ง กล้า สามารถทำงานเป็นเจ้านายของผู้ชาย (ชุง) ได้ มีวิถีการดำเนินชีวิตที่เดินไปตามที่ตนต้องการ เป็นฝ่ายเลือกคบกับผู้ชายที่พึงพอใจ จนถึงมีความสัมพันธ์ทางเพศได้อย่างง่ายดาย ทางด้านจิตใจของเธอนั้น เธอกลับชอบผู้หญิงด้วยตัวเอง แต่ปวีณาก็ยังดำเนินชีวิตตนเองอยู่ในสังคมด้วยความผาสุก ถ้าเทียบกับภาพยนตร์ไทยในสมัยอดีต หากตัวละครหญิงที่มีความคิดผิดปรกติเช่นนี้ มักจะมีจุดจบอยู่ที่ความเจ็บปวดเสมอ หรือการพลั้งเผลอไปมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนที่ไม่ใช่คนรักของตน โดยเฉพาะผู้หญิง ซึ่งเป็นเรื่องที่สังคมไทยส่วนใหญ่ยังยอมรับได้ไม่เต็มที่เพราะค่านิยมที่ผู้หญิงถูกสั่งสอนมาเป็นเวลาช้านานแล้วถึงเรื่องการรัก

นวนลสงวนตัว ไม่นิยมการอยู่ก่อนแต่ง ผู้หญิงทั้ง 5 คน จากเรื่องผู้หญิง 5 บาป (2545) ได้ฉีก ค่านิยมนี้ออกไป พวกเขาสามารถไปมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายอื่นก่อนแต่งงานได้ แต่ ภาพยนตร์อเมริกันอย่าง Amelie (2545) เคมิลี่สามารถมีเพศสัมพันธ์กับคนรักก่อนการแต่งงาน ได้ ถึงแม้จะเล็กรากับคนก่อน ก็ไม่เป็นความรู้สึกผิดในใจ ถ้าจะเริ่มต้นกับคนใหม่

จากที่กล่าวมานี้ จะเห็นว่า ภาพยนตร์ไทย และภาพยนตร์อเมริกันยังคงมีภาพตัวแทน ของผู้หญิงที่มีทั้งความเป็นสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ที่แตกต่างกันไปในแง่ของความคิด ความ เชื่อ ค่านิยมในสังคม หรือมุมมองที่ใช้ในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์แต่ละเรื่อง ดังนั้น ใน งานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการศึกษาเกี่ยวกับภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ และหลังสมัยใหม่ให้เห็นชัดมากขึ้น ว่าภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ใน ภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันนั้นมีลักษณะเป็นอย่างไร สอดคล้องกับผู้หญิงในสังคมจริง หรือไม่ มีจุดร่วม และจุดต่างในแง่มุมมองบ้าง รวมทั้งศึกษาถึงความสัมพันธ์ของผู้หญิงกับสถาบัน ต่างๆ ในสังคม เช่น ครอบครัว การศึกษา อาชีพการงาน และศาสนา เพื่อให้เข้าใจถึงแนวคิด ของผู้หญิง สถานภาพ และบทบาทที่ผู้หญิงมีต่อสถาบันต่างๆ ในสังคม เพื่อแบ่งแยกความเป็น ผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ของสังคมอเมริกัน และสังคมไทยได้อย่างชัดเจน

ปัญหาคำวิจัย

1. ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยมี ลักษณะเป็นอย่างไร
2. ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ที่ปรากฏในภาพยนตร์อเมริกันมี ลักษณะเป็นอย่างไร
3. ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ที่ปรากฏทั้งในภาพยนตร์ไทยและ ภาพยนตร์อเมริกันมีความเหมือนและแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน

2. เพื่อเปรียบเทียบภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน

ข้อสันนิษฐานของการวิจัย

1. ภาพตัวแทน (Representations) ของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยมีลักษณะของผู้หญิงที่มีความคิดเป็นของตัวเอง และเลือกที่จะกำหนดความต้องการได้ด้วยตนเอง สำหรับภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่จะมีลักษณะกล้าแสดงออกทั้งในด้านการแสดงความคิดเห็น หรือความต้องการทางเพศได้อย่างไม่เขินอาย نشانความคิดส่วนตัวและสังคมมาประยุกต์ใช้

2. ภาพตัวแทน (Representations) ของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน มีลักษณะที่เป็นตัวของตัวเอง ปลดปล่อยตนเองไปสู่ความมีอิสระมากขึ้น กล้าแสดงออก และดูแลตัวเองได้ สำหรับภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่จะมีลักษณะที่หลากหลายมากขึ้น ปฏิเสธกฎเกณฑ์ของสังคมทั้งปวง เปลี่ยนแปลงตนเองไปได้เรื่อยๆ ไม่ยึดติดกับสิ่งต่างๆ

3. ภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันได้ปรากฏภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ที่มีลักษณะเหมือนกันในแง่ของการมีอิสรภาพทางความคิด คล่องแคล่ว ปราดเปรี้ยว มีการแต่งกายที่ทันสมัย และประกอบอาชีพการงาน แต่จะมีลักษณะที่แตกต่างกันในแง่ของการแสดงออก หรือพฤติกรรมบางประการ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาโดยอาศัยกระบวนทัศน์หลัก คือ สตรีนิยม (Feminism) แนวคิดสัญญาวิทยา ในส่วนขององค์ประกอบของการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ 7 ประการ แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างภาพ (Portrayal) แนวคิดความเป็นสมัยใหม่ (Modernity) และแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) เป็นกรอบในการศึกษาภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ โดยจะทำการศึกษานิตยสารตั้งแต่ช่วงเดือนสิงหาคม 2544 - เดือนกรกฎาคม 2546

นิยามศัพท์

ภาพยนตร์ (Movie) หมายถึง รูปแบบความบันเทิงให้แก่มวลชนชนิดหนึ่งที่มีทั้งภาพเคลื่อนไหวและเสียง โดยแฝงไว้ด้วยค่านิยม ความรู้ ความเชื่อ อุดมการณ์ต่างๆ จากผู้ผลิต ถ่ายทอดไปยังผู้ชมได้รับรู้ความหมาย

ภาพยนตร์ไทย (Thai Movie) หมายถึง ภาพยนตร์ที่ผลิตโดยคนไทย มีผู้แสดงเป็นคนไทย เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นที่ประเทศใดก็ได้ แต่ส่วนมากจะเกิดขึ้นในประเทศไทย และมีบทสนทนาเป็นภาษาไทย

ภาพยนตร์อเมริกัน (American Movie) หมายถึง ภาพยนตร์ที่ผลิตโดยชาวอเมริกัน หรือร่วมทุนสร้างกับประเทศอื่นๆ โดยมีผู้แสดงเป็นชาวตะวันตก หรือมีผู้แสดงชาติอื่นร่วมแสดงด้วย เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นที่ประเทศใดก็ได้ แต่มีบทสนทนาเป็นภาษาอังกฤษ

ผู้หญิง (Woman) หมายถึง ลักษณะของผู้หญิงที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน

ผู้หญิงสมัยใหม่ (Modern Woman) หมายถึง ผู้หญิงที่มีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง มีอิสรภาพทางความคิด กล้าฉีกตัวออกจากกรอบของค่านิยมเดิมๆ ของสังคม มีลักษณะของการทวนกระแสสังคม รู้ความต้องการของตนเอง และเลือกที่จะกำหนดความต้องการได้ด้วยตนเอง ฟังฟังตนเองได้

ผู้หญิงหลังสมัยใหม่ (Postmodern Woman) หมายถึง ผู้หญิงที่มีลักษณะที่ทำตามใจตนเอง มีค่านิยมของตนเอง ปฏิเสธกฎเกณฑ์ของสังคมทั้งปวง แสดงออกถึงความมั่นใจในตนเองสูง ค้นหาสิ่งที่ต้องการอย่างแท้จริง ไม่นำความคาดหวังจากสังคมมาใช้กำหนดตัวเอง มุ่งหวังที่จะเปลี่ยนแปลงความเชื่อแบบเดิมๆ ของสังคม

ภาพตัวแทน (Representations) หมายถึง ตัวละคร จาก โครงเรื่อง แก่นความคิด ความขัดแย้ง สัญลักษณ์พิเศษ และจุดยืนในการเล่าเรื่อง ที่นำเสนอความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ทั้งในภาพยนตร์ไทย และภาพยนตร์อเมริกัน

เนื้อหา (Content) หมายถึง เรื่องราวที่ถูกนำเสนอในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน

เรื่องราว (Story) หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์ ผ่านการกระทำของตัวละครในแต่ละฉาก หรือสถานที่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่ออธิบายบทบาทคุณสมบัตื และภาพตัวตนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ ผ่านสื่อภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน
2. เพื่อประโยชน์ในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม หรือการกระทำที่ไม่เหมาะสมที่มีต่อผู้หญิงจากมุมมองของผู้ชายหรือกลุ่มต่างๆ ในสังคม
3. เพื่อเข้าใจการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้ชายและสังคมในการมองผู้หญิงของสังคมไทยและสังคมตะวันตก
4. เพื่อช่วยกระตุ้นให้มีการสร้างภาพยนตร์ที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ให้มีความหลากหลายบทบาทมากขึ้น เพื่อประโยชน์ของผู้หญิงในยุคปัจจุบัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน" นี้ ได้ใช้แนวคิด ทฤษฎีหลัก และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ทฤษฎีสตรีนิยม (Feminism)
2. ทฤษฎีสัญญาวิทยา (Semiology)
3. แนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง (Narrative)
4. แนวคิดเรื่องการสร้างภาพ (Portrayal)
5. แนวคิดความเป็นสมัยใหม่ (Modernity)
6. แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodernism)
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีสตรีนิยม (Feminism)

ทฤษฎีสตรีนิยม ถือกำเนิดขึ้นในประเทศตะวันตกช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 เพื่อต่อสู้คัดค้านความไม่เสมอภาคระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย คัดค้านค่านิยมของสังคมที่ให้ค่าความเป็นมนุษย์แก่เพศชาย เพราะเป็นเพศที่มีสติปัญญาฉลาดและเป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อลดอคติทางเพศ และปลดปล่อยผู้หญิงให้มีความอิสระมากขึ้น ในหนังสือเรื่อง "เพศที่สอง" (The Second Sex) ของ Simone de Beauvoir นักเขียนสตรีนิยม ได้สะท้อนความคิดความเชื่อที่ว่าสถานภาพความไม่เท่าเทียมระหว่างหญิงชายในสังคม เป็นผลสืบเนื่องมาจากระบบสังคมวัฒนธรรมไม่ใช่จากธรรมชาติ ความเสมอภาคทางเพศจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงระบบโครงสร้างของสังคมอย่างจริงจัง (อมรสิริ สันต์สุรติกุล, 2537 : 77)

สตรีนิยม (Feminism) มีความหมายกว้างๆ หมายถึง การเคลื่อนไหวเพื่อความเท่าเทียมกันทางด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจของหญิง โดยสามารถแยกออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ การเคลื่อนไหว ซึ่งหมายถึง การทำงานเป็นกลุ่ม องค์กร เพื่อทำตามเป้าหมายให้สำเร็จ โดยเป้าหมายนี้ก็คือ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมือง (Baumgardner and Richards, 1996) โดยได้มีผู้ให้คำจำกัดความของคำว่าสตรีนิยม (Feminism) ไว้ต่างๆ กันดังนี้

ลินา โดมินเนลลี (Lena Dominelli) ให้ความหมายไว้ว่า ไม่มีผู้อยู่เหนือและผู้อยู่เบื้องล่าง ทุกคนต้องได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันไม่ว่าหญิงหรือชาย ความสัมพันธ์ทางสังคมที่เคยมีในลักษณะความไม่เสมอภาคที่แบ่งแยกเพราะเพศ จำเป็นต้องได้รับการเปลี่ยนแปลงใหม่

ลินดา กาดอน (Linda Gadon) (อ้างถึงใน กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์, 2538) ได้ให้ความหมายว่า สตรีนิยมเป็นการวิเคราะห์สภาวะที่ด้อยกว่าของผู้หญิง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะค้นหาว่าการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะสามารถดำเนินการได้อย่างไร

ซีโมน เดอ โบว์วอร์ (Simone de Beauvoir : 1949) นักสตรีนิยมชาวฝรั่งเศสกล่าวว่า สตรีนิยม หมายถึง ผู้หญิงหรือผู้ชายก็ได้ ที่ต่อสู้เพื่อเปลี่ยนแปลงสถานภาพของสตรี

สำหรับไมเท อาลบิสตูร์ และดาเนียล อาร์โมกาเท (Maite Albistur and Daniel Armogathe) ได้สรุปว่า สตรีนิยม หมายถึง การวิเคราะห์หรือการกระทำใดๆ ที่มีจุดยืนว่า ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงและชาย เป็นความสัมพันธ์ที่ขัดแย้ง ซึ่งผู้หญิงเป็นฝ่ายเสียเปรียบและมีเป้าหมายที่จะทำความเข้าใจในสาระเพื่อการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกัน ความไม่เสมอภาคระหว่างผู้หญิงและผู้ชายก่อให้เกิดปัญหาหลายประการทั้งปัญหาในระดับจุลภาค ได้แก่ ปัญหาครอบครัว จนถึงระดับมหภาค ได้แก่ ชุมชน และสังคมส่วนรวม

จากทัศนะต่างๆ ข้างต้น แนวคิดสตรีนิยมจึงหมายถึง ความเชื่อในเรื่องสิทธิและความเท่าเทียมกันระหว่างหญิงและชาย รวมทั้งความเชื่อว่าผู้หญิงควรมีอิสระในการตัดสินใจ เป็นตัวของตัวเอง และไม่ตกอยู่ในสถานะที่ด้อยกว่าผู้ชาย ดังนั้นสตรีนิยมจึงเป็นเรื่องของความพยายามที่จะทำให้เกิดความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย ไม่ใช่ความพยายามที่จะทำให้บทบาทหรือความดีเด่นของเพศชายลดลง แต่เป็นความพยายามที่จะส่งเสริมทำให้เกิดความเข้าใจที่ดีระหว่างชายและหญิง เพื่อให้เห็นคุณค่าในความเป็นมนุษย์ ไม่ว่าจะหญิงหรือชายต่างก็มีภาระหน้าที่ที่สำคัญเท่าเทียมกันต่อครอบครัวและสังคม เพราะผู้หญิงไม่ได้มีค่าน้อยกว่าผู้ชาย

ดังนั้น แนวคิดสตรีนิยม จึงเกิดขึ้นจากความไม่เสมอภาคระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และได้ถูกแบ่งแยกเป็นเพศชายกับเพศหญิง โดยมนุษย์เพศชายที่ถือว่เป็นผู้ที่มีสิทธิ์ที่แข็งแกร่งกว่า และสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการแบ่งแยก การปฏิวัติฝรั่งเศสเป็นจุดเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์แห่งการเรียกร้อง สังคมโลกก้าวเข้าสู่ยุคโลกสมัยใหม่ มหาชนที่อยู่ตามประเทศต่างๆ ได้ลุกขึ้นต่อสู้เพื่อเรียกร้องสิทธิความเป็นมนุษย์เพื่ออิสรภาพอันเป็นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกันท่ามกลางความเคลื่อนไหวดังกล่าวได้ส่งผลถึงเรื่องความเป็นมนุษย์ที่มีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกันระหว่างหญิงกับชาย การลุกขึ้นเรียกร้องสิทธิความเสมอภาคทางสังคมของขบวนการสิทธิสตรีเป็นสิ่งที่ชอบธรรมและถูกต้องด้วยเหตุผล เพราะคงจะไม่มีใครรู้และเข้าใจถึงความเหลื่อมล้ำและการเอารัดเอาเปรียบทางเพศได้ดีเท่ากับผู้หญิงเนื่องด้วยเป็นเพศที่ถูกกระทำมาเป็นเวลานาน

ประเด็นปัญหาต่างๆ ที่ผู้หญิงเป็นผู้ถูกกระทำได้ถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นประเด็นในการประท้วงเพื่อต่อสู้เรียกร้องความเท่าเทียมกัน

กลุ่มสตรีนิยม

Kate Millet (อ้างในกาญจนา แก้วเทพ, 2535) แบ่งขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิและการปลดปล่อยสตรีในระดับสากลออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่

1. ช่วง ค.ศ. 1830 – 1930 เป็นการต่อสู้เพื่อสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม โดยใช้คำขวัญว่า “การทำงานที่เท่ากัน ต้องได้ค่าแรงที่เท่ากัน” โดยไม่มีการใช้เพศมาเป็นเครื่องแบ่งแยกในการจ่ายค่าตัว การต่อสู้นี้เป็นการต่อสู้ในเชิงเศรษฐกิจ – สังคม และผนวกรวมอยู่ในการต่อสู้ของสหภาพแรงงาน

2. ช่วง ค.ศ. 1930 – 1945 เป็นการต่อสู้เพื่อเรียกร้องสถานะทางการเมือง ขอสิทธิในการเลือกตั้งเช่นเดียวกับประชาชน พลเมืองที่เป็นชาย นี่เป็นการต่อสู้ด้านสิทธิทางการเมือง

3. ช่วง ค.ศ. 1945 จนถึงปัจจุบัน เมื่อปลายปี ค.ศ. 1945 การต่อสู้ในประเด็นสิทธิสตรีจึงได้แยกตัวออกมาอย่างเด่นชัดจากการต่อสู้ร่วมทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นจุดเริ่มต้นของการต่อสู้เรื่องรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ที่รู้จักในนามของ “การต่อสู้เพื่อสิทธิและการปลดปล่อยสตรี” (Woman Liberation)

อาจกล่าวได้ว่า ขบวนการเคลื่อนไหวของอุดมการณ์สตรีนิยมเกิดขึ้นก่อนในสังคมยุโรปตะวันตก โดย “คลื่นลูกแรก” (First Wave) ของสตรีนิยม คือ การเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องสิทธิในการเลือกตั้งอย่างเท่าเทียมกันระหว่างหญิงกับชาย ในทศวรรษ 1840 และ 1850 กว่าผู้หญิงจะได้สิทธิในการเลือกตั้งเท่ากับผู้ชายในสังคมตะวันตกก็ต้องรอรเวลาจนกระทั่งมาถึงต้นศตวรรษที่ 20 เพราะการขยายสิทธิในการเลือกตั้งของบุคคลเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับความเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายและวัฒนธรรมด้านอื่นๆ อีกหลายประการ

หลังสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลงได้ไม่นาน การเคลื่อนไหวของ “คลื่นลูกที่สอง” (Second Wave) ในสตรีนิยมก็เกิดขึ้นในทศวรรษ 1960 ความเคลื่อนไหวของคลื่นลูกที่สองในอุดมการณ์สตรีนิยมนี้ นอกจากจะเกี่ยวข้องกับความเสมอภาคของสิทธิด้านต่างๆ ระหว่างผู้หญิงกับผู้ชายแล้ว ยังเป็นการเคลื่อนไหวที่เข้าสู่ลักษณะใหม่อย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน นั่นคือ เป็นการเคลื่อนไหวที่เรียกว่า การปลดปล่อยสตรี (Woman's Liberation Movement) ขบวนการปลดปล่อยสตรีมีสาระสำคัญว่าการพิจารณาประเด็นปัญหาใดๆ ที่เกี่ยวกับสตรีจะต้องเลิกกระทำภายใต้กรอบความคิดเดิมที่ถือผู้ชายเป็นศูนย์กลางของความถูกต้อง ตัวอย่างเช่น เดิมมองกันว่า การเมืองเป็นกิจกรรมสาธารณะ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วผู้ชายเท่านั้นที่ถูกคาดหวังว่าเป็นผู้ที่เกี่ยวข้อง

รับผิดชอบ เรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมสาธารณะจึงถูกจัดวางให้เป็นเรื่องภายในบ้านและเป็นหน้าที่ของผู้หญิงต้องดูแล เป็นต้น ขบวนการปลดปล่อยสตรีเสนอความคิดที่ท้าทายกรอบความคิดเดิมนี้ โดยกล่าวว่า “เรื่องส่วนตัวก็เป็นเรื่องการเมือง” (The Personal is the Political) อุดมการณ์สตรีนิยมจึงเป็นการเปิดโลกทางการเมืองในมิติใหม่ที่มีข้อสรุปไม่เหมือนเดิม

โดยแนวคิดของการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิและการปลดปล่อยสตรี สามารถแบ่งกลุ่มย่อยของสตรีนิยมออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มสตรีนิยมแนวเสรีนิยม (Liberal Feminism)

สตรีนิยมแนวคิดนี้ มีความเชื่อว่าแท้จริงแล้วชายและหญิงมีความสามารถไม่แตกต่างกัน แต่สิ่งที่ทำให้เพศหญิงและเพศชายแตกต่างกันคือ การกำหนดบทบาทชายและหญิงด้วยการปลุกฝัง ชัดเจน และอบรมบ่มเพาะทางสังคม การจำกัดบทบาทของผู้หญิงโดยอาศัยการแบ่งแยกทางเพศแบบมีอคติ ตลอดจนความเชื่อ ประเพณี และกฎหมาย จึงเป็นเรื่องที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้หญิง สตรีนิยมแนวนี้ยืนยันว่า สถานะทางสังคมควรจะถูกกำหนดโดยความสามารถและทักษะของปัจเจกบุคคล และวัดโดยความสำเร็จของบุคคลในการแข่งขันกับบุคคลอื่น

การต่อสู้แบบสตรีนิยมแนวเสรีนิยม เป็นการประยุกต์เอาหลักการเสรีนิยม นั่นก็คือ เสมอภาค ยุติธรรม และเสรีภาพมาใช้ในการต่อสู้เพื่อสิทธิสตรี โดยมองว่าผู้หญิงก็เป็นชนชั้นหนึ่งเช่นกัน ดังนั้น ความเสมอภาคก็เป็นความเสมอภาคระหว่างชนชั้นผู้หญิงและชนชั้นผู้ชาย นอกเหนือจากชนชั้นทางสังคมที่แต่ละชนชั้นก็มีทั้งผู้หญิงและผู้ชาย กลุ่มสตรีนิยมแนวนี้จึงมองว่าผู้หญิงเป็นกลุ่มหรือชนชั้นหนึ่ง เพราะเป็นกลุ่มหรือชนชั้นที่ถูกเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของความ เป็นเพศหญิง ไม่ว่าจะผู้หญิงคนนั้นจะอยู่ในฐานะชนชั้นทางสังคมที่รวยหรือจน มีการศึกษาหรือไม่มี ก็ตาม การใช้กรอบการมองฐานะและบทบาทของสตรีในเรื่องทางเพศ (Sex-Class) และการเลือกปฏิบัติทางเพศ (Gender Discrimination) ทำให้กลุ่มสตรีนิยมเสรีนิยมเน้นการต่อสู้ไปที่ความเสมอภาค ตลอดจนความเท่าเทียมในสิทธิทางการเมือง (กรวิภา บุญชื่อ, 2537)

เป้าหมายหลักของสตรีนิยมเสรีนิยมนี้ จึงอยู่ที่ความเท่าเทียมกันทางเพศระหว่างหญิงและชาย และส่งเสริมให้ผู้หญิงมอง “เสรีภาพ” ให้มากขึ้น กลุ่มนี้จึงต่อต้านการแบ่งแยกบทบาททางเพศที่มีมากเกินไป และมองผู้หญิงในลักษณะแบบ “กลุ่ม” (Group) แทนที่จะมองในฐานะ “ปัจเจกชน” (Individual) กลุ่มนี้มองว่าหากคิดว่าผู้หญิงควรทำงานบ้านก็ทำได้ไม่คัดค้าน แต่ถ้าผู้หญิงจะถูกขืนมาทำงานอื่นๆ ตามผู้ชายบ้างก็ไม่ควรถูกกีดกัน และผู้หญิงควรมีสิทธิทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และกฎหมาย โดยไม่ต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางสังคมทั้งหมดเพื่อ “อิสรภาพ” ของผู้หญิงและไม่ได้คิดว่าทุกคนต้องได้รับการปลดปล่อยพร้อมๆ กัน และยังเชื่อว่าการปลดปล่อยผู้หญิงก็เท่ากับเป็นการปลดปล่อยผู้ชายด้วย เพราะผู้หญิงสามารถช่วยทำงานของผู้ชายได้ และผู้ชายก็ควรช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ในบ้านของผู้หญิงด้วย

2. กลุ่มสตรีนิยมแนวก้าวหน้า (Radical Feminism)

กลุ่มสตรีนิยมแนวก้าวหน้านี้ เป็นกลุ่มที่ปฏิเสธระบบชายเป็นใหญ่อย่างสุดขั้ว โดยมีแนวคิดหลักอยู่ที่การที่ผู้ชายมีอำนาจเหนือผู้หญิงเป็นผลมาจากระบบสังคมแบบชายเป็นใหญ่ ซึ่งเป็นระบบที่ทำให้ผู้หญิงเป็นฝ่ายถูกเอาเปรียบทางเพศ และมองว่าผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายในกิจกรรมต่างๆ อาทิ กิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจ หรือกิจกรรมส่วนตัว เช่น เรื่องภายในบ้าน ห้องนอน หรือแม้แต่ความคิดของผู้หญิงเอง Kate Millett (1969) นักสตรีนิยมแนวก้าวหน้าคนหนึ่งได้กล่าวว่า ผู้หญิงถูกกำหนดให้เป็นฝ่ายบริการผู้ชาย นั่นเป็นเพราะว่า อุดมการณ์ของระบบชายเป็นใหญ่ที่แทรกซึมเข้าไปในวัฒนธรรมที่ทำให้ผู้หญิงต้องยึดถือว่าเป็นสิ่งที่พึงปฏิบัติในสังคม สตรีนิยมแนวก้าวหน้าจึงให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องเพศโดยเฉพาะ โดยเชื่อว่าการกดขี่ทางเพศเป็นการกดขี่ที่รุนแรง และเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในสังคมมากกว่าการแบ่งชนชั้นหรือความเกลียดชังทางเชื้อชาติเสียอีก

สตรีนิยมแนวก้าวหน้ามีแนวคิดแบบสุดโต่ง กล่าวคือ ผู้หญิงควรกำหนดตนเองให้เอาชนะหรือเข้าร่วมล้มล้างระบบทางเพศ เพราะเห็นว่าเป็นระบบที่มอบอำนาจให้ชายเป็นใหญ่ และผู้หญิงไม่มีค่าในสายตาของสังคม การจะได้มาซึ่งความเท่าเทียมและเสรีภาพจึงมาด้วยการล้มล้างระบบการเมือง กลุ่มนี้มองว่าระบบการเมืองในลักษณะกว้างหมายถึง การแต่งงาน สถาบันครอบครัว สังคม และกฎหมาย เชื่อว่าสถาบันเหล่านี้เป็นสถาบันทางการเมืองอย่างหนึ่งที่กดขี่ผู้หญิง เพราะผู้หญิงต้องมียูกทำให้ต้องขึ้นอยู่กับผู้ชายเพื่อความอยู่รอด กลุ่มนี้ปฏิเสธทุกสิ่งทุกอย่างในแง่สัญลักษณ์ของระเบียบต่างๆ ที่เป็นของผู้ชาย ดังนั้น เป้าหมายหลักของกลุ่มสตรีนิยมแนวนี้จึงมุ่งไปที่ความต้องการเห็นความเสมอภาคอย่างแท้จริงระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย หรือถ้าเป็นไปได้ควรต้องทำให้ผู้หญิงเหนือกว่าผู้ชาย เช่น ผู้ชายเคยเป็นศูนย์กลางของเมืองและกิจการสาธารณะ ผู้หญิงจะเน้นที่วิถีชีวิตและวัฒนธรรมเป็นมาตรฐาน คือ "ปลอดการเมือง" เป็นต้น และต้องการเสรีภาพอย่างเต็มที่ในการเลือกกำหนดรสนิยมทางเพศของตนเอง (Sex Preference) ด้วย

3. กลุ่มสตรีนิยมแนวมาร์กซิสต์ (Marxist Feminism)

สตรีนิยมกลุ่มนี้ได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดของกลุ่มมาร์กซิสต์ที่มุ่งเน้นการวิเคราะห์สังคมที่มีชนชั้นเป็นหลัก โดยเพิ่มเติมว่าการเอาเปรียบทางเพศนั้นเป็นรูปแบบหนึ่งที่ประสานไปกับการเอาเปรียบทางชนชั้น โดยการกดขี่ทางเพศนั้นเกิดจากการกดขี่ทางชนชั้นของสังคมที่มีชนชั้น กลุ่มนี้จึงได้มุ่งประเด็นไปที่การถูกกดขี่ของผู้หญิง ซึ่งมาจากการเกิดของระบบชนชั้น และการเอาเปรียบผู้หญิงในระบบทุนนิยม โดยเอาเปรียบผู้หญิงในฐานะแรงงานในโรงงาน

อุตสาหกรรมด้วยการกดค่าจ้างแรงงาน หรือการทำให้ผู้หญิงเป็นเพียงแรงงานสำรองที่จะต้องถูกปลดออกจากการเป็นพวกแรก

ดังนั้น กลุ่มสตรีนิยมแนวมาร์กซิสต์จึงมีจุดเน้นไปที่การแบ่งงานกันทำในระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม เปิดโอกาสผู้หญิงทำงานนอกบ้านมากขึ้น และเป็นการขยายความคิดเรื่องการถือระบบชายเป็นใหญ่ซึ่งฝังรากลึกในระบบทุนนิยม เพราะระบบนี้เอื้อต่อการให้ฝ่ายหญิงเป็นฝ่ายป้อนแรงงานส่วนเกินให้แก่หัวหน้าครอบครัวซึ่งออกไปทำงาน ในระบบนายทุนและฝ่ายหญิงทำหน้าที่เป็นผู้ซื้อในระบบเป็นส่วนใหญ่อีกด้วย ไม่มีส่วนร่วมในกระบวนการผลิต ทำให้ตกอยู่ในฐานะเป็นรองฝ่ายชาย และต้องพึ่งพาผู้ชายทั้งทางด้านการเงินและจิตใจ อันมีส่วนทำให้การถือระบบชายเป็นใหญ่เฟื่องฟูมากในระบบทุนนิยม จึงจำเป็นต้องเน้นให้ผู้หญิงไปเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการผลิตด้วย จะทำให้ผู้หญิงได้รับความยุติธรรมและความเสมอภาคมากขึ้น (พรพิไล ฅม้งรักษ์สัตว์, 2539 : 75)

4. กลุ่มสตรีนิยมแนววัฒนธรรม (Cultural Feminism)

สตรีนิยมกลุ่มนี้เห็นว่าผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกัน จึงต้องการส่งเสริมลักษณะที่แตกต่างทางเพศ โดยมองว่าคุณสมบัติทางเพศของผู้หญิงเป็นสิ่ง "เหนือ" กว่าชาย คุณสมบัติเหล่านี้ เช่น ความอ่อนโยน เอื้ออารี อดทนมากกว่าชาย เป็นพลังในการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ให้เป็นที่ไปในทางสร้างสรรค์ของผู้หญิง ถึงแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวในระดับใด หากแต่ระบบความเชื่อมิได้เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะเรื่องเพศแล้ว ถือได้ว่าเป็นระบบความเชื่อที่เป็นแกนกลางของสังคม เป็นความเชื่อที่ก่อร่างบรรดาความคิดต่าง ๆ

ดังนั้นสตรีนิยมแนววัฒนธรรมจึงเชื่อว่า ผู้หญิงจะมีความเท่าเทียมกับผู้ชายได้จะต้องยกระดับของตัวเองขึ้นจนมีอำนาจต่อสู้กับการครอบงำของผู้ชาย หรืออุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ได้ ด้วยการไม่พึ่งพาผู้ชาย และแยกตัวออกมาสร้างวัฒนธรรมและมีสถาบันต่างๆ ที่เป็นของผู้หญิงเองทั้งการศึกษา สุขภาพ สื่อมวลชน องค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ กองทัพ ตลอดจนการสร้างเสมอภาค และความมีสัมพันธ์อันดีในบรรดาผู้หญิงด้วยกัน เพื่อเป็นฐานอำนาจและขุมพลังในการต่อสู้เชิงอำนาจกับผู้ชายอันจะนำไปสู่ความมีสัมพันธ์ที่ดีขึ้นระหว่างผู้หญิงและผู้ชายได้

กล่าวโดยสรุป กลุ่มสตรีนิยมไม่ว่าแนวทางใดก็ตามมีจุดประสงค์เรื่องเดียวกัน คือ ความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางเพศในสังคม และสามารถช่วยยกระดับให้ผู้หญิงมีบทบาทในสังคมที่หลากหลายมากขึ้น ไม่ได้ถูกครอบงำโดยผู้ชาย และมีความสมัยใหม่ไม่ติดยึดอยู่กับค่านิยมของสังคมแบบเดิมๆ อีกต่อไป ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาและช่วยผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมไปในทางที่ถูกต้อง เพศชายและเพศหญิงก็จะมีเสมอภาคกันอย่างแท้จริงโดยปราศจากความขัดแย้ง

จากแนวคิดและทฤษฎี สตรีนิยมที่กล่าวมาสามารถสรุปเป็นแนวคิดพื้นฐานของสตรีนิยมในภาพรวมได้ 7 ประการ ดังนี้

1.ต่อต้านผู้ชายเป็นใหญ่ (Against Patriarchy) จากการรายงานขององค์การสหประชาชาติได้รายงานเมื่อ ค.ศ. 1980 พบว่าผู้หญิงมีจำนวนถึงครึ่งหนึ่งของประชากรโลก ผู้หญิงทำงานรวมกันเกือบสองในสามของชั่วโมงการทำงานทั้งหมด แต่ผู้หญิงได้รับรายได้เพียงหนึ่งในสี่ของรายได้ที่เกิดขึ้นทั้งหมด จากข้อมูลจะเห็นว่าผู้หญิงมีจำนวนใกล้เคียงกับผู้ชาย ชั่วโมงในการทำงานมากกว่าผู้ชาย ซึ่งนักคิดสตรีนิยมจึงไม่เชื่อว่าผู้ชายจะเป็นใหญ่และเป็นผู้นำเหนือผู้หญิงได้ตลอดไป แมรี โวลสโตนครัฟท์ (Mary Wollstonecraft ชาวอังกฤษซึ่งเขียนหนังสือชื่อ Vindication of the Rights of Woman, 1792) ได้พยายามชี้ให้เห็นว่า ผู้หญิงเป็นเพศที่มีเหตุผลเช่นเดียวกับผู้ชาย และจิตใจของมนุษย์ย่อมไม่มีเพศ ดังนั้น ผู้หญิงจึงควรมีสติเท่าเทียมกับผู้ชายในด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ การถือครองทรัพย์สิน และทางการเมือง

2. วิพากษ์ความเป็นชาย (Critique of Maleness) นักคิดสตรีนิยมตั้งข้อสังเกตว่าความคิดและการมองโลกของชาวตะวันตกจะนิยมแบ่งสิ่งต่างๆ ออกเป็น 2 ด้านเสมอ คือ ด้านบวกและลบ ซึ่งเมื่อนำแนวคิดนี้มาใช้กับมนุษย์ จะได้ความเป็นชายกับความเป็นหญิงที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ความเป็นชายประกอบด้วย ความมีเหตุผล ซึ่งถือว่าเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ ในขณะที่ความเป็นหญิงจะถูกมองว่ามักจะใช้อารมณ์ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นด้วยมนุษย์ซึ่งต้องใช้ความรู้ ความสามารถ จึงควรเป็นคุณสมบัติของผู้ชาย ผู้ชายจึงควรรับผิดชอบกิจกรรมสาธารณะ ซึ่งเกี่ยวข้องกับคนหมู่มาก ในขณะที่ความเป็นหญิงจะถูกมองว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ไม่ต้องใช้ความสามารถในการสร้างสรรค์ เพราะจะใช้ก็ยอมใช้ไม่ได้ เนื่องจากอารมณ์ซึ่งเป็นคุณสมบัติของผู้หญิง ดังนั้นผู้หญิงจึงไม่เหมาะที่จะรับผิดชอบกิจกรรมสาธารณะ

3. วิพากษ์ความเป็นหญิง (Critique of Femaleness) คริส บีเยสลีย์ (Chris Beasley) นักคิดสตรีนิยมอีกท่านหนึ่งได้จัดลำดับความแตกต่างของชายหญิงในระบบการคิดแบบตะวันตก ดังนี้ สังคมตะวันตกจะสร้างภาพให้ผู้หญิงเป็นเพียงสัตว์โลกชนิดหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ เป็นผู้ที่มีอารมณ์ มีความสังหรณ์ใจ ผู้หญิงจึงไม่มีตัวตนที่แท้จริงในแง่ของจิตวิญญาณ และด้วยเหตุผลนี้จึงต้องพึ่งพาอาศัยผู้ชาย หรือเป็นส่วนประกอบของสิ่งอื่นเสมอ ผู้หญิงเป็นฝ่ายถูกกระทำ ไม่มีเสรีภาพ เกี่ยวข้องเฉพาะเรื่องส่วนตัวหรือครอบครัว ผู้หญิงจึงหายไปจากสังคม จากไปอยู่ในความมืด กลายเป็นด้านชั่วร้ายของชีวิต ภาพในด้านลบของความเป็นหญิงนี้ปรากฏทั่วไปในผลงานของนักคิดของโลกตะวันตกซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย

4. เพศในทางชีวภาพ (Sex) แมรี โวลสโตนครัฟท์ ยอมรับว่าเพศในทางชีววิทยาของผู้ชายกับผู้หญิงอาจจะแตกต่างกันในบางประเด็น แต่หัวใจสำคัญคือ ความเป็นมนุษย์เหมือนกัน

มีเหตุผลเช่นเดียวกัน กล่าวสรุปได้ว่าสิ่งที่จำแนกมนุษย์ไม่ใช่เพศ แต่คือระดับของความสามารถในการใช้เหตุผล ชูลามิท ไฟร์สโตน (Shulamith Firestone) ผู้เขียนหนังสือ *The Dialectic of Sex* (1970) (อ้างในอนงค์วรรณ เทพสุทิน, 2545 : 28) ยอมรับว่า ความแตกต่างทางเพศในเชิงชีวภาพเป็นต้นเหตุที่ก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างมนุษย์ การคลอดลูกและการเลี้ยงดูเด็กทำให้ผู้หญิงต้องพึ่งพาผู้ชายโดยปริยาย แต่ถ้าหากว่าความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์จะช่วยปลดเปลื้องภาวะชีวภาพให้แก่ผู้หญิงได้ เมื่อนั้นความแตกต่างทางเพศก็จะหมดไปทันที

5. เพศในเชิงสังคม (Gender) หรือที่เรียกว่า ความเป็นชายหรือความเป็นหญิงนั้น เป็นสิ่งที่สังคมแต่ละสังคมสร้างขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่สังคมจะกำหนดให้เพศชายมีความสำคัญกว่าเพศหญิง แอนเดรีย ดอว์กิน (Andrea Dworkin) กล่าวว่า ความเป็นชายมักจะปรากฏตัวคู่กับความรุนแรง ความตาย และการทำลายล้างเสมอ และบ่อยครั้งที่ผู้หญิงต้องตกเป็นเหยื่อของการใช้ความรุนแรงนั้น เช่น การข่มขืน การทรมาน เป็นต้น เจน อัลเพิร์ต (Jane Alpert) นักสตรีนิยมกล่าวว่า คุณสมบัติของผู้หญิงที่สำคัญ คือ การเป็นแม่ มีความอบอุ่น การทุ่มเทจิตใจไปยังลูก ความสามารถในการปรับตัว เป็นต้น การที่นักคิดสตรีนิยมพยายามนำด้านบวกของความเป็นหญิงเปรียบเทียบกับด้านลบของความเป็นชายแล้ว ทำให้ความสัมพันธ์ของโครงสร้างเดิม (แบบทวิลักษณ์) ต้องเปลี่ยนแปลงไปในทางตรงกันข้าม

6. ความเสมอภาค (Equality) ถือเป็นแนวคิดหลักประการหนึ่งของอุดมการณ์สตรีนิยม โดยสตรีนิยมแนวเสรีนิยม (Liberal Feminism) ถือเอาความเสมอภาคเป็นแนวคิดหลักของอุดมการณ์ สตรีนิยมแนวสังคมนิยมหรือมาร์กซิสต์ (Socialist or Marxist Feminism) จะมองความเสมอภาคเป็นได้แค่นามธรรมเท่านั้น บางคนปฏิเสธความต้องการความเสมอภาคระหว่างหญิงกับชาย เพราะถือว่าผู้หญิงนั้นโดยธรรมชาติเหนือกว่าผู้ชายอยู่แล้ว ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว ความเสมอภาคที่สตรีนิยมตั้งเป้าหมายไว้ คือ การศึกษา การประกอบอาชีพ การเมือง ด้านกฎหมาย เป็นต้น

7. ความแตกต่าง (Difference) นักสตรีนิยมในแนวก้าวหน้า (Radical Feminism) จะให้ความสำคัญกับแนวนี้ว่า ความคิดเรื่องความแตกต่างระหว่างผู้หญิงกับผู้ชายมากเป็นพิเศษ โดยเรียกความแตกต่างนี้ว่า "ช่องว่างระหว่างเพศในทางสังคม" นักคิดสตรีนิยมจะเน้นย้ำความแตกต่างระหว่างผู้หญิงกับผู้ชายในประเด็นที่ว่า ผู้หญิงมีความเหนือกว่าผู้ชายในด้านร่างกาย และศีลธรรม เช่น สตรีนิยมจะอ้างว่าผู้หญิงสามารถให้กำเนิดชีวิตใหม่ได้ ผู้หญิงเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และผู้หญิงเป็นฝ่ายสร้างสรรค์ ผู้หญิงเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การให้ความร่วมมือ การทะนุถนอมและไฝ่สันติ ฯลฯ

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาททางเพศ

โดยปกติแล้ว มนุษย์ถูกแบ่งออกเป็น 2 เพศตามลักษณะทางชีวภาพ (Sex) คือ เพศหญิงและเพศชาย แต่ได้ถูกกระบวนการทางสังคมขัดเกลาให้กลายเป็นเพศตามที่สังคมสร้างให้ (Gender) Zoonen (1994 : 4) กล่าวว่า ตั้งแต่มนุษย์เกิดมาในสังคมที่แยกความแตกต่างระหว่างชายและหญิงอย่างชัดเจน และความแตกต่างด้านความสัมพันธ์ในฐานะความเป็นหญิง (Femininity) และความเป็นชาย (Masculinity) บทบาททางเพศตามที่สังคมกำหนดนี้ได้ถูกกำหนดให้กลายเป็นเรื่องธรรมชาติหรือเป็นส่วนที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในการกำหนดตัวตนของมนุษย์ ตามคำกล่าวของ Lacan ที่ว่า ภาษา (Language) ไม่ได้เป็นเพียงตัวกำหนดความแตกต่างระหว่างเพศ แต่ถูกกำหนดโดยอำนาจ (Power) อันมีอคติของผู้ชายโดยการผ่านทางวาทกรรม (Discourse) Lacan ยังได้ให้ความเห็นว่าผู้หญิงไม่มีความหมายในการแสดงออกด้วยตนเอง ถ้าไม่ได้มีการกำหนดโดยผู้ชาย ซึ่งแสดงถึงการใช้อำนาจของผู้ชายที่มีต่อผู้หญิง โดยการกำหนดให้เพศเป็นไปตามการกำหนดของสังคมและวัฒนธรรม

บทบาททางเพศ (Gender) จะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม ลักษณะนิสัย รวมไปถึงกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้ชายควรเป็น หรือผู้หญิงควรเป็น จนกลายมาเป็น "ความสำนึกทางเพศ" (Gender Awareness) ซึ่งจะช่วยต่อยอดอุดมการณ์ทางเพศ (Gender Ideology) ที่เป็นเสมือนสามัญสำนึกให้คนในสังคมปฏิบัติตามแบบอย่าง เช่น ผู้ชายจะต้องมีลักษณะเข้มแข็ง มีความเป็นผู้นำ เป็นตัวของตัวเอง ก้าวร้าว ชอบแสดงอำนาจ ชอบแสดงความรุนแรง ไม่ร้องไห้ต่อหน้าคนอื่น ชอบแสดงพลัง ผู้หญิงจะต้องเรียบร้อย พุดจาไพเราะ นุ่มนวล มีมารยาท อ่อนไหว เป็นผู้ตามที่ดีของผู้ชาย เป็นต้น

Simone อ้างในกาญจนา แก้วเทพ (2541) ได้กล่าวว่า การที่ผู้หญิงส่วนใหญ่ไม่คิดที่จะต่อสู้เพื่อแสดงความเสมอภาคนั้น เป็นเพราะทัศนคติและค่านิยมของสังคมได้ฝังรากลึกมาก จนทำให้ผู้หญิงยอมรับสถานภาพที่ต่ำต้อยกว่าของตนเองโดยปริยาย สำหรับการต่อสู้เพื่อความเสมอภาคในทัศนะของ Simone นั้น หมายถึง ผู้หญิงจะต้องต่อสู้เพื่อผู้หญิงด้วยกัน ไม่ใช่เพื่อเข้าไปยึดตำแหน่งหน้าที่ของผู้ชาย แต่เพื่อเปลี่ยนแปลงสถานภาพของผู้หญิงส่วนใหญ่ เพื่อให้การกดขี่ การเอารัดเอาเปรียบ และการเลือกปฏิบัติต่อผู้หญิงให้หมดไปจากสังคม ตลอดจนเพื่อให้ผู้หญิงได้มีโอกาสในสังคมในฐานะมนุษย์คนหนึ่งอย่างเต็มภาคภูมิเท่าเทียมกับผู้ชาย

บทบาททางเพศ (Gender) ของผู้หญิงได้ปรากฏอยู่ในเนื้อหาของสื่อต่างๆ ซึ่งสามารถเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงอุดมการณ์ของแต่ละเพศที่แฝงอยู่ในเนื้อหาของสื่อมวลชนได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดเกี่ยวกับบทบาททางเพศ (Gender) นี้ไปวิเคราะห์บทบาทของผู้หญิงสมัยใหม่ที่

เป็นบทบาทใหม่ที่ผู้หญิงได้พัฒนาตนเองเพื่อเปลี่ยนแปลงสถานภาพให้เท่าเทียมกับผู้ชาย และจะนำไปวิเคราะห์ควบคู่กับแนวคิดและทฤษฎีสตรีนิยมเพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น

ในงานวิจัยนี้ ได้ใช้ทฤษฎีสตรีนิยมเป็นหลักในการวิเคราะห์ค้นหาภาพตัวแทน บทบาท และสถานภาพของผู้หญิงที่มีความเป็นสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน โดยจะทำการวิเคราะห์ถึงคุณลักษณะของผู้หญิง รวมทั้งบทบาทและสถานภาพของผู้หญิงสมัยใหม่ในเรื่องราวของภาพยนตร์ โดยจะใช้แนวคิดหลักสำคัญของกลุ่มสตรีนิยมทั้ง 4 กลุ่มในประเด็นของความเป็นสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่มาพิจารณาคุณลักษณะของผู้หญิงทั้งในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันในแง่กายภาพ บุคลิกภาพ การกระทำ พฤติกรรม และอื่นๆ ด้วย

ทฤษฎีสัญญาวิทยา (semiology)

John Fiske (1992) กล่าวว่า แนวคิดเรื่องสัญญาวิทยาเป็นแนวคิดที่จะนำมาอธิบาย การสื่อสารของมนุษย์ โดยไม่สนใจเรื่องความล้มเหลวของการสื่อสาร และไม่เกี่ยวข้องกับ ประสิทธิภาพและความถูกต้อง แต่เป็นแนวทางการศึกษาเชิงสังคม หรือความแตกต่างของ วัฒนธรรมระหว่างผู้ให้กับผู้รับสารนั้น ตลอดจนความหลากหลายของความหมายในระบบภาษา วัฒนธรรม และความเป็นจริงที่ไม่สามารถแสดงผลเป็นเส้นตรงของกระแสในการไหลของข่าวสาร แต่เป็นการศึกษาเชิงโครงสร้างที่ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่างๆ ที่เป็นตัว สร้างความหมาย โดยมุ่งความสนใจไปที่การวิเคราะห์โครงสร้างกลุ่มความสัมพันธ์ที่ทำให้สารที่ ส่งออกไปในการสื่อสารแต่ละครั้ง ดังนั้นการศึกษาแนวสัญญาวิทยานี้ถือว่า ตัวกำหนดของการ สื่อสารขึ้นอยู่กับสังคมและสิ่งรอบตัวบนโลกมนุษย์ ไม่ใช่ขึ้นอยู่กับกระบวนการของการสื่อสาร

Fiske ยังได้กล่าวถึงวิธีการศึกษาเชิงสัญญาวิทยาว่า เป็นการศึกษาส่วนที่สำคัญ 3 ส่วน คือ

1. การศึกษาในเรื่องสัญญา (Sign) หมายถึง การที่บางสิ่งบางอย่างมีสิ่งที่นอกเหนือจาก ตัวมันเอง
2. การศึกษาเรื่องรหัส (Code) หมายถึง ระบบสัญญาซึ่งประกอบด้วยกฎเกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับของคนในแต่ละสังคมที่ใช้กฎนั้นโดยเป็นรหัสพฤติกรรม และรหัสการใช้ความหมายที่อยู่ใน ลักษณะของสัญญาต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในสังคมและวัฒนธรรมนั้นๆ
3. การศึกษาเรื่องวัฒนธรรม (Culture) การศึกษาองค์ประกอบหรือวัฒนธรรมที่สัญญา หรือรหัสมีความเกี่ยวพันกันหรือทำงานสัมพันธ์กันอยู่

สัญญะวิทยา จึงเป็นวิชาที่ศึกษาสัญญะ นั่นก็คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ถูกสร้างขึ้นมามีความหมายแทนของจริง ระบบสัญญะนำการควบคุมการสร้างความหมายของ "ตัวบท" (Text) ให้เป็นไปอย่างมีความสลับซับซ้อนอย่างแฝงเร้นและต้องขึ้นอยู่กับลักษณะของแต่ละวัฒนธรรม โดยจะศึกษาว่าความหมายถูกสร้างขึ้นในตัวบทได้อย่างไร และสัญญะนั้นจะสร้างความหมายได้อย่างไร

กาญจนา แก้วเทพ (2543 :3) สรุปคุณสมบัติ 3ประการของสัญญะ ได้แก่

1. ต้องมีรูปธรรมซึ่งอาจเป็นภาพ เสียง ตัวอักษร หรือวัตถุ หรืออื่นๆ
2. มีความหมายมากกว่าตัวมันเอง
3. ผู้ใช้สัญญะต้องการแสดงว่ารูปธรรมดังกล่าวเป็นสัญญะ

ดังนั้น ในการศึกษาในเชิงสัญญะ จะประกอบไปด้วย

1. สัญญะ (Sign)

สัญญะมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วน คือ สิ่งที่อ้างถึงหรือภาพที่แท้จริงของวัตถุนั้น ตัวหมาย (Signifier) คือ การนำสัญญะขึ้นมาแทนของจริงหรือสิ่งที่อ้างถึง ตัวหมายถึง (Signified) คือ การสร้างภาพในความคิด (Concept) หรือการจินตนาการภาพของวัตถุนั้นเมื่อเห็นคำหรือเสียงที่ใช้แทนวัตถุนั้น ซึ่งจะต้องขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้ ประสบการณ์ หรือการหาเหตุผลของคนในแต่ละวัฒนธรรม แต่ละสังคมด้วย

2. ความสัมพันธ์ (Relations)

แนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ถูกนำมาใช้เพื่ออธิบายในเรื่องของความหมายในแง่ที่ว่าไม่มีอะไรมีความหมายในตัวเอง และไม่ใช่ตัวเนื้อหาที่เป็นตัวกำหนดความหมาย แต่สิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น จะมีความหมายก็ต่อเมื่อนำไปสัมพันธ์กับอีกสิ่งหนึ่ง

โดยวิธีการหาความสัมพันธ์มี 2 วิธี คือ

2.1 การหาความสัมพันธ์แบบคู่ตรงข้าม (Binary Opposition) การหาความสัมพันธ์แบบคู่ตรงข้ามจะช่วยให้ความหมายนั้นเด่นชัดขึ้นมา เช่น ความดีคู่กับความเลว ความหมายของความดี หรือความเลวก็จะชัดขึ้น

2.2 การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวบท (Text) และบริบท (Context) โดยตัวบทจะมีความหมายอย่างไรนั้น ต้องขึ้นอยู่กับบริบทแวดล้อมด้วย ถ้าหากบริบทเปลี่ยนแปลงไป แม้ว่าตัวบทจะเป็นตัวบทเดิมแต่ความหมายอาจจะเปลี่ยนแปลงไปได้ ดังนั้นตัวบทคือ เนื้อหา (Content) ส่วนบริบทคือ รูปแบบ (Form/Format) ซึ่งเนื้อหาจะเป็นอย่างไรต้องขึ้นอยู่กับรูปแบบด้วย โดยบริบททางสังคม - วัฒนธรรม (Socio - Cultural Context) เป็นบริบทที่สำคัญที่สุดใน

การกำหนดความหมาย เพราะวัตถุนั้นจะยังไม่มีความหมายอะไรในตัวมันเองจนกว่าจะมาอยู่ในบริบททางสังคม – วัฒนธรรม

3. รหัส (Code)

Berger (1982) (อ้างในกาญจนา แก้วเทพ, 2546) กล่าวว่า รหัสเป็นแบบแผนขั้นสูงที่ซับซ้อนของความสัมพันธ์ระหว่างสัญญาณต่างๆ (Highly complex pattern of association of signs) หรือกล่าวว่าเป็นการนำเอาสัญญาณย่อยๆ ต่างๆ มาสัมพันธ์กันอย่างไร แบบแผนนี้จะทำหน้าที่เป็นโครงสร้างที่อยู่ในหัวสมองของเรา และจะทำงานในการรับรู้และตีความเมื่อเราเปิดรับสัญญาณต่างๆ เช่น รหัสเรื่องการนับญาติ เป็นตัวกำหนดว่าเมื่อเราเจอญาติคนใหม่สายแม่ที่เป็นชาย เราจะใช้สรรพนามของญาติว่าอย่างไร

B. Bernstein (1973) ให้ความหมายว่า รหัสเป็นกรอบแห่งความแน่นอนในการจัดวางโครงสร้างทางสังคมของความหมาย (Frame of Certainty) อันมีตัวอย่างรูปธรรมคล้ายๆ กับพจนานุกรม กล่าวคือ ทุกครั้งที่เห็นศัพท์ก็จะมีค่าแปลที่แน่นอนอยู่ทุกครั้ง นอกจากนั้น Bernstein ยังได้อธิบายว่า ในขณะที่คำๆ หนึ่ง (หรือสัญญาณหนึ่งๆ) สามารถมีความหมายได้หลายๆ อย่าง บริบททางสังคมในช่วงเวลาหนึ่งก็จะเป็นตัวกำหนดรหัสว่าลำดับชั้นของความหมายดังกล่าวจะเรียงตัวกันอย่างไร ตัวอย่างเช่น คำว่า “ลงแขก” เมื่อก่อนจะหมายถึง การเก็บเกี่ยวข้าวร่วมกัน แต่ปัจจุบันมีความหมายว่าการโทรมหญิง

จากความหมายที่กล่าวมา รหัสจะมีลักษณะร่วมดังต่อไปนี้

- 1) หน่วยของการศึกษาถูกเลือกขึ้นมา (Paradigmatic) หน่วยเหล่านี้ถูกนำมาผสมกันด้วยกฎเกณฑ์บางประการ หรือด้วยจารีตบางอย่าง (Syntagmatic)
- 2) รหัสทุกประเภทให้ความหมาย หน่วยเหล่านี้เป็นสัญญาณที่มีความหมายนอกเหนือจากตัวเอง
- 3) รหัสทุกประเภทเกิดจากการตกลงร่วมกันของผู้ใช้ที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมอย่างเดียวกัน ดังนั้น รหัสกับวัฒนธรรมจึงมีความเกี่ยวพันกันอย่างแยกไม่ออกและมีลักษณะที่เคลื่อนตัวอยู่เสมอ
- 4) รหัสทุกประเภททำหน้าที่ทั้งทางด้านการสื่อสารและทางสังคม
- 5) รหัสทุกประเภทถูกถ่ายทอดได้ด้วยสื่อหรือช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม

ดังนั้นรหัสทุกรหัสที่ถูกสร้างขึ้นมานั้นจะมีหน้าที่ทางวัฒนธรรม โดยจะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางร่วมกันของทุกวัฒนธรรม (Convention) ดังนั้น รหัสจึงเป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้สำหรับวัฒนธรรมหนึ่งๆ รหัสเป็นเครื่องมือช่วยให้คนในสังคมเข้าใจการดำรงอยู่ทางสังคมของตน และสามารถมีที่ทางเป็นส่วนหนึ่งของสังคมนั้น เช่น เราเข้าใจว่า “เราเป็นคนไทย” ก็เพราะรหัสที่

เราใช้ในการรับประทานอาหารเป็นแบบไทยๆ ด้วยการใช้รหัสเดียวกันเท่านั้นที่จะทำให้คนเกิดความรูสึก่วมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ดังนั้นวัฒนธรรมหนึ่งๆ จะยังคงมีส่วนร่วมในการใช้รหัสของการสื่อสารในวัฒนธรรมนั้นๆ อยู่ ด้วยเหตุนี้วิธีการกลืนหรือครอบงำวัฒนธรรมของชาติใด จึงทำได้ด้วยการสลายหรือทำลายรหัสทาง สัญลักษณ์ของวัฒนธรรมนั้น เมื่อรูปสัญลักษณ์หรือตัวหมายสัญลักษณ์หายไป ความหมายของสัญลักษณ์ก็จะดำรงอยู่ไม่ได้

4. ความหมาย

Roland Barthes ได้แบ่งการวิเคราะห์ความหมายเป็น 2 ประเภท คือ

4.1 ความหมายโดยอรรถ (Denotation) เป็นการตีความหมายตามตัวอักษรหรือประโยค โดยมีลักษณะเป็นสภาวะวิสัย (Objectivity) เป็นการวิเคราะห์ความหมายในระดับที่เกี่ยวข้องกับลักษณะตามความเป็นจริงในธรรมชาติ ตามความหมายที่สิ่งนั้นปรากฏให้เห็น เช่น เมื่อกล่าวถึงดาว ก็หมายถึงดาวที่อยู่บนท้องฟ้าจริงๆ

4.2 ความหมายโดยนัย (Connotation) เป็นการตีความหมายในขั้นที่ 2 โดยจะเป็นการตีความที่มีความหมายเชิงวัฒนธรรมหรือเชิงสังคมแฝงอยู่ ไม่ได้เกิดจากตัวสัญลักษณ์ แต่มาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ทางสังคม อารมณ์ความรู้สึก ความเชื่อ ค่านิยมและทัศนคติของผู้สร้างหรือผู้ถ่ายทอดสัญลักษณ์นั้นๆ ด้วย เช่น เมื่อกล่าวถึงดาว อาจจะไม่ได้อาหมายถึงดาวที่อยู่บนท้องฟ้าจริงๆ แต่อาจหมายถึงผู้หญิงสวยเด่นประจำสถานบันเทิง หรือมหาวิทยาลัย เป็นต้น

Barthes ยังกล่าวถึงรายละเอียดของการตีความหมายขั้นที่ 2 นี้ว่า เราสามารถตีความหมายผ่าน

1) Myth หรือมายาคติ คือระบบคิดที่มีอยู่ในระบบสังคมดั้งเดิม หมายถึง เรื่องเล่าอธิบายหรือทำให้สามารถเข้าใจธรรมชาติหรือความจริง (Reality) โดยอาศัยวัฒนธรรมหรือความคิดรวบยอดในสัญลักษณ์นั้นๆ ซึ่งเป็นแนวคิดที่ผสมผสานเชื่อมโยงกันมาและผ่านการยอมรับในวัฒนธรรมของสมาชิกในสังคมนั้นๆ แต่อย่างไรก็ตามความเชื่อนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปของวัฒนธรรมด้วย

Fiske Hartley นำเสนอแนวคิดเพิ่มเติมว่า ถ้าความหมายได้รับการถ่ายทอดออกย้ายอยู่เสมอโดยสถาบันของสังคม ในที่สุดก็จะกลายเป็นอุดมการณ์ทางสังคม (Ideology)

2) Symbol สัญลักษณ์ คือ การใช้วัตถุเป็นสัญลักษณ์เพื่อแสดงความหมายถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดจากข้อตกลงร่วมกันของคนในสังคม เช่น รูปหัวใจ คือ ความรัก เป็นต้น

3) Metaphor เป็นวิธีถ่ายทอดความหมายโดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างสัญลักษณ์สองตัวที่มีความคล้ายคลึงกัน และถูกนำมาใช้ถ่ายทอดความหมายด้วยวิธีการเปรียบเทียบ โดย

การนำเอาสัญลักษณ์ที่มีคนรู้จักความหมายกันอยู่แล้ว มาเข้าคู่กับสัญลักษณ์ใหม่ที่ต้องการสื่อความหมาย เช่น เธอคือไฟ หมายถึง ความร้อนแรงของผู้หญิง เป็นต้น

4) Metonymy การให้ส่วนย่อยส่วนหนึ่ง (Part) แทนความหมายของส่วนรวมทั้งหมด(Whole) Metonymy เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเลือกภาพตัวแทนของความเป็นจริงทั้งหมดมานำเสนอ (Representation of Reality) จึงมักถูกใช้มากในนวนิยายและภาพยนตร์ เมื่อภาพยนตร์ต้องการจะสื่อความหมายว่าภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นภาพยนตร์แนวรักโรแมนติก ก็ต้องมีภาพพระเอกนางเอกในลักษณะที่ใกล้ชิดกัน (เช่น Titanic)

Saussure (อ้างในกาญจนา แก้วเทพ 2543 : 41) ได้จำแนกวิธีการที่จะนำเอาสัญลักษณ์มาจัดระบบรหัสต่าง ๆ ว่ามีอยู่ 2 วิธีการใหญ่ ๆ คือ Paradigmatic และ Syntagmatic โดยในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะใช้รูปแบบการวิเคราะห์ในเชิง Paradigmatic / Syntagmatic มาวิเคราะห์การนำเสนอของภาพยนตร์เรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์แบบ Syntagmatic

ใช้การวิเคราะห์แบบนี้สำหรับการตีความตัวสาร (Text) โดยพิจารณาลำดับของเหตุการณ์ในดวบท และวิธีลำดับเหตุการณ์เพื่อสร้างความหมาย หรือการปรากฏของสัญลักษณ์ โดยจะทำการวิเคราะห์ว่าตัวละครทำอะไร มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง ซึ่งการวิเคราะห์แบบนี้จะพบมากในการวิเคราะห์โครงเรื่อง เนื่องจากโครงสร้างของการเล่าเรื่องนั้น จะต้องกำหนดขั้นตอนของเหตุการณ์เอาไว้อย่างแน่ชัด หากสลับขั้นตอนกัน ความหมายก็อาจจะเปลี่ยนแปลงไป

2. การวิเคราะห์แบบ Paradigmatic

เป็นการหาแบบแผนที่ซ่อนเร้นของคู่ตรงข้ามและสร้างความหมายขึ้น C.Levi-Strauss สนใจการวิเคราะห์แบบโครงสร้างเบื้องต้นของดวบท กล่าวว่าในการวิเคราะห์ดวบทจะเป็นการวิเคราะห์หาความหมายแฝงเร้น (Latent Meaning) ของดวบท ซึ่งจะเป็นดวบทกว่าดวบทนั้นเกี่ยวข้องกับอะไร มีความหมายอะไร โดยสนใจที่จะค้นคว้าว่า

- การเล่าเรื่องมีการจัดระบบอย่างไร
- วิธีการเล่าเรื่องหรือวิธีการสร้างตัวละครมีความหมายแฝงเร้นอย่างไร
- ความหมายที่แฝงเร้นอยู่นั้นจะสะท้อนโครงสร้างความคิดของคนกลุ่มต่างๆ ได้อย่างไร

ดังนั้นในการวิจัยนี้จะนำแนวคิดสัญลักษณ์วิทยาซึ่งเป็นการค้นหาความหมายและกระบวนการสร้างความหมายในดวบท มาใช้ค้นหาความหมายและกระบวนการสร้างความหมายในเนื้อหาของวิธีการนำเสนอของภาพยนตร์ โดยพิจารณาถึงความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ที่ภาพยนตร์ได้ทำการประกอบสร้างขึ้นมา

แนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง (Narrative)

การเล่าเรื่องเป็นส่วนสำคัญในชีวิตของเรา สำหรับหลาย ๆ คนอาจเริ่มด้วยการได้ฟังจากนิทานก่อนนอน หรือเรื่องราวต่างๆ ที่พ่อแม่หรือครูที่โรงเรียนเล่า การเล่าเรื่องจัดระบบหลักการต่างๆ ที่ช่วยให้เราเข้าใจโลก และก่อรูปค่านิยมทางสังคมของคนเรา นอกจากนี้ยังมีศักยภาพในการมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเราอีกด้วย สำหรับผู้ผลิตสื่อแล้วการเล่าเรื่องเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับการจัดเหตุการณ์ต่างๆ ที่แยกย่อยกระจัดกระจายให้เป็นระบบขึ้นในรูปแบบที่มีความสัมพันธ์กันเชิงตรรกะ ที่ผู้รับสารสามารถทำความเข้าใจได้ (Philip Rayner, 2001 : 44-45)

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง หรือ Narratology นั้น Andrian Tilly (1991:53) อธิบายไว้ว่าเป็นการ "ก้าวข้ามจากการศึกษาเนื้อหาไปสู่ความสนใจในโครงสร้างของการเล่าเรื่อง (Structure) และวิธีการเล่าเรื่อง (Process) ของสื่อแต่ละชนิด" ซึ่งประเภทของการเล่าเรื่องที่ได้นำมาศึกษามีอยู่หลายชนิด มีทั้งนิทาน นวนิยาย การรายงานข่าว รวมทั้งภาพยนตร์

นพพร ประชากุล (2542 : 8 - 9) ได้อธิบายถึงการศึกษาเรื่องเล่าโดยในแบบ Narratology โดยพิจารณาถึงระดับของเรื่องเล่า โดยสามารถแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ

1. ระดับเนื้อหา / ดัชนีที่ปรากฏ (Discourse) หมายถึง เนื้อหาของนวนิยายที่อ่านหรือเนื้อหาของภาพยนตร์ที่รับรู้ด้วยตาตามที่ปรากฏจริง คือ ตัวเรื่องเล่าที่เรารับรู้เป็นรูปธรรมเป็นการศึกษาเรื่องเล่าในระดับเนื้อหาเพื่อจะดูว่า เรื่องเล่าประกอบสร้างอย่างไร มีแบบแผนตรรกะภายในอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะดูว่าการเดินเรื่องหรือองค์ประกอบของเรื่องถูกกำหนดด้วยขนบหรือกติกา (Conventions) อะไรบ้าง สิ่งที่ต้องพิจารณา คือ องค์ประกอบและวิธีการนำเสนอ ได้แก่ ตัวละคร สถานที่ เวลา ปมเรื่อง ผู้เล่าเรื่อง วิธีการลำดับเหตุการณ์ที่เล่าตามลำดับเวลา (Chronology) หรือไม่ และมุมมองที่ใช้ในการเล่า โดยดูว่าสิ่งที่นำเสนอ นำเสนอผ่านสายตาใคร เป็นต้น

2. ระดับเนื้อเรื่อง (Story) / ระดับโครงสร้าง (Structure) อยู่ลึกลงไปเป็นระดับโครงสร้างความสัมพันธ์ของแนวคิดหลัก (Concept) ที่อยู่ในเรื่องเล่า ซึ่งต้องการหาไวยากรณ์ของเรื่องเล่า (Narrative Grammar) โดยมีความเชื่อว่าน่าจะมีไวยากรณ์ที่เป็นตัวกำกับ ตัวกำหนดที่ทำให้มองเห็นโครงสร้างความสัมพันธ์ของหน่วยต่างๆ ในเรื่องเล่า เพื่อเข้าใจถึงกระบวนการของเรื่องเล่าเรื่องหนึ่งว่า โครงสร้างความสัมพันธ์ของหน่วยต่างๆ ในเรื่องเล่าสื่อความหมายออกมาได้อย่างไร

องค์ประกอบของการเล่าเรื่อง (รวมพร ศรีสุมานันท์, 2541 : 20 - 32) เกี่ยวข้องกับส่วนที่สำคัญ 3 ประการด้วยกัน คือ

1. เนื้อเรื่อง (Story) หมายถึง "เกิดอะไรขึ้นกับใคร"

เนื้อเรื่อง คือ เหตุการณ์ที่เล่าเป็นเรื่องและมีจุดหักเหในเรื่อง แต่มาเรียงเรื่องตามลำดับเวลาเข้าด้วยกันโดยอาศัยตัวละคร องค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของเนื้อเรื่อง ได้แก่

1.1 โครงสร้างการเล่าเรื่อง (Narrative Structure) ซึ่งประกอบด้วย

1.1.1 ตัวละคร และการปรากฏตัวในเรื่อง (Existents of Characters and Settings) ศึกษาถึงบุคลิกภาพตัวละคร บทบาทและหน้าที่ของตัวละครและยังหมายถึงความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเรื่องของตัวละคร

1.1.2 ความสัมพันธ์ของเรื่องราว (The Relation in the Story) หมายถึง ความสัมพันธ์ของเรื่องโดย 3 รูปแบบดังนี้

- การจัดลำดับเหตุการณ์ (Chronological) ตามเวลาที่เกิดขึ้น เช่น ตั้งแต่เกิด วัยเด็ก เรียนหนังสือ จนถึงช่วงวัยทำงาน เป็นต้น

- เหตุและผลที่เกิดขึ้น (Cause – Effect) โดยดูว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นส่งผลตามมาอย่างไร และยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องมาเสริมโดยไม่ได้มีการเรียงลำดับตามเหตุการณ์ที่เกิดก่อนหรือหลัง

- การแก้ปัญหาหลังจากมีเหตุการณ์เกิดขึ้น (Problem – Resolution)

1.1.3 การสรุปเรื่อง (Conclusion) หมายถึง บทสรุปของเนื้อเรื่อง ซึ่งอาจเป็นการคลี่คลายปัญหาของเรื่องหรืออาจมีการทิ้งปมปัญหาไว้ให้ผู้ชม

1.2 การกำหนดเรื่อง (Plot) หมายถึง การลำดับเหตุการณ์ในการเล่าเรื่อง โดยปกติจะมีการลำดับเหตุการณ์ในการเล่าเรื่องไว้ (Story Development) ตั้งแต่เริ่มเรื่อง พัฒนาเหตุการณ์ ภาวะวิกฤต ภาวะคลี่คลาย และการยุติเรื่อง

1.3 แก่นความคิดหลัก (Theme) หมายถึง แก่นความคิดหลักในการดำเนินเรื่อง เป็นวัตถุประสงค์หลักที่ผู้เล่าเรื่องต้องการจะสื่อให้ผู้รับ โดยเฉพาะเมื่อต้องการวิเคราะห์ถึงใจความสำคัญของเรื่อง เราจำเป็นต้องจับความสำคัญของเรื่องไว้ให้ได้ มิเช่นนั้นจะไม่รู้ถึงวัตถุประสงค์หลักที่ผู้เล่าต้องการถ่ายทอดให้ทราบ

2. วาทกรรม (Discourse) หมายถึง "เรื่องราวถูกบอกกล่าวอย่างไร"

วาทกรรม คือ การแสดงออกทางการพูดหรือเขียนของเหตุการณ์ กล่าวคือ อะไรที่เราอ่านหรือตัวบท (Text) ที่เข้าถึงได้ตรงๆ

แนวคิดเรื่องวาทกรรมนี้ มีนักวิชาการหลายคนได้อธิบายความหมายของวาทกรรมว่า หมายถึง "ภาษาที่ถูกนำมาใช้" หมายความว่า ผู้คนในสังคมต้องการทำตามที่วาทกรรมกำหนดใน

ชีวิตประจำวันโดยที่หลีกเลี่ยงได้ยาก ภาษาที่ถูกนำมาใช้ในชีวิตประจำวันไม่ได้หมายถึงเฉพาะในการพูดหรือเขียนเท่านั้น พฤติกรรมของคนในสังคมก็น่าที่จะถือเป็น "ภาษา" ชนิดหนึ่งได้เช่นกัน

ธเนศ วงศ์ยานนาวา (2528) ได้อธิบายความหมายของวาทกรรมเอาไว้ว่า ภายใต้ระเบียบวิธีการจัดการที่เกี่ยวกับความจริงนี้ มีกลไกที่จะทำให้สามารถแยกแยะได้ว่า ประโยคความรู้ใดถูกประโยคความรู้ใดผิด ลักษณะของกฎเกณฑ์ทางภาษาที่ผลิตประโยคความรู้ชุดหนึ่งที่จัดกลุ่มผิดกลุ่มถูกไว้นั้น เรียกว่า วาทกรรม (Discourse) คุณลักษณะที่มีเอกภาพของวาทกรรมมิได้ขึ้นอยู่กับความหมายหรือความตั้งใจของผู้ใช้ภาษาแต่ประการใด แต่ขึ้นอยู่กับระบบตรรกภาษาในวาทกรรมนั่นเอง อย่างไรก็ตามมิได้ขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ของวาทกรรมเพียงอย่างเดียว "การปฏิบัติการวาทกรรม (Discursive Apparatus) นั้นยังต้องมีสัมพันธ์กับสถานการณ์และบทบาทของผู้นำเสนอความจริงด้วยว่า ผู้นำเสนอมีสถานการณ์ในสังคมเป็นอย่างไร

Guy Cook (1992) ได้ให้คำนิยามของวาทกรรม (Discourse) เอาไว้ว่า "วาทกรรม คือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบทกับบริบท (Text & Context) ในลักษณะที่ผู้ร่วมการสื่อสารรับรู้ความหมาย ดังนั้นจุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์วาทกรรม คือ การอธิบายหรือพรรณนาปรากฏการณ์ที่ต้องการศึกษาโดยทั่วไป และสิ่งสำคัญที่อยู่ในปรากฏการณ์เหล่านี้ด้วย

การพิจารณาวาทกรรมสามารถดูได้จากส่วนสำคัญดังนี้

1. ผู้มีส่วนร่วมในเรื่อง (Participants) การเล่าเรื่องถือเป็นการกระทำที่มีการสื่อสารกับผู้อื่น ดังนั้น การเล่าเรื่องไม่ใช่เพียงแต่การที่มีบุคคล มีเรื่องๆ หนึ่งแล้วจบ แต่บุคคลจะต้องสามารถเป็นได้ทั้งผู้เล่าและผู้ฟัง ซึ่งแนวคิดการเล่าเรื่องจะมุ่งเน้นที่องค์ประกอบของผู้มีส่วนร่วมในเรื่อง โดย Robert C. Allen (อ้างในรวมพร ศรีสุมานนท์, 2541 : 11 - 12) ได้นำแนวคิดของการแบ่งประเภทของผู้มีส่วนร่วมในเรื่องในสื่อสิ่งพิมพ์ของ Sarah Kozloff (1992) มาใช้ในการวิเคราะห์ภาพยนตร์และโทรทัศน์ โดยแบ่งผู้มีส่วนร่วมในเรื่องออกเป็น ผู้แต่งจริง (Real Author), ผู้แต่งในเรื่อง (Implied Author), ผู้เล่า (Narrator), ผู้ฟังการเล่า (Narratee), ผู้ชมในเรื่อง (Implied Viewer) และผู้ชมจริง (Viewer)

2. เวลา (Time) ในเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้น สิ่งที่เกิดขึ้นทั้งหมดอาจจะเกิดในเวลาเดียวกัน จากการศึกษาโครงวาทกรรมการเล่าเรื่องของเจอร์ราร์ด จีแนท์ (Gerard Genette) เซย์มัวร์ แชทแมน (Seymour Chatman) ได้นำมาให้อธิบายละเอียดความสัมพันธ์ระหว่างเวลาของเนื้อเรื่องกับเวลาของวาทกรรมไว้ 5 ประการ ดังนี้

2.1 Summary คือ เวลาของวาทกรรมสั้นกว่าเวลาของเนื้อเรื่อง เช่น การสรุปเรื่องจะใช้ภาพเล่าเรื่อง และใช้เพียงคำพูดเป็นส่วนประกอบ

2.2 Ellipsis คือ การใช้ภาพเป็นตัวเล่าเรื่อง เช่น ฉากการเดินออกจากตึกไปขึ้นรถ ไม่จำเป็นต้องใช้วาทกรรม เพราะภาพก็สามารถสื่อถึงเรื่องราวได้

2.3 Scene คือ เวลาของวาทกรรมกับเนื้อเรื่องใช้เวลาเท่ากัน โดยการเล่าเรื่องส่วนใหญ่เวลาของวาทกรรมก็จะเท่ากับเวลาของเนื้อเรื่อง

2.4 Stretch คือ เวลาของวาทกรรมยาวกว่าเวลาของเนื้อเรื่อง เช่น ภาพ Slow Motion การบรรยายจะใช้เวลานานกว่าภาพที่นำเสนอ

2.5 Pause คือ ภาพหยุดนิ่งแต่ยังมีการเล่าเรื่องจากการบรรยายหรือตัวอักษร ใช้เพื่อเน้นเรื่องราวสำคัญ

3. การจัดลำดับตารางเนื้อหา (Schedule) หมายถึง วิธีการที่เนื้อเรื่องและการเล่าเรื่องได้ถูกจัดวางเนื้อหาไว้ตามลำดับของวิธีการที่จะเล่าและส่งผลต่อเรื่องราวนั้นอย่างไร กล่าวคือ การที่จะบอกว่าตัวบท (Text) ถูกเขียนและสื่อสารออกไป ตามลำดับเวลาอย่างไร

การศึกษาเกี่ยวกับการเล่าเรื่องในภาพยนตร์

David Bordwell (2001 : 60) นักวิชาการที่ศึกษาทางภาพยนตร์ ได้ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ไว้ว่า คือ ห่วงโซ่ของเหตุการณ์ต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กันในเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาหนึ่ง การเล่าเรื่องเริ่มต้นด้วยสถานการณ์หนึ่ง เป็นจุดของความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นไปตามรูปแบบของเหตุและผล จนในที่สุดสถานการณ์ใหม่หนึ่งๆ ก็เกิดขึ้นตามมาจนนำไปสู่ตอนจบของการเล่าเรื่อง

รูปแบบหลักของโครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ที่ถือว่าเป็นการเล่าเรื่องแบบมาตรฐานฮอลลีวูด (Classical Hollywood Cinema) ซึ่ง David Bordwell, Janet Staiger และ Kristin Thompson ได้อธิบายไว้ว่ามีลักษณะที่สำคัญดังนี้คือ

1) เนื้อเรื่องส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับโลกภายนอกที่เกิดขึ้น และส่วนใหญ่เรื่องถ่ายทอดในลักษณะที่เป็นการกระทำภายนอก นอกจากนั้นก็ยังมีการใช้ภาพแทนสายตา (Point-of-View Shots), ความทรงจำ, ความฝัน หรือสภาวะทางจิตอื่นๆ ที่ถูกใช้ควบคู่กันด้วยในบางครั้ง

2) ตัวละครหลักมีเป้าหมายเดียวหรือมีแค่ 2-3 เป้าหมาย

3) ภาพยนตร์มีจุดสนใจของการเล่าเรื่องอยู่ที่ตัวละครตัวเดียว หรือตัวบุคคลเพียง 2-3 คน

4) ในความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมาย ตัวละครหลัก (Main Characters) จะต้องเผชิญกับตัวละครฝ่ายตรงข้าม (Antagonist) หรือปัญหาต่างๆ

5) ภาพยนตร์มีการปิดเรื่อง โดยโครงเรื่องนั้นไม่ใช่เป็นการจบโดยทิ้งปัญหาที่ยังไม่ได้แก้ไข (Loose Ends) โดยปกติแล้วภาพยนตร์อเมริกันนั้นตัวละครหลักจะประสบความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมาย โดยมักจบแบบมีความสุข (Happy Ending)

6) สิ่งที่มีความสำคัญของการดำเนินเหตุการณ์คือ จะมีเหตุและผลของการกระทำที่มีความชัดเจน

7) ภาพยนตร์ใช้การตัดต่อที่มีความต่อเนื่อง และใช้เทคนิคในการถ่ายทำภาพยนตร์อย่างเนบเนียน

สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับการเล่าเรื่องนั้น การเล่าเรื่องเป็นสิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวเรา ดังนั้น การศึกษาการเล่าเรื่องเป็นการศึกษาโครงสร้างพิเศษของงานภาพเคลื่อนไหว เช่น ภาพยนตร์ที่ผู้ผลิตและผู้ชมมีความคุ้นเคยเป็นอย่างดี ทั้งนี้การเล่าเรื่องยังมีความหมายต่อสื่อภาพยนตร์มาก เพราะเป็นส่วนสำคัญในการก่อเกิดการสื่อสารระหว่างผู้ผลิตและผู้ชม โดยการเล่าเรื่องในภาพยนตร์จะทำการศึกษาผ่านองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

1. โครงเรื่อง (plot)

ทุกเหตุการณ์ที่อยู่ในเรื่องเล่าก็คือเนื้อเรื่อง ส่วนโครงเรื่องนั้นเป็นสาระสำคัญของเนื้อเรื่องที่น่าเสนอในรูปของภาพและเสียง จะเห็นได้ว่า แม้ว่าภาพยนตร์บางเรื่องจะมีเนื้อเรื่องแบบเรียบง่ายเมื่อวางโครงเรื่องที่ซับซ้อนเข้าไปก็จะทำให้เกิดความน่าสนใจและน่าติดตาม ในการวิเคราะห์ภาพยนตร์ นวนิยาย รวมทั้งการเล่าเรื่องทุกชนิด โครงเรื่องนับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ต้องนำมาวิเคราะห์เสมอ ซึ่งจะมีการลำดับเหตุการณ์ในการเล่าเรื่อง 5 ขั้นตอนคือ

1.1 การเริ่มเรื่อง (Inciting Moment) เป็นการชักจูงความสนใจให้ติดตามเรื่องราว มีการแนะนำตัวละคร ฉากหรือสถานที่ มีการเปิดประเด็นหรือปมขัดแย้งให้ชวนติดตาม การเริ่มเรื่องไม่จำเป็นต้องเรียงตามลำดับเหตุการณ์ อาจเริ่มจากตอนกลางเรื่องหรือจากท้ายเรื่องไปหาต้นเรื่องก็ได้

1.2 การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action) คือการที่เรื่องราวดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปมปัญหาเริ่มทวีความเข้มข้นขึ้นเรื่อยๆ ตัวละครอาจมีความลำบากใจหรืออุปสรรคที่ต้องเผชิญ

1.3 ภาวะวิกฤต (Climax) คือเรื่องราวกำลังถึงจุดแตกหัก และตัวละครอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจ

1.4 ภาวะคลี่คลาย (Falling Action) คือสภาพหลังจากที่จุดวิกฤตได้ผ่านพ้นไปแล้ว ปัญหาต่างๆ ได้รับการเปิดเผยหรือขจัดออกไป

1.5 การยุติของเรื่องราว (Ending) คือการสิ้นสุดของเรื่องราวทั้งหมด อาจจบแบบสูญเสีย หรือจบแบบมีความสุข หรือทิ้งท้ายให้ขบคิดก็ได้

2. แก่นความคิด (Theme)

แก่นความคิด คือ ความคิดหลักในการดำเนินเรื่อง เป็นความคิดรวบยอดที่เจ้าของเรื่องต้องการนำเสนอ (Hurtik & Yarber, 1971 : 94) (อ้างในฉลองรัตน์ ทิพย์พิमान, 2539) ซึ่งเราสามารถเข้าใจแก่นความคิดได้จากการสังเกตองค์ประกอบต่างๆ ในการเล่าเรื่อง เช่น การสังเกตชื่อเรื่อง ชื่อตัวละคร คำนิยม คำพูด หรือสัญลักษณ์พิเศษที่ปรากฏในเรื่อง สำหรับแก่นความคิดที่ได้รับความนิยมและพบได้บ่อยๆ มีอยู่ไม่มาก โดยมากจะวนเวียนอยู่กับเรื่องความดี – ความชั่ว, ความรัก – ความเกลียด หรือความเสียสละ เป็นต้น แต่ในส่วนของรายละเอียด แก่นความคิดแต่ละเรื่องก็จะมีรายละเอียดและองค์ประกอบย่อยในการสนับสนุนความคิดที่แตกต่างกันไป แต่จะมีลักษณะร่วมกันบางประการ หรือเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งสิ้น

3. ฉาก (Setting)

ฉากนับเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งในการเล่าเรื่องที่ขาดไม่ได้ เพราะเหตุการณ์ทุกอย่างที่เกิดขึ้นจะต้องมีสถานที่ ฉากมีส่วนช่วยให้บรรยากาศของเรื่องเป็นไปอย่างสมจริง สามารถบ่งบอกความหมายบางอย่างของเรื่องได้ และฉากยังมีความสัมพันธ์กับบุคลิกลักษณะของตัวละครด้วย เช่น สัมพันธ์กับอาชีพ หรือเพศของตัวละคร เป็นต้น

ฉากในเรื่องเล่าสามารถแบ่งออกได้เป็นหลักใหญ่ๆ 2 ประเภท คือ ฉากในบ้านและฉากนอกบ้าน ซึ่งฉากทั้งสองจะมีความสอดคล้องกับลักษณะของเรื่องเล่า เช่น ถ้าเป็นเรื่องต่อสู้ ฉากส่วนใหญ่ก็จะเป็นฉากนอกบ้าน หากเป็นเรื่องความรักของหนุ่มสาวก็จะเป็นฉากในบ้าน เป็นต้น

ในการพิจารณาฉากในฐานะที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง Boggs (1978 : 56) กล่าวว่ามีความจำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 4 ประการ ดังนี้

- 1) ปัจจัยทางด้านเวลา (Temporal Factors) คือ ช่วงเวลาที่เนื้อเรื่องเกิดขึ้น
- 2) ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ (Geographical Factors) เป็นสถานที่ทางกายภาพที่รวมคุณลักษณะบางอย่าง เช่น พื้นดิน สภาพอากาศ หรือความหนาแน่นของประชากร และปัจจัยทางกายภาพอื่นๆ ในสถานที่ที่เรื่องราวเกิดขึ้นซึ่งอาจจะส่งผลต่อตัวละคร และการกระทำของตัวละครในเรื่อง
- 3) ปัจจัยทางเศรษฐกิจและโครงสร้างทางสังคม (Prevailing Social Structures and Economic Factors) ที่เกิดขึ้นตามสภาพการณ์แวดล้อมในเรื่อง
- 4) ประเพณี คำนิยม ศีลธรรม และธรรมเนียมปฏิบัติ (Moral Attitude, Customs and Codes of Behavior) ในสังคมที่เรื่องราวนั้นเกิดขึ้น

4. ตัวละคร (Character)

คือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับเรื่องราวในเรื่องเล่า นอกจากนี้ยังหมายถึง บุคลิกลักษณะของตัวละคร ไม่ว่าจะป็นรูปร่างหน้าตา อุปนิสัยใจคอของตัวละครด้วย โดยตัวละครแต่ละตัวจะต้องมีองค์ประกอบ 2 ส่วนคือ

ความคิดของตัวละคร ตัวละครที่ดีจะมีความคิดเป็นของตัวเอง โดยตัวละครก็จะมีภูมิหลัง เป็นของตนเอง เช่น ชีวิตวัยเด็ก การศึกษา และฐานะความเป็นอยู่ โดยปกติจะเปลี่ยนแปลงยาก จนกว่าจะมีเหตุผลสำคัญเพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลง

พฤติกรรมของตัวละคร จะเป็นผลอันเกิดขึ้นจากความคิดและทัศนคติของตัวละครเอง

Boggs (1978 : 44-52) ได้อธิบายถึงการสร้างตัวละครในภาพยนตร์ว่ามีองค์ประกอบหลายประการที่น่าพิจารณาดังนี้

1) การสร้างตัวละครโดยปรากฏตัว (Characterization by Appearance)

ในขณะที่เราชมภาพยนตร์ เราจะสร้างข้อสันนิษฐานเกี่ยวกับตัวละครโดยมีพื้นฐานอยู่บนลักษณะทางรูปร่างหน้าตา เครื่องแต่งกาย โครงสร้างทางร่างกาย กิริยาท่าทาง และลักษณะการเคลื่อนไหวของตัวละคร ลักษณะหนึ่งของการสร้างตัวละครในภาพยนตร์จะถูกแสดงออกมาปรากฏต่อสายตาผู้ชมผ่านการสร้างภาพความประทับใจครั้งแรก (First Visual Impression) เมื่อตัวละครปรากฏตัวครั้งแรกในภาพยนตร์ แม้ว่าสร้างความประทับใจครั้งแรกอาจจะกลายเป็นความเข้าใจที่ผิดเมื่อเรื่องราวได้ดำเนินไปถึงจุดหนึ่ง แต่มันก็เป็นวิธีที่สำคัญต่อการสร้างตัวละคร

2) การสร้างตัวละครผ่านการกระทำภายนอก (Characterization Through External Action)

บางทีการพิจารณาถึงปรากฏตัวอาจจะแสดงถึงบุคลิกของตัวละครได้ไม่ดีเท่ากับการกระทำของตัวละคร การกระทำของตัวละครจะสะท้อนถึงบุคลิกลักษณะเฉพาะส่วนตัวของตัวละครตัวนั้นๆ แรงจูงใจในการกระทำของตัวละครที่ถูกสร้างขึ้นอย่างชัดเจนจะทำให้ตัวละครและโครงเรื่องถูกสานต่อกันได้อย่างดี

3) การสร้างตัวละครผ่านบทพูด (Characterization Through Dialogue)

นอกจากจะดูว่าตัวละครพูดอะไรแล้วยังต้องดูด้วยว่าตัวละครพูดอย่างไร ความคิด ทัศนคติ อารมณ์ของตัวละครที่แท้จริงอาจจะถูกแสดงให้เห็นผ่านวิธีการเลือกใช้คำ และผ่านรูปแบบการเน้นเสียง การเว้นเสียง ระดับเสียง หรือการใช้ไวยากรณ์ โครงสร้างประโยค คำศัพท์ สำเนียงท้องถิ่น ทั้งหมดมีความสัมพันธ์กับระดับเศรษฐกิจและสังคมฯ พื้นฐานทางการศึกษาและสภาพจิตใจของตัวละคร

4) การสร้างตัวละครผ่านการกระทำจากภายใน (Characterization through Internal Action)

การกระทำจากภายในเกิดขึ้นภายในจิตใจ เป็นความรู้สึกของตัวละคร เช่น ความลับ ความคิด จินตนาการ ความฝัน ความปรารถนา ความทรงจำ ความกลัว ภาพยนตร์ ในบางครั้งจะใช้ภาพที่ปรากฏขึ้นชั่วขณะหนึ่งเพื่อแสดงถึงความคิดตัวละครโดยการใช้เสียงและภาพต่างๆ ที่ตัวละครได้นึกคิดในสิ่งที่เขาเห็นและได้ยิน เป็นต้น

5) การสร้างตัวละครโดยปฏิกิริยาจากตัวละครตัวอื่น (Characterization by Reaction of Other Characters)

วิธีการที่ตัวละครตัวอื่นได้มีมุมมองตัวละครตัวหนึ่ง เป็นวิธีที่ดีต่อการสร้างตัวละครตัวนั้นขึ้นมา บางครั้งข้อมูลเกี่ยวกับตัวละครตัวหนึ่งจะถูกให้รายละเอียดผ่านวิธีการที่ตัวละครตัวอื่นพูดหรือแสดงออกเกี่ยวกับตัวละครตัวนั้นก่อนที่ตัวละครตัวนั้นจะปรากฏตัวขึ้น

6) การสร้างตัวละครโดยใช้ลักษณะของความตรงกันข้าม (Characterization by Contrast)

เป็นหนึ่งในวิธีการสร้างตัวละครที่ได้ผลที่สุดคือ การใช้ตัวละครที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับตัวละครที่มีพฤติกรรม ทักษะคติ ความคิด วิถีชีวิต ลักษณะทางกายภาพแบบหนึ่ง เพื่อที่จะทำให้เกิดการจำกัดความและเน้นย้ำถึงบุคลิกของตัวละครหลักนั้นๆ ได้อย่างชัดเจนขึ้น

7) การสร้างตัวละครโดยใช้การขยายหรือการทำซ้ำ (Characterization by Exaggeration or Repetition)

เพื่อให้ตัวละครได้เข้าถึงจิตใจและความทรงจำของเรามากขึ้น ตัวแสดงบ่อยครั้งจะใช้การขยายหรือการบิดเบือนในลักษณะเด่นหรือลักษณะนิสัยส่วนตัวของตัวละคร เทคนิคนี้เรียกว่า 'Caricature' (ภาพล้อ) ซึ่งมาจากเทคนิคในการวาดการ์ตูน อีกวิธีการหนึ่งคือการสร้างประโยค วลี หรือความคิดของตัวละครนั้นขึ้นมา ซึ่งมีการพูดซ้ำทำซ้ำบ่อยๆ จนกลายเป็นตราประจำตัวของตัวละครตัวนั้น เรียกว่า 'Leitmotif'

8) การสร้างตัวละครผ่านการเลือกชื่อ (Characterization through Choice of Name)

เป็นการใช้ชื่อเพื่อควบคุมคุณลักษณะของเสียง ความหมายหรือแสดงความหมายโดยนัยบางอย่างเพื่อช่วยอธิบายตัวละคร และเทคนิคนี้เรียกว่า "Name-Typing" การเลือกชื่อควรจะถูกพิจารณาในความหมายที่ชื่อนั้นได้สื่อสารออกไป เช่น บางชื่อในภาพยนตร์อย่าง Dick Tracy นั้น Dick เป็นคำศัพท์สแลงของคำว่า "Detective" (นักสืบ) และ Tracy ก็มาจากพื้นฐานที่ว่า นักสืบต้องสะกดรอย (Trace) ฆาตกร เป็นต้น

5. ความขัดแย้ง (Conflict)

ความขัดแย้งเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของโครงเรื่องที่สร้างปัญหา การหาหนทางแก้ไข ความขัดแย้งของตัวละคร คือ ความเป็นปรปักษ์ต่อกัน หรือความไม่ลงรอยในพฤติกรรม การกระทำ ความคิด ความปรารถนา หรือความตั้งใจของตัวละครในเรื่อง เราสามารถแบ่งความขัดแย้ง มี 3 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

5.1 ความขัดแย้งระหว่างบุคคล เป็นความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความไม่ลงรอยกันระหว่างตัวละครสองฝ่าย มีความพยายามทำลายล้างกัน เช่น การรบของทหารของทั้ง 2 ฝ่าย เป็นต้น

5.2 ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายใน เป็นความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับตัวเอง คือ การต่อสู้กันกับความรู้สึกภายในใจ มีความลำบากใจในการตัดสินใจ เช่น ความขัดแย้งกับความรับผิดชอบหรือกับกฎเกณฑ์ของสังคม เป็นต้น

5.3 ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนอกเหนือไปจากบุคคล คือ ความขัดแย้งระหว่างคนกับธรรมชาติ สังคม หรือความขัดแย้งระหว่างคนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ

6. สัญลักษณ์พิเศษ (Symbol)

เป็นการใช้สัญลักษณ์ต่างๆ ที่เป็นภาพในการสื่อความหมาย เป็นสัญลักษณ์พิเศษที่มีความสำคัญในภาพยนตร์ และเป็นองค์ประกอบของภาพยนตร์ที่ถูกนำเสนอซ้ำๆ โดยอาจเป็นวัตถุ สถานที่ หรือสิ่งมีชีวิตก็ได้ สัญลักษณ์อาจเป็นเพียงภาพเดียว หรือเป็นกลุ่มของภาพที่เกิดจากการตัดต่อ

ซึ่งการศึกษาการใช้สัญลักษณ์พิเศษนี้ เมื่อนำมาใช้วิเคราะห์ประกอบการชมภาพยนตร์ จะช่วยให้สามารถเข้าใจเรื่องราวได้ดีขึ้น ซึ่งความหมายที่แฝงเร้นอาจสื่อความหมายได้ดีกว่าความหมายที่ปรากฏอยู่ภายนอก

7. มุมมองในการเล่าเรื่อง (Point of View)

มุมมองในการเล่าเรื่อง คือ การมองเห็นเหตุการณ์ การเข้าใจพฤติกรรมของตัวละครในเรื่องผ่านสายตาของตัวละครตัวใดตัวหนึ่ง หรือการที่ผู้เล่ามองเห็นเหตุการณ์จากวงในใกล้ชิด หรือจากวงนอก ซึ่งแต่ละมุมมองมีความน่าเชื่อถือแตกต่างกัน มุมมองในการเล่าเรื่องมีความสำคัญต่อการเล่าเรื่องเพราะมุมมองในการเล่าเรื่องจะมีผลต่อความรู้สึกของผู้ชม และมีผลต่อการชักจูงอารมณ์ของผู้ชม ซึ่งมุมมองในการเล่าเรื่องแบ่งเป็น 4 ประเภทคือ

7.1 เล่าเรื่องจากมุมมองบุคคลที่หนึ่ง (The First – Person Narrator) คือการที่ตัวละครเอกของเรื่องเป็นผู้เล่าเรื่องเอง ข้อสังเกตในการเล่าเรื่องแบบนี้คือ ตัวละครมักเอ่ยคำว่า "ผม"

หรือ "ฉัน" อยู่เสมอ ข้อดีของการเล่าเรื่องนี้คือ ตัวละครหลักเป็นผู้เล่าเองทำให้ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ แต่มีข้อเสียตรงที่เป็นการเล่าเรื่องที่อาจมีอคติปนอยู่ด้วย การเล่าเรื่องในมุมมองบุคคลที่หนึ่งพบได้บ่อยในภาพยนตร์นักสืบ และภาพยนตร์อัตชีวประวัติ

7.2 เล่าเรื่องจากมุมมองบุคคลที่สาม (The Third – Person Narrator) คือการที่ผู้เล่ากล่าวถึงตัวละครตัวอื่น เหตุการณ์อื่นที่ตนเองพบเห็นหรือเกี่ยวพันด้วย และเรื่องที่เล่าก็มีความเกี่ยวข้องกับตัวผู้เล่าเองด้วย

7.3 เล่าเรื่องจากมุมมองที่เป็นกลาง (The Objective) เป็นจุดยืนที่ผู้สร้างพยายามให้เกิดความเป็นกลาง ปราศจากอคติในการนำเสนอ เป็นการเล่าเรื่องที่ไม่สามารถเข้าถึงอารมณ์ของตัวละครได้อย่างลึกซึ้ง เนื่องจากเป็นการเล่าเรื่องจากวงนอก เป็นการสังเกตหรือรายงานเหตุการณ์ที่ให้ผู้ชมตัดสินใจเรื่องราวเอง การเล่าเรื่องแบบนี้พบได้ในภาพยนตร์ข่าว ภาพยนตร์สารคดี หรือภาพยนตร์แนวสมจริง

7.4 เล่าเรื่องแบบพหุสูตร (The Omniscient) หรือการเล่าเรื่องแบบรู้รอบด้าน กล่าวคือเป็นการเล่าเรื่องที่ไม่มีข้อจำกัด สามารถหยั่งรู้จิตใจของตัวละครทุกตัว สามารถย้ายเหตุการณ์สถานที่ และข้ามพ้นข้อจำกัดด้านเวลา สามารถย้อนอดีต ข้ามอนาคต และสามารถสำรวจความคิดของตัวละครได้ การเล่าเรื่องแบบนี้เป็นการเล่าเรื่องที่ภาพยนตร์ใช้บ่อยสุด

นอกจากนี้ เพศของผู้เล่าก็เป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้เรื่องราวในภาพยนตร์มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้เล่าเรื่องที่ต่างเพศกัน ย่อมมีค่านิยม ความคิด และทัศนคติที่แตกต่างกันด้วย ดังนั้นในการวิเคราะห์ภาพยนตร์ การคำนึงถึงเพศผู้เล่าจะช่วยให้ทราบถึงความแตกต่างของการนำเสนอในมุมมองที่ต่างกันได้

จากแนวคิดการเล่าเรื่องตามที่ได้กล่าวมานี้ เป็นกระบวนการสร้างความจริงรูปแบบหนึ่ง โดยการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ ทั้งจาก โครงเรื่อง ความขัดแย้ง แก่นเรื่อง ตัวละคร ฉาก สัญลักษณ์ พิเศษและมุมมองในการเล่าเรื่องเหล่านี้ สามารถนำมาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์การสื่อความหมายในประเด็นความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ และความเป็นผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน รวมทั้งค้นหาความหมายแฝงผ่านคู่ตรงข้าม (Binary Opposition) ซึ่งจะทำให้มองเห็นวิธีการสร้างตัวละครที่มีความแตกต่างได้อย่างชัดเจนระหว่างผู้หญิงสมัยใหม่และผู้หญิงหลังสมัยใหม่

แนวคิดเรื่องการสร้างภาพ (Portrayal)

การสร้างภาพ (Portrayal) เป็นการสร้างภาพแบบตายตัวให้กับสรรพสิ่งต่างๆ ในโลกนี้ เช่น ภาพผู้หญิง ภาพผู้ชาย เป็นต้น โดยกระทำผ่านสื่อมวลชน ซึ่งเป็นสถาบันที่สามารถกระจายข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว และคนจะเข้าใจภาพนี้ได้จากการรับรู้ผ่านสื่อ

สื่อมวลชนจึงถูกมองว่ามีบทบาทเป็นกระจกสะท้อนภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากข้อเท็จจริงที่ว่ากระบวนการสร้างผลงานสื่อมวลชนนั้นเกิดมาจากบุคคลหลายฝ่ายที่มีทัศนคติและอุดมการณ์แตกต่างกัน

การมองว่าสื่อมวลชนมีบทบาทเป็นตัวตอกย้ำ (Reinforcer) แบบอย่างค่านิยม ความคิด และความเชื่อต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคม ในแง่นี้บรรดาภาพต่างๆ ที่ปรากฏในสื่อก็จะเป็นภาพที่ถูกคัดเลือกแล้วให้เป็นภาพที่สังคมต้องการจะส่งเสริมสนับสนุนเท่านั้น กล่าวคือ สื่อมวลชนจะทำหน้าที่เหมือนสถาบันสังคมอื่นๆ คือ เป็นตัวแทนในการอบรมบ่มเพาะให้สมาชิกในสังคมเป็นไปตามบรรทัดฐานของสังคม และนอกจากนี้สื่อมวลชนสามารถจะนำเสนอแบบอย่างใหม่ๆ ค่านิยม แนวคิดและความเชื่อใหม่ๆ ที่จะก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงทั้งระดับแนวคิดและการกระทำในสังคมได้ (มาติกา ยกกลิ่น, 2544 : 28)

ดังนั้น สื่อมวลชนมีส่วนในการสร้างความหมายให้กับสรรพสิ่งต่างๆ ในสังคมให้เป็น "ภาพ" แห่งความเป็นจริงใหม่ของสังคมขึ้นมา "ภาพ" ที่สื่อมวลชนสร้างสรรคขึ้นมานั้นอาจเป็นได้ทั้งภาพแห่งความเป็นจริงที่ปรากฏขึ้น รวมไปถึงภาพของความเป็นจริงที่มีความน่าจะเป็น หรือมีโอกาสเกิดขึ้นในสังคม โดยเกี่ยวข้องกับกระบวนการรับรู้ของบุคคลเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ในสังคม หรือโลก สืบเนื่องมาจากการที่เราไม่สามารถจะเสาะแสวงหาความจริงทั้งหมดได้จากประสบการณ์ตรง (Direct Experience) ของตนเอง จึงจำเป็นต้องแสวงหาความรู้จากประสบการณ์ผ่านสื่อ (Mediated Experience)

โดยปกติเราไม่ได้รู้จักคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งจากการปฏิสัมพันธ์โดยตรง แต่เราได้รู้จักคนเหล่านั้นผ่านสื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสื่อที่สามารถรับรู้ได้ทั้งภาพและเสียง เช่น โทรทัศน์ และภาพยนตร์ ทำให้เราได้รู้ถึงลักษณะของกลุ่มคนจากการได้ข้อมูลและภาพ (Portray) ผ่านสื่อ

นอกจากภาพของกลุ่มคนต่างๆ แล้ว สื่อมวลชนก็มีบทบาทในการสร้าง "ภาพ" ที่เกี่ยวข้องกับเพศด้วย ภาพของผู้หญิงที่ปรากฏในสื่อมวลชนมักเป็นภาพที่เกิดมาจากทัศนคติ ค่านิยม รวมไปถึงคุณลักษณะต่างๆ ไปของผู้หญิงโดยทั่วไปด้วย

โดยปกติการสะท้อนภาพ (Portrayal) ของกลุ่มคน ซึ่งภาพที่สื่อเหล่านี้เสนอมักจะเป็นภาพในแง่ลบ หรือภาพแบบฉบับ (Stereotype) ของกลุ่มคน เช่น ผู้หญิง ถูกสร้างภาพให้เป็นเพียงแม่ แม่บ้าน คนรักที่ต้องคอยอยู่เบื้องหลังผู้ชายเท่านั้น เป็นต้น

ปราณี แซ่จ้ง (2544) ศึกษาภาพของผู้หญิงไทยในสื่อที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศและการรับรู้ภาพฝั่งใจของผู้ชายที่มีต่อผู้หญิง โดยศึกษาในสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวิทยุทัศน์ และสื่อคอมพิวเตอร์ประเภท VCD-Karaoke พบว่า ภาพผู้หญิงในสื่อมีลักษณะภาพที่แสดงถึงลักษณะความเป็นเพศหญิง ได้แก่ สัดส่วนรูปร่างและอวัยวะเพศ มีหน้าตาอวบอ้วน เชื่อเชิญ มีลักษณะเสนอดัว เปิดโอกาส และโอนอ่อนให้ผู้ชาย ถึงแม้ตอนแรกจะขัดขึ้นแต่ก็กลับยินยอมและตอบสนองต่อการมีเพศสัมพันธ์ในที่สุด มีความต้องการทางเพศสูง มีบทบาทเป็นผู้ถูกกระทำ โดยให้ความสำคัญกับเรื่องศีลธรรมและจริยธรรมน้อยกว่าอารมณ์ความต้องการทางเพศ

สำหรับภาพผู้หญิงในสื่อ ก็ยังคงมีลักษณะเช่นที่นักวิชาการมองไว้โดยส่วนรวม คือผู้หญิงจะถูกนำเสนอในเนื้อหาของสื่อมวลชนในรูปแบบสัตว์โลกแสนสวย มีชีวิตอยู่ในบ้าน มุ่งแต่ชีวิตรักและการแต่งงาน มีลักษณะหัวอ่อน ยอมรับโลก มีฐานะเป็นรองผู้ชาย ต้องพึ่งพาและขึ้นต่อผู้ชายทั้งด้านเศรษฐกิจ กายภาพและอารมณ์... (กาญจนา แก้วเทพ, 2532 : 15) นอกจากนี้ Susanne (อ้างในทวิพันธ์ คงคราญ, 2532 : 24) ได้ทำการสรุปภาพผู้หญิงโดยรวมที่ปรากฏออกมาจากสื่อ ซึ่งมีอยู่หลายรูปแบบ กล่าวคือ เป็นภาพของผู้หญิงยุคเก่า ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ

- 1) "ภาพของสัตว์โลกแสนสวย" มีเสน่ห์ดึงดูดทางเพศ และมีมันสมองน้อย
- 2) "ภาพของแม่ศรีเรือน และกุลสตรี" เป็นการแบ่งหน้าที่ของผู้หญิงชาย ผู้ชายทำงานนอกบ้านหาเงิน ผู้หญิงเป็นฝ่ายรับผิดชอบที่บ้าน

แต่ภาพผู้หญิงในสื่อในยุคปัจจุบันก็ได้มีการปรับเปลี่ยนบทบาทไปเป็นอย่างมากตามการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม และการเรียกร้องสิทธิความเท่าเทียมกัน ทำให้เกิดภาพผู้หญิงแบบใหม่ คือ

1) "ภาพของผู้หญิงยุคใหม่" ซึ่งเป็นภาพของผู้หญิงที่มีบทบาททั้งภายในบ้านและที่ทำงาน ผู้หญิงจะสามารถประกอบอาชีพที่กว้างขวางออกไปจากงานบริการ เช่น นักธุรกิจ แพทย์ หรือทนายความ ทำงานเคียงบ่าเคียงไหล่กับผู้ชาย แต่ผู้หญิงจะต้องรับผิดชอบงานในบ้านมิให้บกพร่องด้วย

2) "ภาพของสิทธิสตรี" เป็นภาพที่มีเป็นส่วนน้อยในสื่อมวลชน แต่ภาพนี้ยังมีความสับสนไปตามทัศนะที่ไม่ชัดเจนต่อภาพที่เสนอภาพของสตรี กล่าวคือ เสนอภาพผู้หญิงที่มีความสามารถทัดเทียมกับผู้ชาย เช่น เสนอภาพผู้หญิงในแง่ของงานอาชีพ หน้าที่การงานเพียงอย่างเดียว ไม่กล่าวถึงเรื่องส่วนตัว

จากการสร้างภาพผู้หญิงของสื่อ ถึงแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากจากที่ผ่านมา ภาพนั้นๆ ก็จะมีส่วนในการรับรู้ของกลุ่มคน ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าเป็นการสร้างความเป็นจริงทางสังคมที่หล่อหลอมให้คนในสังคมเชื่อว่าเป็นความจริง ดังนั้นภาพผู้หญิงสมัยใหม่และผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ ซึ่งนับเป็นบทบาทใหม่ของผู้หญิง ก็เป็นการสะท้อนลักษณะความเป็นจริงอย่างหนึ่งว่าผู้หญิงไม่ได้มีภาพแบบเดิมๆ อีกต่อไปแล้ว ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างภาพ (Portrayal) มาเป็นกรอบในการวิจัยเพื่ออธิบายว่า ภาพผู้หญิงที่น่าเสนอในภาพยนตร์ นั้นเป็นภาพตัวแทน (Representations) ของความเป็นสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่อย่างไร และแตกต่างจากภาพแบบฉบับเดิมๆ ของผู้หญิงอย่างไรบ้าง

แนวคิดและทฤษฎีด้านความเป็นสมัยใหม่

เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยจากสังคมแบบเก่า (Tradition Society) ซึ่งเป็นสังคมเกษตรกรรมมาสู่สังคมสมัยใหม่ (Modern Society) ที่มุ่งพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดผลอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงเป็นสมัยใหม่ เรียกว่า ความเป็นสมัยใหม่ (Modernity) ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการยอมรับในหมู่คนส่วนใหญ่ที่ถือว่าดี และนำไปปฏิบัติ

ความเป็นสมัยใหม่นั้นมิได้ประยุกต์ใช้แต่เพียงมนุษย์เท่านั้น แต่รวมถึงประเทศชาติ ระบบการเมือง เศรษฐกิจ หรือสถาบันทางสังคมต่างๆ เช่น โรงเรียน โรงพยาบาล เป็นต้น ดังนั้นความเป็นสมัยใหม่จึงแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ

1. ความเป็นสมัยใหม่ในระดับสถาบันสังคม (Modern Society) Robert Ward และ Samuel Huntington (อ้างใน Inkeles and Smith, 1976 : 16) ได้กำหนดถึงลักษณะความเป็นสมัยใหม่ในระดับนี้ว่า เป็นการมุ่งศึกษาทางด้านสังคม คือ ดูว่าสังคมหนึ่งๆ มีความสมัยใหม่เพียงใด ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง การบริหาร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ระดับการศึกษา ระดับการอ่านออกเขียนได้ของประชากร รายได้เฉลี่ยของประชากร การประกอบอาชีพ มีการกระจายแรงงาน มีการปกครองที่เป็นประชาธิปไตย ให้อิสระกับประชาชนในการเลือกสรรอำนาจที่มาจากประชาชนเท่านั้น เหล่านี้ถือว่าเป็นลักษณะความเป็นสมัยใหม่ในระดับสังคม

2. ความเป็นสมัยใหม่ในระดับส่วนบุคคล (Individual Modernity) เป็นคุณลักษณะอันสลับซับซ้อนของบุคคล ซึ่งประกอบด้วยทัศนคติ ค่านิยม ความรู้สึกและพฤติกรรม สิ่งเหล่านี้เกิดจากการที่บุคคลได้เข้าไปอยู่ในสังคมสมัยใหม่ หรือกล่าวได้ว่าสิ่งเหล่านี้คือ คุณสมบัติที่บุคคล

จะต้องมี เพื่อให้การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมสมัยใหม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ Inkeles and Smith (1976:19 - 25) ได้กำหนดบุคคลที่มีลักษณะสมัยใหม่ ควรมีลักษณะที่แสดงออกดังต่อไปนี้

2.1 บุคคลที่มีความเป็นสมัยใหม่ต้องเป็นผู้ที่พร้อมในการยอมรับประสบการณ์ใหม่ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต ไม่ปิดตัวเอง พร้อมในการตอบสนองให้กับโอกาสต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาเพื่อเป็นแนวทางในการใช้ปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ได้เป็นมาตรฐานที่ดีขึ้น

2.2 บุคคลที่มีความเป็นสมัยใหม่ต้องเป็นผู้ที่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม อาทิ การพัฒนาด้านสังคมการเมือง การเปิดโอกาสให้กับผู้หญิงในการทำงาน มีความรู้ถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัวได้

2.3 บุคคลที่มีความเป็นสมัยใหม่ต้องเป็นผู้ที่มีความคิดอิสระและมีหัวก้าวหน้า มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ทั้งยังสามารถเปิดใจให้กว้างที่จะมีโลกทัศน์ใหม่ๆ จะต้องตระหนักดีว่าในสังคมย่อมมีทัศนคติและความคิดเห็นที่ต่างกันไป ไม่มีบุคคลใดจะคิดได้เหมือนกันตลอดเวลา ดังนั้นจึงควรยอมรับความคิดของคนอื่นๆ ได้

2.4 บุคคลที่มีความเป็นสมัยใหม่จะต้องเป็นผู้ที่มีความคิดเห็นเป็นของตนเอง มีความกระตือรือร้นในการติดตามเหตุการณ์ ข่าวสารข้อมูลต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสังคมตนเอง

2.5 บุคคลที่มีความเป็นสมัยใหม่จะต้องเป็นผู้ที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพปัจจุบัน และอนาคต มีความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่จะเกิดขึ้นในภายหน้า และยังชี้ให้เห็นถึงการแบ่งแยกบุคคลที่ทันสมัยและบุคคลสมัยเก่าอีกด้วย

2.6 บุคคลที่มีความเป็นสมัยใหม่ต้องเป็นผู้ที่เชื่อในประสิทธิภาพของตนเอง (Efficacy) มีความเชื่อมั่นว่าตัวเองสามารถทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จได้ด้วยตัวเอง ไม่ถูกครอบงำด้วยอำนาจความคิดหรือธรรมชาติของบุคคลอื่นๆ ซึ่งความเชื่อมั่นนี้จะแสดงออกมาให้เห็นได้ในรูปแบบของการพึ่งพาตนเอง

2.7 บุคคลที่มีความเป็นสมัยใหม่ จะต้องเป็นผู้ที่สามารถกำหนดวิถีชีวิตของตนเองให้ดำเนินไปตามความต้องการของตน

2.8 บุคคลที่มีความเป็นสมัยใหม่ต้องเป็นผู้ที่ไม่ยึดติดกับค่านิยมที่สังคมกำหนดมาแต่เดิม กล้าเดินสวนทาง หรือออกจากกรอบของสังคม

2.9 บุคคลที่มีความเป็นสมัยใหม่ต้องเป็นผู้ที่ยอมรับพัฒนาการใหม่ทางเทคโนโลยีว่าเป็นสิ่งมีประโยชน์ ถ้านำมาใช้ในการดำเนินชีวิตให้ถูกวิธี รวมไปถึงการมีพัฒนาการทางความคิดของมนุษย์โดยการใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.10 บุคคลที่มีความเป็นสมัยใหม่ต้องเป็นผู้ที่มีจุดมุ่งหมายทางการศึกษา และอาชีพ ให้ความสำคัญสนใจในการศึกษาหาความรู้ โดยเชื่อว่าการศึกษานั้นเป็นสิ่งจำเป็นที่ทำให้การดำรงชีวิตดำเนินไปได้ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามความต้องการและความสามารถของตนเอง มิใช่

เกิดจากความต้องการของผู้อื่น นอกจากนี้ ยังสามารถนำเอาประสบการณ์ที่เคยผ่านมาเข้ามาประยุกต์ใช้กับชีวิตตนเองได้ ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีเหตุผล และคุ้มค่า

2.11 บุคคลที่มีความเป็นสมัยใหม่ต้องเป็นผู้ที่มีความเคารพ และยอมรับในศักดิ์ศรีของตนเอง และของผู้อื่น เพราะความแตกต่างของแต่ละบุคคลนั้นเป็นลักษณะเฉพาะตัว บุคคลจึงต้องยอมรับและเข้าใจในสิ่งที่ผู้อื่นเป็น

2.12 บุคคลที่มีความเป็นสมัยใหม่ต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในชีวิตของตนเอง ปฏิบัติตามเหตุผลมากกว่าอารมณ์

งานวิจัยนี้ ต้องการค้นหาลักษณะภาพความเป็นสมัยใหม่ของผู้หญิง ดังนั้นการนำเอาแนวคิดความเป็นสมัยใหม่ (Modernity) มาใช้ในการวิจัย จะทำให้ได้ทราบถึงลักษณะความเป็นสมัยใหม่ได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

โดยผู้วิจัยจะนำเอาลักษณะความเป็นบุคคลสมัยใหม่มาเป็นเกณฑ์หนึ่งในการวิเคราะห์ลักษณะทางบุคลิกลักษณะ ความคิด หรือการแสดงออกของผู้หญิงในภาพยนตร์ รวมทั้งความสัมพันธ์กับตัวละครอื่นๆ โดยศึกษาจากเนื้อหาและวาจาที่ถ่ายทอดออกมาจากภาพยนตร์ว่ามีความสอดคล้องกับลักษณะความเป็นบุคคลสมัยใหม่มากน้อยเพียงใด และมีการนำเสนอความคิดและอุดมการณ์โดยสอดคล้องกับลักษณะความเป็นสมัยใหม่ไว้อย่างไร

แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodernism)

แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) เป็นแนวคิดที่ปรากฏในวงการการศึกษา ตั้งแต่ทศวรรษ 1980 ในเชิงศิลปะ สถาปัตยกรรม ดนตรี ภาพยนตร์ วรรณกรรม สังคมวิทยา การสื่อสาร แฟชั่น และเทคโนโลยี จึงยากต่อการกำหนดจุดยืนที่แน่นอน เพราะไม่ชัดเจนพอที่จะบอกว่า แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่เริ่มต้นขึ้นเมื่อใด

Jean-Francois Lyotard ให้คำนิยามของแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) ไว้ว่าเป็นเรื่องของการตั้งคำถามและข้อสงสัยอย่างไม่หยุดยั้งต่ออภิมาหาพรรณนา (Meta-narratives) โดยยังได้กล่าวว่าสังคมยุคหลังสมัยใหม่ ถูกเขียนขึ้นบนความเคลื่อนไหวของระบบอุตสาหกรรม เป็นสังคมที่ก้าวเข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสาร ลักษณะสำคัญของยุคหลังสมัยใหม่ คือ ทุกคนสามารถที่จะเลือกทำอะไรตามความพึงพอใจของตนเอง ต้องการทำอะไรก็ตามที่ทำให้ตนเองมีความสุขโดยไม่สนใจใคร วัฒนธรรมในยุคหลังสมัยใหม่จึงเป็นเรื่องที่ฉาบฉวย ผิดแผก เป็นสิ่งที่ดำเนินไปตามอารมณ์มากกว่าเหตุผล และเป็นสิ่งที่ไม่สมเหตุสมผลจึงแปรเปลี่ยนได้ง่าย และมี

การเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งทุกสิ่งทุกอย่างมุ่งไปสู่การแสวงหาความสุข แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ จะมุ่งไปที่พฤติกรรมและการสร้างวัฒนธรรมที่แตกตัวออกไปอย่างหลากหลาย

สำหรับ Terry Eagleton (ศิโรตม์ คล้ามไพบูลย์, 2544 : 178) ยอมรับความสำคัญของความคิดแบบ "หลังสมัยใหม่" ในแง่ที่เกี่ยวกับปัญหาชาติพันธุ์ และสีผิว การเตือนให้เห็นปัญหาของความคิดเรื่องเอกลักษณ์ และอันตรายของวิธีคิดและอันตรายของการคิดแบบส่วนทั้งหมด (Totality)

ดังนั้น แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่จึงเป็นกระแสความคิดที่เต็มไปด้วยความหลากหลาย แยกย่อย กระจัดกระจาย ไม่ได้มุ่งเสนอทฤษฎีที่เป็นระบบระเบียบในการอธิบายสังคม แต่เห็นว่าเป็นจริงเป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้นมาด้วยความรู้แบบวิทยาศาสตร์ ด้วยวิธีคิดแบบเหตุผลนิยม และด้วยวิธีการศึกษาแบบปฏิฐานนิยมยังได้สนับสนุน "การเคลื่อนไหวทางสังคมแนวใหม่" (New Social Movement) ของกลุ่มพลังสังคมต่างๆ ตั้งแต่กลุ่มนิเวศนิยม สตรีนิยม กลุ่มชนเผ่าต่างๆ ไปจนถึงกลุ่มคนชายขอบที่หลากหลายและผู้ถูกกดขี่ของโลกที่สาม การเคลื่อนไหวแบบนี้เป็นการต่อต้านการครอบงำกระแสหลักของสังคมที่ดำรงอยู่

Real (1996) ได้สรุปและเสนอนิยามของลักษณะยุคหลังสมัยใหม่ไว้ดังนี้

1. เป็นรูปแบบที่เด่นชัดในการผสมกลมกลืนของศิลปะ สถาปัตยกรรม และสุนทรียะทุกอย่าง โดยมีรูปแบบคือ การวางเคียงคู่กันของลักษณะที่แตกต่าง เป็นการผสมรูปแบบที่ได้มาจากการผลิตทางวัฒนธรรมจากอดีต (Jameson, 1991)
2. เป็นการล้มล้างเรื่องเล่าแบบดั้งเดิม และลักษณะเฉพาะของปรัชญาการเล่าเรื่องด้วยวิทยาศาสตร์ที่เป็นลักษณะการแก้ไขปัญหาของมนุษย์โดยทั่วๆ ไปที่มีที่มา (Lyotard, 1984)
3. ศูนย์กลางเทคโนโลยีการสื่อสารได้จัดให้เกิดการเข้าถึงทั่วโลก ในเรื่องการผลิตซ้ำของวัฒนธรรมมวลชนและภาพเสมือนจริง (Simulacra) ซึ่งก็คือ การลอกเลียนแบบโดยไม่มีต้นแบบ (Baudrillard, 1983)
4. วัฒนธรรมการบริโภคนิยมของยุคหลังทุนนิยม (Late capitalism) ซึ่งหลักการผลิตได้ถูกแทนที่โดยหลักการค้าเพื่อการบริโภคเป็นใหญ่
5. การแตกแยกย่อยของอารมณ์ความรู้สึก (The fragmentation of sensibility) โดยรูปแบบความไม่ต่อเนื่องทางความรู้และวัฒนธรรม ซึ่งได้ตั้งความหมายและหลักใหญ่ใจความสำคัญที่ขาดไป การแตกย่อยนี้รวมถึงเครื่องบ่งชี้ทางวัฒนธรรมที่มีจำนวนมาก และเครื่องบ่งชี้ทางศิลปะโดยการล้มรูปแบบดั้งเดิม ตกแต่งใหม่ด้วยหลักใหญ่จากชีวิตส่วนบุคคลและสังคมที่ถือความพอใจเป็นที่ตั้ง การมีสัมพันธ์ภาพความเป็นส่วนตัว ซึ่งถ่ายเทความแตกต่างของลักษณะอื่นๆ เป็นลักษณะงานศิลปะแบบยุคหลังสมัยใหม่ที่สร้างงานจากรูปแบบที่เลียนแบบความแตกต่าง

6. การขาดแคลนการเปลี่ยนรูปแบบภายในสถานการณ์ระดับชั้นของยุคหลังสมัยใหม่ ทำให้เกิดการอธิบายอย่างทรงพลังของยุคนี้

Baudrillard (1995) ได้อธิบายถึงลักษณะของสังคมยุคหลังสมัยใหม่ว่าเป็นสังคมหรือโลกที่ไม่มีต้นแบบ เป็นเพียงการลอกเลียนแบบ ที่สร้างจากภาพจำลอง (Simulation) ความจริงที่เกินจริง (Hyperreality) การรวบความหมาย (Implosion of meaning) และเทคโนโลยีรูปแบบใหม่ซึ่งมักจะเป็นระบบดิจิทัลที่ต้องการคำตอบในลักษณะใช่หรือไม่อยู่ตลอดเวลา ในยุคหลังสมัยใหม่ ความเป็นจริง (reality) จะเป็นตัวต้นแบบแรก (Model) ให้มนุษย์สร้างภาพจำลอง (Simulation) ขึ้นมา แต่ต่อมาการเกิดของภาพจำลองในรุ่นถัดมาก็ไม่จำเป็นที่จะพึ่งพาความเป็นจริงอีก ภาพจำลองเหล่านั้นจะเป็นตัวต้นแบบให้กันเองจนเกิดเป็น ภาพนิมิต (Simulacrum) และจะเป็นความเป็นจริงที่เกินจริง (Hyperreality) ไปในที่สุด

ทั้งนี้ Hebdige (อ้างใน Morley : 58) ได้แสดงทัศนะว่า แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่นั้นได้ปฏิเสธความเป็นสมัยใหม่ คือ

1. การปฏิเสธข้อสรุปรวบยอด (Against Totalization) ทัศนะตามแนวคิดหลังสมัยใหม่นั้น ปฏิเสธข้อสรุปที่ว่า มนุษย์มีลักษณะทางธรรมชาติและมีจุดมุ่งหมายที่เหมือนกัน ปฏิเสธวาทกรรมตามทัศนะสมัยใหม่ในเรื่องความเป็นสากล การตระหนักถึงความจริงที่มีเพียงหนึ่งเดียว หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การปฏิเสธอะไรก็ตามที่ทำให้เกิดความคิดแบบเบ็ดเสร็จนั่นเอง

2. การปฏิเสธความแน่นอนชัดเจน (Against Teleology) โดยทัศนะแบบสมัยใหม่นั้น เชื่อว่า มนุษย์สามารถที่จะค้นพบความเป็นจริงที่ซ่อนเร้นอยู่ในปรากฏการณ์ภายนอกได้ ขณะเดียวกันนักคิดยุคหลังสมัยใหม่มักกลับปฏิเสธทัศนะนั้น โดยเห็นว่าเราไม่สามารถที่จะค้นพบความจริงเหล่านั้นได้ เนื่องจากทุกวันนี้มนุษย์อาศัยอยู่ในโลกแห่งปรากฏการณ์ที่ไม่มีควมลึกล้ำหรือโลกเสมือนจริง (Simulacra)

3. การปฏิเสธสังคมในอุดมคติ (Against Utopia) ทัศนะแบบหลังสมัยใหม่นั้น ปฏิเสธสังคมในอุดมคติ (Utopia) เนื่องจากปฏิเสธความคิดรวบยอดเบ็ดเสร็จและปฏิเสธการค้นหาความเป็นจริงที่ซ่อนเร้น ทั้งนี้ นักคิดยุคหลังสมัยใหม่เชื่อว่าสังคมยุคหลังสมัยใหม่เป็น "สังคมแห่งปรากฏการณ์" ความจริง (reality) จะถูกแทนด้วยภาพลักษณ์ (Image) และภาพลักษณ์จะถูกแทนด้วยภาพนิมิต (Simulacrum) ซึ่งก็คือ ความเกินจริง (Hyperreal)

แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่จึงปฏิเสธขอบเขตระหว่างรูปแบบศิลปะชั้นสูงและชั้นล่าง ปฏิเสธความแตกต่างระหว่างการแบ่งแยกประเภท (Genre) อย่างชัดเจน แนวคิดนี้ช่วยให้ไม่อยู่ภายใต้อำนาจ หรือการแตกแยกย่อย และความไม่ต่อเนื่อง (โดยเฉพาะในโครงสร้างการเล่าเรื่อง) โดยแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่มีรากฐานจากแนวคิดความเป็นสมัยใหม่ (Modernism) แต่มีความแตกต่างในด้านทัศนคติที่มีต่อสิ่งต่างๆ อาทิ แนวคิดความเป็นสมัยใหม่มีแนวโน้มที่จะนำเสนอ

ทัศนคติที่แยกย่อยของอารมณ์ความรู้สึกที่ให้ความหมาย แต่แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ไม่คำนึงถึงเรื่องของการแยกย่อยนี้ ไม่สนใจว่าจะทำให้เกิดความหมายได้อย่างไร

Frederic Jameson (Jane Flax, 1990) กล่าวว่า ยุคสมัยใหม่และยุคหลังสมัยใหม่เป็นการสร้างวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันและเกี่ยวข้องกับทุนนิยมในสมัยต่างๆ โดย Jameson ได้สรุปช่วงของทุนนิยมออกเป็น 3 ช่วง ที่เป็นแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการฝึกปฏิบัติทางวัฒนธรรมคือ

ช่วงที่ 1 ทุนนิยมทางการตลาด เกิดขึ้นในช่วงศตวรรษที่ 18 ถึงปลายศตวรรษที่ 19 ในยุโรปตะวันตก ช่วงนี้มีการพัฒนาการทางเทคโนโลยี และสัมพันธ์กับเรื่องของศิลปะ

ช่วงที่ 2 ทุนนิยมแบบผูกขาด เกิดขึ้นปลายศตวรรษที่ 19 ถึงตอนกลางศตวรรษที่ 20 (ประมาณช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2) เริ่มเข้าสู่ความเป็นสมัยใหม่

ช่วงที่ 3 ทุนนิยมบริโภคนิยม ซึ่งอยู่ในช่วงปัจจุบัน ท่ามกลางความหลากหลายเชื้อชาติเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีไฟฟ้าและนิวเคลียร์ และสัมพันธ์กับยุคหลังสมัยใหม่

แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่จึงเป็นการสะท้อนของสภาวะในปัจจุบัน แนวโน้มใหม่ทางด้านศิลปะและการประพันธ์ หรือบทวิจารณ์ของเรื่องเล่าที่มีขอบเขตใหญ่ของความเป็นสมัยใหม่ (Grand narratives of modernity) ความเท่าเทียมกันของประชาชนทั้งหมดเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องเล่าที่มีขอบเขตใหญ่ของการแสวงหาสัจธรรมของความเป็นจริง (Enlightenment) การกำจัดเรื่องเล่านี้ย่อมาหมายความว่า การกำจัดความคิดของควมมีเหตุผล (ของผู้ชาย) ในโลกตะวันตก และแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของความเท่าเทียมกันของกลุ่มชนและวัฒนธรรม รวมทั้งความเท่าเทียมกันของผู้หญิงด้วย แนวคิดยุคหลังสมัยใหม่นี้มีผลกระทบต่อแนวโน้มในเชิงก้าวหน้าของกลุ่มสตรีนิยม ซึ่งตอบรับความแตกต่างในสถานภาพสำคัญของสตรี Firestone (Turner, 1990 : 156) ได้กล่าวว่าผู้หญิงควรมีการพัฒนาตนตามศักยภาพโดยไม่ถูกขัดขวางจากผู้ชายเพื่อต่อต้านภาพลักษณ์แบบเก่าของผู้หญิง ซึ่งผู้หญิงลักษณะนี้จะมีสัญชาตญาณสูง ชอบการดูแลเอาใจใส่ และไม่ชอบการแข่งขัน แต่ในขณะเดียวกันผู้หญิงที่อยู่ในช่วงยุคหลังสมัยใหม่ต้องการความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ และบทบาททางเพศ แนวโน้มการมีผู้หญิงโสดในสังคมจึงมีมากขึ้น

การเคลื่อนไหวของนักสตรีนิยมจากชนชั้นกลางชาวฝรั่งเศส ได้ใช้ความแตกต่างระหว่างผู้ชายและผู้หญิงเป็นอุดมการณ์หลักในการเคลื่อนไหว พยายามที่จะล้มล้างความไม่เท่าเทียมกัน พยายามที่จะได้รับสิทธิต่างๆ เพื่อผู้หญิง แก่นหลักของอุดมการณ์เป็นการยอมรับทางความคิดที่ยังคงมีความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างผู้ชายและผู้หญิง นั่นคือ ผู้หญิงถูกกำหนดให้เป็นผู้ที่ต้องทำงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเอาใจใส่ แต่สำหรับมุมมองขององค์กรสตรีนิยมชาวเยอรมันนี้ (BDF: Bund Deutscher Frauenverein) (Lietke van Vucht Tijssen, 1990 : 157) เห็นว่า

ธรรมชาติเฉพาะของผู้หญิงไม่ได้จำกัดขอบเขตแค่อยู่นบ้านและลูกๆ หากผู้หญิงยังสามารถสนับสนุนสังคมและวัฒนธรรมได้ด้วย นอกจากนี้ BDF ยังได้เผยแพร่หลัก 3 ประการ ที่จะพยายามยกระดับบทบาททางสังคมของผู้หญิงให้ก้าวออกสู่สาธารณชนมากขึ้น คือ วัฒนธรรมที่เป็นหนึ่งเดียวมีพื้นฐานที่สนับสนุนให้ชายและหญิงเท่าเทียมกัน กิจกรรมของผู้หญิงเป็นความจำเป็นที่ควรสนับสนุนต่อวัฒนธรรม และความสำคัญของการสนับสนุนนี้ควรขึ้นอยู่กับธรรมชาติเฉพาะของผู้หญิง

ผู้หญิงในยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodern Feminism) ส่วนมากจะถูกพบในงานของ Simone de Beauvoir ซึ่งใช้ปรัชญาแนวคิดแบบ Existentialism อธิบายเรื่องการที่สังคมได้สถาปนาปัจเจกบุคคลให้เกิด "ตัวตน" (Self) ที่แยกออกจาก "ผู้อื่น" (Other) แต่ทว่าภายใต้สังคมที่มีความไม่เท่าเทียมกันทางเพศดำรงอยู่ คงมีแต่ผู้ชายเท่านั้นที่ได้สถาปนา "ความเป็นตัวตน" แต่ผู้หญิงนั้นจะมีสถานภาพเป็นรองที่เป็นได้เพียง "ผู้อื่น" เท่านั้น ผู้หญิงเป็นผู้ที่ยืนอยู่เคียงข้าง แต่ไม่เคยยืนอยู่ตรงกลางหรือนำหน้า ดังคำกล่าวของ Beauvoir ที่ว่า "เราไม่ได้เกิดมาเป็นผู้หญิง หากทว่าได้กลายมาเป็นในชั้นหลัง" ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสตรีนิยมยุคหลังสมัยใหม่ที่ว่า "ไม่มีอะไรที่เป็นผู้หญิงตามธรรมชาติ" หากแต่ "ความเป็นผู้หญิงล้วนเป็นสิ่งที่ถูกประกอบสร้างขึ้นมา" โดยการใช้เกณฑ์แบ่ง การจะนำเสนอผู้หญิงในแบบ "เป็นอย่างเดียวกันหมด" นั้นไม่ได้ ต้องกระจายตัวให้เห็นผู้หญิงที่มีบทบาทที่หลากหลาย และแตกต่างกันออกไป ดังนั้น แนวทางในการต่อสู้ของผู้หญิงยุคหลังสมัยใหม่จึงอยู่ที่การรื้อถอน (Deconstruction) แล้วประกอบสร้างใหม่ (Reconstruction) โดยมีเป้าหมายเพื่อปลดปล่อยผู้หญิงออกจาก "อัตลักษณ์ทางเพศ" (Gender Identity) แบบเดิมๆ พร้อมทั้ง "เสริมพลัง" (Empower) ให้กับ "ความเป็นผู้หญิง" ในนิยามใหม่ (กาญจนา แก้วเทพ, 2544 : 498)

หรือในอีกแง่หนึ่ง วิถีชีวิตของคนในยุคหลังสมัยใหม่เป็นแบบชีวิตร่วมสมัย เป็นชีวิตที่ขาดอารมณ์และความลึกซึ้งในคุณค่าของวัฒนธรรมเดิม แยกความแตกต่างไม่ออกระหว่างความจริงหรือไม่จริง ด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตามระบบเศรษฐกิจ และการเมือง ที่เป็นผลมาจากความเจริญทางด้านเทคโนโลยี ทำให้ความมีเอกลักษณ์หายไป

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยต้องการค้นหาลักษณะภาพของผู้หญิงในภาพยนตร์ที่นอกเหนือไปจากความเป็นสมัยใหม่ว่าเป็นอย่างไรบ้าง ดังนั้นการนำเอาแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) มาใช้ในการวิจัย จะทำให้ได้ทราบถึงลักษณะของผู้หญิงในแง่มุมอื่นได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้มีงานวิจัยทั้งไทยและต่างประเทศที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับภาพผู้หญิงในสื่อต่างๆ ว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร และได้มีการปรับเปลี่ยนบทบาทของผู้หญิงให้เป็นไปในลักษณะใดบ้าง มาเป็นส่วนสนับสนุนให้กับงานวิจัยของผู้วิจัยได้มีความชัดเจนมากขึ้น

พนิดา หันสวาสดี (2544) ศึกษาเกี่ยวกับผู้หญิงในภาพยนตร์: กระบวนการผลิตซ้ำภาพลักษณ์ของผู้หญิงในสังคมไทย สรุปได้ว่า ภาพของผู้หญิงที่ปรากฏในภาพยนตร์ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงที่มีภาพลักษณ์ของ “ความเป็นหญิงที่สังคมคาดหวัง” และพบว่า “นางเอก” ของภาพยนตร์ส่วนใหญ่เป็น “ผู้หญิงที่ดีในอุดมคติ” ของสังคม และแม้ว่าในภาพยนตร์บางเรื่องผู้สร้างจะสร้างตัวละครหญิงให้มีลักษณะที่เบี่ยงเบนจากภาพลักษณ์ของผู้หญิงในอุดมคติ แต่ตัวละครหญิงเหล่านั้นก็จะถูกลดโทษจากสังคมในลักษณะต่างๆ

บงกช เสวตามร์ (2533) ศึกษาเรื่องการสร้างความเป็นจริงทางสังคมของภาพยนตร์ กรณีตัวละครหญิงที่มีลักษณะเบี่ยงเบน ปี พ.ศ.2528 - 2530 พบว่า ตัวละครหญิงที่มีลักษณะเบี่ยงเบนไปจากตัวละครแบบฉบับจะมีพฤติกรรมทั้งดีและเลวในคนๆ เดียวกัน โดยจะเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น แต่ส่วนใหญ่ยังคงด้อยกว่าผู้ชาย เช่น ผู้หญิงแกร่งหากมีผู้ชายอยู่เคียงข้างก็จะทำให้มีโอกาสชนะมากขึ้น ผู้หญิงที่เป็นเมียหย้อยหากไม่ดีจะได้รับผลกระทบ คือ โดดเดี่ยว ผู้ชายทิ้ง โดยผู้ชายตัวต้นเหตุกลับไม่ได้รับการตำหนิมากนัก เป็นต้น ส่งผลให้ภาพของผู้หญิงที่มีลักษณะเบี่ยงเบนยังคงต้องพ่ายแพ้ และต้องพึ่งพิงผู้ชาย แต่ก็ถือได้ว่าการนำเสนอภาพของผู้หญิงที่เปลี่ยนแปลงไปจากตัวละครแบบฉบับแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของฝ่ายผู้ผลิต ซึ่งทำให้ตัวละครดูเหมือนคนจริงมากขึ้นและเปิดโอกาสให้ตัวละครหญิงแสดงศักยภาพมากขึ้น แม้ยังมีจุดจบตามแนวคิดแบบเก่าก็ตาม

มิตราภรณ์ อยู่สถาพร (2539) ศึกษาภาพความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่ในบทเพลงไทยสมัยนิยมระหว่างปี พ.ศ.2527 - 2539 พบว่า ลักษณะความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่โดยรวมที่ได้รับการนำเสนอผ่านสื่อเสียงเพลงนั้น สามารถแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ คือ ความเป็นผู้หญิงกล้า แกร่ง และเก่ง โดยจากเนื้อหาของเพลงที่เกี่ยวข้องกับความรักเป็นส่วนใหญ่ ผู้หญิงสมัยใหม่จะมีลักษณะที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีความเข้มแข็ง อดทน ต่อสู้ชีวิต เชื่อมั่นในตนเอง มีอำนาจเหนือชาย และมักจะเป็นผู้วิพากษ์ นอกจากนี้ ผู้หญิงสมัยใหม่ยังแสดงความคิดที่เป็นอิสระและมีหัวก้าวหน้า

เคารพในศักดิ์ศรีของตนเองและผู้อื่น เชื่อมั่นในควมมีประสิทธิภพของตนเอง และเป็นผู้ที่พร้อมรับประสบการณ์ใหม่ๆ

ฉลองรัตน์ ทิพย์พิมาน (2539) ศึกษาโครงสร้างการเล่าเรื่องในภาพยนตร์อเมริกันที่มีตัวเอกเป็นสตรี พบว่า ภาพยนตร์อเมริกันที่มีตัวเอกเป็นสตรี มีโครงสร้างการเล่าเรื่องที่เป็นเอกลักษณ์พิเศษ ได้แก่ แก่นความคิดขัดแย้งที่เป็นเรื่องของผู้หญิงกับความรักร คอบครัวและสังคม โดยตัวละครหญิงจะมีบทบาทหลากหลาย และมีลักษณะเป็นผู้กระทำมากกว่าตัวละครหญิงในภาพยนตร์ทั่วไป สำหรับฉากที่ตัวละครหญิงมักเข้าไปเกี่ยวข้องคือ คือ สถานที่ทำงาน และท้องถนน

นันทา วีรวิทยานุกูล (2541) ศึกษาถึงภาพของผู้หญิงที่ปรากฏในเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งระหว่างปี พ.ศ.2525 – 2540 พบว่า เพลงลูกทุ่งช่วงแรก (พ.ศ.2525 – 2535) และเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง (พ.ศ.2536 – 2540) มีการนำเสนอภาพของผู้หญิงครบทั้ง 3 ภาพ คือ ภาพของผู้หญิงหัวเก่า ภาพของผู้หญิงที่กำลังก้าวระหว่างผู้หญิงหัวเก่าและผู้หญิงสมัยใหม่ และภาพของผู้หญิงหัวสมัยใหม่ โดยบทเพลงในช่วงหลังจะนำเสนอภาพของผู้หญิงสมัยใหม่เพิ่มมากขึ้น และเสนอภาพของผู้หญิงหัวเก่าลดน้อยลง รวมทั้งคุณลักษณะภาพของผู้หญิงในเพลงลูกทุ่งช่วงหลัง ยังมีความใกล้เคียงที่จะเสมอภาคกับผู้ชายมากขึ้นกว่าบทเพลงในช่วงแรกอีกด้วย

นพรัตน์ วงศ์กลุฑ (2531) ศึกษาถึงบทบาทและสถานภาพของผู้หญิงในงานโฆษณาทางโทรทัศน์ พบว่า ผู้หญิงในโฆษณาทางโทรทัศน์จะถูกจำกัดให้แสดงบทบาทผู้หญิงสวยแต่ไร้อาชีพมากที่สุด รองลงมาคือ บทบาทแม่ศรีเรือน บทบาทของผู้หญิงทำงาน และบทบาทของแม่ตามลำดับ สำหรับบทบาทของผู้หญิงสวยแต่ไร้อาชีพนั้น จะเน้นให้ผู้หญิงเสริมความงามปรับปรุงโฉมของตนอยู่เสมอเพื่อให้มีผู้มาสนใจรักใคร่ ซึ่งให้เห็นว่าความสวยสำคัญกว่าความสามารถ และผู้หญิงมีค่าเพียงวัตถุทางเพศที่มีความงามไว้สนองความต้องการและความเป็นใหญ่ของชาย สำหรับบทบาทแม่ศรีเรือน ผู้หญิงจะทำหน้าที่รับใช้ภายในบ้านทุกอย่าง ส่วนบทบาทของผู้หญิงทำงานมีการนำเสนอที่แหวกแนวออกไป เปิดโอกาสให้ผู้หญิงแสดงความสามารถและมีคุณค่าเทียบเท่าผู้ชาย แต่ก็จัดว่าน้อยกว่าบทบาทของผู้ชายซึ่งมักมีอาชีพที่มีเกียรติและประสบความสำเร็จในชีวิต และบทบาทของแม่ จะต้องรับภาระทุกอย่างเกี่ยวกับการเลี้ยงลูกและให้ความอบอุ่นแก่ลูก ซึ่งจากภาพดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงในโฆษณายังคงมีบทบาทและสถานภาพต่ำกว่าผู้ชายอยู่นั่นเอง

จรินทร์ เลิศจิระประเสริฐ (2535) ศึกษาอาชีพของสตรีในละครโทรทัศน์ช่วงหลังข่าวทางโทรทัศน์ช่อง 3,5 และ 7 พบว่า ละครโทรทัศน์ได้นำเสนออาชีพของสตรีอย่างค่อนข้างจำกัดและตายตัว อาชีพส่วนใหญ่เป็นอาชีพบริการ เช่น คนรับใช้ เลขานุการ ประชาสัมพันธ์โรงแรม แม้มีการนำเสนออาชีพระดับผู้บริหาร แต่ก็มักถูกนำเสนอในลักษณะที่ไม่พึงปรารถนา คือ จู้จู้จุกจิก เจ้าอารมณ์ ในขณะที่ตัวละครชายล้วนมีอาชีพที่มีเกียรติ เช่น แพทย์ เจ้าของเหมือง ข้าราชการระดับสูง นอกจากนี้การนำเสนออาชีพของตัวละครหญิงนั้น ก็นำเสนอในลักษณะที่เป็นองค์ประกอบเล็กๆ น้อยๆ เท่านั้น สถานภาพการแต่งงานหรือโสดของตัวละครหญิงสำคัญกว่าการมีอาชีพ การแต่งงานถือเป็นการประสบความสำเร็จในชีวิต และหลังแต่งงาน ตัวละครหญิงมักละทิ้งงานเดิมเพื่อทำหน้าที่แม่บ้านแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งตัวละครหญิงเหล่านั้นก็พอใจและมีความสุขกับการเป็นแม่บ้านที่ดี ดังนั้นอาจถือได้ว่า ละครโทรทัศน์ทำหน้าที่เป็นกลไกในการถ่ายทอดมายาคติที่ว่า ชีวิตผู้หญิงคือการแต่งงาน ไม่ใช่การทำงาน

ปัญญา รักแตงาม (2538) ทำการศึกษาวิเคราะห์รายการโทรทัศน์สำหรับสตรีที่ออกอากาศเดือนตุลาคม – ธันวาคม 2537 พบว่า รายการโทรทัศน์สำหรับสตรีนำเสนอบทบาทสตรีในภาพลักษณ์ใหม่ คือ ภาพลักษณ์ของผู้หญิงทำงานมากที่สุด และมักนำเสนอกลุ่มสตรีชนชั้นกลางเป็นส่วนใหญ่

อรอนงค์ สวัสดิ์บุรี (2533) ศึกษาคอลัมน์ตอบปัญหาชีวิตในนิตยสารสตรีสารปี 2494 – 2530 ในการสะท้อนบทบาทและสถานภาพของสตรีไทย ได้แบ่งการศึกษาเป็น 2 ช่วง ช่วงแรกคือปี 2494 – 2516 ช่วงหลังคือปี 2517 – 2530 พบว่า บทบาทและสถานภาพของสตรีในฐานะบุตรสาวนั้น ช่วงหลังมีมากกว่าช่วงแรก บุตรสาวมีอิสระในการเลือกคู่ครองของตนเอง และมีอิสระในการวิพากษ์วิจารณ์พ่อแม่ ส่วนบทบาทและสถานภาพของสตรีในฐานะภรรยา ช่วงหลังมีบทบาทมากขึ้น โดยต้องรับภาระทั้งงานบ้านและนอกบ้าน ส่งผลให้สตรีต้องประสบกับปัญหาครอบครัว เพราะสตรีและสังคมต่างก็ยึดติดกับความเชื่อดั้งเดิมว่า สตรีต้องเป็นภรรยาที่ดีเป็นแม่ศรีเรือน ส่วนบทบาทของมารดานั้น ยังคงมีบทบาทในการอบรมสั่งสอนบุตรเช่นเดิม สำหรับสถานภาพสตรีในสังคมนั้น ปรากฏว่าสตรีได้รับการศึกษาเท่าเทียมกับชาย แต่บทบาทและสถานภาพของสตรีในด้านอาชีพยังคงประสบปัญหาเช่นเดิมเกี่ยวกับการได้รับอคติทางเพศต่อการประกอบอาชีพในระดับผู้บริหาร สำหรับในด้านความรัก พบว่าสตรีมีอิสระในการแสดงความพอใจเพศตรงข้าม มากขึ้น แต่ก็ยังมีสตรีบางกลุ่มที่ยังยึดติดกับค่านิยมเรื่อง “กุลสตรี” และ “พรหมจรรย์”

Brown & Cody (1991) ศึกษาถึงผลกระทบของละครโทรทัศน์แบบส่งเสริมสังคมในการสนับสนุนสถานภาพของผู้หญิงในสังคมอินเดีย โดยได้วิเคราะห์จากละครเรื่อง "Hum Log" พบว่า การเปิดรับละครเรื่อง "Hum Log" เกี่ยวเนื่องในเชิงบวกกับผู้ชายที่เอาตัวเองไปผูกติดกับตัวละคร และกับการพึ่งพิงโทรทัศน์ของผู้ชม แต่ก็ไม่ได้ทำให้ผู้ชมตระหนักถึงประเด็นสถานภาพของผู้หญิงเลย ผู้ชมที่มีการรับรู้ถึงเนื้อหาส่งเสริมสังคมเรื่อง "Hum Log" อย่างมาก จะมีความเชื่ออย่างมากในอิสรภาพของการเลือกและวางแผนครอบครัวของผู้หญิง แม้ว่าผู้ชมมีความเกี่ยวพันอย่างมากกับตัวละคร

Curtin (1999) ศึกษาเรื่องความเป็นหญิงที่ต้องการในยุคโทรทัศน์ดาวเทียมพบว่า เนื้อหาสารทางโทรทัศน์ได้ปรากฏตัวละครหญิงที่มีการต่อต้านหรือเปลี่ยนแปลงบทบาททางเพศสภาพแบบดั้งเดิมไป เป็นภาพตัวแทนของผู้หญิงที่ปรารถนามากขึ้นในสื่อวัฒนธรรมมวลชน (Popular Culture)

Andsager & Roe (1999) ศึกษาการสร้างภาพนักร้องหญิงและนักแสดงหญิงในมิวสิควิดีโอแนว Country ในช่วงปี 1997 ซึ่งเป็นปีของผู้หญิงว่าเป็นอย่างไร งานวิจัยนี้พบว่านักร้องหญิงส่วนมากเสนอภาพนักแสดงหญิงในลักษณะสมัยใหม่ กล่าวคือ เป็นผู้หญิงที่เข้มแข็ง ปรากฏกายด้วยชุดสูทลำลอง และจ้องมองไปที่กล้อง และเพลงของนักร้องหญิงจะมีเนื้อหาที่เกี่ยวกับความรัก ออกหัก และการปลดแอกผู้หญิง แต่ภาพผู้หญิงในมิวสิควิดีโอของนักร้องชายจะเป็นภาพแบบฉบับตายตัว เช่น เป็นคนรักของนักร้องชายในมิวสิควิดีโอ เป็นต้น

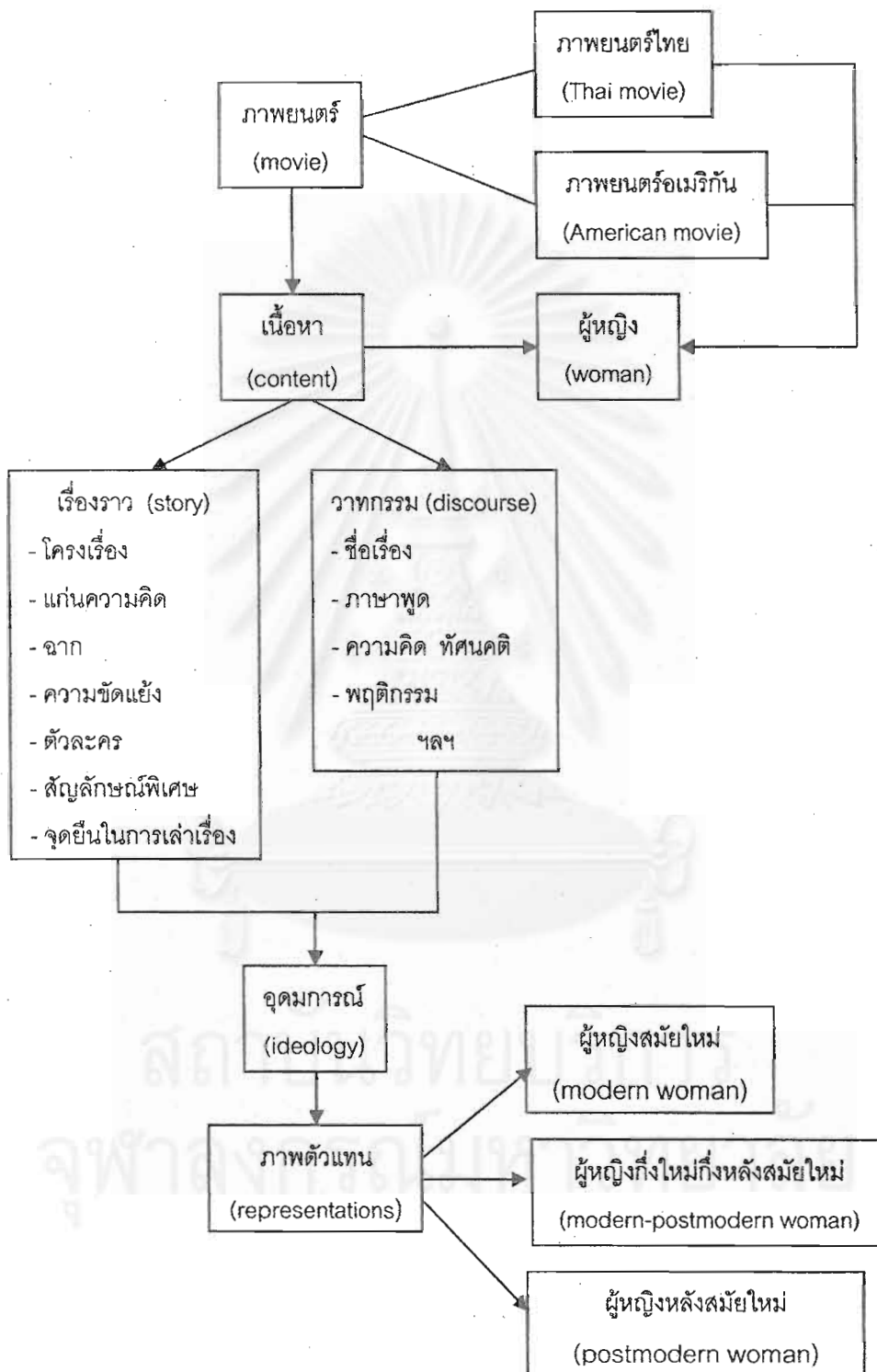
โดยงานวิจัยนี้ ได้ทำการศึกษาภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ทั้งไทยและอเมริกัน ซึ่งงานวิจัยของนักวิจัยทั้งไทยและต่างประเทศได้ศึกษาภาพตัวแทนของผู้หญิงในเพียงด้านเดียว เช่น ภาพผู้หญิงไทยในบทเพลง บทบาทและสถานภาพของผู้หญิงที่ปรากฏอยู่ในสื่อต่างๆ การผลิตซ้ำภาพของผู้หญิง อาชีพของสตรีไทยในละครโทรทัศน์ หรือสื่อได้สนับสนุนผู้หญิงอย่างไรบ้าง เป็นต้น ดังนั้นผลงานวิจัยทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นอาจคิดว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยได้ทำการคัดลอกหรือได้นำมาจากภาพยนตร์อเมริกันหรือไม่ อย่างไร ซึ่งภาพตัวแทนของผู้หญิงในภาพยนตร์อเมริกันและภาพยนตร์ไทยมีความคล้ายคลึงกันมาก อาจเป็นไปได้ว่าภาพตัวแทนผู้หญิงไทยสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่อาจถูกคัดลอกมาจากภาพผู้หญิงอเมริกันได้ งานวิจัยนี้จึงจะทำการศึกษาในเชิงการนำตัวละครผู้หญิงในภาพยนตร์ทั้ง 2 วัฒนธรรมมาเปรียบเทียบกัน ดังนั้นจึงนำแนวคิดและทฤษฎี

ต่างๆ มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ค้นหาภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันว่าเป็นอย่างไร และเปรียบเทียบหาความเหมือนและความแตกต่างของภาพผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ทั้ง 2 วัฒนธรรม และค้นหาภาพของผู้หญิงในลักษณะอื่นๆ ที่ปรากฏนอกเหนือไปจากนี้ โดยจะได้นำผลงานวิจัยของนักวิจัยที่ทำการศึกษาก่อนหน้านี้มาเป็นตัวสนับสนุนงานวิจัยในครั้งนี้ด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 2.1 แผนภาพแสดงความสัมพันธ์กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์
(Conceptual Framework)

ภาพยนตร์นับมีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการถ่ายทอดเรื่องราวไปสู่ผู้ชมโดยผ่านการเล่าเรื่อง ซึ่งเป็นการเล่าเรื่องราว (Story) และวาทกรรม (Discourse) โดยเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ในเรื่องที่จะทำให้เข้าใจว่าภาพยนตร์ต้องการสื่ออะไรออกมา สำหรับภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันในปัจจุบันต่างก็มีการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงมากขึ้นกว่าแต่ก่อนตั้งแต่ขบวนการสิทธิสตรีเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ทำให้ภาพผู้หญิงมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม จากผู้หญิงที่มีบทบาทเป็นเพียงแม่หรือวัตถุทาง ก็กลายมาเป็นภาพผู้หญิงในแบบใหม่ หรือกล่าวคือ มีความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่นั้นเอง แต่ในปัจจุบันสังคมได้มีการพัฒนาเจริญก้าวหน้าเข้าสู่ทศวรรษที่ 21 ผู้หญิงได้มีการเปลี่ยนแปลงไปเข้าสู่ยุคหลังสมัยใหม่มากขึ้น ทั้งผู้หญิงสมัยใหม่และผู้หญิงยุคหลังสมัยใหม่ต่างก็มีความแตกต่างกันไปตามสังคมและวัฒนธรรมที่หล่อหลอมมา และต่างก็มีวิธีที่จะสื่อสารเพื่อดำรงอุดมการณ์ความเป็นตัวตนของตนเอาไว้ แม้ผู้หญิงสมัยใหม่ได้มีโอกาสออกไปสู่สังคมภายนอกมากขึ้น ได้มีบทบาทต่อสังคมในด้านต่างๆ ทำให้กรอบการคิด ความเชื่อ หรือวิถีการดำรงชีวิตเปลี่ยนไป ในขณะที่เดียวกันผู้หญิงยุคหลังสมัยใหม่ก็ได้มีบทบาทที่ก้าวหน้ามากไปกว่านั้นแล้ว มีการเปลี่ยนแปลงตัวเองไปมากกว่าเดิม มีลักษณะของผู้หญิงที่เป็นตัวของตัวเองมากขึ้น ปฏิเสธที่จะเชื่อในค่านิยมเดิมของสังคม เป็นต้น ซึ่งลักษณะต่างๆ เหล่านี้ก็ได้ถูกถ่ายทอดผ่านสื่อภาพเคลื่อนไหว โดยเฉพาะภาพยนตร์ที่นับเป็นสื่อที่เข้าถึงมวลชนได้ในวงกว้าง ทำให้สามารถเห็นภาพความแตกต่างเหล่านี้ได้อย่างชัดเจนทั้งในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน" เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อความ (Textual Analysis) เพื่อค้นหาลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ทั้งในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน และทำการเปรียบเทียบความเหมือนความแตกต่าง โดยมีขั้นตอนการศึกษาดังต่อไปนี้

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

1. แหล่งข้อมูลและประชากร

แหล่งข้อมูลและประชากรที่ใช้ในการศึกษาประกอบไปด้วยข้อมูลประเภทเอกสาร และข้อมูลประเภทวิดีโอเทป (Videotape) วีซีดี (VCD) หรือดีวีดี (DVD)

1.1 แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร

แหล่งข้อมูลประเภทเอกสารนี้ คือ เอกสารต่างๆ ที่เป็นข้อมูลหรือประเด็นศึกษาที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงในแง่ความเป็นสมัยใหม่ และข้อมูลเกี่ยวกับภาพตัวแทน (Representations) ของผู้หญิง ในสื่อภาพยนตร์ทั้งไทยและอเมริกัน ซึ่งข้อมูลโดยส่วนใหญ่จะทำการเก็บรวบรวมจากหนังสือวิชาการ งานวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยทั้งไทยและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับประเด็นผู้หญิง นอกจากนี้ก็ยังรวมไปถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์เรื่องต่างๆ ได้แก่ เรื่องย่อ รายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างภาพยนตร์ บทความ บทวิเคราะห์ บทวิจารณ์ที่ตีพิมพ์ในนิตยสาร วารสาร และอินเทอร์เน็ต (Internet) ที่ผู้วิจัยได้ไปค้นคว้าจากห้องสมุดของมหาวิทยาลัย ห้องสมุดของคณะนิเทศศาสตร์ และหาซื้อจากร้านหนังสือ

1.2 แหล่งข้อมูลประเภทวิดีโอเทป (Videotape) วีซีดี (VCD) หรือดีวีดี (DVD)

แหล่งข้อมูลนี้ ผู้วิจัยจะทำการซื้อวิดีโอเทป วีซีดี หรือดีวีดีภาพยนตร์มาจากแหล่งที่มีการวางจำหน่าย อาทิ ร้านแมงป่อง ร้านค้าย่านคลองถม ร้านค้าภายในอาคารพาณิชย์ พลาซ่า โดยสื่อภาพยนตร์ทั้งภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันนี้ จะต้องเป็นเรื่องที่มีการเข้าฉายในโรงภาพยนตร์ชั้นนำทั่วไป และไม่ใช่ภาพยนตร์ที่มีการฉายในโรงภาพยนตร์ชั้นสองแต่อย่างใด

ประชากร

กลุ่มประชากรในที่นี้คือ "ภาพยนตร์" ผู้วิจัยจะทำการศึกษาภาพยนตร์ทั้งภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันที่เข้าฉายในโรงภาพยนตร์ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2544 - เดือนกรกฎาคม 2546 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 251 เรื่อง โดยเป็นภาพยนตร์ไทยจำนวน 52 เรื่อง และภาพยนตร์อเมริกันจำนวน 199 เรื่อง

2. วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่างประเภทเอกสาร

ได้เลือกนำเอกสารหรือหนังสือที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิง (Woman) มาใช้ในการศึกษาในส่วนของแนวคิด และทฤษฎี ทั้งทฤษฎีสตรีนิยม ทฤษฎีสัญญาวิทยา แนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง แนวคิดเรื่องการสร้างภาพ ความเป็นสมัยใหม่ และแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งนิตยสารที่เกี่ยวกับภาพยนตร์ เนื้อหาจากอินเทอร์เน็ต (Internet) ที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้วย

2.2 กลุ่มตัวอย่างประเภทวิดีโอเทป (Videotape) วีซีดี (VCD) หรือดีวีดี (DVD)

ผู้วิจัยได้แบ่งการเลือกกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นกลุ่มภาพยนตร์ที่มีผู้หญิงเป็นตัวละครหลัก และกลุ่มที่สองเป็นกลุ่มภาพยนตร์ที่มีผู้หญิงเป็นตัวละครรองหรือตัวละครสนับสนุน โดยกลุ่มแรกใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเลือกภาพยนตร์ตามคุณลักษณะที่มีการถ่ายทอตัวละครผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ และกลุ่มสองใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มย่อย (Stratified Random Sampling) เนื่องจากได้มีการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มตามประเภทของภาพยนตร์ และต้องการภาพยนตร์ให้มีความครอบคลุมถึงภาพของผู้หญิงที่เป็นตัวละครหลักและตัวละครรองหรือตัวละครสนับสนุน และกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือกมาจะเป็นตัวแทนของประชากรในสัดส่วนที่เหมาะสมด้วย

สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกที่จะทำการศึกษาภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันในช่วงเดือนสิงหาคม 2544 - เดือนกรกฎาคม 2546 เป็นช่วงที่ภาพยนตร์อเมริกันได้มีการนำภาพยนตร์ที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงในบทบาทใหม่ๆ เข้ามาฉายมากขึ้นกว่าปีที่ผ่านๆ มา จากในปี พ.ศ.2541 มีจำนวน 7 เรื่อง, ปี พ.ศ.2542 มีจำนวน 12 เรื่อง และปี พ.ศ.2543 มีจำนวน 16 เรื่อง และภาพยนตร์ไทยก็มีการนำเสนอผู้หญิงในแบบใหม่ๆ มากขึ้น เช่น เป็นโสเภณี นักโทษ หรือมีอาชีพที่โดดเด่นกว่าเดิม และช่วงเวลาเหล่านี้มีความสะดวกต่อการหาข้อมูลตลอดจนวัตถุดิบต่างๆ ที่จะนำมาใช้ในการวิจัย เพื่อค้นหาภาพตัวแทน (Representations) ผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน และทำการเปรียบเทียบความแตกต่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มแรก ที่เป็นกลุ่มภาพยนตร์ที่มีผู้หญิงเป็นตัวละครหลัก ผู้วิจัยมีหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบรายชื่อภาพยนตร์ที่เป็นกลุ่มประชากรทั้งหมด จากนิตยสารหรือวารสารที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ และทางอินเทอร์เน็ต (Internet) ซึ่งรวบรวมรายชื่อภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันที่เข้าฉายในช่วงปี que ผู้วิจัยได้กำหนด

2. ทำการเลือกภาพยนตร์ โดยผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างคือ

2.1 ตัวละครหลักหรือตัวละครเอกเป็นผู้หญิงที่มีความสำคัญมากที่สุดในเรื่อง (เดี่ยวหรือกลุ่ม) ไม่นับรวมตัวเอกหญิงที่มีความสำคัญเท่าเทียมกับตัวเอกชาย

2.2 ไม่เป็นภาพยนตร์การ์ตูน

จากการสุ่มตัวอย่าง จะได้ภาพยนตร์ตามเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้ ภาพยนตร์ไทย จากจำนวน 27 เรื่อง ทำการคัดเลือกได้จำนวน 12 เรื่อง ภาพยนตร์อเมริกัน จากจำนวน 60 เรื่อง ทำการคัดเลือกได้ 27 เรื่อง

3. ทำการจัดประเภท (Genre) ของภาพยนตร์ตามกลุ่มตัวอย่างทั้ง 40 เรื่อง โดยแบ่งได้เป็น

1) ภาพยนตร์แนวต่อสู้ (Action) จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับการต่อสู้ ผจญภัย หรือการแสดงความกล้าหาญของตัวละคร ในรูปแบบของการต่อสู้แบบต่างๆ และมักจบลงด้วยชัยชนะ มีจำนวน 5 เรื่อง โดยเป็นภาพยนตร์ไทย 2 เรื่อง ภาพยนตร์อเมริกัน 3 เรื่อง

2) ภาพยนตร์ชีวิต (Drama) จะมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ในแง่ชะตากรรมของมนุษย์ที่ไม่น่าจะเป็นจริงได้ในโลกแห่งความเป็นจริง มีอารมณ์ของตัวละครที่เหนือจริง บีบคั้นอารมณ์ของคนดู มีจำนวน 10 เรื่อง โดยเป็นภาพยนตร์ไทย 4 เรื่อง ภาพยนตร์อเมริกัน 6 เรื่อง

3) ภาพยนตร์แนวตื่นเต้นระทึกใจ (Thriller) จะมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับความน่าสะพรึงกลัว ทำให้ผู้ชมลุ้นระทึกตลอดเวลากับการที่ตัวละครต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ต้องแก้ไข มีจำนวน 8 เรื่อง โดยเป็นภาพยนตร์ไทย 3 เรื่อง ภาพยนตร์อเมริกัน 5 เรื่อง

4) ภาพยนตร์แนวตลก (Comedy) จะมีเนื้อหาที่ชวนตลกขบขัน และสนุกสนานน่าเริง ซึ่งมีได้หลายแนวทางที่มาสผสมผสานกับแนวตลกได้ เช่น ความรัก การผจญภัย อาชญากรรม หรือความฝัน มีจำนวน 15 เรื่อง โดยเป็นภาพยนตร์ไทย 3 เรื่อง ภาพยนตร์อเมริกัน 12 เรื่อง

5) ภาพยนตร์แนววิทยาศาสตร์ (Science-Fiction) จะมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับอนาคต ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ความฝันของมนุษย์ซึ่งมีเหตุผลทางวิทยาศาสตร์มารองรับได้จริงๆ มีจำนวน 2 เรื่อง โดยเป็นภาพยนตร์อเมริกัน 2 เรื่อง

4. ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามประเภทของภาพยนตร์ ซึ่งผู้วิจัยจะใช้การสุ่มตัวอย่างแบบ Quota เนื่องจากภาพยนตร์อเมริกันมีจำนวนเรื่อง que เข้าฉายในโรงภาพยนตร์เป็นจำนวนที่

มากกว่าภาพยนตร์ไทย ดังนั้น ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างจึงต้องเลือกออกมาตามสัดส่วนของความเป็นจริง เพื่อที่จะทำการวิเคราะห์ให้เห็นภาพตัวแทน (Representations) ผู้หญิงสมัยใหม่ได้ชัดเจนตรงความเป็นจริง ซึ่งจากการสุ่มตัวอย่างแบบ Quota จะได้ภาพยนตร์จำนวนทั้งสิ้น 20 เรื่อง ดังต่อไปนี้

ภาพยนตร์ไทย จากการสุ่มตัวอย่างได้ทั้งสิ้น 6 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง 14 ตุลา สงครามประชาชน, ความรักครั้งสุดท้าย, 999-9999 ต่อติดตาย, ผู้หญิง 5 บาป, ปอบ หัวดี สอง และ Fake โทกทั้งหมด

ภาพยนตร์อเมริกัน จากการสุ่มตัวอย่างได้ทั้งสิ้น 14 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง Charlie's Angels 2, Riding in Cars With Boys, Amelie, Original Sin, Resident Evil, Murder By Numbers, The Ring, Bridget Jones's Diary, Life Or Something Like It, Princess Diaries, Sweet Home Alabama, The Sweetest Thing, Heartbreaker และ Ghost of Mars

การเลือกกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มที่สอง เป็นกลุ่มภาพยนตร์ที่มีผู้หญิงเป็นตัวละครหรือตัวละครสนับสนุน ผู้วิจัยมีหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มย่อย (Stratified Random Sampling) ดังต่อไปนี้

1. คัดเลือกภาพยนตร์ที่มีผู้หญิงเป็นตัวละครจากช่วงปีที่กำหนด ได้จำนวนภาพยนตร์ทั้งสิ้น 164 เรื่อง เป็นภาพยนตร์ไทย 25 เรื่อง ภาพยนตร์อเมริกัน 139 เรื่อง

2. จัดประเภทของภาพยนตร์ทั้ง 164 เรื่อง ได้แก่

2.1 ภาพยนตร์แนวต่อสู้ (Action) มีจำนวน 58 เรื่อง โดยเป็นภาพยนตร์ไทย 9 เรื่อง ภาพยนตร์อเมริกัน 49 เรื่อง

2.2 ภาพยนตร์ชีวิต (Drama) มีจำนวน 25 เรื่อง โดยเป็นภาพยนตร์ไทย 4 เรื่อง ภาพยนตร์อเมริกัน 21 เรื่อง

1) ภาพยนตร์แนวตื่นเต้นระทึกใจ (Thriller) มีจำนวน 34 เรื่อง โดยเป็นเป็นภาพยนตร์ไทย 3 เรื่อง ภาพยนตร์อเมริกัน 31 เรื่อง

2) ภาพยนตร์แนวตลก (Comedy) มีจำนวน 38 เรื่อง โดยเป็นภาพยนตร์ไทย 9 เรื่อง ภาพยนตร์อเมริกัน 29 เรื่อง

3) ภาพยนตร์แนววิทยาศาสตร์ (Science-Fiction) มีจำนวน 9 เรื่อง โดยเป็นภาพยนตร์อเมริกัน 9 เรื่อง

3. เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่มย่อย (Stratified Random Sampling) โดยจะคัดเลือกให้ได้ภาพยนตร์ในกลุ่มที่สองนี้จำนวน 10 เรื่อง เป็นภาพยนตร์แนวต่อสู้ 4 เรื่อง ภาพยนตร์แนว

ชีวิต 2 เรื่อง ภาพยนตร์แนวตื่นเต้นระทึกใจ 2 เรื่อง ภาพยนตร์แนวตลก 1 เรื่อง และภาพยนตร์แนววิทยาศาสตร์ 1 เรื่อง ซึ่งได้แก่

ภาพยนตร์ไทย มีจำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง 191½ มือปราบทราบแล้วบ้าน, ชุมเสือแดนสิงห์, สังหรณ์ และ แอบ...คนข้างบ้าน

ภาพยนตร์อเมริกัน มีจำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง The Fast & The Furious, The Bourne Identity, I am Sam, 8 Miles, Spider-Man และ The Core

ดังนั้น จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจะได้ภาพยนตร์ทั้งสิ้น 30 เรื่อง แบ่งเป็น กลุ่มภาพยนตร์ที่มีผู้หญิงเป็นตัวละครหลักมี 20 เรื่อง เป็นภาพยนตร์ไทย 6 เรื่อง และภาพยนตร์อเมริกัน 14 เรื่อง และกลุ่มภาพยนตร์ที่มีผู้หญิงเป็นตัวละครรองมี 10 เรื่อง เป็นภาพยนตร์ไทย 4 เรื่อง และภาพยนตร์อเมริกัน 6 เรื่อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถแบ่งออกตามประเภทของข้อมูลได้ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทเอกสาร รวบรวมข้อมูลที่เป็นหนังสือวิชาการ นิตยสาร วารสารต่างๆ ในห้องสมุดมหาวิทยาลัย ห้องสมุดคณะนิเทศศาสตร์ และห้องสมุดในมหาวิทยาลัยต่างๆ สอนรายชื่อภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันได้ทำรวบรวมจากอินเทอร์เน็ตใน www.pappayon.com และในนิตยสารเอนเตอร์เทน ซึ่งประเภทของเอกสาร ได้แก่

- รายชื่อภาพยนตร์
- เรื่องย่อและรายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างภาพยนตร์
- บทวิจารณ์ภาพยนตร์ในนิตยสาร และหนังสือพิมพ์
- บทความภาพยนตร์ในนิตยสาร และหนังสือพิมพ์

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทวีดีโอเทป (Videotape) วีซีดี (VCD) หรือดีวีดี (DVD) ทำการซื้อและรวบรวมข้อมูลโดยการซื้อจากแหล่งที่มีการขายย่านคลองถม ร้านแมงป่องตามห้างสรรพสินค้า และร้านค้าภายในอาคารพันธทิพย์ พลาซ่า

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นจะทำการวิเคราะห์เนื้อหาของภาพยนตร์ จากข้อมูลประเภทวิดีโอเทป (Videotape) วีซีดี (VCD) หรือดีวีดี (DVD) ในเดือนกันยายน - เดือนตุลาคม พ.ศ. 2547 เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล และทำการสรุปผลการวิจัย ดังในตาราง

ตารางที่ 3.1 แสดงระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บข้อมูล	ระยะเวลา																														
	ส.ค.47			ก.ย.47				ต.ค.47				พ.ย.- ธ.ค. 47				ม.ค.-ก.พ.48				มี.ค.48											
	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4								
1. เก็บข้อมูลประเภทวิดีโอเทป วีซีดี หรือดีวีดี	←			→																											
2. รวบรวมและศึกษาวีดีโอเทป วีซีดี หรือดีวีดี								←				→																			
3. วิเคราะห์ข้อมูล												←				→															
4. สรุปผลการวิจัย																←				→											
5. จัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์																								←				→			

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

โดยงานวิจัยนี้ จะใช้เครื่องมือในงานวิจัย คือ การวิเคราะห์เนื้อหา (Textual Analysis) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่มุ่งเน้นการค้นหาข้อสรุป และการตีความเกี่ยวกับคุณลักษณะต่างๆ ของตัวสาร โดยข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นข้อมูลจริงที่เกิดในบริบทแวดล้อมต่างๆ ผู้วิจัยจะทำหน้าที่ศึกษาข้อมูลในบริบทนั้น โดยอาศัยกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่นำมาใช้ การดำเนินการตามนี้จะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถหาข้อสรุปเกี่ยวกับเนื้อหาต่างๆ ที่ปรากฏในสื่อได้โดยตรง

นอกจากนั้นผู้วิจัยสามารถนำข้อมูลดิบที่ได้รวบรวมจากสื่อต่างๆ ไปดำเนินการวิเคราะห์ที่ยังที่ใดก็ได้ และสามารถหาคำตอบเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอดีต หรือการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างข้อมูลในอดีตและข้อมูลในปัจจุบัน

ดังนั้นผู้วิจัยจะทำหน้าที่ในการตีความ เพื่อให้เข้าใจตัวบท (Text) ที่แยกออกจากบริบทที่มันถูกผลิตหรือถูกนำมาใช้ โดยผู้วิจัยจะวิเคราะห์เนื้อหาของภาพยนตร์ เพื่อค้นหาภาพตัวแทน ผู้หญิงว่ามีความเป็นสมัยใหม่และมีลักษณะหลังสมัยใหม่อย่างไร ทั้งลักษณะทางกายภาพ ลักษณะบุคลิกภาพ ทักษะคติ รวมไปถึงองค์ประกอบต่างๆ ที่อยู่ในภาพยนตร์และเป็นตัวเสริมให้ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่มีความเด่นชัดมากยิ่งขึ้น และจะทำการเปรียบเทียบหาความเหมือนความต่างของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Textual Analysis) เพื่อหาลักษณะผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน ซึ่งจะหาผลสรุปจากการเปรียบเทียบความแตกต่างของภาพผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ระหว่างภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน โดยได้ทำการตีความเรื่องราว (Story) และวาทกรรม (Discourse) ที่ปรากฏในภาพยนตร์ โดยมีหลักต่างๆ ในการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

วิเคราะห์ภาพผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน เพื่อหาข้อสรุปว่าภาพผู้หญิงที่น่าเสนอในภาพยนตร์ดังกล่าวเป็นอย่างไร

ก. แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างภาพ (Representations) โดยจะพิจารณาถึงกระบวนการหรือขั้นตอนในการสร้างภาพว่าสร้างภาพผู้หญิงสมัยใหม่ขึ้นมาได้อย่างไร โดยจะพิจารณาจากกระบวนการเล่าเรื่อง

ข. โดยผู้วิจัยจะให้แนวคิด และทฤษฎีสัญญาวิทยา แนวการวิเคราะห์การเล่าเรื่อง วิเคราะห์องค์ประกอบของการเล่าเรื่องทั้ง 7 ประการ คือ

1.1 วิเคราะห์โครงเรื่อง โดยวิเคราะห์การจัดวางลำดับเหตุการณ์ในภาพยนตร์ว่าเป็นอย่างไร ในแต่ละเรื่องประกอบด้วยโครงเรื่องแบบใด และโครงเรื่องแบบใดให้ความหมายอย่างไรบ้าง

1.2 วิเคราะห์แก่นความคิด ทำการวิเคราะห์ใจความสำคัญของเรื่อง ซึ่งจะเป็นตัวสะท้อนถึงแนวคิดของเรื่องที่มีต่อผู้หญิง โดยจะพิจารณาว่าภาพยนตร์แต่ละเรื่องที่มีตัวละครหญิงสมัยใหม่ปรากฏมีแก่นเรื่องเป็นอย่างไร ภาพยนตร์แต่ละเรื่องที่มีตัวละครหญิงหลังสมัยใหม่มีแก่นเรื่องเป็นอย่างไร และทำการจัดกลุ่มแก่นเรื่องที่มีผู้หญิงสมัยใหม่ และแก่นเรื่องที่มีผู้หญิงหลังสมัยใหม่ และนำมาเปรียบเทียบกัน

1.3 วิเคราะห์ฉาก โดยพิจารณาว่าภาพยนตร์เรื่องนั้นประกอบไปด้วยฉากใดบ้าง เพื่อหาเป็นรูปแบบ (Pattern) ของการใช้ฉาก จัดกลุ่มฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เป็นประเภท และวิเคราะห์ว่าฉากเหล่านั้นมีความหมายว่าอย่างไร เพื่อค้นหาว่าฉากที่ผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ปรากฏจะมีความสัมพันธ์กับอาชีพ และเพศอย่างไร

1.4 วิเคราะห์ความขัดแย้ง ทำการวิเคราะห์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์ ทั้ง 3 ประการ คือ ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน ความขัดแย้งภายในจิตใจ และความขัดแย้งกับสิ่งภายนอก แล้วจะนำมาวิเคราะห์ว่าผู้หญิงมีส่วนเกี่ยวข้องกับความขัดแย้งนั้นด้วยหรือไม่อย่างไร

1.5 วิเคราะห์ตัวละครหลัก โดยการตีความหมายจากคำพูดและบทสนทนา พฤติกรรม การแสดงออกของตัวละคร รวมไปถึงบุคลิกท่าทาง การแต่งกายของตัวละครด้วย เพราะสิ่งเหล่านี้ล้วนบ่งบอกความหมายของตัวละครว่ามีคุณสมบัติและบทบาทของความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่อย่างไร เพื่อหาภาพตัวแทน (Representations) ผู้หญิงที่ถูกสร้างขึ้นมาในภาพยนตร์

1.6 วิเคราะห์สัญลักษณ์พิเศษ โดยทำการวิเคราะห์ว่าภาพยนตร์แต่ละเรื่องมีสัญลักษณ์พิเศษที่สำคัญของเรื่องอะไรบ้าง และมีความเกี่ยวกับผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่อย่างไร เพื่อทำการเปรียบเทียบ

1.7 วิเคราะห์จุดยืนในการเล่าเรื่อง จะทำการวิเคราะห์ตามจุดยืนพื้นฐานทั้ง 4 ประการ ว่าเป็นการเล่าเรื่องจากจุดยืนของใคร โดยจะตีความจากผู้เล่าเพศหญิงเป็นหลัก

ค. ทฤษฎีสตรีนิยม โดยจะทำการวิเคราะห์ถึงบทบาทและแนวความคิดของผู้หญิงที่ปรากฏในภาพยนตร์ที่สอดคล้องกับลักษณะของความเป็นสมัยใหม่ และหลังสมัยใหม่ รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับสถาบันต่างๆ ในสังคม เช่น สถาบันครอบครัว การศึกษา การงาน และศาสนา

ง. ใช้แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นสมัยใหม่ (Modernity) และยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) มาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาว่าตัวละครหญิงทั้งที่เป็นตัวละครหลักและตัวละครสนับสนุนนั้นมีลักษณะสอดคล้องกับความเป็นสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่อย่างไรบ้าง และเพื่อให้ได้ทราบถึงลักษณะของตัวละครหญิงตัวอื่นๆ ที่ไม่มีความเป็นสมัยใหม่ หลังสมัยใหม่ หรือเป็นผู้หญิงในลักษณะอื่นๆ

ผู้วิจัยจะทำการเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ระหว่างภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันว่ามี การนำเสนอภาพออกมามีความเหมือนและความแตกต่างกัน ในแง่มุมใดบ้าง และผู้หญิงในภาพยนตร์และภาพยนตร์

อเมริกันได้ถูกนำเสนอภาพความเป็นสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในประเด็นใดมากที่สุด และน้อยที่สุด โดยจะใช้ประเด็นในการเปรียบเทียบดังต่อไปนี้

ภาพของผู้หญิงสมัยใหม่

1. ตัวละคร

1.1 ลักษณะทางกายภาพ

- หน้าตา
- รูปร่าง
- การเสริมแต่งใบหน้า – ร่างกาย
- การแต่งกาย

1.2 ลักษณะทางบุคลิกภาพ

- การพูดจา
- กิริยาท่าทาง
- อุปนิสัย

1.3 บทบาทและคุณสมบัติของตัวละคร

1.4 สถานภาพทางสังคมของตัวละคร

1.5 ความคิดและพฤติกรรมของผู้หญิงในภาพยนตร์

โดยได้ใช้เกณฑ์ของความเป็นสมัยใหม่ของ Inkeles และ Smith (1976) มาพิจารณาร่วมด้วย ซึ่งได้แก่ บุคคลที่มีความเป็นสมัยใหม่ต้อง

- 1) มีความพร้อมในการยอมรับประสบการณ์ใหม่ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต
- 2) มีความรู้เท่าทันในการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมรอบๆ ตัว หรือในเรื่องเกี่ยวกับตนเอง
- 3) มีความคิดอิสระและมีหัวก้าวหน้า ยอมรับความคิดคนอื่น ๆ โดยไม่ปฏิเสธทัศนคติของผู้อื่น หากแต่ต้องยอมรับฟังและมองเห็นคุณค่าในทัศนคตินั้นๆ
- 4) มีความกระตือรือร้นในการติดตามเหตุการณ์ ข่าวสารข้อมูลต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสังคมตนเอง
- 5) มีความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่จะเกิดขึ้นในภายหน้า
- 6) เชื่อในประสิทธิภาพของตนเอง (Efficacy) มีความเชื่อมั่นว่าตัวเองสามารถทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จได้เอง ซึ่งจะแสดงออกมาให้เห็นได้ในรูปแบบของการพึ่งพาตนเอง

7) มีการวางแผนชีวิตไว้ล่วงหน้าในระยะยาว เพื่อให้มีความพร้อมในการดำเนินชีวิต

8) ไม่ยึดติดกับค่านิยมที่สังคมกำหนดมาแต่เดิม กล้าเดินสวนทางหรือออกจากกรอบของสังคม

9) ยอมรับพัฒนาการใหม่ทางเทคโนโลยีว่าเป็นสิ่งมีประโยชน์ ถ้านำมาใช้ในการดำเนินชีวิตให้ถูกวิธี

10) นำเอาความคิดใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้กับชีวิตของตนเอง ให้ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ สามารถนำเอาประสบการณ์ที่ผ่านมาเข้ามาประยุกต์ใช้กับชีวิตตนเองได้

11) มีความเคารพและยอมรับในศักดิ์ศรีของตนเอง และของผู้อื่น

12) เข้าใจในชีวิตของตนเอง ปฏิบัติตามเหตุผลมากกว่าอารมณ์

1.6 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้หญิงกับสถาบันต่างๆ

- สถาบันครอบครัว
- สถาบันการศึกษา
- สถาบันการทำงาน
- สถาบันศาสนา
- สถาบันอื่นๆ

2. โครงเรื่อง

3. แก่นความคิด

4. ฉาก

5. ความขัดแย้ง

6. สัญลักษณ์พิเศษ

7. มุมมองในการเล่าเรื่อง

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูล ในประเด็นต่อไปนี้

1. ลักษณะภาพตัวตนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน ซึ่งเป็นการตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ของงานวิจัย โดยครอบคลุมประเด็นด้านลักษณะทางกายภาพ ลักษณะทางบุคลิกภาพ บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง และความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

2. ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันในแง่มุมต่างๆ คือ โครงเรื่อง แก่นความคิด จากความขัดแย้ง ตัวละคร สัญลักษณ์พิเศษ และมุมมองในการเล่าเรื่อง ซึ่งจะเป็นการตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ของงานวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน

การวิจัยเพื่อค้นหาลักษณะภาพตัวแทน (Representations) ของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ทั้งในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน โดยใช้วิธีการศึกษาเนื้อหา (Textual Analysis) โดยอาศัยกระบวนทัศน์หลักคือ ทฤษฎีสตรีนิยม (Feminism) ทฤษฎีสัญญาวิทยา (Semiology) แนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง (Narrative) แนวคิดเรื่องการสร้างภาพ (Portrayal) แนวคิดความเป็นสมัยใหม่ (Modernity) และแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) ได้ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่าง 2 ประเภท คือ กลุ่มภาพยนตร์ที่มีตัวละครหญิงเป็นตัวละครหลัก และกลุ่มภาพยนตร์ที่มีตัวละครหญิงที่เป็นตัวละครรองหรือสนับสนุน

ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาพบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ทั้งในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันมีความเหมือนและความต่างกันไป ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์ไทยที่ศึกษา

4.1.1 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Fake โททท์เพ

ก. โครงเรื่อง

Fake โททท์เพ มีการดำเนินเรื่องโดยเริ่มต้นจากความทุกข์จากอาการอกหักของเบ จนนำไปสู่หนทางแก้ปัญหามาที่เพื่อนแนะนำ ในช่วงขณะที่เบ อกหัก ไปและซุงก็ให้คำแนะนำนั้น ทั้งไปและซุงก็เกิดภาวะปัญหา คือ ไปต้องการความรักแท้ให้กับชีวิต จนพบผู้หญิงคนหนึ่งที่ถูกใจ ส่วนซุงก็พยายามค้นหาตัวตนของตน จนพบผู้หญิงที่คิดว่าใช่ โดยหารู้ไม่ว่าผู้หญิงที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับพวกตนนั้นเป็นใครๆ เดียวกัน เรื่องได้คลี่คลายเมื่อถึงส่วนสุดท้าย ในมุมมองของปวีณาเองที่มีต่อผู้ชายแต่ละคน สะท้อนให้เห็นว่า บางครั้งโชคชะตาก็พาให้มนุษย์เข้ามาเกี่ยวข้องกันได้โดยไม่รู้ตัว แต่อยู่ที่เลือกเส้นทางเดินชีวิตของตนเองว่าจะไปทางใดดี เหมือนกับตัวปวีณาที่สุดท้าย เธอก็ไม่ได้เลือกใครเลย ความรักของปวีณาจึงเปรียบเสมือน "ความลับ" สำหรับทุกคนและผู้ชม "การตัดสินใจเลือกทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง จะทำให้ไม่มีความทุกข์"

ข. แก่นความคิด

ภาพยนตร์เรื่อง Fake โททท์เพ เซนอแก่นความคิดในเรื่องของ "พรหมลิขิต หรือ ชะตาชีวิต" โดยผ่านประเด็นที่ว่า ชีวิตของคนเรามีการสวนทางกันตลอด แม้ว่า เบ ไป ซุง เป็นเพื่อนกัน อาศัยอยู่บ้านเดียวกัน พวกเขาทั้ง 3 ต่างก็มีความเกี่ยวพันกันกับผู้หญิงคนเดียวกัน พวกเขา ก็ยังไม่รู้ เพราะโชคชะตาทำให้ชีวิตของผู้ชายทั้ง 3 เมื่อเกี่ยวข้องกับผู้หญิงคนนี้นี้มักสวนทางกัน หรือคลาดเคลื่อนกันเสมอ ไม่มีทางมาบรรจบพบเจอกันได้ แต่พวกเขาทั้ง 3 ก็ได้มารู้จักผู้หญิงอีก คนที่ชื่อ "นา" พร้อมกัน

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง Fake โททท์เพ มีฉากทั้งหมด 24 ฉาก ประกอบด้วย โรงยิม ห้องนอน ห้องนั่งเล่น ห้องน้ำ ฝั่บ ถนน สถานที่ทำงาน สถานีรถไฟ และภายในรถ เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Fake โททท์เพ

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	ห้องนั่งเล่น	31
2.	ห้องนอน	28
3.	ฝั่บ	21
4.	ถนน	19
5.	สถานที่ทำงาน	12
6.	ภายในรถ	10
7.	อาคารแสดงนิทรรศการ	8
8.	ร้านขายเทป	5
9.	ห้องมืดในสตูดิโอ	4
10.	สะพานข้ามแม่น้ำ	4
11.	สวนสาธารณะ	4
12.	ห้องน้ำ	4
13.	ร้านอาหารริมถนน	3
14.	ร้านหนังสือ	2
15.	ระเบียงห้อง	2
16.	ตรอกข้าวสาร	2

17.	สถานีรถไฟฟ้า	2
18.	ร้านกาแฟ	2
19.	ตลาดฟ้า	2
20.	ริมแม่น้ำ	2
21.	ร้านสนุกเกอร์	1
22.	ร้านถ่ายรูป	1
23.	ลิปต์	1
24.	โรงยิม	1
	รวมทั้งสิ้น	171

จำนวนครั้งของการปรากฏของฉากรวมกันทั้งสิ้น 171 ครั้ง พบว่า ห้องนั่งเล่น เป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 31 ครั้ง รองลงมา คือ ห้องนอน 28 ครั้ง และ ผับ จำนวน 21 ครั้ง ตามลำดับ

แต่การวิเคราะห์ฉากนี้ เมื่อแบ่งแยกจากการปรากฏตัวของตัวละครหญิงแล้ว ปรากฏว่า ฉากที่มีจำนวนครั้งของการปรากฏตัวของตัวละครหญิงมากที่สุด คือ ผับ มีจำนวน 15 ครั้ง ห้องนั่งเล่น จำนวน 10 ครั้ง และสถานที่ทำงาน จำนวน 6 ครั้ง ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) ผับ การปรากฏตัวของตัวละครหญิง มักจะปรากฏที่ผับมากที่สุด ผับเป็นเสมือนสถานที่ปลดปล่อยความทุกข์ เป็นสถานที่แสดงความเป็นเพศหญิง เพื่อจับคู่การมีเพศสัมพันธ์ต่อไป เพราะผู้หญิงที่มาเที่ยวโดยเฉพาะปวีณามีการแต่งกายที่เปิดเผยเนื้อตัวชวนให้ผู้ชายจ้องมอง

(2) ห้องนั่งเล่น การปรากฏของห้องนั่งเล่น สะท้อนให้เห็นถึงการเป็นจุดเชื่อมระหว่างห้องนอน กับ ภายนอก ให้ความหมายถึง การรอคอยที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น การมีเพศสัมพันธ์ รอคอยบุคคล เป็นต้น เห็นได้จากการที่ปวีณาเป็นผู้เปิดประตูห้องพักนำไปเข้ามาแล้วให้ปิ่นนั่งรอที่ห้องนั่งเล่น และปวีณาก็เป็นฝ่ายเดินนำเขาไปที่ประตูห้องนอน เพื่อการมีเพศสัมพันธ์กันต่อไป

(3) สถานที่ทำงาน เป็นการให้ความหมายว่า ตัวละครผู้หญิงมีอาชีพการทำงานเป็นหลักเป็นแหล่ง (จะพบว่าสถานที่ทำงานนี้เป็นสถานที่ที่เดียวกันตลอด) สามารถพึ่งพาตนเองได้ เลี้ยงชีพตนเองได้ ไม่พบการทำงานของเธอที่ต้องตกอยู่ใต้อำนาจใคร แต่เป็นที่ๆ เธอ

สามารถใช้อำนาจของเธอกับคนอื่นได้ เช่น ปลอมให้ซุงนั่งรอเธออย่างกระวนกระวาย หรือเป็นฝ่ายชวนซุงออกไปข้างนอก

จะพบว่า จากการใช้ฉากของเรื่องนี้ ฉากภายนอกบ้านจะมีจำนวนการปรากฏที่มากกว่าภายในบ้าน แสดงให้เห็นว่า ตัวละครหญิง มีอิสระที่ออกมาสู่สังคมภายนอกและมีส่วนร่วมกับสังคมที่เคยเป็นของผู้ชายมาก่อนอย่างเต็มที่ เช่น ในบ้าน หรือสถานที่ทำงาน และใช้สถานที่เหล่านี้ เป็นที่บริหารอำนาจของเธอ เพราะผู้ชายในเรื่องล้วนแต่เป็นฝ่ายเข้าหาและยอมรับเธอทั้งนั้น ส่วนภายในบ้านเป็นสถานที่ที่ใ้รองรับการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชาย-หญิงเท่านั้น สถานที่ที่ใ้ก็ยังเป็นสถานที่ของฝ่ายหญิงอีกด้วย ดังนั้น ผู้หญิงในเรื่องนี้ จึงเป็นเหมือนผู้กุมชะตาชีวิตของฝ่ายชายไว้

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งของภาพยนตร์เรื่อง Fake โททท์ทั้งเพ พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

จากการศึกษาพบว่า ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน เกิดขึ้นกับตัวละคร 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายชาย ประกอบด้วย เบ โป้ ซุง และฝ่ายหญิง คือ ปวีณา โดยมีประเด็นความขัดแย้งอยู่ที่ "ความรัก" ฝ่ายชายต่างมีจุดมุ่งหมายที่คล้ายคลึงกัน คือ ค้นหาความรัก แต่ฝ่ายหญิงมีจุดหมายเพียงแค่ "ความสัมพันธ์ทางกาย" เท่านั้น เมื่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ได้ในสิ่งที่ตนต้องการ ก็จะมีปฏิกิริยาที่แตกต่างกันไป คือ ผู้ชายคนหนึ่งมีความทุกข์อย่างรุนแรง หาทางออกไม่ได้ อีกคนหนึ่ง ซึมเศร้า อีกคนหนึ่งยอมรับได้

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

เป็นความขัดแย้งภายในใจของปวีณาเองที่ต้องต่อสู้ระหว่างความรู้สึกส่วนตัวกับพฤติกรรมของตน คือ ในใจลึกๆ แล้วปวีณานิยมชมชอบเพศเดียวกัน จะเห็นได้จากการที่เธอส่งสายตาและทำท่าเชิญชวนผู้หญิงคนหนึ่งที่มึลักษณะคล้ายกับเธอถึง 2 ครั้ง แต่พฤติกรรมที่เธอแสดงออก คือ มีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศชาย เพราะเธอมีความคิดว่าจะอย่างไรก็ตามผู้หญิงก็ต้องอยู่กับผู้ชาย ถึงจะบรรลุลความพึงพอใจมากที่สุด (จากสัญลักษณ์พิเศษที่เป็นจิ้งรูปหยิน-หยาง)

(3) ความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมภายนอก

เป็นความขัดแย้งกันระหว่างตัวตนกับความต้องการทางสังคม กล่าวคือ ตัวตนนั้นเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องยึดถือเป็นสำคัญในการแสดงออกทุกประการ แต่ด้วยกรอบของสังคมที่ต้องการหรือคาดหวังในสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม ทำให้การแสดงออกบางประการอาจถูกปิดกั้นอยู่ในใจ เช่น ทัศนคติของการชอบเพศเดียวกันของปวีณา หรือการที่ผู้ชายทั้ง 3 คนต่างบังเอิญชอบผู้หญิงคนเดียวกัน และเมื่อไม่ได้ในสิ่งที่ต้องการตามความปรารถนาของตน ก็จะมีการแสดงออกที่ค่อนข้างขัดกับสังคม คือ การมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงในครั้งละหลายคน หรือกับผู้หญิงแปลกหน้า ซึ่งเป็นการกระทำที่สังคมไม่สามารถยอมรับได้

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์ตัวละครหญิง คือ ปวีณา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

หน้าตาของปวีณานั้น จัดได้ว่าอยู่ในระดับที่สวยงาม และน่ารัก ใบหน้ารูปไข่ ใบหน้าใสสะอาด ไม่มีริ้วรอย ตากลมโต ริมฝีปากบาง การแต่งหน้าของปวีณาจะเป็นไปในแบบธรรมชาติสีส้มไม่ฉูดฉาด เน้นสีโทนธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่

ทางด้านรูปร่างของปวีณา พบว่ามีรูปร่างที่สูงโปร่ง ผอมบาง เอวเล็ก สะโพกไม่ใหญ่ พิจารณาโดยรวมจัดได้ว่ามีรูปร่างที่สมส่วน มีผิวขาวเหลืองแบบคนไทย

ผม ปวีณามีผมสีน้ำตาลดำ เส้นผมมีความยาวถึงกลางหลัง เส้นผมเหยียดตรงตามธรรมชาติ ไว้ผมหน้าม้าบางๆ ยาวถึงดวงตา ภาพของปวีณาส่วนมากปล่อยผมยาวสลวยตลอด มีเพียงไม่กี่ครั้งที่รวบผม ซึ่งมักจะเป็นตอนที่อยู่บ้านหรือแต่งกายด้วย เสื้อผ้าแบบธรรมดา

สำหรับการแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าตามสมัยนิยมประเภทเข้ารูปเน้นทรวดทรง หรือรูปร่างและเปิดเผยเนื้อตัวในบางส่วน เช่น เสื้อกล้าม เสื้อสายเดี่ยว เสื้อคล้องคอ เว้าหลัง หรือเปิดหลัง เสื้อแขนกุด ปิดคอ ไหล่ล้า หรือเอวลอย กระโปรงสั้นเหนือเข่า คลุมเข่า และบางครั้งก็จะใส่กางเกงผ้าขายาว เสื้อเชิ้ตแขน 3 ส่วน หรือ 4 ส่วน โดยปวีณาจะมีการแต่งกายที่เหมาะสมกับสถานที่และกาลเทศะ เช่น ไปทำงาน จะใส่เสื้อเชิ้ต เสื้อแขนกุด กางเกงผ้าขายาว หรือกระโปรงสั้นเหนือเข่า โดยจะเลือกใช้สีสด ม่วง น้ำเงิน ขาว ดำ ฟ้ำ ถ้าไปเที่ยวตามสถานที่กลางคืนอย่างผับก็จะใส่เสื้อผ้าที่เปิดเผยเนื้อตัว ไซร์รูปร่าง เช่น เสื้อคล้องคอไซร์แผ่นหลัง ไม่ไซร์ด้านหน้า กระโปรงสั้นเหนือเข่า หรือกางเกงผ้า มักจะเป็นสีดำเป็นส่วนใหญ่ และจะเห็นว่าปวีณาจะไม่ได้เสื้อชั้นในไว้เลย ถ้าออกนอกสถานที่ตอนกลางวัน มักจะใส่เสื้อประเภทสายเดี่ยว หรือเสื้อ

แขนงนี้ มีเพียง 3 ครั้งที่ปวีณาใส่เสื้อแบบมีแขน และจะใส่เสื้อกล้ามเมื่ออยู่กับบ้าน ส่วน รองเท้ามักเป็นรองเท้าส้นสูงแหลม มีทั้งเปิดส้นเท้าและรัดส้น

การใช้เครื่องประดับของปวีณา จะมีเพียงสร้อยคอเงินที่มีจี้รูปหยินหยาง ซึ่งจะ ใส่ติดตัวบ่อยที่สุดในการปรากฏตัว และนาฬิกาข้อมือแบบโลหะเรือนเล็ก ไม่เห็นภาพว่าใส่ต่างหู หรือไม้ เพราะเส้นผมปิดบังส่วนหูเอาไว้ มีการใช้กระเป๋าสะพายแบบคล้องไหล่ใบขนาดปานกลาง สีดำและสีครีม

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

ปวีณาเป็นผู้หญิงที่ดูยากกว่ากำลังคิดอะไร รู้สึกอะไรอยู่ มักไม่พูดถึงความรู้สึกของตนออกมา แต่จะเข้าใจถึงความรู้สึกของคนอื่นได้ดี ปวีณามักเลี่ยงการตอบปัญหาที่จะบอกถึงความรู้สึกของตนให้คนอื่นรู้ จากการที่ขงถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่คนเราต้องเคยเจอกันมาก่อน โดยยกตัวอย่างตนกับปวีณา เธอไม่ยอมตอบ พูดเลียงไปจนได้ ปวีณาเป็นคนเก่ง ฉลาด สามารถจัดการกับปัญหาได้ทุกเรื่อง เพราะความที่เธอมีหน้าตาที่สวยงาม และเข้าใจถึงความรู้สึกของคนได้ดี พูดจาน่ารัก มีเหตุผลกับทุกเรื่อง และอ่อนหวานกับคนรอบข้าง อ่านทำทาง และอ่านใจคนออก โดยสามารถทายลักษณะนิสัยของใ้ได้ถูกต้อง ทั้งๆ ที่พบกันเป็นครั้งแรก หรือรู้ว่าผู้หญิงในฉบับ 2 คน กำลังสนใจใ้ปอยู่ โดยดูจากกิริยาท่าทางการเสยผม และรู้ว่าใ้กำลังอยากรู้ว่าภาพถ่ายในห้องแสดงนิทรรศการภาพถ่ายนั้นถ่ายจากสถานที่ใดในกรุงเทพฯ

นอกจากนี้ ปวีณายังชอบการทำท่าย โดยใ้ใ้เข้าไปคุยกับผู้หญิง 2 คนในฉบับ ถ้าใ้ไปกล้าก็อาจได้เบอร์โทรศัพท์ของเธอ ปวีณาแสดงความอ่อนไหวของตัวเองเพียงแค่เห็นแฟนเก่า เธอก็ร้องไห้ แต่เธอก็มีความกล้าแข็งอยู่ในตัวด้วย เช่น กล้าที่จะมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายที่พบกันเพียงไม่กี่ครั้ง (ใ้) หรือเป็นฝ่ายตัดสินใจบอกเลิกกับคนรักเก่าก่อน

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิงหลัก

จากการศึกษาบทบาทของปวีณาพบว่า เป็นผู้หญิงทำงานเก่ง ทำงานอยู่ในบริษัทแห่งหนึ่ง มีความคล่องแคล่วในการทำงาน ทำสิ่งใดก็สำเร็จตลอด ในเรื่องไม่ปรากฏภาพของเจ้านายของเธอแต่อย่างใด มีการทำงานทั้งในและนอกบริษัท

คุณสมบัติของปวีณา ปรากฏภาพผู้หญิงที่เป็นฝ่ายกระทำ กล่าวคือ เป็นผู้ตัดสินใจหรือกำหนดชะตากรรมของผู้ชายทั้ง 3 คน เช่น ตัดสินใจยอมสานสัมพันธ์กับใ้เอง ซึ่งจะเห็นได้จากการที่ปวีณาเป็นฝ่ายเริ่มก่อน โดยการเดินไปที่หน้าประตูห้องนอนแล้วมองหน้าใ้ บอกเลิกผู้ชายก่อนทั้ง 2 คน นัดทานข้าวกับขงเพื่อขอขงที่ไม่ได้ทำตามนัดที่ใ้ไว้ได้ ปลอบใ้ขงเป็นฝ่ายรอคอยปวีณาทำงาน

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิงหลัก

ภาพของปวีณา เป็นผู้หญิงที่มีอายุประมาณ 25 – 28 ปี เป็นวัยแห่งการทำงาน อาศัยอยู่ตัวคนเดียวในคอนโดมิเนียมหรู ปวีณามีระดับการศึกษาที่สูงกว่าตัวละครชายทั้ง 3 คน เมื่อพิจารณาจากอาชีพการงานของเธอกับผู้ชายทั้ง 3 คน การอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ รวมทั้งการมีรถยนต์ขับเป็นของตนเอง ซึ่งตัวละครชายนั้นมีไปเพียงคนเดียวที่มีรถยนต์ขับ แต่เป็นรถรุ่นเก่า แสดงให้เห็นว่าปวีณามีรายได้ต่อเดือนที่สูงพอควร

(5) ความคิด และพฤติกรรมของตัวละครหญิงหลัก

จากตอนที่ซุงพยายามจะบอกความรู้สึกกับปวีณา เธอกลับมีท่าทีที่เห็นห่างมากขึ้น รู้ว่าซุงชอบเธอ แต่ไม่อยากจะรับรู้ เพราะเธอมองว่าซุงไม่มีประโยชน์อันใดกับเธออีกแล้ว (ซุงช่วยหาสถานที่ให้กับงานของเธอ) หรือพฤติกรรมทางเพศของปวีณาที่มีความสัมพันธ์กับผู้ชายเพียงชั่วข้ามคืน เธอก็กลับไปไม่สนใจคนนั้นอีกต่อไป เป็นเพราะเธอไม่คิดที่จะผูกมัดตัวเองกับใครอย่างถาวร และคนนั้นยังไม่เป็นคนที่ใช้สำหรับเธอ ปมปัญหาส่วนตัวของปวีณาอยู่ที่ปวีณาผู้นิยมชมชอบเพศเดียวกัน เห็นได้จากตอนที่ปวีณาส่งสายตา และท่าทางแบบเชิญชวนให้กับผู้หญิงที่มีลักษณะชอบเพศเดียวกัน หรือเป็นฝ่ายจับมือผู้หญิงอีกคนเล่น กระจิบข้างหู และชบกัน ซึ่งเหล่านี้เป็นพฤติกรรมส่วนตัวของปวีณาที่สะท้อนให้เห็นว่า ทำไมเธอถึงไม่ลงเอยกับผู้ชายคนไหนเสียที

จากการวิเคราะห์ภาพผู้หญิงสมัยใหม่ของตัวละครปวีณานั้น จะพบว่าเป็นผู้ที่มีความพร้อมในการยอมรับประสบการณ์และความรู้ใหม่ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต เช่น รู้จักผู้ชายคนใหม่ สนใจในคำอธิบายงานศิลปะของเจ้าของภาพ เป็นผู้ที่มีความคิดเป็นอิสระ ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่ยึดติดอยู่กับขอบเขตของสถานที่ทำงาน ออกไปเจอและเรียนรู้กับโลกภายนอกอยู่เสมอ โดยผ่านการทำงานของเธอ เป็นผู้ที่เชื่อมั่นในประสิทธิภาพของตนเอง จะเห็นได้จากการพึ่งพาตนเองได้ มีงานทำ มีรายได้สูง ทำสิ่งต่างๆ ได้สำเร็จด้วยตัวเอง เชื่อมั่นในความคิดตนมากกว่าผู้อื่น

นอกจากนี้ยังมีความเข้าใจในชีวิตของคนเป็นอย่างดี พร้อมทั้งจะยอมรับเอาความผิดพลาดในอดีตเป็นประสบการณ์สอนตนเอง จากคำพูดของปวีณาที่ว่า “เรื่องราวในชีวิตที่ผ่านมา มันคงเป็นบทเรียนอะไรได้มากมาย แต่ก็ทำให้วันนี้เราเข้มแข็งขึ้น ทำให้เรารู้ว่าจะเลือกอะไรจะไปทางไหน ถึงแม้วันข้างหน้าจะไม่เหมือนกับที่เราฝันเลยก็ตาม” พิจารณาได้อีกว่า ปวีณาเป็นคนที่รู้ความต้องการของตนเป็นอย่างดี และอยู่กับความเป็นจริงเสมอ

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

จากการศึกษา พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิง ปวีณา กับสถาบันต่างๆ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(ก) สถาบันการทำงาน

เกี่ยวข้องกับอาชีพการงานมากที่สุด จะพบว่าในแต่ละฉาก จะแสดงถึงบทบาทด้านการงานของเธอมากที่สุด ซึ่งอยู่ในช่วงที่กำลังจะก้าวหน้าไปสู่ตำแหน่งที่ดี นับว่าปวีณามีบทบาทในอาชีพการงาน เป็นผู้หญิงที่ได้รับการสนับสนุน และได้รับการผลักดันให้ก้าวหน้า

(ข) สถาบันสังคม

สถาบันทางสังคมในที่นี้คือ กรุงเทพฯ จัดว่าเป็นสังคมเมืองที่ผู้คนล้วนแต่ต้องการทำความฝันของตนให้เป็นจริง เป็นสังคมแห่งโลกวัตถุ ถือความเป็นตัวตนที่สำคัญ จึงทำให้ตัวละครแต่ละตัวค่อนข้างฉาบฉวย ทำตามความต้องการของตนเท่านั้น ไม่ค่อยคำนึงถึงเรื่องส่วนรวมเท่าที่ควร

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

สัญลักษณ์พิเศษที่สำคัญในภาพยนตร์เรื่องนี้ คือ สร้อยคอที่มีจี้รูปหยินหยาง เสี่ยงโทรศัพท์ และภาพถ่ายรางวัลไฟฟ้าที่ทอดตัวท่ามกลางตึกสูง โดยได้จำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษนี้ไว้ 2 ประเภทคือ สัญลักษณ์พิเศษแทนความสัมพันธ์ของคน และสัญลักษณ์พิเศษแทนโชคชะตา

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนความสัมพันธ์ของคน

ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างหญิง - ชาย จึงต้องใช้สัญลักษณ์ช่วยเน้นย้ำเรื่องเพศของตัวละครให้มีความชัดเจน สัญลักษณ์พิเศษที่ใช้ คือ จี้รูปหยินหยาง (ของปวีณา) เป็นตัวกำหนดว่า สังคมได้ยอมรับบุคคลเพียง 2 เพศ คือ เพศชายและเพศหญิงเท่านั้น เป็นเหมือนเครื่องเตือนใจ โดยปวีณาจะมีความสัมพันธ์กับผู้ชายเท่านั้น เป็นการแสดงออกทางกาย แต่ทางใจของเธอกลับขัดแย้งกับสัญลักษณ์นี้ กล่าวคือ ปวีณานิยมชมชอบเพศเดียวกันมากกว่าก็ได้

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนโชคชะตา

เป็นโชคชะตาที่เกี่ยวกับการรอคอย ความทุกข์ การได้พบกันอีก สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ได้เกิดขึ้นควบคู่กับตัวละครเพศชาย ซึ่งมีสาเหตุมาจากเพศหญิงเป็นผู้กำหนด เสี่ยงโทรศัพท์จึงเป็นสัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ จะเห็นได้ว่า นับแต่ฉากแรก โทรศัพท์จะถูกใช้ในฉาก

มากที่สุด หมายถึง ผู้หญิงคนรักเก่าที่เป็นความทุกข์ของเบจากอาการอกหัก และเป็นสิ่งที่รบกวนจิตใจมากขึ้นเมื่อมีเสียงโทรศัพท์ดัง ถึงแม้เขาจะทำลายมันแล้ว เสียงนั้นก็คงอยู่ ก็คือการที่เบยังตัดคนรักเก่าออกจากใจไม่ได้นั่นเอง

ภาพถ่ายรางวัลไฟฟ้าที่ทอดตัวท่ามกลางตึกสูง ให้ความหมายถึง การพบกันอีกครั้งของคน 2 คน เพราะไปได้พบกับปวีณาเป็นครั้งที่สอง ในขณะที่จ้องมองภาพถ่ายนี้ในห้องจัดแสดงนิทรรศการแห่งหนึ่ง และมีสัญญาณกันว่าถ้าได้เจอกันอีกครั้ง ปวีณาจะยอมให้เบอร์โทรศัพท์แก่เขา และไปก็ได้เจอกับปวีณาเป็นครั้งที่สาม ณ สถานที่จริงที่ใช้ถ่ายภาพถ่ายนั้น และสุดท้ายไปและปวีณาก็มาพบกันอีกตรงหน้าภาพถ่ายเดิมที่ห้องจัดแสดงนิทรรศการนั้น

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

มุมมองในการเล่าเรื่องนี้ เป็นมุมมองของคน 4 คน คือ เบ ไป ชุง และปวีณา แต่ในที่นี้จะวิเคราะห์จากมุมมองในการเล่าเรื่องของปวีณา กล่าวคือ ปวีณาเปรียบเสมือนคนคลี่คลายปมปัญหาของผู้ชายทั้ง 3 คน ซึ่งเป็นมุมมองการเล่าเรื่องจากบุคคลที่ 1 ซึ่งตัวละครแต่ละตัวจะเล่าเรื่องราวที่ตนเผชิญก็จากมุมมองของตัวเองเท่านั้น รู้เฉพาะเรื่องของตัวเองอย่างลึกซึ้ง แต่ไม่สามารถจะไปหยั่งรู้อีกฝ่ายได้ ถึงแม้จะเป็นเพื่อนสนิทกันก็ตาม ผู้ชายทั้ง 3 คน จึงมีมุมมองของตนต่อผู้หญิงที่ตนเกี่ยวพันด้วยต่างกันไป โดยไม่รู้ว่ามีผู้หญิงคนนั้นเป็นคนเดียวกัน ปวีณาจึงเป็นผู้ไขปริศนาสุดท้ายให้ผู้ชมรู้ว่า เธอมีความเกี่ยวข้องกับผู้ชายทั้ง 3 คน ในเวลาไล่เลี่ยกัน และผู้ชายทั้ง 3 คนนั้นก็ก็เป็นเพื่อนกัน

การเล่าเรื่องแบบนี้ อาจก่อให้เกิดอาการอึดอัดได้ เพราะผู้ชมจะไม่เข้าใจว่า ตัวละครอีกตัวกำลังทำอะไร หรือเห็นอะไร เพราะถูกจำกัดให้เห็นแต่มุมมองของตัวละครที่มองอยู่เท่านั้น เมื่อตัวละครสุดท้ายปรากฏ ผู้ชมจึงจะสามารถปะติดปะต่อเรื่องราวได้ทั้งหมด

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Fake โททท์เพพบว่า ผู้หญิงในภาพยนตร์ "ปวีณา" จะมีลักษณะของผู้หญิงที่มีความสามารถเห็นผู้ชายในเรื่อง ผู้หญิงสามารถทำงานของผู้ชายได้ และผู้ชายก็สามารถแบ่งเบาภาระหน้าที่ที่เคยถูกกำหนดให้ผู้หญิงได้เช่นกัน ที่ทางของผู้หญิงก็ไม่ได้ถูกจำกัดให้อยู่กับที่ มีการเปิดกว้างให้ผู้หญิงเข้าไปอยู่ในพื้นที่สาธารณะมากขึ้น มีอำนาจพอที่จะจัดการกับผู้ชายเพื่อผลประโยชน์ของตน โดยใช้เสน่ห์ทางร่างกายเป็นตัวควบคุมผู้ชายให้ปฏิบัติตามที่ผู้หญิงต้องการ ดังนั้น ภาพของผู้หญิงในภาพยนตร์เรื่องนี้จึงมีลักษณะหลายประการ คือ กุมชะตาชีวิตของผู้ชายแทน เข้าทำนอง "ได้แล้วทั้ง" ซึ่งเคยเป็นพฤติกรรมที่ผูกขาดอยู่กับผู้ชายที่มีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้หญิงแล้วตีตัวออกห่าง แต่ภาพยนตร์เรื่องนี้ผู้กระทำเช่นนั้นกลับเป็นผู้หญิง จะเห็นได้ว่าโครงเรื่องแบบนี้ สร้างภาพให้ผู้หญิงมีโอกาสเลือกในสิ่งที่ดีๆ ให้กับชีวิต

สามารถลอบผิด ลองถูกได้ โดยไม่ต้องสนใจความรู้สึกของอีกฝ่าย และภาพการแต่งกายของผู้หญิงในเรื่องก็แสดงออกถึง ความเป็นสมัยใหม่ เพราะปวีณาแต่งตัวตามสมัยนิยม มีการใช้เสื้อผ้าที่เข้ารูปร่างและเปิดเผยเนื้อตัวได้อย่างไม่เกรงกลัว มีพฤติกรรมที่เทียบเท่าผู้ชาย กล่าวคือ เมื่อผู้ชายทำได้ ผู้หญิงก็ทำได้เช่นเดียวกัน อาทิ เทียวผับ ดื่มเหล้า สูบบุหรี่ ขับรถให้ฝ่ายชายนั่ง เป็นฝ่ายส่งสายตาเชิญชวน หรือมีท่าทีเปิดโอกาสให้ฝ่ายชายก่อน นอกจากนี้ ยังได้สร้างภาพให้ปวีณาเป็นสาวนักทำงานที่เก่ง ฉลาด สามารถเป็นเจ้านาย (ชั่วคราว) ของผู้ชายได้ ไม่ได้รับบทบาทแม่แม่บ้าน หรือภรรยาในเรื่องเลย

ภาพปวีณายังได้แสดงให้เห็นถึงภูมิธรรม มีความคิดเป็นของตัวเอง จากสถานการณ์ที่เธอไม่ยอมให้เบอร์โทรศัพท์แก่โป้เสียที หรือการที่เธอให้เหตุผลกับคำถามของโป้ที่ว่า “คุณเชื่อหรือไม่ว่า คนแบบเดียวกันนั้น ถึงจะเดินมาพบกันได้” เธอได้ให้เหตุผลว่า “ถึงจะเป็นคนแบบเดียวกัน แต่วิธีการดำเนินชีวิตก็อาจจะแตกต่างกันก็ได้” จะเห็นว่าคนพูดนั้น ไม่เชื่อในโชคชะตาฟ้าลิขิต แต่เชื่อในการกำหนดสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองมากกว่า เธอจึงท้าทายความเชื่อของโป้ด้วยการบอกว่า ถ้าเจอกันอีกครั้ง เธอจะให้เบอร์โทรศัพท์แก่เขา และภาพยนตร์เรื่องนี้ก็ได้ตอกย้ำความคิดความเชื่อของปวีณาที่ไม่เชื่อเรื่องโชคชะตา แต่เชื่อในเรื่องการกำหนดชะตาของตนเองมากกว่า จึงเห็นได้ว่าทั้งโป้และปวีณาไม่เจอกันเสียที ถึงแม้จะไปยังสถานที่เดียวกัน และสุดท้ายปวีณากลับเป็นฝ่ายเดินเข้ามาหาโป้เอง

4.1.2 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่องความรักครั้งสุดท้าย

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง ความรักครั้งสุดท้าย มีการดำเนินเรื่องลำดับเหตุการณ์ในตามลำดับ โดยเริ่มจาก ความเหงา ความหว่านเหว ของรส ผู้หญิงหม้าย ลูกติด 3 คน ที่ดึงเอา พัท เข้ามาสนิทชิดใกล้กับตัวเธอ และครอบครัวซึ่งทำให้อรคิดว่ามีเป็นความรัก และกลายเป็นความรักที่ไม่เหมาะสมในสายตาคนอื่นๆ เพราะปัญหาอยู่ที่ตัวรส ที่อายุมากกว่า และยังเป็นแม่หม้าย มีลูก 3 คน เมื่อพัทได้รู้จัก ผู้หญิงอีกคนหนึ่งที่เหมาะสมกับเขา รสรู้สึกเสียใจมาก เธอแก้ปัญหาด้วยการหนีไปพึ่งพาซิดเชื้อ ชายหนุ่มที่หลงรักเธออยู่ แต่ปัญหาที่เข้ามา คือ เขาต้องไปเรียนต่อที่อิตาลี และซิดเชื้อ ก็บอกความจริงว่า เขาไม่สามารถรัก และยอมรับลูกๆ ของเธอได้จึงขอออกเลิกกับเธอ รสเสียใจจึงกลับไปหาลูกๆ ที่ต่างจังหวัด แต่วันหนึ่งรถโรงเรียนที่ลูกๆ ของเธอนั่งไปโรงเรียนถูกชน ลูกทั้ง 3 ตายหมด ทำให้เธอหมดสิ้นความรักทุกสิ่งทุกอย่างแม้แต่รักนิรันดร์ของเธอ รสจึงตัดสิ้นใจฆ่าตัวตาย

โครงเรื่องแบบนี้ ทำให้เห็นภาพของผู้หญิงคนหนึ่งที่ยังสามารถอยู่และยืนหยัดได้ด้วยตัวเอง ถึงแม้จะถูกชายที่ให้ความหวัง ทอดทิ้ง เธอยังดำรงชีวิต มีงานทำ มีรายได้เป็นของตัวเอง ไม่ได้พึ่งพาผู้ชายคนนั้น แต่เมื่อเธอได้สูญเสียลูก ๆ ซึ่งเป็นแก้วตาดวงใจ เป็นความรักที่ยิ่งใหญ่ของเธอไป ทำให้เธอไม่เหลืออะไรในชีวิต และได้ทำการตัดสินใจเป็นครั้งแรกและครั้งสุดท้ายที่ท่าลงไป โดยไม่ต้องคำนึงถึงใคร ด้วยการเดินไปสู่จุดสุดท้ายของชีวิตที่รสเป็นคนเลือกเอง โดยที่ไม่มีใครมาลิขิตให้

ข. แก่นความคิด

ภาพยนตร์เรื่อง ความรักครั้งสุดท้าย เสนอแก่นความคิดที่ว่า ความรักที่แท้จริง เป็นความรักที่ทำได้เพียงแค่เก็บฝังไว้ในจิตใจและความทรงจำไปตลอดกาล อาทิ พ่อ แม่ หรือลูก ๆ แต่ในขณะเดียวกัน ความรักแบบหนุ่มสาว เกิดขึ้นท่ามกลางความฉาบฉวย มักไม่จีรังยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความรักของผู้หญิงที่ตกอยู่ในสถานะหม้าย จึงไม่ยั่งยืน เนื่องจากถูกสังคมรอบข้างมองว่าเป็นบุคคลที่อยู่ชายขอบของสังคม ถ้าหากจะทำการแต่งงานใหม่อีกครั้ง โดยเฉพาะกับผู้ชายโสด สังคมก็จะครหาได้ ในกรณีของรส ความรักแท้ของรส อยู่ที่ลูกทั้ง 3 คนของเธอ ถึงแม้ว่า หลายต่อหลายครั้งที่รสแสดงให้เห็นว่าเธอต้องการ หรือโหยหาใครสักคนมาเป็นเหมือนน้ำทิพย์ในใจ จนทำให้ตัวเองเพร็ดไปกับอะไรรอบข้างอยู่บ่อยครั้ง แต่ขณะเดียวกัน เธอก็มีลูก ๆ เป็นสายใยชีวิตเส้นสำคัญของตัวเอง แม้จะโหยหาบางสิ่งบางอย่าง แต่เมื่อขาดไป ก็ไม่ได้ส่งผลอะไรร้ายแรงกับชีวิตมากนัก ต่างไปจากการสูญเสียสายใยแห่งความรักของชีวิต ที่เมื่อหายไปก็ทำให้ตัดสินใจทำอะไรบางอย่างในชีวิตลงไปโดยที่ไม่ต้องคิดถึงอะไรรอบข้างอีกแล้ว รสจึงตัดสินใจด้วยการเดินไปสู่จุดสุดท้ายของชีวิตที่เลือกเอง โดยที่ไม่มีใครชะตาลิขิต คำบอกลาของซิดเซ็หรือ คำสัญญาปากเปล่าของพัท เป็นแค่ตัวเร่งการตัดสินใจของรสเท่านั้น

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง ความรักครั้งสุดท้าย มีฉากทั้งหมด 26 ฉาก ประกอบด้วย ดาดฟ้า ทะเล ห้องนอน ฝับ มหาวิทยาลัยศิลปากร ถนน ร้านอาหาร รถไฟฟ้า ร้านหนังสือ ภูกระดึง อิตาลี ตลาด หรือสวนสาธารณะ เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง ความรักครั้งสุดท้าย

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	ห้องนอน	18
2.	ถนน	7

3.	สถานีรถไฟฟ้า	7
4.	บ้านพักตากอากาศ	5
5.	อิตาลี	4
6.	ริมทะเล	3
7.	หน้าบ้าน	3
8.	สนามบิน	2
9.	สถานีรถไฟ	2
10.	ฝั่บ	2
11.	ห้องน้ำ	2
12.	น้ำตก	2
13.	สตูดิโอ (วาดรูป)	2
14.	สระว่ายน้ำ	2
15.	โรงเรียน	2
16.	สวนสาธารณะ	2
17.	ดาดฟ้า	2
18.	ห้องนั่งเล่น	2
19.	ห้างสรรพสินค้า	1
20.	ร้านหนังสือ	1
21.	ภูกระดึง	1
22.	สนามหลวง	1
23.	ท่าพระจันทร์	1
24.	ตลาด	1
25.	ที่ทำการไปรษณีย์	1
26.	มหาวิทยาลัย	1
	รวมทั้งสิ้น	77

จำนวนครั้งของการปรากฏของฉากรวมกันทั้งสิ้น 77 ครั้ง พบว่า ห้องนอน (ของรส) เป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 18 ครั้ง รองลงมาคือ ถนนกับสถานีรถไฟฟ้า 7 ครั้ง และบ้านพักตากอากาศ 5 ครั้ง ตามลำดับ

(1) ห้องนอน เป็นฉากที่น่าเสนอมากที่สุด ห้องนอนเป็นห้องที่อยู่ใกล้ชิดกับคนเรามากที่สุด และเป็นห้องที่คนเราจะแสดงพฤติกรรม ปลดปล่อยความเป็นตัวของตัวเองออกมา เมื่ออยู่ในห้องนี้ ทั้งความลับสน อ่อนแอของรส จะพบว่าเธอทิ้งไว้อยู่ในห้องนี้เมื่อออกมาจากห้องสู่สังคมภายนอก รสจะแสดงความเข้มแข็ง ไม่ให้ใครรู้ว่าเธอกำลังอยู่ในภาวะอารมณ์แบบใด รวมทั้งห้องนอนเป็นสถานที่ แสดงออกถึงความต้องการทางอารมณ์ เช่น ใช้เป็นที่แสดงความรักอย่างลึกซึ้งระหว่างรสกับพัท ทั้งๆ ที่เป็นความรักอันฉาบฉวย ดังนั้น ห้องนอนจึงเปรียบเหมือนความเป็นส่วนตัวอย่างมาก หรือแสดงให้เห็นถึงความปัจเจกชนนิยม (Individualistic) ของตัวละคร

(2) ถนนและสถานีรถไฟฟ้า เป็นฉากที่ถูกนำมาใช้เพื่อแสดงถึงการเดินทางของตัวละครในการแสวงหาความรัก เช่น การเดินทางกลับบ้านพ่อแม่ที่พิษณุโลกของรส ซึ่งรสกลับไปหาลูกๆ และพ่อแม่ นั่นคือ ความรักแท้ของเธอ หรือการที่พัทเดินทางตามรสมาพิษณุโลก ก็เพราะโหยหาความรักจากรสนั่นเอง ถนนเปรียบเสมือนเส้นการเดินทางของตัวละครที่แต่ละตัวยังหาจุดหมายปลายทางที่แท้จริงของหัวใจ ส่วนสถานีรถไฟฟ้าเป็นยานพาหนะแบบเร่งด่วนสำหรับคนกรุงที่มีชีวิตอย่างเร่งรีบ เปรียบได้กับความต้องการความสำเร็จอย่างรวดเร็ว และฉาบฉวย ไม่คิดอะไรให้ลึกซึ้งมากนัก

(3) บ้านพักตากอากาศ นับเป็นสถานที่ส่วนตัวแห่งหนึ่งที่ใช้เพื่อการพักผ่อน คลายเครียดหรือแม้กระทั่งหลีกเลี่ยงหนีจากปัญหา หรือกล่าวคือ รสใช้บ้านพักตากอากาศที่แสดงถึงความสุขคือมากับลูกๆ และพัท กับอีกเหตุผลหนึ่ง คือ ไม่ต้องการแบกรับกับปัญหาที่เผชิญในสถานที่ปกติ เช่น บ้านที่กรุงเทพฯ หรือที่ทำงาน ต้องการปลดปล่อยจากความทุกข์ทั้งหลายอีกด้วย

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งของภาพยนตร์เรื่อง ความรักครั้งสุดท้าย พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 2 คู่ คือ รสและพัท รสและชิตเชื้อ

รสและพัท เป็นความขัดแย้งกันในเรื่องของความรักระหว่างคนที่มีประสบการณ์มานานกว่า กับความรักของคนวัยเยาว์ ความรักของพัทที่มีต่อรส เป็นความรักแบบเด็ก ๆ เนื่องด้วยอายุน้อยกว่า ประสบการณ์ในด้านความรักน้อย มองโลกเป็นสิ่งที่สวยงาม และมักจะเพริดไปกับสิ่งต่างๆ ที่เข้ามากระทบได้ง่าย แต่ความรักที่รสมีเป็นความรักในแบบผู้ใหญ่ที่ผ่านโลกของ

ความรักมานาน เนื่องจากเธออายุมากกว่า ผ่านการแต่งงานมีลูก และก็หย่ามาแล้ว ทำให้มุมมองของความรักค่อนข้างซับซ้อน ต้องการความมั่นคงในจิตใจมากกว่าความฉาบฉวย หรือแค่เพียงลุ่มหลง เห็นได้ว่า ความรักระหว่างพัทท์กับรสนั้นเปราะบาง ไม่มีสิ่งที่เชื่อมระหว่างคน 2 คนเอาไว้ ทำให้ทั้งคู่เหมือนเป็นเส้นขนานที่ไม่มีทางมาบรรจบกันได้

รสและชิตเชื้อ จะเห็นได้ว่าคนทั้งคู่ อยู่ในวันที่ใกล้เคียงกัน แต่ต่างตรงที่ชิตเชื้อนั้นยังด้อยประสบการณ์ในเรื่องความรักมากกว่ารส เพราะยังไม่เคยมีคนรัก หรือแต่งงานมาก่อน ถึงแม้ว่าช่วงแรกความรักของชิตเชื้อที่มีต่อรสมีแต่ความลุ่มหลง แต่บทก็แสดงให้เห็นว่า ความรักของคนที่ไม่โตด้วยวัยก็จะซับซ้อนกว่า เพราะชิตเชื้อมีความมั่นคงในชีวิต แต่เขาก็ไม่สามารถยอมรับลูกๆ ที่ถือเป็นสายใยของชีวิตของรสได้ ถึงแม้ว่าเขาจะดี และมั่นคงเพียงใด รสก็ไม่สามารถรั้งเขาไว้ได้อีกต่อไป เหตุผลหลักๆ ที่ทำให้รส และชิตเชื้อมีความขัดแย้งกันก็คือ ลูกๆ ทั้ง 3 คน ของรสนั่นเอง ชิตเชื้อจึงทำได้แค่รู้จักรสแค่เพียงเห็นและสัมผัสภายนอกเท่านั้น ไม่สามารถเข้าถึงจิตใจหรือชีวิตภายในของรสได้ สุดท้ายทั้งคู่ก็ต้องเลิกรากันไป

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งภายในจิตใจเกิดขึ้นกับตัวละคร 3 ตัว คือ รส พัทท์ และชิตเชื้อ

รส มีความสับสนในชีวิตที่ต้องเลือกระหว่างผู้ชาย 2 คน 2 แบบ คนแรกคือ พัทท์ ผู้ชายที่รักลูกๆ ที่เปรียบเป็นสายใยของชีวิตของเธอ แต่ขาดความมั่นคงในชีวิต ก็นับเป็นสิ่งที่รสต้องการจะยึดเหนี่ยวไว้ เนื่องจากรสเป็นผู้หญิงที่โหยหาความรักแท้ จากใครสักคนมาเป็นเสมือนน้ำทิพย์ชโลมใจ ไม่ต้องอยู่ด้วยความเหงาอีก พัทท์เข้ากับรสและลูกๆ ได้ แต่ไร้ซึ่งความมั่นคงที่รสจะฝากอนาคตไว้กับพัทท์ได้ แต่กับชิตเชื้อ ผู้ชายที่เข้ามาในชีวิตของรสอีกคน เขามีความมั่นคงให้กับรสพยายามสร้างความมั่นคงด้วยการไปศึกษาต่อยังต่างประเทศและสัญญาว่าจะกลับมาแต่งงานกับรส ความเหงาทำให้เธอหันกลับไปสนิทสนมกับพัทท์อีก ทำให้เธอตัดสินใจได้ยากขึ้น

พัทท์ เป็นผู้ชายที่โตแต่ร่างกาย แต่จิตใจของเขายังมีความเป็นเด็กสูง ต้องการความรักในแบบถูกคุ้มครองมากกว่า แต่เมื่อชอบพอกับรส ผู้หญิงขี้อิงหา ที่มีความอ่อนแอที่พัทท์ต้องปกป้อง เมื่อรสเสียใจ พัทท์ทำได้เพียงชั่วคราวเท่านั้น เขาก็ตีตัวออกห่างไปชอบกับมัทนิน ผู้หญิงที่อยู่ในวัยเดียวกันกับเขา เข้าใจกันได้มากกว่ารส การตัดสินใจเลือกทางใดทางหนึ่งจึงเป็นเรื่องยากลำบากสำหรับเขา จะเห็นว่า พัทท์จะไปเอาใจทางมัทนินบ้าง และมาเอาใจทางรสบ้าง เมื่อรสเหินห่างจากเขาไป พัทท์จึงเป็นผู้ชายที่มีความขัดแย้ง ในใจมากคนหนึ่ง

ขีดเชื้อ ขัดแย้งในตัวเอง เนื่องจากถึงเขาจะรักรสมากเพียงใด ยากจะมีชีวิตร่วมกับรส แต่เขาก็ยอมรับ ลูกๆ ของรสไม่ได้ เท่ากับว่าเขายอมรับเพียงรูปลักษณ์ภายนอกหรือร่างกายของรสเท่านั้น แต่ไม่เลือกที่จะรับจิตใจที่แท้จริงของรส ดังที่ขีดเชื้อได้เขียนจดหมาย บอกรสว่าเขาไม่สามารถยอมรับหรือรักลูกๆ ของรสได้ เนื่องจากไม่ใช่ลูกของเราเอง บางครั้งขีดเชื้อก็เหมือนจะเป็นชายยุคใหม่ ที่ยอมรับผู้หญิงที่ผ่านการแต่งงานแล้ว แต่เขายังมีความคิดแบบผู้ชายยุคเก่าที่ต้องการจะแต่งงานกับผู้หญิงที่ยังไม่มีมลทินแบบผู้หญิงประเทศอิตาลีที่เขาพบในขณะที่ไปศึกษาต่อ (สุดท้าย เขาก็เลือกได้)

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

เป็นการขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการมองผ่านของสังคมที่มีต่อผู้หญิงคนหนึ่ง กล่าวคือ สังคมไม่ยอมรับผู้หญิงที่เคยหย่าขาดจากสามีมาแล้ว เนื่องจากสังคมมักตราว่าผู้หญิงที่ผ่านการหย่าส่วนมาก จะเป็นผู้หญิงที่มีลักษณะ คือ มีชู้ ทำตัวไม่ดี ไม่รักครอบครัว จากการที่รสเคยผ่านชีวิตการแต่งงาน มีลูก แล้วก็หย่า ทำให้สังคมตัดสินว่าผู้หญิงเหล่านี้จะมีความผิด หรือเป็นผู้หญิงที่ไม่ดี ถ้าจะมีคนรักใหม่สักคน ผู้หญิงหม้ายควรจะอยู่ในที่ในทางของตนมากกว่า สังคมจะจัดว่าเป็นผู้หญิงอีกประเภทหนึ่งที่ไม่ควรยุ่ง ดังที่พี่สาวของพัทและเพื่อนๆ กีดกันพัทให้ออกห่างจากรสเสีย เพราะถือว่าพัทยังเด็ก ไปข้องเกี่ยวกับแม่หม้ายเพียงเพราะความลุ่มหลง ระหว่างคนที่มิประสบความสำเร็จกับคนที่อ่อนด้อยในประสบความสำเร็จด้านความรัก เมื่อพัทเจอคนที่ตามใจก็จะเตลิดไปได้ง่าย พี่สาวของพัทและเพื่อนๆ (สังคม) เป็นผู้ตัดสินเองว่ารส เป็นผู้หญิงหม้าย เท่ากับเป็นผู้หญิงที่มีตำหนิหรือมีมลทิน เมื่อเปรียบเทียบกับมัทธินซึ่งเป็นผู้หญิงที่อยู่ในวัยเดียวกับพัท สังคมมองว่าเหมาะสมกันมากกว่าทั้งวัย และประสบความสำเร็จ จึงกล่าวได้ว่าเป็นความขัดแย้งระหว่างผู้หญิงที่มีคุณค่า กับผู้หญิงที่ไม่มีคุณค่าตามที่สังคม หรือพี่สาว หรือเพื่อนๆ ของพัทเป็นผู้ตัดสินแทน

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์ตัวละครหญิง คือ รส โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

หน้าตา เป็นผู้หญิงที่มีหน้าตาดี ไม่จัดว่าสวย ใบหน้าเรียวใหญ่ ตาไม่โต ริมฝีปากล่างหนา จมูกโด่ง สวมแว่นสายตากรอบดำ มักไม่ค่อยแต่งหน้าให้มีสีสันมากนัก เน้นเป็นธรรมชาติมากกว่า ด้วยลิปสติกสีชมพูอ่อนเท่านั้น

รูปร่าง รสเป็นผู้หญิงที่มีรูปร่างสูงโปร่งประมาณ 170 - 172 เซนติเมตร มีผิวขาว เหลือง ตามแบบของชาวเอเชีย แขนขายาว ไม่ผอมมากเกินไป จัดว่าเป็นผู้หญิงที่มีความสมส่วน ชวนมองคนหนึ่ง ทำให้รสไม่ว่าจะใส่ชุดไหนก็ดูดี

ผม สำหรับผมของรสนั้น มีความยาวประป่า ผมหยิก แบบตัดเป็นลอนเส้นใหญ่ ผมหนา ดำสนิท จะจัดแต่งทรงผมให้ดูเป็นทรงสวยงามเมื่อออกจากบ้าน ในขณะที่อยู่ในบ้านจะ ปล่อยสลายตามสบาย

การแต่งกาย จะใส่เสื้อผ้าที่มีเนื้อผ้าแบบบาง ผ้าโปร่งเบาสบาย สไตลล์คิลปิน เสื้อเน้นคอวี หรือคอกว้าง แต่จะมีเสื้อตัวนอกเป็นผ้าคลุมทับอีกชั้นหนึ่ง กางเกงเป็นกางเกงผ้า หรือเป็นกระโปรงยาวคลุมเข่าหรือยาว ทรงบาน รองเท้าส้นแหลมสูง ในการไปทำงาน ถ้าไปเที่ยวภูเขา จะใส่เสื้อยืด มีเสื้อยีนคลุม กางเกงยีน เน้นความทะมัดทะแมง และรองเท้าผ้าใบเก่าๆ ถ้าไปเที่ยวทะเลก็จะใส่สายเดี่ยว กระโปรงผ้าฝ้าย ลายดอก ยาวกรอมเท้า สไตลล์ชาวเกาะ รองเท้าแตะหนีบ หรือถ้าอยู่บ้านจะใส่กางเกงผ้ายืดเสื้อกล้ามธรรมดา แต่มีจะเห็นชัดว่า เสื้อผ้าทุกชุดของรสจะออกโทนสีครีม หม่น เช่น สีดำ เทา ม่วงเข้ม น้ำตาลเข้ม เป็นต้น จะไม่เห็นตัวละครหญิงใช้สีโทนร้อนแต่อย่างใด แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้หญิงที่ดูเข้มแข็งแต่ภายนอก แต่ภายในกลับอ่อนไหว ต้องการที่พิทักษ์ทางใจอย่างแท้จริงให้กับตัวเอง การใช้เครื่องแต่งกายในโทนสีมีอนี้ ทำให้เห็นว่ารสต้องการปกปิดความรู้สึกที่อ่อนแอไว้ในใจ โดยใช้ความมีดของเสื้อผ้าเป็นเกราะอำพรางไว้อย่างมิดชิด

การตกแต่งร่างกาย จะไม่ค่อยเห็นตัวละครหญิง "รส" นี้ใช้เครื่องประดับมากนัก มีเพียงสร้อยคอเงินมีจี้เล็กๆ แหวนไว้เท่านั้น หรือบางครั้งจะมีกำไลเงินหลายชิ้นในข้อมือข้างหนึ่งเท่านั้น เน้นการเคลื่อนไหวที่สะดวกสบาย ไม่รู้มรุ่มมากนัก เพราะรสจะเน้นที่การแต่งกายมากกว่า กระเป๋าจะใช้แบบสะพายไหล่ใบใหญ่ เน้นการจุของได้มากๆ มากกว่าใส่ของกระจุกกระจิก

ดังนั้น รูปร่างหน้าตาทรงผมของรส จะมีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง ด้วยทรงผมที่หยิกฟู หนา หน้าเรียวใหญ่ ใส่แว่นตากกรอบดำ เน้นให้ใบหน้าดูใหญ่เกินปกติ และการแต่งกายที่บ่งบอกความเป็นศิลปินอย่างชัดเจน มีสไตลล์เป็นของตนเอง ทำให้ดูภายนอกแล้ว รสดูมีความมั่นใจในตนเอง ไม่สนใจกับสิ่งแวดล้อมรอบข้าง แต่ลึกๆ ในใจที่ถูกปกปิดไว้นั้นมีแต่ความอ่อนไหว พร้อมทั้งจะเพร็ดไปกับสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มากระทบได้ง่าย โดยเฉพาะในเรื่องของความรัก ดังจะกล่าวต่อไปในข้อต่อไป

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

เป็นผู้หญิงที่มีลักษณะของการแสดงออกที่ดูมั่นใจในตนเองสูง ไม่ว่าจะเป็นการเดิน การนั่ง ท่าทาง เช่น จะเห็นในฉากหนึ่งที่รสนั่งอยู่ในร้านอาหารแห่งหนึ่ง ย่านมหาวิทยาลัย

ศิลปินกรด้วยท่าทางที่เข็ญ และกำลังจะจุดบุหรี่ขึ้นมาสูบ และขีดเชื้อเข้ามาจุดให้ รสวางมาด เสมือนนางพญาที่อีกฝ่ายจะต้องเกรงกลัว หรือฉากที่อยู่ในวงสนทนาที่มีแต่ผู้ชาย และรสเป็นเพียง ผู้หญิงคนเดียวในกลุ่ม และกำลังเป็นจุดสนใจด้วยการคุยเรื่องบทกวีของ “อังคาร กัลยาณพงศ์” แต่จริงๆ แล้ว ลึกลงไปข้างใน รสมีลักษณะของผู้หญิงในแบบแข็งนอกอ่อนใน จึงเห็นว่ารสอารมณ์ เสีย และใส่ใจในสิ่งที่อดีตสามีพูดว่าเธอให้ขีดเชื้อฟิง แต่ในขณะนั้นรสทำไม่ใส่ใจ เพื่อไม่ให้ตกอยู่ใน อารมณ์โกรธ แต่เมื่อกลับถึงบ้าน เธอก็โยนกระเป๋าทิ้งและหงุดหงิดมาก จนจะร้องไห้ออกมาด้วยความอัดอั้นใจ และอีกตัวอย่างหนึ่ง คือ ฉากที่รสและเพื่อนๆ ไปเที่ยวภูกระดึง จะเห็นว่า เพื่อนหลายๆ คน นั่งอยู่กันเป็นคู่รอบกองไฟ แต่รสกลับเดินให้ห่างจากกลุ่มนั้นๆ แยกแยกตัวเองอย่างชัดเจน (เน้นให้เห็นถึงความโดดเดี่ยว ตรงข้ามกับการมีคู่ เป็นความขัดแย้งอย่างหนึ่ง) โดยการเดินเข้าไปในป่า แล้วล้มตัวลงนอนเล่นอย่างสงบ

นอกจากนี้ รสยังมีลักษณะของผู้หญิงที่เจนประสบการณ์ในความรัก แวดวงการใช้โทนเสียงในการพูด จะค่อนข้างใหญ่ ไม่ดัดเสียงแบบเด็กๆ ไม่มีอ่อน ตรงไปตรงมาในการแสดงออกจะมีบุคลิกที่นิ่ง ไม่ไว้วางใจ แม้กระทั่งเห็นพี่เดินผ่านหน้าเธอไปกับภรรยา เธอก็ใช้ความนิ่งนั่งมองคนทั้งคู่ผ่านไป ไม่แสดงอาการใดๆ ให้อีกฝ่ายเห็น (แต่เมื่อลับตาคนทั้งคู่ รสก็ส่งเปียร์มาตี๋) ซึ่งทำให้เห็นว่า รสจะเก็บความอ่อนแอไว้ในใจ ไม่ให้ใครรู้นอกจากตัวเอง ดังนั้น สิ่งเหล่านี้ล้วนทำให้ภาพของผู้หญิงที่มากทั้งวัยและประสบการณ์เด่นชัดมากขึ้น

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

รส บทบาทของแม่หม้าย ลูก 3 คน วัย 30 ปี ซึ่งถือเป็นวัยผู้ใหญ่ตอนกลางที่มีครอบครัวเป็นของตัวเอง แต่รสกลับมีครอบครัวที่แตกร้าง อยู่ในสถานะหญิงหม้าย ที่ต้องเลี้ยงลูกๆ และตนเอง รสจึงมีงานทำในด้านศิลปะ ตามที่ได้เล่าเรียน คือเป็นนักวาดภาพประกอบหนังสือให้กับสำนักพิมพ์แห่งหนึ่ง รายได้ของเธอที่ได้มา ส่วนมากจึงให้พ่อกับแม่ของเธอเพื่อดูแลลูกๆ ของเธอให้ รสมีบทบาทของการเป็นแม่คนเดียวที่ต้องเลี้ยงดู (Single mom) ถึง 3 คน บทบาทของรสจึงเป็นทั้งแม่ ผู้หญิงทำงานควบคู่กันไปแต่รสแสดงบทบาท ทั้ง 2 แบบได้ไม่ดีเพียงพอ จะเห็นว่า เมื่อรสไปส่งงานที่สำนักพิมพ์และภาพวาดของเธอถูกวิจารณ์ว่าไม่เหมาะกับรูปแบบของหนังสือ แล้วไม่รับงานของรสเลย หรือการที่ไม่สามารถพาลูกๆ ของเธอมาอยู่ร่วมกันได้ที่กรุงเทพ ต้องพาไปอยู่ต่างจังหวัดเป็นเพราะเธอไม่สามารถแบกรับค่าใช้จ่ายทั้งหมดได้ เนื่องจากงานที่ทำก็ขึ้นอยู่กับอารมณ์ (หรือที่ทราบกันดีว่า ศิลปินต้องเกิดอารมณ์อยากวาด ถึงจะวาดออกมาได้) ทำให้รสไม่ค่อยมีงานเท่าที่ควร และบทบาทสุดท้ายที่สำคัญ คือ บทบาทของผู้หญิงที่มีความรัก หลายครั้ง ครั้งแรก จากพี่ หนุ่มรุ่นน้องสถาบันเดียวกัน ที่เข้ามาสนิทกับเธอและลูกๆ มาก จนเกิดความสัมพันธ์อันลึกซึ้ง และเมื่อพี่เจอคนที่ถูกใจกว่า เขาก็ไป รสก็ถูกตั้งวางไว้ที่เดิม เมื่อขีดเชื้อ

เข้ามาสนิทสนม ยัดเยียด ความสัมพันธ์ให้เธอ รสก็เลือกที่จะรับเอาไว้ แต่เมื่อเขากลับรับลูกๆ ที่เป็นสิ่งสำคัญสำหรับเธอไม่ได้ ความรักก็จบลง รสก็กลับมาขึ้นอยู่กับเดิม จะเห็นว่าเธอเลือกที่จะรักลูกๆ ของเธอมากกว่าผู้ชาย ผู้ที่จะสามารถเข้ามาเติมเต็มความสุขในใจให้กับเธอได้ บทบาทการเป็นแม่จึงเด่นชัดกว่าในที่สุด

คุณสมบัติของรส เป็นผู้หญิงที่อ่อนไหว ซึ้งเหงา อยู่ตัวคนเดียว (ในกรุงเทพฯ) ในห้องแถวห้องหนึ่ง ความเหงา ความหว้าว้าว ที่มีทำให้รสไหลเวียนไปตามแรงผลักดัน เช่น พัทและซิด เชื้อได้ง่าย เป็นคนที่ค่อนข้างสับสนในชีวิต โดยเฉพาะในเรื่องของความรัก เลือกคนที่ต้องการจริงๆ ไม่ได้ สุดท้ายรสก็เป็นคนที่ถูกกระทำจากชายทั้ง 2 คน โดยการทิ้งเธอไปมีผู้หญิงคนใหม่ที่ดีกว่าเหมาะสมกว่าเธอ ด้วยข้อตำหนิที่ไม่แตกต่างกัน คือ รสเป็นผู้หญิงที่เคยมีสามี และมีลูก 3 คน ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้คนรอบข้างพัทรังเกียจ หรือความคิดของซิดเชื้อที่ไม่สามารถยอมรับปัจจุบันของรสได้ แต่ยอมรับอดีตที่ผ่านมาได้

ดังนั้น จะเห็นว่า ทั้งบทบาทและคุณสมบัติของรส จะเน้นไปที่ 3 บทบาท คือ ความเป็นแม่ ผู้หญิงทำงาน และผู้หญิงที่โหยหาความรัก โดยแสดงบทบาทที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ การเป็นแม่ของลูก 3 คน โดยหย่าขาดจากสามี ทำให้เธอต้องทำงานหาเงินเพื่อไปเป็นค่าเลี้ยงดูลูก ๆ ที่ต่างจังหวัด ความเปลี่ยวเหงาในใจของเธอ (ตอนอยู่กรุงเทพฯ) ทำให้เธอต้องหาใครสักคน เข้ามาเป็นเหมือนน้ำทิพย์ในใจ และเพื่อความมั่นคงในชีวิตด้วย

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

มีสถานภาพของการเป็นผู้หญิงหม้าย ลูกติด ที่สังคมเป็นผู้ตัดสินว่าเป็นกลุ่มผู้หญิงที่มีตำหนิ มีมลทิน ผู้ชายที่อายุอ่อนกว่าถ้าให้ความสนิทสนมด้วยจะถูกค่อนข้างอด "ยังหนุ่มยังแน่น เลือกกินแดงเถาตาย" ในที่นี้ คนรอบข้างของพัทจึงต้องกีดกันพัทให้ไกลจากรส ด้วยกรวยให้พัทสนใจหมั้น ลูกสาวเศรษฐีที่มีความสดใส และยังสาวมากกว่ารส หรือถึงขั้นส่งพัทไปเรียนต่อต่างประเทศ เพื่อเป็นการตัดความสัมพันธ์ขั้นเด็ดขาด

ดังนั้น ผู้หญิงที่มีพฤติกรรมแตกต่างจากผู้หญิงทั่วไป มักถูกสังคมตำหนิว่าขาดความเป็นผู้หญิงดี โดยเฉพาะผู้หญิงที่แต่งงานและหย่าแล้ว จะถูกสังคมกำหนดให้อยู่เฉพาะในทิศทางของตนเอง จะก้าวล้ำเข้ามาในเส้นของผู้หญิงบริสุทธิ์ไม่ได้ ต้องอยู่ในฝั่งของผู้หญิงมีตำหนิ ที่ไม่มีใครเลือกมาเป็นคู่ครอง ดังที่รสต้องอยู่ตัวคนเดียว (ไม่นับรวมถึงลูกๆ หรือพ่อแม่ของเธอ) ทั้งพัทและซิดเชื้อก็ทิ้งเธอไป ด้วยเหตุผลข้อนี้

นอกจากนี้ สถานภาพของรส ยังเป็นผู้หญิงทำงานที่จบการศึกษาทางด้านศิลปะจากมหาวิทยาลัยศิลปากร ถือว่าไม่ได้ต่ำต้อยหรือถูกกดให้เป็นผู้หญิงขายของของสังคม เพราะถือ

ว่ายังมีการศึกษาที่สูง เป็นที่ยอมรับในด้านฝีมือวาดภาพ ความรู้ทางด้านศิลปะ ทำให้ได้รับการยอมรับว่ามีความสามารถคนหนึ่งด้วย

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

การเป็นผู้หญิงที่ผ่านการหย่ามาแล้ว ทำให้ตัวละครหญิงค่อนข้างไม่ใส่ใจว่าใครจะมองเธอเช่นไร ไม่ว่าจะการถูกนินทา หรือการปล่อยตัวปล่อยใจไปกับสิ่งรอบข้างได้อย่างง่ายดาย อารมณ์อ่อนไหว เนื่องจากความเหงา ขาดความอบอุ่นทางใจ ต้องการความมั่นคงให้กับชีวิต ทำให้ตัวละครหญิงมักถูกมองว่าเป็นผู้หญิงที่เปลี่ยนใจง่าย ทั้งๆ ที่สิ่งรอบข้าง โดยเฉพาะตัวละครชายมีส่วนทำให้ตัวละครหญิงต้องมีพฤติกรรมเช่นนี้

ในอีกประการหนึ่ง การที่ตัวละครหญิงต้องตกอยู่ในสถานะหม้าย และมีลูกติด ทำให้ตัวละครหญิงคิดว่า เธอจะไม่สามารถได้รับการยอมรับจากสังคมรอบข้าง และถูกกีดกันเมื่อจะคบกับผู้ชายที่มีอายุน้อยกว่า แสดงให้เห็นว่าสังคมรอบข้างไม่ยอมรับผู้หญิงที่ไม่อยู่ในที่ในทางของตัวเอง เน้นให้เห็นถึงระบบสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่ยังคงครอบงำอยู่ ผู้ชายที่ผ่านการหย่าร้าง (สามีรส) กลับไม่ได้รับคำตำหนิ แต่สามารถแต่งงานใหม่ได้โดยไม่ได้รับคำติฉินนินทา แต่กลับผู้หญิงหม้าย (รส) กลับถูกตำหนิแม้กระทั่งจากผู้หญิงด้วยกันเอง (พินันทิ พี่สาวของพัท)

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับสถาบันต่าง ๆ

จะพบความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงที่ชื่อ รส กับสถาบันต่างๆ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(ก) สถาบันครอบครัว

เป็นสถาบันแรกๆ ที่เห็นได้อย่างชัดเจน เริ่มจากครอบครัวของรสเอง จากหญิงสาวที่มีครอบครัวที่สวยงามและอบอุ่น กลับกลายเป็นแตกร้าง ทำให้เธอกลายเป็นคนที่ไม่เชื่อถือความเป็นครอบครัว แบบพร้อมหน้าอีก เห็นได้จากการตัดสินใจไม่แต่งงานกับคนใหม่ เธอมีเพียงลูกๆ 3 คน (และพ่อ-แม่ของเธอที่ต่างจังหวัด) เป็นเพียงครอบครัวที่เหลืออยู่ และรักมากที่สุดตราบนานเธอสูญเสียครอบครัวสุดท้ายของเธอไป ชีวิตเธอก็ไม่เหลืออะไรเลย แม้กระทั่งความรักสุดท้าย

(ข) สถาบันทางสังคม

ถึงแม้ว่ารสจะเป็นเพียงผู้หญิงตัวเล็กๆ ที่ไม่มีบทบาทสำคัญใดๆ มากนักต่อสังคม แต่สังคมกลับกำหนดบทบาทของแม่หม้ายให้กับเธอ ถือเป็นความผิดพลาดอย่างหนึ่งของลูกผู้หญิงที่สังคมยอมรับไม่ได้เต็มที่เท่ากับผู้หญิงบริสุทธิ์ หรือแม้แต่ผู้ชายที่แต่งงานและหย่าแล้วแบบเดียวกับรส ความสัมพันธ์ระหว่างสังคมกับรส จึงเป็นไปในแบบคู่ขนาน ยากที่จะมาบรรจบกัน

ได้อย่างลงตัว เมื่อสังคมไม่ยอมรับ รสถูกกันออกห่างจากสังคม เป็นปัจเจกชนนิยมที่อยู่ตามลำพัง การที่รสไม่เหลือใครสักคนในชีวิต ก็เพราะสังคมเป็นตัวกำหนดคุณค่าให้กับผู้หญิงนั่นเอง

ฉ. สัญลักษณ์พิเศษในการเล่าเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง ความรักครั้งสุดท้าย ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ เบียร์ นูห์ และการใช้ภาพโทนชาวดำ สามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 3 ชนิด ได้ 2 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนความรู้สึก และสัญลักษณ์พิเศษแทนการหลีกหนี

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนความรู้สึก

ภาพโทนชาวดำ เป็นสัญลักษณ์ที่แทนความรู้สึกของตัวละครให้รับรู้ที่ผ่านมา ความคิดในใจของตัวละครเป็นเช่นไร ส่วนมากเป็นความทรงจำที่ดีของตัวละครหญิง เพราะเป็นภาพความสนุกสนานระหว่างลูกๆ ของรส กับรส และพัท และภาพความสนิทสนมระหว่างพัทกับรส บ่งบอกความรู้สึกในใจรสได้อย่างดีว่าคิดเช่นไรกับพัท โดยดึงความรู้สึกจากข้างในให้แสดงออกมาสู่ภายนอกที่ตรงและชัดเจนต่อคนดูมาก

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนการหลีกหนี

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ เบียร์ และนูห์ ใช้หลีกหนีจากความกดดันกักขังภายในใจของตัวละคร เช่น รส เห็นได้จากที่รสสั่งเบียร์มาดื่มแทนการรับประทานอาหารในมื้อกลางวัน หลังจากที่เห็นพัทกับมัทนินเดินควบคู่ผ่านไปอย่างมีความสุข ความรู้สึกรสในตอนนั้นเจ็บปวดมาก แต่รสต้องทำฝันไว้ต่อหน้าพัท เมื่อเขากลับไป เธอก็ใช้เบียร์เป็นตัวดับกลิ่น เช่นเดียวกับนูห์ ที่รสจะสูบเมื่อเครียดจากการทำงานที่ไม่เป็นผลสำเร็จ ดังนั้น เบียร์และนูห์จึงเป็นเหมือนสิ่งที่ดับความทุกข์ให้กับตัวละครได้ดี

ช. มุมมองในการเล่าเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง ความรักครั้งสุดท้าย ทำการเล่าเรื่องผ่านตัวละครหญิงที่ชื่อรส เป็นการเล่าเรื่องในมุมมองของบุคคลที่หนึ่ง (The First – Person Narrator) เพื่อให้เห็นมุมมองความรักของรสที่มีต่อบุคคลทั้ง 3 อย่างชัดเจน คือ ต่อพัท ต่อชิดเชื้อ และต่อลูกๆ ของรสเอง และจะเห็นว่า ภาพยนตร์จะเน้นภาพไปที่ตัวละครหญิงอย่างรสมากที่สุด ให้เข้าใจถึงแก่นแท้ของความรักว่า ถึงแม้ว่าจะรักได้เป็นพันๆ ครั้ง แต่จะมีรักเพียงครั้งเดียวกับคนๆ เดียว ที่ถือว่าเป็นความรักครั้งสุดท้ายได้ จนเมื่อเธอสูญเสียลูกๆ ไป เธอก็ตระหนักว่าพัทกับชิดเชื้อยังเทียบไม่ได้กับความรักที่เธอมีต่อลูก การเล่าเรื่องในมุมมองของเพศหญิงจึงเน้นไปที่อารมณ์ของความเป็นแม่ที่รักลูกห่วงลูก

ถึงแม้บางอารมณ์จะมีเหงา หัวเหว่ ต้องการคนเข้ามาปลอบประโลมจิตใจบ้าง มุมมองนี้จึงเน้นไปที่มุมมองของผู้หญิงเป็นส่วนใหญ่

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่องความรักครั้งสุดท้ายพบว่า ผู้หญิงในภาพยนตร์ "รส" มีลักษณะของผู้หญิงที่มีความคิด คิดได้เอง มีงานทำเป็นของตนเอง สามารถหาเลี้ยงตนเองและลูกๆ ได้ สามารถแสดงบทบาทข้ามเพศได้ คือ เป็นทั้งพ่อและแม่ไปในตัว แต่ก็พบว่ายังไม่สามารถเป็นเสาหลักสำคัญให้กับครอบครัวได้ เนื่องจากยังต้องการการพึ่งพิงจากผู้ชายอยู่บ้างในด้านความอบอุ่นทางใจ การเป็นผู้หญิงที่ต้องเลี้ยงการเป็นผู้หญิงที่มีสถานภาพที่ย่ำแย่ และต้องการมีคนรักใหม่ได้ตามความต้องการของตนเอง แต่ขัดแย้งกับสังคมที่ยอมรับได้ยากกับสถานภาพหม้าย ถูกกีดไม่ให้ตัวละครหญิงได้มีความรักแบบหนุ่มสาวทั่วไป ตัวละครหญิงจึงมีมุมมองความรักที่ไม่ค่อยสวยงาม ผู้หญิงจึงเป็นฝ่ายเสียเปรียบและต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกันหรือความไม่เสมอภาคระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย ด้วยการลุกขึ้นมาคบหากับผู้ชายคนใหม่ที่ยังไม่ได้แต่งงาน แต่กลับพ่ายแพ้ต่อสังคม และบุคคลรอบข้างที่ไม่ยอมให้ตัวละครหญิงเป็นฝ่ายชนะ แม้กระทั่งให้ตัวละครหญิงไม่เหลือใคร แม้แต่ลูกๆ ของตัวเอง เนื่องจากต้องการบอกให้ทราบว่าผู้หญิงที่กระทำตัวแตกต่างจากผู้หญิงอื่นๆ ในสังคม ไม่อยู่ในที่ในทางของตัวเอง จะมีจุดจบในแบบโศกนาฏกรรมมากกว่าสุขนานุกรม โดยสุดท้ายก็เลือกความตายเป็นทางออก ดังนั้นตัวละครหญิงนี้จึงค่อนข้างมีความเป็นสมัยใหม่ แบบกึ่งสมัยใหม่กึ่งหลังสมัยใหม่ คือ ด้านหนึ่งมีลักษณะของความเข้มแข็ง เป็นตัวของตัวเอง มีอิสรภาพทางความคิด กล้าฉีกตัวเองออกจากกรอบของค่านิยมเดิมๆ ของสังคม ถึงแม้ว่าสุดท้ายแล้วจะไม่สามารถทำได้ก็ตาม มีลักษณะของการทวนกระแสสังคม รู้ความต้องการของตนเอง และเลือกที่จะกำหนดความต้องการได้ด้วยตนเอง รวมทั้งพึ่งพิงตนเองได้

4.1.3 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง ผู้หญิง 5 บาบ

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่องผู้หญิง 5 บาบ มีการดำเนินเรื่องราวแบบให้ตัวละครแต่ละตัวเป็นผู้เล่าเรื่องที่ผ่านมาของตัวเอง โดยเริ่มเรื่องจากตัวละครทั้ง 5 คน ที่เป็นเพื่อนรักกันตั้งแต่สมัยเรียนมัธยม มาพบกันอีกครั้งในงานศพของเพื่อนคนหนึ่ง และต่างก็พากันแปลกใจที่เพื่อนร่วมรุ่นของพวกเขาหายตัวไปทั้งหมด หลังจากงานศพทุกคนตกลงใจค้างคืนที่บ้านเพื่อนคนหนึ่ง ชื่อ จุ่ม

เรื่องราวได้พัฒนาเหตุการณ์มาเรื่อยๆ จนถึงว่าทุกคนต้องมารวมตัวกันที่ห้องนั่งเล่น เนื่องจากฝนตกไฟดับ และแอนก็ได้เริ่มตั้งประเด็นของการสนทนาขึ้นมาเกี่ยวกับเรื่องเช็กชั๊ นับเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาที่สำคัญ นั่นคือ ประเด็นของการมีเพศสัมพันธ์ที่น่าอับอาย และไม่อาจเปิดเผยให้ใครรู้ได้ของแต่ละคน ทุกคนต่างก็ผลัดกันเล่าเรื่อง จนถึงเรื่องสุดท้ายเป็นเรื่องของจุ่มเอง เพื่อน 4 คนลงความเห็นว่าเป็นเรื่องของจุ่มไม่น่าเป็นเรื่องน่าอาย และเมื่อจุ่มเปิดเผยตนให้เพื่อนรู้ว่าตนเป็นแม่มด เหตุการณ์ก็เริ่มวิกฤตมากขึ้น เมื่อเพื่อนรู้ความจริงว่าเหตุใดเพื่อนร่วมรุ่นด้วยกันถึงหายกันไปหมด และเรื่องราวที่เพื่อนทั้ง 4 คนเล่ามาล้วนมีสาเหตุมาจากจุ่ม และในที่สุดผู้หญิง 4 คนก็ได้กลายเป็นสุนัขไปตามคำสาปของจุ่มที่ว่าใครที่รู้ความจริงผู้นั้นต้องกลายเป็นสุนัขทั้งหมด เรื่องนี้จึงจบลงด้วยความสะใจของผู้หญิงคนหนึ่งและความทุกข์ของผู้หญิงทั้ง 4 คน

เป็นโครงเรื่องที่เน้นเรื่องราวชีวิต ความรู้สึกของผู้หญิงแต่ละคนที่มีปมเรื่องทางเพศ เมื่อได้รับแรงผลักดันบางอย่างที่ยั่วยุ ทำให้ตัวละครผู้หญิงต้องทำตามความปรารถนาของร่างกาย โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสม เพื่อปลดปล่อยปมในใจนั้นให้ลดหรือหมดไป จนต้องเป็นความผิดในใจไปตลอด

ข. แก่นความคิด

ได้เสนอแก่นความคิดเรื่อง การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างหญิงและชาย จะกลายเป็นข้อผิดพลาดหรือตราบาบในใจของผู้หญิง เมื่อเกิดขึ้นผิดที่ผิดทาง ผิดคน หรือผิดรูปแบบ ซึ่งอาจทำให้ผู้หญิงไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสง่าผ่าเผย หากมีบุคคลอื่นล่วงรู้ความลับนี้ และทำการเผยแพร่ เช่น แหม่มต้องออกจากงานที่บริษัท เนื่องจากมีคนล่วงรู้การมีเพศสัมพันธ์ระหว่างแหม่มและพนักงานรักษาความปลอดภัยของบริษัทโดยไม่ตั้งใจ และมีการบันทึกภาพไว้เพื่อการเผยแพร่ คนในสังคมต่างก็รู้จักแหม่มดี จึงทำให้แหม่มต้องหลบไปอยู่ที่อื่น เพื่อรอให้เรื่องเงียบเสียก่อน เป็นต้น

ค. ฉาก

ภาพยนตร์ ผู้หญิง 5 บาป มีฉากทั้งหมด 26 ฉาก ประกอบด้วย วัด สำนักงานเขต ผับ ห้องนอน ห้องนั่งเล่น ถนน โรงเรียน โรงพยาบาล โรงเรณูบ้านรูด ร้านหนังสือ เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง ผู้หญิง 5 บาป

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	สถานที่ทำงาน	23
2.	ห้องนั่งเล่น	12

3.	ถนน	7
4.	ห้องนอน	6
5.	ห้องน้ำ	5
6.	ภายในรถยนต์	4
7.	ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า	3
8.	ผ้า	3
9.	หน้าบ้าน	3
10.	ห้องเรียน	3
11.	ห้องอาหาร	2
12.	สตูดิโอ	2
13.	ห้องพักผู้ป่วย	2
14.	วัด	1
15.	สำนักงานเขต	1
16.	คอกหมู	1
17.	ตึกร้าง	1
18.	ลานจอดรถ	1
19.	โรงแรมมานูรูต	1
20.	ร้านหนังสือ	1
21.	ห้องครัว	1
22.	โรงพยาบาล	1
23.	ห้องเดินแอโรบิก	1
24.	มหาวิทยาลัย	1
25.	ห้องพักพยาบาล	1
26.	โรงเรียน	1
	รวมทั้งสิ้น	88

จำนวนครั้งของการปรากฏจากรวมกันทั้งสิ้น 88 ครั้ง พบว่าสถานที่ทำงานเป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 23 ครั้ง รองลงมาคือ ห้องนั่งเล่น 12 ครั้ง และถนน 7 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนฉากที่เหลือมีลักษณะการปรากฏน้อยครั้ง จะพบว่าฉากนอกบ้านได้ถูกนำเสนอมากที่สุด

(1) สถานที่ทำงาน เป็นการให้ความหมายว่า ตัวละครผู้หญิงมีอาชีพการทำงานเป็นหลักเป็นแหล่ง สามารถพึ่งพาตนเองและเลี้ยงชีพตนเองได้ ไม่พบการทำงานของเธอที่ต้องตกอยู่ภายใต้อำนาจใคร ในกรณีของแฮมม์ที่เป็นเจ้าของบริษัทโฆษณาที่ยังอายุน้อย เป็นหัวหน้างานที่มีความสามารถ มีอำนาจมากที่สุด และเป็นทีๆ เธอสามารถใช้อำนาจของเธอกับคนอื่นได้ เช่น ต่อว่าพนักงานรักษาความปลอดภัยของบริษัทตัวเอง หรือสั่งให้พนักงานนังงานไปแก้ด้วยคำสั่งที่ดูตัน

(2) ห้องนั่งเล่น เป็นฉากที่มีการนำเสนอรองลงมา จากห้องนั่งเล่นนี้จะพบว่าอยู่ภายในบ้านของจุ่มซึ่งอยู่ตัวคนเดียว แสดงให้เห็นถึงความเป็นปัจเจกชนนิยม (Individualistic) ของจุ่มห้องนั่งเล่นเป็นส่วนที่เชื่อมต่อระหว่างสังคมภายนอก และภายใน ที่เป็นห้องที่ผู้หญิงทั้ง 5 คนได้มาเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับความผิดพลาดอันน่าอัปยศของตนจากสังคมภายนอก โดยใช้ห้องนั่งเล่นเป็นสถานที่ของการเปิดเผยความลับสำหรับผู้หญิง

(3) ถนน ในภาพยนตร์เรื่องนี้ ถนนถูกนำมาใช้เพื่อแสดงถึงการเดินทางของตัวละคร โดยพบการใช้ถนนใน 3 เหตุผลคือ เดินทางไปทำงาน เดินทางไปเที่ยวเพื่อการพักผ่อน และการปลดปล่อยแรงผลักดันทางเพศ ถนนเป็นพื้นที่สาธารณะที่คนทุกคนมีสิทธิ์ใช้ร่วมกัน เปรียบเหมือนร่างกายของผู้หญิงในเรื่องที่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายได้หลายคนและก็ผ่านพ้นไป

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งของภาพยนตร์เรื่อง ผู้หญิง 5 บาป พบว่าเป็นเรื่องราวความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 2 ฝ่าย คือ จุ่ม และ ก้อย จอย แฮมม แอน ก้อย จอย แฮมม แอน และ ผู้ชายที่เข้ามาเกี่ยวข้อง

จุ่ม และ ก้อย จอย แฮมม แอน เป็นความขัดแย้งระหว่างความด้อยและความเด่นของทั้ง 2 ฝ่าย โดยจุ่มเป็นตัวแทนของผู้หญิงสมัยเก่าที่ค่อนข้างจะหัวโบราณ ซื่อาย ไม่กล้าพูดความจริงตามที่ใจตนคิด จุ่มจึงถูกกลั่นแกล้งจากทั้ง 4 สาวเสมอ แต่เมื่อจุ่มได้บอกความจริงกับเพื่อนๆ ไป จุ่มได้เปลี่ยนจากผู้หญิงที่มีความด้อยกว่าในทุกๆ ด้าน กลายเป็นผู้หญิงที่มีอำนาจขึ้นมาทันที ในขณะที่เพื่อนๆ อีก 4 คน เป็นตัวแทนของสาวสมัยใหม่ที่มีความมั่นใจสูง กล้าแสดงออกและเปิดเผยตัวตนของตนให้คนอื่นรู้ ทั้ง 4 คนจึงมักข่มจุ่ม แต่เมื่อรู้ความจริง จึงได้เปลี่ยนสถานะเป็นด้อยกว่าจุ่มไปในทันที

ก้อย จอย แหม่ม แอน และ ผู้ชายที่เข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นการขัดแย้งในเรื่องของความผิดบาปในใจ กล่าวคือ ผู้หญิงทั้ง 4 คน ต่างก็มีความรู้สึกผิดในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ผิดพลาดของตนว่าเป็นเรื่องน่าละอาย ไม่ควรที่จะบอกกล่าวให้ใครรู้ แต่ผู้ชายทั้งที่มีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้หญิงทั้ง 4 คน และผู้ชายที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างก็มีส่วนทำให้ผู้หญิง 4 คนได้รับความอับอายจากการให้คนที่รู้จักเข้ามารับรู้เรื่องราวที่เป็นเรื่องเร้นลับระหว่างคน 2 คน ซึ่งในที่นี้ผู้ชายไม่ได้มีส่วนเสียหายมากนัก

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งภายในจิตใจ เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละครผู้หญิงทั้ง 4 คน คือ ก้อย จอย แหม่ม และแอน กล่าวคือ จากการผู้หญิงทั้ง 4 คน มีลักษณะทางความคิดและมีลักษณะทางบุคลิกภาพที่มีความเป็นสมัยใหม่ มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตน มีการตัดสินใจด้วยตัวของตัวเอง ดูเหมือนไม่ใส่ใจต่อความรู้สึกของคนรอบข้างมากนัก แต่อันที่จริงเรื่องที่ทำให้ผู้หญิงทั้ง 4 คนรู้สึกผิด หรือใส่ใจกับผู้อื่น กลับเป็นเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์ที่พวกเธอมองว่าเป็นตราบาปที่อยู่ในใจเสมอมา ไม่สามารถขจัดหรือลบมันออกจากใจได้ไปตลอดชีวิต เป็นความสับสนที่เกิดขึ้นกับตัวละครหญิงทั้ง 4 คน แม้ว่าด้านรูปลักษณะภายนอกจะมีความเป็นสมัยใหม่ แต่ภายในกลับสั่งสมไว้ซึ่งความละอายแก่ใจอยู่เสมอ ซึ่งเป็นการสนับสนุนความคิดของผู้หญิงสมัยเก่าต้องปฏิบัติตามจารีตอันดีงามของสังคม ทำให้ยืนอยู่ในสังคมได้อย่างภาคภูมิใจ

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

เป็นการให้คุณค่าเกี่ยวกับการยอมรับจากสังคม สังคมมักกำหนดให้ผู้หญิงที่ดีมีลักษณะของการเป็นผู้ที่ปฏิบัติตามจารีตประเพณีอันดีงาม ไม่ออกนอกกรอบทางสังคม โดยเฉพาะเรื่องทางเพศ ที่สังคมสอนให้ผู้หญิงต้องรักษานวลสงวนตัว มีเพศสัมพันธ์กับชายที่เป็นคนรักเมื่อถึงวัยอันเหมาะสมหรือแต่งงานแล้ว ถึงจะเรียกได้ว่าได้รับการยอมรับจากสังคมว่าเป็นผู้หญิงดี สำหรับผู้หญิงที่ปฏิบัติตามตรงกันข้าม โดยเฉพาะกับชายแปลกหน้าที่มีลักษณะที่ด้อยกว่า ทั้งโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ก็จะถูกประณามจากสังคมไป ดังนั้นผู้หญิงทั้ง 4 คนในเรื่องจึงเข้ากับกรณีหลัง เนื่องจากผู้หญิงแต่ละคนต่างก็มีปมปัญหาในใจกันทุกคนในเรื่องของทางเพศ ต้องปลดปล่อยแรงขับดันออกมา ทำให้ไม่ได้รับการยอมรับของสังคมที่ในเรื่องของการปฏิบัติที่ดี

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์ตัวละครหญิง คือ ก้อย แหม่ม จอย แอน และจุ่ม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

ก้อย

หน้าตาของก้อยนั้น จัดได้ว่าอยู่ในระดับที่หน้าตาดี ใบหน้ารูปไข่ ใบหน้าไม่มีริ้วรอย ตากลมโต ริมฝีปากบาง การแต่งหน้าของก้อยจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และสถานที่ การแต่งหน้าจะพบว่ามีการแต่งหน้าที่เป็นไปในแบบธรรมชาติสีสันไม่ฉูดฉาด เน้นสีโทนธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่

ทางด้านรูปร่างของก้อย พบว่ามีรูปร่างที่สูงโปร่ง มีส่วนสูงประมาณ 168 - 172 เซนติเมตร ผอมบาง เอวเล็ก สะโพกไม่ใหญ่ พิจารณาโดยรวมจัดได้ว่ามีรูปร่างที่สมส่วน มีผิวขาวเหลืองแบบคนเอเชีย

ผม ก้อยมีผมสีดำ เส้นผมมีความยาวแบบชอยไล่ระดับ มีความยาวเกือบถึงกลางหลัง ไว้ผมตกเป็นหน้าม้าปิดข้างบางๆ พบการจัดแต่งทรงผมด้วยเครื่องสำอาง เมื่อเวลาไปงานกลางคืน มักรวบผมขึ้นเพื่อความสง่างาม ภาพของก้อยจึงมีลักษณะของการเป็นสาวเปรี้ยวที่ดูมั่นใจในตนเอง

สำหรับการแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าตามสมัยนิยมประเภทเข้ารูปเน้นทรวดทรง หรือรูปร่างและเปิดเผยเนื้อตัวในบางส่วน เช่น เสื้อกล้าม เสื้อคล้องคอผ่าหลัง หรือเปิดหลัง เสื้อแขนกุด กระโปรงสั้นเหนือเข่า คลุมเข่า และบางครั้งก็จะใส่กางเกงผ้าขายาว ส่วนรองเท้ามักเป็นรองเท้าส้นสูงแหลม มีทั้งเปิดส้นเท้าและรัดส้น โดยจ้อยจะมีการแต่งกายที่ค่อนข้างเปรี้ยว มีความมั่นใจในรูปร่างของตน และให้ภาพของการเป็นลูกเศรษฐี

การตกแต่งร่างกายของก้อย พบการใส่สร้อยคอประดับเพชรห้อยยาว ต่างหูห้อยยาว เมื่อไปงานกลางคืน ในเวลาปกติจะใส่เครื่องประดับธรรมดา มีการใช้กระเป๋าสะพายแบบใบเล็กสีดำหรือสีครีม เหมาะสมกับเสื้อผ้า

แหม่ม

หน้าตาของแหม่มนั้น จัดได้ว่าอยู่ในระดับที่สวย ใบหน้ารูปไข่ เรียวยาว ใบหน้าใส ไม่มีริ้วรอย ดวงตาเรียว ไม่โต ริมฝีปากบาง การแต่งหน้าของแหม่มจะเป็นไปในแบบธรรมชาติสีสันไม่ฉูดฉาด เน้นสีโทนธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ และเน้นการแต่งขนตาให้ดูโต

ทางด้านรูปร่าง พบว่ามีรูปร่างที่สูงโปร่ง มีส่วนสูงประมาณ 172 เซนติเมตร ผอมบาง เอวเล็ก สะโพกไม่ใหญ่ พิจารณาโดยรวมจัดได้ว่ามีรูปร่างที่สมส่วน มีผิวขาวเหลืองแบบคนเอเชีย

ผม มีผมสีน้ำตาลดำ เส้นผมมีลักษณะชอยสั้นระดับต้นคอ ไว้ผมแฉกกลาง มีการจัดแต่งทรงผมให้สวยงามเสมอ (ช่วงของการเล่าเรื่อง) ภาพของแหม่มจึงมีลักษณะของการเป็น

ผู้หญิงที่เทห์ มั่นใจสูง เมื่อเป็นฉากกำลังเล่าเรื่องราว เส้นผมได้มีความยาวถึงกลางหลัง เส้นผมเหยียดตรงตามธรรมชาติ ไว้ผมแสกข้าง จะพบการปล่อยผมยาวสยายในขณะที่อยู่บ้านเท่านั้น

สำหรับการแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าตามสมัยนิยมประเภทเข้ารูปเน้นทรวดทรง เช่น เสื้อปิดคอ แขนยาว หรือใส่สูท กระโปรงสั้นเหนือเข่า โดยพบว่าเหม่อมจะมีการแต่งกายที่ค่อนข้างเน้นรูปร่างมาก ทั้งเสื้อและกระโปรง สีเส้นของเสื้อผ้าจะเป็นสีโทนมขิม เช่น น้ำเงิน ดำ เทา เป็นต้น ส่วนรองเท้ามักเป็นรองเท้าส้นสูงแหลม มีทั้งเปิดส้นเท้าและรัดส้น

การตกแต่งร่างกาย พบการใส่ต่างหูเป็นทรงกลม มีลวดลายเล็กๆ นาฬิกาข้อมือแบบโลหะเรือนเล็ก มีการใช้กระเป๋าสะพายแบบคล้องไหล่ใบขนาดปานกลางสีดำและสีครีม

แอน

หน้าตาของแอน จัดได้ว่าอยู่ในระดับที่มีความน่ารัก ใบหน้ากลม แต่ไม่อ้วน ใบหน้าสะอาด ไม่มีริ้วรอย ตากลมโต ริมฝีปากบาง การแต่งหน้าของแอนจะเป็นไปในแบบธรรมชาติสีเส้นไม่ฉูดฉาด เน้นสีโทนมธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ เหมาะกับการมีอาชีพเป็นพยาบาล

ทางด้านรูปร่าง พบว่ามีรูปร่างที่สูงโปร่ง ไม่ผอมมากนัก พิจารณาโดยรวมจัดได้ว่ามีรูปร่างที่สมส่วน มีส่วนสูงประมาณ 165 - 170 เซนติเมตร มีผิวขาวเหลืองแบบคนเอเชีย

ผม แอนมีผมสีดำ เส้นผมมีความยาวเกือบถึงกลางหลัง เส้นผมเหยียดตรงตามธรรมชาติ จะปล่อยผมยาวสยายตลอดในขณะที่อยู่บ้าน แต่จะมีการรวบผมไว้ครึ่งศีรษะด้วยในเวลาทำงาน เพื่อความเรียบร้อยเหมาะสมกับการแต่งกาย พบการจัดแต่งทรงผมด้วยเครื่องสำอาง

สำหรับการแต่งกาย โดยส่วนใหญ่จะพบการใส่ชุดนางพยาบาลประจำโรงพยาบาลเอกชน โดยเป็นชุดฟอร์มแบบด้านบนเป็นเสื้อสายเล็กไม่มีแขนแบบสายเดี่ยว กระโปรงสั้นรัดรูป คอข้างเน้นการใส่แบบโชว์หน้าอก มีเสื้อแขนยาวเข้ารูปคลุมทับอีกชั้น ส่วนรองเท้ามักเป็นรองเท้าคัชชูสีขาว ต้องการเน้นลักษณะของตนเองเป็นผู้ที่มีความเชิดชูอยู่ในตัวมากกว่า ส่วนในเวลาปกติจะใส่เสื้อผ้าที่มีลักษณะของความอ่อนหวานตรงกับบุคลิกของตน

การตกแต่งร่างกาย จะพบเพียงสร้อยคอเงิน ซึ่งจะใส่ติดตัวบ่อยที่สุดในการปรากฏตัว และนาฬิกาข้อมือแบบโลหะเรือนเล็ก ไม่พบภาพการใส่ต่างหู แต่อย่างใด

จอย

หน้าตาของจอยนั้น จัดได้ว่าอยู่ในระดับที่สวยงาม ดูดี ใบหน้าค่อนข้างสั้น มีโหนกแก้ม ใบหน้าสะอาด ไม่มีริ้วรอย ดวงตาเรียวเล็ก เน้นคิ้วสีน้ำตาล การแต่งหน้าของจอยจะเป็นไปในแบบธรรมชาติสีเส้นไม่ฉูดฉาด เน้นสีโทนมธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่

ทางด้านรูปร่าง พบว่ามีรูปร่างที่ค่อนข้างสูง ผอมบาง เป็นผู้หญิงที่มีโครงสร้างค่อนข้างใหญ่ มีส่วนสูงประมาณ 168 - 170 เซนติเมตร พิจารณาโดยรวมจัดได้ว่ามีรูปร่างที่สมส่วน มีผิวขาวเหลืองแบบคนเอเชีย

ผม มีผมสีดำสนิท เส้นผมมีความยาวถึงกลางหลัง เส้นผมเหยียดตรงตามธรรมชาติ ไว้ผมแสกกลาง ให้ผมปิดบังใบหู ส่วนมากปล่อยผมยาวสยายในขณะที่อยู่บ้าน ทำงาน และบางครั้งพบการรวบผมไว้ครึ่งศีรษะ พบการจัดแต่งทรงผมด้วยเครื่องสำอาง

สำหรับการแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับการมีอาชีพเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย จึงต้องมีการใช้เสื้อผ้าที่เหมาะสมกับสถานที่ เช่น เสื้อแขนยาวเป็นเนื้อผ้าฝ้าย คอปาด หรือผ้าหนา กระโปรงยาวคลุมเข่า และเมื่อไม่ได้ทำงานก็จะใส่กางเกงผ้าขายาว เสื้อแขนกุด ส่วนรองเท้าเป็นรองเท้าส้นสูงแหลม มีทั้งเปิดส้นเท้าและรัดส้น

การตกแต่งร่างกาย จะมีเพียงสร้อยคอเงินขนาดใหญ่เป็นลูกกลม ซึ่งจะใส่ติดตัวบ่อยที่สุดในการปรากฏตัว และนาฬิกาข้อมือแบบโลหะเรือนเล็ก พบภาพการใส่ต่างหูแบบหย้อย เหมาะกับเครื่องแต่งกาย มีการใช้กระเป๋าสะพายแบบคล้องไหล่ใบขนาดเล็กสีดำ

จุ่ม

หน้าตาของจุ่มนั้น จัดได้ว่าอยู่ในระดับที่น่ารัก ใบหน้ารูปไข่ ใบหน้าใสสะอาด ไม่มีริ้วรอย ดวงตาเรียวยาวเล็ก พบการสวมแว่นตา เมื่ออยู่บ้าน ริมฝีปากสวย การแต่งหน้าของจุ่มจะเน้นริมฝีปากแดงสด คิ้วเข้ม พบการแต่งหน้าแบบนี้ในขณะที่ไปเที่ยวผับ แต่เมื่ออยู่บ้าน จะเน้นการแต่งหน้าในแบบธรรมชาติ ไม่ฉูดฉาด

รูปร่าง พบว่ามีรูปร่างที่สูงโปร่ง ผอมบาง เอวเล็ก สะโพกไม่ใหญ่ พิจารณาโดยรวมจัดได้ว่ามีรูปร่างที่สมส่วน มีส่วนสูงประมาณ 170 - 172 เซนติเมตร มีผิวขาวอมชมพู

ผม มีผมสีน้ำตาลอ่อน เส้นผมหยิกฟูแบบผ่านการดัด มีระดับความยาวประป่า เปิดหน้าผากไว้ ภาพของจุ่มจะรวบผมในขณะที่อยู่บ้านเท่านั้น พบการจัดแต่งทรงผมด้วยเครื่องสำอาง เมื่อไปเที่ยวผับเท่านั้น

สำหรับการแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าที่ไม่เน้นตามสมัยนิยม พบว่าอยู่บ้านจะใส่เสื้อผ้าธรรมดา ออกจะเป็นสาวชาวบ้าน คือ สวยเสื้อผ้าหน้าสีขาวตัวใหญ่ กระโปรงเป็นผ้าถุง เน้นการแต่งกายที่เซย แต่เมื่อออกนอกบ้านจะมีลักษณะของการเป็นสาวเปรี้ยวไปโดยปริยาย เน้นการใส่ชุดสีแดงเพลิงแบบเกาะอก กระโปรงสั้น ส่วนรองเท้ามักเป็นรองเท้าส้นสูงแหลม มีทั้งเปิดส้นเท้าและรัดส้น

การตกแต่งร่างกาย ไม่พบการใส่เครื่องประดับในขณะที่อยู่บ้าน แต่เมื่อออกนอกบ้าน มักใส่ต่างหูห้อยเป็นพวงระย้าแบบยาวๆ หรือสร้อยคอ บางครั้งก็จะไม่ใส่เลย เน้นการแต่งกายที่ดูเซ็กซี่มากกว่า

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

ก้อย

เป็นผู้หญิงที่มีความร่าเริง แจ่มใส ไม่คิดอะไรมาก เมื่อได้เผชิญกับเหตุการณ์ร้ายในชีวิต เช่น การถูกข่มขืน ไม่ยึดติดกับสิ่งที่ผ่านมา ทำให้ก้อยมีความร่าเริงได้เสมอ มีลักษณะของการเป็นคนช่างพูด ช่างเจรจา ไม่เป็นคนอ่อนแอ หรือช่วยเหลือตนเองไม่ได้ สามารถดูแลตัวเองได้ดี เป็นคนเปิดเผย ตรงไปตรงมา คิดอะไรก็พูดเช่นนั้น แต่ก้อยก็ยังมีบุคลิกที่ต้องการใครสักคนมาปกป้องเธอ คือ จากที่ผิดหวังกับแฉกคนรัก เมื่อได้พบกับชด คนขับรถมอเตอร์ไซค์รับจ้าง ก้อยก็รู้สึกอบอุ่นใจเป็นอย่างมากถึงขั้นมีความสัมพันธ์ทางเพศได้อย่างง่ายดาย เพียงแค่รู้จักกันไม่กี่ครั้ง และได้พบภาพของการสูบกัญชาเพื่อปลดปล่อยความเครียดด้วย

เหม่ม

มีบุคลิกภาพของผู้หญิงที่มีมาดดี แบบนางพญา เดินตัวตรง มองตรงไปข้างหน้า บุคลิกของการนั่งไม่ค่อยเรียบร้อย ชอบนั่งไขว่ห้าง จึงเผยให้เห็นโคนขาด้านบน ดูเหมือนการยั่วยุ แต่กระทำโดยไม่ได้ตั้งใจ มีลักษณะของผู้หญิงที่ห้าว มีอำนาจมาก (ด้วยตำแหน่งหน้าที่การงานที่ใหญ่ในบริษัท) จึงมักข่มผู้อื่น โดยเฉพาะลูกน้องชายของบริษัท แต่กับผู้หญิงจะพูดคุยด้วยความอ่อนหวาน จึงพบว่าเป็นผู้หญิงที่ไม่ชอบผู้ชาย และปกปิดความต้องการทางเพศของตนไว้ แต่เมื่อถูกยั่วยุทางอารมณ์ สิ่งที่เก็บกันไว้ก็เปิดเผยออกมา

นอกจากนี้พบการเป็นผู้หญิงที่มั่นใจในตนเองสูง กล้าตัดสินใจทำในทุกเรื่อง ทั้งเรื่องการทำงาน การแต่งกายมีมักเลือกใส่เสื้อผ้าที่สั้น รัดรูปของตนในขณะที่ยออกรายการโทรทัศน์ มีบุคลิกของการเป็นผู้หญิงที่เท่ มาดมั่นสมกับการเป็นนักโฆษณา พบการสูบบุหรี่ที่ค่อนข้างจัด แสดงออกถึงการเป็นผู้หญิงที่ไม่ซีเล่น ค่อนข้างเครียดกับสิ่งรอบข้าง รวมทั้งสูบกัญชาเพื่อปลดปล่อยความเครียดด้วย

แอน

มีการแสดงออกของผู้หญิงที่มีความเรียบร้อย เหมาะสมกับอาชีพนางพยาบาล แต่ลึกๆ แล้วแฝงไว้ด้วยความต้องการที่แทบจะปิดไม่มิด กล่าวคือ แสดงผ่านการแต่งกายที่ค่อนข้างจะไม่เหมาะสมกับอาชีพที่ต้องดูแลคนป่วย แวดตาแสดงถึงความเป็นคนซื่อ รักสงบ ไม่

พยายามจะหาเรื่องใคร เช่น ตอนที่ถูกเอาเปรียบจากนางพยาบาลรุ่นพี่ แอนก็พยายามไม่ต่อปากต่อคำด้วย เพราะความเกรงใจของตนเอง และพบภาพของการสูบกัญชาเพื่อปลดปล่อยความเครียดด้วย

จอย

เป็นผู้หญิงที่มีความร่าเริง เป็นตัวของตัวเอง มีความมั่นใจในตนเองอยู่ในระดับหนึ่ง มีลักษณะของการเป็นผู้หญิงที่กล้าแสดงออก เรียกร้องตามความต้องการทางเพศของตนเอง คือ ไม่พึงพอใจเมื่อชายคนรักต้องถูกเรียกตัวไปปฏิบัติหน้าที่ในขณะที่กำลังมีความสัมพันธ์ทางเพศกันอยู่ และเป็นฝ่ายที่เริ่มต้นชอบผู้ชายคนอื่นได้ก่อน และต้องพยายามให้ชายผู้นั้นเข้ามาใกล้ชิดกับตน และพบภาพของการสูบกัญชาเพื่อปลดปล่อยความเครียดด้วย

จุ่ม

มีลักษณะของการเป็นผู้หญิงที่ดูเซ็กซี่ ดูใสซื่อ ไม่ทันคน จึงมักถูกกลั่นแกล้งจากเพื่อนๆ เสมอ หรือต้องตกเป็นเบี้ยล่างทุกครั้ง แต่จริงๆ แล้วได้เป็นผู้หญิงที่มีความมั่นใจสูง และแฝงไปด้วยความเซ็กซี่มาก มีเสน่ห์มัดใจผู้ชายผ่านการแสดงท่าทางที่ยั่วยวน เป็นฝ่ายเลือกให้ความสนใจผู้ชายก่อน โดยให้สายตาเป็นตัวเรียกร้องถึงความต้องการ จุ่มจึงมีบุคลิก 2 ด้าน ด้านหนึ่งเป็นผู้หญิงที่ดูเรียบร้อยมาก มีลักษณะของผู้หญิงแบบเก่าที่ไม่กล้าแสดงออก แต่ในขณะเดียวกันก็กลับกลายเป็นผู้หญิงที่มีความร้อนแรง และมั่นใจในตนเองเป็นอย่างมาก เนื่องมาจากการเป็นผู้กุมอำนาจบางอย่างที่ไม่มีผู้ใดมีมันเอง และพบภาพของการสูบกัญชาเพื่อตามใจเพื่อนๆ ด้วย

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

บทบาทของผู้หญิงในเรื่องจะมีบทบาทของผู้หญิงในวัย 24 - 26 ปี กำลังอยู่ในช่วงของการทำงานที่หาเลี้ยงชีพตน โดยจอยมีอาชีพเป็นอาจารย์สอนศิลปะในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง แหม่มเป็นผู้บริหารระดับสูงของบริษัทโฆษณา แอนเป็นนางพยาบาลของโรงพยาบาลเอกชน จุ่มมีกิจการส่วนตัวขายสุกรและเพาะพันธุ์สุนัขขาย ส่วนก้อย ไม่พบว่าประกอบอาชีพใดๆ เนื่องจากมีบทบาทของการเป็นลูกเศรษฐีมีอันจะกิน จึงไม่ต้องทำงานก็สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสบาย ดังนั้น ผู้หญิง 4 คนแรก จะพบว่ามีบทบาทของผู้หญิงที่เก่ง ก้าวหน้า มีความสามารถในการก้าวขึ้นไปในตำแหน่งระดับผู้บริหารได้ (แหม่ม) หรือได้รับการไว้วางใจจากหัวหน้างาน (แอน) เป็นผู้หญิงที่มีศักยภาพในการทำงานสูง มีความเข้มแข็ง ยั่งยืนหยัดอยู่ในสังคมได้ เมื่อต้องผ่านเรื่องราวเลวร้ายในชีวิตของตน จะพบว่าทั้งจอย แหม่ม แอน ก้อย หลังจากที่ต้องเผชิญกับ

เหตุการณ์การมีเพศสัมพันธ์อย่างผิดที่ ผิดคน และโดนเผยแพร่ให้ได้รับความอับอาย ยังสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้ แต่ในเรื่องการงานของผู้หญิงทั้ง 4 คนนี้ก็กลับมีความล้มเหลว

ส่วนจุ่มจากบทบาทแรกของการเป็นผู้ถูกกระทำจากเพื่อนๆ จะเห็นได้จากการนั่งอยู่กับเพื่อนๆ โดยนั่งกับพื้นด้านล่าง ถูกกระทำจากผู้ชายรอบข้าง ด้วยบุคลิกของเธอเองที่ทำให้โดนกลั่นแกล้งได้ง่าย ได้กลายมาเป็นบทบาทของการเป็นผู้กระทำต่อคนที่รังแก คือ เพื่อนๆ ทั้ง 4 และผู้ชายที่หลงเสน่ห์ของจุ่ม โดยกระทำผ่านการแกล้งแค้นของเธอ ด้วยการศึกษาค้นคว้าการเป็นแม่มด ทำให้อยู่ในภาวะของผู้หญิงที่มีอำนาจกว่าผู้อื่น เมื่อเรื่องราวเฉลยในตอนท้าย

ส่วนคุณสมบัติที่สำคัญของผู้หญิงทั้ง 5 คนนั้น มีความสวย และความเชิ่กที่เป็นคุณสมบัติสำคัญที่สามารถมัดใจชายได้เป็นอย่างดี จึงทำให้เป็นสาเหตุของเรื่องราวทั้งหมด

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

ผู้หญิงทั้ง 4 คน ประกอบด้วย จอย แหม่ม ก้อย และแอน มีสถานภาพของการเป็นผู้กระทำผิดในสายตาของสังคม ด้วยการผ่านการมีเพศสัมพันธ์ที่ผิดรูปแบบ ผิดที่ผิดทาง และ ผิดคน เป็นผู้ได้รับผลจากความรุนแรงทางเพศทั้งโดยตั้งใจ (แอน จอย) และไม่ตั้งใจ (ก้อย แหม่ม) สิ่งเหล่านี้จึงเปรียบเสมือนตราบาปที่ทำให้ผู้หญิงได้รับความอับอาย และต้องปกปิดเป็นความลับไว้ไม่มีใครได้รู้มาโดยตลอด เพราะเมื่อสังคมจะเกิดความอับอายไม่สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แต่เมื่อได้รับการช่วยเหลือจากของมีนเมา ทำให้ผู้หญิงต้องระบายความแค้นที่ซ่อนอยู่ภายในใจของตนออกมา

ส่วนจุ่ม มีสถานภาพที่เป็นความลับต่อสังคม ไม่มีใครล่วงรู้ว่าจุ่มเป็นใคร เธอจึงยังอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข โดยไม่มีใครรู้ จะเห็นได้จาก นักจัดรายการมีผู้หญิงที่ยังมีชื่อเสียงมากมายว่าทำไมผ้าที่เขาั่งอยู่ ผู้ชายที่เขาเคยรู้จักกลับหายตัวไปอย่างไร้ร่องรอย นับว่าจุ่มจึงเป็นผู้หญิงที่ต้องหลบความเป็นตัวจริงของตนไว้ เช่นเดียวกับผู้หญิงอีก 4 คนที่เหลือ

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิงในเรื่องนี้มักเกิดกับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความต้องการทางเพศของตนที่ถูกเก็บซ่อนเป็นสำคัญ

จอย จากปัญหาที่จอยไม่ได้รับความสุขทางเพศอย่างสมบูรณ์ ทำให้จอยต้องเก็บกดความรู้สึกเอาไว้ แต่เมื่อได้รับการช่วยเหลือทางจิตใจ คือ ขอบนักศึกษาคนหนึ่งที่มีรูปร่างหน้าตาดี จึงทำให้จอยพอใจ และอยากให้ผู้ชายคนนั้นมาช่วยเติมเต็มความต้องการของจิตใจเธอ เมื่อเกิดความคิดหาผู้มาแทนที่คนรัก ทำให้จอยทำทุกวิถีทางที่จะกระตุ้นให้นักศึกษาของตนเกิดความพึงพอใจด้วย

เหม่ม ปมปัญหาส่วนตัวของเหม่มอยู่ที่รสนิยมชมชอบเพศเดียวกัน เห็นได้จากตอนที่เหม่มส่งสายตา และพูดจาดี อ่อนหวานกับผู้หญิงที่เป็นเพื่อนร่วมงาน แต่มักดูหรือพูดจาร้ายๆ กับผู้ชาย ทั้งๆ ที่ผลของการทำงานเป็นอย่างเดียวกัน เมื่อเหม่มได้รับการช่วยเหลือทางอารมณ์และทางสายตาที่ได้เห็นพฤติกรรมทางเพศของบุคคลอื่น จึงทำให้เธอต้องใช้วิธีช่วยอารมณ์ของผู้ชายด้วยการใช้วิธีรุนแรง คือ การว่ากล่าวเขาอย่างเสียหาย จนเกิดอารมณ์ความต้องการ ซึ่งนับเป็นพฤติกรรมที่ใช้ความรุนแรงกระตุ้นความต้องการ

ก้อย จากความผิดหวังจากชายคนรัก ทำให้ก้อยรู้สึกเสียใจเป็นอย่างมาก จนต้องการใครสักคนที่เข้าใจอย่างแท้จริง เมื่อได้เจอกับคนขับมอเตอร์ไซค์รับจ้างที่เป็นคนดีในสายตาของก้อย ทำให้เธอไว้วางใจในตัวเขา และแสดงออกถึงความต้องการของตน เนื่องจากคิดว่าได้พบเจอคนที่ดีพอสำหรับตนแล้ว

แอน เป็นผู้หญิงที่มีความเรียบร้อย ต้องรักษาวลสงวนตัว มีคนรักที่มีฐานะดี อยู่ในตระกูลผู้ดีเก่าแก่ ไม่ต้องการการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน จึงมีความเก็บกดอยู่ในใจเป็นเดิมทุน เมื่อได้รับการกระตุ้นจากบางสิ่งบางอย่าง (คำสาปของจุ่มที่รู้ในตอนท้าย) ทำให้แอนต้องมีพฤติกรรมที่ไม่ซื่อสัตย์ต่อคนรักของตน ด้วยการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนใช้คนหนึ่ง

จุ่ม จากการที่จุ่มได้เคยรับแรงกดดันจากเพื่อนๆ ทำให้เป็นผู้หญิงที่มีความเก็บกดสูง จึงต้องคิดหาวิธีที่จะแก้แค้นเพื่อนๆ และผู้ชายที่ทำร้ายเธอ มีความคิดที่จะเอาชนะเพื่อนๆ อย่างลับๆ จึงไม่แสดงท่าทางหรือบุคลิกภาพที่เปลี่ยนแปลงไปแล้วของตน เสแสร้งว่าตนเป็นคนที่ไม่ซื่อ เพื่อให้เพื่อนๆ หลงเชื่อ และสุดท้ายความเป็นตัวตนของจุ่มก็ถูกเปิดเผย

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

จะพบความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงที่ชื่อ ก้อย จอย เหม่ม แอน และจุ่ม กับสถาบันต่างๆ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(ก) สถาบันการทำงาน

จะพบว่าผู้หญิงทุกคนมีหน้าที่การงานที่มั่นคงกันแทบทุกคน ยกเว้นก้อย ที่ไม่ทำงาน เนื่องจากฐานะทางบ้านที่ร่ำรวยเป็นเดิมทุน แต่ผู้หญิงคนอื่นๆ ในเรื่องต่างก็มีอาชีพการงานที่ดี เป็นที่นับหน้าถือตาของคนในสังคม เช่น เป็นอาจารย์ พยาบาล ผู้บริหารระดับสูงของบริษัท และเจ้าของกิจการส่วนตัว จะพบว่าผู้หญิงแต่ละคนมีบทบาทของการเป็นผู้หญิงทำงานที่

เก่ง และมีภูมิความรู้ในการเป็นผู้บริหารได้ จะพบว่าในแต่ละฉาก จะแสดงถึงบทบาทด้านการงานของผู้หญิงมากที่สุด

(ข) สถาบันศาสนา

มีความสัมพันธ์ในเชิงของศีลธรรม จริยธรรมและจารีตประเพณีอันดีงาม กล่าวคือ ตัวละครหญิงได้มีการกระทำผิดในข้อการประพฤติผิดในกาม เช่น แหม่มมีความสัมพันธ์กับผู้ชายที่มีคนรักอยู่แล้ว จอยมีความสัมพันธ์กับผู้ชายที่มีศักดิ์เป็นหลานของตนเอง แอนมีความสัมพันธ์กับผู้ชายที่เป็นคนใช้ของตน ซึ่งได้รู้ภายหลังว่าเป็นน้องชายของว่าที่สามีของเธอเอง และจุ่มมักจะทำให้ผู้ชายที่มีความสัมพันธ์กับเธอต้องถูกคำสาปกลายเป็นสุกรไป ซึ่งผู้หญิงทั้ง 4 ได้กระทำผิดในมุมมองของสังคมที่เป็นตัวกำหนดศีลธรรม จริยธรรม จารีตอันดีงาม ทำให้ผู้หญิงมีความรู้สึกผิดอยู่ในใจเสมอ ไม่สามารถลบเลือนได้

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องมีการใช้สัญลักษณ์สื่อความหมายให้กับเรื่อง ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้ ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ บุหรี่ กัญชา และเครื่องดื่ม

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 3 ประการนี้ได้ 2 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนแรงขับเคลื่อนทางเพศ และสัญลักษณ์พิเศษแทนที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนแรงขับเคลื่อนทางเพศ

ได้แก่ เครื่องดื่ม เป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญที่เป็นสาเหตุของการเกิดเรื่องราวที่ทำให้ทราบถึงสาเหตุที่แท้จริงของความผิดพลาดของผู้หญิงทั้ง 4 คน โดยผู้หญิงแต่ละคนเมื่อจะกระทำ ความผิดทางเพศ (ตามการตัดสินใจของสังคมในเรื่อง) พบว่าจะมีการดื่มน้ำก่อนนับเป็นการเริ่มต้นของชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปในทางร้าย

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ

สัญลักษณ์ประเภทนี้ ได้แก่ กัญชาและบุหรี่ ซึ่งแทนการหลีกเลี่ยงหนีจากการเผชิญกับปัญหาที่เข้ามาในชีวิต กัญชาและบุหรี่ยังเป็นตัวที่พาคนหนีหนีออกจากโลกแห่งความเป็นจริง เพราะผู้หญิงในเรื่องแต่ละคนได้พบกับความเครียดทั้งปวง ทั้งเรื่องความรัก การงาน และความผิดที่อยู่ในใจ ทำให้ต้องการที่จะลืมปัญหาในชั่วขณะที่สูบบุหรี่และกัญชา

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง ผู้หญิง 5 บาบ มุมมองในการเล่าเรื่องเป็นแบบบุคคลที่หนึ่ง (The First – Person Narrator) คือการที่ตัวละครเอกของเรื่องแต่ละตัวเป็นผู้เล่าเรื่องเอง เรื่องนี้จึงได้เน้นไปที่ตัวละครหญิง ซึ่งก็คือ มุมมองของตัวละครหญิงทั้ง 5 คน ภาพยนตร์เรื่องนี้จึงมีความเป็นอัตตวิสัยที่ทำให้ได้เข้าถึงตัวตน และความจริงในชีวิตของได้โดยตรง โดยผ่านการเล่าเรื่องราว จะใช้คำว่า "ฉัน" แทรกในขณะที่เล่าเรื่อง ซึ่งเป็นการเล่าเรื่องในแบบที่เปิดเผยเรื่องราวความรู้สึกของตัวเอง บุคคลแวดล้อมรอบข้าง และจะทำให้เข้าใจและรู้สึกใกล้ชิดกับตัวละครผู้หญิง และเกิดอารมณ์คล้อยไปกับเรื่องราวได้โดยง่าย

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่องผู้หญิง 5 บาบ พบว่า ผู้หญิงในภาพยนตร์ทั้ง 5 คน มีลักษณะของการเป็นผู้หญิงที่มีความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เข้ามาในชีวิต ไม่เรียกร้องในสิ่งที่ต้องการจากผู้ชาย เพราะสามารถสร้างหรือหาได้ด้วยตนเอง ซึ่งสร้างความกดดันให้กับผู้หญิงเป็นอย่างมาก ถึงแม้ผู้หญิงจะมีความเป็นปัจเจกชนนิยมสูง เห็นได้จากการใช้ชีวิตอยู่คนเดียว มีการทำงาน ไม่พึ่งพิงพ่อแม่เหมือนตอนเด็ก มีความเป็นอิสระสูงแต่ก็พบถึงความเหงา จากการที่อยู่ตัวคนเดียวทำให้ผู้หญิงสมัยใหม่มักเกิดความเหงา ว่าเหว่ ต้องการเพื่อนอยู่เสมอ ต้องมีผู้ชายเป็นที่พึ่งพิง หากผู้หญิงในลักษณะนี้กระทำเรื่องที่ทำผิดจากศีลธรรมอันดีงาม ผู้ชายจึงเป็นส่วนสำคัญที่เป็นตัวผลักดันหรือตัดสินใจผู้หญิงที่ทำผิดจากอุดมคติของผู้หญิงดี หรือจารีตประเพณีอันดีงามของสังคม ให้ออกไปจากสังคมนั้นๆ ได้ นับเป็นการลงโทษผู้หญิงที่กล้าลุกขึ้นมาแข่งขักับผู้ชาย ตัวละครหญิงจึงเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ให้กับผู้ชายและต้องเดินออกจากสังคมไป ผู้หญิงจึงตกเป็นเบี้ยล่างของตัวละครชายเสมอ ในขณะที่ตัวละครชายกลับไม่ได้รับการตำหนิกับการกระทำแบบเดียวกัน

ดังนั้น ภาพของผู้หญิงที่ปรากฏในเรื่อง ถึงแม้ผู้หญิงจะกล้าฉีกกรอบของสังคมออกมาสู่ลักษณะแบบใหม่แล้วก็ตาม แต่สังคมก็ยังไม่ยอมรับถึงการเปลี่ยนแปลงนี้ กลับมีวิธีลงโทษผู้หญิงที่ทำตัวแปลกแยกนี้ให้กลับไปสู่วิถีชีวิตแบบเก่า ผู้หญิงได้กลายเป็นเหยื่อของความรุนแรงและความใคร่ของผู้ชาย หรือกล่าวว่าเป็นผู้ถูกกระทำให้ต้องมาอยู่ในที่ในทางเท่านั้น เช่น การอยู่กับบ้าน ไม่ได้ออกไปพบเจอกับโลกภายนอก ถึงจะทำงานก็จะเป็นงานที่ทำอยู่แต่ในบ้าน ไม่ได้ออกมาสู่โลกของการทำงานแบบเดิม นับเป็นการขัดแย้งกันกับความเป็นผู้หญิงสมัยใหม่อย่างสิ้นเชิง

4.2.4 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง ปอบ หวิด สยอง

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง ปอบ หวิด สยอง มีการดำเนินเรื่องไปตามภาวการณ์ โดยเริ่มจากการที่หม้ออาคมซึ่งปอบเกิดแตก และปอบได้เข้าสิงร่างของเกอร์ สาวสวยประจำมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งที่อยู่ในระหว่างทำกิจกรรมค่ายอาสาพัฒนาที่จังหวัดร้อยเอ็ดกับเพื่อนๆ อีก 8 คน ทำให้ปอบร้ายสิงเกอร์เพื่อช่วยยวนล่าเหยื่อเพศชายให้มาติดกับ คอมเป็นคนแรกที่พบความผิดปกติที่เกิดขึ้นรอบตัวเขา จึงบอกเพื่อนๆ ให้รู้ แต่ไม่มีใครสนใจ ยกเว้นฟ้า ผู้หญิงที่เป็นคู่ปรับกันยอมเชื่อ

ฟ้าและคอมร่วมมือกันที่จะหาทางพิสูจน์ให้ได้ว่าปอบได้สิงร่างเกอร์ โดยตามแอบดูพฤติกรรมของเกอร์ เหตุการณ์ได้ถึงขั้นวิกฤตเมื่อรู้ว่าปอบนั้นสามารถสิงร่างใครก็ได้ ฟ้าเป็นคนหนึ่งที่โดนปอบสิง ทุกคนหาทางช่วยด้วยการไปปรึกษาหมอไสยศาสตร์ และร่วมมือกันกำจัดปอบ โดยมีฟ้าเป็นตัวล่อ และในที่สุดเรื่องก็คลี่คลายลงได้ด้วยดี เมื่อหมอผีสามารถกำจัดปอบด้วยการขังไว้ในแผ่นซีดี

โครงเรื่องนี้ ให้ความหมายว่าสิ่งใดที่เป็นของเดิมหรือของเก่ามักไม่เป็นที่ต้องการและถูกกำจัดออกไปเสมอ ตัวปอบเปรียบเสมือนตัวแทนของยุคเก่าที่ต้องการเข้ามาสู่สิ่งใหม่ๆ (สิงร่างของนักศึกษายุคปัจจุบันซึ่งเป็นตัวแทนของคนยุคสมัยปัจจุบัน) แต่ก็ต้องถูกกำจัดออกไปในที่สุดเปรียบให้เห็นว่าคนยุคเก่าไม่สามารถอยู่ร่วมกับคนยุคใหม่ได้

ข. แก่นความคิด

ได้เสนอแก่นความคิดในเรื่องของความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์นำมาซึ่งความหายนะ ในที่นี้ ผู้ที่เป็นต้นเหตุทำให้หายนะมาสู่โลกก็คือผู้ชาย แต่ความชั่วร้ายกลับเลือกใช้ร่างของผู้หญิง เนื่องจากผู้หญิงมักเป็นเพศที่ถูกกำหนดให้เป็นเหยื่อที่ล่อเพศชายให้มาติดกับได้ ถึงแม้ว่าจะล่าผู้ชายเป็นเหยื่อ แต่ในขณะเดียวกันผู้หญิงก็เป็นฝ่ายถูกล่าโดยผู้ชายด้วยเช่นกัน ผู้หญิงจึงได้กลายมาเป็นผู้ที่ทำให้สังคมส่วนรวมปั่นป่วน รวมทั้งความอยากรู้อยากเห็นก็มักเกิดกับผู้หญิงได้เช่นกัน ผู้หญิงมีความอยากรู้อยากเห็นอยู่ในตัวเองเสมอ ยากที่จะทำเป็นไม่สนใจแม้มันจะเป็นเพียงเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ก็ตาม จึงทำให้เรื่องของความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ต้องถูกกำหนดบทบาทให้กับผู้หญิงเสมอ

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง ปอบ หวิด สยอง มีฉากทั้งหมด 18 ฉาก ประกอบด้วย ถนน ห้องน้ำ ห้องสมุด โรงพยาบาล มหาวิทยาลัย หอพัก ผับ ดิกร้าง และซูเปอร์มาร์เก็ต เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง ปอบ หวิด สยอง

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	มหาวิทยาลัย	18
2.	บ้าน	6
3.	ถนน	5
4.	หอพัก	4
5.	อาคารเรียน	3
6.	หมู่บ้าน 3 โคตร	3
7.	สนาม	2
8.	ภายในรถ	2
9.	คลอง	2
10.	ร้านอาหาร	2
11.	ตึกร้าง	2
12.	ซูเปอร์มาร์เก็ต	1
13.	ป่า	1
14.	ห้องสมุด	1
15.	ฝั่บ	1
16.	โรงภาพยนตร์	1
17.	ห้องส้วม (ต่างจังหวัด)	1
18.	โรงพยาบาล	1
	รวมทั้งสิ้น	56

จำนวนครั้งของการปรากฏฉากรวมกันทั้งสิ้น 56 ครั้ง พบว่า สถานศึกษาเป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 18 ครั้ง รองลงมาคือบ้าน 6 ครั้ง และถนน 5 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนฉากที่เหลือมีลักษณะการปรากฏน้อยครั้ง จะพบว่าฉากนอกบ้านได้ถูกนำเสนอมากที่สุด

(1) สถานศึกษา เป็นฉากที่มีการนำเสนอมากที่สุด เพราะตัวละครอยู่ในช่วงของวัยการศึกษาเล่าเรียน เป็นสถานที่แห่งการให้ความรู้ทั้งจากตำราเรียน และตำราชีวิต เช่น การคบเพื่อน การเรียนรู้การอยู่กับผู้อื่นในสังคม การต่อสู้เพื่อความอยู่รอด เป็นต้น เป็นสถานที่ที่ใช้เตรียมตัวสู่การเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต

(2) บ้าน เป็นสถานที่ที่แสดงถึงการเป็นครอบครัว ที่เน้นความอบอุ่นและความปลอดภัย การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน บ้านจึงหมายถึงพื้นที่ส่วนตัวของคนแต่ละคน โดยการใช้บ้านตามวัตถุประสงค์ของแต่ละคน คือ การหาที่คุ้มกันภัยหรือความปลอดภัยจากสิ่งชั่วร้าย จึงไม่พบความเป็นส่วนตัวมากนัก เนื่องจากมีผู้เข้ามาข้องเกี่ยวกับบ้านหลายคน คือ เพื่อนๆ บ้านจึงกลายเป็นสมรภูมิของการต่อสู้ขนาดเล็กๆ ระหว่างความดีที่ถูกกำหนดให้มนุษย์และความชั่วร้ายของปอบในร่างมนุษย์

(3) ถนน โดยตัวละครใช้ถนนเป็นเส้นทางการเดินทางตามหาความจริงเกี่ยวกับปริศนาการตายลึกลับของคนในสังคม ถนนจึงกลายเป็นทางสู่ความจริงและความสำเร็จที่จะเป็นตัวเปิดเผยในเรื่องเกี่ยวกับความตาย ถนนนับเป็นพื้นที่สาธารณะแห่งหนึ่งที่ใครๆ ก็สามารถผ่านไปมาได้ จะพบว่าเป็นสถานที่ของการร่วมทางกันระหว่างฟ้าและแดนที่มีความขัดแย้งระหว่างกัน แต่คนทั้งคู่ก็สามารถร่วมไปพร้อมกันได้เพื่อจุดหมายเดียวกันในการค้นพบความจริง

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในเรื่อง ปอบ หวิด สยอง พบความขัดแย้งใน 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 2 คู่ คือ ฟ้าและคอม มนุษย์และปอบ

ฟ้าและคอม ทั้งฟ้าและคอมเข้ากันไม่ได้ เพราะคนทั้งคู่เป็นคนยุคใหม่ที่มีความเหมือนกัน มีความฉาบฉวย ต้องการในสิ่งเดียวกัน คือ การเป็นผู้ได้รับความสนใจ เนื่องจากฟ้าต้องการให้คอมสนใจเธอมากกว่าเกอร์ ทำให้ฟ้ามักไม่พอใจคอมอยู่เสมอ และคอมก็เห็นว่าฟ้าเป็นคนที่มีลักษณะเหมือนเขา เหมาะสมกับความเป็นเพื่อนมากกว่า

มนุษย์และปอบ โดยเป็นการขัดแย้งระหว่างดี และชั่วร้าย มนุษย์และปอบ ความดีก็คือ การที่มนุษย์ได้เข้ามาต่อสู้กับสิ่งชั่วร้าย ซึ่งเป็นวิญญูณร้ายที่ถูกคุมขังอยู่ในหม้อ ความชั่วร้ายก็คือ การที่วิญญูณปอบได้อาศัยร่างมนุษย์มาทำร้ายมนุษย์ด้วยตัวเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความอยู่รอด และการครองตัวตนของตนให้ยังอยู่บนโลก (จากที่อยู่ได้น้ำมาเป็นเวลานาน) เพื่อทำหน้าที่ขับไล่ความดี ส่วนมนุษย์ที่เป็นตัวแทนของการครองความดี จึงต้องกำจัดผู้ที่จะมาขัดขวางถึงแม้จะอยู่ในคราบมนุษย์ก็ตาม แสดงให้เห็นว่าถ้ามนุษย์คนไหนอยู่ตรงข้ามกันและกัน ถือว่ามีอุดมคติในด้านความคิดที่ต่างกัน

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งนี้เกิดขึ้นกับตัวละคร คือ ฟ้า

ฟ้า เป็นความขัดแย้งระหว่างความกล้า และความกลัวที่อยู่ในตัวของผู้หญิง ถึงแม้ว่าฟ้าจะเป็นผู้หญิงที่ดูเป็นคนที่มีความมั่นใจในตนเอง มีภาพลักษณ์ของการเป็นผู้หญิงที่เข้มแข็ง มุ่งมั่นในการไต่หาความจริงให้กระจ่าง เป็นผู้นำได้แม้แต่กระทั่งผู้ชาย คือ คอม เพราะเป็นฝ่ายให้คอมเลือกทำตามที่เขาต้องการ แต่ลึกๆ แล้วฟ้าก็ยังคงมีความอ่อนแอในใจ คือ ความกลัวกับความตายของตัวเอง ถึงแม้ฟ้าจะกล้าเผชิญหน้ากับความหวาดกลัวนี้ก็ตาม ลึกๆ แล้วฟ้าก็เป็นผู้หวาดกลัวกับสิ่งที่จะเกิดขึ้น โดยจะมีคอมที่เปรียบเสมือนเป็นผู้ช่วยเหลือฟ้าคอยดูแลอยู่ด้วย พบจากการที่ฟ้าถูกประคองจากคอม หลังจากที่ฟ้าถูกทำให้ปอบออกจากร่าง ซึ่งก็หมายความว่าแม้ผู้หญิงจะมีแสดงออกว่ามีความเข้มแข็ง อดทนเพียงไร จริงๆ แล้วก็ต้องการคนมาปกป้องดูแล และมีความอ่อนแอ อ่อนโยนอยู่ในตัวด้วยกันทุกคน

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

ความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมภายนอก พบว่าเป็นการต่อสู้ระหว่างผู้บุกรุกและคนในสังคม กล่าวคือ ปอบที่เข้ามาสิงในร่างมนุษย์ ก็เพื่อการมีชีวิตอยู่รอดในสังคมในฐานะผู้บุกรุกที่ไม่มีตัวตน การล่องละเมียดนี้ทำให้เกิดความขัดเคืองให้กับร่างกายของมนุษย์ที่เป็นพื้นที่ส่วนบุคคล โดยให้ความหมายว่าปอบเข้ามายึดครองพื้นที่ของผู้อื่น โดยอาจเปรียบได้เหมือนกับการล่าดินแดนแห่งการอาศัยโดยใช้ความสามารถการเป็นวิญญาณมาช่วงชิงหรือบุกรุกเจ้าของพื้นที่ จึงได้ทำความไม่พอใจให้กับฝ่ายถูกบุกรุก ดังนั้น การต่อสู้จึงได้เริ่มขึ้น มีเป้าหมายเพื่อชิงดินแดนของตนกลับคืน โดยใช้มนุษย์เป็นเครื่องมือให้ทำร้ายกันเอง

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็นผู้หญิง ในเรื่อง ปอบ หวิด สยอง จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัว ฟ้า โดยได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางร่างกาย

หน้าตา จัดว่าเป็นผู้หญิงที่หน้าตาดีคนหนึ่ง เนื่องจากมีเชื้อสายอเมริกัน-ไทย จึงมีใบหน้าเรียว รูปไข่ ดวงตากลม ไม่เล็ก มีสีตาสีน้ำตาล จมูกโด่ง ริมฝีปากบาง ใบหน้าไม่มีรอยตำหนิ หรือรอยแผลเป็นแต่อย่างใด การแต่งหน้าจะแต่งในโทนสีอ่อน เน้นคิ้ว ตา และปากด้วยลิปสติกสีอ่อน ในแบบธรรมชาติ

รูปร่าง เป็นผู้หญิงที่รูปร่างผอม สูงโปร่ง มีทรวดทรงที่สมส่วน มีขนาดหน้าอกที่ไม่ใหญ่ไม่เล็ก รับกับสะโพกและเอว มีความสูงประมาณ 170 – 172 เซนติเมตร แขนขายาว ผิวขาวสะอาด

สำหรับผม มีผมสีน้ำตาลอ่อน เส้นผมมีความยาวประป่า มีผมเส้นเล็ก ไร้ผม แสกข้าง ผมหน้าม้าบัดข้าง เปิดหน้าผาก จะพบการรวบผมดึงไปข้างหลังในขณะที่จะปฏิบัติภารกิจในการกำจัดปอบ ในช่วงเวลาธรรมดา จะปล่อยผมให้ดูเป็นธรรมชาติมากที่สุด

การแต่งกาย ตัวเอกของเรื่อง คือ ฟ้า เน้นชุดพรางสีดำ-น้ำเงิน แขนกุด เสื้อเป็นแบบพอดีตัว กางเกงลายพรางทหารสีเขียว สะพายเป้หลังแบบทหารสีเขียว บรรจุอุปกรณ์กำจัดปอบ ที่ข้อมือสวมผ้ายารัดข้อมือ ให้ภาพของผู้หญิงที่มีความคล่องตัว ปราดเปรียว และดูเท่ ในเวลาปกติจะใส่เสื้อผ้าในแบบธรรมดา คือ เสื้อยืด เสื้อเชิ้ต กางเกงยีน รองเท้าผ้าใบ เป็นต้น

การตกแต่งร่างกาย ไม่ใช่เครื่องประดับในการตกแต่งร่างกาย นอกจากแหวนเพียงอย่างเดียวเท่านั้น เพราะโครงเรื่องกำหนดให้เป็นผู้หญิงที่ต้องตกอยู่ในภาวะวิกฤต และต้องเอาชีวิตตัวเองให้รอดจากการถูกฆ่าจากวิญญาณร้ายให้ได้ การตกแต่งร่างกายจะทำให้ยุ่งยากและลำบากในการเคลื่อนไหว รวมทั้งไม่เหมาะสมกับชุดที่สวมใส่ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็ง

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

ฟ้า มีบุคลิกภาพของความเป็นผู้หญิงที่มีความคิด เก่งในการเอาตัวรอด บทได้ส่งเสริมให้เธอเป็นตัวแทนของหญิงที่ต้องได้รับการปกป้องจากผู้ชาย ภาพการเป็นผู้หญิงเก่งของฟ้าในตอนแรกจะค่อนข้างเบลอลแล้วชัดเจนขึ้น จนทำให้ผู้ดูเห็นว่าเธอมีความสามารถในด้านการต่อสู้สูงไม่แพ้ผู้ชาย การแสดงออกของเธอ จึงค่อนข้างห้าวหาญ และมีความเข้มแข็ง แต่พบความอ่อนแอภายในตัวของฟ้า โดยได้พยายามที่จะปกปิดแอบบังความอ่อนแอ ด้วยการแสดงความเข้มแข็ง จึงไม่ค่อยแสดงความอ่อนแอที่อยู่ข้างในออกมาให้ผู้อื่นเห็นมากนัก

นอกจากนี้ยังมีลักษณะของการเป็นตัวของตัวเองสูง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย ท่าทาง การแสดงออก ได้บ่งบอกถึงการมีบุคลิกภาพที่มีความคล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง ปราดเปรียว ทั้งในด้านการเดิน การนั่ง หรือการพูดจาที่น่าเชื่อถือ เป็นผู้หญิงที่ช่างสังเกต และมีความอยากรู้อยากเห็น แต่ก็มี ความขัดแย้งในตัวที่หวาดกลัวกับความตาย

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

บทบาทของฟ้า เป็นบทบาทของผู้หญิงที่ต้องต่อสู้ด้วยการใช้พลังกำลังในการเอาตัวรอด และสมอง เป็นตัวนำที่มีบทบาทสำคัญของภาพยนตร์ ถ้าขาดตัวละครนี้ไป จะขาดผู้ที่ เป็นกุญแจสำคัญของเรื่องไป ดังนั้นฟ้าจึงต้องดำรงความเป็นผู้หญิงที่มีความสามารถที่ต้องยืนหยัด

ต่อสู้เพื่อให้ตนเองมีชีวิตรอดต่อไปจนเรื่องราวจะคลี่คลายปัญหาได้ แต่ได้กระทำผ่านการช่วยเหลือจากผู้ชาย เช่น คอม และนายคง

คุณสมบัติของฟ้า ปรากฏภาพของผู้หญิงที่เป็นฝ่ายกระทำ โดยการเป็นผู้นำสืบ และพิสูจน์เรื่องปอบพร้อมกับคอม โดยมีเป้าหมายที่ต้องการรู้ความจริงให้ได้ อยากรู้ อยากเห็น ช่างสังเกต และจดจำเรื่องราวได้ดี เอาจริงเอาจังในการแก้ไขปัญหา เป็นที่พึ่งของเพื่อนๆ ได้ไม่ว่าจะการเรียนหรือเรื่องอื่นๆ

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

ฟ้ามีสถานภาพของการเป็นนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง จัดว่าเป็นผู้หญิงที่มีความรักในการเรียนคนหนึ่ง เนื่องจากต้องมีการเรียนรู้ทั้งในตำราเรียน และในตำราชีวิต จะเห็นได้จากการเป็นผู้จัดตั้งการออกค่ายอาสาพัฒนาชุมชน และเนื่องจากมีเพียงสถานภาพการเป็นนักศึกษาในสังคม ดังนั้น การที่ต้องเผชิญกับเรื่องราวอย่างปอบทำให้ไม่สามารถแจ้งกับทางการได้ จึงต้องมีสถานภาพของการเป็นเพียงผู้ให้ความช่วยเหลือทั้งตนเองและเพื่อนๆ เท่านั้น จึงไม่สามารถทำการทำลายสิ่งชั่วร้ายให้หมดสิ้นได้ (จากฉากสุดท้ายที่แผ่นซีดีที่ซังปอบไว้ยังวนเวียนอยู่ในโลกนี้)

นอกจากนี้ จะเห็นถึงการเปรียบเทียบสถานภาพทางสังคมระหว่างผู้หญิงกับผู้หญิงคนอื่นๆ หรือผู้ชายที่เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย จะพบว่าผู้หญิงและผู้ชายเหล่านี้มีระดับการศึกษาและบทบาทที่มีความทัดเทียมกันอีกด้วย ไม่มีข้อด้อยไปกว่ากัน

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

เป็นผู้หญิงที่เป็นตัวของตัวเอง เชื่อมั่นในความรู้สึกลงของตนเองมากกว่าการบอกเล่าของผู้อื่น จะเห็นได้จากการที่ไม่เชื่อในคำพูดของคอมในตอนแรก แต่ต้องได้รับการพิสูจน์ด้วยตนเองเสียก่อน จึงจะเชื่อตามที่ตัวเองได้พบเห็นมา มีลักษณะของการเป็นคนที่เชื่อคนยาก แสดงถึงการเป็นคนที่มีความรอบคอบ ไม่ทำเรื่องสุ่มสี่สุ่มห้าให้เดือดร้อนใคร ฟ้ามีการตัดสินใจคนอื่นตามสายตาที่มองเห็น เมื่อพบคนที่ทำไม่ได้กับตน จึงมักมองในแง่ร้าย มีทัศนคติที่ไม่ดีต่ออีกฝ่ายเป็นอย่างมาก แต่เมื่อฟ้าได้เข้าไปสัมผัสตัวตนที่แท้จริงของคนนั้นๆ แล้ว เธอจะเปลี่ยนมุมมองความคิดไปโดยปริยาย

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับสถาบันต่างๆ ได้เกิดขึ้นกับตัวละครที่ชื่อ ฟ้า กับสถาบันการศึกษาเท่านั้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สถาบันการศึกษา

ตัวละครต่างอยู่ในช่วงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เพื่อชวนชวนหาความรู้ การศึกษา มิตรภาพระหว่างเพื่อนๆ รวมทั้งเป็นที่เรียนรู้ประสบการณ์บางอย่างที่หาที่ไหนไม่ได้ โดยการได้เข้าไปเผชิญกับการที่ต้องกำจัดปอบ ซึ่งไม่ได้อยู่ในตำราเรียน แต่เป็นเหมือนตำราชั้นใหญ่ที่ตัวละครต้องเผชิญและต้องเอาชนะใจตนเองให้ได้

ฉ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องจะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง โดยได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ แผ่นซีดี และหม้อลวงยันต์

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 2 ประการนี้ได้ 1 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนการคุมขัง

สัญลักษณ์พิเศษแทนการคุมขัง

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ แผ่นซีดี และหม้อลวงยันต์ ซึ่งหม้อลวงยันต์ใช้เป็นคุมขังความชั่วร้ายอย่างปอบ ไม่ให้ออกมาทำร้ายมนุษย์ โดยเปลี่ยนการกักขังไปตามกาลเวลาที่แต่เดิมจะเป็นการใช้หม้อปิดปากยันต์ไว้เพื่อกันไม่ให้สิ่งชั่วร้ายออกมาได้ แต่ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงที่เน้นเทคโนโลยีอันเป็นประโยชน์มากขึ้น การคุมขังจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ทันสมัย และให้เข้ากับความชั่วร้าย (ปอบ) ที่มีการพัฒนามากขึ้น

ช. มุมมองในการเล่าเรื่อง

มุมมองในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ นั้น เป็นการเล่าเรื่องในมุมมองพหุสูตร (The Omniscient) ที่ทำให้ผู้ชมทราบเรื่องราวได้จากตัวละครทุกตัว ว่าใครกำลังทำอะไร คิดอะไรอยู่ แต่การเล่าเรื่องนี้จะเน้นไปที่บทบาทของตัวละครหญิงหลักมากที่สุด

และสามารถระบุเพศของผู้ที่เล่าเรื่อง คือ ผู้หญิง เพราะจะเห็นว่าบทบาทได้ตกอยู่ที่ผู้หญิงมากที่สุด ทำให้ผู้หญิงเป็นตัวนำกลุ่ม และเป็นผู้สามารถไขปัญหาได้ก่อนใคร และผู้หญิงจะเป็นเพศที่ช่างสังเกต ช่างจดช่างจำ

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่องปอบ หวิด สยอง พบว่า ผู้หญิงในภาพยนตร์ มีสถานภาพของการเป็นนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง มีลักษณะความเป็นผู้หญิงที่มีความคิด เก่งในการเอาตัวรอด จะพบภาพของผู้หญิงที่ถืออาวุธในมือ ทำให้เห็นว่าสิ่งที่แสดงถึงความเข้มขยันนั้น ได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งของผู้หญิงได้เช่นกัน ถึงแม้ว่าพลละกำลังจะมีน้อยกว่า

ผู้ชาย แต่ก็สามารถใช้สมองในการคิดแก้ปัญหาได้เอง เป็นตัวของตัวเอง เขื่อนั้นในความรู้สึกของตนเองมากกว่าการบอกเล่าของผู้อื่น คือ จะยอมเชื่อก็ต่อเมื่อตนได้เข้าไปพิสูจน์แล้วว่าเป็นจริง เป็นผู้ไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคต่างๆ มีความกล้าแสดงออก ต้องการความเท่าเทียมกันกับผู้ชาย ไม่ต้องการให้ผู้ชายมาทำเหมือนกับผู้หญิงเป็นสิ่งที่ต้องปกป้องมากนัก ผู้หญิงได้กลับบทบาทมาเป็นฝ่ายล่าผู้ชายเอง ซึ่ง "ล่า" ในที่นี้ คือ การทำให้ผู้ชายตกอยู่ในอันตราย แสดงให้เห็นถึงการต้องการการมีอำนาจเหนือชายของเพศหญิง แต่จริงๆ แล้ว ผู้หญิงในภาพยนตร์ต่างต้องการการปกป้องคุ้มครองจากผู้ชาย จึงพบภาพการโอบกอดของผู้ชายที่มีต่อผู้หญิงที่กำลังหวาดกลัวอยู่

4.2.5 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง 999-9999 ต่อ ดิด ตาย

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง 999-9999 ต่อ ดิด ตาย มีการดำเนินเรื่องที่เป็นไปตามภาวการณ์ โดยเริ่มเรื่องจากการปรากฏตัวของหญิงสาวคนหนึ่งชื่อเรนโบว์ เป็นผู้ที่กำลังความลับบางอย่างจากโรงเรียนเก่าที่เพิ่งย้ายมา เหตุการณ์ได้มีการพัฒนาไปตามลำดับโดยเรนโบว์ได้รับความสนใจจากแก๊งเด็กซ่าประจำโรงเรียน 5 คน ประกอบด้วย ชัน มีนา วา วา ราจิต และอาจี และพยายามทุกวิถีทางที่กลุ่มเด็กซ่านี้จะเข้าถึงเรนโบว์เพื่อรู้ความลับให้ได้

ในที่สุดทั้ง 5 คน ได้พบความลับที่น่ากลัวที่เกี่ยวพันกับหมายเลขโทรศัพท์มรณะ 999-9999 ที่ใครก็ตามสามารถโทรไปขอสิ่งที่ตนปรารถนาในช่วงเที่ยงคืน และเมื่อได้รับสิ่งที่ต้องการแล้ว ไม่นานก็ต้องถึงแก่ความตายอย่างเป็นปริศนา กลุ่มเด็กซ่าไม่เชื่อ เหตุการณ์เริ่มวิกฤตขึ้นเมื่อทั้ง 5 คน มีความปรารถนาส่วนตัวและปฏิบัติตามความเชื่อนี้ เหตุการณ์ได้ถึงจุดวิกฤตเมื่อทั้ง 5 คนได้เริ่มตายกันทีละคนโดยอุบัติเหตุ และพวกที่เหลือต่างช่วยกันสืบหาต้นตอให้ได้ว่าเป็นฝีมือของใคร เหลือชันเพียงคนเดียวที่รู้ถึงคนที่เป็นสาเหตุ นั่นคือ เรนโบว์ สุดท้าย ชัน ก็ตายด้วยฝีมือของเรนโบว์ เรื่องคลี่คลายในแบบโคนาฏกรรม แต่เหตุการณ์กลับมาเริ่มปัญหาอีกครั้ง เมื่อเรนโบว์ย้ายโรงเรียนและเป็นผู้ได้เผยแพร่ความลับนี้ต่อไป

โครงเรื่องนี้ เน้นที่บทบาทของผู้หญิงมากที่สุด เนื่องจากเป็นผู้กำความลับที่ทำให้ความอยากรู้อยากเห็นของคนเริ่มทำงาน ต้องตกอยู่ในเกมผู้หญิงเป็นผู้เสนอให้โดยไม่ตั้งใจ การที่โครงเรื่องกำหนดให้ผู้หญิงเป็นผู้กำความลับนี้ เพราะผู้หญิงมักสร้างควมลึกลับให้ผู้อื่นต้องติดตามได้ดี โดยเฉพาะได้รับความสนใจจากผู้ชาย ผู้หญิงจึงมีสภาพของการเป็นผู้ล่าเหยื่อ โดยให้ความอยากรู้อยากเห็นเป็นตัวล่อ

ข. แก่นความคิด

ได้เสนอแก่นความคิดในเรื่องของความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ได้นำมาซึ่งความหายนะ โดยมนุษย์มักจะถูกกำหนดให้มีความอยากรู้อยากเห็นอยู่ในตัวเองเสมอ เป็นเรื่องยากที่จะทำเป็นไม่สนใจ แม้มันจะเป็นเพียงเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ก็ตาม เพราะไม่ต้องการให้ชีวิตอยู่ในความคลุมเครือ เมื่อใดที่มันเข้าครอบงำชีวิต มนุษย์มักจะขจัดออกไปโดยไม่คิดว่าผลที่ตามมาจะเป็นเช่นไร โดยอยากรู้อยากเห็นในความลับที่ผู้อื่นมี แต่เมื่อความลึบนั้นถูกเปิดเผย ก็ต้องแลกกับชีวิตของคนที่เขาไปยุ่งเกี่ยวในความอยากรู้อยากเห็นนี้ด้วยการเข้าไปทดลองว่ามันเป็นจริงหรือไม่ในทันที ทั้งๆ ที่มันมีอันตรายถึงกับชีวิตได้ โดยเน้นบทบาทให้ผู้หญิงเป็นตัวอันตราย หรือเป็นตัวสร้างปัญหาให้เกิดขึ้น มีเงื่อนไข และผู้ชายจะมีบทบาทของการแก้ปัญหา ซึ่งสุดท้ายแล้วผู้หญิงกลับเป็นฝ่ายชนะ และเป็นผู้กำความลับเอาไว้

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง 999-9999 ต่อ ติด ตาย มีฉากทั้งหมด 19 ฉาก ประกอบด้วย ถนน ห้องนอน ห้องนั่งเล่น ห้องน้ำ ริมสระว่ายน้ำ เรือ สำนักงานวิทยาศาสตร์ โรงเรียน และห้องสมุด เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.5 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง 999-9999 ต่อติดตาย

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	โรงเรียน	15
2.	ห้องนั่งเล่น	5
3.	ห้องชมรม	5
4.	ห้องนอน	3
5.	ถนน	2
6.	โรงอาหาร	2
7.	สำนักงานวิทยาศาสตร์	2
8.	ห้องน้ำ	2
9.	ห้องสมุด	1
10.	สนามหญ้า	2
11.	ห้องทดลอง	1
12.	ริมสระว่ายน้ำ	1
13.	ห้องเรียน	1

14.	โรงพยาบาล	1
15.	เรือสำราญ	1
16.	ภายในรถ	1
17.	โบสถ์	1
18.	ฟิตเนส	1
19.	ร้านขายของ	1
	รวมทั้งสิ้น	48

จำนวนครั้งของการปรากฏจากรวมทั้งสิ้น 48 ครั้ง พบว่า โรงเรียนเป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 15 ครั้ง รองลงมาคือ บ้าน (ห้องนอน ห้องนั่งเล่น) 8 ครั้ง และห้องชมรม 5 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนฉากที่เหลือมีลักษณะการปรากฏน้อยครั้ง จะพบว่าฉากนอกบ้านได้ถูกนำเสนอมากที่สุด

(1) โรงเรียน เป็นฉากที่มีการนำเสนอมากที่สุด เพราะตัวละครอยู่ในช่วงของวัย การเรียนรู้ จากการศึกษาเล่าเรียนในสถานที่แห่งการให้ความรู้ทั้งจากตำราเรียน และตำราชีวิต เช่น การคบเพื่อน การเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม การต่อสู้เพื่อความอยู่รอด เป็นต้น เป็นสถานที่ที่ใช้เตรียมตัวสู่การเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต

(2) บ้าน เป็นสถานที่ที่แสดงถึงการเป็นครอบครัว ที่เน้นความอบอุ่นและความปลอดภัย การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน บ้านจึงหมายถึงพื้นที่ส่วนตัวของคนแต่ละคน โดยการใช้น้ำตามวัตถุประสงค์ของตัวละคร คือ การหาที่คุ้มกันภัยหรือความปลอดภัยจากสิ่งชั่วร้าย จึงไม่พบความเป็นส่วนตัวมากนัก เนื่องจากมีผู้เข้ามาข้องเกี่ยวกับบ้านหลายคน คือ เพื่อนๆ บ้านจึงกลายเป็นสมรภูมิของการต่อสู้ขนาดเล็กๆ ระหว่างความกลัวที่อยู่ในใจมนุษย์และความอยากรู้อยากเห็นในตัวมนุษย์ที่ทำให้เกิดการทดลอง (โทรไปตามหมายเลขชมรม)

(3) ห้องชมรม จัดเป็นสถานที่ที่ใช้เปิดเผยความลับห้องหนึ่งของตัวละคร โดยใช้เป็นที่ไขปัญหาจากปริศนาการตายของเพื่อนๆ นอกจากจะให้ความหมายว่าถึงแม้ว่าจะเป็นที่ที่แสดงถึงความปลอดภัย แต่ก็ยังเป็นในที่ที่ถูกคุกคามได้โดยง่ายจากความกลัวที่อยู่ในใจมนุษย์ โดยพบว่าชั้นใช้เป็นที่พักภัยจากความกลัว และเป็นสถานที่ที่ทำให้ได้รู้ความจริงเกี่ยวกับปริศนาการตายทั้งหมดว่าเป็นฝีมือใคร และสุดท้ายห้องที่ดูว่าปลอดภัยที่สุด กลับทำให้ชั้นถึงแก่ความตาย

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในภาพยนตร์เรื่อง 999-9999 ต่อ ติด ตาย พบความขัดแย้ง

3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

จากการศึกษาพบว่า ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเกิดขึ้นกับตัวละคร 2 คู่ คือ เรนโบว์และมินา เรนโบว์และชันและเพื่อนๆ

เรนโบว์และมินา เป็นการขัดแย้งกันในลักษณะที่เหมือนกัน จึงทำให้มีการขัดแย้งกันเกิดขึ้น กล่าวคือ มินาเป็นผู้หญิงที่ต้องการให้ตนมีความเด่นอยู่เสมอ เนื่องจากความสวย น่ารัก และมีความเช็กที่อยู่ในตัว ทำให้เมื่อพบกับเรนโบว์ ผู้หญิงที่มีลักษณะเดียวกันกับตน และเพื่อนๆ โดยเฉพาะผู้ชายยังให้ความสนใจกับเรนโบว์ ทำให้มินาไม่ชอบใจในตัวเรนโบว์ แสดงออกด้วยการที่พูดไม่ค่อยดีกับเรนโบว์

เรนโบว์และชันและเพื่อนๆ เป็นการเป็นการขัดแย้งกันในแง่ของการร่วมกลุ่มกับการรักความสันโดษ โดยชันและเพื่อนๆ อยู่รวมกลุ่มกันโดยการตั้งกลุ่มขึ้นมา และมีความสนิทสนมจนกลายเป็นเพื่อนสนิท ต้องไปกันเป็นกลุ่ม และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเสมอ ส่วนเรนโบว์เป็นตัวแทนของการเป็นปัจเจกชนนิยมอย่างมาก พบว่าเรนโบว์ไม่ค่อยคบใครเป็นเพื่อนสักคนเดียว เพราะการที่ไม่ชอบที่จะไปยุ่งเกี่ยวกับใคร จึงจัดได้ว่าเรนโบว์เป็นผู้หญิงที่อยู่ตามลำพังได้โดยไม่ต้องอิงอยู่กับการเป็นกลุ่ม

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งนี้เกิดขึ้นกับตัวละครคือ ชัน มินา วาวา ราจิต และอาจี

ความขัดแย้งภายในจิตใจนี้เกิดขึ้นระหว่างความอยากรู้อยากเห็นและความกลัวที่อยู่ภายในใจของมนุษย์ที่แทบจะแยกจากกันไม่ออก และได้สร้างการทดลองให้เกิดขึ้น ถึงแม้จะมีความกลัวก็ตาม แต่ในใจก็อยากที่จะรู้ผลลัพธ์ของมันว่าจะเป็นเช่นไร เช่นเดียวกับ กลุ่มเด็กซ่าทั้ง 5 คนที่อยู่ในช่วงวัยอยากรู้อยากเห็น เมื่อพบกับเรนโบว์ที่มีความลับเรื่องหมายเลขโทรศัพท์มรณะ ทุกคนมีความกลัว ไม่กล้าลอง แต่เมื่อมีความต้องการในการประสบความสำเร็จในบางอย่างของแต่ละคนเข้ามาเป็นตัวแปรกำหนดให้ความอยากรู้อยากเห็นมีมากกว่าความกลัว จิตใจจึงสั่งให้ตัวละครทำการทดลอง ถึงแม้ว่ามีตัวละครบางตัวอย่างมินาจะไม่เชื่อว่ามันจะเป็นจริง แต่สุดท้ายมินาก็ได้พบกับจุดจบอย่างที่เรนโบว์ได้เคยบอกไว้ ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า ตัวละครทุกตัวมีความขัดแย้งในเรื่องความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องที่สามารถทำการพิสูจน์ได้ แต่ก็กลัวในผลของมันที่จะเกิดขึ้นกับตน

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

เป็นความขัดแย้งในเรื่องการดำรงชีวิตให้อยู่รอดของตัวละครกับความตาย โดยในภาพยนตร์เรื่องนี้ได้เสนอเรื่องราวที่ทำให้ตัวละครทั้งหญิงและชายต้องเผชิญหน้ากับความตายที่ไม่รู้กำหนดวันตายที่แน่นอน ทำให้เธอต้องพยายามทำทุกอย่างเท่าที่จะทำได้เพื่อไขปริศนาของหมายเลขโทรศัพท์มรณะที่เป็นต้นเหตุของปัญหาการตายของกลุ่มเพื่อนของพวกเขา เพื่อให้มีชีวิตอยู่รอดในเวลาอันจำกัด ตัวละครทุกตัวต้องตกอยู่ในภาวะอันตรายที่มีต้นตอมาจากความอยากรู้อยากเห็นของตน ไม่เชื่อในคำพูดของผู้อื่นที่เตือนถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้น และการมีชีวิตอยู่รอดเป็นสิ่งที่มีมนุษย์ปรารถนาในขณะที่กำลังเผชิญกับอันตราย แต่เมื่อไม่รู้กำหนดวันที่แน่นอนจากความตาย ทำให้ไม่ระมัดระวังในการใช้ชีวิตของตนเอง ทำให้เกิดความประมาทได้

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็นผู้หญิง ในเรื่อง 999-9999 ต่อ ติด ตาย จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัว เรนโบว์ มินา และวาวา โดยได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางร่างกาย

เรนโบว์

หน้าตา จัดว่าเป็นผู้หญิงสวยน่ารักคนหนึ่ง เป็นลูกครึ่งอเมริกัน - ไทย ใบหน้าจึงเรียวยาว ดวงตากลมเป็นประกาย มีสีตาสีน้ำตาล ริมฝีปากกว้างค่อนข้างหนา คิ้วเข้มสีน้ำตาล จมูกโด่ง ใบหน้าเป็นกระเล็กน้อย มักแต่งหน้าอ่อน แต่เน้นโทนธรรมชาติเป็นหลัก

รูปร่าง ค่อนข้างผอมสูง แต่ก็จัดว่าสมส่วน มีรูปร่างที่เล็ก สูงประมาณ 170 - 172 เซนติเมตร ผิวขาวอมชมพู

ผม มีความยาวเกือบถึงกลางหลัง สีน้ำตาลดำ ไว้ผมแฉกกลางแบบเปิดหน้าผาก เส้นผมเป็นผมเส้นเล็กและหยักศกเล็กน้อยแบบธรรมชาติ ไม่พบการจัดแต่งทรงผมด้วยเครื่องสำอาง แต่มักรวบผมดึงไปด้านหลังเท่านั้น เป็นต้น

การแต่งกาย เน้นการแต่งกายในโทนสีสดใส โดยส่วนมากเป็นเสื้อผ้าเน้นรูปร่างผู้ใส่ ไม่ตามสมัยนิยมมากนัก แต่ดูดี เช่น เสื้อสายเดี่ยว เสื้อกล้าม หรือเสื้อยืดคอกลม กางเกงยีน เหวต่ำขายาว รองเท้าเป็นรองเท้าผ้าใบหรือรองเท้าส้นแหลม เปิดส้น เพิ่มความสง่า และความเชิ่กที่ตามบุคลิกลักษณะของตัวละคร

การตกแต่งร่างกาย ไม่เน้นการใส่เครื่องประดับร่างกายแต่อย่างไร เนื่องจากอยู่ในช่วงของวัยเรียน โดยพบเพียงไม่กี่ฉากที่มีการใส่เพียงสร้อยคอเงินเส้นเล็กๆ เท่านั้น

มีนา

หน้าตา จัดว่าเป็นผู้หญิงสวยคนหนึ่ง เนื่องจากมีนาเป็นลูกครึ่งอเมริกัน - ไทย ใบหน้าจึงเรียวยาว ดวงตากลมโต มีสีตาสีน้ำตาล ริมฝีปากบาง คิ้วเข้มสีน้ำตาล จมูกโด่ง ใบหน้าใสสะอาด ไม่แต่งหน้าเข้ม เน้นการแต่งหน้าในแบบธรรมชาติเป็นหลัก

รูปร่าง ค่อนข้างผอม สูงโปร่ง จัดว่ามีความสมส่วน มีรูปร่างที่ใกล้เคียงกับเรนโบว์ สูงประมาณ 170 เซนติเมตร ผิวขาวสะอาด และเป็นผู้ดูแลรักษารูปร่างดีอยู่เสมอ เนื่องจากต้องการเข้าประกวดการเป็นวีเจให้กับรายการหนึ่ง จึงต้องระมัดระวังเรื่องรูปร่าง และอาหารการกินอยู่เสมอ

ผม มีความยาวขนาดเกือบถึงกลางหลัง สีน้ำตาลดำ ไว้ผมแฉกกกลางแบบเปิด หน้าผาก เส้นผมเป็นเส้นเล็กและเหยียดตรง พบการจัดแต่งทรงผมทั้งในช่วงเวลาทำงานคือ การเข้าประกวดเป็นวีเจหรือการได้เข้าทำงานเป็นวีเจแล้ว และพบการรวบผมไปด้านหลังในเวลาไปโรงเรียนด้วย

การแต่งกาย เน้นการแต่งกายในโทนสีสดใส เน้นโทนสีแดง ชมพูเป็นหลัก โดยส่วนมากเป็นเสื้อผ้าเน้นรูปร่างผู้ใส่ ตามสมัยนิยม ชอบการแต่งกายที่ดี ผ่างด้วยความเช็กซี เช่น เสื้อสายเดี่ยว คอวีเน้นหน้าอก หรือคอกว้าง เป็นต้น กระโปรงเป็นทรงบานสั้น หรือกางเกงยีนเอวต่ำ ขาววาว เน้นช่วงขาให้ดูดี รองเท้าเป็นรองเท้าผ้าใบหรือรองเท้าส้นแหลม รัดสั้น เพิ่มความสง่า และลักษณะที่โปรดปรานเปรียบให้กับตนเอง

การตกแต่งร่างกาย ไม่เน้นการใส่เครื่องประดับร่างกายแต่อย่างใด เนื่องจากอยู่ในช่วงของวัยเรียน โดยพบเพียงไม่กี่อย่างที่มีการใส่เพียงสร้อยคอเงินเส้นเล็กๆ เท่านั้น

วาวว

หน้าตา จัดว่าเป็นผู้หญิงที่มีหน้าตาธรรมดา ใบหน้ากลมแต่ไม่อ้วน ดวงตาเล็ก แบบมีเขี้ยวจิ้น มีสีตาสีดำสนิท ริมฝีปากบาง คิ้วเข้มหนาสีน้ำตาล จมูกโด่ง ใบหน้าใสสะอาด และสวมแว่นสายตาเป็นเครื่องประกอบบนใบหน้า ไม่พบการแต่งหน้าแต่อย่างใด

รูปร่าง ค่อนข้างผอม แต่ไม่ผอมมากเหมือนเรนโบว์ และมีนา มีความสูงประมาณ 165 เซนติเมตร ผิวขาวเหลือง ไม่ค่อยใส่ใจเรื่องรูปร่างหน้าตาของตนเท่าที่ควร

ผม มีความยาวขนาดประป่า สีดำ ไว้ผมแฉกกกลางแบบเปิดหน้าผาก เส้นผมเป็นเส้นหนาและหยักศกแบบธรรมชาติ ไม่พบการจัดแต่งทรงผมด้วยเครื่องสำอาง และจะรวบผมตั้งไว้ด้านหลังอยู่เสมอ จะพบเพียงการปล่อยผมในช่วงเวลาขึ้นรับรางวัลทางวิทยาศาสตร์ได้เป็นตัวแทนของประเทศไปศึกษาดูงานที่นาซ่าเท่านั้น

การแต่งกาย เน้นการแต่งกายในโทนสีสดใส โดยส่วนมากเป็นเสื้อผ้าเข้ากับรูปร่างของผู้ใส่ ไม่เน้นตามสมัยนิยม เช่น เสื้อยืดคอกลมมีแขน ทั้งแขนสั้นและแขนยาวเท่านั้น และสวมกางเกงขายาวบานแบบผูกเอวเสมอ ในเวลาไปเรียนมีการใส่กระโปรงคลุมเข่า หรือกางเกงยีนส์ด้วย รองเท้าส่วนมากเป็นรองเท้าผ้าใบเพื่อเพิ่มความปราดเปรียวให้กับตนเอง

การตกแต่งร่างกาย ไม่เน้นการใส่เครื่องประดับร่างกายแต่อย่างใด เนื่องจากอยู่ในช่วงของวัยเรียน โดยพบเพียงไม่กี่จากที่มีการใส่เพียงผ้ารัดข้อมือเท่านั้น และมีการใช้กระเป๋าสะพายข้างในเวลาที่ไปโรงเรียน หรือออกข้างนอก

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

เรนโบว์ เป็นเด็กสาวที่มีความเป็นปัจเจกชนสูง จะพบว่าเรนโบว์ไม่ได้อยู่รวมกันเป็นกลุ่มกับเพื่อนแต่อย่างใด ค่อนข้างมีความเป็นอิสระสูงทั้งการกระทำ ความคิด และการดำเนินชีวิตด้วยตัวของตัวเอง เป็นคนเงียบขรึม ลึกลับ และมีบุคลิกที่ไม่เหมือนใคร คือ ไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องของคนอื่น ๆ อยู่ตามลำพังกับตนเอง ไม่อยากทำให้ใครเดือดร้อน แต่ด้วยลักษณะเช่นนี้ของเรนโบว์ ทำให้เป็นที่ดึงดูดอย่างดีจากกลุ่มเด็กชายของโรงเรียนที่อยากรู้จักกับเธอ

มีนา มีลักษณะของความสดใส ช่างอ่อน ช่างประจบเอาใจจากเพื่อนๆ จึงมีลักษณะของการเป็นคนช่างพูด ช่างเจรจา มีลักษณะของความสดใสมาก ขี้เล่น มีความซุกซน มีเสน่ห์มัดใจผู้ชายผ่านการแสดงท่าทางและสีหน้า เป็นผู้หญิงที่มีความสดใสและมีความสนุกสนานอยู่ในตัวมาก แต่เธอค่อนข้างจะถูกคนที่ไม่สวย ไม่เด่น หรือด้อยกว่าเธอ เนื่องจากมีนาเป็นคนสวย และเป็นดาวเด่นเมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อนๆ จะพบว่ามีนาเป็นผู้หญิงที่เอาแต่ใจตนเองเป็นอย่างมาก ไม่ค่อยเชื่อฟังใคร ต้องการสิ่งใดต้องนำมาให้ได้ จากการที่เธอต้องการเป็นวีเจหน้าใหม่ จึงยอมเสี่ยงกับความตายด้วยการใช้หมายเลขโทรศัพท์มรณะ

วาวา มีลักษณะของการเป็นเด็กเรียน ตั้งใจเรียนมาก เนื่องจากมีความใฝ่ฝันที่จะเข้าไปศึกษาด้านวิทยาศาสตร์กับทางนาซ่า ทำให้เป็นผู้หญิงที่ค่อนข้างไม่สนใจกับเรื่องราวด้านความเชื่อ หรือไสยศาสตร์ที่มองว่าเป็นเรื่องงมงายมากนัก สนใจแต่เรื่องของเทคโนโลยีสมัยใหม่เท่านั้น แต่ด้วยความต้องการที่จะเข้าไปยืนอยู่ในพื้นที่ที่เป็นของผู้ชายมาก่อนทำให้ตัวละครหญิงนี้มีลักษณะของความกดดันสูงในตัวเอง จึงเห็นว่าเป็นผู้หญิงที่ค่อนข้างเคร่งเครียดต่อการเรียน ความคิด และการกระทำต่อสิ่งใดๆ ก็ตาม

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

เรนโบว์ มีลักษณะของผู้หญิงที่เป็นฝ่ายเริ่ม (active) พบว่าเป็นผู้ริเริ่มนำความลับเข้ามาในโรงเรียน และอยู่ในฐานะที่เป็นต่อกับเพื่อนนักเรียนคนอื่นๆ เนื่องจากเป็นผู้ได้สร้างความอยากรู้อยากเห็นให้เกิดขึ้นกับตัวละครตัวอื่นๆ เรนโบว์จึงมีบทบาทของการเป็นผู้กระทำหรือมีอำนาจที่เท่าเทียมกับผู้ชาย เช่น เป็นต่อในการต่อรองการเปิดเผยตัวตนให้ชั้นรู้ ซึ่งเรนโบว์ก็สามารถทำให้ตัวละครชายตกอยู่ในความหวาดกลัวได้ มีคุณสมบัติของผู้หญิงที่คบเป็นเพื่อนกับคนอื่นยาก รักตัวเองมากกว่า จึงทำให้เป็นคนที่ไม่ค่อยจะมีเพื่อนสนิท อยู่ตัวคนเดียว และจึงเป็นผู้ที่แปลกกว่าคนอื่นเสมอ

มินา มีบทบาทของการเป็นผู้หญิงที่เป็นฝ่ายกระทำที่เท่าเทียมกับผู้ชาย แต่เป็นฝ่ายถูกกระทำเมื่อเทียบกับผู้หญิงอย่างเรนโบว์ จึงทำให้เห็นข้อด้อยอย่างหนึ่งของมินาที่เป็นผู้ต้องตกอยู่ในอันตรายจากฝีมือของผู้หญิงด้วยตนเอง มีคุณสมบัติของการเป็นผู้หญิงที่สวย มีเสน่ห์ด้วยความสดใส มีความคล่องในการใช้ภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นลูกครึ่งไทย-อเมริกัน จึงได้ใช้ความสวยและความสามารถด้านภาษาของตนเป็นทางผ่านไปสู่การเป็นวีเจ มีความฉลาดในการพูดจา (ตอนท้ายของเรื่องที่ต้องขึ้นเวทีแถลงข่าว) สามารถเอาชนะใจสาธารณชน และสื่อมวลชนได้ดี

วาวว บทบาทของวาววอยู่จะเป็นในแง่ของผู้ถูกกระทำจากเรนโบว์ คือ เป็นผู้ทำตามในสิ่งที่เรนโบว์วางไว้ เนื่องจากมีความต้องการส่วนตัวเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้ต้องตกอยู่ภายใต้อำนาจของเรนโบว์ มีลักษณะของการเป็นผู้วางแผนของกลุ่ม แต่ก็หวาดกลัวกับสิ่งที่ต้องเผชิญ เช่น ความตาย มีคุณสมบัติของการเป็นผู้หญิงที่เรียนเก่ง มีความทะเยอทะยานสูง เนื่องจากต้องการทำงานด้านวิทยาศาสตร์ที่องค์กรนาซาให้ได้ นับว่าเป็นอีกบทบาทหนึ่งของผู้หญิงที่ต้องการก้าวเข้าไปสู่พื้นที่ที่มีแต่ผู้ชายโดยเฉพาะ

แต่เรื่องราวได้เป็นตัวกดดันให้ผู้หญิงได้แสดงถึงความสามารถในการทำงานหรือศึกษาในด้านนี้ บทได้กำหนดให้ตัวละครต้องเสียชีวิตก่อนที่จะได้ทำความฝันให้เป็นจริง เท่ากับเป็นการไม่ยอมรับให้ผู้หญิงที่มีความคิดเช่นนี้มายืนอยู่ในสังคมในบทบาทที่เทียบเท่ากับผู้ชาย

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

ตัวละครหญิงทั้ง 3 คน มีสถานภาพของการเป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนนานาชาติแห่งหนึ่ง เนื่องจากเป็นวัยที่มีโอกาสในการศึกษาหาความรู้ทั้งในตำราเรียน และในตำราชีวิต จะเห็นได้จากการเรียนรู้ของมินาในด้านอาชีพในอนาคต จากการเข้าประกวดวีเจ หรือวาววที่เข้าแข่งขันเพื่อเข้าศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ จึงมีสถานภาพของการ

เป็นผู้หญิงที่สาธารณชนรู้จักและให้ความสนใจ ส่วนเรนโบว์เป็นผู้หญิงที่ไม่ค่อยเปิดตัวเองสู่สังคม เนื่องจากต้องการเข้ามาศึกษาหาความรู้อย่างเดียว

นอกจากนี้ จะเห็นถึงการเปรียบเทียบสถานภาพทางสังคมระหว่างผู้หญิงกับผู้หญิงคนอื่นๆ หรือผู้ชายที่เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย จะพบว่าผู้หญิงและผู้ชายเหล่านี้มีระดับการศึกษาและบทบาทที่มีความทัดเทียมกันอีกด้วย ไม่มีข้อด้อยไปกว่ากัน

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

พบว่าตัวละครหญิงหลักทั้งมีนา และวาวาเป็นผู้หญิงที่เต็มไปด้วยความฝันที่จะยกระดับตนเองไปสู่สิ่งที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ หรือในสิ่งที่ตนต้องการ จึงทำให้เป็นคนที่ไม่สนใจกับสิ่งรอบข้างของตนมากนัก มุ่งแต่เรื่องของตนเอง พยายามที่จะทำทุกอย่างเพื่อจะตอบสนองความต้องการของตนเอง ทุกคนจะต้องหลีกเลี่ยงให้กับความต้องการนี้ของเธอ ตัวละครหลักทั้ง 2 คนยังมีความคิดที่เชื่อมั่นว่าสิ่งที่ตนเองทำไปนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง

ส่วนเรนโบว์เป็นเด็กสาวที่มีความคิดเป็นของตัวเอง ชอบคิด และชอบทำด้วยตัวเอง ทำให้มีอาเป็นเด็กที่ไม่ค่อยมีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง และชอบอยู่คนเดียว และใช้ความลับเพื่อสร้างความอยากรู้อยากเห็นให้กับผู้อื่น

จากการที่ตัวละครมีนา และวาวาพบกับปัญหาเรื่องความตายของเพื่อนหลังจากที่โทรไปตามหมายเลขโทรศัพท์มรณะแล้ว ทั้งคู่ไม่ได้ให้ความเชื่อถือแต่อย่างใด บอกเพียงว่าเป็นเพียงเรื่องบังเอิญ จะต้องเผชิญด้วยตัวเองเท่านั้นถึงจะเชื่อ

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับสถาบันต่างๆ ได้เกิดขึ้นกับตัวละคร เรนโบว์ มีนา และวาวากับสถาบันต่างๆ ดังนี้

(ก) สถาบันการศึกษา

ตัวละครหญิงกำลังอยู่ในช่วงของการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแห่งหนึ่งในโรงเรียนนานาชาติแห่งหนึ่ง เพื่อเป็นการขวนขวายหาความรู้ในด้านต่างๆ ที่ตนสนใจ รวมทั้งได้พบกับมิตรภาพระหว่างเพื่อนๆ รวมทั้งเป็นที่เรียนรู้ประสบการณ์บางอย่างที่หาที่ไหนไม่ได้ โดยการได้เผชิญกับความตายของเพื่อนๆ เพราะความอยากรู้อยากเห็นของตนเอง ซึ่งไม่ได้หาได้จากตำราเรียน แต่เป็นเหมือนตำราชั้นใหญ่ที่ตัวละครทุกตัวต้องเผชิญและต้องเอาชนะใจตนเองให้ได้

(ข) สถาบันการทำงาน

ตัวละครหญิง มีนา เป็นตัวละครที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับอาชีพการงานมากที่สุด จะพบว่ามีนาได้ทำหน้าที่ผู้จัดรายการทางโทรทัศน์ หรือวีเจให้กับรายการทางโทรทัศน์รายการหนึ่ง ซึ่งแสดงถึงบทบาทด้านการงานของมีนาที่เธอรักมาก และกำลังอยู่ในช่วงเข้าสู่การเป็นที่รู้จักของสาธารณชนมากขึ้น ด้วยความสามารถของมีนาเอง ที่ไม่มีผู้ใดคอยเป็นผู้สนับสนุนให้เธอ

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องจะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง โดยได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ เสียงโทรศัพท์ และหมายเลขโทรศัพท์ 999-9999

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 2 ประการนี้ได้ 2 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนความตาย และสัญลักษณ์พิเศษแทนความอยากรู้อยากเห็น

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนความตาย

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ เสียงโทรศัพท์ เมื่อใดก็ตามที่เสียงโทรศัพท์ดังขึ้น เมื่อนั้นเป็นสัญญาณที่บอกให้ผู้รับรู้ว่าความตายกำลังเข้ามาเยือน ได้ก่อให้เกิดความหวาดกลัวในความตายของผู้รับเป็นอย่างยิ่ง

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนความอยากรู้อยากเห็น

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ หมายเลขโทรศัพท์ 999-9999 เป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์เกิดความอยากรู้อยากทดลองที่จะกดดูว่า หมายเลขนี้เป็นของใคร และมีความอาตรรพ้ออย่างไรเมื่อให้หมายเลขนี้ เปรียบเสมือนการเป็นผู้บุกรุกที่เข้ามาในชีวิตของมนุษย์ สร้างความอยากรู้อยากเห็นให้กับผู้คน เมื่อไรก็ตามเมื่อรู้เรื่องราวของความเป็นปริศนาของหมายเลขนี้ รวมทั้งการที่มนุษย์ยังมีกิเลสในใจ ทำให้มนุษย์ยอมอยากรู้อยากทดลองใช้ในสิ่งนี้ โดยไม่ได้สนว่ามันจะเป็นเรื่องร้ายต่อตัวเอง

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง 999-9999 ต่อ ติด ตาย เป็นการเล่าเรื่องที่ใช้มุมมองในการเล่าเรื่องแบบบุคคลที่สาม (The Third-Person Narrator) กล่าวคือ การที่ผู้เล่ากล่าวถึงตัวละครตัวอื่น เหตุการณ์ที่ตนเองเกี่ยวพันด้วย และเรื่องที่เล่าก็มีความเกี่ยวพันกับผู้เล่าด้วย ในที่นี้เป็นการเล่าผ่านมุมมองของตัวละครหญิงคือ เรนโบว์ ผู้หญิงที่กำความลับทุกอย่างไว้ และเป็นผู้เปิดเผยความลับในที่สุด โดยการเล่าเรื่องแบบนี้ บทไม่ทำให้รู้ว่าใครเป็นผู้เล่าในตอนแรก แต่สุดท้ายเมื่อถึงตอนเฉลยความจริง จึงทำให้สามารถเข้าใจว่า เรื่องที่เกิดทั้งหมดมีสาเหตุมาจากตัวละครหญิงตัวนี้มากที่สุด

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง 999-9999 ต่อ ติด ตาย พบว่า ผู้หญิงในภาพยนตร์เป็น ผู้หญิงที่มีอิสระในการตัดสินใจเลือกกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตัวเอง มีความคิดเป็นของตัวเอง พบว่า ผู้หญิงไม่ได้มีบทบาทอยู่แต่ในพื้นที่จำกัดเท่านั้น ได้ให้ผู้หญิงออกสู่สังคมมากขึ้น พบว่าภาพของ โรงเรียนจะถูกพบมากที่สุด โรงเรียนเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงแหล่งรวมความรู้ ความสามารถของ คน ดังนั้นการพบภาพของผู้หญิงที่ปรากฏที่โรงเรียนมากที่สุด ย่อมให้ความหมายว่าผู้หญิงได้มี โอกาสในการแสวงหาความรู้ ไข่เป็นแหล่งแสดงอำนาจของตนเองอย่างลับๆ โดยเรื่องนี้ได้เน้น บทบาทให้ผู้หญิงเป็นตัวอันตราย หรือเป็นตัวสร้างปัญหาให้เกิดขึ้น ผู้หญิงจึงถูกกำหนดให้เป็นตัว ร้าย แต่ก็ได้มีชัยชนะเหนือผู้ชายที่มีบทบาทในการแก้ไขปัญหา และหากว่าผู้หญิงที่มีบทบาทยืน อยู่ข้างผู้ชาย จะถูกกำหนดให้เป็นเพียงผู้ช่วยและจะได้รับความพ่ายแพ้เสมอ ถึงแม้ว่าผู้หญิงที่ทำ ตัวแปลกแยกไปจากผู้หญิงดี แต่ก็ไม่ได้มีจุดจบที่เลวร้าย กล่าวคือ ยังคงอยู่ในสังคมได้อย่าง ภาควิมิ รวมทั้งมีศักยภาพมากขึ้น มีความเป็นมนุษย์ที่แท้จริง ไม่ได้มีภาพของผู้หญิงในแบบฉบับ เก๋าๆ ที่ต้องอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้ชาย แต่ทว่าผู้หญิงที่ยืนอยู่ฝ่ายผู้ชาย หรือเป็นผู้หญิงที่เป็นตัวดี กลับได้รับจุดจบแบบผู้หญิงร้าย นับเป็นการเปลี่ยนแปลงเส้นทางเดินของผู้หญิงไปในแนวทางใหม่ มากขึ้น ไม่ได้ยึดติดกับแบบเดิมๆ อีก ดังนั้น ผู้หญิงจึงมีสิทธิ์ที่จะเลือกทำในสิ่งที่เห็นว่ามี ความเหมาะสม มีการตัดสินใจที่ไม่อิงอยู่กับใคร มีความเป็นปัจเจกชนนิยม กล้าแสดงออก แสดงถึง ความสามารถที่มีอยู่ในตัวเองสูง โดยผู้หญิงในเรื่องจะมีบทบาทของการเป็นทั้งผู้กระทำและผู้ที่ถูก เป็นเหยื่อจากการตกอยู่ในอันตรายจากการกระทำของผู้หญิงด้วยตนเอง

4.1.6 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง ชุมเสื้อแดนสิงห์

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง ชุมเสื้อแดนสิงห์ มีการดำเนินเรื่องโดยลำดับเหตุการณ์ไปตาม ภาวการณ์ โดยเริ่มเรื่องราวปัญหาจากการที่เจ้าของชุมโจรสลัดใหญ่ ภายในเมืองคนดี เกิดฝันร้าย ทักว่าเขาต้องแต่งงาน ไม่เช่นนั้นจะถึงความตาย เสือใหญ่จึงให้เสือเล็กผู้เป็นน้องชายและสมุน 3 คนออกตามหาผู้หญิงที่คิดว่าเป็นเนื้อคู่กับเขา โดยมีสัญลักษณ์ปานแดงรูปหัวใจที่หน้าอก แต่ ต่อมาเสือเล็กรู้ว่าผู้หญิงคนที่ตามหาเป็นคนรักของเขาเองที่ชื่อ ดิง และดิงนั้นเป็นลูกสาวของ หัวหน้าชุมชนมิต ศัตรูตัวฉกาจของเมืองคนดี

เหตุการณ์ของการตามหาก็ก็น่าสนใจโดยไม่มีวิเวกความคืบหน้า เสือเล็กได้พบปิด เธอ จึงถูกจับตัวไปให้เสือใหญ่แทนดิง แต่ได้พบปัญหาคือ ถูกชาวชุมชนมิตรุมทำร้าย และชิงตัวปิดไป เหตุการณ์เริ่มวิกฤตขึ้นเมื่อเสือเล็กให้ยอด นักฆ่าที่ความจำเสื่อมไปชิงตัวดิงจากชุมชนมิตมา แต่

พวกนักรบ 4 ธาตุ กลับเป็นฝ่ายพบดิ่งก่อนและนำไปให้เสือใหญ่ ส่วนยอดได้ตัวบิดมาแทน แต่แล้วเหตุการณ์ก็พลิกผันกลับกลายเป็นว่าบิดนั้นเป็นภรรยาของยอดเอง บิดพยายามทำทุกวิถีทางให้ยอดพ้นความจำ แต่ไม่สำเร็จ

ปัญหาทั้งหมดเริ่มถึงจุดสำคัญ คือ พวกชุมชนมืดได้เข้ามาลอบโจมตีเมืองคนดีในวันที่เสือใหญ่กำลังแต่งงานกับดิ่ง เมืองคนดีถูกทำลายยับเยิน ดิ่งก็ได้จบชีวิตลง ยอดสามารถชำระความแค้นกับนักรบทั้ง 4 ธาตุได้ และยอดก็ได้ความทรงจำกลับคืนและไปใช้ชีวิตกับบิดอย่างไม่ว่างเกี่ยวกับใครอีก

โครงเรื่องนี้ได้เน้นเรื่องราวของผู้ชายเป็นหลักสำคัญ เป็นภาพยนตร์การต่อสู้ที่เป็นของผู้ชาย ในมุมมองการสร้างเป็นแบบผู้ชาย จึงทำให้ผู้หญิงเป็นเพียงข้ออ้างที่ผู้ชายยกมาใช้เพื่อทำหั่นกันเท่านั้น โดยไม่สนใจว่าผู้หญิงที่ถูกแย่งชิงหรือนำตัวมาเฉยๆ จะรู้สึกเช่นไร เน้นให้เห็นถึงสังคมที่เอาเปรียบผู้หญิงเป็นอย่างยิ่ง และผู้หญิงก็ยังอยู่ภายใต้การปกครองที่มีผู้ชายเป็นใหญ่อยู่นั่นเอง

ข. แก่นความคิด

ได้เสนอแก่นความคิดที่ว่า ผู้หญิงเป็นเพียงข้ออ้างอย่างหนึ่งที่ผู้ชายจะนำไปใช้ในการทำหั่นกันเอง โดยไม่สนใจว่าผู้หญิงจะมีความคิด ความรู้สึกเช่นไร เสนอความเห็นแก่ตัวของผู้ชายที่ถึงแม้จะเปลี่ยนสังคมใหม่ไปสู่ยุคใดก็ตาม (ในที่นี้ เสนอเรื่องราวในยุคเสื่อม หลังจากกระเบิดนิวเคลียร์ทำลายโลก) ผู้หญิงก็ยังไม่พ้นข้อจำกัดของการโดนเอารัดเอาเปรียบจากผู้ชายอยู่นั่นเอง โดยได้นำเสนอผ่านตัวละครหญิง 2 ตัว คือ บิดและดิ่ง ที่ได้เข้ามาข้องเกี่ยวกับความขัดแย้งของ 2 ชุมชนโดยไม่รู้ตัว และสุดท้ายก็ต้องจบชีวิต (ดิ่ง) ลงอย่างไม่ตั้งใจ

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง ชุมเสือแดนสิงห์ มีฉากทั้งหมด 14 ฉาก ประกอบด้วย ถนน บ้านของเสือใหญ่ ภายในชุมชนมืด ภายในเมืองคนดี บัมน้ำมัน ร้านเหล้า บาร์ ร้านขายปืน และลานน้ำพุ เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่องชุมเสือแดนสิงห์

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	ภายในบ้านของเสือใหญ่	16
2.	ถนนลูกรังชุมชนมืด	12
3.	ชุมชนมืด	9

4.	ลานน้ำพุ	3
5.	ห้องนอน (ยอด)	3
6.	ธนาคารกลาง	2
7.	ริมคลอง	1
8.	บ่อน้ำมัน	1
9.	ร้านเหล้า	1
10.	บาร์	1
11.	ร้านขายปืนเถื่อน	1
12.	ร้านสักตามร่างกาย	1
13.	ใต้ดิน	1
14.	วัด	1
	รวมทั้งสิ้น	53

จำนวนครั้งของการปรากฏของฉากรวมทั้งสิ้น 53 ครั้ง พบว่า บ้านของเสือใหญ่ เป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 16 ครั้ง รองลงมา คือ ถนน จำนวน 12 ครั้ง และภายในชุมชน มีด จำนวน 9 ครั้ง ตามลำดับ

แต่การวิเคราะห์ฉากนี้ เมื่อแบ่งแยกจากการปรากฏตัวของตัวละครหญิงแล้ว ปรากฏว่า ฉากที่มีจำนวนครั้งของการปรากฏตัวของตัวละครหญิงมากที่สุด คือ บ้านเสือใหญ่มีจำนวน 9 ครั้ง ถนน จำนวน 4 ครั้ง และบาร์ จำนวน 2 ครั้ง ตามลำดับ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(1) บ้านเสือใหญ่ นับเป็นศูนย์กลางของเมืองคนดี เทียบเท่ากับเป็นบ้านของผู้นำชุมชนแห่งนี้ แสดงความหมายถึงการมีอำนาจ และบริวารมาพึ่งพิงด้วย การที่บ้านยังตั้งอยู่ จึงเป็นการบอกอำนาจของเจ้าของบ้านยังมีอยู่ แต่เมื่อโดนถล่มยับเยินไป ก็เหมือนกับการทำลายอำนาจของเจ้าของบ้านหรือผู้นำชุมชนให้หมดสิ้นไป

(2) ถนน ถนนถูกนำมาใช้เพื่อแสดงถึงการเดินทางของตัวละคร ใช้ในเหตุผลที่ทำเดินทางไปเพื่อเริ่มต้นชีวิต หรือเดินทางเพื่อชิงผู้หญิง ซึ่งถนนเป็นพื้นที่สาธารณะอย่างหนึ่งที่เป็นทางที่ก้าวไปสู่เป้าหมายของแต่ละคน เช่น เสือเล็กเดินทางด้วยถนนในการตามหาตัวตั้งเพื่อนำไปให้พี่ชาย

(3) บาร์ คล้ายคลึงกับผับ กล่าวคือ เป็นพื้นที่ที่ให้คนในสังคม (ในที่นี้คือเมืองคนดี) ทั้งที่รู้จักกันและไม่รู้จักกันได้มาปฏิบัติสัมพันธ์ต่อกัน เป็นที่ผ่อนคลายความตึงเครียดของสังคม และได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันด้วย

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งของภาพยนตร์เรื่อง ชุมเสื้อแดนสิงห์ พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

จากการศึกษาพบว่า ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเกิดขึ้นกับตัวละคร 3 คู่ คือ ยอด และปัด เสื้อใหญ่แห่งเมืองคนดี และหัวหน้าชุมชนเมืองคนเลว นักฆ่า 4 ธาตุ และยอด ยอด และปัด เป็นการขัดแย้งกันในเรื่องของอุดมการณ์ โดยปัดนั้นเป็นตัวแทนผู้หญิงแบบใหม่ แต่มาร์กเป็นตัวแทนของชายยุคเก่าที่มีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ทั้งความคิดทัศนคติ โดยยอดจะไม่ยอมยุ่งเกี่ยวกับผู้หญิงที่ไม่ใช่ภรรยาของตนโดยเด็ดขาด ส่วนปัดพยายามที่จะฟื้นความทรงจำให้ยอดรู้ว่าเธอเป็นภรรยาของเขาที่แท้จริง แต่ยอดกลับไม่ยอมรับ เนื่องจากจำไม่ได้

เสื้อใหญ่แห่งเมืองคนดีและหัวหน้าชุมชนเมืองคนเลว เป็นการขัดแย้งในด้านความดีและความชั่ว โดยเสื้อใหญ่แห่งเมืองคนดีเป็นตัวแทนฝ่ายดีที่ไม่ชอบการรุกรานใคร มีชอบอยู่อย่างสงบ ในขณะที่ชุมชนมีดเป็นตัวแทนของฝ่ายร้ายที่จ้องจะทำร้ายชุมชนอื่น เพื่อนำมาเป็นชุมชนใหม่ที่ดีกว่าที่เป็นอยู่เป็นของตนเอง

นักฆ่า 4 ธาตุ และยอด เป็นการขัดแย้งในเรื่องของความซื่อสัตย์ ที่ทางฝ่ายนักฆ่า 4 ธาตุไม่มีให้กับใคร เพราะเป็นนักฆ่าอิสระ ส่วนยอดเป็นมือปืนรับจ้างที่มีความซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่นเสมอ เขาจึงไม่เคยฆ่าใครโดยไม่มีเหตุผล ส่วนนักฆ่า 4 ธาตุ กลับฆ่ายอดด้วย เพราะต้องการส่วนแบ่งที่มากกว่า และถือเป็นการหักหลังยอดอย่างรุนแรง จนสร้างความแค้นให้กับยอด สุดท้ายเมื่อยอดชำระความแค้นคืน นักฆ่าทั้ง 4 คนก็ตายไปในที่สุด

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งภายในจิตใจเกิดขึ้นกับตัวละคร 2 ตัว คือ ปัด และยอด

ปัด เป็นผู้หญิงที่มีความแข็งแกร่งอ่อนโยน มีภาพลักษณ์ของการเป็นผู้หญิงที่เข้มแข็ง มาดมั่น เป็นผู้นำได้แม้แต่กระทั่งผู้ชาย จับอาวุธที่ใช้ในการต่อสู้ได้อย่างคล่องแคล่ว แต่

ลึกๆ แล้วบ๊อดก็ยังมีลักษณะของความอ่อนแอ นั่นคือ ความต้องการการปกป้องดูแลจากผู้ชาย เพื่อการมีชีวิตรอดในถิ่นฐานที่อาศัย

ยอด เป็นชายหนุ่มที่มีความลับสนที่ต้อเลือกกระหว่างความซื่อสัตย์หรือความต้องการตามร่างกาย เมื่อยอดได้มาพบกับบ๊อด โดยไม่รู้ว่บ๊อดเป็นภรรยาของตน ยอดก็มีความต้องการตามที่บ๊อดต้องการทำให้ยอดจำได้ แต่ยอดกลับยึดมั่นถือมั่นในความซื่อสัตย์ต่อภรรยาของตนที่ถึงแม้เขาจะจำภรรยาไม่ได้ก็ตาม

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

ความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมภายนอก พบว่าเป็นการต่อสู้ระหว่างมนุษย์กับค่านิยมของสังคม ในเรื่องของการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนที่จำเป็นจะต้องเลือกสิ่งที่ดีที่สุดให้กับตัวเอง แม้จะต้องทำการแย่งชิงกับหมู่บ้านอื่น ก็ต้องยอมทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มา ถึงแม้จะเป็นวิธีการที่สกปรกในสายตาของผู้อื่นก็ตาม ต้องทำเพื่อความอยู่รอด และดำรงเชื้อสายเผ่าพันธุ์ของตนไว้ให้อยู่รอดต่อไป โดยจะพบว่าชุมชนคนเลวได้วางแผนอย่างแยบคายเพื่อจะทำให้เมืองคนดีตายใจว่าจะอยู่อย่างสงบสุขตลอดไป แต่แล้วก็พบว่าการที่เมืองตนอยู่ได้อย่างสงบนั้นเป็นการกระทำที่ทำให้อีกฝ่ายตายใจเพื่อไม่เกิดความระแวงสงสัย จึงทำให้เมืองคนเลวเข้ามาทำการต่อสู้เพื่อยึดครองพื้นที่นี้เป็นของตัวเอง จะพบว่าความขัดแย้งในแง่ที่มีผู้หญิงเข้ามาเกี่ยวข้องในส่วนของความเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความขัดแย้งแบบตั้งใจ ถูกชักนำให้มาเป็นประเด็นสำคัญของการขัดแย้งนี้ ทั้งๆ ที่ถึงแม้จะไม่มีผู้หญิงก็เกิดการต่อสู้ระหว่าง 2 ชุมชนนี้ เท่ากับว่าเป็นการนำเอาผู้หญิงมาเป็นประเด็นในการกล่าวอ้างเพื่อหาข้ออ้างในการเข้าทำร้ายกันได้อย่างมีเหตุผล ไม่ใช่เพื่อสนองความต้องการเพียงเท่านั้น

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์ตัวละครหญิง คือ บ๊อด และ ดิง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

บ๊อด

หน้าตา จัดว่าเป็นคนหน้าตาดีคนหนึ่ง ใบหน้ารูปไข่เรียว ดวงตาโต สีตาสีน้ำตาล ริมฝีปากบาง คิ้วเข้มสีน้ำตาล เน้นการแต่งหน้าในโทนสีอ่อน ให้เป็นธรรมชาติมากที่สุด

รูปร่าง ค่อนข้างผอม จัดว่าเป็นคนที่มีรูปร่างเพรียว มีความสูงประมาณ 165 - 168 เซนติเมตร ผิวขาวเหลือง

สำหรับผม มีผมสีน้ำตาลเข้ม เส้นผมมีความยาวเกือบถึงกลางหลังเหยียดตรง ไขผมแตกข้าง เปิดหน้าผาก มีการรวบผมในช่วงขณะ เช่น อยู่บ้าน หรือออกไปข้างนอก และจะใช้ผ้าคลุมๆ ศีรษะไว้ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ใดรู้ว่าตนเป็นผู้หญิง เพื่อการอยู่รอดในสังคมนี้

การแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าในแบบที่เหมาะสมกับภูมิอากาศ โดยปกติจะเน้นใส่เสื้อผ้าที่ยืดสีด้าแขนยาว กางเกงผ้าด้าขายาว รองเท้าหุ้มส้นสีด้า มีผ้าห่มไหลผืนใหญ่เสมอ เพื่อการเดินทางที่คล่องตัวในการเดินทางไปยังที่ต่างๆ หรือการทำงาน

การตกแต่งร่างกาย พบการสวมใส่สร้อยคอ สร้อยข้อมือ ซึ่งวัตถุที่ใช้ส่วนมากจะทำมาจากโลหะเงินมากกว่า ไม่พบการใช้เครื่องประดับอื่นๆ ในการตกแต่งร่างกายแต่อย่างใด เน้นให้เห็นความเรียบง่าย

ดิง

หน้าตา จัดว่าเป็นคนหน้าตาดีคนหนึ่ง ใบหน้ารูปไข่รีเวว ดวงตาโต สีตาสีน้ำตาล ริมฝีปากบาง คิ้วเข้มสีน้ำตาล เน้นการแต่งหน้าในโทนสีอ่อน ให้เป็นธรรมชาติมากที่สุด

รูปร่าง ค่อนข้างผอม จัดว่าเป็นคนที่มีรูปร่างเพรียว มีความสูงประมาณ 165 - 168 เซนติเมตร ผิวขาวเหลือง

สำหรับผม มีผมสีน้ำตาลเข้ม เส้นผมมีความยาวเกือบถึงกลางหลังเหยียดตรง ไขผมแตกข้าง เปิดหน้าผาก มีการรวบผมในช่วงขณะ เช่น อยู่บ้าน หรือออกไปข้างนอก และจะใช้ผ้าคลุมๆ ศีรษะไว้ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ใดรู้ว่าตนเป็นผู้หญิง เพื่อการอยู่รอดในสังคมนี้

การแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าในแบบที่เหมาะสมกับภูมิอากาศ โดยปกติจะเน้นใส่เสื้อผ้าที่ยืดสีด้าแขนยาว กางเกงผ้าด้าขายาว รองเท้าหุ้มส้นสีด้า มีผ้าห่มไหลผืนใหญ่เสมอ เพื่อการเดินทางที่คล่องตัวในการเดินทางไปยังที่ต่างๆ หรือการทำงาน

การตกแต่งร่างกาย พบการใส่สร้อยคอหรือข้อมือ ซึ่งส่วนมากจะทำจากโลหะเงินมากกว่า ไม่พบการใช้เครื่องประดับอื่นๆ ในการตกแต่งร่างกายแต่อย่างใด

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

บัต เป็นคนพูดจาตรงไปตรงมาแบบไม่ค่อยคิด เข้าทำนองพูดก่อนคิด มีบุคลิกภาพของความเป็นผู้หญิงเก่ง ทั้งในด้านความคิด การต่อสู้ของเธอที่ไม่เป็นรองใคร โดยเฉพาะผู้ชาย เอาตัวรอดเก่ง เพราะอาศัยอยู่ในสังคมที่ต้องมีแต่คนเก่งเท่านั้นจึงจะอยู่รอด ดังนั้นการตัดสินใจของบัตจึงมีความเด็ดเดี่ยว กล้าหาญไม่แพ้ผู้ชาย

ติง เป็นผู้หญิงที่ชอบดื่มเหล้า จึงทำให้มีบุคลิกภาพที่ไม่ดีทั้งในด้านการพูด การเดิน การนั่ง ไม่ค่อยสนใจความรู้สึกของผู้อื่น ทำตามความต้องการในใจของตนอยู่เสมอ และที่สำคัญเป็นผู้หญิงที่มีความต้องการทางเพศสูง หวังสิ่งใดต้องได้ทันที จึงเป็นคนที่ไม่รู้จักพอ เนื่องจากเป็นคนที่มีความเชื่อว่าตนเองเป็นคนไร้ค่าที่ความต้องการของเธอไม่ได้รับการตอบสนอง และความต้องการที่ติงให้ความสำคัญมากคือ การมีเพศสัมพันธ์ให้มากที่สุด

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

บัต ปรากฏภาพของผู้หญิงที่เป็นฝ่ายกระทำเสมอ บัตเป็นนักวางแผนที่ฉลาดแกมโกง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้น ล้วนมีที่มาจากบัต เป็นฝ่ายเริ่มต้นที่จะมีความสัมพันธ์ทางเพศกับฝ่ายชายก่อน ถึงแม้ว่ายอดจะจำไม่ได้ก็ตามว่าบัตเป็นภรรยา แต่บัตก็ยังไม่ยอมแพ้ พบว่าบัตเป็นผู้หญิงที่เข้มแข็งที่จะต่อสู้ชีวิต ยืนหยัดอยู่ได้ด้วยตนเองถึงแม้จะขาดยอดไป แต่จริงๆ แล้วบัตยังมีบทบาทของการเป็นผู้ต้องการความช่วยเหลือ โดยต้องการความช่วยเหลือจากยอดในการให้ความสัมพันธ์ทางกายด้วย นอกจากนี้ บัตยังมีบทบาทของการเป็นภรรยาของยอดด้วย

ติง มีบทบาทของการตกเป็นเหยื่อ หรือวัตถุที่มีชีวิตอย่างหนึ่งของผู้ชายที่ใครจะพาไปทางไหนก็ไปได้โดยไม่ได้คำนึงถึงความรู้สึกของผู้หญิง ติงจึงเป็นเหมือนคนถูกปิดตาไม่ให้มองเห็นหรือเลือกทางเดินด้วยตนเอง เพราะจากการแสดงบทบาทที่ไม่มีสติอยู่เสมอ (ดื่มเหล้าทั้งวัน) ทำให้ติงไม่เห็นถึงการเอาตัวรอดจากการตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงนี้

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

บัต เป็นผู้หญิงวัย 25 - 29 ปี เป็นผู้หญิงที่แต่งงานแล้วมีสามี คือ ยอด แต่ต้องจากกันเพราะยอดถูกหักหลังจากเพื่อนร่วมงานกัน ทำให้บัตต้องกลายเป็นผู้หญิงที่ต้องการหาเลี้ยงชีพตนด้วยการเป็นคนขายของเร่ตามชบวนสินค้า ต้องอาศัยการปิดบังตัวตนความเป็นหญิงอย่างมิดชิด เพื่อปกป้องตนจากผู้ชายที่จะเข้ามาอำนาจเหนือกว่าเธอ และเป็นผู้เฝ้ารอคอยสามีอยู่เสมอ

ติง เป็นผู้หญิงในวัย 20 - 25 ปี ยังไม่ได้แต่งงาน และยังไม่ได้ประกอบอาชีพหาเลี้ยงตน ดำรงชีวิตภายใต้การเลี้ยงดูของพ่อ อยู่ในสังคมที่มีความเท่าเทียมกันหมด ยังต้องดิ้นรนต่อสู้กับชีวิตประจำวัน และแสวงหาความสำเร็จในสิ่งที่ฝันไว้

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

นับว่ามีภาพของผู้หญิงที่มีความเป็นสมัยใหม่ ในแง่ที่มีความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงตนเอง เพราะเข้าใจถึงสถานภาพของตนเองดี มีความมั่นใจในตนเองมากที่จะสามารถดูแลตัวเองได้ พยายามที่จะทำทุกอย่างเพื่อจะตอบสนองความต้องการของตนเอง ทุกคนจะต้องหลีกเลี่ยงให้กับความต้องการนี้ของเธอไม่ค่อยรับฟังเหตุผลของใคร ทำตามความรู้สึกหรือความเชื่อของตนมากกว่า แต่มีภาพการดิ้นรนที่จะทำทุกวิถีทางให้คนรักฟื้นความจำขึ้นมาให้ได้ เพื่อจะได้มีความเป็นครอบครัวต่อไป

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

จากการศึกษา พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิง บัด และดิง กับสถาบันต่างๆ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(ก) สถาบันสังคม

ตัวละครหญิง ได้ถูกจัดว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม นับเป็นเพียงข้ออ้างหนึ่งของผู้ชายที่จะเข้าทำร้ายกันและกันเท่านั้น จะพบว่าการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มจะถูกกำหนดให้ผู้ชายเท่านั้น ขณะที่ผู้หญิงในเรื่องจะอยู่โดยลำพัง แม้อยู่ท่ามกลางผู้ชาย แต่ก็ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีเป้าหมายอย่างเดียวกันกับผู้ชายในกลุ่มแต่อย่างใด กลับกลายเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้สังคมทั้ง 2 สังคมต้องล่มสลายไปมากกว่า

(ข) สถาบันการทำงาน

ตัวละครหญิงมีความเกี่ยวข้องข้องกับการทำงานอย่างไม่เด่นชัดมากนัก กล่าวคือ มีอาชีพเป็นนักขายของเร่ตามกองคาราวาน เป้าหมายหลักของการทำงาน คือ การออกตาม หาคณรักที่หายไปเท่านั้น และการเลี้ยงชีพตนเพื่อความอยู่รอดในบางส่วน จึงไม่พบการทำงานในตัวละครหญิงมากนัก

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องจะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง โดยได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ ปืน

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 1 ประการนี้ได้ 1 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนความเป็นชาย

สัญลักษณ์พิเศษแทนความเป็นชาย

สัญลักษณ์พิเศษที่อยู่ในประเภทนี้ คือ ปืน ถือเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่เป็นอาวุธของผู้ชายใช้เพื่อปราบปรามความชั่วร้ายที่ถูกกำหนดให้เป็นฝ่ายชายเหมือนกัน แสดงถึงการสร้างความเท่าเทียมกันระหว่างเพศเดียวกัน โดยมีปืนเป็นตัวแทนของผู้ชายที่ใช้เป็นอาวุธสำคัญที่จะใช้ทำร้ายผู้ชายด้วยกันอย่างได้ผล ในขณะที่ผู้หญิงใช้ปืนเพื่อแสดงให้ผู้ชายเห็นว่าตนก็มีอำนาจเช่นกัน

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

มุมมองในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ นั้น เป็นการเล่าเรื่องในมุมมองพหุสูตร (The Omniscient) ที่ทำให้ผู้ชมทราบเรื่องราวได้จากตัวละครทุกตัว ว่าใครกำลังทำอะไร คิดอะไรอยู่ แต่การเล่าเรื่องนี้จะเน้นไปที่บทบาทของตัวละครหลักชายมากที่สุด พบภาพผู้หญิงเป็นแค่องค์ประกอบเสริม หรือตัวกลางในการขัดแย้งระหว่างกันของกลุ่มเท่านั้น จึงทำให้ได้ทราบแต่เพียงเฉพาะความคิดเห็นหรือพฤติกรรมที่เป็นของผู้ชายมากกว่าที่จะรับรู้ถึงความคิด และความรู้สึกเล็กๆ ในใจของตัวละครผู้หญิง ทำให้ไม่ได้รับทราบถึงความเป็นผู้หญิงที่เก่ง ซึ่งเป็นภาพที่พบตอนต้นเรื่องเท่านั้น แต่สุดท้ายกลับเลือนหายไปเนื่องจากถูกบทบาทของผู้ชายกลบไป

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่องซุ่มเลือดแดนสิงห์พบว่า ผู้หญิงในภาพยนตร์มีลักษณะของผู้หญิงที่ยังต้องอยู่ภายใต้การถูกกดจากผู้ชาย พบว่าผู้ชายจะมีอำนาจเหนือกว่าผู้หญิง และชุมชนที่กำหนดในเรื่อง ยังอยู่ในระบบสังคมแบบชายเป็นใหญ่ ซึ่งเป็นระบบที่ทำให้ผู้หญิงเป็นฝ่ายถูกเอารัดเอาเปรียบทางเพศ และมองว่าผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกัน ทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชายในกิจกรรมต่างๆ เน้นการต่อสู้กันระหว่างผู้ชาย และนำผู้หญิงเข้าไปพัวพันอย่างไม่มีเหตุผล เพื่อหาข้อขัดแย้งระหว่างกลุ่ม ผู้หญิงไม่ได้ถูกจัดให้เป็นกลุ่ม เป็นเพียงคนๆ หนึ่ง และมีการกระจายตัว จะพบว่าผู้หญิงเป็นฝ่ายที่ถูกผู้ชายลากไปลากมาได้ ใช้ผู้หญิงเป็นเพียงข้ออ้าง หรือเป็นเพียงผู้รับกรรมจากการกระทำของผู้ชายเท่านั้น

สำหรับบทบาทของผู้หญิงที่แสดงให้เห็นว่าสามารถพึ่งพาตัวเองได้นั้น เช่น การถือปืน ได้ถูกลบโดยผู้ชายหมดสิ้น กลายเป็นเรื่องที่ด้อยกว่าผู้ชายไปโดยปริยายจากการถูกกำหนดให้อยู่ในสถานภาพที่ต้องแพ้ผู้ชาย เพราะโดยท้ายสุดแล้วผู้หญิงยังต้องการการปกป้องจากผู้ชายอีกด้วย ถึงแม้ตัวละครบางตัวจะมีลักษณะของผู้หญิงในยุคใหม่ แต่ก็ยังแฝงด้วยความเป็นยุคเก่าอยู่ โดยมีผู้ชายเป็นผู้กดขี่ให้ผู้หญิงเป็นเพียงผู้ตาม ไม่สามารถเลือกได้แม้กระทั่งคู่ครอง ต้องตกเป็นเหยื่อจากการกระทำของผู้ชายไปโดยไม่รู้ตัว ด้วยการกลายเป็นข้ออ้างของผู้ชายที่จะทำร้ายกัน

4.1.7 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง สัจธรรม

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง สัจธรรม มีการดำเนินเรื่องราวโดยตัดสลับเรื่องราวไปพร้อมกับเหตุการณ์ที่ตัวละครแต่ละตัวเผชิญ และมาเผชิญพร้อมกันเพื่อไขปัญหา และตัดสลับกับเหตุการณ์ในอดีตของตัวละคร โดยเริ่มเรื่องจากแดนได้รู้จักหญิงชราคนหนึ่งจากการหักรถหลบจนชนต้นไม้สลบไป หญิงชราให้การช่วยเหลือ และเหตุการณ์ของบีมกำลังจอดรถ อ้อมทำกระดางต้นไม้หล่นใส่รถบีม ทั้งคู่รู้จักกัน และเรื่องสุดท้ายของบีมที่รู้จักกับเด็กชายพวงมาลัยคนหนึ่ง

เรื่องราวก็ได้พัฒนาเหตุการณ์ไปเมื่อบีมกับแดนมาที่บ้านของหญิงชราและคุยกัน โดยหญิงชรามักใช้คำพูดที่เป็นนัยๆ ให้แดนฟังเสมอ คำพูดของหญิงชราทำให้แดนเข้าใจในภายหลัง เพราะเป็นคำทำนายล่วงหน้าที่จะเกิดกับแดน ในขณะที่บีมมาหาอ้อมที่ร้านอาหาร คุยเรื่องความเสียหายของรถ จนสนิทกัน และได้พามาให้แดนและบีม เพื่อนสนิทรู้จักอ้อม ทำให้แดนรู้สึกผิดสังเกตุในตัวอ้อม

เหตุการณ์ได้ถึงจุดวิกฤตเมื่อบีมพบว่าเด็กชายพวงมาลัยที่เขารู้จักได้ถูกรถชนบาดเจ็บสาหัส โดยบีมเป็นคนนำส่งโรงพยาบาล แดนมาหาหญิงชราเพื่อถามความจริงว่าทำไมถึงรู้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับเขา และในที่สุดก็เข้าใจเรื่องราวที่หญิงชรา อ้อม และเด็กชายพวงมาลัยที่เข้ามาพัวพันกับพวกเขาทั้ง 3 คน เป็นการบอกถึงลางร้ายว่าจะทำให้พวกเขาคนหนึ่งต้องตาย ทำให้แดนและบีมต้องรีบไปหาบีม และพบว่าบีมถูกเสารถครนหล่นมาทับในขณะที่กำลังต่อว่าช่างก่อสร้างที่มาสร้างอาคารใกล้ร้านของอ้อม

เหตุการณ์ได้เริ่มคลี่คลาย เมื่อเด็กชายพวงมาลัย (ในสภาพวิญญาณ) บอกเล่าตัวตนในอดีต เด็กเล่าเรื่องราวให้ฟังว่าเคยเป็นสุนัขตัวหนึ่งที่แดน บีม บีมในวัยเด็กได้ช่วยเหลือไว้ และวันหนึ่งสุนัขก็หาเด็กทั้ง 3 ไม่เจอ จึงขอความช่วยเหลือให้ได้พบกับเด็กทั้ง 3 นี้ในทุกชาติ พร้อมๆ กับบีมรู้ว่าเด็กชายพวงมาลัยได้ตายแล้ว สุนัขตัวนั้นได้เกิดมาในร่างเด็กชายพวงมาลัย อ้อม และหญิงชรา ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นอดีต ปัจจุบัน และอนาคตของเด็ก เมื่อเด็กชายพวงมาลัยตาย ทั้งหญิงชรา และอ้อมก็หายไป

ข. แก่นความคิด

ได้เสนอแก่นความคิดในเรื่องของการสำนึกในบุญคุณที่ไม่ได้มีเฉพาะในตัวมนุษย์เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังสามารถพบได้ในสัตว์ที่เราเรียกว่าสัตว์เดรัจฉานอีกด้วย สัตว์ในที่นี้คือ สุนัข โดยมนุษย์เราเมื่อมีคนทำความดีไม่ว่าจะใหญ่หรือเล็กให้ ก็จะเป็นความซาบซึ้งใจและเกิดความสำนึกในบุญคุณ และจะต้องหาทางตอบแทนบุญคุณคนๆ นั้นให้ได้ ซึ่งในภาพยนตร์เรื่องนี้

มีแก่นความคิดที่ได้เสนอภาพการตอบแทนบุญคุณของสัตว์เดรัจฉานในร่างของมนุษย์ โดยการมาปรากฏตัวให้ตัวละคร (บ๊ิก แดน) เข้ามาพิวพันและต้องคลี่คลายเงื่อนงำไปจนกว่าจะรู้ว่าใครกันแน่ที่จะต้องตกอยู่ในอันตราย

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง สังหารณ์ มีฉากทั้งหมด 14 ฉาก ประกอบด้วย สถานที่ทำงาน ลานจอดรถ บ้านไม้ของหญิงชรา ภายในรถยนต์ ถนน คอนโดมิเนียม ตลาด ชนบท ร้านกาแฟ ห้องนอน โรงพยาบาล สถานที่ก่อสร้าง เป็นต้น โดยมีรายละเอียด ดังตาราง

ตารางที่ 4.7 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่องสังหารณ์

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	บ้านไม้ของหญิงชรา	7
2.	โรงพยาบาล	6
3.	ร้านกาแฟ	5
4.	สถานที่ทำงาน	3
5.	ห้องนอน	3
6.	ถนน	3
7.	ลานจอดรถ	2
8.	ชนบท	2
9.	ตลาด	2
10.	ลิฟต์	2
11.	ภายในรถ	1
12.	คอนโดมิเนียม	1
13.	หน้าบ้าน	1
14.	สถานที่ก่อสร้าง	1
	รวมทั้งสิ้น	39

จำนวนครั้งของการปรากฏของฉากรวมกันทั้งสิ้น 39 ครั้ง พบว่า บ้านไม้ (ของหญิงชรา) เป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 7 ครั้ง รองลงมา คือ โรงพยาบาล จำนวน 6 ครั้ง และร้านกาแฟ จำนวน 5 ครั้ง ตามลำดับ

แต่การวิเคราะห์ฉากนี้ เมื่อแบ่งแยกฉากการปรากฏตัวของตัวละครหญิงแล้ว ปรากฏว่า ฉากที่มีจำนวนครั้งของการปรากฏตัวของตัวละครหญิงมากที่สุด คือ บ้านไม้ (ของหญิงชรา) มีจำนวน 7 ครั้ง โรงพยาบาล จำนวน 5 ครั้ง และร้านกาแฟ จำนวน 4 ครั้ง ตามลำดับ โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(1) บ้านไม้ (ของหญิงชรา) เป็นสถานที่ของการเปิดเผยความจริง กล่าวคือ ตัวละครชาย 2 คน ได้รับรู้ความจริงที่สงสัยเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ที่พวกเขาทั้ง 3 คน ได้เผชิญมา เมื่อได้มาที่บ้านของหญิงชราแล้วก็จะพบกับความจริงกลับไปทุกครั้ง เช่น แदनสงสัยเรื่องอ้อมว่าเป็นคนที่เขาเคยเห็นในรูปที่บ้านของหญิงชรา และหญิงชราได้เคยบอกว่าเธอตายไปแล้ว แต่แदनได้มาพบอ้อมอยู่กับบีม เขาจึงกลับไปถามหญิงชราอีกครั้ง จนได้รู้ความจริง

(2) โรงพยาบาล เป็นสถานที่ที่ให้การรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วยให้หายดี ให้ความหมายถึงแหล่งพักพิงที่มีความปลอดภัยทั้งทางร่างกายและจิตใจ จะพบว่าตัวละครเกี่ยวข้องกับโรงพยาบาลในเหตุผล คือ พบกับอุบัติเหตุ ต้องเข้ารับรักษาตัวที่โรงพยาบาล และเมื่อถึงมือหมอตัวละคร (บีม) ก็มีความปลอดภัย

(3) ร้านกาแฟ จัดเป็นสถานที่ทำงานแห่งหนึ่งของตัวละครหญิงหลัก ได้ให้ความหมายว่า ตัวละครผู้หญิงมีอาชีพการทำงานเป็นหลักเป็นแหล่ง (จะพบว่าสถานที่ทำงานนี้เป็นสถานที่ที่เดียวกันตลอด) สามารถพึ่งพาตนเองได้ เลี้ยงชีพตนเองได้ ไม่พบการทำงานของเธอที่ต้องตกอยู่ใต้อำนาจของเจ้าของร้าน (อ้อมเป็นเจ้าของร้าน) แต่เป็นที่ๆ เธอสามารถใช้อำนาจของเธอกับคนอื่นได้ (เฉพาะภายในร้าน)

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งของภาพยนตร์เรื่อง สัจธรรม พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 2 คู่ คือ หญิงชราและอ้อม แदन บีกและบีม

หญิงชราและอ้อม เป็นความขัดแย้งในเรื่องของการรู้จักตัวตน โดยหญิงชราจะเป็นเสมือนผู้ให้คำเฉลยแก่ตัวละครชายได้รู้ความจริงที่เป็นเงื่อนงำอยู่ และยังรู้ว่าตนเป็นใคร มีสถานภาพเป็นเช่นไร แต่อ้อมกลับไม่รู้ตัวตนที่แท้จริงของตน จากคำพูดที่ว่า เธอไม่รู้ว่าเธอเป็นใคร เพราะเธอจำไม่ได้ จำได้แต่เพียงที่แม่ของเธอบอกเท่านั้น

แดน บิ๊กและบีม เป็นความขัดแย้งในเรื่องของความเชื่อถือซึ่งกันและกัน โดยบีมไม่เชื่อในสิ่งที่แดนและบิ๊กพูดเกี่ยวกับอ้อม เนื่องจากบีมนึกว่าแดนมีความนินทาชอบในตัวอ้อม และพยายามพูดใส่ร้ายอ้อมให้บีมเลิกยุ่งกับอ้อม ทำให้บีมไม่พอใจมาก จนเกิดความไม่ไว้วางใจและไม่เชื่อถือในสิ่งที่แดนและบิ๊กตั้งใจจะบอก แต่เมื่อบีมได้ประสบในสิ่งที่เพื่อนๆ ต้องการจะบอก ทำให้เขาเข้าใจเพื่อนๆ ในที่สุด

จะพบว่าความขัดแย้งระหว่างตัวละครชายทั้ง 3 คน จะมีผู้หญิงเป็นศูนย์กลางของความขัดแย้ง ทำให้เหล่าตัวละครชายเกิดความหมองเหม็น จากการเป็นเพื่อนสนิทยอมกลายเป็นศัตรูกันได้ในที่สุด

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งนี้เกิดขึ้นกับตัวละครในเรื่อง คือ อ้อม

อ้อม มีความสับสนในจิตใจด้วยการที่กลายเป็นผู้ไม่รู้ตัวตนที่แท้จริง รู้ว่าตนเป็นเช่นไรจากคำบอกเล่าจากแม่ของตนเท่านั้น (โดยแม่ก็ไม่มีตัวตนในเรื่อง) แต่อ้อมก็ไม่ใช่คนที่อยากรู้ว่าจริงๆ แล้วตนเป็นใครกันแน่ และตั้งใจที่จะดำเนินชีวิตไปเรื่อยๆ เป็นอย่างนี้ตลอดไป แต่เมื่อตัวละครทั้ง 3 คนเข้ามาพัวพันกับอ้อมมากขึ้น และทำให้อ้อมเริ่มมองหาความจริง แต่อ้อมก็ไม่อยากทำ เพราะถ้ารู้ความจริง เธอก็กลัวว่าชีวิตจะเปลี่ยนแปลงไปจากที่เป็นอยู่

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างโลกแห่งความจริงและโลกแห่งความเชื่อ กล่าวคือ ตัวละครชายทั้ง 3 คน เป็นผู้ที่อยู่ในยุคสมัยที่โลกมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้ไม่ค่อยเชื่อในสิ่งที่เร้าลับ จากกรรที่ไม่สนใจในสิ่งที่หญิงชราพูดเป็นนัยๆ เมื่อเป็นความจริง ทำให้โลกแห่งความจริงและโลกแห่งความเชื่อมีความเหลื่อมล้ำกัน คือ มีความเชื่อในแบบที่เชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่ง เพราะขัดกับกระแสสังคมในยุคปัจจุบัน เมื่อโลกแห่งความเชื่อเข้ามาครอบงำมากขึ้น (จากกรรที่หญิงชราเริ่มคลายปมปัญหาให้ตัวละครชาย) ทำให้ตัวละครชายต้องการที่จะถอยห่างจากสิ่งที่ยังขัดแย้งอยู่ในใจ แต่เมื่อไม่สามารถทำได้ จึงต้องวิ่งเข้าหาเพื่อต้องการที่จะรู้ความจริงให้ได้ถึงความเชื่ออื่นๆ ของหญิงชรา

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์ตัวละครหญิง คือ อ้อม และหญิงชรา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

อ้อม

หน้าตา จัดว่าเป็นคนหน้าตาดีคนหนึ่ง ใบหน้ารูปไข่เรียว ดวงตาโต สีตาสีน้ำตาล ริมฝีปากบาง คิ้วเข้มสีน้ำตาล เน้นการแต่งหน้าในโทนสีอ่อน ให้เป็นธรรมชาติมากที่สุด รูปร่าง ค่อนข้างผอม จัดว่าเป็นคนที่มีรูปร่างเพรียว มีความสูงประมาณ 165 – 168 เซนติเมตร ผิวขาวเหลือง

สำหรับผม มีผมสีดำโทนอ่อน เส้นผมมีความยาวประมาณเส้นผมเหยียดตรง ไว้ผมแฉกกลาง เปิดหน้าผาก มีไรผมข้างศีรษะ พบภาพการรวบผมครั้งศีรษะขณะทำงาน และไม่ชอบให้มีเครื่องประดับติดอยู่บนศีรษะแต่อย่างใด

การแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าที่ไม่ตามแฟชั่น แต่จะใส่เสื้อผ้าในแบบที่ตนใส่ได้ โดยปกติจะเน้นใส่เสื้อที่เน้นคอลูกไม้ โทนสีอ่อน กระโปรงยาวคลุมเข่า และรองเท้าเปิดส้น ส้นแหลมไม่สูงมากนัก รูปแบบการแต่งกายจะออกในแนวผู้หญิงหวานมากกว่าแนวอื่นๆ

การตกแต่งร่างกาย พบการใส่สร้อยเงินบางๆ ที่คอ กำไลเล็กๆ สีเข้ากันได้กับเสื้อผ้า เน้นความเรียบง่ายเป็นหลัก ไม่พบการใช้กระเป๋าไว้มือของ

หญิงชรา

หน้าตา เป็นผู้หญิงสูงวัย หน้าตามีความเหี่ยวย่นและร่องรอยบนใบหน้ามาก มีดวงตาริเล็ก สีตาสีดำ ไม่พบการแต่งหน้าด้วยเครื่องสำอาง

รูปร่าง ค่อนข้างผอม มีความสูงประมาณ 160 – 165 เซนติเมตร ผิวขาวเหลือง ออกซีด

สำหรับผม มีผมดอกเลา คือ ส่วนผสมระหว่างผมดำและผมขาว เส้นผมมีความยาวประมาณ รวบผมตั้งไว้ด้านหลัง ไว้ผมแฉกข้าง เปิดหน้าผาก และไม่พบการใส่เครื่องประดับติดอยู่บนศีรษะแต่อย่างใด

การแต่งกาย เป็นเสื้อคอกลมผ้าพลิว เน้นแบบสมัยโบราณ และผ้าถุงยาวถึงครึ่งน่องลายดอก รองเท้าแตะ ไม่พบการเปลี่ยนรูปแบบการแต่งกายในเรื่องเลย

การตกแต่งร่างกาย ไม่พบการตกแต่งร่างกายด้วยเครื่องประดับแต่อย่างใด

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

อ้อม เป็นผู้หญิงที่ยังต้องพึ่งพิงผู้อื่นทางด้านจิตใจ จากการที่อ้อมเสียใจที่ลูกค้าต้องรีบออกจากร้านกาแฟของเธอ และไม่ยอมที่จะกินอาหารที่เธอทำ ทำให้อ้อมเสียใจมาก ต้องยึดตัวละครชาย (บีม) เป็นที่พึ่งทางใจของตน (จากการร้องไห้ และซบไหล่บีม) เป็นผู้หญิงที่

อ่อนไหวง่าย มีความอ่อนหวานอยู่ในตัว พบได้จากการแต่งกาย และค่อนข้างนุ่มนวล ไม่กล้าเผชิญหน้าจากความเป็นจริง จากฉากที่บีมถามว่าอ้อมคิดอย่างไรถึงมาเปิดร้านตรงที่การก่อสร้างนี้ แต่อ้อมห้ามไม่ให้บีมพูด เพราะมันจะเป็นกลางสำหรับเธอ แสดงถึงการไม่ยอมรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่กับตัวในขณะนั้น หรืออีกนัยหนึ่งคือการไม่ยอมรับความจริง

หญิงชรา ต้องการความรักและที่พึ่งพิงทางใจสูง จากที่เน้นย้ำถามแดนว่า จะได้พบเขาอีกหรือไม่ จนกว่าจะได้คำตอบจากแดน หญิงชราจึงจะพอใจ และปล่อยให้แดนกลับไปแสดงถึงความเหงาที่มีอยู่ในตัวเองสูง ต้องพึ่งพิงผู้อื่นทางด้านจิตใจ มีความลึกลับ ขอบพูดเป็นปริศนาให้ผู้อื่นขบคิด เนื่องจากเป็นตัวแทนของอนาคต (ของเด็กชายพวงมาลัย) ทำให้รู้เรื่องราวมากกว่าคนอื่น ค่อนข้างเยียบขรึม เหงา ต้องการเพื่อน แสดงออกจากการที่หยิบรูปภาพของอ้อมมาดูอย่างทะนุถนอมด้วย

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

อ้อม มีบทบาทของผู้หญิงที่เป็นฝ่ายถูกกระทำจากผู้ชาย ในที่นี้คือ ช่างก่อสร้าง โดยได้รับการคุกคามจากอำนาจที่มาพร้อมกับกฎหมาย (การก่อสร้างนี้ได้รับการอนุญาตตามกฎหมาย) ที่มีผู้ชายเป็นผู้บัญญัติ (จากการปักป้าย) จึงทำให้อ้อมไม่สามารถที่จะดำเนินชีวิตในด้านการงานได้อย่างปกติสุข

มีคุณสมบัติของการเป็นผู้หญิงที่ไม่ต่อสู้ มีความอ่อนหวานอยู่ในตัว จะพบจากการที่ปล่อยให้บีมต่อว่าเธออยู่ฝ่ายเดียวโดยไม่ได้แย้งบ้าง (ทำกระถางหล่นใส่รถ) เป็นผู้หญิงเยียบๆ แต่มีเหตุผลในการยอมรับความจริงในเรื่องตัวตนของตนเอง ไม่ได้ดื้อ และมีความรักนวลสงวนตัวด้วย ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ผู้ชายมักชอบเสมอ (บีมแอบชอบเธอเพราะเหตุผลนี้)

หญิงชรา มีบทบาทเพียงเป็นผู้ให้เงื่อนไขแก่ตัวละครชาย และเมื่อตัวละครชายพบปัญหาแล้ว หญิงชราจะทำหน้าที่ของผู้ไขความกระจ่าง ดังนั้นหญิงชราจึงมีบทบาทของการเป็นฝ่ายกระทำมากกว่าอ้อม โดยเป็นผู้ที่รู้ชะตาชีวิตของตัวละครทั้ง 3 คน หญิงชราจึงเปรียบเสมือนผู้ทำนายอนาคตให้กับตัวละครชาย

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

อ้อม เป็นผู้หญิงวัย 20 – 24 ปี มีกิจการร้านกาแฟเป็นของตัวเอง แต่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จะเห็นว่าที่ตั้งร้านกาแฟของอ้อมนั้น อยู่ใกล้กับแหล่งก่อสร้างอาคาร ตึกที่อ้อมเปิดทำเป็นร้านจะสิ้นเสมอ ทำให้ไม่มีลูกค้ากล้าเข้ามานั่งในร้าน มีบีมเป็นผู้ต่อสู้ให้อ้อมโดย

การต่อว่าช่างก่อสร้างให้ ทำให้อ้อมมีสภาพของการเป็นผู้หญิงที่ไม่ต่อสู้อย่างโดยตรง จะกระทำผ่านตัวละครชาย มีสภาพของการเป็นผู้หญิงอ่อนแอ ต้องหลบหลังผู้ชายอยู่เสมอ

หญิงชรา มีสถานภาพที่เป็นความลับต่อสังคม ไม่มีใครล่วงรู้ว่าหญิงชราเป็นใคร เนื่องจากไม่มีใครสังเกตเห็นหญิงชราเลย นับว่าหญิงชราจึงเป็นผู้หญิงที่ต้องหลบความเป็นตัวจริงของตนไว้

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

การที่อ้อมเป็นผู้หญิงที่รักความสงบ ไม่คิดที่จะไปทำร้ายใคร ยึดคติที่ว่าอยู่เฉยๆ แล้วจะดีเอง ทำให้อ้อมมักเป็นฝ่ายต้องได้รับความเสียใจอยู่เสมอ เป็นผู้หญิงที่รักสันโดษ จึงชอบที่จะอยู่ตัวคนเดียวในบ้านของตัวเอง ไม่คิดจะยุ่งเกี่ยวกับใครมากนัก แต่เมื่อมีผู้นำที่ทำให้เธอได้ก้าวออกสู่สังคม ทำให้เธอกล้าที่จะเดินออกมาจากบ้านมากขึ้น คือ การมาพบปะเพื่อน ๆ ของปิม จากปัญหาที่อ้อมไม่รู้ตัวตนของตนอย่างแท้จริง (จากความจำเสื่อมในวัยเด็ก) ทำให้อ้อมไม่เป็นคนที่ชอบจดจำ พบภาพการไม่ยอมให้ปิมถ่ายรูปให้ เพราะอ้อมไม่ยอมให้ตัวเองอยู่ในความทรงจำของใคร หรือมีความทรงจำที่ดีเก็บไว้

หญิงชราในเรื่องมักไม่ชอบให้ใครรู้ความจริงจากปากของตนก่อนที่จะได้พบเจอเหตุการณ์นั้นๆ ด้วยตัวของตัวเอง กล่าวคือ จะไม่บอกความจริงให้ตัวละครชายรู้จนกว่าตัวละครชายจะได้ประสบเหตุการณ์ด้วยตัวเองเสียก่อนจึงจะบอกความจริงได้ เพราะคิดว่า ถ้าตัวละครชายเหล่านี้ได้รู้ความจริงก่อน พวกเขาจะก็ยังไม่รู้ถึงเหตุผลที่แท้จริงที่หญิงชรา อ้อม และเด็กชาย พวงมาลัยมาเกี่ยวข้องกับพวกเขาในช่วงเวลาที่ใกล้เคียงกัน (ซึ่งทั้ง 3 คนแท้จริงแล้วเป็นสุนัขที่พวกเขาได้ให้ความช่วยเหลือไว้ในวัยเด็กนั่นเอง)

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับสถาบันต่างๆ ได้เกิดขึ้นกับตัวละคร อ้อมและหญิงชรา กับสถาบันต่างๆ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(ก) สถาบันสังคม

สถาบันทางสังคมในที่นี้คือ กรุงเทพฯ จัดว่าเป็นสังคมเมืองที่ผู้คนล้วนแต่ต้องการทำความฝันของตนให้เป็นจริง เป็นสังคมแห่งโลกวัตถุ ถือความเป็นตัวตนที่สำคัญ แต่อ้อมมองสังคมด้วยสายตาที่เป็นมิตร ไม่ทำร้ายใคร พบจากการที่เธอห้ามไม่ให้ปิมไปต่อว่าช่างก่อสร้าง

(ข) สถาบันการทำงาน

ตัวละครหญิงที่ชื่ออ้อม เป็นตัวละครหญิงที่มีความเกี่ยวข้องกับอาชีพการงานมากที่สุด โดยได้มีกิจการเป็นของตัวเอง คือ เปิดร้านขายกาแฟที่อยู่ในสังคมแคบๆ ไม่กว้างขวางนัก และไม่พบความรุ่งเรืองในการทำงาน แต่ตัวละครหญิงมีความรักในอาชีพการงานของตนมาก เพราะมีความอิสระสูง ไม่ต้องเกี่ยวพันกับใครโดยตรง โดยเฉพาะการที่มีเจ้านายเป็นผู้ชาย จะไม่พบว่าตัวละครหญิงมีเจ้านายเป็นผู้ชายหรือแม้กระทั่งผู้หญิง

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องจะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง โดยได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ ตึกตาสุนัข และรูปถ่าย

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 2 ประการนี้ได้ 2 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนความทรงจำ และสัญลักษณ์พิเศษแทนการเป็นตัวแทน

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนความทรงจำ

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ รูปถ่าย เป็นสิ่งที่ใช้เก็บความทรงจำได้เป็นเวลานาน กระตุ้นเตือนความจำได้อย่างดีในยามที่จำไม่ได้ จะพบว่าหญิงชราจะมีภาพถ่ายใบหนึ่งที่เธอเก็บไว้นานมาก คือ ภาพถ่ายของหญิงชราที่ถ่ายไว้ตั้งแต่เป็นสาว (หรืออ้อมในอดีต)

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนการเป็นตัวแทน

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ ตึกตาสุนัข จัดว่าเป็นตัวแทนอย่างหนึ่งของการเป็นสุนัข (ในคราบมนุษย์) โดยเด็กชายพวกมาลัยได้เป็นผู้มอบตึกตาสุนัขให้แก่บิก เพื่อขอแลกกับรถของเล่นภายในรถของบิก แสดงความหมายของการนำตัวตนของตนมาให้แก่ผู้ที่มีบุญคุณในอดีต

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

มุมมองในการเล่าเรื่องเป็นแบบพหุสูตร (The Omniscient) ทำให้เข้าถึงความรู้สึก ความนึกคิด การสนทนา จากตัวละครทุกตัว แต่การเล่าเรื่องนี่ยังมีส่วนที่ปิดบังไม่ให้อ้อมรู้ว่ามีหญิงชราจึงรู้อนาคตล่วงหน้าของตัวละครชายทั้ง 3 คน เนื่องจากการเล่าเรื่องในภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นการเล่าเรื่องโดยผ่านมุมมองของตัวละครทั้งชายทั้ง 3 ตัวเองที่เป็นผู้มองผู้หญิงในเรื่อง ว่าทำไมพวกเขา โดยเฉพาะหญิงชราจึงไม่บอกความจริง แต่สุดท้ายเรื่องราวก็มาเปิดเผยได้เพราะการติดตามสืบหาของตัวละครชายเอง และเป็นผู้คลายตัวตนที่แท้จริงให้กับตัวละครหญิงที่ชื่ออ้อมด้วย

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่องสังหรณ์พบว่า ผู้หญิงในภาพยนตร์มีลักษณะของการเป็นผู้หญิงที่มีบทบาทที่ไม่ก้าวหน้า เป็นเพียงผู้ช่วยของผู้ชายเท่านั้น เป็นเพียงผู้ต้องมาตอบแทนบุญคุณของผู้ชาย จึงเท่ากับการถูกกดขี่โดยไม่รู้ตัวให้ติดตามผู้ชายไปตลอด ผู้หญิงจึงเป็นเพียงแค่งานของผู้ชาย จึงไม่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ได้รับแรงกดดันจากผู้ชาย ไม่มีอำนาจในการต่อรองกับผู้ชาย ไม่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้หญิงที่กล้าเดินออกจากระบบได้ด้วยตนเอง มีความอ่อนแอ ไม่รู้จักตัวตนที่แท้จริงของตนเอง เรื่องราวจึงกำหนดให้ผู้หญิงมีลักษณะของการเป็นคนที่ความจำเสื่อม ดังนั้นผู้หญิงในภาพยนตร์จึงมีความสำคัญแค่เพียงการให้ความช่วยเหลือผู้ชายให้พ้นจากอันตรายเท่านั้น และเมื่อหมดภาระหน้าที่ก็ถูกลดบทบาทลงไป ไม่ได้แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของผู้หญิง หรือการต่อต้านไม่ให้ตนเองต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิพล หรือการดิ้นรนที่จะออกมาจากมุมมืดแต่อย่างใด

4.1.8 การวิเคราะห์ภาพยนตร์เรื่อง 191½ มือปราบทราบแล้วป่วน

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง 191 ½ มือปราบทราบแล้วป่วน มีการดำเนินเรื่องไปตามภาวะของเหตุการณ์ โดยเริ่มเรื่องที่หมวดชาติที่เพิ่งเข้าทำงานใหม่ ต้องจับคู่กับคู่หูคนหนึ่ง คือ จำเรื่อง ที่ต้องจับคู่กันเพื่อปฏิบัติการกิจออกตรวจท้องที่ด้วยกัน ทั้งคู่มีความขัดแย้งกันในเรื่องความแตกต่างของวิธีการทำงาน

ปัญหาเริ่มต้นที่หมวดชาติไม่ชอบใจที่จำเรื่องมาสาย ไม่สนใจการติดตามคนร้ายอย่างจริงจัง และจำเรื่องมีในสิ่งที่ตรงกันข้ามกับเขา เมื่อพบเจอปัญหาเล็กๆ น้อยๆ เช่น คู่สามีภรรยาทะเลาะกัน หรือคนเมายาบ้าจับตัวประกัน หมวดชาติแก้ปัญหามาหลักการที่เรียนมา แต่ไม่เป็นผลสำเร็จ แต่ด้วยประสบการณ์ของจำเรื่องที่สั่งสมมานาน จึงมีวิธีการแก้ปัญหาคืออาศัยความเป็นไทยเข้าช่วย กลับกลายเป็นผลสำเร็จ จากการไม่ยอมรับและเชื่อถือจำเรื่องของหมวดชาติ ในที่สุดคนทั้งคู่ก็หันหน้าเข้ามาเห็นอกเห็นใจ และเข้าใจกันในฐานะเพื่อนมนุษย์ที่มีความทุกข์ด้วยกัน หมวดชาติจึงได้ยอมรับจำเรื่องด้วยความสนิทใจ

โครงเรื่องนี้ ได้เน้นการเล่าเรื่องที่มีตัวละครผู้ชายเป็นหลัก ตัวละครหญิงมีอาชีพเป็นนักข่าวที่ติดตามข่าวอาชญากรรม จึงต้องติดตามคนทั้งสองได้เข้ามา และมีส่วนเพียงประสานความเข้าใจระหว่างตัวละครชายทั้ง 2 คน คือ หมวดชาติและจำเรื่องเท่านั้น พร้อมๆ กับการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานของจำเรื่องที่มีประสบการณ์ด้านการทำงานมากกว่าไปด้วย

ข. แก่นความคิด

ได้เสนอแก่นความคิดที่ว่า การทำงานบางอย่างต้องอาศัยความยืดหยุ่นบ้าง ต้องมีการยอมรับซึ่งกันและกัน หรือมีความประนีประนอม ถ้าทำงานด้วยความตรงไปตรงมาอย่างเดียว ก็อาจไม่ประสบความสำเร็จได้ จะพบว่าหมวดชาติก็ได้พบหลักความจริงข้อนี้จากจำเรื่องด้วย เนื่องจากการทำงานของตำรวจหนุ่มรุ่นใหม่ไฟแรงก็อาจจะทำให้มีความตั้งใจในการทำงานมาก และยึดหลักจากการเรียนในตำราหรือการฝึกปฏิบัติ แต่เมื่อพบว่าการทำงานบางครั้งไม่จำเป็นต้องเถรตรงเสมอไป ขึ้นอยู่กับวิธีการปฏิบัติตามสถานการณ์ และความเข้าใจของผู้อื่น เช่น จำเรื่องจะเข้าใจในชีวิตของการเป็นสามีภรรยาที่ต้องมีการกระทบกระทั่งกันบ้าง แต่จริงๆ แล้วก็ยังมีความรักต่อกัน เป็นต้น

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง 191½ มือปราบทราบแล้วป่วน มีฉากทั้งหมด 33 ฉาก ประกอบด้วย ห้องนั่งเล่น ถนน สถานีตำรวจ ภายในรถตำรวจ ชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข ร้านทอง สะพานลอย ตลาด สนามกอล์ฟ สำนักพิมพ์ ร้านอาหาร เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.8 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง 191½ มือปราบทราบแล้วป่วน

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	ภายในรถตำรวจ	28
2.	สถานีตำรวจ	11
3.	ชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข	7
4.	หน้าบ้าน	4
5.	คอนโดมิเนียม	3
6.	ร้านทอง	3
7.	ถนน	3
8.	ตึกร้าง	2
9.	สนามหญ้า	2
10.	ร้านสนุกเกอร์	2
11.	ใต้สะพานลอย	2
12.	บ้านในชนบท	2
13.	ร้านอาหาร	2

14.	ห้องนั่งเล่น	2
15.	ซูเปอร์มาร์เก็ต	2
16.	สถานีขนส่งหมอชิต	2
17.	ศาลฟ้า	1
18.	ลิฟต์	1
19.	กองฝึกสุนัขตำรวจ	1
20.	สวนสาธารณะ	1
21.	ทางรถไฟ	1
22.	ทางเดินในซอย	1
23.	ปั๊มน้ำมัน	1
24.	ภายในรถแท็กซี่	1
25.	สำนักพิมพ์	1
26.	สนามกอล์ฟ	1
27.	ตลาด	1
28.	ท่าเรือ	1
29.	สะพานข้ามแม่น้ำ	1
30.	สะพานลอย	1
	รวมทั้งสิ้น	91

จำนวนครั้งของการปรากฏของฉากรวมกันทั้งสิ้น 91 ครั้ง พบว่า ภายในรถตำรวจ เป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 28 ครั้ง รองลงมา คือ สถานีตำรวจ จำนวน 11 ครั้ง และชุมชน อยู่เย็นเป็นสุข จำนวน 7 ครั้ง ตามลำดับ

แต่การวิเคราะห์ฉากนี้ เมื่อแบ่งแยกจากการปรากฏตัวของตัวละครหญิงแล้ว ปรากฏว่า ฉากที่มีจำนวนครั้งของการปรากฏตัวของตัวละครหญิงมากที่สุด คือ ภายในรถตำรวจ มีจำนวน 5 ครั้ง สถานีตำรวจ จำนวน 4 ครั้ง และชุมชนอยู่เย็นเป็นสุข จำนวน 3 ครั้ง ตามลำดับ โดยมี รายละเอียด ดังต่อไปนี้

(1) ภายในรถตำรวจ เป็นฉากที่พบมากที่สุดในเรื่อง หมอชาติ จำเรื่อง และ เมย์ (นักข่าว) ให้เป็นยานพาหนะในการออกตรวจท้องที่ เพื่อความสงบสุขของชุมชน โดยเมย์ อาศัยรถตำรวจเป็นที่แสวงหาความรู้ และข้อมูลในการทำงานของตนให้ประสบความสำเร็จ

(2) สถานีตำรวจ เป็นสถานที่แห่งความปลอดภัยและความอบอุ่นใจของประชาชน เมื่อมีสถานีตำรวจตั้งอยู่ในชุมชน ชุมชนนั้นก็ปลอดภัยจากความเลวร้ายที่สิงอยู่ สถานีตำรวจจึงเป็นแหล่งที่พึ่งพิงทั้งทางร่างกายและจิตใจของประชาชนทั่วไป

(3) ชุมชน ในที่นี้ คือ หมู่บ้านหนึ่งที่คล้ายกับแหล่งแออัด จึงเป็นสถานที่ที่มีสิ่งผิดกฎหมายหลายประการ อาทิ เล่นการพนัน ค้ายาบ้า เป็นต้น ชุมชนจึงเป็นเสมือนพื้นที่สาธารณะที่เปิดกว้างให้คนแต่ละบ้านมารวมกันเมื่ออยู่มาพบกันนอกบ้าน ทำให้คนที่ไม่เคยเห็นหน้า มาทำรู้จักคุ้นเคยกัน จะพบว่า ทุกคนในชุมชนจะรู้จักกันหมดทุกคน รู้ว่าใครเป็นใคร

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในภาพยนตร์เรื่อง 191½ มีอุปาทานแล้วป่วน พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 1 คู่ คือ หมวดชาติและจำเรื่อง

หมวดชาติและจำเรื่อง จะเห็นว่า 2 คนนี้มีความขัดแย้งกันในเรื่องของอุดมการณ์ หมวดชาติมีความเชื่อมั่นในหลักการและการเป็นตงฉิน หุ่นเทชีวิตเพื่อพิทักษ์สันติราษฎร์ ในขณะที่จำเรื่องมีความเชื่อมั่นในวิถีถ้อยที่ถ้อยอาศัยแบบไทยๆ เป็นจำที่หมดไฟ แต่เติมไปด้วยประสบการณ์ในการทำงานมากเนื่องจากเข้าทำงานก่อน และมีอายุมากกว่าได้พบเจอเหตุการณ์ต่างๆ มากมาย จึงสามารถให้ประสบการณ์ในการแก้ปัญหา ซึ่งทำให้หมวดชาติไม่ชอบใจในวิธีการที่ไร้หลักการตามที่เขาได้ร่ำเรียนมา เพราะเขาคิดว่าการทำงานควรจะเป็นไปโดยหลักการ ไม่ใช่เป็นการทำแบบถ้อยที่ถ้อยอาศัย

โดยความขัดแย้งนี้ ได้มีตัวละครหญิงเข้ามาเกี่ยวข้องโดยเป็นผู้ประสานความขัดแย้งระหว่างตัวละครชายทั้ง 2 คนนี้ด้วย

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งนี้เกิดขึ้นกับตัวละครในเรื่อง 2 ตัว คือ หมวดชาติ และเมย์

หมวดชาติ เป็นความขัดแย้งที่เกิดจากการเป็นตำรวจหนุ่มที่ตรงไปตรงมา แต่สิ่งที่เขาปฏิบัติไปนั้นไม่ค่อยจะเป็นผลสำเร็จ และมองว่าการเป็นตำรวจที่ถ้อยที่ถ้อยอาศัยต่อคนร้ายหรือกระทำผิดไปบ้างนั้น จะทำให้เกิดการได้ใจ คนดีเดือดร้อน แต่จากวิธีการที่จำเรื่องแก้ปัญหา

และเป็นผลสำเร็จ ทำให้หมวดชาติรู้สึกสับสนกับสิ่งที่เขาเรียนรู้มาจากตำรา แต่เอามาใช้กับความ เป็นจริงในชีวิตไม่ได้

เมย์ พบว่ามีการขัดแย้งในการเลือกที่จะดำเนินชีวิตด้านการประกอบอาชีพ โดย เมย์เป็นนักข่าวหน้าใหม่ที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการทำงาน เมื่อโดนบรรณาธิการต่อว่าเรื่องการ สัมภาษณ์ของเธอที่ทำไม่ดี ทำให้เมย์ท้อแท้ใจที่จะทำงานต่อ หรือจะออกจากงานนี้ไปดี เป็น ความกดดันที่ทำให้เมย์สับสน แต่สุดท้ายเมย์จึงเข้าใจถึงความสนุกของงานมากขึ้น

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

เป็นความขัดแย้งที่ให้ค่ากับข้อ 2 ข้อ คือ ความรู้จากตำรา และ ความรู้จาก ประสบการณ์ โดยความรู้จากตำราเป็นความรู้ที่บุคคลได้ศึกษาจากตำราเรียน โดยมีครูผู้สอนเป็น ตัวกลางทำความเข้าใจระหว่างผู้เรียน กับคำสอน แต่เมื่อออกมาเผชิญกับโลกภายนอกแล้วจะ รับรู้ได้ว่าความรู้จากตำราบางอย่างไม่สามารถนำมาใช้ได้ สถานการณ์จริง ดังนั้นความรู้จาก ประสบการณ์จึงเป็นการเรียนรู้ที่สำคัญของมนุษย์ พบว่า หมวดชาติเป็นตัวแทนของการเรียนรู้ผ่าน ตำรา เมื่อเขาได้รู้จักจำเรื่อง และเห็นวิธีปฏิบัติอย่างไม่มีหลักการ ใช้เพียงความรู้สึก และ ประสบการณ์ที่หล่อหลอมชีวิตเขามานานเป็นเครื่องตัดสิน ก็ประสบความสำเร็จได้

ในความขัดแย้งนี้ ตัวละครหญิงได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเป็นตัวละครตัวหนึ่ง ที่ได้รับการเรียนรู้จากตัวละครชายที่ชื่อ จำเรื่อง ไปพร้อมๆ กับหมวดชาติ เนื่องจากเป็นผู้ที่ยังขาด ในประสบการณ์ของการทำงานเช่นเดียวกัน ได้เรียนรู้ว่าบางครั้งการทำงานโดยใช้การเรียนรู้จาก ในตำราอย่างเดียวยังไม่พอ ต้องมีการเรียนรู้จากความผิดพลาด หรือการมองจากการทำงานของ ผู้อื่นด้วย ตัวละครหญิงจึงเข้าใจและเลือกที่จะประกอบอาชีพนักข่าวต่อไป

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์ตัวละครหญิง คือ เมย์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

หน้าตา จัดว่าเป็นคนหน้าตาดีคนหนึ่ง ใบหน้ากลม ดวงตาโต สีตาสีน้ำตาล ริมนิปากกลางหน้า คิ้วเข้มสีน้ำตาล เน้นการแต่งหน้าในโทนสีอ่อน ให้เป็นธรรมชาติมากที่สุด

รูปร่าง ค่อนข้างผอม จัดว่าเป็นคนที่มีรูปร่างเพรียว มีความสูงประมาณ 165 – 168 เซนติเมตร ผิวขาวเหลือง

สำหรับผม มีผมสีน้ำตาลเข้ม เส้นผมมีความยาวเกือบถึงกลางหลังเหยียดตรง ใ่วผมแฉกข้าง เปิดหน้าผาก มีการรวบผมขณะทำงาน และไม่ชอบให้มีเครื่องประดับติดอยู่บนศีรษะแต่อย่างใด

การแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าที่ไม่ตามแฟชั่น แต่จะใส่เสื้อผ้าในแบบที่ตนใส่ได้ โดยปกติจะเน้นใส่เสื้อที่เป็นเสื้อเชิ้ตสีขาว กางเกงยีน ในการทำงาน และรองเท้าผ้าใบ เพื่อความสะดวกตัวในการเดินทางไปพร้อมกับตำรวจ หรือการทำงานที่ต้องพบเจอกับเรื่องหนักๆ ไม่พบการแต่งกายในขณะที่อยู่บ้าน

การตกแต่งร่างกาย จะเลือกใส่เครื่องประดับน้อยชิ้น เช่น นาฬิกา กระเป๋าที่ใช้เป็นกระเป๋าสะพายข้างใบใหญ่ ใช้บรรจุเอกสารหรือหลักฐานข้อมูลที่สำคัญเมื่อจะไปสืบเรื่องราว หรือบางครั้งเป็นกระเป๋าใส่กล้อง เพื่อใช้บันทึกภาพเหตุการณ์สำคัญ

ดังนั้น ตัวละครหญิงที่ชื่อ เมย์ มีความเป็นตัวของตัวเองที่เด่นชัดมากทั้งในด้านการแต่งกาย การจัดแต่งร่างกายของตนเอง มีลักษณะของการเป็นผู้หญิงที่ทวนกระแสสังคมของผู้หญิงด้วยกันเอง กล่าวคือ การไม่แต่งกายตามแฟชั่นให้ดูดีเหมือนคนอื่นๆ เพื่อจะได้ไม่มีความแปลกแยกจากผู้หญิงอื่น แต่เมย์จะเน้นเรื่องของการทำงานที่ต้องคล่องตัว จึงไม่ค่อยสนใจเรื่องความสวยงาม หรือการแต่งกายตามกระแสสังคมแบบผู้หญิงส่วนใหญ่ในสังคม

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

เป็นผู้หญิงที่มีความร่าเริง แจ่มใส เป็นคนช่างพูด ช่างเจรจา ไม่เป็นคนอ่อนแอ หรือช่วยเหลือตนเองไม่ได้ สามารถดูแลตัวเองได้ดี เป็นคนเปิดเผย ตรงไปตรงมา คิดอะไรก็พูด เช่นนั้น จึงทำให้เจ้านายไม่ค่อยพอใจ จะพบว่าเมย์เป็นคนที่ชอบการท้าทาย จากการทำเป็น ผู้หญิงที่สามารถเข้ามาทำข่าวอาชญากรรมได้ จะต้องเป็นผู้ที่มีจิตใจเข้มแข็ง ไม่หวั่นไหวกับสิ่งที่พบเห็น แต่เมย์จะเป็นผู้ที่มีความสับสนในใจบ้างในตอนแรกๆของเรื่อง แต่เมื่อเมย์จับต้นชนปลาย ได้ถูกว่าจะเลือกทำเช่นไรกับชีวิตของตน เมย์จึงมีการแสดงออกถึงการเป็นคนที่เชื่อมั่นในสิ่งที่ตนทำในที่สุด (เมื่อรู้ถึงความต้องการที่แท้จริงของตน)

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

เมย์เป็นคนที่ค่อนข้างจะขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง ภายนอกเหมือนกับว่าเธอเชื่อมั่นในตัวเอง โดยเห็นจากการแต่งกายที่แสดงออกว่ามีคล่องตัวสูง

พบบทบาทของการทำงานของเมย์ในช่วงการเข้าทำงานใหม่ๆ ยังเป็นผู้ที่ไม่เข้าใจในการทำงานมากนัก ต้องเรียนรู้ไปเรื่อยๆ จากการสั่งสมประสบการณ์

คุณสมบัติของเมย์ ปรากฏภาพของผู้หญิงที่เป็นฝ่ายกระทำและถูกกระทำ กล่าวคือ การเป็นผู้กระทำคือ การเลือกตัดสินใจที่จะเป็นนักข่าวอาชญากรรมด้วยตัวเอง โดยไม่ได้มีผู้ใดเป็นผู้ชี้แนะ เป็นผู้ที่มีความช่างสังเกต รอบคอบ ต้องการรู้ความจริงให้ได้ตามวิสัยของนักข่าว

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

เมย์เป็นผู้หญิงวัย 22 – 25 ปี ที่มีความเป็นตัวของตัวเอง มีสถานภาพของเด็กจบใหม่ เพิ่งจะมีงานทำ ยังไม่ได้เป็นผู้มีประสบการณ์การทำงานที่ซ้ำซ้อน มีอาชีพที่จัดได้ว่ามีความน่าเชื่อถือสูง เพราะการเป็นนักข่าวต้องนำเสนอความจริงต่อสังคม และเมย์นั้นก็กำลังทำหน้าที่ผู้มองหาความผิดปกติที่เกิดขึ้นในสังคม จึงต้องติดตามการทำงานของตำรวจอย่างใกล้ชิด และอยู่ในภาวะการเรียนรู้การทำงานข่าวอย่างเข้าถึงตัวบุคคลมากที่สุด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงมากที่สุด

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

จากการที่ยังเป็นตัวละครที่ยังด้อยประสบการณ์ในการทำงาน ทำให้ขาดความมั่นใจในการตัดสินใจทำในสิ่งที่เจ้านายต้องการ ตัวละครหญิงจึงต้องอาศัยและพึ่งพิงผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากอย่างตัวละครชาย (จำเรื่อง) เมื่อจำเรื่องไม่อยู่ร่วมหน้าที่เช่นเดิม ทำให้ตัวละครหญิง (เมย์) รู้สึกว่าขาดอะไรไปอย่าง จึงต้องขอให้เรียกตัวผู้มีประสบการณ์ทำหน้าที่เป็นครูสอนนอกโรงเรียน

นอกจากนี้ยังเป็นผู้ที่มีความคิดที่จะเอาชนะ จากการถูกบรรณาธิการว่าข่าวที่นำไปทำนั้นใช้ไม่ได้ ให้เธอไปทำใหม่ ด้วยความอดทนและความเข้มแข็งทางจิตใจที่สั่งสมมานาน ทำให้เธอรู้สึกมีแรงผลักดันภายในให้ตนเองต้องเอาชนะจากการดูถูกให้ได้

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับสถาบันต่างๆ ได้เกิดขึ้นกับตัวละครที่ชื่อ เมย์ กับสถาบันต่างๆ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(ก) สถาบันการทำงาน

ตัวละครหญิงมีความเกี่ยวข้องกับอาชีพการงานมากที่สุด จะพบว่าในแต่ละฉาก จะแสดงถึงบทบาทด้านกรงานของเธอที่จะต้องติดตามตำรวจไปในฐานะนักข่าวอาชญากรรม ซึ่งอยู่ในช่วงที่เพิ่งเข้าทำงานใหม่ๆ และจะต้องแสดงความสามารถของตนให้หัวหน้า

งานเห็น นับว่าเมย์มีบทบาทในอาชีพการงาน เป็นผู้หญิงที่ได้รับการสนับสนุน และได้รับการผลักดันให้พบบทบาทที่แท้จริงจากผู้ชาย (จำเรื่อง)

(ข) สถาบันสังคม

การทำงานในอาชีพนักข่าวของเมย์นั้น ต้องเจาะลึกไปถึงข้อมูลอย่างลึกซึ้ง และเป็นความจริง เพื่อตีแผ่และรายงานให้สาธารณชนรับทราบ เพื่อการระมัดระวังตนเองและทรัพย์สิน นักข่าวจึงเปรียบเสมือนผู้ค้นหาความจริงจากเรื่องราวที่เป็นความผิดปกติที่เกิดขึ้นในสังคม และบอกเตือนต่อสาธารณชนให้รับทราบโดยผ่านการใช้สื่อ

ฉ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องจะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง โดยได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ ปืน และกล้องถ่ายรูป

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 2 ประการนี้ได้ 2 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนความเป็นชาย และสัญลักษณ์พิเศษแทนความทรงจำ

(ก) สัญลักษณ์พิเศษแทนความเป็นชาย

สัญลักษณ์พิเศษที่อยู่ในประเภทนี้ คือ ปืน ถือเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่ผู้ชายเป็นผู้ใช้เพื่อปราบปรามความชั่วร้ายที่ถูกกำหนดให้เป็นฝ่ายชายเหมือนกัน แสดงถึงการมีความเท่าเทียมกัน โดยมีปืนเป็นตัวแทนของผู้ชายใช้เป็นอาวุธสำคัญที่จะใช้ทำร้ายผู้ชายด้วยกันอย่างได้ผล

(ข) สัญลักษณ์พิเศษแทนความทรงจำ

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ กล้องถ่ายรูป เป็นสิ่งที่ใช้เก็บความทรงจำที่ได้พบเห็นมาประเภทหนึ่ง เพื่อบันทึกเก็บเป็นภาพนิ่ง เป็นการกระตุ้นเตือนความจำได้อย่างดีในยามที่จำไม่ได้

ช. มุมมองในการเล่าเรื่อง

มุมมองในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ นั้น เป็นการเล่าเรื่องในมุมมองพหุสูต (The Omniscient) ที่ทำให้ผู้ชมทราบเรื่องราวได้จากตัวละครทุกตัว ว่าใครกำลังทำอะไร คิดอะไร อยู่ แต่การเล่าเรื่องนี้จะเน้นไปที่บทบาทของตัวละครหลักชายมากที่สุด นั่นก็คือ หมวดชาติและจำเรื่อง จะเห็นได้จากการเปิดเรื่องขึ้นมา ก็จะพบหมวดชาติกำลังปฏิบัติหน้าที่ที่กำลังช่วยคนฆ่าตัวตาย ซึ่งให้ความหมายว่า ผู้ชายเป็นผู้ที่เผชิญกับการเข้ามาแก้ปัญหาก่อนใคร โดยผู้หญิงจะเป็นเพียงตัวละครเสริมเข้ามาให้บทบาทชายมีความเด่นมากขึ้น

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง 191 1/2 เมื่อปราบปรามแล้วบ๊วน พบว่า ผู้หญิงในภาพยนตร์ มีลักษณะของผู้หญิงในแบบที่มีความเสรีมากขึ้น คือ มีอิสรภาพในการกระทำของตนเองมากขึ้น มีความคิด การตัดสินใจที่เป็นตัวของตัวเอง มีงานทำ แต่ไม่ได้เห็นถึงการทำงานที่ได้ใช้ศักยภาพของตัวเองเท่าที่ควร แต่กลับต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้ชายที่อยู่รอบข้างและมีตำแหน่งหน้าที่การงานสูงกว่า ต้องดิ้นรนต่อสู้แข่งกับการดูถูกเหยียดหยามของตัวละครชาย เพื่อให้ได้รับความสำเร็จหรือการยอมรับจากผู้ชาย

เรื่องราวไม่ได้มีจุดเน้นอยู่ที่ตัวผู้หญิง แต่จะอยู่ที่ผู้ชาย ผู้หญิงเป็นเพียงตัวประสานให้ความขัดแย้งระหว่างผู้ชายหมดสิ้นไปเท่านั้น หรือเป็นตัวกลางให้ข้อขัดแย้งทั้งสองด้านปรับเข้าหากันได้ ไม่ได้เกี่ยวข้องแต่อย่างใดกับเรื่องราวหรือความขัดแย้งนั้นๆ ผู้หญิงเป็นเพียงส่วนเสริมเข้ามาในเรื่องเท่านั้น

4.1.9 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง แอบ...คนข้างบ้าน

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง แอบ...คนข้างบ้าน เป็นการเล่าเรื่องที่เป็นไปตามภาวะการณ์ ไม่ซับซ้อน โดยเริ่มจากผู้ต้องหาคนหนึ่งที่ถูกจับด้วยข้อหาค้ายาบ้ารายใหญ่ตายในห้องขัง พร้อมกับทิ้งปมปริศนาด้วยตัวเลข 33/9 สารวัตรประจำโรงพักนั้น จึงต้องหาสายสืบมาช่วยสืบตัวเลขนี้ และได้ชื่อของอ๊อดนักย่องเบาแห่งท่าฉลอม มาเป็นสายสืบ โดยได้รับการสนับสนุนจากแวว ภรรยาของอ๊อด ที่กำลังมีปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศ

ปัญหาได้เริ่มต้นขึ้น เนื่องจากบ้านเลขที่ 33/9 นั้นมีแต่ 33/9 ก ไปจนถึง 33/9 ฮ ซึ่งอ๊อดจำเป็นต้องดูทุกบ้าน แต่บ้านเหล่านั้นก็ไม่ใช่เป้าหมายเลยสักบ้าน แววไม่ยอมให้อ๊อดรับงานอีก เพราะเกรงจะกระทบกระเทือนถึงลูกค้าที่จะมาจ้างซักผ้า แต่สุดท้ายก็จำใจต้องทำ

และในที่สุดก็ถึงจุดสำคัญ เมื่ออ๊อดรู้ความจริงเกี่ยวกับเลข 33/9 และถูกจับตัวไป แววและเพื่อนๆ รวมทั้งตำรวจก็ได้มาช่วยเหลือ พร้อมกับการทลายแหล่งค้ายาบ้าแหล่งใหญ่ได้ในที่สุด รวมทั้งชีวิตคู่ระหว่างอ๊อดกับแววก็ดีขึ้น เรื่องราวก็กลับสู่ภาวะปกติ

โครงเรื่องนี้ เน้นเรื่องราวของตัวละครชายมากที่สุด เนื่องจากการเป็นสายให้ตำรวจนั้นเป็นบทบาทของผู้ชาย ซึ่งผู้หญิงทำจะมีอันตรายมาก ผู้หญิงในเรื่อง เช่น แวว และอ๊วย ต่างก็มีบทบาทของการเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือตัวละครชายเท่านั้น

ข. แก่นความคิด

ได้เสนอแก่นความคิดที่ว่า ความลับไม่มีอยู่บนโลกใบนี้ ไม่ว่าจะทำอะไร ปกปิดไว้มากเพียงใด ผู้คนก็สามารถล่วงรู้ความลับนั้นได้เสมอ ไม่ว่าจะช้าหรือเร็วก็ตาม ดังที่ฮอดต้องเป็นสายลับให้กับตำรวจ ก็ต้องปิดบังตนไม่ให้ใครรู้ว่าทำอะไรอยู่จนกว่างานจะเสร็จสิ้น ไม่สามารถเปิดเผยตัวตนได้ หรือการที่ฮอดเคยเป็นนักย่องเบา เวลาทำงานต้องคอยหลบตำรวจเสมอ ต้องเป็นความลับ แต่สุดท้ายตำรวจก็เป็นฝ่ายรู้ได้จากการพูดของฮอดเอง หรือการที่แวนทาแบ่งที่หน้าให้ชาวตลอดเวลา ก็เหมือนกับการอำพรางตัวตนที่แท้จริง แต่สุดท้ายแล้วก็ต้องเปิดเผยตัวเอง ดังนั้นการเก็บความลับจะกระทำได้เพียงชั่วคราวชั่วคราว และไม่สามารถเก็บไว้กับตัวเองได้นานสักวันต้องถึงเวลาของการเปิดเผยให้สาธารณชนรู้ความลับนั้น

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง แอบ...คนข้างบ้าน พบฉากทั้งหมด 18 ฉาก ประกอบด้วย บ้าน นายตำรวจ สลัม หน้าบ้าน ศาลาภิมน้ำ สถานีตำรวจ ถนน สวนสาธารณะ คลอง ร้านขายของชำ ท่าเรือ บ้านร้าง และไนรต เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.9 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่องแอบ...คนข้างบ้าน

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	หน้าบ้าน	18
2.	สถานีตำรวจ	17
3.	บ้านร้าง	4
4.	ศาลา	3
5.	ห้องซัง	3
6.	ใต้ถุนบ้าน	2
7.	ท่าเรือ	2
8.	ร้านขายของชำ	2
9.	ถนน	2
10.	อ่าวไทย	2
11.	ทางเดินในสลัม	2
12.	ริมคลอง	1
13.	ห้องน้ำ	1
14.	ห้องนั่งเล่น	1

15.	คลอง	1
16.	สวนสาธารณะ	1
17.	ห้องประชุม	1
18.	ภายในรถ	1
	รวมทั้งสิ้น	65

มีจำนวนครั้งของการปรากฏการณ์รวมทั้งสิ้น 65 ครั้ง พบว่า หน้าบ้าน เป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 18 ครั้ง รองลงมา คือ สถานีตำรวจ 17 ครั้ง และบ้านร้าง จำนวน 4 ครั้ง ตามลำดับ

แต่การวิเคราะห์ฉากนี้ในภาพยนตร์เรื่องนี้ เมื่อแบ่งแยกฉากที่มีการปรากฏตัวของตัวละครหญิงหลักแล้ว ปรากฏว่า ฉากที่มีจำนวนครั้งของการปรากฏตัวของตัวละครหญิงมากที่สุด คือ หน้าบ้าน จำนวน 18 ครั้ง ห้องนอน จำนวน 3 ครั้ง และห้องซัง จำนวน 2 ครั้ง ตามลำดับ

(1) หน้าบ้าน เป็นฉากที่พบมากที่สุดของบ้าน โดยจะใช้เป็นที่ทำกิจกรรมหลายอย่าง อาทิ การซักผ้าของแหว นิ่งคุยกัน การพบปะกันระหว่างเพื่อนและคนในบ้าน (ฮึดกับแหว) โดยมักพบการใช้ชีวิตอยู่บริเวณหน้าบ้านมาก ซึ่งได้ให้ความหมายว่า เป็นส่วนของการออกมาสู่โลกภายนอกของแต่ละคนในครอบครัว เป็นการเปิดเผยตัวตนอย่างมาก เพื่อกลบเกลื่อนตัวตนที่แท้จริงที่ซ่อนไว้ภายใน หน้าบ้านยังเป็นลานเอนกประสงค์ที่จะทำกิจกรรมได้หลายชนิดกับคนภายนอกครอบครัวอีกด้วย แสดงถึงการเปิดกว้างและยอมรับการเป็นสังคม

(2) ห้องนอน เป็นเสมือนที่ส่วนตัวของผู้เป็นเจ้าของห้องที่ไม่ต้องการให้คนอื่นได้เข้ามาล่วงรู้ความลับ หรือความเป็นส่วนตัว ห้องนอน จึงเป็นห้องที่เปิดเผยความเป็นตัวเอง ความต้องการของตนมากที่สุด ทั้งฮึดและแหวจึงใช้ห้องนอนเป็นที่แสดงออกถึงความต้องการทางเพศ

(3) ห้องซัง เป็นห้องหนึ่งที่อยู่บนโรงพัก เพื่อควบคุมตัวผู้กระทำความผิด โดยแหวถูกจับด้วยข้อหาเล่นหวยเถื่อน ห้องซังจึงเปรียบเสมือนที่กักขังหน่วงเหนี่ยวทางกาย และใจให้ไร้ซึ่งอิสรภาพ ให้ผู้ที่เข้ามาอยู่ออกไปสู่สังคมภายนอกได้ยาก

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งของภาพยนตร์เรื่อง แอบ...คนข้างบ้าน พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 1 คู่ คือ อี๊ด และแวว

อี๊ดและแวว เป็นความขัดแย้งกันในเรื่องความต้องการทางเพศ โดยนิสัยของมนุษย์ที่แต่งงานแล้ว ย่อมต้องการความสุขทั้งทางกายและทางใจเป็นสำคัญ แต่ในภาพยนตร์เรื่องนี้ได้บ่งชี้ให้เห็นว่าอี๊ดไม่สามารถทำให้แววมีความสุขทางกายได้โดยที่ไม่รู้สาเหตุที่แท้จริงในใจอี๊ด เพราะอี๊ดก็ไม่เข้าใจเช่นกัน (รู้ภายหลังว่าเป็นเพราะแววชอบประแบ่งให้หน้าขาว ทำให้อี๊ดไม่ค่อยมีอารมณ์เท่าที่ควร) ส่วนแววเมื่อไม่ได้รับความสุขอย่างเต็มที่ ทำให้เธอรู้สึกหงุดหงิดและอารมณ์เสียทุกครั้งจนทำให้คิดถึงเรื่องของการแยกทางกัน

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งภายในจิตใจนี้เกิดขึ้นกับตัวละคร 2 ตัว คือ อี๊ด และแวว

อี๊ด เนื่องจากอี๊ดประกอบอาชีพเป็นนักย่องเบาที่เก่งฉกาจ ยังไม่เคยโดนตำรวจจับ ต้องกลายมาเป็นสายสืบให้ตำรวจ ซึ่งสร้างความขัดแย้งให้กับตัวเองเป็นอย่างมาก เนื่องจากใจหนึ่งก็กลัวตำรวจรู้ถึงอาชีพที่เขาทำอยู่ อีกใจหนึ่งก็เพื่อปิดบังไม่ให้ตำรวจรู้ความจริง และทำตามคำสั่งของแววผู้เป็นภรรยาด้วย การขัดแย้งภายในใจของอี๊ดได้สร้างปัญหาให้เขาและตำรวจในสถานีแฉวนั้นมาก เนื่องจากเขาไม่ได้เป็นสายสืบมืออาชีพ การสืบของเขาได้ทำความเดือดร้อนให้กับชาวบ้านละแวกนั้น อี๊ดจึงจะตัดสินใจเลิกอาชีพนี้

แวว มีความขัดแย้งภายในจิตใจในเรื่องของการเป็นภรรยาที่ดี เนื่องจากแววไม่ได้รับความสุขจากอี๊ดเท่าที่ควรจะเป็น จึงทำให้แววมักอารมณ์เสียกับอี๊ดได้บ่อยครั้ง คิดว่าอี๊ดไม่ได้รักตนเท่าที่ควร และทำให้คิดว่าตนยังเป็นภรรยาที่ไม่ดี จึงทำให้แววเกือบตัดสินใจที่จะเลิกกับอี๊ด แต่ด้วยความรักที่มีให้กับอี๊ด ทำให้แววตัดสินใจเลิกไม่ได้ แต่ในที่สุด แววก็ตัดใจใจถึงความรักที่อี๊ดมีให้กับเธอ

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

เป็นความขัดแย้งกันระหว่างการเป็นตำรวจกับผู้ร้ายของสังคม โดยผู้ที่ทำหน้าที่การเป็นตำรวจ มีทั้งการเป็นตำรวจจริง และสายสืบ (อี๊ด) ทำหน้าที่พิทักษ์สังคมให้ปลอดภัย ยาเสพติด ด้วยการส่งสายสืบในชุมชนที่รู้จักทุกชอกทุกมุมดีเป็นผู้สืบให้ได้ว่าแหล่งกบดานของการผลิตยาบ้าที่นั่นอยู่ที่ไหน เพื่อจับให้ได้ถึงตัวการใหญ่ที่นับเป็นผู้ร้ายที่จะมีส่วนทำลายสังคม ส่วน

ผู้ร้าย จะมีทั้งตำรวจที่ต้องการรวบทางลัด ชาวบ้านแถวนั้น และพ่อค้าในชุมชน จึงได้เกิดความขัดแย้งกันขึ้น เนื่องจากเป็นความคิด ความต้องการที่เดินสวนทางกัน

การเข้ามามีส่วนในความขัดแย้งของแวว อยู่ที่การให้ความช่วยเหลือกับทางตำรวจโดยการยอมให้สามีคือ อี๊ดมาทำงานเป็นสายลับให้ตำรวจในชุมชน เพื่อหวังให้อี๊ดทำตัวให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ และไม่เป็นผู้ทำงานที่ไม่สุจริตอีก และแววยังเป็นสาเหตุให้อี๊ดได้คลายเงื่อนงำต่างๆ เกี่ยวกับคดีได้อีกด้วย

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็นผู้หญิง ในเรื่อง แอบ...คนข้างบ้าน จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครที่ชื่อ แวว โดยได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางร่างกาย

หน้าตา จัดว่าเป็นผู้หญิงที่หน้าตาดีคนหนึ่ง ใบหน้าค่อนข้างกลม มีโหนกแก้ม คิ้วเวียวยาวสีน้ำตาลเข้ม ดวงตากลมสีน้ำตาล จมูกโด่ง ไม่เน้นการแต่งหน้าแบบสวยงาม จะปล่อยให้ดูเป็นธรรมชาติ และที่สำคัญพบการประแป้งให้หน้าขาวอยู่ตลอดเวลา

รูปร่าง ค่อนข้างผอมบาง ตัวเล็ก มีขนาดหน้าอกที่ไม่ใหญ่ เอวเล็ก สะโพกไม่กว้าง ลำตัว แขน ขา เล็ก แบบคนผอม มีส่วนสูงที่ไม่เกิน 170 เซนติเมตร ผิวขาวเหลืองออกคล้ำตามแบบฉบับของชาวเอเชีย

การแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าที่เป็นแบบชาวบ้าน คือ เสื้อกั๊ก เสื้อสายเดี่ยว เสื้อคอปก และเสื้อแขนกุด เน้นสีขาว สีเหลือง สีเขียว สีฟ้า และใส่ผ้าถุงลายดอกเสมอ ในเวลาทำงาน (ซักรีดเสื้อผ้า) หรือตอนนอน พบการใส่กางเกงขา 4 ส่วน ในฉากที่มีงานเลี้ยงเปิดห้องส้วมใหม่ หรือตอนที่จะไปช่วยอี๊ดจากการถูกคนร้ายจับตัวไป รองเท้าจะเป็นรองเท้าฟองน้ำแตะ เน้นสีส้ม

การตกแต่งร่างกาย ไม่พบการใส่เครื่องประดับตกแต่งร่างกายแต่อย่างใด พบเพียงการใช้กิ๊บติดผมสีชุดคาดประดับผมเท่านั้น ไม่พบการตกแต่งร่างกายอื่นๆ หรือการใช้กระเป๋าไว้ใส่ของไปตามสถานที่ต่างๆ

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

แวว เป็นผู้หญิงที่มีความเชื่อมั่นในตนเองมาก เห็นได้จากการตัดสินใจที่ฉับไว ในการที่จะให้อี๊ดไปทำงานเป็นสายลับให้กับตำรวจหรือไม่ เป็นคนปากไว พุดเก่ง รวมทั้งเป็นคน

มือเท้าไปไว พบการตีผู้ชายที่เป็นลูกน้องของสามีตน อารมณ์เสีย และหงุดหงาย มักพาลลงกับอี
 อดอยู่เสมอ จู้จู้ขี้ป่นได้ตลอดเวลา พุดไม่เพราะกับสามี โดยการพุด "มึง - กู" ได้อย่างสนิทใจ
 และไม่คอยให้เกียรติกับสามีเท่าที่ควร แต่ก็เป็นคนที่มีความอ่อนหวานและอ่อนโยนอยู่มาก เช่น
 นวดขาให้ และมีการหยอกล้อกับสามี เป็นผู้หญิงที่เก็บความรู้สึกไม่เก่ง รักก็แสดงออกว่ารัก ไม่
 พอใจก็บ่นปิ้งให้รู้ว่าไม่พอใจ ชอบประชดประชันสามีในเรื่องที่เป็นปมด้อยของเขาด้วย

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

จากการศึกษาพบว่า บทบาทของแหว เป็นผู้หญิงที่อยู่กับบ้าน และทำงานที่ต้อง
 ทำอยู่กับบ้าน นั่นคือ การรับจ้างซักรีดเสื้อผ้าให้กับคนในชุมชน มีบทบาทของการเป็นภรรยาที่
 ชอบชมสามี เป็นผู้หญิงที่เป็นฝ่ายกระทำ จะเห็นได้ว่าการที่อีอดจะยอมรับงานหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่
 กับแหวผู้เป็นภรรยา เป็นผู้ตัดสินใจ หรือเป็นฝ่ายเริ่มที่จะมีความสัมพันธ์ทางเพศกับสามีก่อน และ
 ในตอนท้ายเรื่องพบว่ามีกำการเป็นแม่คนในอนาคตด้วย

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

ตัวละครหญิงที่มีอายุประมาณ 26 - 28 ปี มีระดับการศึกษาที่ด้อย จึงมี
 สถานภาพทางสังคมที่ด้อยตามด้วย จะพบว่าอาศัยอยู่ในแหล่งชุมชนที่แออัดในสังคมต่างจังหวัด
 มีบ้านเป็นของตัวเอง แต่ทำจากไม้ ประกอบอาชีพรับจ้างซักรีดเสื้อผ้าประทั้งชีวิต โดยมีสามีเป็น
 นักร้องเบตตวง แต่ก็สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเปิดเผย มีภาวะของการขาดเงินทองบ้าง จะ
 เห็นได้จากการเล่นหวยของแหวที่มีแต่เสียบ่อยครั้ง (เล่นได้เพียง 1 ครั้ง) จัดว่าเป็นความเป็นอยู่ใน
 ระดับล่างของสังคม ต้องทำงานโดยการให้แรงกายเข้าแลกมากกว่าสมอง พบการถูกเอารัดเอา
 เปรียบทางสังคมจากการที่ไม่ได้เงินจากเจ้ามือหวย

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

ตัวละครหญิงที่ชื่อ แหว เป็นผู้หญิงที่คิดถึงเรื่องเงินมาเป็นอันดับหนึ่ง จะพบการ
 เล่นหวยของแหวอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ครอบครัวมีเงินทองไว้ใช้จ่ายมากขึ้นอีกทางหนึ่ง ความไม่
 เข้าใจในความรักที่อีอดมีให้จึงทำให้แหวหงุดหงิดใส่อีอด พุดไม่ดีกับอีอดตลอดเวลา ทำให้แหว
 เริ่มไม่เข้าใจในจิตใจของอีอดมากขึ้น

นอกจากนี้ยังมีความคิดของผู้หญิงที่ก้าวหน้า คือ ยอมให้สามีคือ อีอด ทำงาน
 เป็นสายสืบให้ตำรวจ เพื่อตัวอีอดเองจะได้ทำตัวให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ และชีวิตของเธอก็จะได้ดีขึ้นด้วย

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

จะพบความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงที่ชื่อ แวว กับสถาบันต่างๆ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(ก) สถาบันครอบครัว

ผู้หญิงในเรื่องมีความเกี่ยวข้องกับสถาบันครอบครัวเป็นอย่างมาก เพราะอยู่ในฐานะของการเป็นภรรยาที่ทำงานอยู่กับบ้าน พร้อมๆ กับการดูแลบ้าน ดูแลครอบครัว หรือสามี มักยึดติดอยู่กับบ้านหรือคนในครอบครัวมากที่สุด เป็นคนที่สำคัญสำหรับผู้ชายในเรื่องที่ช่วยให้คำแนะนำ การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ รวมทั้งเป็นผู้ช่วยไขความลับ (โดยไม่ตั้งใจ) ในสิ่งที่ตัวละครชายค้นหาตลอด

(ข) สถาบันการทำงาน

การทำงานของตัวละครหญิงในเรื่องเป็นเพียงแค่ผู้รับจ้างซักรีดเสื้อผ้าในท้องถิ่นเท่านั้น เป็นการทำงานที่ใช้กำลังกายมากกว่ากำลังสมอง จึงทำให้เห็นว่าแววค่อนข้างมีความเหนื่อยล้าอยู่เสมอ และหงุดหงิดง่ายจากการทำงานที่หนัก (โดยเห็นภาพการช่วยซักผ้าของสามีเพียง 1 ฉาก) ดังนั้น จึงไม่พบความเกี่ยวข้องกับสถาบันการทำงาน ไม่ค่อยผูกพันอยู่กับงานที่ทำ กล่าวคือ เป็นการทำงานที่มีความเป็นอิสระสูง เป็นนายตัวเอง ทำมากย่อมได้มาก ทำน้อยย่อมได้น้อยตามสัดส่วน เพราะการซักผ้ารีดผ้าที่ไม่ใช่ของตัวเองจึงไม่ค่อยให้ความทะนุถนอมเท่าที่ควร

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องจะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้ ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ เลข 33/9 สมุดบันทึก หน้ากาก และการประแบ่ง

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 4 ประการนี้ได้ 3 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนการปิดบังตัวตน สัญลักษณ์พิเศษแทนความรู้สึกภายในใจ และสัญลักษณ์พิเศษแทนการค้นหาความจริง

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนการปิดบังตัวตน

สัญลักษณ์พิเศษที่อยู่ในประเภทนี้ ได้แก่ หน้ากาก และการประแบ่งของแวว ซึ่งใช้ในการอำพรางตัวตนของตนไม่ให้ใครล่วงรู้ เนื่องจากต้องการเก็บเป็นความลับ จนกว่าเรื่องจะสามารถเปิดเผยตัวตนได้ จะพบว่า หน้ากากเป็นเครื่องมืออำพรางใบหน้าของฮือด ไม่ให้ใครรู้ว่าฮือดทำอะไร ไม่ให้ผู้อื่นรู้จักตัวตนของฮือดได้ โดยในตอนแรกเมื่อชาวบ้านไม่รู้ว่าใครมาแอบดู

ออดก็ยังสามารถเดินถนนได้อย่างไม่มีปัญหา แต่เมื่อได้เปิดเผยใบหน้าภายใต้หน้ากากของออดในตอนจบ ต่อหน้าสื่อมวลชนแล้ว ออดจึงได้รับการรังเกียจจากเพื่อนบ้านที่ออดเคยแอบดู ส่วนการประแ่งของแวงจะพบมากที่สุดแทบทั้งเรื่อง โดยเป็นการอำพรางหน้าของตนต่อสามีมากกว่าผู้อื่น แต่เมื่อตอนท้ายได้เปิดเผยตัวตน (เนื่องจากแ่งหมด) ออดกับแวงก็มีความสุขกันอีกครั้ง

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนการค้นหาความจริง

สัญลักษณ์พิเศษที่อยู่ในประเภทนี้ ได้แก่ เลข 33/9 เป็นตัวเลขที่ได้จากพื้นที่ห้องซึ่งที่ผู้เสียชีวิตได้เขียนไว้ เป็นข้อความจากคนตายชนิดหนึ่ง (Dying Message) ที่เป็นตัวไขไปสู่ความลับทั้งหมดของเรื่องนี้ โดยมีผู้หญิงเป็นสาเหตุที่ทำให้ตัวละครชายหลักได้คำตอบของความจริงข้อนี้ในที่สุด

(3) สัญลักษณ์พิเศษแทนความรู้สึกภายในใจ

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ สมุดบันทึก เป็นสัญลักษณ์พิเศษเพื่อแทนความรู้สึกเกี่ยวกับที่มีต่อบุคคลใกล้ชิด ในที่นี้คือ ภรรยาของออด และบอกเล่าตัวตนที่แท้จริงของตนเองไม่ปิดบัง สมุดบันทึก จึงเปรียบเหมือนกล่องดำ (Black Box) ที่เก็บซ่อนความลับและตัวตนของคนเขียน ซึ่งคนอื่นๆ ไม่สามารถจะเข้าไปล้วงดึงเอาความลับในใจหรือตัวตนของผู้เขียนออกมาได้ แวงไม่รู้มาก่อนว่าออดนั้นรักตนมาก ตราบจนได้อ่านบันทึกของออดที่เขียนเอาไว้ แวงจึงเท่ากับว่าเป็นผู้ที่เข้าถึงจิตใจและตัวตนของออดได้อย่างแท้จริง

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

มุมมองในการเล่าเรื่องนี้ เป็นการเล่าเรื่องในมุมมองของบุคคลที่หนึ่ง (The First - Person Narrator) คือ การที่ตัวละครหลักเป็นผู้ที่เล่าเรื่องเอง เรื่องนี้จึงได้เน้นไปที่ตัวละครชายซึ่งก็คือ มุมมองของออด ทำให้ได้เข้าถึงตัวตน และความจริงในชีวิตของออดได้โดยตรง โดยผ่านการคิดในใจของออดที่มีต่อภรรยา หรือเรื่องราวทั้งหมด จะใช้คำว่า “ฉัน” เมื่อออดบรรยายสิ่งที่คิดในใจ หรือสิ่งที่ไม่สามารถบอกได้โดยตรง แต่สามารถเข้าใจและรู้สึกใกล้ชิดกับตัวละครผู้หญิงหลัก อย่างแวงผู้เป็นภรรยาในเรื่องได้

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่องแอบ...คนข้างบ้าน พบว่า ผู้หญิงในภาพยนตร์มีลักษณะของการเป็นผู้กระทำ คิดและตัดสินใจด้วยตนเอง นับว่าเป็นผู้ที่มีอำนาจเท่าเทียมกับผู้ชายอย่างมาก จะเห็นจากการมีอาชีพเป็นของตัวเอง หาเลี้ยงครอบครัว มีบทบาทของการเป็นภรรยาที่อยู่เหนือสามี มีลักษณะทางความคิดที่เป็นฝ่ายเริ่ม (active) แต่ก็ถูกจำกัดบทบาทอยู่แค่เพียง

ในบ้าน มีอาชีพการงานที่เกี่ยวกับเรื่องในบ้าน คือ การซักผ้า รีดผ้า จะมีบทบาทสำคัญเมื่ออยู่ที่บ้านเท่านั้น แต่เมื่อออกนอกบ้าน ตัวละครหญิงนี้จะลดบทบาทลงไปกลายเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือเบื้องหลังของผู้ชายเท่านั้น ผู้หญิงถูกผูกมัดด้วยค่านิยมแบบเดิมๆ ของสังคมในระบบที่ผู้ชายเป็นใหญ่ กล่าวคือ ถ้าเมื่อใดที่ผู้หญิงต้องการจะออกจากกรอบของสังคมนั้นๆ ผู้หญิงก็จะไม่ได้รับความสุขทั้งทางกายและทางใจ แต่ตราบใดที่ปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบค่านิยมได้ ก็จะมีพบกับความสุขได้ในที่สุด แต่เป็นความสุขที่ต้องมีผู้ชายอยู่เคียงข้างเสมอ

4.1.10 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง 14 ตุลา สงครามประชาชน

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง 14 ตุลา สงครามประชาชน เป็นการดำเนินเรื่องแบบตัดสลับระหว่างตัวละครที่ชื่อเสกสรร โดนชมชู้คุกคามจนต้องตัดสินใจเข้าป่า กับเหตุการณ์การเคลื่อนไหวของนักศึกษา โดยเริ่มเรื่องจากพลังแรงกล้าของเหล่านิสิตนักศึกษาที่ไผ่หาเสรีภาพ โดยมี เสกสรร ประเสริฐกุล เป็นหนึ่งในผู้นำนักศึกษา ซึ่งเป็นศูนย์กลางของเหล่านักศึกษา ได้โดนชมชู้คุกคามจนต้องตัดสินใจเข้าป่า และได้ชวนคนรัก จิรพันธ์ พิตรปรีชา ให้มาเข้าร่วมอยู่ในขบวนการเรียกร้องความเป็นธรรม และพากันหนีเข้าป่าไปพร้อมกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย เหมือนกับเพื่อนพ้องนักศึกษาจำนวนมากที่เดินทางไปก่อนหน้า

เสกสรรฝันว่าสักวันหนึ่งจะได้กลับเข้าสู่เมืองพร้อมกับชัยชนะตามอุดมการณ์ที่คาดหวังไว้ เหตุการณ์ได้พัฒนาไปเรื่อยๆ ถึงการใช้ชีวิตของเขาและคนรักที่ยังหนีไม่พ้นจากสิ่งที่เขาพบเจอ จนถึงจุดวิกฤต เมื่อเสกสรร หมดความอดทนจึงได้รวบรวมเพื่อนนักศึกษาประกาศสงครามกับฝ่ายผู้นำที่อึดผาง สุดท้ายก็จบลงด้วยความสูญเสีย จิรพันธ์ต้องได้ลูกชายพร้อมๆ กับการที่ต้องอพยพออกจากป่า ท่ามกลางการตามล่าของฝ่ายผู้นำ แต่เสกสรรและจิรพันธ์ก็หนีรอดออกมาได้

เหตุการณ์ได้คลี่คลายลงไปด้วยดี ด้วยการที่เสกสรรและจิรพันธ์ได้รับชัยชนะ โดยรัฐบาลที่ปกครองแบบเผด็จการมาเป็นเวลานานได้จบลง พร้อมๆ กับการที่ไทยมีการปกครองแบบประชาธิปไตย

โครงเรื่องนี้ เป็นโครงเรื่องในแบบการต่อสู้เพื่อเรียกร้องหาความยุติธรรมให้กับประเทศชาติ มีความเป็นชาตินิยมสูง ต้องการสิทธิความเท่าเทียมกันให้กับคนในสังคม ไม่ได้ขึ้นอยู่กับใครเพียงคนเดียวคนใดคนหนึ่ง จะพบว่าภาพผู้หญิงจากโครงเรื่องนี้ไม่เคยเด่นชัดเท่ากับผู้ชาย

เป็นส่วนหนึ่งที่ยอมรับเรื่องทางสังคมและการเมือง แต่ก็มีบทบาทของการเป็นผู้นำคนหนึ่งที่ยืนอยู่เคียงข้างชายคนรัก

ข. แก่นความคิด

ภาพยนตร์เรื่อง 14 ตุลา สงครามประชาชนได้เสนอแก่นความคิดในเรื่องของความรักชาติ การเรียกร้องหาความยุติธรรม เนื่องจากมองว่าการปกครองด้วยระบบเผด็จการยังขาดความเป็นประชาธิปไตย มีความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ ระบบญัตติมิตรอุปถัมภ์ สร้างความไม่เท่าเทียมกันให้คนในสังคม ตลอดจนการทำตัวเป็นเมืองขึ้นของต่างชาติ ที่ทำให้กลุ่มนักศึกษาจำนวนมากต้องการไฝหาเสรีภาพให้กับบ้านเมืองโดยยอมเอาตัวเข้าแลก จนกลายเป็นความขัดแย้งระหว่างกลุ่มนักศึกษา และฝ่ายรัฐบาล

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง 14 ตุลา สงครามประชาชน มีฉากทั้งหมด 18 ฉาก ประกอบด้วย ถนน ป่า ห้องนอน ชานบ้าน กระโจม โรงเรียน ภูเขา มหาวิทยาลัย ทำเนียบรัฐบาล เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.10 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง 14 ตุลา สงครามประชาชน

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	ถนน	16
2.	ป่า	9
3.	ภายในมหาวิทยาลัย	8
4.	หน้ามหาวิทยาลัย	6
5.	กระโจม	6
6.	ชานบ้าน	4
7.	ทำเนียบรัฐบาล	3
8.	ห้องนอน	3
9.	ครัว	3
10.	โรงเรียน	2
11.	ห้องเรียน	1
12.	ห้องประชุม	1

13.	ภูเขา	1
	รวมทั้งสิ้น	63

จำนวนครั้งของการปรากฏจากรวมทั้งสิ้น 63 ครั้ง พบว่า ถนน เป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 16 ครั้ง รองลงมาคือป่า จำนวน 9 ครั้ง และมหาวิทยาลัย 8 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนฉากที่เหลือมีลักษณะการปรากฏน้อยครั้ง จะพบว่าฉากนอกบ้านได้ถูกนำเสนอมากที่สุด

(1) ถนน ในภาพยนตร์เรื่องนี้ ถนนถูกนำมาใช้เพื่อแสดงถึงการเดินทางของตัวละคร ทั้งเสกสรร จิรนนท์ และเหล่านักศึกษาได้เดินทางไปตามถนนเพื่อการเรียกร้องประชาธิปไตยมาสู่ประเทศ เป็นที่แห่งการสูญเสียเพื่อนๆ ร่วมอุดมการณ์ รวมทั้งเป็นสถานที่ในการหลบหนีฝ่ายตรงข้ามอีกด้วย ถนนจึงเป็นพื้นที่สาธารณะ ที่มนุษย์สามารถใช้กระทำกิจกรรมได้หลากหลาย โดยไม่มีผู้ใดมาทำอันตราย นอกจากเป็นกิจกรรมที่ทำแล้วขัดแย้งกับรัฐบาล และกฎหมาย

(2) ป่า เป็นสถานที่แห่งการหลบหนีของตัวละครที่ร่วมอุดมการณ์เดียวกัน โดยเสกสรร และจิรนนท์ใช้ป่าเป็นที่หลบซ่อนอยู่อาศัย และพยายามปรับตัวให้เข้ากับแนวทางของทางฝ่ายรัฐบาลที่ทั้ง 2 คนต้องมาเผชิญในป่าด้วย ป่าจึงมีความเหมือนเมือง เมื่อคนในป่ามีอุดมการณ์เดียวกันกับคนเมือง ซึ่งทำให้เสกสรร และจิรนนท์ ต้องอาศัยป่าในการหลบซ่อนตัว และเป็นที่ทำการตัดสินใจออกจากป่าเพื่อเผชิญหน้ากับความจริง

(3) มหาวิทยาลัย เป็นสถานที่แห่งการสั่งสมความรู้และประสบการณ์ทั้งที่ได้จากตำราหนังสือและการเรียนรู้จากชีวิต โดยในที่นี้มหาวิทยาลัยเป็นสถานที่ของการรวมกลุ่มเพื่อต่อต้านการปกครองแบบเผด็จการของรัฐบาลที่ไม่ส่งผลที่ดีต่อประชาชน นักศึกษาจึงได้ใช้มหาวิทยาลัยเป็นที่แสดงออกถึงความต้องการ และเป็นเพราะกำลังไม่ให้อันใดได้รับความรุนแรงจากกำลังของรัฐบาล

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในเรื่อง 14 ตุลา สงครามประชาชน พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน พบว่าเป็นความขัดแย้งระหว่างคนกับคนที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 2 คู่ คือ เสกสรร จิรนนท์ กับเพื่อนๆ นักศึกษาร่วมอุดมการณ์ และ ฝ่ายปกครองบ้านเมือง เสกสรร จิรนนท์ กับเพื่อนๆ นักศึกษาร่วมอุดมการณ์ และ ฝ่ายพรรคคอมมิวนิสต์

เสกสรร จิรนนท์ กับเพื่อนๆ นักศึกษาร่วมอุดมการณ์ และ ฝ่ายรัฐบาล เป็นการขัดแย้งทางความคิด และอุดมการณ์ระหว่างความต้องการการเป็นประชาธิปไตย กับการเป็นเผด็จการ ซึ่งฝ่ายแรกต้องการให้ประเทศไทยเปลี่ยนการปกครองเป็นแบบเสรี เพื่อให้ประชาชนมีอิสรภาพ และมีความเสรีในด้านการแสดงออกทั้งจากสื่อ ความคิดเห็นต่อรัฐบาล เป็นต้น แต่พวกเขากลับถูกมองว่าเป็นการทำตัวให้ขัดกับผู้นำที่ต้องการคงอุดมการณ์เดิมไว้ เพราะเห็นประโยชน์ในแง่ของการควบคุมทิศทางประเทศให้เป็นไปตามแนวทางที่ต้องการ

เสกสรร จิรนนท์ กับเพื่อนๆ นักศึกษาร่วมอุดมการณ์ และ ฝ่ายพรรคคอมมิวนิสต์ มีความขัดแย้งทางด้านความคิด เช่นเดียวกับ ขัดแย้งกับฝ่ายรัฐบาล ถึงแม้ว่าพวกเรียกร้องต้องการจะล้มความเป็นเผด็จการให้หมดไป และมองว่าความเป็นคอมมิวนิสต์ก็สามารถทำให้มีเสรีภาพกันได้ทุกฝ่ายเช่นกันกับประชาธิปไตย แต่แล้วก็ได้พบว่ายังมีความขาดความเป็นประชาธิปไตยและการยอมรับ ความเห็นแก่ตัวยังคงอยู่ พร้อมด้วยระบบญัตติมิตรอุปถัมภ์ที่ยังพบในการเป็นคอมมิวนิสต์ ซึ่งไม่ต่างอะไรจากในเมือง ในเมื่อเขาปรับตัวและหาทางแก้และไม่ได้รับการตอบสนอง จึงเป็นฝ่ายที่ถูกจับตามอง และถูกกล่าวหาว่าเป็นพวกค่านพรรค ทำให้เสกสรร และจิรนนท์พร้อมเพื่อนๆ บางคนต้องหลบหนีจากการติดตามของพรรคนี้

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งภายในจิตใจนี้เกิดขึ้นกับตัวละครคือ จิรนนท์

เป็นความขัดแย้งที่ต้องเลือกระหว่างการมีชีวิตตามปกติสุขกับการที่ต้องใช้ชีวิตเสี่ยงไม่รู้ว่าความตายจะมาเยือนเมื่อไหร่ อาจกล่าวได้ว่าเป็นการเลือกระหว่างตัวเองและคนรัก กล่าวคือ เมื่อเสกสรรซึ่งเป็นผู้นำของกลุ่มนักศึกษาเรียกร้องความเป็นธรรม ได้ชักชวนให้จิรนนท์ไปพร้อมกันกับเขา จิรนนท์ซึ่งเป็นถึงดาวจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำต้องเลือกระหว่างชีวิตของตนที่มีความสุขปกติหรือการใช้ชีวิตอย่างหลบๆ ซ่อนๆ ใจหนึ่งเธอก็รักตนเอง แต่อีกด้านหนึ่งเธอก็เป็นผู้หนึ่งที่มีเลือดแห่งความเป็นเสรีภาพ (มาจากการซึมซับจากความใกล้ชิดกับคนรัก) จึงเป็นความขัดแย้งอย่างหนึ่งในตัวละครหญิง แต่สุดท้ายจิรนนท์ก็เลือกที่จะเข้าร่วมการเรียกร้องประชาธิปไตย

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

เป็นความขัดแย้งระหว่างความต้องการของเหล่านักศึกษาและความเป็นรัฐบาล กล่าวคือ การเรียกร้องความเป็นประชาธิปไตยนี้เกิดขึ้นเมื่อรัฐบาลที่ปกครองประเทศในขณะนั้นเป็นแบบเผด็จการ ที่ประชาชนรวมทั้งองค์กรทางด้านสื่อสารมวลชนไม่ได้รับความอิสระในการ

นำเสนอข่าวสารข้อเท็จจริง เป็นเพียงเครื่องมือของรัฐบาลในการนำเสนอภาพของรัฐบาล ทำให้ นักศึกษากลุ่มหนึ่งเริ่มถามหาความยุติธรรม จึงกลายเป็นข้อขัดแย้งระหว่างอุดมการณ์การเป็น เติ้ลการกับความเป็นประชาธิปไตยขึ้น ความขัดแย้งนี้มีความรุนแรงถึงขั้นการใช้กำลังและอาวุธ เข้าต่อสู้ มีผู้เสียชีวิตจากความขัดแย้งนี้เป็นจำนวนมากด้วย

โดยกล่าวได้ว่าตัวละครหญิงได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับความขัดแย้งในเรื่องของการ เป็นส่วนหนึ่งของฝ่ายที่ทำการเรียกร้อง และตัวละครหญิงนี้ได้แสดงบทบาทของการเป็นคนรักของ ชายที่เป็นผู้นำนักศึกษาในการเรียกร้องเสรีภาพ

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็น ผู้หญิง ในเรื่อง 14 ตุลา สงครามประชาชน จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัว จิรนนท์ โดยได้ทำ การวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางร่างกาย

หน้าตา จัดว่าเป็นคนสวยคนหนึ่ง ใบหน้าเรียว ดวงตากลมโตเป็นประกาย มีสีดำ สีเขียวอ่อน ริมฝีปากบาง คิ้วเข้มสีน้ำตาล จมูกโด่ง ใบหน้าไม่มีริ้วรอย พบการแต่งหน้าในโทนสี อ่อน เป็นธรรมชาติ เหมาะสมกับการเป็นดาวของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปร่าง เป็นผู้หญิงที่ค่อนข้างผอม หน้าอกมีขนาดไม่เล็ก ไม่ใหญ่ เอวรับกับ สะโพก จัดว่ามีความสมส่วน มีส่วนสูงประมาณ 165 - 168 เซนติเมตร ผิวขาวเหลือง และเป็น ผู้ดูแลรักษารูปร่างดีอยู่เสมอ

ผม มีความยาวเกือบถึงกลางหลัง สีดำสนิท ไว้ผมเปิดหน้าผาก เส้นผมเป็น ผมเส้นเล็กและเหยียดตรง จะพบการปล่อยผมเพียงช่วงเวลาอยู่ในห้องนอนเท่านั้น นอกนั้นจะรวบ ผมไว้ด้านหลัง หรือถักเปีย เพื่อความสะดวกไม่รกรุงรังเมื่ออยู่ในขบวนเรียกร้อง ไม่พบการจัดแต่ง ทรงผมด้วยเครื่องสำอาง

การแต่งกาย ช่วงแรกของการเข้าป่าจะพบการใส่ชุดนิสิตที่ถูกต้องตามระเบียบ ของมหาวิทยาลัยเท่านั้น หลังจากที่ต้องเข้าป่าไป การแต่งกายจะเป็นไปในแบบทหารพราน เน้น โทนสีเขียวขี้ม้าทั้งเสื้อและกางเกง เสื้อเป็นเสื้อแขนยาว ปกเชิ้ต กระดุมหน้า กางเกงทหาร รองเท้า บูทสีดำ เป็นการพรางตัวเองในการหลบซ่อน เวลาปกติเมื่อจะนอน พบการใส่เสื้อม่อฮ่อมและผ้าถุง เท่านั้น

การตกแต่งร่างกาย ไม่เน้นการใส่เครื่องประดับร่างกายแต่อย่างใด จะพบใน เพียงช่วงแรกๆ บ้างเท่านั้น เพราะโครงเรื่องกำหนดให้เป็นผู้หญิงที่ต้องตกอยู่ในภาวะวิกฤต และ ต้องเข้ามาช่วยเหลือผู้อื่น การตกแต่งร่างกายจะทำให้ยุ่งยากและลำบากในการเคลื่อนไหว

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

เป็นผู้หญิงที่มีความโดดเด่นในเรื่องของบุคลิกภาพด้านการเป็นผู้นำนักศึกษาจำนวนมาก จะพบว่ากล้าที่จะขึ้นไปยืนอยู่บนเวที หรือพูดโน้มน้าวใจเพื่อนพ้องให้เห็นด้วยได้ มีความอดทน ไม่เกรงกลัวต่อความยากลำบากที่จะต้องเผชิญพร้อมกับคนรักและเพื่อนๆ มีความพยายามสูง ไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค ไม่ร้องไห้ง่าย เป็นผู้หญิงที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออกต่อหน้าสาธารณชน มีความคิดริเริ่ม เปิดเผย และมีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นเป็นอย่างดี แต่ในขณะเดียวกันก็มีความอ่อนแออยู่ในตัว คือ ต้องมีตัวละครชายเป็นผู้สนับสนุนเบื้องหลังช่วยในการตัดสินใจด้วย

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

พบบทบาทของการเป็นนักศึกษาหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาที่ได้กลายมาเป็นผู้ผู้นำนักศึกษาจำนวนมาก เป็นผู้นำในการเรียกร้องหาเสรีภาพจากเผด็จการมาเป็นการปกครองที่มีความเป็นประชาธิปไตย มีบทบาทของการสร้างความเท่าเทียมให้เกิดขึ้นกับคนในสังคม โดยเริ่มต้นจากตัวละครหญิงนี้เป็นคนแรก จากการที่สามารถนำนักศึกษาด้วยกันได้ มีการคิดและตัดสินใจเอง มีเพื่อนช่วยคิดเมื่อทำการตัดสินใจหลายคน ทำหน้าที่เปิดจิตสำนึกแห่งความเสมอภาคให้กับสังคม ต้องดิ้นรนต่อสู้กับความยากลำบาก และอันตรายรอบด้านพร้อมกับคนรัก ลูกชาย และเพื่อนๆ ได้อย่างเข้มแข็ง นอกจากนี้ ตัวละครหญิงยังมีบทบาทของการเป็นแม่ของลูกชาย 1 คน ที่มีความรักและห่วงหา ไม่ยอมให้ใครมาแผ้วพาน หรือทำร้ายลูกของตนเอง

คุณสมบัติของตัวละครจิรนนท์ มีความเป็นผู้นำสูง พูดจาโน้มน้าวใจคนเก่ง หรือมีวาทศิลป์ดี มีความกล้าแสดงความคิดเห็นต่อผู้ชาย และได้รับการยอมรับจากบุคคลรอบข้างเป็นที่รักของทุกคนเพราะความมีอัธยาศัยดี ใจดี มีความเสียสละเพื่อส่วนรวมสูง

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

พบว่ามียุทธศาสตร์ทางสังคมของการเป็นทั้งฝ่ายผู้กระทำและฝ่ายถูกกระทำ กล่าวคือ การเป็นฝ่ายกระทำ โดยการเข้ามาเป็นผู้นำให้กับกลุ่มนักศึกษาเพื่อเรียกร้องความเป็นประชาธิปไตยจากรัฐบาลเผด็จการ จึงกลายมามีสถานภาพของนักปลุกระดมเพื่อทำการเคลื่อนไหวไปตามพลังมวลชน แต่ในขณะเดียวกันก็ได้รับการจับตามองจากรัฐบาลในฐานะของการเป็นผู้ต่อต้านพรรครัฐบาลในฐานะของการเป็นกบฏบ้านเมือง จำต้องได้รับการจับกุมเพื่อการลงโทษด้วย และได้กลายมาเป็นผู้หลบหนีจากอำนาจรัฐ เข้าสู่การเป็นอิสระชน เพื่อความอยู่รอดของตนเพื่อรออำนาจเงื้อมมือของตนเองในการเรียกร้องกับรัฐบาล

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

เมื่อจิรนนท์ได้รับคำชวนจากเสกสรรให้เข้ามาอยู่ร่วมขบวนการเรียกร้องความเป็นธรรม จิรนนท์คิดว่าเป็นสิ่งที่ควรทำ เธอจึงได้ตัดสินใจเข้ามาสู่ขบวนการนี้ ถึงแม้ว่าจะมีความอันตรายถึงกับชีวิตรออยู่เบื้องหน้า แต่เธอก็ยังทำทุกอย่างโดยการเป็นผู้นำกลุ่ม หรือการมีพฤติกรรมที่นิ่งฟังความคิดเห็นกลุ่มและโต้ตอบในบางครั้ง ทำให้พบว่าตัวละครมีความคิดความสามารถที่จะทำงานรวมกลุ่มกับผู้ชายได้เป็นอย่างดี เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับในเหตุผล มีความคิดเป็นของตัวเอง ทำทุกอย่างเพื่อชีวิตส่วนรวม ความไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก ทำให้ตัวละครหญิงนี้ไม่ปรีปากบ่นหรือแสดงความอ่อนแอให้เห็นมากนัก มีเพียงภาพของการได้รับการปกป้องจากตัวละครชาย ในขณะที่ตัวละครหญิงอุ่มลูก เป็นการบอกเป็นนัยๆ ว่าตัวละครหญิงกำลังทำหน้าที่แม่ที่ปกป้องลูก โดยอยู่ภายใต้การดูแลจากผู้ชาย

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับสถาบันต่างๆ ได้เกิดขึ้นกับตัวละครที่ชื่อ จิรนนท์ กับสถาบันต่างๆ ดังนี้

(ก) สถาบันการศึกษา

จิรนนท์ เป็นผู้หญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาจากสถานศึกษาแห่งหนึ่งของรัฐ เป็นผู้ที่มีความตั้งใจในการเรียน ควบคู่ไปกับกิจกรรม ได้เป็นดาวประจำมหาวิทยาลัยที่มีความรู้ความสามารถ และเป็นที่ยอมรับของเหล่าเพื่อนๆ ในมหาวิทยาลัย และเป็นผู้หญิงที่ทำให้สถาบันการศึกษาต้องหันมามองภาพนักศึกษาใหม่อีกครั้งในฐานะของผู้สร้างประวัติศาสตร์ให้กับชาติ

(ข) สถาบันการเมืองการปกครอง

เป็นสถาบันที่จิรนนท์มีความเกี่ยวข้องมากที่สุดสถาบันหนึ่ง เนื่องจากบทบาทและการกระทำของจิรนนท์ได้มีกระทำต่อสถาบันการเมืองการปกครองนี้โดยตรง โดยเป็นผู้เรียกร้องความมีเสรีภาพจากฝ่ายรัฐบาลในขณะนั้น เพื่อต้องการให้มีการปกครองแบบใหม่ในไทย คือ ความเป็นประชาธิปไตย ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพอันเท่าเทียมกัน ดังนั้น จึงเป็นความสัมพันธ์ที่มีความขัดแย้งกันในเรื่องของอุดมการณ์ที่มีความแตกต่างกัน

(ค) สถาบันครอบครัว

พบว่า จิรนนท์มีคนที่ชื่อ เสกสรร เป็นหนึ่งในผู้นำที่ทำการเรียกร้อง จากการชักชวนให้เข้าร่วมขบวนการของเสกสรร เท่ากับเป็นการบ่งบอกว่าเป็นการมาใช้ชีวิตร่วมกัน

ระหว่างคน 2 คน ที่มีฐานะของการเป็นคนรักอยู่แล้ว จึงพบภาพของการมีลูกชาย 1 คน เป็นครอบครัวที่เกือบมีความสมบูรณ์ แต่ขาดในส่วนของการดำเนินชีวิตในสังคม

(ง) สถาบันสังคม

เป็นผู้สร้างกระแสการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นกับผู้คนในวงวิชาชีพต่างๆ ในสังคม เช่น วงการสื่อสารมวลชน ที่จะมีความเป็นอิสรภาพในการนำเสนอข่าวสาร ข้อเท็จจริงต่างๆ มากขึ้น โดยไม่ได้ตกเป็นเครื่องมือของรัฐบาล ประชาชนไม่ได้รับการเอาเปรียบอีกต่อไป ระบบเอื้อเฟื้อในหมู่ทหารก็จะหมดความสำคัญไป เป็นต้น

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องจะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง โดยได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ ปืน และใบปลิว

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 2 ประการนี้ได้ 2 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนความเป็นชาย และสัญลักษณ์พิเศษแทนตัวกลาง

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนความเป็นชาย

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ ปืน ถือเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่ผู้ชายมักได้เป็นผู้ใช้เพื่อปราบปรามความชั่วร้ายหรือฝ่ายตรงข้ามกับตน ในที่นี้ผู้ที่อยู่ฝ่ายตรงข้าม คือกลุ่มนักศึกษาที่เป็นตัวแทนของการขออำนาจจากรัฐ โดยผู้ใช้อำนาจแห่งความเป็นชายนี้ คือ ฝ่ายรัฐบาล ที่เข้ามามีบทบาทเพื่อการห้ามนั้นระหว่างกัน

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนตัวกลาง

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ ใบปลิว นับเป็นตัวกลางอย่างหนึ่งที่เชื่อมต่อระหว่างคนภายในองค์กร และภายนอกสังคม ใบปลิวจึงเปรียบเสมือนว่าเป็นผู้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น และเพื่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้รับใบปลิวนี้ ดังนั้น ใบปลิวจึงเป็นตัวกลางสำคัญที่ทำให้บุคคลภายนอกรับรู้เหตุการณ์ที่กำลังจะเกิดขึ้น รวมทั้งทำให้เกิดการชักจูงได้ง่าย

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

มุมมองในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ นั้น เป็นการเล่าเรื่องในมุมมองพหุสูต (The Omniscient) ที่ทำให้ผู้ชมทราบเรื่องราวได้จากตัวละครหลักทุกตัว ว่าใครกำลังทำอะไร คิดอะไรอยู่ แต่การเล่าเรื่องนี้จะเน้นไปที่บทบาทของตัวละครหญิงและชายหลักมากที่สุด จะเห็นได้

จากการเปิดเรื่องขึ้นมา (หลังจากจากที่เป็นปัญหาของเรื่อง) ก็จะพบตัวละครหญิงได้เข้ามา บทบาทมากขึ้น ซึ่งได้ให้ความหมายว่า จิรนนท์ก็เป็นหนึ่งที่เป็นผู้เผชิญกับการเข้ามาแก้ปัญหา ก่อนใคร

และสามารถระบุเพศของผู้ที่เล่าเรื่อง คือ ผู้หญิง เพราะจะเห็นว่าบทบาทได้ตกอยู่ที่ ผู้หญิง ทำให้ผู้หญิงเป็นตัวนำกลุ่ม

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง 14 ตุลา สงครามประชาชน พบว่า ผู้หญิงในภาพยนตร์มี ลักษณะต้องการความเป็นธรรม กล่าวที่จะเรียกร้องความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในระบบสังคม กล่าวที่จะเรียกร้องเพื่อเปลี่ยนแปลงค่านิยม หรือแม้แต่ระบบการเมืองการปกครอง ซึ่งถือเป็นเรื่องในระดับมหภาค และเป็นเรื่องเฉพาะของผู้ชายเท่านั้น มีความคิดเป็นอิสระ ไม่ฟังฟังใคร และมีหัวก้าวหน้ามองเห็นถึงโลกทัศน์ใหม่ บทบาทของผู้หญิงจึงมีจุดเน้นที่การสร้างความเท่าเทียมกันให้เกิดขึ้นกับคนในสังคม คิดและตัดสินใจเอง ทำหน้าที่เปิดจิตสำนึกแห่งความเสมอภาคให้กับสังคม นอกจากนี้ ตัวละครหญิงยังมีบทบาทของการเป็นแม่ของลูกชาย 1 คน ที่มีความรักและห่วงหา ไม่ยอมให้ใครมาแผ้วพาน หรือทำร้ายลูกของตนเองอีกด้วย ดังนั้น จึงพบว่าผู้หญิงสามารถทำหน้าที่ได้ทั้งภายในบ้าน คือ การดูแลลูก สามี และบ้าน รวมทั้งงานภายนอกบ้าน คือ การเรียกร้องประชาธิปไตยให้กับประเทศไทย ซึ่งในที่สุดก็ได้รับชัยชนะ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.1.11 ผลจากการวิเคราะห์ภาพยนตร์ไทย

จากการวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์ไทยทั้ง 10 เรื่อง จะประกอบด้วยตัวละครหญิงที่นำมาใช้วิเคราะห์ภาพตัวแทนมีทั้งหมด 17 ตัว ได้แก่ ปวีณา (Fake โกหกทั้งเพ), รส (ความรักครั้งสุดท้าย), แอน จุ่ม ก้อย จอย แหม่ม (ผู้หญิง 5 บาป), เรนโบว์ วาวา มีนา (999-9999 ต่อติดตาย), ฟ้า (ปอบ หวิด สยอง), อ้อม (สังหรณ์), บัดและดิง (ซุ่มเสือแดนสิงห์), เมย์ (191½ มือปราบทราบแล้วป่วน), แว่ว (แอบ...คนข้างบ้าน) และ จิรนนท์ (14 ตุลา สงครามประชาชน) ดังนั้น การวิเคราะห์ภาพยนตร์ทั้ง 10 เรื่อง พบว่า

4.1.11.1 โครงเรื่อง

เป็นองค์ประกอบที่ดำเนินเรื่องราวที่มีความแตกต่างกันไปตามการใช้มุมมองในการเล่าเรื่องว่ามีจุดเน้นไปที่เพศใด แบ่งได้เป็น

1) ความรักระหว่างหนุ่มสาว

เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิง จะเข้ามาเกี่ยวข้องมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับการเน้นมุมมองการเล่าเรื่องไปที่เพศใด โดยโครงเรื่องลักษณะนี้ตัวละครหญิงที่ปรากฏจะเป็นตัวละครหลักของเรื่อง โครงเรื่องจะเน้นไปที่เรื่องของความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างชาย-หญิง หรือการมีเพศสัมพันธ์ที่ผิดศีลธรรมของสังคม โดยขาดสติที่รู้ แต่จะพบว่าความรักในเรื่องราวมักเกิดขึ้นกับผู้หญิงที่สังคมมองว่ากระทำตัวขัดจากประเพณีวัฒนธรรมของสังคม ทำให้ได้รับบทลงโทษในตอนจบของเรื่องในแบบโคกนาฏกรรม กล่าวคือ การที่ผู้หญิงมีสถานภาพของการเป็นหม้าย สังคมได้กำหนดที่ทางให้ผู้หญิงเหล่านี้ต้องอยู่ในขอบเขตของการเป็นแม่ที่ดีของลูก สามารถแสดงบทบาทของพ่อ และมีการทำงานที่ควบคู่กันไป แต่ไม่สามารถที่จะเริ่มต้นชีวิตใหม่โดยการมีคนรักใหม่ย่อมเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก สังคมและบุคคลแวดล้อมจะไม่ให้การยอมรับทางออกของชีวิต มีเพียง 1 ทาง คือ ความตาย หรือการที่โครงเรื่องเสนอเรื่องราวการทำผิดทางเพศของผู้หญิง เช่น มีเพศสัมพันธ์กับหลานชาย เจ้านายกับลูกน้อง พยาบาลกับคนไข้ ซึ่งถือเป็นเรื่องที่ผิดจรรยาบรรณทางวิชาชีพ หรือลักษณะการล่าสอนทางเพศ สังคมได้ตราประทับให้เกิดความรู้สึกผิดและเป็นตราบาปในจิตใจ ยากที่จะลบเลือน

2) การเผชิญหน้ากับอันตราย

เรื่องราวจะกำหนดให้ผู้หญิงเผชิญกับอันตรายระหว่างความเป็นความตาย แต่ก็สามารถเอาตัวรอด และเป็นผู้เสียสละตนเพื่อให้ผู้อื่น โดยเฉพาะผู้ชายรอดชีวิต หรือรู้

ความลับที่เก็บซ่อนไว้ กำหนดให้ผู้หญิงเป็นตัวสร้างปมปัญหาขึ้นมา ผู้หญิงจึงนับเป็นจุดสำคัญของเรื่อง เป็นผู้คลี่คลายปัญหาให้กับตนเองและผู้อื่น

3) ต่อต้านความไม่เป็นธรรม

ด้วยการเป็นส่วนหนึ่งในการเรียกร้องความยุติธรรมให้กับสังคม ซึ่งเป็นหน่วยใหญ่ที่ควรจะมีความเป็นธรรม และผู้คนในสังคมนั้นๆ ก็จะต้องอยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุขตามไปด้วย ผู้หญิงในลักษณะนี้จึงพบความกล้าแข็ง แต่ก็ไม่ได้อยู่อย่างโดดเดี่ยว พบว่ามีลักษณะที่มีความเป็นชายอยู่ในตัว เช่น ความอดทนต่อความยากลำบาก เสี่ยงอันตราย ได้รับการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม โครงเรื่องแบบนี้เน้นให้เห็นการแก้ปัญหาของผู้หญิง ส่งเสริมการเป็นผู้นำอย่างเด่นชัด

4.1.11.2 แก่นความคิด

โดยแก่นความคิดในภาพยนตร์ไทยส่วนมากจะเป็นเรื่องการแสวงหาความสุข และความจริง จะพบว่าตัวละครหญิงทุกตัวต่างมีเป้าหมายเพื่อต้องการความสุขสงบในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นโครงเรื่องในแบบที่มีความขัดแย้งระหว่างกัน หรือความรักความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว หรือคนรัก ต่างก็มุ่งหวังเพื่อให้ตนพบแต่ความสุข สมหวัง แต่จะต่างกันไปตามแนวทางที่ตัวละครเลือก เช่น ใช้ความตายแทนความสุข การหลบหนีจากสังคม การเผชิญหน้ากับความเป็นจริง การปกปิดตัวตน ลักษณะเหล่านี้ได้สะท้อนให้เห็นว่า ตัวละครหญิงต้องอยู่ในสถานการณ์ที่เลวร้ายและไม่เหมาะสมสำหรับชีวิตมาโดยตลอด แก่นความคิดเหล่านี้ได้เสนอทางเลือกในจำนวนที่น้อยให้กับผู้หญิง ให้ความหมายว่าผู้หญิงถึงแม้ว่าจะมีความเก่งกาจ ฉลาด มีลักษณะที่แสดงถึงความมั่นใจเพียงไร หรือสถานภาพทางสังคมไม่สอดคล้องกับประเพณี วัฒนธรรมของสังคม เช่น การเป็นหม้ายหย่า หรือการล่าสอนทางเพศ ได้ทำให้ผู้หญิงต้องหามุมในการหลบหลีกตัวเองออกจากสังคม

4.1.11.3 ฉาก

1) ฉากในพื้นที่ส่วนตัว เช่น บ้าน ประกอบด้วย ห้องนอน ห้องนั่งเล่น ห้องครัว จะแสดงให้เห็นถึงการอยู่เพียงลำพัง ความเงิบเหงาอ้างว้างของตัวละคร อันเนื่องมาจากความรัก โดยจะปรากฏภาพการซุกตัว หรืออาการกอดเข้าอยู่บนเตียงของตัวละครเพื่อคิดคำนึงถึงวันคืนที่มีความสุขกับคนรัก หรือคนในครอบครัว แสดงให้เห็นว่า ห้องนอน คือที่พักพิงจิตใจในยามเศร้า หรือถูกใครทำร้าย ห้องนอนจึงกลายเป็นโลที่พักพิงและปกป้องคุ้มครองตัวละครหญิง

สำหรับห้องนั่งเล่น ได้กลายเป็นที่เชื่อมต่อระหว่างความเป็นส่วนตัวและโลกภายนอก เปรียบเสมือนพื้นที่ในการเตรียมตัวเองให้พร้อมก่อนออกสู่โลกกว้าง หรือเป็นที่พบปะสังสรรค์กับเพื่อนฝูงได้

2) จากในพื้นที่สาธารณะ จากที่พบมากจะเป็นจากที่เป็นคัฟร้านอาหาร ถนน โรงเรียน และสถานที่ทำงาน โดยจากคัฟร้านอาหาร เป็นแหล่งรวมของคนในชุมชนนั้นๆ หรือเป็นที่พบปะสังสรรค์ของคนหมู่มากโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ และไม่รู้จักรักกันให้มารู้จักกันหลังจากคร่ำเคร่งจากการทำงาน ให้ความหมายถึงการปลดปล่อยตนเองให้มีอิสระ และเสรีภาพในการแสดงออก และการเป็นตัวของตัวเองมากยิ่งขึ้น จะพบว่าตัวละครหญิงได้เข้ามายึดพื้นที่นี้ในจำนวนที่มากขึ้นกว่าเดิม

สำหรับจากโรงเรียน และสถานที่ทำงาน เป็นจากที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบ การดำรงอยู่ในระบบทุนนิยมที่ทุกคนต้องมึงงานทำ มีระดับการศึกษาที่ดี จึงจะเป็นที่นับหน้าถือตาในสังคม พบว่าผู้หญิงในภาพยนตร์ไทยมีระดับการศึกษาตั้งแต่ป.6 จนระดับมหาวิทยาลัย แสดงให้เห็นถึงความสำคัญในการเล่าเรียนของตัวละครหญิงในภาพยนตร์ไทยยังมีน้อย

จากถนน ให้ความหมายถึงการแสวงหา ทั้งแสวงหาตัวตน ความจริง ความสุขที่ยังอยู่ไกลมือเอื้อม เพราะถนนมีลักษณะของการทอดยาว ซึ่งผู้หญิงเองต้องไขว่คว้าหาปลายทางให้ได้ ซึ่งมีทั้งความตาย ความไม่สมหวัง การหลุดออกจากสังคม การเป็นผู้ชนะ เป็นทางออกของตนเอง

4.1.11.4 ความขัดแย้ง

1) ความขัดแย้งในด้านหน้าที่การงาน

ซึ่งความขัดแย้งนี้ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นระหว่างกลุ่มของตัวละครชาย ตัวละครหญิงเป็นเพียงผู้อยู่ตรงกลาง ไม่สามารถจะเข้าพวกฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้ มีส่วนในการเสนอความคิดเห็น แต่ไม่ได้รับการยอมรับฟังจากตัวละครชาย แต่จะพบว่าสุดท้ายแล้ว จะมีการจบเรื่องแบบสมหวัง ผู้หญิงจึงมีสถานภาพของการประสานรอยรั่วระหว่างสองฝ่าย และจากการเป็นผู้อยู่ตรงกลางของความขัดแย้งนี้ ผู้หญิงมักจะได้ข้อคิดในการดำเนินชีวิต หรือแง่มุมต่างๆ ที่นำมาปรับใช้กับตนเองได้ อาทิ ข้อคิดที่ว่าการทำงานใดๆ ก็ตามควรมีทั้งความซื่อตรง และความยืดหยุ่นควบคู่กันไป จึงจะทำให้การทำงานประสบความสำเร็จได้ (เช่น เรื่อง 191½ มือปราบทราบแล้วป่วน)

2) ความขัดแย้งในเรื่องของความรัก

ประกอบด้วยทัศนคติ มุมมองในเรื่องของความรัก จะพบว่าตัวละครหญิงที่เป็นตัวละครหลักจะตกอยู่ในสถานการณ์ความขัดแย้งในเรื่องของความรักเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างความรัก ผู้ชายเป็นฝ่ายเข้ามาหาก่อน หรือเข้าไปเป็นตัวกลางระหว่างสองฝ่าย ในลักษณะของ "ศึกชิงนาง" พบทั้งความสมหวังและไม่สมหวังในความรัก ความไม่ลงตัวกันในเรื่องความรัก จะพบลักษณะที่สวนทางกัน

ผู้หญิงที่มุมมองความรักว่าเป็นเรื่องที่สวยงาม ไม่แบ่งแยกความดี ความเลว หรือมีตำหนิ ต้องการเพียงความอบอุ่นทางกายและทางใจ ในขณะที่ตัวละครชายไม่จริงจังรับไม่ได้หากผู้หญิงที่จะจริงจังด้วยไม่เป็นที่ปรารถนาของสังคมและคนใกล้ตัว

สำหรับผู้หญิงที่มีมุมมองความรักเป็นเรื่องผิวเผิน ชั่วครั้งชั่วคราว อยู่ที่ความพึงพอใจในการคบหา ถ้ามีความคิดหรือทัศนคติที่ตรงกัน จะมีแนวโน้มของความสัมพันธ์ในระยะยาว แต่ถ้าไม่สอดคล้องกัน แนวโน้มก็จะเป็นความสัมพันธ์ในระยะสั้น ในขณะที่ฝ่ายชายต้องการความถาวรมั่นคง และอยากที่จะใช้ชีวิตร่วมด้วย

3) ความขัดแย้งในเชิงความเป็นหญิง

ในที่นี้ จะพบถึงผู้หญิงที่สามารถเลือกกำหนดธรรมเนียมทางเพศให้กับตัวเอง มีลักษณะของการเป็นหญิงรักหญิง แต่เป็นในลักษณะที่ปกปิดไม่ให้สังคมหรือผู้อื่นรับรู้ เนื่องจากสังคมยังไม่ให้การยอมรับถ้าหากผู้หญิงจะกระทำตัวแปลกแยกไปจากเพศของตนเอง ในความเป็นจริงแล้วการกำหนดลักษณะความเป็นหญิงจะต้องเป็นเพศที่อ่อนโยน มีลักษณะไม่ก้าวร้าว แสดงบทบาททางเพศได้ถูกต้อง แต่เมื่อไม่สามารถกระทำตามบทบาทนั้นได้ ภาพที่ออกมาจึงมีลักษณะครึ่งๆ กลางๆ บอกให้รู้เพียงว่าตัวละครหญิงนี้เป็นหญิงรักหญิง และแสดงอาการต่อต้านจากเพศชาย และเพศหญิงด้วยกัน

4.1.11.5 ตัวละคร

สำหรับตัวละครหญิงในภาพยนตร์ จะพบว่าตัวละครหญิงจะมีลักษณะเด่นที่เห็นอย่างเด่นชัด 2 ประการ คือ การมีอาชีพการงานทำนอกบ้าน เป็นเจ้าของกิจการหรือมีตำแหน่งสูงในองค์กร กับอีกประการคือ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครจะเน้นไปในเรื่องของความรัก ซึ่งมีทั้งความรัก ความสัมพันธ์ระหว่างชาย-หญิง และหญิง-หญิงเท่านั้น

1) ในด้านอาชีพการงานนั้น จะพบว่าผู้หญิงได้เข้าไปมีพื้นที่สาธารณะมากขึ้น ภาพการทำงานในบริษัท การติดต่อทางธุรกิจ การนำเสนองาน ล้วนเป็นภาพที่ชินตาของผู้หญิงที่จัดว่าเป็นผู้หญิงทำงาน นอกจากนี้วิถีชีวิตของผู้หญิงก็ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับความต้องการ

พบปะสังสรรค์ ทำความรู้จักกับบุคคลอื่นมากขึ้น เพื่อที่จะได้เป็นการสร้างความสัมพันธ์ (Connection) ในระดับหนึ่ง สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการอยากมีเพื่อนไว้คุย แก่เหงา เพียงชั่วคราว และเพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ในอนาคต จึงเป็นภาพสะท้อนของผู้หญิงที่มีลักษณะของการเป็นตัวของตัวเอง มีความมั่นใจ กล้าที่จะสร้างความสัมพันธ์ เข้าไปทำความรู้จักกับผู้ชายได้ก่อน หรือบุคคลที่เป็นใหญ่ของสังคมได้ ความสัมพันธ์กับสถาบันต่างๆ ในสังคมก็จะมีมากขึ้นด้วย ซึ่งลักษณะเหล่านี้จะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับว่าผู้หญิงได้ถูกกำหนดให้มีบทบาทในเรื่องเป็นเช่นไร

2) ในส่วนของความรักความสัมพันธ์ในเชิงเพศ ส่วนมากจะพบว่าดำเนินไปตามสภาวะทางเพศของตน คือ ความหญิง และความเป็นชาย พบการแตกแถวทางเพศ คือ การเป็นหญิงรักหญิง ย่อมแสดงให้เห็นว่าตัวละครหญิงสามารถเลือกวิถีทางเพศของตนเองได้ว่าจะเป็นอย่างใด ในขณะที่เดียวกันก็เป็นภาพในส่วนน้อยเนื่องจากขัดกับประเพณีวัฒนธรรมทางสังคม ซึ่งผู้ผลิตก็นำเสนอภาพการเป็นหญิงรักหญิงนี้เป็นเพียงภาพในมุมหลังของภาพยนตร์เท่านั้น ในที่นี้จะพบเพียงตัวละครหญิง 2 ตัว นั่นคือ ปวีณา (Fake โททกทั้งเพ) และแหม่ม (ผู้หญิง 5 บาป) สิ่งที่ถูกที่ควรก็คือ ความรักที่ถูกต้องระหว่างชาย-หญิงที่ฝ่ายหญิงต้องไม่อยู่ในสภาพที่เป็นผู้หญิงมือสองของสังคม เช่น การเป็นหม้ายหย่าร้าง เป็นต้น สังคมและคนรอบข้างจึงจะให้การยอมรับ

ดังนั้น ได้ทำการจำแนกภาพตัวแทนของผู้หญิงในภาพยนตร์ไทยตามคุณลักษณะที่ได้จากการวิเคราะห์หรือออกเป็น 3 ลักษณะ ดังตาราง

ตารางที่ 4.11 ตารางแสดงภาพตัวแทนของผู้หญิงในภาพยนตร์ไทย

ผู้หญิงสมัยใหม่	ผู้หญิงกึ่งสมัยใหม่ กึ่งหลังสมัยใหม่	ผู้หญิงยุคหลังสมัยใหม่
<p>ตัวละครหญิงที่พบ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - พี่ (ปอบ หวิด สยง) - วาวา (999-9999 ต่อติดตาย) - จิรนนท์ (14 ตุลา สงครามประชาชน) - อ้อม (สังหรณ์) - บัดและดิง (ซุมเสื่อแดนสิงห์) - แวว (แอบ...คนข้างบ้าน) 	<p>ตัวละครหญิงที่พบ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - รส (ความรักครั้งสุดท้าย) - แอน จุ่ม ก้อย จอย แหม่ม (ผู้หญิง 5 บาป) - มินา (999-9999 ต่อติดตาย) - เมย์ (1911/2 มือปราบทราบแล้วบ้าน) 	<p>ตัวละครหญิงที่พบ ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปวีณา (Fake โททกทั้งเพ) - เรนโบว์ (999-9999 ต่อติดตาย)

มีคุณลักษณะ คือ	มีคุณลักษณะ คือ	มีคุณลักษณะ คือ
1. ได้รับการศึกษาน้อยจนถึงระดับปริญญาตรี	1. มีการศึกษาดี ในระดับปริญญาตรี	1. มีการศึกษาสูง
2. มีการทำงานที่ไม่มั่นคง เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องภายในบ้าน มีรายได้น้อย มีบทบาทของการเป็นแม่บ้าน	2. มีการทำงาน แต่มักไม่ประสบความสำเร็จ เท่าที่ควร ต้องได้รับการสนับสนุน หรือ การช่วยเหลือจากผู้ชาย	2. มีการทำงานที่มั่นคง มีรายได้สูง เป็นงานที่ต้องใช้ความสามารถสูง และประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน
3. มีการแต่งกายที่เรียบง่าย ไม่หวือหวา	3. มีการแต่งกายที่เน้นความสบาย คล่องตัว ไม่เปิดเผยเนื้อตัวมากนัก	3. มีการแต่งกายที่เปิดเผยเนื้อตัว
4. รูปร่าง หน้าตาดี ตัวละครหญิงบางตัวอาจปรากฏตัวในรูปแบบต่างๆ เช่น ปอบ หญิงชรา	4. รูปร่าง หน้าตาดี	4. รูปร่าง หน้าตาดี กระฉับกระเฉง อยู่ในวัยสาว
5. มักเดินหลบหลังหรือตามอยู่ข้างหลังผู้ชาย	5. แสดงท่าทางที่มั่นใจในตนเองเพื่อปกปิดความอ่อนแอของตนเอง	5. มีความมั่นใจในตัวเองทั้งการเดิน การนั่ง พฤติกรรมต่างๆ
6. ตกเป็นเหยื่อความรุนแรงหรืออารมณ์ของผู้ชาย	6. เป็นเพียงผู้ให้ความช่วยเหลือผู้ชายเท่านั้น	6. ไม่ตกเป็นเหยื่อของฝ่ายชาย ช่วยเหลือตัวเองให้พ้นอันตรายได้
7. สงบเสถียร ไม่เป็นฝ่ายที่เข้าไปหาผู้ชายก่อน	7. เปิดใจรอรับความสัมพันธ์ ถ้าหากฝ่ายชายเป็นฝ่ายเริ่มต้น	7. กล้าสร้างความสัมพันธ์กับผู้ชายได้ก่อน
8. ไม่แสดงความคิดเห็น	8. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นนำมาผสมผสานกับความคิดของตน	8. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แต่อาจไม่นำมาใช้
9. ยึดติดกับค่านิยมเดิมๆ	9. ยอมรับการเปลี่ยนแปลง แต่จะนำมาใช้เพียงส่วนที่รับได้	9. กล้าที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองให้ทันตามยุคสมัย
10. เชื่อในเรื่องของโชคราง	10. พึ่งพิงตนเองได้แต่ต้อง	10. เชื่อมั่นในศักยภาพของตน

การพนัน	ได้รับการปกป้องคุ้มครองจากผู้ชาย	
11. ฟังเรื่องราวจากผู้อื่นแล้วเชื่อในทันที	11. มีความอยากรู้อยากเห็นที่จะทดลอง แต่ต้องมีผู้นำ	11. เชื่อในสิ่งที่พิสูจน์แล้วด้วยตนเอง
12. ไม่นิยมความรักที่ผิดแปลก	12. นิยมความรักระหว่างหนุ่มสาว แต่ยอมรับรสนิยมที่ผิดแปลกไปได้	12. ฉาบฉวย มีความรักที่ไม่จริงจังยั่งยืน มีความรักหรือไม่ก็มีก็ได้ ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจส่วนตัว
13. ยึดมั่นกับความรักในครอบครัว	13. ต้องการหาความรักความสัมพันธ์ที่แท้จริงระหว่างหนุ่มสาว	13. เนื่องจากต้องพึ่งพาตนเอง จึงไม่ค่อยเห็นความสำคัญของความรัก เน้นความรู้สึกส่วนตัวมากกว่า มักเกิดความเหงาได้โดยง่าย
14. อยู่ร่วมกันเป็นครอบครัว เน้นให้เห็นความรักที่มีต่อกัน	14. ครอบครัวไม่ได้เป็นที่ยึดเหนี่ยว มองเห็นคุณค่าของความรักด้วยตัวเอง	14. ไม่ค่อยใส่ใจคนหรือสิ่งแวดล้อม
15. ปฏิบัติดูแลคนรอบข้างเป็นอย่างดี	15. ให้การช่วยเหลือเท่าที่ทำได้	15. มุ่งมั่นที่จะทำตามความปรารถนาหรือความฝันของตนให้เป็นจริง
16. ถูกกดความต้องการหรือความฝันของตนเอาไว้โดยผู้ชายหรือสังคม	16. ไม่ค่อยกระตือรือร้นหรือไม่เร่งรีบที่จะทำตามความฝันของตน	16. ทำตามความฝันความต้องการของตนอย่างไม่สนใจใคร
17. อยู่อย่างเรียบง่าย ไม่ต้องการเรื่องวุ่นวายยอมรับได้กับสภาพสังคมที่ไม่เป็นธรรม	17. เป็นผู้นำของสังคม หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ในสังคม	17. เป็นผู้นำการเรียกร้องความเป็นธรรม ความยุติธรรมให้กับตนเองและสังคม

จากตาราง สามารถอธิบายภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ได้ดังนี้

ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่

ภาพยนตร์ได้นำเสนอภาพตัวแทนของผู้หญิงในภาพยนตร์ไทยในลักษณะของความเป็นผู้หญิงในแบบสมัยใหม่มากที่สุด กล่าวคือ ภาพยนตร์ที่มีตัวละครหญิงเป็นตัวละครหลัก จะมีลักษณะของความเป็นสมัยใหม่ โดยเฉพาะภาพยนตร์ที่มีโครงเรื่องในแบบการเอาชนะกันระหว่างคนกับคน เน้นบทบาทของตัวละครชาย และสังคมที่ขึ้นอยู่กับผู้ชายมากกว่า มักปรากฏผู้หญิงในรูปแบบที่ยังต้องการการได้รับการปกป้องจากผู้ชาย ต้องการความเป็นครอบครัว แต่ก็ปรากฏตัวทั้งในและนอกบ้าน แต่จะเน้นสถานที่ส่วนตัว เช่น ภายในบ้านมากกว่า ทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อยู่ภายในบ้าน เช่น การทำงานบ้าน มีอาชีพรับจ้างซักผ้า งานด้านบริการ เหล่านี้เป็นกิจกรรมที่ได้กำหนดให้เป็นของเพศหญิงมาก่อน หรือลักษณะของความต้องกรอยู่เคียงข้างผู้ชาย (ในลักษณะของการยืนอยู่ด้านข้าง) แสดงให้เห็นถึงความต้องการได้รับการต่อสู้ หรือแก้ปัญหาพร้อมกันกับผู้ชาย สามารถพึ่งพิงตนเองได้ ต้องการความเจียบสงบ ไม่ชอบเรื่องวุ่นวาย หรือไปมีเรื่องกับบุคคลอื่น ยอมรับได้กับสภาพสังคมที่ไม่เป็นธรรม ถูกดึงเข้าไปเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ ความขัดแย้งระหว่างผู้ชายได้โดยง่าย ผู้หญิงจะเป็นเพียงปมชนวนของความขัดแย้งระหว่างผู้ชาย และบางครั้งก็ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองให้หลุดพ้นออกมาได้

ลักษณะทางกายภาพของผู้หญิงในลักษณะนี้ จะพบว่ามรูปร่างหน้าตาดี อยู่ในวัยหนุ่มสาว อายุประมาณ 20 – 28 ปี มีสถานภาพของการเป็นนักเรียนนักศึกษา ประกอบอาชีพการงานเป็นที่นับหน้าถือตา เช่น เป็นเจ้าของกิจการ เป็นผู้บริหารระดับสูงในองค์กรหนึ่ง เป็นต้น รูปร่างหน้าตา ค่อนข้างสวยถึงสวยมาก มีการแต่งกายที่ทันสมัย โฉบเฉี่ยว ตกแต่งร่างกายด้วยเครื่องประดับเสมอ แสดงให้เห็นว่าภาพลักษณ์ของผู้หญิงไทยเน้นไปที่ความสวยความงามของตนก่อนเป็นอันดับหนึ่ง เพื่อเป็นใบเบิกทางให้ตนไขว่คว้าได้ในสิ่งที่ต้องการ และจึงจะใช้ความสามารถของตัวเอง

ลักษณะทางความคิด เป็นผู้มีความคิดเป็นของตัวเอง มีความมั่นใจกล้าแสดงออก เป็นตัวของตัวเอง ไม่อาศัยอยู่กับครอบครัว พึ่งพิงตัวเองได้ แต่จะพบถึงอาการลังเลในการตัดสินใจในเรื่องที่ไกลตัว เช่น การเกรงกลัวที่จะยืนหยัดอยู่ในสังคม กลัวคนในสังคมจะรู้ถึงตัวตนที่แท้จริง ทำให้ไม่กล้าออกสู่สังคม เป็นต้น ถึงแม้ว่ายิ่งผู้หญิงแสดงออกถึงลักษณะที่ก้าวหน้า ก็จะเป็นที่จ้องมองจากสังคมด้วย

ภาพตัวแทนของผู้หญิงกึ่งใหม่กึ่งหลังสมัยใหม่

พบว่าภาพตัวแทนของผู้หญิงในลักษณะนี้ จะมีลักษณะของความเป็นผู้หญิงที่แปรเปลี่ยนไปตามสภาพของสังคมได้โดยง่าย กล่าวคือ สามารถยอมรับความคิด ความเชื่อในแบบเดิมๆ ของสังคมว่าเป็นสิ่งที่ดีงาม แต่ในขณะเดียวกันก็เปิดตัวเองออกรับสิ่งใหม่ๆ มีความเป็นอิสระมากขึ้น ฟังฟังตนเองได้ แต่ก็พบว่ายังต้องมีผู้ปกป้องอยู่เบื้องหลังด้วย หากกล่าวถึงในด้านการศึกษา พบว่ามีการศึกษาที่ดี มีการทำงาน แต่มักไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ต้องได้รับการสนับสนุนหรือการช่วยเหลือจากผู้ชาย มักแสดงท่าทางที่มั่นใจในตนเองเพื่อปกปิดความอ่อนแอของตนเอง จึงทำได้เพียงผู้ให้ความช่วยเหลือผู้ชาย มีบทบาทของการประสานความขัดแย้งที่เกิดขึ้น มีลักษณะของการเป็นผู้หญิงที่เริ่มล้ำยุค ในเชิงความสัมพันธ์ ผู้หญิงเปิดใจรับความสัมพันธ์จากเพศชาย หากฝ่ายชายเป็นฝ่ายเริ่มต้นก่อน ทำให้มองได้อีกด้าน คือ ความต้องการผู้ที่เดินเคียงข้างมากกว่าผู้นำ เนื่องจากผู้หญิงลักษณะนี้ยอมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ อาทิ การศึกษา เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า แต่จะนำมาใช้เพียงส่วนที่รับได้เท่านั้น

ลักษณะทางกายภาพของผู้หญิงในลักษณะนี้ จะพบว่ามีรูปร่างหน้าตาดี อยู่ในวัยหนุ่มสาว อายุประมาณ 20 - 28 ปี มีสถานภาพของการประกอบอาชีพการงานเป็นที่นับหน้าถือตา เช่น เป็นเจ้าของกิจการ เป็นผู้บริหารระดับสูงในองค์กรหนึ่ง เป็นต้น รูปร่างหน้าตา ค่อนข้างสวยถึงสวยมาก มีการแต่งกายที่ล้ำยุค โฉบเฉี่ยว ตกแต่งร่างกายด้วยเครื่องประดับเสมอ ไม่เน้นการแต่งกายเพื่อแสดงความสวยงามของตน แต่จะเป็นไปตามความพึงพอใจส่วนตัวมากกว่า

ลักษณะทางความคิด เป็นผู้มีความคิดเป็นของตัวเอง มีความมั่นใจกล้าแสดงออก เป็นตัวของตัวเอง ไม่อาศัยอยู่กับครอบครัว แสดงให้เห็นถึงการฟังฟังตัวเองได้ ไม่ลังเลใจที่จะตัดสินใจกระทำสิ่งต่างๆ รับฟังคำแนะนำจากผู้ชายหรือผู้อื่นมาปรับประยุกต์ใช้กับชีวิตของตนเอง แต่ไม่กระตือรือร้นพอที่จะทำตามความปรารถนาของตนให้เป็นจริง

ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่

การได้ปลดปล่อยตัวเองให้มีอิสระไม่ว่าจะกระทำสิ่งใดๆ เป็นลักษณะของผู้หญิงที่กระทำได้ตามใจปรารถนาของตนเอง กล้าแสดงออกถึงความต้องการทางเพศได้อย่างไม่เขินอาย สามารถแสดงบทบาทของการเป็นตัวร้ายของเรื่อง หรือผู้ที่กำบวมและชีวิตของตัวละครตัวอื่นได้ มีความรู้ในเชิงวิทยาศาสตร์ สามารถเอาชนะผู้ชายด้วยสติปัญญามากกว่าการใช้พลังกำลัง ต้องการทำตามความฝันความต้องการของตนอย่างไม่สนใจใคร รวมทั้งเป็นผู้นำของสังคม ทั้งในด้านการเมือง แม้กระทั่งหน่วยที่เล็กที่สุดอย่างครอบครัว

ผู้หญิงในลักษณะนี้จะพบว่ามีการใช้ชีวิตนอกบ้านมากกว่า เนื่องจากต้องออกทำงานนอกบ้าน ออกสู่สังคมภายนอกมากขึ้น เพื่อเลี้ยงดูตัวเอง บ้านจะเป็นแค่เพียงที่พักอาศัย และพบว่าผู้หญิงลักษณะนี้จะอยู่ลำพังเพียงคนเดียว แสดงให้เห็นถึงชีวิตที่เป็นปัจเจก ไม่พึ่งพาใคร ดูแลตัวเองได้ มีบทบาทให้ผู้หญิงเป็นตัวอันตราย หรือเป็นตัวสร้างปัญหาให้เกิดขึ้น ผู้หญิงจึงถูกกำหนดให้เป็นตัวร้าย แต่ก็ได้มีชัยชนะเหนือผู้ชายที่มีบทบาทในการแก้ไขปัญหา และหากว่าผู้หญิงที่มีบทบาทยืนอยู่ข้างผู้ชาย จะถูกกำหนดให้เป็นเพียงผู้ช่วยและจะได้รับความพ่ายแพ้เสมอ ถึงแม้ว่าผู้หญิงที่ทำตัวแปลกแยกไปจากผู้หญิงดี แต่ก็ไม่ได้มีจุดจบที่เลวร้าย กล่าวคือ ยังคงอยู่ในสังคมได้อย่างภาคภูมิใจ มีศักยภาพมากขึ้น และมีความเป็นมนุษย์ที่แท้จริง

ลักษณะทางกายภาพของผู้หญิงในลักษณะนี้ จะพบว่ามีการรูปร่างหน้าตาดีถึงขั้นสวยงาม อยู่ในวัยหนุ่มสาว อายุประมาณ 20 – 25 ปี มีสถานภาพของการประกอบอาชีพการงานเป็นที่นับหน้าถือตา มีการแต่งกายที่ล้ำยุค โฉบเฉี่ยว เป็นตัวของตัวเอง ไม่ตามสมัยนิยม นิยมตกแต่งร่างกายด้วยเครื่องประดับน้อยชิ้น ไม่มีการแต่งกายเพื่อแสดงความสวยงามของตน แต่จะแต่งให้มีความเหมาะสมกับรูปร่างและรสนิยมของตน

ลักษณะทางความคิด เป็นผู้มีความคิดเป็นของตัวเอง มีความมั่นใจกล้าแสดงออก เป็นตัวของตัวเอง ไม่อาศัยอยู่กับครอบครัว แสดงให้เห็นถึงการพึ่งพิงตัวเองได้ ไม่ลังเลใจที่จะตัดสินใจกระทำการต่าง ๆ ตัดสินใจกระทำการต่าง ๆ ด้วยตัวของตัวเอง กระตือรือร้นที่จะทำตามความปรารถนาของตนให้เป็นจริงโดยไม่ใส่ใจว่าคนรอบข้างจะมองเช่นไร

4.1.11.6 สัญลักษณ์พิเศษ

สัญลักษณ์พิเศษที่ปรากฏบ่อยครั้งในภาพยนตร์ จะเป็นสัญลักษณ์แทนความรัก ความสัมพันธ์ เช่น จี้ รูปภาพ กล้องถ่ายรูป หรือแทนการเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ เช่น ภาพการสูบบุหรี่ ดื่มเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ เป็นต้น ซึ่งให้ความสอดคล้องกับแก่นความคิดของเรื่องที่เป็นเรื่องในเชิงความรัก ความขัดแย้ง การแสวงหาความสุข และความจริง

4.1.11.7 มุมมองการเล่าเรื่อง

มุมมองการเล่าเรื่องจะถูกเล่าในมุมมองของบุคคลที่เป็นผู้ชาย แม้ว่าจะเล่าการดำเนินชีวิต ความเป็นไปของทุกตัวละครสำคัญ แต่จะพบว่ามุมมองการเล่าเรื่องเหล่านี้จะปรากฏในภาพยนตร์ที่ตัวละครหญิงไม่ได้เป็นจุดศูนย์กลางของเรื่อง ดังนั้น ภาพต่างๆ ที่ปรากฏจึงมีแนวโน้มที่จะแสดงภาพ การกระทำของผู้ชายมากกว่า ในขณะที่ภาพยนตร์ที่มีตัวละครหญิงเป็นจุดศูนย์กลางของเรื่อง การปรากฏตัวของตัวละครหญิงจึงค่อนข้างเด่นชัด แต่จุดสังเกตคือ ผู้หญิงที่

พบจะมีทั้งผู้หญิงที่มีลักษณะไม่ดี เป็นตัวร้าย ตัวสร้างปัญหาบ้านหัวผู้ชาย แม้กระทั่งไม่ได้รับความสุขทางกายและใจจากผู้ชาย

โดยสรุปแล้วภาพตัวแทนของผู้หญิงในภาพยนตร์ไทยแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ กล่าวคือ ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่จะปรากฏภาพตัวละครหญิงที่เป็นตัวละครสนับสนุนมากกว่าเป็นตัวละครหลัก พบว่าเป็นภาพของผู้หญิงที่มีหน้าตาดีจนถึงสวย และมีรูปร่างที่ค่อนข้างผอมบางแต่สมส่วน สวมเสื้อผ้าที่ไม่เปิดเผยเนื้อตัวและไม่รัดรูป ปรากฏตัวในโครงเรื่องแบบความรักความสัมพันธ์ระหว่างหนุ่มสาว แก่นความคิดจึงเป็นเรื่องของความรัก การเผชิญหน้ากับอันตราย หรือการเป็นตัวกลางประสานความขัดแย้งระหว่างผู้ชาย ลักษณะของภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่จึงแสดงออกถึงความกล้าแสดงออก มีความมั่นใจแต่ก็ยังไม่เป็นตัวของตัวเองเท่าที่ควร ยังคงต้องทำตามคำแนะนำ หรือเชื่อฟังคำพูดของผู้ชายอยู่บ้าง ถึงแม้ว่าจะมีการประกอบอาชีพนอกบ้านหรือทำงานอิสระ สถานที่ในการปรากฏตัวมีทั้งอยู่ภายในบ้านและนอกบ้านคละเคล้ากันไป แต่จะพบว่าพบการอยู่นอกบ้านมากกว่า สะท้อนให้เห็นการเปิดโลกกว้างให้กับตัวเอง มีอิสระเสรีในการดำเนินชีวิต ไม่ต้องพึ่งพิงผู้ชายทางเศรษฐกิจเพื่อการอยู่รอดอีกต่อไป

สำหรับภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ จะพบว่าเป็นผู้หญิงที่มีหน้าตาดีจัดว่าสวย รูปร่างสมส่วน สวมใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสมกับรูปร่าง และรสนิยมการแต่งกายของตนไม่จำเป็นต้องแต่งกายแบบเปิดเผย แสดงให้เห็นถึงความมั่นใจในตัวเอง ไม่จำเป็นต้องแสดงให้เห็นเส้นทางเพศของตนเอง จะเน้นที่การแสดงความสามารถของตนเองผ่านการทำงาน การพูดที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ช่างคิด มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีการประกอบอาชีพนอกบ้าน มีสถานภาพของการเป็นเจ้านาย ผู้บริหารระดับสูงขององค์กร หรือเป็นเจ้าของกิจการ สถานที่ในการปรากฏตัวจึงเป็นสถานที่ทำงานหรือแหล่งพบปะของผู้คนในสังคม เช่น ผับ บาร์ หรือร้านอาหาร ได้สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการสร้างความสัมพันธ์ในสังคมกับผู้อื่น ไม่ต้องการอยู่คนเดียว เนื่องจากผู้หญิงลักษณะนี้ไม่อยู่กับครอบครัวจะอยู่คนเดียวเพียงลำพังในอพาร์ทเมนต์ ครอบครัวจึงไม่ได้กล่าวถึงในเรื่องที่ปรากฏภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่

4.2 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์อเมริกันที่ศึกษา

4.2.1 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Bridget Jones's Diary

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง Bridget Jones's Diary มีการดำเนินเรื่องโดยลำดับเหตุการณ์ไปตามภาวะการณ์ โดยเริ่มเรื่องที่ปัญหาของบริดเจตที่เกี่ยวกับความอ้วน การสูบบุหรี่จัด ดื่มเหล้า แทนน้ำได้ ซึ่งบริดเจตก็รู้ว่า ถ้าเธอไม่ทำอะไรสักอย่าง ก็ไม่มีผู้ชายดีๆ มาเป็นคนที่รักแน่

จนกระทั่งบริดเจตมีความรักกับดาเนียล จนคิดว่านี่คือรักแท้ แต่แล้วเธอก็ผิดหวัง เพราะดาเนียลมีผู้หญิงอื่นที่สมบูรณ์แบบกว่าเธอ

สำหรับการคลี่คลายปัญหานั้น บริดเจตตัดสินใจจะเป็นสาวโสดไปตลอดชีวิตอีกครั้ง แต่สุดท้ายบริดเจตก็พบกับรักแท้กับคนที่เธอไม่ชอบหน้ากันมาก่อน คือ มาร์กที่เป็นคนที่เข้ามาชอบเธอ และทำให้บริดเจตรู้ว่า เขาชอบเธอที่เธอเป็นคนแบบนี้ แต่ปัญหาก็เกิดขึ้น เมื่อบริดเจตไม่คิดว่ามาร์กจะเป็นคนโหดร้าย (ต่อดาเนียลจนกว่า) จนกว่าบริดเจตจะรู้ความจริง มาร์กก็เดินทางไปนิวยอร์กเสียแล้ว แต่เรื่องก็ยุติลงด้วยดี โดยมาร์กกลับมาหาบริดเจต

ซึ่งโครงเรื่องแบบนี้ให้ความหมายว่า มนุษย์เรามักมีแต่ปัญหาอยู่เสมอ โดยเฉพาะผู้หญิงที่ยังก้าวไม่พ้นข้อจำกัดบางประการของตนอยู่เสมอ เช่น กลัวความอ้วน ความแก่ ความไม่สวย แล้วไม่มีความรัก ถึงแม้หญิงจะมีระดับการศึกษาสูง มีอาชีพการงานที่เลี้ยงตัวเองได้อย่างสบายๆ ก็ตาม ผู้หญิงทุกคนต่างก็ต้องการความรัก การแต่งงาน ซึ่งถือเป็นเป้าหมายสูงสุดของชีวิตแทบทั้งนั้น แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงสมัยใหม่ไม่เข้มแข็งพอที่จะอยู่อย่างเป็นโสดต่อไปจนแก่ตาย จึงมองว่าเป็นโสดก็คืออยู่แล้ว ไม่ต้องกังวลกับเรื่องรูปร่างหน้าตา แต่เมื่อมีความรักก็ละทิ้งอุดมการณ์นั้นเสีย เมื่อผิดหวังก็รี้อเอาอุดมการณ์นั้นกลับมาใช้อีกครั้ง จนกว่าจะเจอความรักที่แท้จริง ที่ไม่ได้มองเพียงรูปร่างหน้าตาเท่านั้น

ข. แก่นความคิด

ภาพยนตร์เรื่อง Bridget Jones's Diary เสนอแก่นความคิดที่ว่า "คนเราควรพอใจกับสิ่งที่ตนเป็น ดิ้นรนหรือแสวงหามากไป อาจไม่ใช่สิ่งที่ตนต้องการ" โดยเสนอแก่นความคิดที่ผ่านตัวละครผู้หญิง บริดเจตที่พยายามแสวงหาความรักแท้ โดยพยายามที่จะเปลี่ยนแปลงปรับปรุงตนอยู่เสมอ เพื่อให้ได้มีความรักกับผู้ชายในแบบที่ตนต้องการ (ดาเนียล) โดยบริดเจตหลงคิดไปว่าความรักระหว่างเธอกับดาเนียลนั้นเป็นความรักแท้ เพียงเพราะการพยายามจะแต่งตัวที่ยั่วยวนดูดี หรือการไปเที่ยวกันสองต่อสองเท่านั้น แต่ก็ได้พิสูจน์แล้วว่า นั่นไม่ใช่ความรักแท้ และชัดเจน

มากขึ้น เมื่อดาเนียลบอกว่าหมั้นกับลาร่า เพราะเหตุผลหนึ่งที่ลาร่าอายุน้อยกว่าหุ่นดีกว่าบริดเจต เมื่อมารีบอกชอบบริดเจต เพราะตัวตนของบริดเจต จากคำพูดว่า "ผมชอบการรายงานข่าวของคุณที่ ลูอิส แชรมป์" ก็ทำให้บริดเจตเลิกที่จะพยายามทำในสิ่งที่ตนเองไม่ถนัด และดีใจกับคำพูดนี้ของมารี "ผมชอบคุณ อย่างที่คุณเป็น"

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง Bridget Jones's Diary มีฉากทั้งหมด 16 ฉาก ประกอบด้วย สถานที่ทำงาน ถนน โรงแรม ผับ ร้านอาหาร ห้องนั่งเล่น ห้องทานอาหาร หน้าบ้าน ห้องครัว ห้องนอน ห้องน้ำ โรงยิม ห้างสรรพสินค้า ตลาด ร้านขายของ และสนามบิง ดังตาราง

ตารางที่ 4.12 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Bridget Jones's Diary

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	สถานที่ทำงาน	20
2.	ห้องนั่งเล่น	16
3.	ถนน	9
4.	โรงแรม	5
5.	หน้าบ้าน	4
6.	ร้านอาหาร	4
7.	ห้องครัว	3
8.	ห้องทานอาหาร	3
9.	ผับ	3
10.	โรงยิม	2
11.	ห้องน้ำ	2
12.	ห้องนอน	2
13.	ห้างสรรพสินค้า	1
14.	ตลาด	1
15.	ร้านขายของชำ	1
16.	สนามบิง	1
	รวมทั้งสิ้น	77

โดยมีจำนวนครั้งของการปรากฏของฉากรวมทั้งสิ้น 77 ครั้ง พบว่าสถานที่ทำงานเป็นฉากที่พบมากที่สุดจำนวน 20 ครั้ง รองลงมาคือ ห้องนั่งเล่น 16 ครั้ง ถนน 9 ครั้ง และโรงแรม 5 ครั้งตามลำดับ ส่วนฉากที่เหลือมีลักษณะการปรากฏน้อยครั้ง เช่น ฉากห้องครัว ห้องทานอาหาร ร้านขายของ ตลาด หรือห้างสรรพสินค้า จะเห็นได้ว่า ฉากที่มีจำนวนมากจะเป็นฉากที่อยู่นอกร้านมากที่สุด และเป็นที่ปรากฏตัวของตัวละครหญิงทุกครั้ง เพราะภาพยนตร์เรื่องนี้เสนอภาพวิถีชีวิตของตัวละครที่อาศัยในเมืองหลวง (ลอนดอน) ยุคสมัยปัจจุบันที่มีการดำเนินชีวิตในแต่ละวัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) สถานที่ทำงาน เป็นฉากที่มีการนำเสนอมากที่สุด เพราะบริดเจตอยู่ในช่วงของวัยทำงาน มีอาชีพเป็นของตัวเอง ต้องเลี้ยงปากเลี้ยงท้องตัวเอง บริดเจตมีการเปลี่ยนงานจากวงการสิ่งพิมพ์ไปเป็นวงการโทรทัศน์ การทำงานของบริดเจตในบริษัทสิ่งพิมพ์นั้น เธอมีหน้าที่การงานเพียงประชาสัมพันธ์ที่ไม่ก้าวหน้า แต่เมื่อเธอออกจากงานมาเป็นผู้รายงานข่าวทางโทรทัศน์ ทำให้เธอเป็นที่ยอมรับและประสบความสำเร็จที่ไม่ค่อยจะมากนักได้ และได้ทำข่าวนอกสถานที่ด้วย ดังนั้นตัวบริดเจตจะเกี่ยวข้องกับบ้านน้อย เนื่องจากต้องออกไปทำงานนอกร้านมากขึ้น และถึงแม้เธอจะเป็นผู้หญิง เธอก็ประสบความสำเร็จในอาชีพการงานได้เหมือนกัน

(2) ห้องนั่งเล่น เป็นฉากที่มีการนำเสนอรองลงมา ฉากห้องนั่งเล่นนี้จะพบว่าอยู่ในบ้านของบริดเจตซึ่งอยู่ตัวคนเดียว แสดงให้เห็นถึงความเป็นปัจเจกชนนิยม (Individualistic) ไม่อยู่ร่วมกับพ่อแม่หรือเพื่อนฝูง บริดเจตจะใช้ห้องนั่งเล่นมากกว่าห้องอื่นๆ ภายในบ้าน ดูโทรทัศน์ ฟังเพลง อ่านหนังสือ หรือแม้กระทั่งแต่งหน้า ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องทำในห้องนอนก็ตาม และยังใช้เป็นสถานที่พักผ่อนมากกว่าต้อนรับเพื่อนฝูง ซึ่งปรากฏเพียง 2-3 ครั้งเท่านั้น ห้องนั่งเล่นเป็นส่วนที่เชื่อมต่อระหว่างสังคมภายนอก ให้ความหมายว่าถึงแม้ตัวบริดเจตจะมีความเป็นอิสระมากแต่ในขณะเดียวกันก็ยังมี ความเหงา และรอคอยความสุขหรือความสำเร็จ

(3) ถนน ในภาพยนตร์เรื่องนี้ ถนนถูกนำมาใช้เพื่อแสดงถึงการเดินทางของตัวละคร โดยบริดเจตจะใช้ถนนใน 3 เหตุผลคือ เดินทางไปทำงาน เดินทางไปเที่ยวเพื่อการพักผ่อน และการตามหาความรัก โดยถนนเป็นสถานที่ในการแสวงหาความสำเร็จ (การทำงาน, ความรัก) ถนนเป็นพื้นที่สาธารณะ เป็นตัวสะท้อนสภาพสังคมได้ดี และในฉากท้องถนนนี้เห็นได้ว่า ขณะที่บริดเจตเดินผ่าน จะเป็นการเดินสวนทางกับคนอื่นๆ ในท้องถนนด้วย แสดงให้เห็นว่าบริดเจตเป็นผู้หญิงที่ชอบทวนกระแสสังคม ไม่ยึดติดกับค่านิยมของสังคม และเป็นตัวของตัวเอง

(4) โรงแรม เป็นสถานที่เร่ร่อนและเป็นทีเเฉพาะของคน 2 คน เพราะในฉากนี้เป็นฉากที่ บริดเจตและดาเนียลเข้ามาหาความสุขกันตามลำพัง

(5) ผับ เป็นพื้นที่สาธารณะ (Social Space) เปิดโอกาสให้คนในสังคมที่อาจจะรู้จักหรือไม่รู้จักมาพบปะกัน มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน จะเห็นว่า ผับไม่ใช่สถานที่สำหรับผู้ชายอย่างเดียวอีกต่อไป แต่ผู้หญิงก็ได้เข้ามายึดครองและทำทุกอย่างในผับได้เหมือนกัน ไม่จำเป็นต้องรีบกลับบ้านแต่วันก็ได้ เพราะบริดเจตและเพื่อนๆ จะไปผับกันหลังเลิกงาน และนั่งดื่มถึงตอนกลางคืน ซึ่งเป็นวิถีชีวิตของผู้หญิงสาวโสด

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในภาพยนตร์เรื่อง Bridget Jones's Diary พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 4 คู่ คือ พ่อและแม่ของบริดเจต บริดเจตและมาร์ก บริดเจตและเพอร์ฟีทิว และ บริดเจตและดาเนียล

พ่อและแม่ของบริดเจต โดยแม่ของบริดเจตเบื่อสภาพชีวิตของการแต่งงานมา 30 กว่าปีที่ชีวิตมีแต่การดูแลบ้าน ดูแลสามีและลูก อยู่แต่ในบ้าน เมื่อออกไปพบเจอกับความแปลกใหม่ในชีวิตทำให้เกิดความพึงพอใจยิ่ง จนละทิ้งในสิ่งที่ตนเองมีหรือเป็น คือ สามีและการแต่งงาน

บริดเจตและมาร์ก เป็นการขัดแย้งกันในเรื่องของอุดมการณ์ โดยบริดเจตนั้นเป็นตัวแทนผู้หญิงในสังคมยุคใหม่ แต่มาร์กเป็นตัวแทนของชายยุคเก่าที่มีความแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง ทั้งความคิด ทักษะคติ โดยมาร์กไม่ชอบผู้หญิงที่ดื่มเหล้า สูบบุหรี่จัด ส่วนบริดเจตก็ไม่ชอบมาร์กที่เป็นคนจิตใจคับแคบ

บริดเจตและเพอร์ฟีทิว จะเห็นว่า 2 คนนี้มีความขัดแย้งกันระหว่างความสามารถและประสบการณ์ โดยเพอร์ฟีทิวมองว่าตนเองเข้าทำงานก่อน และมีอายุมากกว่าย่อมมีประสบการณ์ในการทำงาน เธอจึงตั้งตนเป็นหัวหน้าของบริดเจต และชมคนที่ด้อยกว่าเธอ ซึ่งทำให้บริดเจตไม่พอใจ เพราะเธอคิดว่าคนเราควรจะต้องดูที่ความสามารถในการทำงานมากกว่า

บริติชเจตและดาเนียล ทั้งบริติชเจตและดาเนียลเข้ากันไม่ได้ เพราะคนทั้งคู่เป็นคนยุคใหม่ที่มีความเหมือนกัน มีความฉาบฉวย บัณฑิตเจตนิยม ไม่ชอบการผูกมัด เมื่อบริติชเจตต้องการการแต่งงาน ดาเนียลก็ให้เธอไม่ได้ ความขัดแย้งจึงเกิดขึ้น และบริติชเจตเองไม่ชอบสิ่งที่เธอเป็นอยู่ จึงทำให้ไม่ชอบในลักษณะของดาเนียลด้วย

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งนี้เกิดขึ้นกับตัวละครในเรื่อง 2 ตัว คือ บริติชเจต และแม่ของบริติชเจต
บริติชเจต เป็นผู้หญิงโสดที่มีงานทำ มีเงินเดือน ดูแลตนเองได้ และก็ชอบชีวิตโสด หลายครั้งที่เธอคิดอยากอยู่ตัวคนเดียว สนุกสนานตามผับ ดื่มเหล้า สูบบุหรี่กับบรรดาเพื่อนฝูง ไม่ต้องสนใจว่าตนจะมีคนรักหรือได้แต่งงานหรือไม่ แต่ลึกๆ ในใจบริติชเจตแล้ว เธออยากแต่งงาน มีครอบครัวเหมือนอย่างเพื่อนคนอื่นของเธอที่แต่งงานแล้วมีความสุขกับชีวิต ไม่ต้องโดดเดี่ยวและอ้างว้าง เพราะบริติชเจตมองว่า การแต่งงานถือเป็นความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ของผู้หญิงถึงแม้จะประสบความสำเร็จด้านหน้าที่การงานก็ยังไม่เทียบเท่าการแต่งงาน

แม่ของบริติชเจต เธอไม่พอใจกับชีวิตการแต่งงานที่มีแต่ความจำเจ อยู่กับบ้านดูแลลูกและสามีมาเป็นเวลากว่า 40 ปี ไม่เคยได้มีชีวิตเป็นของตัวเอง ไม่มีงานทำ ไม่มีรายได้ จึงทำให้เธอไม่เห็นคุณค่าหรือศักยภาพของตัวเองว่ายังสามารถทำอย่างอื่นที่เธอต้องการได้ แม่ของบริติชเจตจึงดิ้นรนไปหาสิ่งที่ดีกว่า คือ การออกไปจากบ้านเพื่อเป็นโสดอีกครั้ง เพื่อที่เธอจะได้ทำในสิ่งที่เธอต้องการ และคบกับผู้ชายคนใหม่ที่มองเห็นความสามารถของเธอมากกว่าที่จะทนอยู่กับชีวิตแต่งงานแบบเดิมๆ

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

เป็นการขัดแย้งที่ให้คุณค่ากับข้อ 2 ข้อ คือ ค่านิยมของสังคมบอกว่าการแต่งงานนั้นดี เพราะค่านิยมของสังคมกำหนดให้ผู้หญิงควรแต่งงานอย่างช้าเต็มทีคืออายุ 30 ปี ซึ่งเป็นเวลาที่เหลือในชีวิตในการแต่งงาน การแต่งงานอยู่กันเป็นครอบครัวจะเห็นได้จากบุคคลรอบข้างของบริติชเจต เช่น เพื่อนของเธอที่ชื่อ แมกดา และเจอรามี และคนอื่นๆ ในงานปาร์ตี้ที่มีแต่คู่แต่งงานและคู่คนรัก และแต่ละคู่ก็มีท่าทางที่มีความสุข ผู้หญิงบางคนกำลังตั้งครรภ์ มีสามีดูแลอย่างดี และผู้หญิงก็จะไม่ได้ถูกมองว่าเป็นคนที่มีข้อบกพร่องในชีวิตด้วย การแต่งงานจึงเป็นเป้าหมายสูงสุดที่ผู้หญิงหลายคนไขว่คว้าให้มาหาตัวให้ได้

ในภาพยนตร์เรื่องนี้จึงต้องการบอกว่า การอยู่เป็นโสดนั้นไม่ดี สังคมจะมองว่าผู้หญิงคนนั้นต้องไม่อะไรบกพร่องในชีวิตแน่ อย่างที่คู่แต่งงานคู่หนึ่งถามบริติชเจตว่า "ในที่ทำงานมี

ผู้หญิงสาวสวยเก่ง อายุ 30 หลายคนที่ยังไม่ได้แต่งงาน คุณรู้มั๊ยบริดเจตว่าเพราะอะไร” พร้อม กับมีสายตาของผู้แต่งงานและคู่คนรักทุกคู่มองมาที่บริดเจตแบบอยากรู้ คำถามนี้จึงเป็นคำถามที่ ได้ถากถางตัวบริดเจต

แต่ตัวบริดเจตเองนั้น เธอก็ไม่ได้มองว่าชีวิตแต่งงานนั้นดีเท่าที่ควร เธอล้มเหลว กับความรักกับดาเนียล และเห็นว่าแม่ของเธอทิ้งพ่อออกจากบ้านไปหาชายคนใหม่ เธอก็ตัดสินใจ ที่จะอยู่เป็นโสดดีกว่า เป็นผู้หญิงที่ไม่ต้องพึ่งพาผู้ชาย ใส่ใจในเรื่องสุขภาพ และต้องประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานด้วย แต่สุดท้ายบริดเจตก็ได้เจอกับรักแท้จนได้

ซึ่งความขัดแย้งนี้เอง เป็นตัวที่บ่งบอกถึงอุดมการณ์ของผู้หญิงสมัยใหม่ได้ กล่าวคือ ผู้หญิงสมัยใหม่ไม่สนใจหากเธอจะไม่มีความรัก ชีวิตมีแต่งงาน ถ้าไม่ประสบความสำเร็จ ในเรื่องความรัก ก็ควรประสบความสำเร็จในเรื่องการงานทดแทน

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็น ผู้หญิง ในเรื่อง Bridget Jones's Diary จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัว บริดเจต โจนส์ โดยได้ทำ การวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

หน้าตาของบริดเจตนั้น เข้าขั้นจัดว่าสวย ใบหน้าอวบอูมแบบลักษณะคนอวบ อ้วน แต่ไม่อ้วนจนเกินไป ตาโต มีสีดำสีเขียว ริมฝีปากหนา ใบหน้าเป็นกระ มักแต่งหน้าไม่เข้ม หรือฉูดฉาด เน้นสีฟ้าอ่อน และชมพู ดูเป็นธรรมชาติ

รูปร่างของบริดเจต ค่อนข้างอ้วนแบบสาวเจ้าเนื้อ แต่ไม่อ้วนมากเกินไป มีขนาด หน้าอกที่ค่อนข้างใหญ่ เอวใหญ่ สะโพกกว้าง ต้นขาใหญ่ มีส่วนสูงที่ไม่เกิน 170 เซนติเมตร ผิว ขาวอมชมพูแบบคนตะวันตก

สำหรับผม บริดเจตมีผมสีบรอนด์ เส้นผมมีความยาวประป่าและหยักศก เล็กน้อยแบบเป็นธรรมชาติ ไว้ผมแสกข้าง มักไม่ใช้เครื่องสำอางจัดแต่งทรงผม ชอบปล่อยให้ผมเวลา อยู่ที่บ้าน แต่มักจะมีภาพกรรบนผมแบบเกล้ามวยไว้ด้านหลังเมื่อไปทำงาน

การแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าที่ทันสมัย ไม่ตามแฟชั่น แต่จะใส่เสื้อผ้า ในแบบที่ทนใส่ได้ โดยปกติจะเน้นใส่เสื้อผ้าสีโทนเย็น เช่น สีดำ เทา ฟ้าหม่น น้ำตาล เขียวเข้ม มักใส่เสื้อที่เป็นเสื้อกล้าม หรือเสื้อสายเล็กๆ คอกกว้างเน้นเห็นเนินอกไว้ข้างใน คลุมทับด้วยเสื้อคลุมแบบยืดติดกระดุมเม็ดเดียว กระโปรงสั้นเหนือเข่าสีดำ หรือเป็นกางเกงผ้าขายาว (ทำงาน) เมื่ออยู่บ้านจะใส่กางเกงผ้ายืดเป็นส่วนใหญ่ ขณะทำงานกับบริษัทเดิมมักจะแต่งตัวในแบบที่ เปิดเผยตัวเอง เช่น ใส่เสื้อบางๆ กระโปรงสั้น เมื่อทำงานที่ใหม่ มักใส่กางเกงขายาว และสวม

สุททบัลเสื้อตัวในเรียบร้อยแบบสาวทำงาน รองเท้าเป็นรองเท้าส้นสูงแบบบูท หุ้มข้อ สีดำ หรือ รองเท้าผ้าใบ (ฉากวิ่งตามهامาร์กในตอนท้ายเรื่อง)

การตกแต่งร่างกาย บริดเจตจะใส่แค่สร้อยคอเงินเส้นบางๆ มีจี้เป็นเพชรรูปทรงกลม และสร้อยข้อมือเท่านั้น ไม่นิยมใส่ต่างหู แหวน หรืออื่นๆ ไม่ใช้กระเป๋าสะพายแบบผู้หญิงในการทำงาน จะพบเพียงกระเป๋าเสื้อผ้า เมื่อเวลาเดินทางไปต่างจังหวัด (บ้านพ่อแม่) เท่านั้น

ดังนั้น ตัวละครบริดเจตมีความเป็นตัวของตัวเองที่เด่นชัดมากในเรื่อง ทั้งในด้านการแต่งกาย การจัดแต่งร่างกายของตนเอง มีลักษณะของการเป็นผู้หญิงที่ทวนกระแสสังคมของผู้หญิงด้วยกันเอง กล่าวคือ ผู้หญิงส่วนมากต้องรูปร่างผอมบาง สูงโปร่ง แต่งกายตามแฟชั่นให้ดูดีเหมือนคนอื่นๆ เพื่อจะได้ไม่มีความแปลกแยกจากผู้หญิงอื่น ซึ่งก็คือ ต้องการการเป็นกลุ่มหรือเป็นพวก แต่บริดเจตไม่ใช่ เธอมีความเป็นปัจเจกชนสูง จึงไม่ค่อยสนใจเรื่องความสวยงาม หรือการแต่งกายตามกระแสสังคมแบบผู้หญิงส่วนใหญ่ในสังคม

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

บริดเจตเป็นคนพูดจาตรงไปตรงมาแบบไม่ค่อยคิด เข้าทำนองพูดก่อนคิด เช่น พูดโกหกเอาตัวรอดแบบไม่น่าให้อภัย เมื่อหลอกดาเนียลว่ากำลังคุยกับ F.R. Lewis ทั้งๆ ที่คุยกับเพื่อนอยู่ แต่ดาเนียลก็รู้ทัน (เพราะ F.R. Lewis ตายไปแล้ว) หรือตอนที่พูดตอบคำถามมาร์กถึงเรื่องการมาพักผอนบ้านพ่อแม่ในตอนต้นเรื่อง บริดเจตก็พูดความจริงแบบตรงๆ ว่าเธอเพิ่งมาจากงานปาร์ตี้เมื่อคืนนี้ บริดเจตเป็นคนชอบเพื่อฝัน จินตนาการไปเองต่างๆ ที่ตัวเธอเองบอกว่าจะไม่คิดมาก แต่เธอก็ได้เพื่อฝันถึงการแต่งงานไปแล้ว เพียงแค่อ่านอีเมลที่ดาเนียลได้ตอบด้วย, ใส่ใจความรู้สึกของคนอื่นมากกว่าตัวเอง เช่น พูดขอโทษดาเนียลเรื่องที่เธอบอกรัก เพราะบริดเจตกลัวดาเนียลจะคิดว่าเธอจะผูกมัดเขาไว้ หรือตอนที่วิ่งตามهامาร์กต่างๆ ที่แต่งตัวไม่เรียบร้อย เพื่ออธิบายเรื่อง Diary รวมทั้งเป็นคนที่เชื่อคนง่าย และขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง เช่น เชื่อตามคำแนะนำของเพื่อนๆ ในการทำตัวให้ดึงดูดใจต่อดาเนียลในงานเปิดตัวหนังสือของบริษัท หรือตัดสินใจไม่ถูกกับการเลือกกางเกงในใส่ออกเดท เพราะบริดเจตมีปมด้อยหลายๆ อย่าง ทำให้เธอไม่มีความมั่นใจซ่อนอยู่ภายในใจ เช่น ความอ้วน อายุที่เกิน 30 แล้วยังไม่มีคนรัก เป็นต้น และบริดเจตยังเชื่อเรื่องที่ดาเนียลโกหกว่ามาร์กเคยเป็นชู้กับคู่หมั้นของตน จึงทำให้เกิดอคติที่ไม่ดีกับมาร์กอย่างมาก หรือจากฉากงานเปิดตัวหนังสือของบริษัท บริดเจตต้องกล่าวเปิดตัวเจ้าของบริษัท ทั้งๆ ที่เตรียมตัวมาพูดอย่างดี แต่เธอก็ทำผิดพลาด เพียงเพราะคิดว่าไมโครโฟนเสีย (ไม่ได้เปิด) เห็นได้ชัดว่า เธอจะไม่คุ้นชินกับการพูดต่อหน้าสาธารณชนด้วย จะเกิดอาการประหม่าทุกครั้ง

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

จากการศึกษาบทบาทของบริดเจตพบว่า เป็นสาวทำงานที่ไม่ค่อยประสบความสำเร็จในอาชีพการงานเท่าที่ควร เพราะบริษัทสิ่งพิมพ์ที่เธอทำ ไม่ค่อยเปิดโอกาสให้เธอแสดงความสามารถ แต่บริษัทใหม่ที่เธอทำ (รายการโทรทัศน์) เปิดโอกาสให้เธอใช้ความสามารถออกมา จากการที่โปรดิวเซอร์รายการข่าวให้เธอออกไปสัมภาษณ์ผู้นำแรงงานชาวอังกฤษที่แต่งงานกับชาวเคอร์ดผู้ต่อสู้เพื่ออิสรภาพ ในคดีอากานี ฮินี ที่ศาลซึ่งเป็นคดีใหญ่ที่สังคมอังกฤษต่างจับตามอง

นอกจากนี้ บริดเจตยังมีบทบาทของคนที่มีปัญหาเกี่ยวกับความรัก กล่าวคือ บริดเจตอยู่ในวัย 30 แล้ว แต่ยังไม่มีความรักเป็นตัวเป็นตน หรือยังไม่ได้แต่งงานเสียที เธอจึงไม่มีบทบาทของความเป็นแม่ หรือภรรยาของใคร

คุณสมบัติของบริดเจตในเรื่อง ปรัชญาภาพของผู้หญิงที่เป็นฝ่ายกระทำ หรือเลือกที่จะตัดสินใจทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง จากฉากที่เธอตัดสินใจหยุดความสัมพันธ์กับดาเนียล โดยการจะไม่พึ่งพาผู้ชายอีกต่อไป บริดเจตเลือกที่จะเลิกสูบบุหรี่ ดื่มเหล้า ทิ้งหนังสือประเภทรั้วใจ หรือดึงดูดใจผู้ชาย เช่น หนังสือชื่อ What Men Want, What Men Think หรือ Women Who Love Men Are Mad เป็นต้น ซึ่งแสดงถึงความเข้มแข็งของบริดเจต หรือจากฉากที่เธอลาออกจากงานเท่ากับดาเนียล เธอก็ไม่สนใจฟังคำอ้อนวอนของดาเนียลเลย

กล่าวได้ว่า ผู้หญิงในสังคมควรจะได้ทำงานเต็มความสามารถของตนเอง ถ้ามีคนอื่น ๆ ในสังคมเปิดโอกาสให้ ในกรณีที่ทำงานเดิมของบริดเจต เธอไม่ได้รับโอกาสในการแสดงความสามารถของตนเอง ซึ่งเป็นการถูกปิดกั้นจากบรรดาคู่รักชายที่มักจะได้รับแต่ตำแหน่งที่ดีกว่าหรือใหญ่กว่าผู้หญิง แต่ในที่ทำงานใหม่ของเธอ เห็นว่าบริดเจตได้ทำงานอย่างเต็มที่ เพราะได้รับโอกาสจากตัวละครชายทั้งโปรดิวเซอร์รายการ หรือมาร์ก ดังนั้นการทำงานของหญิงในเรื่องนี้จะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อได้รับโอกาสที่ผู้ชายที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงกว่ายื่นให้

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

บริดเจตเป็นผู้หญิงอายุ 32 ปี ยังไม่ได้แต่งงาน อาศัยอยู่ตามลำพังในอพาร์ทเมนต์กลางเมืองลอนดอน เธอมีระดับการศึกษาและหน้าที่การงานที่ดีกว่าตัวละครชายทั้ง 2 คน คือ มาร์กและดาเนียล ซึ่งทั้ง 2 คนต่างมีหน้าที่การงานที่ดี และก้าวหน้ามากกว่าบริดเจต มาร์กเป็นทนายความที่เก่งกาจ และยังสามารถเป็นที่ปรึกษาให้กับบริษัทแห่งหนึ่งในนิวยอร์กอีกด้วย ส่วนดาเนียลก็เป็นหัวหน้ากองบรรณาธิการเจ้านายของบริดเจต ส่วนบริดเจตเป็นเพียงประชาสัมพันธ์ของบริษัทที่เป็นเพียงตำแหน่งเล็กๆ เท่านั้น ถึงแม้เธอจะได้งานใหม่เป็นผู้รายงานข่าวให้ Sit Up Britain ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ดีกว่างานเก่า แต่เธอก็ยังทำงานภายใต้การออกคำสั่งของผู้ชายอยู่ดี

นอกจากนี้ จะเห็นถึงการเปรียบเทียบสถานภาพทางสังคมระหว่างบริดเจตกับผู้หญิงคนอื่นๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับ เช่น นาตาชา และลาร่า ที่มีระดับการศึกษาและหน้าที่การทำงานที่ทัดเทียมกับผู้ชาย และยิ่งอายุน้อยกว่าบริดเจตด้วย โดยนาตาชาเป็นเพื่อนร่วมงานของมาร์ก ไม่ได้เป็นผู้ที่ต้องรับคำสั่งจากใคร แต่ร่วมให้ความคิดเห็นในวงสังคมได้อย่างเก่งกาจ หรือลาร่าเป็นเพื่อนร่วมงานของดาเนียลที่นิวยอร์ก และเป็นคู่หมั้นของเขา ก็สามารถเข้าไปทำงานร่วมกันกับดาเนียลและเจ้านายของเขาได้ ดังนั้น บริดเจตจึงเป็นภาพสะท้อนของผู้หญิงที่พยายามจะเป็นผู้หญิงสมัยใหม่อย่างแท้จริงให้ได้ จะเห็นได้จากการปรับเปลี่ยนตนเอง หรือเปลี่ยนงานทำ

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

จากปัญหาที่บริดเจตได้ยืนยันว่ามาร์กกำลังวิพากษ์วิจารณ์ถึงตัวเธออย่างรุนแรงกับแม่ของเธอ ทำให้บริดเจตรู้สึกเสียหน้าอย่างมาก เพราะกระทบกับปมด้อยในจิตใจของเธออย่างจัง แต่บริดเจตก็แสดงท่าทางว่าเธอไม่ได้ยิน หรือได้ยินแล้วแต่เธอไม่ใส่ใจเอง พลังพูดกลบเกลื่อนว่าเธอชอบกินแกงกะหรี่แกงวอง แล้วเดินผ่านคนทั้ง 2 ไป นับเป็นการกระทำที่ทำให้มาร์กและแม่ของเธอไม่ได้รู้สึกผิด เพราะไม่คิดว่าบริดเจตจะได้ยิน แต่ตัวบริดเจตกลับรู้สึกเจ็บปวดกับความจริงข้อนี้ จึงทำให้เธอมีความตั้งใจที่จะลดน้ำหนัก เลิกดื่มเหล้า และลดการสูบบุหรี่ลง จะเห็นได้ว่า การแก้ไขปัญหาหรือการแสดงออกต่อปัญหาที่บริดเจตเผชิญ ก็คือ การทำเป็นไม่รู้เรื่องเสียเลย และพูดอย่างอื่นกลบเกลื่อนความรู้สึกแทน

เช่นเดียวกันกับการที่บริดเจตล้มเหลวในความรักกับดาเนียล บริดเจตแก้ปัญหาความเสียใจด้วยการดื่มเหล้ารดก้าเพียงคืนเดียว และเธอคิดได้ว่าไม่ควรจมอยู่ในความทุกข์อีกต่อไป บริดเจตจึงจัดการกับชีวิตของตนเองเป็นครั้งที่ 2 ด้วยการทิ้งหนังสือประเภทรู้จักผู้ชาย และเลือกเก็บหนังสือประเภทพึ่งพาตนเองโดยไม่มีผู้ชายแทน รวมทั้งเปลี่ยนงานใหม่ที่ท้าทายกว่างานเก่า ซึ่งงานในวงการโทรทัศน์นับเป็นวงการที่เป็นคู่แข่งกับสื่อสิ่งพิมพ์ แสดงให้เห็นว่า เธอพยายามจะทำให้ตนเองเป็นผู้หญิงยุคใหม่ที่ไม่สนใจผู้ชาย อยู่กับงานที่มีโอกาสก้าวหน้ามาก อาจกล่าวได้อีกทางว่า บริดเจตพยายามเปลี่ยนแปลงตัวเองให้ดีขึ้น เพื่อเธอจะได้แต่งงานกับใครสักคนที่รักเธอ

ภาพของตัวละครผู้หญิงในภาพยนตร์เรื่อง *Bridget Jones's Diary* ที่ตัวบริดเจต นับว่ามีภาพของผู้หญิงที่มีความเป็นสมัยใหม่ ในแง่ที่มีความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงตนเอง เพราะเข้าใจถึงสถานภาพของตนเองดี ถ้าบริดเจตยอมรับในสิ่งที่ผู้ชายยึดเยียด เช่น คำกล่าวของมาร์กที่ว่าบริดเจต "เป็นสาวคานทอง ดื่มเหล้า สูบบุหรี่จัด พุดมาก..." บริดเจตจะมีการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ เมื่อเผชิญหน้ากับปัญหาต่างๆ ที่กระทบกับปมด้อยของเธอ

บริดเจตยังเป็นผู้ที่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทางสังคม กล่าวคือ บริดเจตมีงานทำ สามารถก้าวไปทำงานร่วมกับผู้ชายได้ เช่น ตากล้อง หรือ โปรดิวเซอร์ นอกจากนี้บริดเจตยังให้ความสนใจต่อการใฝ่หาความรู้ และปรับปรุงชีวิตตนเองอยู่เสมอ บริดเจตมีหนังสือบนชั้นวางหนังสือหลายเล่ม รวมทั้งแสวงหาความรู้จากนิตยสารคุณภาพดีๆ ที่เกี่ยวกับแฟชั่น หรือความรัก ซึ่งจะช่วยพัฒนาบริดเจตในแง่ของการแต่งกาย การดำเนินชีวิตให้เป็นสาวสมัยใหม่ให้ได้ และยังเป็นผู้หญิงที่ยอมรับในศักดิ์ศรีของตนเอง โดยบริดเจตไม่คิดคืนดีกับดาเนียล เพราะได้ตัดสินใจตัดความสัมพันธ์กับดาเนียลไปแล้ว จึงไม่หวนกลับไปอีก

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

จากการศึกษา พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิง บริดเจต กับสถาบันต่างๆ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(ก) สถาบันการทำงาน

จะพบว่าบริดเจตเกี่ยวข้องกับอาชีพการงานมากที่สุด จะพบว่าในแต่ละฉากจะแสดงถึงบทบาทด้านการงานของเธอมากที่สุด ซึ่งอยู่ในช่วงที่กำลังจะก้าวหน้าไปสู่ตำแหน่งที่ดี นับว่าบริดเจตมีบทบาทในอาชีพการงาน เป็นผู้หญิงที่ได้รับการสนับสนุน และได้รับการผลักดันให้ก้าวหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผู้ชาย

(ข) สถาบันครอบครัว

ความสัมพันธ์นี้เด่นชัดมากในภาพยนตร์ บริดเจตเป็นคนที่รักครอบครัวมาก จะเห็นได้ว่าบริดเจตจะต้องกลับไปเยี่ยมพ่อกับแม่ทุกเทศกาลสำคัญ เพื่อไปทานอาหาร สรุปได้ว่าบริดเจตมีการใส่ใจกับคนที่เธอรักมาก โดยเฉพาะครอบครัว อยากให้คนในครอบครัวมีความสุข ทำตามที่ใจตนเองต้องการ และพยายามจะช่วยเติมเต็มสิ่งที่คน ๆ นั้น ขาดหายไปในชีวิต

ฉ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องจะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้ ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ สมุดบันทึกประจำวัน (Diary), เหล้าและบุหรี่

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 3 ประการนี้ได้ 2 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนความรู้สึกภายในใจ และสัญลักษณ์พิเศษแทนที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนความรู้สึกในใจ

ซึ่งสัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ สมุด Diary เป็นสัญลักษณ์พิเศษเพื่อแทนความรู้สึกเกี่ยวกับความคับข้องใจที่มีต่อบุคคลอื่นรอบข้าง และบอกเล่าตัวตนที่แท้จริงของตนเอง ไม่ปิดบัง Diary จึงเปรียบเหมือนกล่องดำ (Black Box) ที่เก็บซ่อนความลับและตัวตนของคนเขียน ซึ่งคนอื่นๆ ไม่สามารถจะเข้าไปล้วงดึงเอาความลับในใจหรือตัวตนของคนออกมาได้ บริดเจตพยายามกลบเกลื่อนตัวตนที่แท้จริงของตน โดยการเปลี่ยนแปลงชีวิตตัวเองให้เข้ากับค่านิยมของสังคม ดังนั้น Diary จึงเป็นสิ่งที่ให้ใครเห็นข้อความภายในไม่ได้ เปรียบเหมือนตัวตนของบริดเจตที่ไม่อยากให้ใครรู้ เช่น น้ำหนัก ความชอบ ความเกลียด แต่มาร์กเป็นผู้ได้อ่าน Diary นั้น มาร์กจึงเท่ากับว่าเป็นผู้ที่เข้าถึงจิตใจและตัวตนของบริดเจตได้อย่างแท้จริง และสามารถยอมรับความเป็นบริดเจตได้

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนการหลีกเลี่ยง

สัญลักษณ์ประเภทนี้ ได้แก่ เหล้าและบุหรี่ ซึ่งแทนการหลีกเลี่ยงจากการเผชิญกับปัญหาที่เข้ามาในชีวิต เหล้าและบุหรี่จึงเป็นตัวที่พาคนหลีกเลี่ยงออกจากโลกแห่งความเป็นจริง เพราะบริดเจตขาดความสุขในชีวิต ทั้งเรื่องความรัก ครอบครัว และการทำงาน บริดเจตจึงไม่ต้องการที่จะลี้ภัยปัญหาในช่วงเวลาที่เธอดื่มเหล้าและสูบบุหรี่

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Bridget Jones's Diary มุมมองในการเล่าเรื่องเป็นแบบบุคคลที่หนึ่ง (The First – Person Narrator) คือการที่ตัวละครเอกของเรื่องเป็นผู้เล่าเรื่องเอง เรื่องนี้จึงได้เน้นไปที่ตัวละครหญิง ซึ่งก็คือ มุมมองของตัวบริดเจตเอง ภาพยนตร์เรื่องนี้จึงมีความเป็นอัตตวิสัยของตัวบริดเจตเอง ทำให้ได้เข้าถึงตัวตน และความจริงในชีวิตของตัวบริดเจตได้โดยตรง โดยผ่านการเขียนเล่าเรื่องผ่าน Diary จะใช้คำว่า "ฉัน" เมื่อบริดเจตบรรยายสิ่งที่คิดในใจ หรือสิ่งที่ไม่สามารถบอกได้โดยตรง เช่น น้ำหนักตัว ความรู้สึกหลังการมีเพศสัมพันธ์กับดาเนียล หรือวันที่อกหัก เป็นต้น ซึ่งเป็นการเล่าเรื่องในแบบที่เปิดเผยเรื่องราวความรู้สึกของตัวเองให้ผู้ชมรับรู้เท่านั้น บุคคลแวดล้อมรอบข้างบริดเจต จะไม่รู้และเข้าใจอย่างที่ผู้ชมรับรู้ ผู้ชมจะได้ความรู้สึกเหมือนกำลังอ่าน Diary ของผู้หญิงคนหนึ่งนั่นเอง และจะทำให้เข้าใจและรู้สึกใกล้ชิดกับตัวละครผู้หญิง และเกิดอารมณ์คล้อยไปกับเรื่องราวได้โดยง่าย

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Bridget Jones's Diary พบว่า ผู้หญิงในภาพยนตร์มีลักษณะของความเป็นปัจเจกชนนิยมสูง มีอิสระ เห็นได้จากการใช้ชีวิตอยู่คนเดียว ไม่พึ่งพิงพ่อ

แม่เหมือนตอนเด็ก มีความเป็นอิสระสูงแต่ก็แฝงด้วยความเหงา จากการที่อยู่ตัวคนเดียวทำให้ ผู้หญิงสมัยใหม่มักเกิดความเหงา ว่าเหว่ ต้องการเพื่อนอยู่เสมอ มีการงานทำ และจะชอบเที่ยว ตอนกลางคืนอยู่เสมอ ผับหรือร้านอาหารจึงเป็นสถานที่พบปะกันของคนในสังคม มีลักษณะของการทวนกระแสสังคม ไม่ทำตามค่านิยมกลุ่ม มีหัวก้าวหน้า พร้อมในการเปลี่ยนแปลงตนเองอยู่เสมอ ซึ่งเป็นลักษณะของบุคคลที่มีความเป็นปัจเจกชนนิยม และยังมีความฉาบฉวย เห็นเด่นชัดมากในเรื่องของความรัก ที่มองที่หน้าตา และตำแหน่งงานเป็นสำคัญมากกว่าจิตใจและตัวตนของคน รักง่าย เบื่อง่าย ซึ่งเป็นลักษณะของคนยุคใหม่ ดังนั้น ตัวละครที่มีความเป็นสมัยใหม่จะอยู่ร่วมกันไม่ได้ ถึงแม้จะเป็นคนยุคใหม่ แต่ก็ยังโหยหาความเป็นยุคเก่าอยู่เสมอ ภาพแบบผู้หญิงยุคเก่าก็ปรากฏในภาพยนตร์เรื่องนี้ด้วย ภาพของแม่ศรีเรือน คือ ผู้หญิงที่มีชีวิตอยู่ในบ้าน ดูแลบ้าน และใช้เวลาอยู่แต่ในครัว แต่สุดท้ายแล้วผู้หญิงเหล่านี้ก็ได้ลุกขึ้นมาปฏิวัติตนเองให้ออกไปจากกรอบของการเป็นผู้หญิงยุคเก่า ด้วยการก้าวเข้าสู่สังคมของการทำงานนอกบ้าน และในขณะเดียวกันที่ผู้หญิงออกทำงานนอกบ้านมากขึ้น ภาระหน้าที่ในการทำงานบ้านจึงต้องตกเป็นของผู้ชายไปโดยปริยาย

นอกจากนี้ ความสำเร็จในการงานของผู้หญิงมักมาควบคู่กับความรัก ผู้หญิงที่จะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานต้องมีผู้ชายเป็นผู้ให้การสนับสนุนอยู่เบื้องหลัง จึงจะสำเร็จได้

4.2.2 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Heartbreaker

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง Heartbreaker มีการดำเนินเรื่องโดยลำดับเหตุการณ์ ไปตามภาวะการณ์ โดยเริ่มเรื่องที่ แองเจล่า แต่งงานกับดิน เพื่อหาเรื่องฟ้องหย่ากับเขา โดยมีเพจ ผู้เป็นลูกสาวให้ความร่วมมือ เพื่อฟ้องหย่าได้ค่าเสียหายมา กลับถูกสรรพภรรยาเก็บเงินจนเกือบหมดตัว ทำให้แม่ลูกคู่นี้ต้องเริ่มหาเงินอีกครั้ง และต้องก้อนใหญ่ด้วย ก่อนที่ แวนดี้จะไปเริ่มกับชีวิตใหม่

จนกระทั่ง ได้พบผู้ชายที่เธอรักจริง แวนดี้ไม่อยากหลอกหลวงเขา แต่ก็ต้องทำ เพราะดินตามมาทวงเงินจากแองเจล่าแม่ของเธอ แวนดี้จึงยอมแต่งงานเพื่อหาเรื่องฟ้องหย่ากับบิล แต่แองเจล่าหลอกวางยาบิล ทำให้เพจเข้าใจผิด ในที่สุดทั้งคู่ก็หย่ากัน เพจไม่มีความสุขกับชีวิต แต่สุดท้ายแองเจล่าก็ยอมบอกความจริง ทำให้เพจเข้าใจบิลมากขึ้น และคืนดีกันที่สุดในที่สุด

ซึ่งโครงเรื่องแบบนี้ ให้ความหมายว่า มนุษย์เราถ้าใช้ชีวิตอยู่แต่ความโกหกหลอกหลวง ถึงแม้จะได้ประโยชน์ในตอนแรก แต่สุดท้ายก็เป็นสิ่งที่มิดตัวเอง และจะทำให้ตัวเองเจ็บปวดเสมอ เช่น แองเจล่า ต้องการจะจับเทนซีเพื่อหาทางแต่งงานด้วย ใช้วิธีการไปประมูล

ศิลปะโบราณตัดหน้ากับเขา เพื่อให้เทนซี่สนใจ แต่สุดท้ายก็กลายเป็นผู้ประมุขได้รูปปั้นคนไป ทั้ง ๆ ที่ไม่มีเงิน หรือแนวคิด ทั้งที่รักบิล แต่ก็ต้องทำตามแผนที่แม่วางไว้ ภายในใจก็ต้องทนกับความเจ็บปวดนั้น ๆ

ข. แก่นความคิด

ได้เสนอแก่นความคิดที่ว่า “เสน่ห์แห่งความเป็นหญิง มักทำให้ผู้ชายต้องลุ่มหลงเสมอ” โดยเสนอผ่านตัวละครหญิง 2 ตัว คือ แองเจล่า และเพจ ที่มีความสุข เช็กที่เป็นอาวุธ แองเจล่ามีเป้าหมายเพื่อความสบายในอนาคต ส่วนแวนดี้มีเป้าหมายที่จะไปใช้ชีวิตตามลำพังคนเดียว จึงทำให้ทั้งคู่ต้องใช้อาวุธที่มีหลอกลวงผู้ชาย โดยแองเจล่า หลอกให้ผู้ชายแต่งงาน และให้เพจเข้ามาช่วยวนและทำให้แองเจล่าเข้าใจผิดฟ้องร้องหย่าได้ค่าเสียหายมา สิ่งที่สำคัญของตัวละครหญิงนี้ก็คือ ความสุข ความเช็กที่ที่จะทำให้ชายให้หลงใหลในรูป รส กลิ่น เสียง ได้อย่างดี เข้ากับคำกล่าวที่ว่า “มารยาหญิงมีหลายร้อยเล่มเกวียน” ก็เข้ากันได้ดีกับแก่นความคิดของภาพยนตร์เรื่องนี้

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง Heartbreaker นี้มีการปรากฏของฉาก 26 ฉาก อาทิ โบสถ์ โรงแรม หอ สำนักงานทนายความ ปั้มน้ำมัน ฝั่บ ถนน โรงพยาบาล สวนสาธารณะ เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.13 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์ เรื่อง Heartbreaker

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	โรงแรม	18
2.	ถนน	9
3.	บาร์	6
4.	บ้านเพนซี	5
5.	ภายในรถ	4
6.	ร้านอาหาร	3
7.	คู่อ้อมรถ (ของดิน)	3
8.	สำนักงานทนายความ	2
9.	ชายทะเล	2
10.	ธนาคาร	1
11.	โรงพยาบาล	1

12.	บิมน้ำมัน	1
13.	โบสถ์	1
14.	ป่า	1
15.	ริมสระว่ายน้ำ	1
16.	ลิฟต์	1
17.	ลิโอบบี้ในโรงแรม	1
18.	ร้านเช่าชุดแต่งงาน	1
19.	สวนสาธารณะ	1
20.	เรือ	1
21.	สนามกอล์ฟ	1
	รวมทั้งสิ้น	64

จำนวนครั้งของการปรากฏของฉากรวมทั้งสิ้น 64 ครั้ง พบว่า โรงแรม เป็นฉากที่พบมากที่สุดจำนวน 18 ครั้ง รองลงมาคือ ถนน 9 ครั้ง และบาร์ 6 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนฉากที่เหลือมีลักษณะของการปรากฏที่น้อยครั้ง จะเห็นได้ว่า โรงแรมเป็นฉากที่พบมาก เพราะตัวละครทั้งคู่ ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งที่นอน จึงต้องใช้โรงแรมเป็นสถานที่คุ้มกายตนเอง

(1) โรงแรม เป็นฉากที่พบมากที่สุด ตามปกติโรงแรมเป็นสถานที่พักชั่วคราวของผู้ที่เดินทางมาจากถิ่นอื่นๆ เพื่อการท่องเที่ยว พักผ่อนหรือติดต่อทำธุรกิจ แต่การใช้โรงแรมของตัวละครหลักหญิงในเรื่องใช้โรงแรมเป็นเหมือนที่เฉพาะตัวในการเก็บความลับของทั้งคู่ไว้ โดยเฉพาะห้องพักในโรงแรม จึงเป็นที่เก็บความลับของแองเจล่าและเพจที่จะพูด คิดวางแผนกันได้อย่างไม่มีใครเข้ามายุ่งเกี่ยว

(2) ถนน ถนนถูกนำมาใช้เพื่อแสดงถึงการเดินทางของตัวละคร ใช้ในเหตุผลที่ทำให้เดินทางไปเพื่อเริ่มต้นชีวิต แต่ต้องผ่านการหลอกลวงผู้คนเสียก่อน เป็นทางที่ก้าวไปสู่เป้าหมายของแต่ละคน โดยเฉพาะแองเจล่า และเพจ ถนนได้ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือหลอกหลวงและสามารถเอาเสน่ห์หญิงมาใช้ได้อีกด้วย เช่น ฉากที่เพจแกล้งวางตะปูทิ้งไว้บนถนน หลังขับรถผ่านเพื่อให้ยางแตก แล้วผู้ชายที่หมายตาไว้ จะขับรถผ่านมา ยางแตกและก็ไถ่กันซ่อมรถ ทำความรู้จัก และก็หลอกหลวงในที่สุด

(3) ฝับ เป็นพื้นที่สาธารณะ ที่ใครๆ ก็สามารถเข้ามาหาความสุขจากเสียงเพลง และเครื่องดื่ม ผ่อนคลายอารมณ์ รวมทั้งเปิดโอกาสให้คนในสังคม ได้เข้ามาพบปะพูดคุย ทำความ

รู้จักกัน เช่น เพจ และแจ๊ค (เจ้าของร้าน) พบกันที่บาร์ ผู้ชายที่เธอหมายตาไว้ (ดร.เดวิด) ว่าจะจับ
 เขา ก็พบกันที่บาร์ บาร์จึงไม่ใช่สถานที่ของผู้ชายแต่อย่างเดียว ผู้หญิงก็สามารถก้าวข้ามค่านิยมนี้
 มาได้เช่นกัน และมีที่ท่าว่าจะยึดครองมากเท่าผู้ชาย (ฉากในบาร์นี้ พบว่าจำนวนผู้หญิงมีมากกว่า
 ผู้ชาย)

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในภาพยนตร์เรื่อง Heartbreaker พบความขัดแย้ง 3
 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 4 คู่ คือ เพจ
 และแจ๊ค เพจ และ แองเจล่า แองเจล่าและดิน และแองเจล่ากับเพจ และบาร์บารา

เพจและแจ๊ค โดยเพจเข้าใจผิดคิดว่าแจ๊ค เป็นผู้ชายที่จะเข้ามาเกาะเกาะตน จาก
 ความเชื่อที่ถูกปลูกฝังไปว่า ไม่มีผู้ชายคนไหนดี จริงใจกับเธอ ทำให้เพจมองแจ๊คในแง่ร้าย แต่แจ๊ค
 กลับมีความคิดที่ดีต่อเพจ ชอบเพจด้วยความจริงใจ แต่ก็มีเรื่องที่ทำให้เพจเข้าใจผิด ตอกย้ำความ
 เชื่อเดิมของตน เมื่อเห็นแจ๊คนอนอยู่บนเตียงกับแม่ของเธอเอง จึงทำให้เข้าใจผิด และฟ้องหย่ากัน

เพจ และ แองเจล่า จะเห็นว่าทั้ง 2 คนนี้ ขัดแย้งกันในเรื่องของประสบการณ์
 ชีวิต โดยแองเจล่าผู้เป็นแม่ เคยถูกทิ้งจากผู้ชายที่รัก จึงทำให้เป็นคนที่ไม่ไว้ใจ หรือคิดจะรักจริงกับ
 ใครอีก และมักปลูกฝังให้เพจรับความเชื่อนี้ไปด้วย แต่เพจไม่เชื่อ ต้องการดินรนที่จะออกไปมีชีวิต
 เป็นของตัวเอง ไม่ต้องมีแม่มาคอยควบคุมชีวิตของเธออีก แต่แองเจล่ากลับกลัวว่าลูกสาวจะซ้ำ
 รอยเดิมกับตนเอง จึงขัดขวางไม่ให้เพจเข้าใจกันกับแจ๊ค เพราะถือตนว่าประสบการณ์ในชีวิตของ
 ความรักมีมากกว่าเพจ

แองเจล่าและดิน ทั้ง 2 คนนี้ ขัดแย้งกันระหว่างความหลอกลวงและความจริงใจ
 แองเจล่า ตั้งใจที่จะหลอกลวงดินอยู่แล้วด้วยการแต่งงาน และให้เพจเข้าช่วยจน เป็นเรื่องฟ้อง
 หย่ากัน แต่ดินมีความจริงใจ จึงถูกหลอก จนเสียทรัพย์สินของตนไป จะเห็นว่าฝ่ายได้เปรียบ คือ
 แองเจล่า และเพจ ซึ่งเป็นผู้หญิง สามารถใช้เสน่ห์ความสวยงามของตน หลอกให้ดินต้องตก
 หลุมพราง และยอมแพ้ไป

แองเจล่ากับเพจ และบาร์บารา จะเห็นว่าประสบการณ์ในการทำงาน
 (หลอกลวง) คู่กันไม่ได้ แองเจล่ากับเพจ ถือว่าประสบการณ์ด้อยกว่าบาร์บารา สุดท้ายคนที่ได้เงิน

ไปกลับเป็นบาร์บารา ทั้งๆ ที่ แองเจล่ากับบาร์บารา ร่วมมือกันให้บาร์บาราเป็นเจ้าหน้าที่สรรพากร ยึดรายได้ที่แองเจล่ามีเพื่อหลอกเพจ แต่แล้วบาร์บารา ก็หลอกเอาเงินไปจนหมดธนาคารในที่สุด

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งนี้เกิดขึ้นกับตัวละครในเรื่อง คือ เพจ

เพจ เป็นผู้หญิงสาวกับวัย 20 ต้น ๆ ที่ไม่มีงานทำเป็นหลักแหล่ง ยังต้องอยู่กับแม่ของเธอ ช่วยกันวางแผนใช้วิธีการหลอกหลวงเป็นอาชีพหลักในการหาเงิน เพจต้องการที่จะออกจากแม่ของเธอไปใช้ชีวิตตามลำพังเพียงคนเดียว และไปหางานที่เธออยากทำ มีชีวิตเป็นของตัวเอง แต่เพจมีความรู้่น้อย สิ่งที่จะทำได้ คือ ทำตามที่แม่ของเธอวางแผนหลอกหลวงเอาเงินจากผู้ขายรวยๆ ทั้งที่จริงแล้ว เพจไม่อยากทำเช่นนี้ เพจอยากมีงานอื่นที่ดี ความเป็นอยู่ที่ดีโดยไม่หลอกหลวงใคร แต่เพจจำเป็นต้องทำ ด้วยซ้ำจำกัดในด้านการศึกษาล่าเรียน

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

เป็นความขัดแย้งกันระหว่างความจนกับความรวย ของแองเจล่ากับเพจ และผู้คนที่พักอาศัยในโรงแรมหรูย่าน Palm Beach โดยแองเจล่ากับเพจที่ภายในมีแต่ความจน แต่พยายามที่จะทำให้ดูหรูหรา ผ่านการแต่งกาย และบุคลิกท่าทางที่ดี ให้คนอื่นมองว่าร่ำรวย จึงใช้ความร่ำรวยภายนอก เป็นเครื่องมือเข้ามาเพื่อจับเหยื่อที่รวยจริงให้ได้

อันที่จริง สังคมมักยกย่องคนมีฐานะดี ถึงขั้นร่ำรวยมากกว่าคนจน แต่แองเจล่าและเพจจัดอยู่ในประเภทหลัง ทำให้เธอกลัวว่าจะไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม จึงพยายามที่จะพาตัวเองเข้าไปสู่สังคมของคนประเภทแรก โดยผ่านการปรุงแต่งตัวเอง (การหลอกหลวง) ให้เข้าไปสู่สังคมนั้นๆ ได้

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็นผู้หญิงในเรื่อง Heartbreaker จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัว แองเจล่า และเพจ โดยได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

แองเจล่า

หน้าตา จัดว่าเป็นผู้หญิงสวยคนหนึ่งที่ถึงแม้จะมีอายุเข้าสู่วัย 30 - 40 ปี แล้วก็ตาม ใบหน้าผอมยาว ตาโต มีสีตาสีน้ำตาล คิ้วสีน้ำตาลอ่อน จมูกโด่งเป็นสัน ริมฝีปากบาง ฟัน

สวยเป็นระเบียบ และมีรอยย่นที่หางตาและมุมปากบ้างตามวัยของตน มักแต่งหน้าไม่เข้มมากนักที่ดวงตา และริมฝีปาก เคลือบลิปสติกสีแดงสดเสมอ

รูปร่าง ผอม ไปจนถึงค่อนข้างอวบ แต่ไม่ใช่คนอ้วน มีหน้าอกค่อนข้างใหญ่ เอวเล็ก สะโพกกว้าง ตามแบบฉบับของคนที่รักหารูปร่าง มีส่วนสูง 170 เซนติเมตร จัดว่าเป็นคนที่มีรูปร่างดี ผิวขาว ไม่มีตำหนิบนร่างกาย

ผม แองเจล่า มีผมสีบรอนด์ ผมสั้นตรงประตันคอ จัดแต่งทรงผมให้ดูดีเสมอไว้ผมแสกข้าง เปิดหน้าผาก ปล่อยให้ผมอยู่เสมอ ไม่มีการรวบ มัด หรือทำทรงอื่นแต่อย่างใดในทุกช่วงเวลา และไม่เห็นภาพการใช้เครื่องประดับตกแต่งศีรษะของตน

การแต่งกาย โดยส่วนใหญ่ จะแต่งกายที่เน้นรูปร่างของตนเอง โดยเฉพาะหน้าอก ชอบใส่เสื้อคอลึก เน้นเห็นเนินอก ทั้งชุดแซก หรือชุดเสื้อ – กระโปรง เสื้อที่ใส่จะออกแบบให้ดูมีรสนิยมน เข้าชุดกระโปรงสีและเนื้อผ้าเดียวกัน บางชุดมีผ้าคลุมไหล่ เพิ่มความหรูหราให้กับตัวเอง หรือ ใส่เสื้อเกาะอก ลายดอกไม้ กางเกงขาบาน ขาวาวสีเดียวกัน บ่งบอกความมีรสนิยมนดี โทนสีของเสื้อผ้าจะเน้นสีโทนเย็นเป็นหลัก เช่น ดำ ทอง ชมพู ขาว เป็นต้น รองเท้ามักเป็นส้นแหลมสูงเปิดส้น เน้นสีดำ ขาวเป็นหลัก เพิ่มความมีสง่าราศีให้กับตัวเอง

ดังนั้น การแต่งกายของแองเจล่า จะเน้นที่ความเรียบง่าย แต่ดูดี มีลูกเล่น และมีรูปแบบที่สวยงาม แสดงถึงความมีรสนิยมนดี เพื่อฉาบความจริงที่ว่า "จน" เอาไว้จนมืด การแต่งกายที่ดูดี ช่วยฉาบหรือปิดบังฐานะที่แท้จริงได้อย่างดี เพราะคนในสังคมมักมองคนแต่เพียงเปลือกนอก นั่นคือ การแต่งกาย รวมทั้งการมีของใช้ที่ดูมีราคาแพง เช่น รถยนต์ เป็นต้น

การใช้เครื่องตกแต่งร่างกาย แองเจล่าชอบใช้เครื่องประดับ เช่น ต่างหูห้อยยาวกับชุดแซกยาว หรือใส่สร้อยมุก ต่างหูมุก เสื้อเกาะอก ต่างหูมีหลายรูปแบบ ทั้งแบบติดหูหรือแบบห้อย ไม่ใส่นาฬิกาข้อมือ หรือเครื่องประดับอื่นที่มากกว่านี้ (อาจแค่สร้อยข้อมือเล็กๆ) สวมใส่แว่นตาคันแดดบ้างขณะขับรถ กระเป๋าที่ใช้มักเป็นกระเป๋าคล่องไหล่ใบเล็ก เน้นสีขาหรือสีดำตามการแต่งกาย

ดังนั้น การแต่งกายหรือการใช้เครื่องประดับตกแต่ง มักเข้าชุดกันเสมอ จะไม่มีส่วนใดที่โดดเด่นไปกว่ากัน เน้นความเด่นของเครื่องประดับอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ถ้าต้องการจะให้ต่างหูเด่น ก็จะไม่ใส่สร้อยคอ หรือให้สร้อยคอเด่นก็จะใช้ต่างหูเล็ก ๆ แทน เป็นต้น เน้นความเรียบง่าย แต่ดูโดดเด่น มีสง่า และต้องเหมาะสมกับรูปร่าง และหน้าตาของตนเป็นสำคัญ

เพจ

หน้าตา จัดว่าเป็นผู้หญิงที่สวยงามคนหนึ่ง ใบหน้ารูปไข่ เรียวยาว ไม่มีกระ หรือร่องรอยบนใบหน้า คิ้วเรียวยาวสีน้ำตาลเข้ม ดวงตากลมสีน้ำตาล จมูกโด่ง ริมฝีปากได้รูป สวย มัก

ไม่แต่งหน้าเข้มในยามปกติ เน้นริมฝีปากเคลือบลิปสติกสีชมพูอ่อน ดูเป็นธรรมชาติ แต่หากอยู่ในสถานการณ์ของการหลอกลวง จะแต่งหน้าอำพรางใบหน้ามาก

รูปร่าง ค่อนข้างผอมบาง ตัวเล็ก มีขนาดหน้าอกที่ใหญ่ เอวเล็ก สะโพกไม่กว้าง ลำตัว แขน ขา เล็ก แบบคนผอม มีส่วนสูงที่ไม่เกิน 170 เซนติเมตร ผิวโทนขาว ชมพู และเนียนตามแบบฉบับของคนทีดูแลสุขภาพดี

ผม มีผมสีน้ำตาลแดง มีความยาวเกือบถึงกลางหลัง เส้นผมตรงนุ่มสวย มีน้ำหนัก ไม่ชอบมัดผม จะพบว่าไม่มีฉากที่เพชรผมเลย นอกจากทัดหูไว้เท่านั้น ทรงผมไว้แฉกกลาง เปิดหน้ามาก ไม่ใช่เครื่องประดับตกแต่งศีรษะแต่อย่างใด

การแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เน้นเสื้อผ้าเป็นชุด กระโปรงติดกัน (ใส่ในขณะออกปฏิบัติการล่าผู้ชาย) สีสันสดใส เป็นชุดพอดีตัว เสื้อคอกว้าง เน้นเนินอก กระโปรงสั้นมาก ส่วนมากจะเน้นในแบบสาวเปรี้ยว ใช้โทนสีร้อนและเข้ม เช่น บานเย็น แดง ชมพู ดำ กับชุดเสื้อผ้า รองเท้า สั้นสูงแหลมสีดำ แต่ในเวลาปกติที่เลิกทำตามแผนแล้ว ก็จะเน้นเสื้อยืด คลุมทับด้วยเสื้อยีนส์ กางเกงยีนส์ รองเท้าผ้าใบ

จะพบว่า การแต่งกายของเพจ ไม่เน้นที่ความเรียบง่าย ดูหรูหรา แต่จะเน้นที่ความเซ็กซี่ เป็นสาวเปรี้ยวเสมอ เนื่องจากเพจยังอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น - ตอนกลาง ที่ยังสามารถแต่งกายได้ตามใจตัวเองโดยไม่น่าเกลียด ส่วนมากเพจแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่ค่อนข้างเปิดเผยตนเองมาก เพื่อจะได้เปิดเผยเสน่ห์ ยั่วชวน มัดใจชาย เป็นบันไดไปสู่การทำควมรู้จักกันได้เร็วกว่า แต่งกายมิดชิด และผู้ชายไม่เหลียวมอง (ในความคิดของเพจ)

การใช้เครื่องตกแต่งร่างกาย จะใส่แค่เพียงต่างหูคู่เล็กๆ เป็นเงิน และสร้อยข้อมือเล็กๆ สักชิ้น เข้าชุดกับเสื้อผ้า สวมใส่แว่นกันแดดในขณะเดินทาง ใช้กระเป๋าคล่องไหลเบาเล็ก เข้าชุดกับการแต่งกาย เช่น เสื้อกระโปรงติดกันหรือชุดเซ็กซี่

ดังนั้น เพจจะมีสไตล์การแต่งกาย และเสริมแต่งร่างกายที่เน้นไปทางสดใสออกทางเปรี้ยวและเซ็กซี่ เพื่อยั่วชวนผู้ชายตามแผนการของตนกับแม่ แต่ไม่ค่อยจะเหมาะกับตัวเพจเองเท่าที่ควร (ตามความคิดของแจ๊ค)

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

แองเจล่า มีบุคลิกภาพของผู้หญิงที่มีมาดี แบบนางพญา เดินตัวตรง มองตรงไปข้างหน้า ขอบวางแผน โดยเฉพาะการต้มตุ๋นผู้ชายให้แต่งงาน แล้วหาเรื่องฟ้องหย่า โดยที่ใครก็จับไม่ได้ แองเจล่าจึงฉลาดแกมโกง ไม่หลงเชื่อใครง่ายๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ชาย เพราะในอดีตแองเจล่าตั้งครมภ์โดยผู้ชายไม่รับผิดชอบและทิ้งเธอไป ทำให้เธอไม่ไว้วางใจผู้ชายที่เข้ามาอีก แล้วใช้อดีตนั้นปกป้องตัวเอง และเอามาเป็นเกราะบังคับตัวเองไม่ให้หลงไปกับผู้ชายคนอื่น ๆ โดยแองเจ

ล่าใช้เส้นที่จากรูปร่างหน้าตาของตนหลอกล่อผู้ชายทำให้เธอกลายเป็นคนที่รักใคร่ไม่เป็น นอกจากตัวเองและลูกสาว จึงทำให้สุดท้าย แองเจล่าไม่ได้มีคนรักสักคน ซึ่งแองเจล่าก็รู้สึกพอใจมาก จะเห็นจากฉากที่เธอเองนั่งอยู่ในรถมองดูบาร์บารา และดินจับกันด้วยสีหน้าพึงพอใจ ทั้งๆ ที่ฉากก่อนหน้านี้ เป็นฉากที่ทั้งคู่คืนดีกัน และดูเหมือนท่าจะลงเอยด้วยดี สุดท้ายแองเจล่าก็เลือกที่จะมีชีวิตอยู่ตามลำพังด้วยตนเองในที่สุด

เพจ เป็นผู้หญิงที่พูดจาไม่ค่อยสุภาพ ชอบสนุก ตี้อัน ไม่ฟังใคร โดยเฉพาะแม่ของเธอ มั่นใจในความสามารถของตนเองว่าจะจัดการตามแผนหรือปัญหาที่เกิดขึ้นได้ โดยที่แม่ไม่ต้องเข้ามายุ่งเกี่ยว เนื่องจากเพจต้องการให้แองเจล่า แม่ของเธอเห็นว่าเธอเก่งและสามารถออกไปเผชิญโลกกว้างได้เองตามลำพังแล้ว เพจเป็นผู้หญิงที่ค่อนข้างอ่อนไหวง่าย เก็บความรู้สึกไม่เป็น โกรธคือโกรธ รักคือรัก ตัวจริงของเพจจึงมักไม่มีการเสแสร้ง ตรงไปตรงมา แต่ในขณะที่ทำตามแผน เพจก็แสดงท่าทีช่วยวนหลอกล่อผู้ชายได้ แต่ยั้งติดนิสัยเดิมอยู่ แต่เพราะความอยาก เอาชนะแองเจล่า ทำให้เพจไม่ยอมแม่ แต่เพจก็ทำผิดแผนของตัวเอง เช่น ตั้งใจที่ยั่วให้ ดร.เดวิสติดกับดัก โดยการแกล้งทำอาหารติดคอ จนกระทั่งเกิดติดคอจริงๆ แล้วแฉีกเข้ามาช่วย จนทำให้อาหารที่ติดคอพุ่งไปโดนหน้าของ ดร.เดวิส จนเขาโกรธ และกลับไป เป็นต้น

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

จากการศึกษาบทบาทของแองเจล่าพบว่า เป็นผู้หญิงที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตครอบครัว โดยถูกคนรักทิ้งไปในขณะตั้งครรภ์ แองเจล่าจึงเป็นแม่ที่เลี้ยงดูลูกสาวตามลำพัง ไม่มีงานทำเป็นหลักแหล่ง สิ่งที่เราทำเพื่อให้ได้เงินมา คือ วิธีการต้มตุ๋นที่ได้รับมาจากบาร์บารา เพื่อนสนิท และได้ยึดอาชีพของการต้มตุ๋นนี้มาตลอดเพื่อดำรงชีวิตทั้งของและเพจผู้เป็นลูกสาว แองเจล่าจึงมีบทบาทของการเป็นแม่ที่รักและเป็นห่วงลูกสาวมาก เมื่อเพจอยากไปอยู่ตามลำพังอีกเมืองหนึ่ง แองเจล่าจึงไม่เห็นด้วย และได้คิดแผนขัดขวางเพจทุกวิถีทาง เพราะไม่อยากให้เพจต้องมามีชีวิตที่ผิดพลาดเหมือนกับเธอ และแองเจล่า ไม่มีบทบาทของการเป็นภรรยาของใครในเรื่องนี้

คุณสมบัติของแองเจล่า ปรากฏภาพของผู้หญิงที่เป็นฝ่ายกระทำเสมอ แองเจล่าเป็นนักวางแผนที่ฉลาดแกมโกง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นล้วนเป็นไปตามแผนของเธอทั้งสิ้น เป็นฝ่ายริเริ่มที่จะเข้าไปทำความรู้จัก หรือสร้างสัมพันธ์กับผู้ชายที่หมายตาก่อนเสมอ เป็นฝ่ายเลือกผู้ชายก่อน ทำให้เห็นว่า แองเจล่าเป็นผู้หญิงที่เข้มแข็ง ยืนหยัดอยู่ได้ด้วยตนเอง (แม้จะใช้วิธีการที่ผิดๆ)

จากบทบาทและคุณสมบัติของแองเจล่า จะเห็นว่า การเป็นแม่ที่ต้องเลี้ยงลูกสาวตามลำพัง (ในอดีต) ทำให้เธอต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด แต่ด้วยระดับการศึกษาที่น้อย ทำให้แองเจล่าต้องใช้วิธีลัด นั่นคือ การแต่งงานกับคนรวย และสร้างเรื่องฟ้องหย่า เพื่อแบ่งทรัพย์สิน

แองเจล่า จึงเป็นผู้หญิงที่ไม่ยึดติดกับความรัก (กับผู้ชาย) แต่แองเจล่าจะรักเพจ (ลูกสาว) มากกว่ารวมทั้งไม่ไว้ใจผู้ชายอีกด้วย เพราะเธอสามารถยืนหยัดได้เองตามลำพัง

บทบาทของเพจ เพจมีบทบาทของการเป็นลูกสาวที่ต้องคอยทำตามแผนการของแองเจล่า (แม่) ในวัย 20 ต้นๆ นี้เองทำให้เธอเริ่มกล้าที่จะไปใช้ชีวิตตามลำพังเพราะไม่อยากจะเหมือนหนึ่งของแม่ที่คอยดุด่าหรือหลอกลวงผู้ชาย บทบาทของเพจจึงค่อนข้างจะขัดแย้งกับแองเจล่า เพราะตัวเองก็ไม่ได้ใช้ความสามารถของตัวเองเท่าที่ควร เพจไม่ได้มีภาระงานเป็นหลักเป็นแหล่ง เนื่องจากมีการศึกษาน้อย และยังคงอาศัยความช่วยเหลือจากแม่ของตนอีกด้วย

นอกจากนี้ เพจยังมีบทบาทของการเป็นภรรยาของแจ๊ค ที่ถึงแม้จะหย่ากัน เพราะความเข้าใจผิดผสมกับการหลอกลวงเพื่อแย่งสินสมรส แต่สุดท้ายทั้งเพจและแจ๊คก็คืนดีกัน ความเป็นสามี ภรรยาก็คืนมาด้วย

คุณสมบัติของเพจ เป็นผู้หญิงที่พยายามจะพึ่งพาตัวเองให้ได้ แต่เพจก็มีความตั้งใจสูงที่จะทำอะไรก็ตามให้ประสบความสำเร็จ แต่เพจก็เป็นคนที่เอาใจยาก เดี่ยวดีเดี่ยวร้ายทำให้แจ๊คไม่ค่อยเข้าใจในตัวเพจเท่าไรนัก คุณสมบัติที่สำคัญของเพจคือ การช่วยยวนผู้ชายให้เคลิบเคลิ้ม เพื่อจะได้ทำตามแผนให้สำเร็จ

สุดท้ายเพจก็ยังก้าวหนีไม่พ้นจากวิถีชีวิตการแต่งงาน เป็นภรรยา เป็นแม่ของลูก ซึ่งก็เป็นสิ่งหนึ่งที่เธอหวังไว้อยู่ลึกๆ ที่จะมีครอบครัวที่อบอุ่นเป็นของตัวเอง

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

แองเจล่าและเพจ มีสถานภาพของการเป็นแม่ลูกกัน แองเจล่าเป็นผู้หญิงอายุเพียง 30 – 35 ปี มีสถานะเป็นแม่หม้าย ลูก 1 คน ส่วนเพจอายุเพียง 20 ต้นๆ ทั้งคู่ไม่มีที่อยู่เป็นที่แน่นอน เปลี่ยนไปเรื่อยตามการดุด่าใครสักคน เช่น แองเจล่าหลอกให้ผู้ชายแต่งงานด้วย ก็อยู่บ้านผู้ชาย ส่วนเพจก็หาที่อยู่ใกล้ๆ และเข้ามาคอยทำลายชีวิตแต่งงานของแม่และสามีใหม่ เพื่อเกิดเรื่องฟ้องหย่ากัน และทั้งแองเจล่าและเพจก็ออกหาที่อยู่ใหม่ไปเรื่อยๆ จึงทำให้ไม่มีที่อยู่ที่แน่นอน แองเจล่าและเพจมีระดับการศึกษาที่ไม่เกินระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (High School) ซึ่งจะหาอาชีพที่ทำรายได้ดีเป็นหลักเป็นฐาน ค่อนข้างยาก จึงทำให้ทั้งคู่ยึดอาชีพนี้มาโดยตลอด (แองเจล่าเป็นผู้ถ่ายทอดวิธีการดุด่าให้เพจ)

นอกจากนี้ จะเห็นถึงการเปรียบเทียบสถานภาพทางสังคมระหว่างแองเจล่า และเพจ กับบรรดาผู้คนที่พักอาศัยในโรงแรม โดยแองเจล่าและเพจมีสถานะเป็นชนชั้นกลาง มีชีวิตที่ต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด แต่คนที่มาพักในโรงแรมที่ Palm Beach ล้วนเป็นคนรวยมีหน้ามีตาในสังคม แม่-ลูก จึงมาเทียบไม่ได้โดยฐานะที่แท้จริง รวมทั้งการเปรียบเทียบระหว่างเพจกับแจ๊ค

แจ๊คเป็นเจ้าของร้าน (บาร์) มีรายได้ดี แต่เพจกลับตรงกันข้าม ทั้งแองเจล่าและเพจ ก็ได้สะท้อนภาพของผู้หญิงที่พยายามจะยกระดับตัวเองจากความยากจนต้องดิ้นรนเลี้ยงชีพตน มาอยู่ในระดับชนชั้นสูง ที่มีเงินใช้ไม่ขาดมือ

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

จากความคิด ความเชื่อของแองเจล่าที่ว่าผู้ชายไม่น่าไว้วางใจ หวังที่จะมีเพศสัมพันธ์กับตน (ผู้หญิง) เพียงอย่างเดียว ทำให้แองเจล่าไม่ไว้ใจผู้ชาย ไม่เชื่อคำว่ารัก และไม่เชื่อว่าจะมีผู้ชายคนไหนมารักเธอจริง แองเจล่าถึงทำการหลอกหลวงผู้ชายให้แต่งงาน โดยใช้ sex เข้ามาเป็นตัวล่อได้ง่าย แต่แองเจล่าก็ไม่ยอมเสียทำให้กับใครอีกง่าย ๆ เพราะเซ็ดในเรื่องของความรักแล้ว (เมื่อผู้หญิงโดนฝ่ายชายทำร้ายทางจิตใจ จะทำให้ผู้หญิงถึงกับไม่ไว้วางใจผู้ชายที่เข้ามาอีกครั้งรวมทั้งมีพฤติกรรมที่เหมือนกับการแก้แค้น) และแองเจล่าก็ได้เอาความคิดความเชื่อนี้ถ่ายทอดต่อไปยังลูกสาวอีกด้วย แต่เพจยังไม่เคยเจอปัญหาชีวิตเหมือนแม่ของเธอ เพจจึงไม่ค่อยเชื่อฟัง ดิ้นรนที่จะไปใช้ชีวิตยังเมืองอื่นเพียงลำพัง ซึ่งขัดกับความคิดของแองเจล่า ทำให้แองเจล่าต้องขัดขวางความคิดของลูกสาวทุกวิถีทางให้เพจกลับมาอยู่กับแองเจล่าต่อไป

ส่วนเพจนั้นมั่นใจในตนเองมากที่จะสามารถดูแลตัวเองได้ จึงแสดงท่าทีที่ดูอึดร้อน ไม่เชื่อตามที่แองเจล่าบอก คิดหาวิธีจัดการตามแผนเอง ผลออกมาคือการทะเลาะกัน รวมทั้งความรักที่เพจมีต่อแม่ก็ถูกตำราวจับ เพจจึงต้องยอมหลอกแต่งงานกับแจ๊คทุกๆ ที่ในใจไม่ยอมหลอก เช่น เรื่องที่ตื่นรู้ความจริงว่าแองเจล่าและเพจเป็นแม่ลูกกัน (ช่วงขณะที่จัดการกับศพเทนซี) ทำให้แองเจล่าต้องเปลี่ยนแผน ให้เพจกับแจ๊คแต่งงาน แต่เพจไม่ยอมหลอกแจ๊ค

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

จากการศึกษา พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิง แองเจล่า และเพจ กับสถาบันครอบครัวเพียงสถาบันเดียว โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สถาบันครอบครัว

แองเจล่าไม่ค่อยจะให้ความสำคัญกับความเป็นครอบครัว จะเห็นว่า แองเจล่าเป็นเพียงแม่ที่เลี้ยงลูกคนเดียว (Single – Mom) ไร้สามีให้ความช่วยเหลือ เนื่องจากถูกทิ้งตั้งแต่ตอนตั้งครรภ์ เธอจึงใส่ใจแค่เพียงทำอย่างไรจึงจะมีชีวิตอยู่รอดได้ทั้งตัวเองและเพจ (ลูกสาว) รวมทั้งการที่แองเจล่าและเพจไม่มี “บ้าน” (ซึ่งเป็นเครื่องหมายของความเป็นครอบครัวที่ชัดเจนที่สุด) อยู่ ก็บ่งบอกได้เป็นอย่างดีว่า แองเจล่าไม่ยึดติดกับการอยู่ร่วมกัน ถึงแม้ว่าเพจลูกสาวคนเดียว แต่งงานและอยู่กับสามี แองเจล่าก็ยังไม่โยนหาความรักจากดินที่เขามอบให้แองเจล่า เลือกที่จะอยู่ตัวคนเดียวในที่สุด

ส่วนเพจ เลือกที่จะให้ความสำคัญกับครอบครัว โดยใช้เครื่องหมายสำคัญอย่าง “บ้าน” คืนให้กับแจ๊ค โดยมีเธออยู่ในนั้นด้วย นั่นหมายถึง การยอมรับบทบาทของการเป็นภรรยาของแจ๊ค และพร้อมที่จะดูแลบ้าน และร่วมสร้างความเป็นครอบครัวขึ้นมากับผู้ชายคนหนึ่ง

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องจะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้ ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ รูปร่างของตัวละครหญิง และรถยนต์

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 2 ประการนี้ได้ 2 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนการเอาชนะ และสัญลักษณ์พิเศษแทนการมีอำนาจ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนการเอาชนะ

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ คือ รูปร่างของตัวละครหญิง – แองเจล่ากับเพจ โดยทั้งคู่ได้ใช้เส้นทางการวิ่งแข่งนี้หลอกผู้ชาย เพราะเข้าใจธรรมชาติของผู้ชายว่าเป็นประเภทที่หลงใหลกับรูปร่างอันสวยงามนี้ได้ จนกลายเป็นการทำร้ายตัวเองในที่สุด ทั้งแองเจล่าและเพจก็สามารถใช้เสน่ห์ของตัวเองยั่ววนผู้ชายได้หลายคน โดยเฉพาะแองเจล่าที่ได้เงินจากการฟ่องหยา มาหลายครั้งแล้ว นั่นก็หมายความว่า ผู้หญิงสามารถเป็นผู้ชนะเหนือผู้ชายได้อย่างง่ายดาย เพียงเพราะใช้เสน่ห์ของความสวยงาม

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนการมีอำนาจ

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ คือ รถยนต์ เป็นสัญลักษณ์ที่ใช้ในเรื่องมาก เป็นส่วนหนึ่งของการวางแผน เมื่อแองเจล่าหย่ากับดิน เธอก็ยึดรถเบนซ์มาด้วย นั่นก็คือการที่แองเจล่า มีอำนาจเหนือดิน ที่จะให้เขาทำอะไรก็ได้ หรือตอนที่ดินรู้ความจริงในตอนท้ายๆ ของเรื่อง ดินก็ได้ยึดรถคืนมา เท่ากับว่าดินเป็นคนยึดอำนาจที่แองเจล่ามีไว้ครอบครอง และดินก็ยืนอยู่เหนือแองเจล่าได้

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

มุมมองในการเล่าเรื่องเป็นแบบพหุสูตร (The Omniscient) ทำให้เข้าถึงความรู้สึก ความคิด การสนทนา จากตัวละครทุกตัว ได้รู้ว่าเพราะเหตุใดแองเจล่าจึงมีพฤติกรรมการหลอกหลวง เพจที่ไม่ชอบหน้าแจ๊ค การเล่าเรื่องนี้ยังมีส่วนที่ปิดบังผู้ชมไม่ให้อ่านแจ๊คถึงนอนอยู่บนเตียงกับแองเจล่า (แม่ของเพจ) ได้ แต่สุดท้ายเรื่องราวก็มาเปิดเผยจนได้ เพราะคิดในด้านดีของแองเจล่า ภาพยนตร์เรื่องนี้เหมาะกับการเล่าเรื่องแบบพหุสูตร เพราะจะทำให้ผู้ชมได้เข้าใจถึง

ความเป็นมาของตัวละครหญิงหลักทั้ง 2 ตัว ว่าเหตุใดต้องมีพฤติกรรมนี้ โดยการสร้างตัวละครผ่านการกระทำภายนอก เช่น แรงจูงใจในอดีต ความคิด ความจำเป็น เป็นต้น

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Heartbreaker พบว่า ผู้หญิงในภาพยนตร์มีลักษณะของการเป็นผู้มีความพยายามที่จะสร้างความเท่าเทียมให้กับตัวเองให้เกิดขึ้น สามารถยืนหยัดอยู่ได้ด้วยตัวเอง ไม่พึ่งพาผู้ชาย แต่ในขณะเดียวกันจะพบว่าผู้หญิงต้องการอยู่เหนือผู้ชายให้ได้ ไม่ยอมรับการถูกกดขี่จากสังคม จึงต้องดิ้นรนให้ได้มาซึ่งอำนาจ มีบทบาท มีตัวตนในสังคมอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกับผู้ชาย ด้วยการใช้อำนาจเงิน (ซึ่งนับว่าเป็นอำนาจของมนุษย์อย่างหนึ่ง) โดยผ่านการใช้เสน่ห์ของผู้หญิง (การแต่งกายที่ยั่วยวน รูปร่างที่ดูดี หน้าตาสวย) เป็นเครื่องมือกลั่นกรองให้ได้มาซึ่งอำนาจนั้นๆ

ในขณะเดียวกันก็มองได้ว่าผู้หญิงได้ใช้อำนาจที่มีอยู่แล้วของตน หรือการใช้ภาวะการเป็นสัตว์โลกแสนสวย (ในสายตาของผู้ชาย) ให้เป็นประโยชน์ ด้วยการดึงให้ผู้ชายหลงวนอยู่ในอำนาจของผู้หญิงได้

นอกจากนี้ยังได้พบภาพของการเป็นภรรยา และแม่ในอนาคตของผู้หญิงอีกด้วย บ่งบอกว่า ถึงอย่างไรผู้หญิงก็ยังโหยหารากเหง้าของตนเอง คือ ความเป็นครอบครัว การได้รับการปกป้องดูแลจากเพศชาย ถึงแม้ว่าผู้หญิงจะเคยมีอำนาจเหนือชาย หรือใช้วิถีชีวิตในรูปแบบของการมีอิสระมาก่อน แต่ในที่สุดถ้าเลือกทางเดินตามที่สังคมกำหนด ผู้หญิงก็ยังต้องวนเวียนอยู่ในอำนาจของฝ่ายชายอยู่นั่นเอง

4.2.3 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Amelie

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง Amelie มีการดำเนินเรื่องโดยลำดับเหตุการณ์ไปตามภาวะการณ์ โดยเริ่มเรื่องราวด้วยชีวิตของหญิงสาว เอมิลี ที่อาศัยอยู่ในย่านมงมาริตแห่งนครปารีส เอมิลีมีชีวิตอยู่อย่างว่าเหว แต่เอมิลีก็หาความสุขได้จากเรื่องของคนอื่นๆ มองแล้วเห็นว่าแปลก เช่น การเอามือจุ่มลงไปในกระสอบเมล็ดพืช หรือคอยคำนวณว่า ในช่วงเวลาหนึ่งๆ มีคนถึงจุดสุดยอดจำนวนกี่คู่ เป็นต้น จนกระทั่งวันหนึ่ง เอมิลี ได้พบกล่องเก็บสมบัติกล่องหนึ่งในอพาร์ทเมนต์ เธอตั้งใจว่าจะต้องหาเจ้าของเดิมให้พบ การผจญภัยของเอมิลีจึงเริ่มขึ้น การค้นหาเจ้าของกล่องนี้ทำให้เอมิลีรู้จักกับคนหลายๆ คน ในอพาร์ทเมนต์ที่มีนิสัยและพฤติกรรมที่แตกต่างกันไป จนในที่สุดเมื่อเอมิลี

ส่งกล่องให้ชายชราได้โดยที่ไม่ให้เขารู้ว่าเป็นฝีมือของเธอ ทำให้ชายชรานั้นมีความสุขมาก จากการทำความดีนี้ทำให้เอมีลี เริ่มมองหาทางช่วยแก้ไขชีวิตคนอื่นๆ รอบข้างเธอ

ระหว่างการช่วยเหลือผู้คนรอบข้างโดยที่พวกเขาไม่รู้ตัว เอมีลีได้พบนีโน ชายในฝันของเธอ แต่เอมีลีไม่กล้าสารภาพรักกับเขา จึงใช้วิธีทิ้งร่องรอยปริศนา เพื่อให้นีโนตามหาตัวเธอให้พบ จนในที่สุด นีโนก็รู้ว่าเป็นใคร และทั้งคู่ก็มีความสุข เอมีลีก็ได้เติมความสุขให้กับชีวิตจนเต็ม

ข. แก่นความคิด

เสนอแก่นความคิดที่ว่า “ควรเติมเต็มสิ่งที่ขาดหายไปของชีวิตก่อนที่มันจะสายไป” โดยเสนอผ่านตัวละครหญิงที่ชื่อเอมีลี เอมีลีเปรียบเสมือนผู้นำทางหรือผู้ช่วยเหลือผู้คนรอบข้างให้มีความสุข ได้ทำในสิ่งที่ตนยังไม่ได้ทำ หรือทำไม่ได้ เช่น ใช้วิธีอันแปลกประหลาดกระตุ้นให้พ่อของเธอออกเดินทางเที่ยวรอบโลก หรือแอบส่งวิดีโอ (ที่เกี่ยวกับโลกภายนอกห้องในอพาร์ทเมนต์) ให้ดูฟาเยล ดูเพื่อเปิดโลกแห่งความมีอิสระให้กับเขา หรือได้ส่งคืนกล่องสมบัติให้กับชายสูงอายุ ส่งผลให้เขาได้มีโอกาสได้บ่บาปจากชีวิตที่กำลังแตกสลายให้พบความสุขหรือความสว่างกับครอบครัวของเขาที่ขาดหายไปนาน 20 ปี เป็นต้น

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง Amelie มีฉากทั้งหมด 19 ฉาก อาทิ ห้องนอน สถานที่ทำงาน ถนนร้านขายผัก – ผลไม้ สวนสาธารณะ ห้องนั่งเล่น ห้องครัว สถานีรถไฟ ตลาด ห้องน้ำ สวนสนุก ร้านขายของ ร้านขายหนังสือพิมพ์ คลอง St' Martin บ้านพ่อแม่คลอรีนองต์ บ้านพ่อเอมีลี ร้านขายอุปกรณ์ทางเพศ บ้านนีโน และห้องพักคนอื่นๆ ในอพาร์ทเมนต์ เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.14 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์ เรื่อง Amelie

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	สถานที่ทำงาน	16
2.	สถานีรถไฟ	15
3.	ห้องนอน	8
4.	บ้านของพ่อ	7
5.	ถนน	6
6.	ร้านขายผักผลไม้	6
7.	ห้องนั่งเล่น	5
8.	สวนสนุก	4

9.	Sex Shop	4
10.	สวนสาธารณะ	3
11.	ห้องครัว	3
12.	ห้องน้ำ	3
13.	ตลาด	3
14.	ร้านขายของ	2
15.	ร้านขายหนังสือพิมพ์	2
16.	คลอง St Martin	2
17.	ร้านรับทำกุญแจ	1
18.	ตู้โทรศัพท์	1
19.	ดาดฟ้า	1
	รวมทั้งสิ้น	108

จำนวนครั้งของการปรากฏจากรวมทั้งสิ้น 108 ครั้ง พบว่า สถานที่ทำงาน เป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 16 ครั้ง รองลงมาคือ สถานีรถไฟ 15 ครั้ง ห้องนอน 8 ครั้ง ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) สถานที่ทำงาน ในที่นี้ คือ ร้านอาหารกึ่งผับ ชื่อ สองก้นหัน ที่เอมีลี่ทำงานเป็นพนักงานเสิร์ฟอยู่ ซึ่งเอมีลี่อยู่ในวัยทำงานที่ต้องดูแลตนเอง (เนื่องจากเธอไม่ได้อยู่กับพ่อแล้วออกมาใช้ชีวิตในอพาร์ทเมนต์เพียงลำพังคนเดียว) เป็นวัยที่จะต้องทำงานเพื่อเตรียมตัวมีครอบครัว มีฐานะจากที่มันคงในอนาคต เพราะไม่มีใครจะมาดูแลเอมีลี่ได้ตลอดชีวิต ถึงแม้งานที่ทำจะเพียงเสิร์ฟกาแฟ และทำความสะอาดร้าน แต่เธอก็ตั้งใจทำงานเป็นอย่างดี การทำงานเปรียบเสมือนการสร้างคุณค่าให้กับตัวเอง ไม่ได้อยู่อย่างเลื่อนลอยไร้ค่า แต่เป็นคนที่เป็นแรงงานของสังคมที่มีประโยชน์

(2) สถานีรถไฟ เป็นที่หนึ่งที่ใช้ในการเดินทาง โดยเอมีลี่จะใช้สถานีรถไฟใน 2 เหตุผลคือ เดินทางไปเยี่ยมพ่อทุกวันอาทิตย์ และใช้เป็นสถานที่ปิดบังตัวตนของเอมีลี่ และชายรองเท้าแดง หัวโล้นที่ถ่ายรูปลับคู่ถ่ายรูปลัดโนมิติบ่อยๆ กล่าวคือ เธอไม่ยอมเปิดเผยตัวเองว่าเป็นใครให้ใครรับรู้ โดยมาถ่ายรูปลับคู่ถ่ายรูปลัดโนมิติในเครื่องแต่งกายแบบไซโล (มีหน้ากากปิดหน้า ใส่หมวก ผ้าคลุมไหล่) ไม่บ่งบอกเพศ ซึ่งเป็นการปิดบังตัวตนที่แท้จริงโดยใช้การแต่งกายอำพราง ดังนั้น สถานีรถไฟในที่นี้นอกจากจะใช้เป็นสถานที่ที่จะขึ้นรถไฟ เพื่อเดินทางไปยังจุดหมาย

ปลายทางแล้ว ยังใช้เป็นสถานที่อำพรางความมีตัวตนของตัวละครอย่าง เอมิลี และชายรองเท้าแดงด้วย (เพราะเขาถ่ายรูปลงและก็จะฉีกทิ้งทุกครั้ง ไม่ให้ใครรู้)

(3) ห้องนอน เป็นสถานที่ส่วนตัวมากที่สุดของมนุษย์ที่จะทำกิจกรรมใดๆ ก็ตาม มัมนิยมทำในห้องนี้ จะเห็นจากเอมิลีที่ทำกิจกรรม เช่น อ่านจดหมายส่วนตัวของเมโดลิน (ที่แอบเอามา) หรือมีเพศสัมพันธ์กับคนรักเก่า ก็ใช้ห้องนอน เป็นต้น ดังนั้น ห้องนอนจึงเปรียบเสมือนสถานที่ที่ใช้ปลดปล่อยความเป็นตัวของตัวเองออกมา ทำในสิ่งที่อยากทำได้ และเป็นสถานที่ปลอดภัยมากที่สุดของคนเรา

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในภาพยนตร์เรื่อง Amelie พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 3 คู่ คือ เอมิลีและคลอรินองต์ โจเซฟและจีน่า และคลอรินองต์และลูเซียส

เอมิลีและคลอรินองต์ ขัดแย้งกันในเรื่องของนิสัย ความคิด คือเอมิลีเป็นผู้หญิงที่มีจิตใจดีกับคนทุกคน ไม่ว่าเขาจะเป็นคนเช่นไร จะสติไม่ตื้ออย่างลูเซียสหรือแก่เกินไปอย่างดูฟาเยล แต่คลอรินองต์กลับเลือกปฏิบัติ เขาปฏิบัติกับลูเซียสที่เป็นลูกจ้างเขาไม่ดี ชอบกระแนะกระเหน็บปากร้าย ชมใส่ลูเซียส ทำให้เอมิลีไม่พอใจ จึงแอบเข้าไปในอพาร์ทเมนต์ของคลอรินองต์และให้บทเรียนเล็กๆ ด้วยวิธีการสุดพิสดารแก่เขาเพื่อจะได้ปรับปรุงนิสัยร้ายๆ ได้บ้างโดยที่คลอรินองต์ไม่รู้ตัว

โจเซฟและจีน่า เป็นความขัดแย้งกันในเรื่องความคิด โจเซฟเป็นตัวแทนของชายยุคเก่าหัวโบราณ ที่มักคอยจะจับผิดจีน่าว่าจะไปชอบผู้ชายคนอื่น ยึดมั่นในระบบผัวเดียวเมียเดียว (แบบยังไม่แต่งงาน) เป็นอย่างมาก ส่วนจีน่า เป็นตัวแทนของสาวยุคใหม่ รักก็คบ ไม่รักหรือไปด้วยกันไม่ได้ก็เลิกกันไป ทำให้คนคู่นี้ไปด้วยกันไม่ได้

คลอรินองต์และลูเซียส จะเห็นว่า 2 คนนี้ มีความขัดแย้งกันในเรื่องความเป็นเจ้าของ และลูกจ้างกับความเป็นมนุษย์ โดยคลอรินองต์ถือตนว่าเป็นเจ้าของร้านขายผัก - ผลไม้มีอภิสิทธิ์ มีอำนาจที่จะทำเช่นไรก็ได้ อย่างไรก็ตาม หัวจิตหัวใจกับลูเซียส ลูกจ้างของเขาที่มีสมองช้าไม่มีปากมีเสียงกับใคร และมักจะยอมคลอรินองต์เสมอ

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งนี้เกิดขึ้นกับตัวละครในเรื่อง คือ เอมีลี

เอมีลี เป็นเด็กสาวคนหนึ่งที่มีชีวิตอยู่อย่างว่าเหว แต่เอมีลีก็หาความสุขได้จากเรื่องเล็กๆ น้อยๆ เช่น การเอามือจุ่มลงไปในกระสอบเมล็ดพืช หรือการโยนก้อนหินลงในคลอง เอมีลีมักจะอยู่กับตัวเองมากกว่า แต่เธอก็อยากมีเพื่อน ไม่อยากเหงา หรือโดดเดี่ยวเหมือนพ่อของเธอ แล้ววันหนึ่งจากการที่เธอทำให้ชายคนหนึ่งได้รับความสุข เอมีลีจึงเริ่มสนุกรสนานกับการหาทางช่วยแก้ไขชีวิตของคนอื่นๆ โดยการไม่ยอมเปิดเผยตัวตนของเธอเอง เพราะไม่กล้าที่จะทำ ความรู้จักกับใครก่อน แม้กระทั่งเอมีลีพบชายที่ถูกใจ เธอชอบเขา อยากรู้จักกับเขา แต่เอมีลีก็ไม่กล้าพอที่จะสารภาพความรู้สึกที่แท้จริงภายในใจ แต่อีกใจหนึ่งเธอก็อยากให้เขารู้จักเธอแบบค่อยเป็นค่อยไป หรือแบบหลบๆ ซ่อนๆ โดยเอมีลี อาศัยวิธีทิ้งร่องรอยปริศนา เพื่อบิบบให้มันไม่ต้องตามรอยนั้นจนกว่าจะแตะถึงตัวเอมีลี

(3) ความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมภายนอก

เป็นการขัดแย้งกันในเรื่องของพฤติกรรมของคนทั่วไปกับเอมีลี โดยปกติคนทั่วไปที่ไปดูภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ มักจะต้องให้ความสนใจกับภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ แต่เอมีลีกลับชอบหันหลังไปสังเกตสีหน้าของคนที่นั่งด้านหลังมากกว่า ว่าคนเหล่านั้นจะแสดงความรู้สึกเช่นไร ซึ่งเป็นการกระทำที่ขัดแย้งกัน หรือพฤติกรรมของนิโน ที่ชอบเก็บสะสมรูปต่างๆ ที่ถูกฉีกทิ้งแล้วของคนตามตู้ถ่ายรูปสาธารณะ มาแปะติดรวมเป็นอัลบั้ม ซึ่งเอมีลีกลับมองเขาด้วยความชื่นชม ไม่มีความคิดที่จะมองเขาด้วยสายตาแปลกๆ เหมือนคนอื่นๆ ในสังคม ซึ่งความขัดแย้งนี้ทำให้มองได้ว่าเอมีลี เป็นผู้มีความคิดเป็นตัวของตัวเองที่ทวนกระแสกับความคิดของคนทั่วไปในสังคม ถ้าสิ่งใดที่คนในสังคมเห็นผิดไปจากเดิม พฤติกรรมนั้นๆ จะถูกมองว่าแปลกในทันที

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็นผู้หญิง ในภาพยนตร์เรื่อง Amelie จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัว เอมีลี โดยได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

หน้าตา เป็นผู้หญิงที่ไม่จัดว่าสวย แต่น่ารัก โบนักรูปไข่ ตาโต สีตาสีฟ้าอ่อนริมฝีปากบาง จมูกโด่ง ไม่ค่อยแต่งหน้าเข้ม แต่มีสีสันทันอ่อนๆ บ้าง เหมาะสมกับอายุ และการแต่งกาย

รูปร่าง ค่อนข้างผอมบาง สูงประมาณ 165 เซนติเมตร รูปร่างสมส่วนในขนาดของ คนผอม หรือกล่าวได้ว่า มีรูปร่างในขนาดกะทัดรัด แขนขาไม่ยาว เก้งก้าง นิ้วเรียวยาว ไม่ทาสีเล็บ ผิวขาว ชมพู

ผม มีผมสีดำสนิท ผมสั้นทรงบ๊อบไว้ยาวแค่ตึงหูหรือต้นคอ ไว้ผมหน้าม้าสั้น รูปแบบทรงผมไม่หวีหรือหวา เป็นทรงแบบดั้งเดิม เอมิลีไว้ผมทรงนี้ตั้งแต่วัยเด็กไม่เปลี่ยนแปลง ไว้ผม แดงกลาง ไม่ใช่เครื่องสำอางจัดแต่งทรงผม ปลดผมไว้ตามธรรมชาติในขณะที่ทำงาน บางครั้งอยู่ บ้านมักรวมถึงไปข้างหลัง

การแต่งกาย โดยส่วนใหญ่มีการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าแบบธรรมดา ไม่เน้นตาม แฟชั่น แต่จะเลือกใส่เสื้อผ้าในแบบที่ตนชอบใส่ มักเป็นกระโปรงยาวบานครึ่งน่อง เลื่อยิดไว้ข้างใน เลื่อยคลุมยาวทับและรองเท้าบูทสีดำ เสื้อผ้าจะเน้นโทนดำ - แดง ไม่ฉูดฉาด ค่อนข้างเรียบง่ายติด จะเขย ๆ กว่าผู้หญิงคนอื่น เช่น ทีโลเมนี เพื่อนบ้านของเอมิลี เป็นต้น

การใช้เครื่องประดับ ใส่เพียงสร้อยคอเงินบางๆ และสร้อยข้อมือเล็กๆ ไม่นิยมใส่ ต่างหู แหวนหรืออื่นๆ ไม่ใช่กระเป๋าสะพาย เวลาออกไปข้างนอก ทั้งไปเยี่ยมพ่อที่บ้านหรือไปเที่ยว

ดังนั้น จากการแต่งกาย จะเห็นว่าเอมิลี เป็นคนเรียบง่าย ไม่ยุ่งยากมากนักในการ ดูแลตัวเองหรือการแต่งกาย ไม่ตามแฟชั่น หรือค่านิยมของผู้หญิงในสังคม ค่อนข้างเป็นตัวของตัวเองไม่ใส่ใจว่าคนอื่นจะมองว่าตนจะแต่งตัวหรือหน้าตา รูปร่างเป็นเช่นไร เอมิลีเป็นผู้ที่ไม่คิดจะ เปลี่ยนตนเองเพื่อใคร โดยเฉพาะกับคนรัก

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

เอมิลี เป็นผู้หญิงสาวที่ช่างคิด และจินตนาการ อยู่กับตัวเอง ไม่มีสังคม เนื่องจาก ในวัยเด็ก เธอไม่มีเพื่อนเล่น ต้องอยู่กับบ้าน เหตุเพราะพ่อของเธอเข้าใจว่า เอมิลีเป็นโรคหัวใจ จึง ไม่ควรจะไปโรงเรียน ต้องเรียนอยู่กับบ้าน โดยมีแม่เป็นครูสอน ทำให้เอมิลีต้องอยู่กับตัวเอง จึงเป็น คนช่างคิด และจินตนาการสูง เช่น เอมิลีให้คำใบ้กับนีโนว่า “ร้าน 2 กังหัน ตั้งแต่ 4 โมงเย็น” แต่พอ 4 โมงเย็น นีโนยังไม่มา เอมิลีก็คิดไปต่างๆ นานา คิดว่าเขาอาจถูกลักพาตัว เข้าสู่กองกำลังทหาร รัสเซีย หรือตกเหว แต่รอดไปอยู่เขาเลียงแกะ เป็นต้น แต่สุดท้ายนีโนก็มา (เข้าไป 10 นาที) เป็นต้น เป็นผู้หญิงที่ทวนกระแสของสังคม เอมิลีชอบไปดูภาพยนตร์ แต่เธอชอบหันไปสังเกตสีหน้าของ ผู้คนในโรงภาพยนตร์ด้านหลัง ขณะกำลังชมภาพยนตร์มากกว่า จากที่กล่าวมาแล้วว่า เอมิลีชอบ อยู่กับตัวเอง ไม่ได้ให้ความสนใจสนทนากับคนอื่นๆ ทำให้เธอมีพฤติกรรมแปลกๆ คือ ชอบแหงมมือลง ไปในกระสอบเมล็ดพืช ใช้นอนซาเคาะหน้าขนมเค้ก ขวางก้อนหินในคลอง หรือคอยคำนวณว่า ในเวลาหนึ่งๆ มีคนที่ถึงจุดสุดยอดจำนวนกี่คู่ ซึ่งการกระทำเหล่านี้เป็นการระบายความสุข ให้กับตัวเอง หรือคิดในสิ่งที่คนอื่นไม่คิดกัน เช่น เจอกล่องสมบัติของเด็กที่ซ่อนไว้เมื่อ 40 ปีก่อน

ใน อพาร์ทเมนต์ของเธอ เอมิลีลืบลำคำด้วยความตื่นเต้น และตั้งใจว่าจะต้องหาเจ้าของเดิมให้พบ ทำให้เธอกลายเป็นคนที่ชอบผจญภัย และชอบที่จะทำตัวหรือทิ้งร่องรอยปริศนาให้คนอื่น ๆ ต้องขบคิด รวมทั้งเป็นคนที่ย่อนไหวง่าย เช่น รู้ว่าเงินน่าจะออกไปกับนีโน่ เธอก็เสียใจมาก นึกว่าเงินน่าจะขบกับนีโน่ จึงไม่อยากจะเปิดเผยตัวตนให้เขารู้ เนื่องจากการที่เอมิลีไม่เคยรักหรือชอบใครจริงๆ พอชอบนีโน่ แล้วเกิดความเข้าใจผิด ทำให้เธอเสียใจจากสิ่งที่คาดหวังไว้

จะพบว่า เอมิลีชอบทำตัวแปลกกว่าคนอื่น ตามสายตาของคนทั่วไป เนื่องจากเอมิลีไม่เคยเข้าสู่สังคมตั้งแต่วัยเด็ก เธอจึงไม่กล้าพูดคุยกับคนอื่น ๆ ที่ถึงแม้จะอยู่ร่วมอพาร์ทเมนต์เดียวกัน เมื่อเธอได้รับแรงบันดาลใจที่ทำให้ชีวิตของผู้ชายคนหนึ่งมีความสุข ทำให้เอมิลีกล้าพูดมากขึ้น แต่จะไม่พูดในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวเองมากนัก ถ้าจะพูดก็พูดแบบอ้อมค้อม เช่น กล่าวกับดูฟาเอลในขณะที่ดูรูปที่เขาคิดว่า "ผู้หญิงคนนี้อาจจะไม่กล้าพูดกับใครก่อนก็ได้" ซึ่งได้บ่งบอกถึงลักษณะนิสัยของเอมิลีเอง

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

จากการศึกษา บทบาทของเอมิลีพบว่า เอมิลีแสดงบทบาทที่เด่นกว่าตัวละครอื่นๆ ในเรื่อง โดยแสดงบทบาทของการเป็นผู้กระทำ (เบื้องหลัง) ด้วยการให้ความช่วยเหลือผู้คนรอบข้าง โดยที่พวกเขาไม่รู้ตัว เช่น ช่วยให้พ่อของเธอหายจากอารมณ์ซึมเศร้า ให้เขาออกเที่ยวรอบโลก โดยที่เขาตัวโนมในสวนฝากให้ ฟิโลเมนี แอร์โฮสเตส ไปถ่ายรูปตามสถานที่ที่เธอบินไป แล้วส่งรูปมาที่บ้านพ่อของเธอ ซึ่งแสดงความหมายว่า ขนาดตัวโนมที่ไม่มีชีวิต ยังสามารถเดินทางไปเที่ยวได้ แล้วทำไมพ่อของเอมิลี ที่ยังสามารถเดินได้ มีชีวิตจึงไม่ทำให้ตัวเองมีความสุข บทบาทของเอมิลีจึงเปรียบเสมือนผู้ให้ความช่วยเหลือคนที่มีความทุกข์

คุณสมบัติของเอมิลี ปรากฏภาพของหญิงสาวที่ใจดี ข้างคิด ชอบช่วยเหลือให้คนรอบข้างมีความสุข ซึ่งพลอยทำให้เอมิลีมีความสุขตามไปด้วย เข้าทำนองปิดทองหลังพระ (ทำความดีโดยไม่หวังผลตอบแทน)

เอมิลีไม่แสดงบทบาทของผู้หญิงทำงานมากนัก จะเห็นว่าเอมิลีเป็นเพียงพนักงานเสิร์ฟในบาร์แห่งหนึ่งเท่านั้น มีสถานะเป็นเพียงลูกจ้าง ทำงานเพียงเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง ไม่ได้หวังความก้าวหน้าในอาชีพการงาน ไม่กระตือรือร้นที่จะดำเนินตามความฝันของตัวเอง ต้องการเพียงที่จะทำให้อาชีพตัวเองไร้ซึ่งความเหงา โดยอาศัยความใจดี อยากเห็นคนอื่นมีความสุขเข้ามาทำให้อาชีพรู้สึกสนุกสนาน

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

เอมีลีเป็นเด็กสาววัยเพียง 23 ปี ยังไม่ได้แต่งงาน อาศัยอยู่ตามลำพังในอพาร์ตเมนต์ย่านมงมาริต แห่งนครปารีส จัดอยู่ในชนชั้นกลางที่มีรายได้ไม่มากนัก แต่พอเลี้ยงตัวเองได้ ไม่เป็นภาระให้กับสังคม ไม่ต้องรับเงินช่วยเหลือจากภาครัฐ ถ้าเปรียบเทียบกับนีโน ถือว่าทั้งระดับการศึกษา และหน้าที่การงานใกล้เคียงกัน (นีโนจบมัธยมปลาย และทำงานเป็นพนักงานขายในร้านขายอุปกรณ์ทางเพศ) รวมทั้งเปรียบเทียบกับสถานภาพทางสังคมกับตัวละครหญิงอื่นๆ จะพบว่าไม่แตกต่างกันทั้งในระดับการงาน ฐานะ รายได้ จะพบว่า ความเป็นอยู่ของเอมีลีไม่ได้ด้อยกว่าตัวละครอื่นๆ ในภาพยนตร์

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

เอมีลีมีความคิดว่า ใครก็ตามที่กำลังมีทุกข์อยู่ในใจ ความทุกข์นั้นสามารถได้รับการแก้ไขได้ เพียงถ้าเธอดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้คนเหล่านั้นอย่างลับๆ ความคิดเหล่านี้สร้างมาจากความเป็นคนช่างจินตนาการ ต้องการให้ตนเองและผู้อื่นมีความสุข เอมีลีจึงคอยวุ่นวายกับคนรอบข้างตัวเอง มองว่าคนทุกคนมีความเท่าเทียมกันในความเป็นมนุษย์ เอมีลีจึงไม่พอใจที่คลอรีนองต์ปฏิบัติกับลูเซียส ผู้เป็นลูกจ้างอย่างไร้หัวใจ หักจิตหัวใจ สิ่งนี้จึงเป็นตัวผลักดันให้เอมีลีต้องเข้าไปแก้แค้นแทนลูเซียส ด้วยการแอบเข้าไปในห้องของคลอรีนองต์ แล้วปรับเปลี่ยนทุกอย่างภายในห้องให้ผิดเพี้ยนไปจากเดิม เช่น เहारองเท้าแตะขนาดเล็กกว่ามาวางแทนของเดิม เปลี่ยนจากหลอดยาสีฟันเป็นหลอดยาอื่นๆ ให้คอมพิวเตอร์ได้โดยไม่เสียบปลั๊ก หรือ เปลี่ยนปุ่มโทรดวนของโทรศัพท์ให้เปลี่ยนไป โดยเอมีลีใช้ความเคยชินของคนให้เป็นประโยชน์ ซึ่งทำให้คลอรีนองต์รู้สึกเหมือนตนเองจะเป็นบ้า หรือถ้าเอมีลีโดนหลอกว่าเธอเป็นสาเหตุให้ให้รถชนกัน (ในวัยเด็ก) เธอจึงไปแก้แค้นคนนั้น (เมื่อรู้เรื่องจริง) โดยการขึ้นไปบนหลังคาบ้าน แล้วคอยดึงสายไฟของเสาอากาศเข้าๆ ออกๆ ในขณะที่ชายคนนั้นกำลังดูถ่ายทอดฟุตบอล จึงทำให้เขาประสาธเสียชีวิต เอมีลีจึงไม่ชอบให้ใครเป็นผู้มาเอาเปรียบเธอ เมื่อโดนเอาเปรียบ เอมีลีจึงต้องเอาคืนบ้าง จึงกล่าวได้ว่า เอมีลีเป็นคนที่ไม่ยอมให้ใครมารังแก แต่เอมีลีไม่แสดงออกในเชิงชัดเคื่องในขณะนั้น เอมีลีจะใช้วิธีตามไปเอาคืนแบบลับๆ แทน

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันอื่น ๆ

จากการศึกษา พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิง เอมีลี กับสถาบันต่างๆ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(ก) สถาบันการศึกษา

เอมีลีไม่เคยไปโรงเรียน เธอเรียนรู้อยู่ที่บ้าน (Home School) โดยที่แม่ของเธอซึ่งมีอาชีพเป็นครู ทำหน้าที่เป็นครูสอนให้ความรู้ในเรื่องการเรียน ให้กับเอมีลีแต่ไม่ได้ให้ความรู้ในการปฏิบัติตนในสังคมให้กับเอมีลี เธอจึงไม่เคยเข้าสู่สังคมภายนอก ไม่รู้จักที่จะปฏิบัติตนหรือมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้เอมีลีเป็นคนเก็บตัว ชอบอยู่ตามลำพัง ดังนั้นสถาบันการศึกษาทำให้คนเรียนรู้ทั้งในเรื่องการเรียน การใช้ชีวิตการเข้าสังคม การมีเพื่อนฝูง แต่เอมีลีได้เพียงการเรียน (จากแม่ที่เป็นครู = สถาบันการศึกษา) แต่ในเรื่องการใช้ชีวิต การเข้าสังคม เธอต้องมาเรียนรู้เองจากสังคมภายนอกที่ต้องเผชิญ

(ข) สถาบันการทำงาน

เอมีลีเป็นเพียงลูกจ้างคนหนึ่งในร้าน 2 กังหัน บาร์เล็กๆ ในย่านมอมมาริตของนครปารีส เป็นเหมือนกลไกหนึ่งในระบบอุตสาหกรรม แต่เอมีลีไม่ได้ทำงานหนักเพื่อรับใช้ระบบ แต่เอมีลีต้องทำงานเพื่อเลี้ยงปากเลี้ยงท้องตัวเอง รวมถึงการใช้ชีวิตในเมืองหลวงเหล่านี้ ความสัมพันธ์ของเอมีลีกับระบบการทำงานจึงไม่ค่อยเด่นชัดเท่าไรนัก

(ค) สถาบันครอบครัว

ความสัมพันธ์นี้เด่นชัดมากในภาพยนตร์ เอมีลีเป็นคนที่รักครอบครัวมาก จะเป็นที่ได้ว่าเอมีลีจะต้องกลับไปเยี่ยมพ่อที่บ้านทุกวันอาทิตย์ เพื่อไปทานอาหารกลางวันกับพ่อ ถึงแม้ว่าพ่อของเอมีลีจะไม่สนิทกับเอมีลีมากเท่ากับแม่ (เสียชีวิตไปตั้งแต่เอมีลียังเป็นเด็ก) แต่เอมีลียังรักและเป็นห่วงพ่อของเธอมาก อยากให้พ่อมีความสุข หลีกเลี่ยงอาการซึมเศร้า (จากการที่แม่ของเอมีลีเสียชีวิตไป) โดยกระตุ้นให้เขาออกเที่ยวรอบโลก ด้วยวิธีการแปลกๆ (ดังที่กล่าวมาแล้วในหัวข้อบทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง) สรุปได้ว่า เอมีลีใส่ใจกับคนที่เธอรักมาก โดยเฉพาะครอบครัว อยากให้คนในครอบครัวมีความสุข ทำตามที่ใจตนเองต้องการ และพยายามจะช่วยเติมเต็มสิ่งที่คนๆ นั้น ขาดหายไปในชีวิต

จ. สัญลักษณ์พิเศษในภาพยนตร์

ภาพยนตร์เรื่อง Amelie ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ กล้องสมบัติ ภาพวาด เทป วิดีโอ จดหมาย และอัลบั้มรูป สามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 5 ประการนี้ได้ 2 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนความทรงจำ และสัญลักษณ์พิเศษแทนความเป็นอิสระ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนความทรงจำ

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ กล้องสมบัติ อัลบั้มรูป และจดหมาย เป็นตัวเก็บความรู้สึก เก็บซ่อนความลับของตัวเองได้ อย่างกล้องสมบัติที่เก็บของในวัยเด็กของชายคนหนึ่งบรรจุความทรงจำในวัยเด็กที่แสนวิเศษ ที่ทำให้เขารู้สึกตื่นเต้นเหมือนได้พบเพื่อนเก่า อัลบั้มรูปก็เป็นเหมือนสิ่งที่เก็บความรู้สึกดีๆ ไว้ ผ่านการเห็นและอ่าน ซึ่งสัญลักษณ์ทั้ง 3 ชนิดนี้ล้วนมีเจ้าของต่างกันไป แต่เอมีลีเป็นผู้เข้าไปล่วงรู้ถึงความทรงจำนั้นๆ เอมีลีจึงเท่ากับว่าเป็นผู้ที่เข้าถึงจิตใจหรือความรู้สึกของเจ้าของได้อย่างดี และเริ่มให้การช่วยเหลือคนเหล่านั้น

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนความเป็นอิสระ

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ ภาพวาด และเทปวิดีโอ ในที่นี้ แทนในสิ่งที่คนนั้นๆ ใช้เป็นเครื่องมือทำให้ตนได้ทำในสิ่งที่ยังไม่เคยทำ กล่าวคือ ดูฟ้าเผลอมักชอบวาดภาพในห้องของเขาเสมอๆ เขาไม่ได้ออกไปใช้ชีวิตภายนอก สาเหตุจากอาการป่วยเป็นโรคกระดูกเปราะ ทำให้เขาได้ตัดขาดจากโลกภายนอก และใช้การวาดภาพรูปคน ซึ่งแทนสังคม และการใช้ชีวิตของคนในสังคม เป็นตัวแทนของความรู้สึกอยากเป็นอิสระจากห้องในอพาร์ทเมนต์ที่เขาอยู่ ภาพวาดจึงเปรียบเสมือนโลกใบหนึ่งของเขา ที่เขาเฝ้ามองอยู่ใกล้ ๆ รวมทั้ง เทปวิดีโอ ที่เอมีลีเป็นผู้เอามาแอบวางให้หน้าห้องของดูฟ้าเผล ภาพในวิดีโอ ล้วนเป็นภาพที่แสดงถึงโลกภายนอก เช่น ภาพการแข่งขันม้า การเดินแท๊ป การออกกำลังกายในน้ำของผู้หญิงมีครรภ์ เป็นต้น เพื่อให้เขาเรียนรู้โลกภายนอก รวมทั้งที่ดูฟ้าเผลออัดวิดีโอให้ที่เอมีลีในตอนท้ายเรื่อง เป็นภาพเขาพูดให้ที่เอมีลีฟัง เปรียบเสมือนการปลดปล่อยที่เอมีลีจากความกลัว และความว่าเหวอในชีวิต ให้กล้าที่จะแสดงความรู้สึกที่แท้จริงของตน จึงเป็นการปลดปล่อยที่เอมีลีและดูฟ้าเผล ให้มีอิสระจากชีวิตในวงแคบของตนเอง

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Amelie มุมมองในการเล่าเรื่องเป็นแบบพหุสูตร (The Omniscient) คือการที่ตัวละครแต่ละตัวถูกล่วงรู้ความรู้สึกภายใน รู้การเคลื่อนไหวและพฤติกรรมของตัวละคร ดังนั้นจะพบว่า ผู้ชมสามารถล่วงรู้ถึงความคิดของ เอมีลีที่มีต่อคน สิ่งของ หรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวโดยการผ่านผู้เล่าที่ไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องในตอนต้นเรื่อง ที่ทำให้เราเข้าใจชีวิตของเอมีลี ในวัยเด็ก และวิถีชีวิตของเอมีลีอย่างคร่าว ๆ หรือแม้แต่ความคิด ความรู้สึก ของคนอื่นด้วย

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Amelie พบว่าเป็นผู้หญิงที่ใช้คุณสมบัติทางเพศของผู้หญิง เป็นสิ่ง "เหนือ" กว่าชาย คุณสมบัติเหล่านั้น เช่น ความอ่อนโยน เอื้ออารี มีความอดทนมากกว่า

ผู้ชาย เป็นพลังในการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ให้เป็นไปในทางสร้างสรรค์ของผู้หญิง จะเห็นได้ว่าผู้หญิงในเรื่องใช้คุณสมบัติส่วนตัวอันแปลกประหลาดในการสร้างความสุขให้กับผู้อื่น ผู้หญิงในภาพยนตร์อเมริกันที่มีพฤติกรรมที่แตกต่างจากการเป็นผู้หญิงในอุดมคติไม่ได้รับการถูกลงโทษ ถึงแม้ว่าจะพบภาพของการแก้แค้น แต่ก็ยังถูกกดให้ผู้หญิงต้องแสดงออกในแบบแอบซ่อนมากกว่าการเผชิญหน้า ผู้หญิงจึงจะสามารถชนะ หรือเปลี่ยนแปลงผู้ชายได้

พบการใช้สถานที่ภายในบ้านมากกว่านอกบ้าน ได้ใช้พื้นที่ภายในเป็นที่ระบายและแสดงออกถึงความต้องการของตนเอง ซึ่งไม่สามารถแสดงให้ชุมชนหรือคนอื่นๆ รู้จักตัวตนของตัวเอง เป็นผู้หญิงที่เก็บซ่อนความลับของทุกสิ่งทุกอย่างไว้กับตัวเอง ทำให้เห็นถึงการไม่ชอบที่จะเปิดเผยตัวตนแต่อย่างใด

4.2.4 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Life or something Like It

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง Life or something Like It มีการดำเนินเรื่องโดยนำเหตุการณ์ที่ถือว่าเป็นวิกฤตของตัวละครหลักมาขึ้นต้น นั่นคือ ช่วงเวลาที่กำลังยึดอยู่กับความตาย และจึงกลับไปดำเนินเรื่องในอดีตที่ผ่านมา โดยเริ่มเรื่องที่ เลนี แคริกแกน ได้ข่าวดีจากหัวหน้าสถานีว่าเธอจะถูกส่งไปคัดเลือกเข้าร่วมทีมงานของสถานีโทรทัศน์ AMUSA ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ระบบ network ที่ใหญ่ที่สุดใน New York โดยเธอจะต้องส่งตัวอย่างเทปการสัมภาษณ์ของเธอไปด้วย และเธอก็ต้องมาร่วมงานกับ พีท คนรักเก่าด้วยความไม่เต็มใจ และทะเลาะกันตลอด

จนวันหนึ่ง เลนี ต้องไปสัมภาษณ์ชายเร่ร่อนไร้บ้านคนหนึ่งเรียกกันว่า โหระแจค ที่สามารถพยากรณ์ อนาคตได้เขาทายว่าเธอจะไม่ได้งานที่ AMUSA และจะต้องภายในวันพฤหัสบดีหน้า เลนีเชื่อเขา เพราะเขาสามารถทายเรื่องอื่นๆ ได้อย่างแม่นยำ ทำให้เธอวิตกกังวล เครียดจนเลิกกับคาร์ล แฟนนักเบสบอล เธอจึงยึดพีทเป็นที่พึ่งทางใจความรู้สึกของเลนีดีขึ้น

แต่แล้วคำทำนายของโหระแจคที่เกี่ยวกับเลนีก็กำลังเป็นจริง เลนีถูกยิงในวันพฤหัสบดี เพราะเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ที่คนกำลังทะเลาะกัน จนถูกลูกหลงไปด้วย และก่อนหน้านั้นเธอก็ได้ปฏิเสธงานกับทาง AMUSA ไปด้วย

แต่สถานการณ์เริ่มคลี่คลาย เมื่อแพทย์ช่วยชีวิตเธอไว้ได้ จนเลยวันพฤหัสบดีไปแล้ว เธอจึงไม่ตายแต่สิ่งที่ยากจากเธอไปจริงๆ คือ ชีวิตที่ต้องสมบูรณ์แบบไร้ที่ติที่เธอยึดมั่นอยู่นั่นเอง เรื่องสิ้นสุดตรงที่เลนีกลับมาใช้ชีวิตอย่างคุ้มค่า ร่วมกับพีท คนที่เธอรักจริงๆ

ข. แก่นความคิด

ภาพยนตร์ เรื่อง Life or something Like It นี้เสนอความคิดที่ว่า "การใช้ชีวิตของตนเองให้คุ้มค่าตลอดเวลาทุกนาที อย่ายึดติดกับกรอบที่เราสร้างขึ้นมากเกินไป" โดยเสนอแก่นความคิดผ่านตัวละครผู้หญิง คือ เลนี่ แคริกแกน เลนี่ต้องการให้ชีวิตของตนสมบูรณ์แบบมากที่สุด (จากปมในวัยเด็กเธอคิดว่าไม่มีใครที่รักเธอเลย ทั้งพ่อ หรือผู้ชายที่เธอแอบชอบ) ทั้งเรื่องวิถีชีวิต การทำงาน หรือคนรัก ทุกด้านของชีวิตของเลนี่จะต้องสมบูรณ์แบบ เป็นที่น่าอิจฉาสำหรับคนอื่นเสมอ เลนี่ทำงานเป็นผู้ประกาศข่าวของสถานีโทรทัศน์ท้องถิ่นในซีแอตเทิล มีคนรักเป็นนักเบสบอลที่มีชื่อเสียงมาก ภาพลักษณ์ของเลนี่ต้องดูดีเสมอเมื่อออกสู่สาธารณชน และวิถีชีวิตของเลนี่ก็เปลี่ยนแปลงไป เพียงเพราะคำทำนายของชายเร่ร่อนไร้บ้านคนหนึ่งที่ทำให้เธอต้องค้นหาความหมายที่แท้จริงของชีวิตของเธอ จากคนรอบข้างไม่ว่าจะเป็นพี่สาว หรือ คาร์ล (คนรัก) สุดท้ายเธอก็ได้ค้นพบความหมายจากพี่สาว คนรักเก่าที่ทะเลาะกันมาตลอดจากชีวิตของพี่สาวเอง ทำให้เธอปลดปล่อยภาระแห่งความเพียบพร้อมออกจากตัวเองไปใช้ชีวิตที่คุ้มค่าเป็นของตัวเองมากขึ้น ไม่ต้องใช้ชีวิตด้วยความหวาดวิตก กังวลว่าตัวเองจะดูไม่ดี ภาพลักษณ์แย่ ๆ เมื่อปรากฏตัวในที่สาธารณะอีกต่อไป

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่องนี้ ใช้ฉากทั้งหมด 19 ฉาก ประกอบด้วย สถานที่ทำงาน (ในและนอกสถานที่) ห้องนอน ห้องนั่งเล่น ห้องน้ำ ฝั่บ Fitness center ตลาด สนามบิน ถนน โรงพยาบาล สนามกีฬา โรงเรียน สวนสนุก และร้านขายยา

ตารางที่ 4.15 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Life or something Like It

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	สถานที่ทำงาน	15
2.	ถนน	12
3.	ฝั่บ	4
4.	ห้องนอน	4
5.	ฟิตเนส	3
6.	สนามกีฬา	3
7.	สนามบิน	3
8.	โรงพยาบาล	3

9.	ภายในรถ	2
10.	ห้องนอน	2
11.	ห้องนั่งเล่น	2
12.	สวนสาธารณะ	1
13.	ห้องน้ำ	1
14.	ตลาด	1
15.	โรงแรม	1
16.	ริมทะเลสาบ	1
17.	สวนสนุก	1
18.	ร้านขายยา	1
19.	รถไฟใต้ดิน	1
	รวมทั้งสิ้น	61

จำนวนครั้งของการปรากฏของฉากรวมทั้งสิ้น 61 ครั้ง พบว่า สถานที่ทำงาน เป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 15 ครั้ง รองลงมาคือ ถนน 12 ครั้ง ผับและห้องนอน 4 ครั้ง และ Fitness Center 3 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนฉากที่เหลือนี้อาจมีลักษณะการปรากฏน้อยครั้ง เช่น ฉากสวนสนุก โรงแรม สถานีรถไฟ สวนสาธารณะ โรงพยาบาล ห้องครัว ห้องน้ำ หรือตลาด จะเห็นได้ว่าฉากที่มีจำนวนมากเป็นฉากนอกบ้านมากที่สุด และเป็นที่ปรากฏตัวของตัวละครหญิงทุกครั้ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) สถานที่ทำงาน เป็นฉากที่มีการนำเสนอมากที่สุด เพราะตัวละครในเรื่องเน้นเรื่องความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของตน โดยเฉพาะเลนนี่ ที่ต้องการจะก้าวไปสู่ความมั่นคง ความมีชื่อเสียงมากขึ้น โดยการจะไปทำงานในสถานีโทรทัศน์เครือข่ายที่ชื่อ AMUSA ในนิวยอร์ก การทำงานของเลนนี่หมายถึงการได้รับการยอมรับจากสาธารณชน โดยเฉพาะผู้ชาย เช่น พ่อ หรือ พี่เอง เพราะจากชีวิตในวัยเด็กเธอมองว่าตัวเธอนั้นไม่มีใครรักทั้งพ่อหรือผู้ชายที่เธอชอบ เมื่อโตขึ้นเธอจึงต้องการความรัก การยอมรับผ่านหน้าที่การงานที่เป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป (อาชีพผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ ถือว่าเป็นอาชีพที่น่าเชื่อถือที่สุด เพราะจะต้องมีการนำเสนอผู้คนหมู่มาก)

(2) ถนน ถนนถูกนำมาใช้เป็นสถานที่ของการทำงานมากที่สุด กล่าวคือ เลนนี่ ต้องมารายงานข่าวนอกสถานที่อยู่น้อยครั้ง เช่น มีการประท้วงขอสวัสดิการที่ดีขึ้นของพนักงานขับรถเมล์ สัมภาษณ์โหรแจ๊ค ซึ่งถนนนั้นเปรียบดังตัวกลางในการทำงานของเลนนี่เพราะเธอต้องทำรายงานข่าวกับคนที่ใช้ที่สาธารณะเป็นพื้นที่แสดงออกถึงความปรารถนาในจิตใจ เห็นได้จากการ

ประท้วงของพนักงานรถเมล์ที่ต้องการให้หลายๆ คนรู้ว่าเขาต้องการอะไร และเล่นเองใช้ถนนเป็นทางไปสู่อุบัติเหตุเป็นผู้ดำเนินรายการของสถานี AMUSA นั้นหมายถึงความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน การยอมรับ ความมีชื่อเสียง เป็นผู้หญิงที่มีความสมบูรณ์แบบ (Perfectionist)

(3) ผับ เป็นพื้นที่สาธารณะ (Social Space) เปิดโอกาสให้คนในสังคมที่อาจจะรู้จักหรือไม่รู้จักมาพบปะกัน มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน จะเห็นว่า ผับไม่ใช่สถานที่สำหรับผู้ชายอย่างเดียวอีกต่อไป แต่ผู้หญิงก็ได้เข้ามาเฝ้าครองและทำทุกอย่างในผับได้เหมือนกัน ไม่จำเป็นต้องรีบกลับบ้านแต่วันก็ได้ เพราะเล่นและเพื่อนจะไปผับกันหลังเลิกงาน และนั่งดื่มถึงตอนกลางคืน ซึ่งเป็นวิถีชีวิตของผู้หญิงสาวโสด

(4) Fitness Center เป็นสถานที่ที่เสริมความมั่นใจให้กับคนที่มาใช้บริการ เล่นจะมาออกกำลังกาย โดยการปั่นจักรยานทุกเช้า โดยมีจุดประสงค์ คือ ความสมบูรณ์แบบ (Perfectionist) ในทุกด้าน ในกรณีนี้ คือ ร่างกายของตนเอง จะเห็นได้ว่า เล่นเป็นผู้หญิงที่ทำตามกระแสสังคม ยังยึดติดกับค่านิยมของสังคมที่ว่า ผู้หญิงสวย ต้องหุ่นดี แต่งตัวเก่ง แต่งหน้าดีเสมอ จึงทำให้เธอไม่เป็นตัวของตัวเอง ยังตามแฟชั่นของสังคม ร่างกายของเธอเปรียบเสมือนโครงสร้างทางสังคม

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในภาพยนตร์เรื่อง Life or something Like It จะทำการวิเคราะห์ความขัดแย้งใน 3 ประการคือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 4 คู่ คือ เล่นและพีท เล่นและโหรแจ็ค เล่นและเกวน เล่นและคาร์ล

เล่นและพีท เป็นการขัดแย้งในด้านความเป็นตัวของตัวเอง โดยพีทมีความเป็นตัวของตัวเองสูงทำทุกๆ สิ่งตามความปรารถนาของตนเอง และมองว่าสิ่งที่เล่นทำมาตลอดนั้นไร้สาระและขัดแย้งในเรื่องของอุดมการณ์ โดยพีทเลือกทำในสิ่งที่พอเหมาะกับตัวเอง ไม่มีความทะเยอทะยาน เก่งในแบบของตนเอง แต่เล่นจะทะเยอทะยานต้องได้ในสิ่งที่ดีเสมอต้องเป็นคนเก่ง มีภาพลักษณ์ที่ดี เข้าขั้นเป็น Perfectionism

เล่นและโหรแจ็ค ทั้ง 2 คนนี้จะมีความขัดแย้งกันด้านความเชื่อ เล่นเชื่อว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นไป เกิดขึ้นเพราะการกระทำของตัวเอง ศักยภาพของมนุษย์ที่จะลงมือทำแต่โหรแจ็ค

เชื่อว่าทุกสิ่งทุกอย่างเกิดขึ้นเพราะฟ้าลิขิตให้เป็นเช่นนั้น ตัวเขาเองเปรียบเสมือนเป็นดวงกลางที่ถ่ายทอดคำสั่งจากเบื้องบนลงมาสู่มนุษย์โลก เลนี่จึงไม่มีความเชื่อถือ เนื่องจากมีความคิดว่ามนุษย์เป็นผู้กำหนดและปฏิบัติทุกสิ่งทุกอย่างด้วยตัวเอง

เลนี่และเกวน ผู้เป็นพี่สาว มีการขัดแย้งในด้านอุดมคติกับความเป็นจริง เลนี่มักนำตัวเองไปเปรียบเทียบกับเกวนมาตลอดตั้งแต่วัยเด็ก เพราะเกวนเป็นคนสวย มีคนมารัก รวมทั้งพ่อของเธอเอง จึงทำให้เกวนพึงพอใจในความสุขที่มีอยู่แล้ว แต่เลนี่ตรงกันข้ามกับเกวน เธอไม่ได้รับความสุข เนื่องจากคิดว่า เธอด้อยกว่าเกวนอยู่เสมอ เลนี่จึงต้องสร้างภาพอุดมคติของผู้หญิงยุคใหม่ขึ้นมา เช่น สุขภาพที่ต้องแข็งแรง โดยเข้า Fitness ทุกวัน มีอาชีพการงานที่เป็นที่ใฝ่ฝันของทุกคน มีคนรักที่น่าภาคภูมิใจ เป็นต้น เป็นตัวกลบปมด้อยของตัวเองในอดีต และคิดว่าจะต้องดีกว่าพี่สาว จึงทำให้เลนี่มีความคิดหรือการใช้ชีวิตที่ไม่ยึดติดกับความเป็นจริงเท่าที่ควร

เลนี่และคาร์ล ทั้งคู่ไม่สามารถจะแต่งงานกันได้ในที่สุด เพราะทั้งคู่มีความเหมือนกันในเรื่องความต้องการมีชื่อเสียง ต่างฝ่ายต่างต้องการคู่ที่มีลักษณะสมบูรณ์แบบในตำรา รูปร่าง หน้าตา บุคลิกภาพ จะเห็นได้ว่าคาร์ลจะรับไม่ได้ เมื่อเลนี่ชี้ให้ดูภาพของเธอเองในสมัยอดีตที่ไม่ดูแลตัวเอง ใส่แว่น ไม่สวยเหมือนในปัจจุบัน และเลนี่ทำให้สิ่งที่เป็นตัวเธอเองจริงๆ ให้คาร์ลเห็น เลนี่รู้ว่าคาร์ลชอบในเปลือกนอกของเธอ และเลนี่ก็ชอบเฉพาะภาพลักษณ์ของคาร์ล ทำให้ทั้ง 2 คนไปด้วยกันไม่ได้เพราะไม่ได้รักกันด้วยจิตใจ เมื่อเลนี่มีปัญหาคาร์ลไม่สามารถช่วยแก้ปัญหาให้เลนี่ได้

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งนี้เกิดขึ้นกับตัวละครในเรื่อง 1 ตัว คือ เลนี่

เลนี่ เป็นผู้หญิงที่ต้องดูดีอยู่เสมอ ไม่ว่าจะป็นรูปร่าง หน้าตา การแต่งกาย บุคลิกภาพหรือการแสดงออกต่อสาธารณชน จะเห็นได้ว่า เลนี่ดูเหมือนมีความมั่นใจในตนเอง แต่ภายในใจแล้ว เธอขาดความมั่นใจมาก เลนี่จึงต้องสร้างภาพลักษณ์ของตนเองให้ดูดีอยู่เสมอ เนื่องจากปมในอดีตของเลนี่ที่เป็นเพียงผู้หญิงธรรมดา ไม่มีอะไรเด่นชัดกับตัวเอง ผู้คนรอบข้างก็ไม่สนใจเธอ โดยเฉพาะผู้ชายที่ตนเองชอบ เธอจึงต้องพยายามปรับเปลี่ยนตัวเองให้ต้องสมบูรณ์แบบให้ได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็ทำให้เลนี่รู้สึกเบื่อ และอยากกลับไปหาตัวของเธอเอง ซึ่งในตอนท้ายเรื่องจะเห็นว่า เลนี่ได้กลับไปใช้ชีวิตอย่างสนุกสนานอีกครั้งเหมือนวัยเด็ก เช่น การไปดูเบสบอล ตอนเธอเป็นแฟนกับคาร์ล เธอจะเชียร์คาร์ลอย่างนิงสงบมาก แต่เมื่อเธอปลดปล่อยทุกอย่างแล้ว เลนี่ก็กระโดดโลดเต้น ส่งเสียงร้องเชียร์คาร์ลได้อย่างไม่แคร์สายตาใคร

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

เป็นการขัดแย้งกันระหว่างศักยภาพของมนุษย์ และสิ่งที่เห็นจริง กล่าวคือ เลนี่เป็นตัวแทนของมนุษย์ที่เชื่อมั่นในความสามารถของตนเองในการที่จะกระทำสิ่งต่างๆ ได้อย่างสำเร็จ สามารถกำหนดวิถีชีวิตของตนเองให้ดำเนินไปตามความต้องการของตัวเอง เช่น การที่เลนี่พยายามที่จะทำเทปสัมภาษณ์ของตัวเองเป็นผลงานส่งไปสถานีโทรทัศน์ AMUSA เพื่อรับการพิจารณาเข้าทำงาน เลนี่ไม่เชื่อคำทำนายของโหรแจ๊ค ซึ่งเป็นสิ่งที่อาศัยการคาดเดา (ตามความคิดของเลนี่เอง) จะเห็นได้ว่า ผู้คนในสังคมที่เดินผ่านไปผ่านมาหน้าโหรแจ๊ค ไม่ค่อยมีใครให้ความสนใจเขาเลย บางคนวางเศษเงินให้ นั่นแสดงความคิดเห็นว่า สิ่งที่เห็นอิทธิฤทธิ์ เช่น การพยากรณ์ จะไม่ได้รับความสนใจ ถูกมองว่าแปลก และแตกต่างแปลกแยก ออกจากสังคมอย่างสิ้นเชิง เพราะสังคม (ในภาพยนตร์) อยู่ในระบบทุนนิยม ที่ต่างต้องรับใช้ระบบอุตสาหกรรม มนุษย์จึงไม่ให้ความสนใจกับสิ่งที่จับต้องไม่ได้เช่นนี้

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็นผู้หญิง ในเรื่อง Life or Something Like It จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัว เลนี่ โดยได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

หน้าตาของเลนี่นั้น เป็นคนสวย ใบหน้าเรียว ตาโต มีสีดำสีเขียว ปากอวบอิม มักแต่งหน้าจัดอยู่เสมอ เปรียบเสมือนปกปิด ความไม่มั่นใจในตนเอง ความวิตกกังวลที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง เห็นได้ชัดจากเมื่อได้ฟังคำทำนายของโหรแจ๊คว่าจะตายภายในวันพฤหัสบดีหน้า เลนี่ก็ยอมรับไม่ได้ ถึงขนาดยอมปล่อยให้ปล่อยตัว หน้าตาไม่ตกแต่งออกไปรายงานข่าวออกโทรทัศน์ได้ แสดงให้เห็นว่าเธอได้ใช้การแต่งหน้า เป็นสิ่งอำพรางความไม่มั่นใจไว้

รูปร่างของเลนี่ เลนี่เป็นคนผอมสูง หรือเรียกได้ว่า หุ่นดี ตามค่านิยมของสังคม ที่คนสวย ต้องผอมและสูง สูงประมาณ 170 เซนติเมตรขึ้นไป ผิวคล้ำ แบบสีแทน เอวเล็ก สะโพกกว้าง เนื่องจากเลนี่ทานผักเป็นอาหารหลัก และออกกำลังกายทุกเช้า เพื่อให้ตนเองมีสุขภาพดีเสมอ เลนี่จะขาดการออกกำลังกายไม่ได้เลย เนื่องจากรูปร่างของเธอก็มีผลต่อการทำงานโทรทัศน์ด้วย ต้องมีภาพลักษณ์ที่ดีอยู่เสมอ

ผม เลนี่มีผมสีบรอนด์ ผมสั้นประมาณไหล่และตัดเป็นลอนเล็กๆ เลนี่ต้องเซ็ททรงผมของเธอให้ดูดีอยู่เสมอ จะเห็นได้ว่า มีเพียง 2 จากเท่านั้นที่ทรงผมของเลนี่จะยุ่งไม่เป็นทรง นั่นคือตอนที่เลนี่มาทำรายงานข่าวนอกสถานที่ของพนักงานขับรถเมลล์ผู้ประท้วงขอสวัสดิการที่ดี แต่ตอนนั้นเลนี่อยู่ในภาวะไร้สติ คือ เลนี่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เข้าไปกับอีกจากหนึ่งคือ เข้า

วันรุ่งขึ้นที่ตื่นมาในห้องนอนของพีท จะเห็นได้ว่า เรื่องของทรงผม ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เธอมั่นใจ
 ถ้ามันดูดีอยู่เสมอ แต่จะขาดความมั่นใจ และตัวเลนี้เองรู้สึกแย่ ก็ต่อเมื่อเธอไม่ดูแลตัวเอง เช่น
 ฉากที่ตื่นมาในห้องนอนของพีท แล้วดูโทรทัศน์ พบว่าตัวเธอเองรายงานข่าวนอกสถานที่ ใน
 สถานที่ไม่ได้แต่งตัว แต่งหน้า ทำผม เลนี้ก็คร่ำครวญว่า อาชีพที่เป็นชีวิตของเธอได้จบสิ้นลงแล้ว
 สรุปว่า เลนี้ยึดติดกับกรอบของความสมบูรณ์แบบมาก จนไม่ผ่อนคลายเป็นตัวของตัวเอง
 ต้องตามแพ้นั้นเสมอ

การแต่งกาย โดยส่วนใหญ่จะแต่งชุดสูทเข้าตัว กระโปรงบางเนื้อเข้าและสั้น
 เนื้อเข้ารูป เน้นทรวดทรง ชุดสูทมีทั้งสีอ่อน สีเข้ม หรือลาย รองเท้า เป็นรองเท้านุ่มสันสูง
 แหลม แบบทันสมัย มักชอบพกกระเป๋าถือใบเล็กๆ เข้ากับชุดเสื้อผ้าอยู่เสมอ ยกเว้นเวลารายงาน
 ข่าวที่อยู่ต่อหน้ากล้อง ซึ่งทำให้ดูเนียบ เป็นพิธีรีตองมากเกินไป ในการทำข่าวนอกสถานที่บางข่าว
 เช่น รายงานข่าวหน้ากรงลิง หรือสัมภาษณ์ผู้ชุมนุมประท้วง เลนี้มักไม่ชอบใส่เสื้อผ้าลำลอง เช่น
 เสื้อยืด การเกงยีนส์ แต่ในเวลาที่ไม่ไร้สติ อาทิเวลาเมา เลนี้จะทำในสิ่งที่ตรงข้ามกับสิ่งที่เธอทำ
 ในขณะปกติ เช่น แต่งกายด้วยเสื้อยืด สวมเสื้อคลุมกันหนาว กางเกงผ้ายืด รองเท้าผ้าใบ และ
 สามารถออกรายงานนอกสถานที่ถ่ายทอดสดไปทั่วซีแอทเทิล เป็นต้น นั่นแสดงให้เห็นว่า เลนี้มัก
 ปกปิดตัวตนที่แท้จริงของตนไว้ โดยมีกรอบแห่งความสมบูรณ์แบบเป็นตัวปิดกั้นไว้

การใช้เครื่องตกแต่งร่างกาย เลนี้มักสวมต่างหูเงินแบบมีเพชรเล็กๆ สวมนาฬิกา
 ข้อมือแบบเงินแท้ ไม่สวมเครื่องประดับอื่นในขณะทำงาน และจะใช้กระเป๋าถือใบเล็ก หรือกระเป๋า
 คล่องไหล่ใบเล็ก สีที่ใช้เปลี่ยนแปลงไปตามรูปแบบและสีของเสื้อผ้า ไม่ใช่ของประดับศีรษะ เช่น
 กิ๊บ โบว์ เป็นต้น ที่เล็บมือและเล็บเท้าจะเคลือบด้วยสีทาเล็บ สีไม่ฉูดฉาดนัก ส่วนมากเป็นสีขา
 แดง เป็นหลัก

ดังนั้น ตัวละครเลนี้ ไม่ค่อยมีความเป็นตัวของตัวเองมากนัก จะเห็นได้จากการ
 แต่งกาย แต่งหน้า หรือร่างกายของตน โดยจะใช้เสื้อผ้าเป็นอารมณ์ในการปกปิดทั้งปิดบังร่างกาย
 และปิดบังความอ่อนแอในใจของตน อาทิ ความกลัว กลัวปมด้อยเรื่องความไม่สวยของตนในวัย
 เด็กจะมาทำร้าย จึงต้องแสดงออกโดยการแต่งกายที่ดูเนียบ การแต่งหน้าจัด สายตาสิ้นต้องใส่
 คอนแทคเลนส์ เพื่อจะได้ดูดี มีบุคลิกที่ดี (การใส่แว่นตา จึงเปรียบเหมือนความเขย ล้าสมัย) เลนี้
 จะตกยุคไม่ได้ ต้องเดินตามแฟชั่นในขณะนั้น ไม่กล้าแปลกแตกต่างจากคนอื่น ๆ ในสังคม หรือ
 ค่านิยมของผู้ประกาศข่าวที่ต้องดูดี เนียบ มีมาด เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ เลนี้จึงรับไม่ได้ และคิด
 ว่าเธอจะต้องตกงานและไม่ได้งานที่ AMUSA แน่แน่นอน เพียงเพราะเธอออกไปรายงานข่าวนอก
 สถานที่ในชุดเสื้อยืดกางเกงผ้ายืด รองเท้าผ้าใบ และใส่หมวกเบสบอล (ต่างจากผู้ประกาศข่าวคน
 อื่น ภาพพจน์ไม่ดี ไม่ได้ได้รับความรัก ความสนใจ) ซึ่งเป็นปมด้อยอย่างหนึ่งของเลนี้ในวัยเด็ก เพราะ

ฉะนั้นเลนี่จึงต้องควบคุมภาพลักษณ์ (การแต่งกาย , รูปลักษณ์ภายนอกของเธอ) ให้ดูดีอยู่เสมอ สะท้อนถึงการขาดความเชื่อมั่นทางใจ แต่แล้วคนที่เป็นที่พึ่งให้เลนี่ กลับเป็นพี่

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

เลนี่เป็นคนที่ขาดความเชื่อมั่นในตัวเองดูภายนอกเหมือนกับว่าเธอเชื่อมั่นในตัวเอง โดยเห็นจากการแต่งกาย การพูดจา แต่ลึกๆ ลงไปนั้น เลนี่เป็นขี้กังวล กลัวว่าตนเองจะดูไม่ดีในสายตาของคนอื่น อาทิ เมื่อรู้แน่ชัดแล้วว่าตัวเองนั้นอาจต้องตายภายในวันพฤหัสบดีที่จะถึงอย่างแน่นอน เลนี่ก็มีท่าทางตื่นตกใจมาก ควบคุมสติไม่อยู่ จนถึงขั้นต้องใช้อัลกอฮอล์เป็นเครื่องช่วยลดความเครียด แก้ปัญหาเฉพาะหน้าเก่ง เห็นได้จากตอนที่เลนี่ถูกทำนายว่าเธอไม่ได้งาน และจะตามภายในวันพฤหัสบดีหน้า ถึงแม้เลนี่จะตกใจ แต่เลนี่ยังตั้งสติพูดโต้ตอบและรายงานข่าวนอกสถานที่นั้นได้อย่างดี ซึ่งจะเห็นว่า งานและภาพพจน์ของตนนั้นสำคัญกว่าสิ่งใด คำพูดที่ว่า "มันจบสิ้นแล้ว " เป็นตัวบ่งบอกอย่างดีว่า เลนี่เป็นพวกยึดติดกับภาพที่ตัวเองดูดีอยู่เสมอของเธอ เลนี่จะตั้งกรอบในการดำเนินชีวิตของงานไว้เสมอ ไม่กล้าที่จะแหวกกรอบที่กดชีวิตของเธอไปสู่สิ่งใหม่ๆ หรือทำตามใจปรารถนาของตน เป็นคนที่สู้กับปัญหาได้ดี แต่ในเรื่องที่เกี่ยวกับความเป็นความตาย เลนี่มักสูญเสียความเป็นตัวเองไป

มักสร้างบุคลิก ตั้งแต่การพูดจา การแสดงกิริยาท่าทางให้ดูดีอยู่เสมอเพื่อปกปิดหรือลบล้างปมในใจในอดีตของเธอ และยึดติดกับความสมบูรณ์แบบมากเกินไป จนถึงจุดที่จะรับไม่ได้ เลนี่ก็ปล่อยความเป็นตัวของตัวเองออกมา แต่เมื่อไม่ได้รับการยอมรับจากคาร์ลแฟนหนุ่ม เลนี่ก็เสียใจมากต่อเมื่อพี่ตุลเธออย่างดี เลนี่ก็เริ่มเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น

ดังนั้น บุคลิกภาพของเลนี่ ได้ถูกกำหนดสร้างจากบุคคลรอบข้าง หรือสิ่งแวดล้อมที่แวดล้อมเธอตั้งแต่วัยเด็ก เช่น ความเข้ม เขย ในวัยรุ่น ไร้ผมสั้น แต่งหน้า แต่งกายที่ต้องดูดีสามารถอยู่ตลอดเวลา (ช่วงเวลาที่คบกับคาร์ล) หรือเปลี่ยนไปใส่กางเกงยีนส์ เสื้อยืด กล้าที่จะตะโกนโหวกเหวกเชียร์กีฬาในสนามได้ เมื่อคบกับพี่ท (ตอนคบกับคาร์ล เลนี่จะวางมาดสง่างาม) อย่างไม่กังวลในภาพลักษณ์ของตนเองเลย ลึก ๆ แล้วเป็นคนขี้อิจฉา โดยเฉพาะพี่สาว

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

จากการศึกษาบทบาทของเลนี่พบว่า เป็นสาวทำงาน (Working woman) คนหนึ่งที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ ที่ใครๆ ก็ต้องอิจฉาเธอ โดยเฉพาะพี่สาว เลนี่ทำงานเป็นผู้ประกาศข่าวที่กำลังก้าวหน้าได้ไปทำงานในสถานีโทรทัศน์เครือข่าย (Network) ยักษ์ใหญ่ที่ชื่อ AMUSA ซึ่งนั่นหมายถึง ความมีชื่อเสียง เป็นที่ยกย่องนับหน้าถือตา เพราะอาชีพผู้ประกาศข่าวในค่านิยมของ

คนนั้น เป็นอาชีพที่น่าเชื่อถือสำหรับประชาชน เป็นที่รู้จัก และก้าวหน้ามาก ซึ่งเป็นอาชีพใฝ่ฝันของผู้หญิงก็ได้

บทบาทของเลนี ภายนอกเป็นคนเข้มแข็ง แต่ภายในอ่อนแอ ซึ่งตัวละครอย่าง เลนีกลับต้องเผชิญกับปัญหา ถ้าแม้เป็นปัญหาในการทำงานหรือ ภายนอกตัว เลนีก็จัดการได้แต่เลนี ได้เผชิญกับปัญหาที่กระทบต่อใจของเธอ นั่นคือความตาย ความอ่อนแอ ความหวาดกลัว จึงเป็น จุดหนึ่งที่ทำให้เธอแสดงลักษณะของคนที่ขาดความมั่นใจออกมา แม้กระทั่งในช่วงขณะที่กำลัง ปฏิบัติหน้าที่การงานของตน

นอกจากนี้ เลนียังได้รับบทบาทของคนที่มีปัญหาเกี่ยวกับความรัก ทั้งความรัก จากครอบครัว หรือคนรัก เลนีสู้สึกว่าพ่อไม่รักเธอเลย รักพี่สาวมากกว่า รวมทั้งผู้ชายที่เธอชอบ ก็กลับรักพี่สาวเธอ เลนียิ่งได้กลายเป็นผู้หญิงที่อาจซื่อจ๋า (ลึกๆ ในใจ) แต่แสดงออกโดยการมีคน รักที่ดีกว่าพี่สาวให้ได้ เลนียิ่งคบคาร์ล ที่เป็นนักเบสบอลที่มีชื่อเสียงมากคนหนึ่ง

คุณสมบัติของตัวละคร เลนียปรากฏภาพของผู้หญิงทั้ง 2 ด้าน คือเป็นทั้งฝ่าย กระทำ และฝ่ายถูกกระทำ กล่าวคือ เลนีเลือกหรือตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง เช่น การ ตัดสินใจเป็นฝ่ายเล็กกับคาร์ลโดยไม่ลังเล เลือกที่จะก้าวหน้าในงานใหม่ที่ดีกว่าเดิมถึงแม้ว่าเธอ จะต้องทิ้งพีทไปก็ตาม ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เลนียึดความตั้งใจจริงในการทำงาน ถ้าให้เลนีเลือก เธอก็ เลือกงานมากกว่าคนรัก แต่สุดท้ายแล้ว เลนียอมทิ้งงานเพื่อจะกลับมาหาพีท ในแง่ของการเป็น ฝ่ายถูกกระทำ เลนียถูกกระทำจากโหรแจ๊ค โดยตกเป็นเหยื่อของการพยากรณ์ ซึ่งมีผลต่อจิตใจ ของเลนีเป็นอย่างมาก ทำให้เลนีเสียความสมดุลทางจิตใจไปอย่างมาก เช่น เมื่อโหรแจ๊คทำนายว่า เลนียจะไม่ได้อ่าน และจะตายในวันพฤหัสบดีหน้า เลนียิ่งกังวลและกลัวมาก จนต้องออกมา กลางดึก เพื่อทำหายคำทำนายจากโหรแจ๊คอีก เพื่อเรียกความเชื่อมั่นกลับคืนมา

สรุปได้ว่า ผู้หญิงในเรื่องโดยเฉพาะเลนีเชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่ง ต่อการพยากรณ์ แต่ เมื่อได้ฟังแล้ว ความเชื่อต้องมีมากกว่าเสมอ และจะทำให้ผู้หญิงหวั่นไหวง่าย และจะหาทาง แก้ปัญหาทุกอย่างที่พอจะทำได้ โดยจะมีผู้ชาย (พีท) เป็นคนปลอบประโลม และเป็นผู้ให้สติ กล่าวคือ ตัวละครหญิงนี้ค่อนข้างวิตกกังวล สับสน จับต้นชนปลายให้กับชีวิตไม่ได้ การแสดงออกจึงค่อนข้างขัดแย้งกับการเป็นตัวของตัวเอง ในเรื่องนี้ผู้ชายจะเป็นฝ่ายให้ความช่วยเหลือผู้หญิงเสมอ นับตั้งแต่ โปรดิวเซอร์สถานีท้องถิ่น ที่เลือกเธอให้เข้าไปสมัครสถานีโทรทัศน์ AMUSA มีพีทเป็นตา กล้องที่เก่งที่สุดคอยถ่ายภาพให้ และยิ่งช่วยปลอบโยนและให้กำลังใจเธอด้วย เป็นต้น

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

เลนีเป็นผู้หญิงที่มีอายุในช่วง 27 - 35 ปี ยังไม่ได้แต่งงาน แต่ได้หมั้นหมายกับ คาร์ล นักเบสบอลที่มีชื่อเสียง เลนีอาศัยอยู่คนเดียวในอพาร์ทเมนต์หรูในเมืองซีแอตเทิล เลนียัง

ระดับการศึกษาและการทำงานที่ดี คือ จบในระดับปริญญาตรี และมีอาชีพเป็นผู้ประกาศข่าวทางโทรทัศน์ และกำลังจะได้งานใหม่ในสถานีโทรทัศน์ แบบเครือข่าย AMUSA ซึ่งหมายความว่า เลนนี่จะเป็นผู้หญิงเก่งที่ก้าวหน้ามากกว่าผู้หญิงคนอื่นๆ ในสถานี เพราะภาพรายการสัมภาษณ์ของเธอได้ขึ้นจอ Screen ในใจกลางเมือง นั่นคือ การที่เธอได้รับสถานภาพทางสังคมที่สูงกว่าผู้ชายคนอื่นๆ อาทิ พีท หรือ คาร์ล เลนนี่จะได้ระดับการยอมรับที่มากกว่า

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

เลนนี่มักคิดอยู่เสมอว่าตนเองนั้นต้องสมบูรณ์แบบ โดยการดิ้นรนให้ตนมีอาชีพการงานที่ดี คือ การเป็นผู้สื่อข่าวทางโทรทัศน์ มีอพาร์ทเมนต์หรู และมีคนรักที่ดีมีชื่อเสียง เนื่องจากวัยเด็กของเลนนี่ ที่เลนนี่คิดว่าตนนั้นไม่ได้รับความสนใจจากคนรอบข้าง เป็นเพราะว่าตนเองไม่สวย ไม่มีอะไรโดดเด่น จึงไม่สามารถทำให้ใครมาชอบตนได้ จึงทำให้เลนนี่ทำทุกอย่างเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากสาธารณชน โดยแสดงออกจากการเป็นผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ ที่ต้องรายงานข่าวสู่สาธารณชน หรือมีคนรักเป็นนักเบสบอลที่มีชื่อเสียง ซึ่งเลนนี่จะได้เป็นที่รู้จักไปพร้อมกับคนรักของเธอ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ทำให้เลนนี่เป็นคนฉาบฉวย ไม่เข้าใจถึงความต้องการที่แท้จริงของตนว่าต้องการอะไรกันแน่ และไม่รู้ตัว ลังเลในสิ่งที่ตนได้ทำไป เพราะไม่เข้าใจ หรือไม่รู้จักตัวตนของตนดีนั่นเอง

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่าง ๆ

จากการศึกษา พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิง เลนนี่ กับสถาบันต่างๆ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(ก) สถาบันครอบครัว

เลนนี่มีความสัมพันธ์กับครอบครัวค่อนข้างน้อย เพราะออกมาใช้ชีวิตอยู่ตามลำพังคนเดียวในอพาร์ทเมนต์ของตน และจะกลับไปเยี่ยมพ่อ (แม่ป่วยตาย) ในวันเกิดหรือเทศกาลต่างๆ เท่านั้น ทำให้ความสัมพันธ์กับครอบครัวค่อนข้างห่างเหิน ส่วนหนึ่งเป็นเพราะเลนนี่เอง เนื่องจากเลนนี่ทำตัวแปลกแยกออกจากครอบครัว เพราะนึกว่าไม่มีใครรักเธอ และเธอก็เข้ากับครอบครัวได้ไม่ดีเท่าที่สาว เลนนี่ออกไปใช้ชีวิตคนเดียว เหมือนหญิงสาวทั่วไป ที่มีงานทำก็ออกมาอยู่คนเดียว โดยยังไม่แต่งงาน (แต่ถ้าแต่งงานแล้วก็จะอยู่กับสามี และไม่ทำงาน คือ เกวน)

(ข) สถาบันการทำงาน

เกี่ยวข้องกับอาชีพการงานมากที่สุด จะพบว่าในแต่ละฉาก จะแสดงถึงบทบาทด้านการงานของเธอมากที่สุด ซึ่งอยู่ในช่วงกำลังจะก้าวหน้าไปสู่สถานภาพที่ดีกว่า

นับว่าเลนี่มีบทบาทในอาชีพการงาน เป็นผู้หญิงที่ได้รับการสนับสนุน และได้รับการผลักดันให้ก้าวหน้า (จากผู้ชาย และได้ใช้ผู้ชายเป็นบันได สู่ความสำเร็จ = ฟีท)

(ค) สถาบันศาสนา

สัมพันธิในส่วนของความเชื่อ ความศรัทธา เลนี่ไม่เชื่อว่าทุกสิ่งทุกอย่างถูกกำหนดโดยพระเจ้าแต่หากอยู่ที่การกระทำของเรามากกว่า ดังจะเห็นได้จากกรณีที่เลนี่ทำหายแฉิดให้ติดต่อกับพระเจ้า เพื่อทำนายอนาคตหากการทำงานนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตของเธอเอง เธอก็จะเชื่อในที่สุด (หลังจากที่คำทำนายของแฉิดถูกมาหลายครั้งแล้ว)

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องจะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้ ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ คำทำนาย เหล้า และบุหรี่

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 3 ประการนี้ได้ 2 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนการหลีกเลี่ยง และสัญลักษณ์พิเศษแทนคุณค่าของชีวิต ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนการหลีกเลี่ยง

กล่าวคือ ใช้บุหรี่เพื่อดึงความรู้สึก ความคิดให้หลบจากปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิต เช่น เลนี่กังวลว่าจะต้องตายตามคำทำนายของโหรแฉิด ก็จะใช้วิธีการดื่มเหล้า และบุหรี่ดับความเครียดคลุ้มในใจ เพื่อให้ลืมทุกสิ่งทุกอย่างในช่วงเวลา (เวลาปกติ ก็จะทำได้เช่นเดิม)

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนคุณค่าของชีวิต

ใช้สัญลักษณ์พิเศษในที่นี้ คือ คำทำนายของโหรแฉิด ถึงแม้ไม่มีใครเชื่อเขา แต่มันก็กลายเป็นเรื่องจริงทุกครั้ง โดยปกติคำทำนายตอบสนองความต้องการของผู้คนที่อยากจะล่วงรู้อนาคตว่าตนเองจะเป็นเช่นไร จึงเหมือนถ้อยคำขโลมจิตใจ ถ้าคำทำนายออกมาดี ถ้าคำทำนายไม่ดีกับตัว ผู้คนก็รับไม่ได้ เช่น เลนี่เองที่ถูกทำนายว่า เธอจะต้องตายภายในวันพฤหัสบดีหน้า ซึ่งการทำนายของโหรแฉิดเปรียบเหมือนเครื่องมือที่ใช้กระตุ้นความคิดของเลนี่ให้หันกลับมามองว่าตนเองทำอะไรให้กับชีวิต ตนเองอย่างคุ้มค่าแล้วหรือยัง ได้ทำในสิ่งที่เป็นตัวของตัวเอง และอยากทำบ้างหรือยัง

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

มุมมองการเล่าเรื่องในภาพยนตร์เรื่องนี้ เป็นแบบบุคคลที่หนึ่ง (The First – Person Narrator) จะเห็นจากกรที่มีเสียงของเลนี่เล่าเรื่องจากความคิดของตนในช่วงแรกๆ การที่ตัวเลนี่เป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราว ความคิดของตนเองให้ผู้ชมรับรู้ได้อย่างลึกซึ้ง ทั้งมุมมองในเรื่องการทำงาน การใช้ชีวิตที่มีแต่ความทะเยอทะยาน และต้องหมั่นสร้างภาพลักษณ์ของตนให้ดูดีเสมอ รวมทั้งเรื่องของความรักที่ต้องรักกับคนที่สมบูรณ์แบบ เลนี่จะเล่าผ่านการกระทำ พฤติกรรมของตัวเอง และให้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เมื่อเลนี่เจอกับโหรแจ๊ค พร้อมฟังคำทำนายของเขา ทำให้เธอได้แต่กลัดกลุ้มใจ และมีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไป ในที่สุด อาทิ ไม่มีความทะเยอทะยาน (จะเห็นจากการปฏิเสธไม่ทำงานที่สถานีโทรทัศน์ AMUSA ซึ่งมีการแข่งขันกันสูง) ไม่ต้องทำตัวเองให้ดูดีอยู่เสมอ หรือคนกับคนที่รักจริงมากกว่า คบเพื่อสร้างภาพลักษณ์ของตนให้ดูสมบูรณ์แบบ เป็นต้น

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Life or something Like It พบว่า ผู้หญิงในภาพยนตร์มีลักษณะของการเป็นผู้หญิงที่ชอบการแสวงหา ทั้งแสวงหาความเป็นอิสระ ความเป็นตัวของตัวเอง และความเสมอภาคให้กับตัวเอง ด้วยการค้นหาถึงความต้องการของตนเองให้ได้ว่า ต้องการอะไร แต่การค้นหานั้นยังต้องถูกกำหนดให้พึ่งพาผู้ชายเป็นตัวช่วย การเป็นผู้หญิงที่มีอายุในวัย 20 ปลายๆ และประกอบอาชีพที่กำลังก้าวหน้า เป็นสาวนักทำงาน (Working woman) ที่มีความสามารถรอบด้าน รายได้สูง มีความสมบูรณ์แบบในชีวิต กระจายความก้าวหน้า กล่าวได้ว่า พยายามที่จะเป็นผู้หญิงที่ทุกคนใฝ่ฝันถึง ต้องการที่จะเป็นผู้หญิงในอุดมคติ แต่เป็นผู้หญิงที่ก้าวออกมาสู่โลกภายนอกแล้ว ได้รับการปลดปล่อยตัวเองจากการถูกห่วงเหนี่ยวอยู่แต่ในบ้าน จึงพบภาพของการอยู่ใช้ชีวิตอยู่นอกบ้านมากกว่า ใช้สถานที่ภายในบ้านเพียงเพื่อการพักผ่อน หรือรอรับข่าวสารจากสื่อที่อยู่ภายในบ้าน เช่น โทรทัศน์ เป็นต้น

บทบาทของการเป็นผู้หญิงทำงาน ได้ส่งเสริมให้ผู้หญิงมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง เชื่อมั่นในความสามารถ และศักยภาพของตนเองว่าจะต้องทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จลุล่วง ไม่เชื่อในโชคชะตา ปลดปล่อยตัวเองออกจากระบบสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่ (สถานีโทรทัศน์ในนิวยอร์ก) และไม่เชื่อเรื่องที่พิสูจน์ไม่ได้หรือความเชื่อทางศาสนาใดๆ ทำให้เห็นว่าผู้หญิงในภาพยนตร์นี้ไม่เชื่อในคำทำนายของโหรแจ๊คที่ทำนายว่าจะต้องตายใน 7 วัน เพราะมองว่าเป็นเรื่องในอนาคตที่ยังหาข้อพิสูจน์ไม่ได้ว่าจะเป็นเรื่องจริงหรือไม่

4.2.5 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง The sweetest thing

ก. โครงเรื่อง

คริสติน่า วอเตอร์ส เป็นผู้หญิงที่ยึดคิดว่า อย่านองหาผู้ชายที่ใช่ (Mr. Rightman) แต่จงมองหาผู้ชายที่ใช่เดี๋ยวนี้ (Mr. Rightman now) ซึ่งก็ได้ให้ความหวังผู้ชายที่เข้ามาจีบหลายๆ คน และทำให้พวกเขาออกหักหมด

จนวันหนึ่ง คริสติน่า ได้พบกับปีเตอร์ เธอรู้สึกชอบเขามาก แต่เธอกำลังเลที่จะสานสัมพันธ์กับเขา และเขาก็จากเมืองนั้นไปอย่างเงียบๆ คริสติน่ารู้สึกเสียดาย และเสียใจที่ไม่มี ความกล้าที่จะสานสัมพันธ์ หรือคบกับผู้ชาย คอร์ทนีย์ เพื่อนรักจึงชวนคริสติน่าไปร่วมงานแต่งงานของพี่ชายปีเตอร์ คริสติน่าคาดหวังว่าจะสมหวัง แต่แล้วความหวังก็พังทลาย เพราะคนที่แต่งงานนั้นคือ ปีเตอร์กับแฟนสาว เธอผิดหวังมาก คิดว่าทุกอย่างเข้าไป เพราะเธอมีแต่ঙ্গে กลัว ไม่กล้า เธอจึงคิดสละความกลัวออกไป เพื่อเริ่มต้นความรักใหม่ แต่แล้วเธอก็ผิดหวังอีกครั้ง เมื่อผู้ชายคนนั้นคิดแต่จะมีความสัมพันธ์กับเธอเท่านั้น

สุดท้าย ปีเตอร์ก็กลับมาขอคืนดีกับคริสติน่า เพราะเข้าใจในตัวเองดีแล้วว่ารักใคร คริสติน่ากลับไม่ให้โอกาส แต่เธอก็คิดได้ว่า จงอย่ากลัวในสิ่งที่ยังมาไม่ถึง เธอจึงรับรักปีเตอร์ และแต่งงานในที่สุด

สรุป โครงเรื่อง The sweetest thing เป็นไปในแบบเรียงลำดับสถานการณ์ ไม่สลับซับซ้อน โครงเรื่องนี้ต้องการบอกว่า กลุ่มผู้หญิงในเมืองใหญ่ๆ ที่อายุ 20 ปลายๆ ที่เป็นผู้หญิงที่มั่นใจ ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องส่วนตัว การงาน หรือเพศสัมพันธ์ แต่จริงๆ แล้ว ในใจลึกๆ พวกเธอก็กลัว ความผิดหวังอยากมีผู้ชายสักคนหนึ่งที่คุณควรกับเธอ รักเธออย่างจริงจังสักคน เป็นผู้แบ่งปันความรู้สึกที่ดีต่อกัน ไม่ใช่แค่คู่เดท

ข. แก่นความคิด

มีแก่นความคิดหลักที่ว่า "อย่ากลัว ก่อนที่จะเริ่มต้น และจงซื่อสัตย์ต่อความรู้สึกของตนเอง" กล่าวคือ คริสติน่าไม่มั่นใจ หรือกังวลกับการที่จะสานสัมพันธ์กับผู้ชายที่พึงพอใจสักคน ตามที่ใจต้องการ เธอมีลังเลเสมอเพราะความเป็นปัจเจกชนของคริสติน่าที่อยู่คนเดียว มีแต่เพื่อนๆ ผู้หญิง ทำงานหาเลี้ยงตัวเองได้ ทำให้ไม่มั่นใจที่จะเปิดรับใครสักคนเข้ามา โดยเฉพาะผู้ชาย ไม่ชินกับการที่จะคบใครจริงๆ จังๆ และหาแต่รักแท้

ค. ฉาก

ฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์ทั้งหมด มี 14 ฉาก ประกอบด้วย ถนน บันไดทางขึ้น อพาร์ทเมนต์ ห้องนอน ห้องนั่งเล่น ผับ โรงแรม ร้านซักแห้ง ร้านอาหาร สนามกอล์ฟ สวนสาธารณะ สถานที่ทำงาน ร้านขายเสื้อผ้า โบสถ์ และ Drive in เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.16 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง The sweetest thing

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	ถนน	10
2.	ห้องนั่งเล่น	7
3.	ผับ	5
4.	ห้องแต่งตัว	5
5.	บันไดทางขึ้นอพาร์ทเมนต์	3
6.	ร้านเสื้อผ้า	3
7.	โรงแรม	2
8.	ร้านอาหาร	2
9.	Drive In	2
10.	ร้านซักแห้ง	1
11.	ห้องนอน	1
12.	สนามกอล์ฟ	1
13.	สวนสาธารณะ	1
14.	สถานที่ทำงาน	1
	รวมทั้งสิ้น	44

จำนวนครั้งของการปรากฏของฉากรวมทั้งสิ้น 44 ครั้ง พบว่า ถนน เป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 10 ครั้ง รองลงมาคือ ห้องนั่งเล่น 7 ครั้ง และผับ 5 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนฉากที่เหลือมีการปรากฏน้อยครั้ง เช่น สวนสาธารณะ สถานที่ทำงาน ร้านอาหาร เป็นต้น จะเห็นได้ว่า ฉากที่มีจำนวนมากจะเป็นฉากที่อยู่นอกบ้านมากที่สุด และเป็นที่ปรากฏตัวของตัวละครหญิงแทบทุกครั้ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ถนน เป็นฉากที่มีการนำเสนอมากที่สุด ถนนถูกใช้เพื่อแสดงถึงการเดินทางของตัวละคร โดยให้ถนนใน 2 เหตุผล คือ เดินทางจากที่ทำงานมาบ้าน และเดินทางเพื่อแสวงหา

ความรัก ในที่นี้ใช้ถนนเป็นตัวกลางในการแสวงหาความรักมากที่สุด เป็นพื้นที่สาธารณะ ที่ทุกคนต่างต้องมุ่งไปยังจุดหมาย

(2) ห้องนั่งเล่น เป็นฉากที่มีการนำเสนอรองลงมา โดยคริสติน่า จะใช้เวลาอยู่ในส่วนของห้องนั่งเล่นมากที่สุดภายในบ้าน บางครั้งใช้นอน อ่านหนังสือ ต้อนรับเพื่อฝูง ซึ่งแสดงว่าคริสติน่าอยู่ตามลำพัง โดยจะมีเพื่อนสนิทที่ชื่อ คอร์ทนี และเจน มาพักบ้าง ซึ่งห้องนั่งเล่นเชื่อมระหว่างด้านนอกของบ้านกับส่วนของห้องนอน เปรียบเหมือนเป็นตัวกลางระหว่างการรวมกลุ่มกับความเป็นปัจเจกนิยม จากการที่ใช้ห้องนั่งเล่นมากที่สุดภายในบ้าน แสดงให้เห็นว่า คริสติน่าเลือกที่จะใช้ชีวิตอย่างเป็นกลางมากกว่าจะเอนเอียงไปทางด้านใด แต่สุดท้ายเธอเลือกที่จะทำ การรวมกลุ่มมาไว้ในห้องเล่น หมายความว่าคริสติน่า ได้นำปีเตอร์เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของเธอก การแต่งงาน เห็นได้จากฉากสุดท้าย ที่ถูกคนมารวมตัวกันที่ห้องนั่งเล่นของ คริสติน่า และคริสติน่าก็จะไม่ได้อยู่ตามลำพัง เป็นปัจเจกชนต่อไป

(3) ผับ เป็นพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้คนในสังคมได้มาพบปะกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือคนหาคนรักกัน เช่นเดียวกับคริสติน่าที่พาเจนเพื่อนรักมาหาผู้ชายคนใหม่จากในผับ หรือ คริสติน่ากับคอร์ทนี ที่พบผู้ชายที่ถูกใจก็จากในผับ ดังนั้น หนุ่มสาวยุคใหม่ที่มีความเป็นปัจเจกชน มักนิยมใช้พื้นที่สาธารณะ ที่มีการรวมกลุ่มเป็นทางออกของการแก้เหงา เพราะคนที่มาเที่ยว ไม่รู้จักกัน ต่างคนต่างมา ด้วยอารมณ์และความรู้สึกเดียวกัน

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งใน The sweetest thing พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน เกิดขึ้นกับตัวละคร 2 คู่ คือ เจนและเควิน และ คริสติน่าและปีเตอร์

เจน และ เควิน คนรักเก่า ขัดแย้งกันในเรื่องความรัก กับความใคร่ เจนให้ความรักกับชายคนรักก่อน จนยอมมีความสัมพันธ์ด้วย หวังจะใช้เซ็กซ์เป็นตัวมัดเขาให้รักมากขึ้น แต่ชายคนรักกับนี่ถึงความใคร่มาก่อนความรัก ไม่ต้องการการผูกมัด หรือการแต่งงาน เมื่อความคิดสวนทางกันทั้งคู่จึงเลิกกัน

คริสติน่าและปีเตอร์ ขัดแย้งกันในเรื่องของอุดมการณ์ คริสติน่าเป็นตัวแทนของผู้หญิงยุคใหม่ที่มีความมั่นใจในตัวเอง แต่ปีเตอร์เป็นตัวแทนของชายยุคเก่าที่รับไม่ได้ที่โดนผู้หญิง

(คริสติน่า) จับกันกลางบาร์แห่งหนึ่ง แล้วพยายามยัดเยียดเงิน ให้กับเขา ในเพียงแค่พบกันชั่วขณะ ซึ่งปีเตอร์มีความคิดว่า ถ้าจะรู้จักหรือเข้าขั้นคบกับผู้หญิงต้องใช้เวลา แต่คริสติน่ากลับมองว่า ถูกใจก็ไปด้วยกันได้ ทำให้ความคิดไม่ตรงกัน

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งนี้เกิดขึ้นกับตัวละคร คือ คริสติน่า

คริสติน่า เป็นผู้หญิงโสด อายุ 28 ปี มีงาน มีเงินเดือน อาศัยอยู่ตามลำพังในอพาร์ทเมนต์โดยภายนอก คริสติน่า สามารถดูแลตัวเองได้ ไม่ต้องพึ่งพาใคร มีความเชื่อมั่นในตัวเอง มีผู้ชายมารุมรัก แต่คริสติน่าไม่กล้าที่จะเริ่มคบใครจริงๆ จังๆ กลัวความผิดหวัง ไม่ต้องการให้ตนเองเป็นฝ่ายเจ็บปวด จึงต้องทำให้คนอื่นเจ็บปวดก่อนเสมอ และชอบกลบเกลื่อนความในใจ เพื่อปิดบังความต้องการ และความรู้สึกที่แท้จริงของตน ทั้งๆ ที่ในใจ โหยหาความรักแท้ กับใครสักคนหนึ่ง

(3) ความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมภายนอก

เป็นการขัดแย้งในเชิงอุดมการณ์ ภาพยนตร์ได้นำเสนอบรรยากาศของผู้คนในสังคมทั้งชายและหญิงที่คิดเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์มากกว่าความรัก แต่ตัวละครทั้ง 3 ตัว ต้องการความรักที่แท้จริงมาเป็นอันดับแรก จะเห็นได้ว่า จากฉากแรกที่เจเนฟึงเลิกคบกับเควิน คนรักเพียงเพราะยอมเจนนมากเกินไป เข้าหลักที่ว่า "ได้แล้วทิ้ง" ในขณะที่ คริสติน่า ที่ตั้งใจจะคบผู้ชายจริงๆ จังๆ ไม่หักอกใคร แต่ก็ต้องมาเจอผู้ชายที่หวังจะมีเพศสัมพันธ์กับเธอ

ดังนั้น ในช่วงแรกๆ ของเรื่อง จะพบว่า ภาพยนตร์ให้ค่าของผู้หญิง ที่ยึดเช็ทซ์มากกว่าความรัก แต่จริงๆ แล้ว ตัวละครหญิง ทั้ง 3 ตัวต่างก็ยึดความรัก มาเป็นอันดับหนึ่ง ซึ่งสวนทางกันกับอุดมการณ์ของชายหญิงในโลก (ผับ)

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ The sweetest thing จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็นผู้หญิงในเรื่อง จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัว คริสติน่า คอร์ทนีย์ และเจเน โดยได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

คริสติน่า

หน้าตา จัดว่าเป็นคนสวย ใบหน้าเล็กเรียว ตาโต มีสีตาสีเขียว ริมฝีปากบาง ผิวขาวเหลือง รูปร่าง ค่อนข้างผอมสูง เองและสะโพกสมส่วน มีส่วนสูงประมาณ 170 เซนติเมตร

ผม คริสติน่ามีผมสีทอง เส้นผมหนา ยาวเกือบถึงกลางหลัง ผมหยักศกเล็กน้อย แบบเป็นธรรมชาติ มักปล่อยผมยาวสยาย แล้วใช้มือเสยหรือบิด ในช่วงเวลาไปเที่ยว และมักรวบผมในช่วงเวลาไปทำงาน จึงไม่ค่อยเห็นคริสติน่า รวบผมในเรื่อง

การแต่งกาย มักแต่งกายทันสมัยเป็นชุดกางเกงมากกว่ากระโปรง ใส่เสื้อมักเป็นเสื้อยืดเข้ารูปกางเกงผ้าสีดำ หรือสีครีม เหมาะสมกับตัวเอง แต่ไม่ค่อยเหมาะกับอาชีพการงานที่เป็น AE ดูไม่ค่อยน่าเชื่อถือ และจะใส่เสื้อเวยลอย ส่วนมากเป็นสีเรียบๆ ฟีนๆ ไม่ตกแต่งมาก กางเกงรัดรูป เมื่อไปเที่ยวตามผับ รองเท้ามักเป็นส้นเล็กแหลมสีดำ

การใช้เครื่องประดับ มักใส่สร้อยข้อมือ สร้อยคอแบบบางๆ บางครั้งเป็นนาฬิกาข้อมือ ไม่รกตัวมาก ต่างหู ที่ใส่จะเป็นแบบวงกลมขนาดใหญ่เหมาะกับชุดที่ใส่ นิยมสะพานกระเป๋าสตางค์ ใบเล็กทั้งแบบถือและแบบสะพายไหล่ในโอกาสที่ไปเที่ยว ส่วนทำงานจะพบว่าจะใช้กระเป๋าสตางค์ใบใหญ่แบบสะพายไหล่บรรจุกุญแจ และจะใส่แว่นตากันแดดด้วย

ตัวละครคริสติน่า ภายนอกมีความมั่นใจในตัวเอง แต่จริงๆ แล้วขาดความเชื่อมั่น เป็นอย่างยิ่ง ภายนอก หมายถึง เรื่องของการแต่งกาย ไม่แต่งกายตามอย่างใคร เป็นตัวของตัวเอง เพื่อหลบความอ่อนแอภายในจิตใจ กล่าวคือ ไม่มีความเชื่อมั่นหรือความกล้าที่จะเปิดใจรับใครเข้ามาในชีวิต พอตั้งใจจะเปิดก็สายไปแล้ว

คอร์เทนี

หน้าตา จัดว่าเป็นคนสวยมากคนหนึ่ง ใบหน้ารูปไข่ แต่อวบกว่าคริสติน่า ตาโต สีตาสีเขียว ริมฝีปากไม่หนา และไม่บาง มักแต่งหน้าเข้ม อำพรางริ้วรอย แต่ดูเนียน

รูปร่าง ค่อนข้างอวบ แต่ก็จัดได้ว่าไม่อ้วน หน้าอกค่อนข้างใหญ่ เอวใหญ่สะโพกกว้าง สูงประมาณ 170 เซนติเมตร ผิวสีแทน

ผม สีผมสีบรอนด์ ผมยาวเกือบถึงกลางหลัง และตัดผมด้วย นิยมใช้เครื่องสำอางจัดแต่งทรงผม จะเห็นได้จากการที่ผมดูเป็นทรงต่างๆ ในขณะที่ถ้าไม่ใส่เครื่องจัดแต่งตัว ผมมักจะนุ่มสลวย มากกว่าแข็งๆ มักเกล้าผมในเวลาทำงานและเวลาปกติ ชอบปล่อยแบบสยาย ๆ

การแต่งกาย เน้นการใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสมกับรูปร่างและวัยของตนเอง เสื้อผ้าในการทำงานเน้นในโทนดำ เสื้อเชิ้ตกึ่งสูทแบบแนบตัว คอวีเน้นให้เห็นเนินอก กระโปรงทรงสอบ ผ้าขี้หนักรา บางครั้งใส่เสื้อเชิ้ต คลุมด้วยเสื้อสูท กางเกงผ้าขายาว บ่งบอกถึงความมั่นใจในเสน่ห์ของตนเอง เป็นหญิงทำงานที่มิดมัน และประสบความสำเร็จในการทำงาน เช่นเดียวกับการแต่งกาย ตอนออกไปเที่ยวกลางคืนจะใช้โทนสีดำ คอเล็ก เน้นให้เห็นเนินอก กางเกงรัดรูปสีดำผ้าขายาว รองเท้าส้นสูงแหลมสีดำ

กล่าวโดยสรุป การแต่งกายของคอร์ทนีย์ จะเน้นโทนสีดำ เทา เน้นทรวดทรง โดยเฉพาะส่วนของหน้าอก และต้องรัดรูป (ถ้าทำงาน ก็จะใช้กระโปรง ถ้าไปเที่ยวจะใช้กางเกง) รองเท้าส้นสูง แหลมสีดำ กระเป๋าที่ใช้ก็เป็นสีดำ ใบเล็ก ๆ ไม่ใช่ของกระจุกกระจิก ห่อหูหรือไฟแช็ก ติดตัว แสดงถึงความมั่นใจสูง กล่าวแสดงออกถึงแรงขับเคลื่อนทางเพศของตนผ่านการแต่งกาย ในแบบของการยั่ววนเพศตรงข้าม

การใช้เครื่องประดับ เครื่องตกแต่งร่างกายที่ต้องติดตัวคอร์ทนีย์ มักเป็นนาฬิกา ข้อมือรูปทรงเรียบๆ และสีดำ ทั้งในเวลาทำงาน หรือออกไปเที่ยว ไม่นิยมการใช้อุปกรณ์ตกแต่งทรงผม จะรวบดึงไปด้านหลังในโอกาสสบายๆ เช่น ไปทานข้าวกับคนรัก และเพื่อนๆ ชอบใช้ผ้าโปร่ง พันคอเพื่อเสริมการแต่งกายให้ดูมีรสนิยม ในการทำงานจะใช้กระเป๋าแบบถือใบใหญ่สีดำ ตามแบบของการเป็นทนายความสาว นักทำงาน เสริมบุคลิกทนายความได้เด่นชัดขึ้น ถ้าไปเที่ยวจะใช้กระเป๋าใบเล็กๆ ที่บรรจุอุปกรณ์การแต่งหน้าไว้ด้วย

เจน

หน้าตา เจนจัดว่าเป็นผู้หญิงที่หน้าตาดี แต่ไม่สวยเท่า คริสติน่า และคอร์ทนีย์ ใบหน้ารูปไข่ แก้มตอบ ตาโต สีตาสีเขียว ริมฝีปากบาง แต่งหน้าค่อนข้างมีสีสันทันเป็นสีโทนเย็น

รูปร่าง ผอมบาง ตัวไม่สูง ประมาณ 160 - 165 เซนติเมตร หน้าอกเล็ก สะโพกเล็ก ผิวขาวเหลือง

ผม สีมมสีบรอนด์ทอง ผมสั้นประตันคอ ไว้ผมหน้าม้า เส้นผมเป็นเส้นเล็ก ดูไม่ค่อยมีน้ำหนัก ปลอยผมอยู่เสมอ ไม่ว่าจะทำงาน อยู่บ้าน หรือไปเที่ยว มักไม่จัดแต่งทรงผมของตนเอง ในแบบต่างๆ มากนัก

การแต่งกาย มักใส่เสื้อผ้าตามใจตนเอง ไม่เน้นเรื่องของแฟชั่น ชอบใส่เสื้อคอปิด กางเกงผ้าขายาว ถ้าเป็นไปเที่ยวตามผับ จะใส่ชุดที่หิว هوا (ไม่ใช่ชุดตนเอง เป็นชุดของคริสติน่า) เสื้อผ้ายัด กระโปรงคลุมเข่าลายดอก (ตามเพื่อน) แต่ถ้าเป็นวันปกติธรรมดา ก็จะใส่เสื้อผ้าเป็นตัวของตัวเอง มักไม่ยึดติดกับค่านิยมของสังคม ในเรื่องการแต่งกาย ใส่อะไรก็ได้ ถ้าถูกใจ

การใช้เครื่องประดับ ใส่สร้อยคอเงิน มีมุกประดับด้วย ใส่ต่างหูห้อยยาวและนาฬิกาข้อมือเงินเป็นเครื่องประดับ กระเป๋าที่ใช้เป็นแบบสะพายไหล่ ใบไม่ใหญ่มากนัก สีดำ ไม่ใช่เครื่องประดับตกแต่งผมด้วย

(2) ลักษณะบุคลิกภาพ

คริสติน่า ภายนอกดูเป็นผู้หญิงที่เปรี้ยว มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ซึ่งสิ่งเหล่านี้แสดงออกผ่านการแต่งกาย จะเห็นได้ว่า ผู้หญิงที่มีลักษณะการแต่งกายเช่นนี้ มักจะถูกมองว่า

ต้องกล้าแสดงออก กล้าพูด กล้าทำ และกล้ากัน ซึ่งคริสติน่าจะมีลักษณะนี้เมื่ออยู่ต่อสาธารณชน เช่น กล้าจับกันปีเตอร์กลางผับได้ แต่จริงๆ แล้ว คริสติน่ามีความอ่อนแอภายในจิตใจ กล่าวคือ มีความกลัวที่จะเริ่มความสัมพันธ์กับผู้ชายคนใดคนหนึ่ง ขาดความเชื่อมั่นในจิตใจ ซึ่งจะเห็นได้จากเธอร้องไห้เมื่ออ่านบัญญัติความรัก ข้อ 11 ว่า "จงอย่ากลัว" เพราะโดนใจตัวคริสติน่าเอง คริสติน่าเชื่อในสิ่งที่ตัวเองได้เผชิญเอง เธอไม่เชื่อเรื่องความรักแท้ มองว่าผู้ชายทุกคนคบเธอเพราะหวังมีเพศสัมพันธ์ ดังนั้น เมื่อมีผู้ชายเข้ามาจีบเธอ คริสติน่าจะเป็นฝ่ายขอเบอร์จากฝ่ายชายมากกว่า เพื่อที่ว่าเธอจะได้เป็นฝ่ายตัดสินใจเอง ซึ่งแสดงถึงความต้องการมีอำนาจเหนือกว่าผู้ชาย แท้ที่จริงคือ กลัวว่าตนเองจะผิดหวัง ถ้าผู้ชายไม่ได้รับรักเธอจริง ให้ความหมายว่า คริสติน่ากลัวที่จะเป็นฝ่ายถูกเลือก เธอจึงต้องหาการชิงอำนาจการเป็นผู้เลือกก่อนโดยใช้รูปร่างหน้าตาที่สวยงาม การแต่งกายที่ยั่วยวน เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ชายต้องยอมเธอ

นอกจากนี้ คริสติน่ายังไม่รู้ใจตนเอง วุ่นวายสับสน กลบเกลื่อนความผิดหวัง ความต้องการที่แท้จริงด้วยการปล่อยวางมันไป ไม่คิดถึงมันเลย เช่น ตอนที่คอร์ทนีย์มาชวนไปงานแต่งงานที่ชายปีเตอร์ ที่ซอมเมอร์เซ็ท แต่คริสติน่าไม่ไป เธอไม่อยากจะคุยเรื่องนี้ขึ้นมาทำให้ตัวเองเสียใจอีก ทั้งๆ ที่ตัวเองอยากไป แต่ก็ได้แต่คิดว่า ในเมื่อตนเองปล่อยมันไปแล้ว ก็ควรจะปล่อยเลยตามเลย แล้วสักวันก็จะมีใครคนอื่นเข้ามาแทน

คอร์ทนีย์ เป็นคนที่มีความมั่นใจในตนเองสูง กล้าที่จะเผชิญหน้ากับสิ่งต่างๆ อย่างไม่เกรงกลัว กล้าได้กล้าเสีย และกล้าทำ เห็นได้จาก กล้าที่จะเข้าไปทำความรู้จักกับผู้ชายในบาร์ที่เลี้ยงเครื่องดื่มให้คริสติน่า คอร์ทนีย์ และเจน เธอถูกใจชายคนนั้น เลยขอจอกก่อน และยั่วยวนเขาทางสายตา และการกินผลมะกอกที่มากับเครื่องดื่ม รวมไปถึงการมีเพศสัมพันธ์กับเขา ทั้งๆ ที่รู้จักกันชั่วข้ามคืน แสดงถึงความมีเสรีในเรื่องเพศ จบแล้วก็จับกันไป หรือกล้าที่จะให้ผู้หญิงที่ไม่รู้จักกันที่เข้ามาถามเรื่องขนาดของเธอในห้องน้ำ จับหน้าอกของเธอเองได้ หรือใส่แต่ชุดชั้นในชักรัดได้ แล้วแสดงทำยั่วยวนให้ผู้ชายที่ขี่มอเตอร์ไซด์เห็น ในช่วงขณะที่คริสติน่าก้มลงเก็บลิปสติกได้เบาะของคอร์ทนีย์

เจน ไม่ค่อยมีความเชื่อมั่นในตนเอง ต้องพึ่งหนังสือ เป็นเหมือนคัมภีร์ส่วนตัว เมื่อเวลามีปัญหา มักพึ่ง "บัญญัติของความรักแท้" เมื่อเวลาอกหัก อ่านเพื่อย้ำตนเองให้มีกำลังใจ หรือเพื่อเปรียบเทียบกับตัวเองว่าเคยหรือไม่เคยทำตามที่หนังสือเขียนไว้หรือไม่ เจนจึงไม่แสดงท่าทีเปิดเผยไม่กล้าแสดงออกมากนัก แต่เพื่อได้รับการปลดปล่อยทางจิตใจหรือสบายใจแล้ว เจนจะเปลี่ยนเป็นคนละคน คือ กล้าแสดงออกกับผู้ชายที่พึ่งรู้จักกัน เช่น กล้าจูบและมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายที่พึ่งรู้จักกันในผับได้เหมือนคอร์ทนีย์

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

คริสติน่า ผู้หญิงสาวโสด วัย 28 ปี อาศัยอยู่กันตามลำพังกับเพื่อนรักอีก 2 คน คือ เจน และคอร์ทนี ในอพาร์ทเมนต์แห่งหนึ่ง กลางกรุงนิวยอร์ก คริสติน่า มีงานทำเป็นของตัวเอง คือเป็น AE ให้บริษัทโฆษณาแห่งหนึ่ง คริสติน่าเป็น AE ที่ทำงานเก่ง จะเห็นได้จากฉากแรก ที่เธอคุยโทรศัพท์กับคอร์ทนีว่าวันนี้ได้ลูกค้า 1 ราย และมั่นใจในความสามารถในเรื่องของการทำงานของตนเอง สามารถเลี้ยงชีพได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องดูแลพ่อแม่ หรือมีภาระผูกมัดที่ต้องรับผิดชอบ เป็นผู้หญิงที่มีอิสระเสรี อยากทำอะไรก็ทำ ไม่ต้องอยู่ในกรอบของครอบครัว มีแต่เพื่อฝูง โดยเฉพาะเพื่อผู้หญิง

นอกจากนี้ คริสติน่า ยังคงมีบทบาทของการเป็นภรรยาของปีเตอร์ เพราะสุดท้ายคริสติน่าก็แต่งงานอย่างสุขสมหวัง เริ่มหน้าที่ของการเป็นภรรยาในตอนท้ายของเรื่อง ถึงแม้เรื่องราวจะจบลงที่ตรงนั้น แต่เมื่อคิดต่อไปอีก คริสติน่าก็ต้องเป็นแม่บ้านให้กับสามี ควบคู่กับการทำงานของเธอไปด้วย

คุณสมบัติของคริสติน่า ปรากฏภาพของผู้หญิงที่เป็นฝ่ายกระทำ จะเห็นได้จากการที่พยายามเป็นผู้ที่จะเลือกผู้ชายที่จะคบด้วยก่อน หรือเป็นฝ่ายทิ้งผู้ชายที่คบหาก่อน มีความรักเพื่อนมาก เข้มแข็งในภายนอก แต่ภายในจิตใจอ่อนแอ วุ่นวาย สับสนในตัวเอง ตัดสินใจไม่ถูกในเรื่องของความรัก ต้องมีผู้อื่น (หนังสือ) คอยชี้นำทาง หรือให้คำแนะนำ เป็นผู้หญิงที่ไม่ค่อยจะเป็นตัวของตัวเองเท่าที่ควร

จะเห็นได้ว่า คริสติน่า ไม่มีบทบาทของการเป็นผู้หญิงทำงานเท่าที่ควร ดังที่จะได้เห็นในตอนต้นเรื่อง ที่เธอกำลังเดินกลับบ้าน แล้วคุยโทรศัพท์กับคอร์ทนีถึงเรื่องงานของเธอ และจะไม่พูดถึงการทำงานของเธออีกเลย ภาพยนตร์เรื่องนี้จะปรากฏเรื่องราวของการค้นหาความรักในฝัน หรือสถานที่อื่นๆ โดยไม่อ้างอิงถึงการทำงานแต่อย่างใด

คอร์ทนี ผู้หญิงสาวโสด วัย 28 ปี อาศัยอยู่ร่วมกับคริสติน่า และ เจน คอร์ทนีเป็นทนายความที่เก่งกาจ (เห็นได้ในฉากแรก ที่เธอพูดถึงเรื่องงานว่าความสามารถชนะเลิศได้) คอร์ทนีมีความมั่นใจในตัวเองสูง เด็ดเดี่ยว มุ่งมั่นที่จะทำอะไร ก็ตามให้สำเร็จ เช่น พยายามโน้มน้าวใจ คริสติน่าให้ไปหา ปีเตอร์ ที่ชอมเมอร์เซทให้ได้ คอร์ทนีจึงมีบทบาทของการเป็นเพื่อนนางเอกที่แสนดี และให้ความช่วยเหลือนางเอก (คริสติน่า) อยู่ตลอดเวลา บทบาทของคอร์ทนีก็อยู่ในฐานะผู้ช่วยเหลือ

คุณสมบัติ คอร์ทนี มีภาพของผู้หญิงที่เป็นฝ่ายกระทำ กล่าวที่จะเข้าไปสานสัมพันธ์กับผู้ชายได้ก่อนเป็นฝ่ายเลือกผู้ชายเอง ไม่ยอมง้อใคร มีจิตวิทยาที่ดี ในการโน้มน้าวใจคน

อื่น เป็นผู้หญิงเก่งที่สามารถทำงานในอาชีพที่ต้องช่วยเหลือผู้คนทางด้านจิตใจ และเป็นอาชีพที่เคยเป็นของผู้ชายอย่างเดียวได้

นอกจากนี้ คอร์ทนีย์ ไม่มีบทบาทของการเป็นแม่หรือภรรยาของใคร แต่ผู้ดูจะได้รับรู้ในตอนท้าย ๆ ของเรื่องว่า คอร์ทนีย์มีคนรัก (หมอม) ที่รักกันจริง แต่ก็สามารถคาดเดาได้ว่า ทั้งคู่จะต้องแต่งงานกันในอีกไม่ช้า

เจน ผู้หญิงสาวโสด อายุ 28 ปี อาศัยอยู่ร่วมกับ คริสติน่า และคอร์ทนีย์ เจนทำงานอยู่ในร้านขายเสื้อผ้ามีเย็บห่อแห่งหนึ่ง ไม่บ่งบอกว่ามีตำแหน่งใด บทบาทของเจนในด้านการงาน ค่อนข้างไม่ชัดเจนว่า เธอมีความสามารถมากน้อยเพียงใด แต่ผู้ชมจะเห็นในฉากหนึ่งว่า เจนถูกเจ้าของร้านตำหนิว่าเธอไม่ดูแลร้าน เจนได้รับบทบาทเพื่อนนางเอกที่ไม่ค่อยมีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือมากเท่า คอร์ทนีย์ จนดูเหมือนว่า เธอจะเลื่อนหายไปบางช่วงของคริสติน่า และคอร์ทนีย์ แต่เจนก็ได้มีส่วนที่ทำให้คริสติน่าตาสว่าง ในเรื่องของความรัก เพราะเจนเล่มหนังสือ "บัญญัติของความรักแท้" ไว้ที่ห้องนั่งเล่น แล้วคริสติน่าก็มาอ่านแล้วซาบซึ้งกับมัน จนร้องไห้ (ในฉากแรก ๆ ที่คริสติน่าเจอเจนร้องไห้เพราะอ่านหนังสือเล่มนี้ คริสติน่าไม่เชื่อ แต่เมื่อเจอเหตุการณ์จริงกับตัว เลยเชื่อหนังสือ) ซึ่งถือว่าเจนก็มีส่วนสำคัญในการที่ทางให้กับคริสติน่าเช่นกัน

คุณสมบัติ เจนมีภาพของผู้หญิงที่เป็นฝ่ายถูกกระทำ กล่าวคือ โดนผู้ชายบอกเลิก และทิ้งไปจึงทำให้เธอเป็นทุกข์ และเศร้าเสียใจอยู่กับมัน เป็นคนที่รักเพื่อนมาก ให้ภาพผู้หญิงที่ดูเรียบง่าย ๆ ไม่หวือหวา จึงมักถูกผู้ชายทิ้งได้ง่ายกว่าคริสติน่า และคอร์ทนีย์ เพราะทั้ง 2 คนนี้จะมีชั้นเชิงในการชอบผู้ชาย และมักจะวางตัวเองไม่ให้ฝ่ายถูกหักอก หรือเจ็บปวดจากความรัก ในขณะที่เจนเมื่อรักใคร ชอบใคร ก็จะมีหมดความรักให้ เมื่อไม่เป็นตามที่ใจเธอปรารถนา เจนก็เศร้าเสียใจมาก แตกต่างจากคริสติน่าและคอร์ทนีย์ จะมีการอบแห่งความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดเป็นตัวขวางระหว่างพวกเขา และผู้ชายที่เข้ามา

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

คริสติน่า เป็นเพียงผู้หญิงคนหนึ่งทำงานภายใต้บริษัท ไม่ได้เป็นเจ้าของบริษัท มีสถานะเป็นเพียงลูกจ้าง ในเรื่องของการงาน จึงด้อยกว่าผู้ชายในเรื่อง คือ ปีเตอร์ ที่มีอาชีพการงานเป็นที่นับหน้าถือตา และตัวเขาก็มีชื่อเสียง เป็นที่รู้จัก ถึงแม้จะในเมืองเล็กๆ ก็ตาม ในขณะที่คริสติน่าทำงานในเมืองใหญ่ แต่เป็นเพียงเพียงตัวหนึ่งในระบบธุรกิจ ดังนั้นสถานภาพในด้านอาชีพการงานของคริสติน่า จึงต่ำกว่าปีเตอร์

คอร์ทนีย์ มีอาชีพเป็นทนายความฝีมือดี อาชีพทนายความเป็นอาชีพหนึ่งที่ได้รับ การยอมรับ และเป็นอาชีพที่ผู้ชายครองมาก แต่คอร์ทนีย์ก็สามารถก้าวข้ามความกดดันนี้มาทำได้ และทำได้สำเร็จด้วย ดังนั้น คอร์ทนีย์จึงมีความก้าวหน้า และมีสถานภาพที่เด่นกว่าตัวละครชาย ทั้งหมด และไม่พบว่า คอร์ทนีย์ทำงานภายใต้การออกคำสั่งของผู้ชาย เนื่องจากเธอทำงานใน ระดับเดียวกับผู้ชาย

นอกจากนี้ จะเห็นถึงการเปรียบเทียบสถานภาพทางสังคมระหว่างคอร์ทนีย์ กับ ผู้หญิงคนอื่นๆ เช่น คริสติน่า และเจน ที่มีระดับหน้าที่การงานที่น้อยกว่าคอร์ทนีย์ โดยคริสติน่าเป็น เพียง AE ที่ต้องทำงานภายใต้คำสั่งหรือแผนงานที่กำหนดไว้จากองค์กร หรือเจนที่ต้องทำหน้าที่ ภายใต้เจ้าของร้านที่ควบคุมเธอ คอร์ทนีย์ได้แสดงให้เห็นภาพของผู้หญิงสมัยใหม่ที่มีระดับ ความก้าวหน้า หรือสถานภาพที่สูงกว่า หรือทัดเทียมกับผู้ชาย

เจน เป็นผู้หญิงที่ทำงานเป็นผู้ดูแลร้านในร้านขายเสื้อผ้าชื่อดังแห่งหนึ่ง ซึ่งเจ้าของ ร้านเป็นผู้ชาย เจนจึงมีสถานะเป็นลูกจ้างคนหนึ่งในร้าน ซึ่งมีสถานภาพที่ด้อยกว่าเจ้าของร้านซ้ำ ยังถูกต่อว่าที่เธอหายไปตั้งนาน (กับแฟนหนุ่ม) ไม่ดูแลร้าน หมายความว่า การถูกกดขี่จาก นายจ้างชาย ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมจากผู้ชาย และนอกจากนี้ เจนยังมีสถานภาพที่ด้อย กว่า คอร์ทนีย์ และคริสติน่า ตามที่กล่าวมาด้วย

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

คริสติน่า มีทัศนคติในเรื่องความรักที่ไม่ค่อยดี ไม่ไว้วางใจผู้ชายที่เข้ามาจีบ เธอ จะกั้นตัวเองไว้ก่อน โดยจะให้เบอร์โทรศัพท์ปลอม หรือขอเบอร์ฝ่ายชายเพื่อโทรกลับแต่แล้วก็ไม่ โทร ซึ่งคริสติน่าพยายามที่จะค้นหาผู้ชายที่ใช่สำหรับเธอจริง (Mr. Right Man) ไม่เป็นเพียงผู้ชายที่ ใช่ ณ ตอนนี้ (Mr. Right Man Now) เนื่องจากในอดีต คริสติน่าเคยโดนผู้ชายทำร้ายจิตใจ เธอจึง ต้องปกป้องตนเองให้พ้นจากความเจ็บปวด คริสติน่า จึงมีพฤติกรรมที่รักสนุกไปเรื่อยๆ ฉาบฉวย คบผู้ชายได้เพียงวันเดียว และก็จบกันไป ซึ่งจริงๆ แล้วคริสติน่า กลัวที่จะคบใครจริงๆ จังๆ สักคน หนึ่ง กลัวความผิดหวังกลัวความเสียใจ เธอจึงปล่อยวาง เรื่องของปีเตอร์ ทำเป็นไม่สนใจ แล้วลืม เรื่องปีเตอร์ ใหม่ๆ ที่ในใจก็รู้สึกเสียดายที่เสียฟอร์ม ถ้าถูกผู้ชายทักก่อน คริสติน่าจึงเลือกที่จะเป็น ฝ่ายทักผู้ชายก่อน เพราะกลัวความผิดหวัง

คอร์ทนีย์ เป็นผู้หญิงที่ไม่ยึดติดกับความรักแท้ กับผู้ชายที่ใช่สักคน นิยมความรัก สนุกกับผู้ชายไปเรื่อยๆ คอร์ทนีย์มีทัศนคติต่อผู้ชายว่า ไม่มีใครรักจริง ทุกคนรักสนุกด้วยกันทั้งสิ้น เธอจึงมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายที่ไม่ได้รัก ขอแค่เพียงพึงพอใจหรือชอบเท่านั้น (แต่ตอนท้ายเรื่องจะ

พบว่าคอร์ทนีก็ได้พบรักแท้กับหมอกคนหนึ่ง โดยที่เธอไม่ได้มีความสัมพันธ์ทางเพศกับเขาแต่เพียงอย่างเดียว) คอร์ทนีมีความคิดที่คล้ายคลึงกับคริสติน่าในแง่ของความกลัวที่จะไม่มีใครรักเธอจริง

คอร์ทนี มีทัศนคติว่า ทุกสิ่งทุกอย่างจะได้มาล้วนแต่ต้องผ่านการต่อสู้เพื่อให้ได้มาครอบครอง จะเห็นจากการที่คอร์ทนีมีอาชีพทนายความ ซึ่งเธอต้องมีวิธีที่จะเอาชนะคดีด้วยการต่อสู้ทางวาจา (ถึงแม้ว่า ผู้ชมจะไม่เห็นถึงการทำงานของคอร์ทนีในเรื่อง) ซึ่งตอนต้นเรื่องคอร์ทนี ก็ปากแล้วว่า เธอชนะคดีมาได้อย่างลำบาก ทั้งในเรื่องความรักของคริสติน่า คอร์ทนีได้พยายามในการเอาชนะอุปสรรคให้ได้

เจน มองโลกในแง่ดี ถึงแม้จะโดนคนอื่นทำร้ายจิตใจ เจนก็ยังคิดว่า เป็นเพราะตัวเองที่มีข้อบกพร่องเอง เช่น ตอนที่ถูกแฟนบอกเลิก แล้วนั่งอ่านหนังสือ บัญญัติ 10 ประการ เจนร้องไห้ เพราะเธอไม่ได้คิดหรือทำตามที่หนังสือบอกเอาไว้ จนคริสติน่าและคอร์ทนีต้องปลอมว่าหนังสือนี้เฉพาะคนซีแพ้อ่าน แล้วดึงเจนไปสู่ความมีชีวิตชีวามากกว่านี้ นั่นคือ ไปหาชายหนุ่มคนใหม่นั้นเอง แต่เจนก็ยังไม่มั่นใจว่าจะมีใครมาชอบตนเอง เพราะเพิ่งโดนหักอกมา และตนเองก็อาจไม่ดีพอก็ได้ ทำให้เจนแสดงพฤติกรรมที่นิ่งอยู่เฉยๆ ในผับ ท่ามกลางเหล่าชาย-หญิงที่กำลังเต้นอย่างสนุกสนาน แสดงถึงความขัดแย้งระหว่างเจนกับผู้คนในผับ ระหว่างความจริงจังกับความฉาบฉวย

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่าง ๆ

จากการศึกษา พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิง คริสติน่า คอร์ทนี และเจน กับสถาบันต่างๆ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(ก) สถาบันการทำงาน

ผู้หญิงในภาพยนตร์เกี่ยวข้องกับอาชีพการงาน จะพบว่าผู้หญิงแต่ละคนมีอาชีพการงานที่ดี เป็นที่นับหน้าถือตา เช่น การเป็นทนายความ หรือ AE ไม่ต้องตกอยู่ภายใต้การทำงานของผู้ชายแต่อย่างใด และผลักดันตัวเองให้ประสบความสำเร็จได้ด้วยตนเอง

(ข) สถาบันครอบครัว

ผู้หญิงในเรื่องยังต้องการที่จะมีครอบครัว คนรัก จะพบว่าผู้หญิงแต่ละคนต่างขวนขวายที่จะหาคนรักมาเคียงข้าง สุดท้ายแล้วไม่ว่าผู้หญิงจะมีความเก่งกล้าในการดำเนินชีวิตหรือหน้าที่การงานเพียงใด ต่างก็ยังคงต้องการที่พึ่งทางใจเมื่อยามกลับถึงบ้าน จะพบภาพการแต่งงานของตัวละครหญิงตัวหนึ่งในฉากสุดท้ายด้วย

ฉ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์เรื่อง The Sweetest Thing ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ หนังสือชื่อเรื่อง “บัญญัติ 10 ประการของรักแท้” และเหล่า

จากการศึกษา สามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 3 ประการ ได้ 2 ประเภท คือสัญลักษณ์พิเศษแทนที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ และแทนการค้นหาตัวตน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ เหล้า หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ แทนการหลีกเลี่ยงจากการเผชิญหน้ากับความจริง ไปสู่โลกแห่งความสนุกสนาน และผองคลาย รวมทั้งเป็นใบเบิกทางไปสู่การทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่ จะเห็นจากที่มีชายหนุ่มคนหนึ่งในผับเลี้ยงเหล้า คริสติน่า คอร์ทนีย์ และเจน คอร์ทนีย์จึงเข้าไปทำความรู้จักกับเขา และต่อความสัมพันธ์ออกไปได้อีก ซึ่งทำให้คอร์ทนีย์รู้สึกอับอาย (ชั่วคราว)

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนการค้นหาตัวตน

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ คือ หนังสือเรื่อง “บัญญัติ 10 ประการของรักแท้” ซึ่งเป็นเหมือนคัมภีร์ที่ใช้ติดตัวเจนและคริสติน่า เป็นเหมือนแสงสว่างที่ส่องชี้หนทางให้ทั้งคู่เข้าใจว่า จะปฏิบัติตนเช่นไรกับปัญหาที่เกิดขึ้น คริสติน่าค้นพบข้อที่ 11 ว่าคงอยากกลัวในสิ่งที่เกิด หรือสิ่งที่ จะทำ เธอก็นำข้อปฏิบัตินี้ มาใช้ในตอนที่ปีเตอร์มีขอคืนดี และเธอก็ปฏิเสธไป เมื่อคริสติน่าคิดถึง ข้อ 11 นี้ได้ เธอก็สมหวังกับปีเตอร์

ช. มุมมองในการเล่าเรื่อง

จากการศึกษา พบว่ามุมมองในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นแบบพหุสูตร (The Omniscient) คือ มีบุคคลภายนอกเป็นผู้ติดตามตัวละครเอกทุกตัวและบอกเล่าเรื่องราวของตัวละครแต่ละตัว ซึ่งจะทำให้ผู้ชมได้รู้ความคิด ความเคลื่อนไหว พฤติกรรมของตัวละครทุกตัว ซึ่งการเล่าเรื่องแบบนี้จะทำให้ผู้ชมไม่ได้รับรู้จักตัวละครนั้นๆ อย่างลึกซึ้ง แต่ที่สำคัญ ผู้ชมสามารถเข้าไปดูตามฝันของตัวละคร ได้ เช่น ดูความฝันของคริสติน่า ที่ฝันถึงความปรารถนาในใจของตนเองที่อยากจะทำกับปีเตอร์

จากการวิเคราะห์ภาพยนตร์ เรื่อง The Sweetest Thing พบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงในเรื่องถูกสร้างให้ผ่านการกระทำของตัวละครเอง คือ สร้างภาพให้เป็นผู้หญิงวัยทำงานที่มีอาชีพการงานเป็นของตัวเอง เป็นผู้หญิงที่พึ่งพิงตัวเองได้ในโลกยุคปัจจุบัน วัฒนธรรมสมัยใหม่ได้เน้นการ

พึ่งพาตัวเอง ไม่ใช่การอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวเหมือนก่อน ได้กลายเป็นกระแสวัฒนธรรมหลักที่ทำให้ผู้คนไม่มีเวลาพอในการสร้างสัมพันธ์กับคนรอบข้าง จึงต้องใช้เวลาในช่วงหนึ่งหลังการทำงานมารวมตัวอยู่ในสถานที่ที่มีผู้คนมารวมกันเป็นจำนวนมาก ความสัมพันธ์ที่มีความหมายสำหรับหนุ่มสาวสมัยใหม่ก็คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก หากใครไร้คู่ครองจะรู้สึกที่ตนเองนั้นล้มเหลว ไม่เข้ากลุ่ม และอาจไม่สามารถอยู่ได้โดยลำพัง ผู้หญิงเป็นเพศที่โหยหาความรักเป็นอย่างมาก ไม่คำนึงว่าตนจะมีเพศสัมพันธ์กับใครก็ได้ เนื่องจากความเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง กล้าทำในสิ่งที่คนอื่นไม่กล้าทำ (เช่นการขับรถด้วยชุดชั้นใน) เป็นต้น

4.2.6 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Sweet Home Alabama

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง Sweet Home Alabama มีการดำเนินเรื่องไปตามลำดับเหตุการณ์ โดยฉากในวัยเด็กระหว่างเมลานี และ เจคที่มีความหลังต่อกัน จากนั้นก็เริ่มเรื่องเข้าสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงานของเมลานี ที่เป็นดีไซเนอร์ที่มีชื่อเสียงของเมืองนิวยอร์ก และมีคนรักเป็นถึงลูกเทศมนตรีหญิงแห่งเมืองนี้ และแอนดรูว์ก็ขอเมลานีแต่งงาน โดยหมั้นไว้ก่อน เมลานีจึงเป็นผู้หญิงที่มีทุกสิ่งทุกอย่างที่สมบูรณ์แบบ เป็นผู้หญิงที่ใครหลายๆ คนอยากเป็น แต่การหมั้นนี้ แม่ของเขาไม่เห็นด้วย และจะต้องหาทางพิสูจน์ให้ได้ว่าผู้หญิงคนนี้ไม่คู่ควรกับแอนดรูว์

แต่ปัญหาสำคัญที่เมลานีจะต้องแก้ไขโดยด่วนก่อนความจริงจะปรากฏ นั่นคือ การหย่าขาดจากเจค สามีเก่าที่อยู่ Alabama เสียก่อน แต่เจคกลับไม่ยอมหย่าให้ เนื่องจากเขายังคงรักเมลานีอยู่ ปัญหาดำเนินต่อไปเรื่อยๆ จากการที่เจคประวิงเวลาไม่ยอมหย่าให้เมลานี เมลานีก็เริ่มเข้าใจเรื่องราวที่ทำให้เธอและเจคผิดใจกันในอดีต เรื่องกำลังคลี่คลายไปด้วยดี เจคยอมเซ็นตีบหย่าให้ แต่กลับมีปัญหามาตามาคือ แม่และแอนดรูว์รู้ความจริงเรื่องที่เมลานีใช้นามสกุลปลอม หลอกว่าเป็นลูกผู้ดีเก่าที่ร่ำรวยในย่าน Alabama และเธอก็ผ่านการแต่งงานมาแล้วด้วย เมลานียอมรับความจริง ปัญหาเริ่มคลี่คลายตรงที่แอนดรูว์ยอมรับได้

ปัญหาสุดท้ายเกิดขึ้นเพราะการลังเลของเมลานีว่าจะเลือกใคร ระหว่างแอนดรูว์กับเจค สุดท้ายเมลานีก็เลือกเจค และแต่งงาน มีลูก อาศัยอยู่ใน Alabama อย่างมีความสุข

ข. แก่นความคิด

ได้เสนอแก่นความคิดที่ว่า "คนเราควรยอมรับความจริงของชีวิต ความสมบูรณ์แบบในชีวิตไม่ใช่แค่เพียงการมีชื่อเสียง" ซึ่งเสนอผ่านตัวละครที่ชื่อ เมลานี สมูทเตอร์ ซึ่งเธอได้ทำทุก

วิถีทางที่จะก้าวข้ามชีวิตที่ไม่มีสีสันอย่างถิ่นบ้านเกิดไป โดยการเข้าสู่เมืองนิวยอร์ก และสามารถทำให้ตัวเองมีอาชีพการงานที่ดี มีชื่อเสียง มีชีวิตที่สมบูรณ์แบบ ซึ่งเปรียบเสมือนเด็กบ้านนอกที่เข้ากรุง เพื่อต้องการมีอนาคตที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ แต่ชีวิตที่มีความสุขใจว่าจะเกิดขึ้นได้อย่างง่ายดายด้วยว่าเธอมีชนนักบิกหลังอยู่ คือ ยังไม่ได้หย่าขาดกับสามีเก่าที่ยังอยู่ที่บ้านเกิด เมลานีไม่ยอมรับความจริงในใจที่เธอยังมีเยื่อใยกับสามีเก่าอยู่ กลับจะเลือกชายคนใหม่ที่มีพร้อมทุกอย่าง แต่ก็สร้างปัญหาให้เธอ นั่นคือ ว่าที่แม่สามีที่ไม่ยอมรับเธอนั่นเอง สุดท้ายเมลานีก็เลือกเจด ยอมทิ้งชีวิตที่หรูหรา มีชื่อเสียง มามีความสุขกับคนที่รักอย่างแท้จริง เพราะความมีชื่อเสียงมีแต่จะสร้างความทุกข์ใจให้กับเธอ

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง Sweet Home Alabama มีฉากทั้งหมด 22 ฉาก ประกอบด้วย สถานที่ทำงาน ถนน ร้านอาหาร ร้านเพชร สนามบิน หน้าบ้าน ฝั่บ ธนาคาร ทะเลสาบ ที่ทำการไปรษณีย์ ร้านตัดชุดแต่งงาน ห้องนอน ห้องนั่งเล่น และห้องครัว เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.17 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Sweet Home Alabama

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	ถนน	10
2.	ห้องนอน	7
3.	ฝั่บ	4
4.	สนามบิน	3
5.	สถานที่ทำงานแม่แอนดรู	3
6.	อพาร์ทเมนต์เมลานี	3
7.	ห้องนอน	2
8.	ห้องนั่งเล่น	2
9.	สวนสาธารณะ	2
10.	ร้านอาหาร	2
11.	สถานที่ทำงานเมลานี	1
12.	งานจัดแพชั่น โชว์	1
13.	ในรถ	1
14.	ร้านเพชร	1
15.	ทางเข้าโรงแรม	1

16.	อาคารก่อสร้าง	1
17.	สถานีตำรวจ	1
18.	บ้านแอนดรู	1
19.	ธนาคาร	1
20.	ริมทะเลสาป	1
21.	ที่ทำการไปรษณีย์	1
22.	ร้านตัดชุดตัดงาน	1
	รวมทั้งสิ้น	50

จำนวนครั้งของการปรากฏของฉากรวมทั้งสิ้น 50 ครั้ง พบว่าถนนเป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 10 ครั้ง รองลงมาคือ ห้องนอน 7 ครั้ง และ ผับ 4 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนฉากที่เหลือมีลักษณะการปรากฏน้อยครั้ง จะเห็นได้ว่า ฉากที่มีจำนวนมากเป็นฉากที่อยู่นอกบ้านมากที่สุด และเป็นที่ปรากฏตัวของตัวละครหญิงแทบทุกครั้ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ถนน ถูกนำมาใช้เพื่อแสดงถึงการเดินทางของตัวละคร โดยมีเหตุผลคือ เดินทางกลับบ้านเกิดที่ Alabama เพื่อแสวงหาความสำเร็จ คือการหย่ากับเจค สามีเก่า ไปเริ่มต้นชีวิตใหม่กับชายอื่นที่คู่ควรกว่า และเป็นทางผ่านไปสู่อำนาจในหน้าที่การงานที่เมลานีในปัจจุบัน ถ้าเธอไม่เดินทางผ่านถนน เมลานีก็ไม่ได้ก้าวมาสู่ความสำเร็จนี้ได้

(2) ห้องนอน เป็นเสมือนที่ส่วนตัวของผู้เป็นเจ้าของห้องที่ไม่ต้องการให้คนอื่นได้เข้ามาล่วงรู้ความลับ หรือความเป็นส่วนตัว ห้องนอน จึงเป็นห้องที่เปิดเผยความเป็นตัวเอง ความต้องการของตนมากที่สุด เมลานีจึงใช้ห้องนี้ในการโทรศัพท์กลับมาหาเจค ทั้งๆ ที่เธอกำลังจะแต่งงานกับแอนดรูในไม่ช้าก็วัน

(3) ผับ เป็นพื้นที่สาธารณะที่ใครๆ ก็เข้ามาได้ เป็นสถานที่พบปะสังสรรค์ทั้งผู้ที่รู้จักหรือผู้ที่ไม่รู้จักให้รู้จักกันได้ เมลานีได้ใช้ผับเป็นสถานที่เปิดเผยความลับของคนที่เราจะรู้จัก ดังนั้น ผับจึงกลายเป็นแหล่งที่คนทุกคนได้รู้ความลับของกันและกันได้

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในเรื่อง Sweet Home Alabama พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

จากการศึกษาพบว่า ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเกิดขึ้นกับตัวละคร 3 คู่ คือ เมลานีและเจค เมลานีและแม่ของแอนดรูว์ เมลานีและแอนดรูว์

เมลานีและเจค เป็นการขัดแย้งกันระหว่างความสมบูรณ์แบบกับความบกพร่อง โดยที่เธอนั้นต้องการในสิ่งที่ทำให้ชีวิตของตนนั้นสมบูรณ์อยู่เสมอ เช่น การมีอาชีพการงานที่ดี มีชื่อเสียง เป็นที่ใฝ่ฝันของสาว ๆ ทั่วไป และมีชีวิตการแต่งงานกับคนรักที่ดีพร้อมทั้งหน้าตา ชาติตระกูลดี ร่ำรวย เมลานีถึงได้พยายามที่จะให้เจคเห็นดีไปหย่าให้ เพราะเจคเปรียบเสมือนความผิดพลาดในชีวิตของเธอ เพราะเขาไม่ได้มีอะไรที่จะทำให้ความฝันของเธอเป็นจริงได้ ทั้งหน้าที่การงาน รูปร่างหน้าตา หรือแม้แต่ชาติตระกูลที่ดี

เมลานีและแม่ของแอนดรูว์ จะเห็นว่า 2 คนนี้มีความขัดแย้งกันในแง่ผลประโยชน์ทางสังคม โดยในความเป็นจริง แม่ของแอนดรูว์ไม่ชอบในตัวของเมลานีมากนัก เพราะเป็นหญิงสาวที่ไม่ได้อยู่ในตระกูลที่ดีพอ เกรงว่าถ้ามาแต่งงานกับลูกชาย ครอบครัวจะมีข้อด้อยในเรื่องฐานะที่ไม่เท่าเทียมกัน ส่งผลกระทบถึงการเป็นเทศมนตรีในครั้งต่อไป ส่วนการที่เมลานีหลอกใครต่อใครว่าอยู่ในตระกูลที่ร่ำรวย และต้องการแต่งงานกับแอนดรูว์ ก็เพื่อขยับสถานะภาพทางสังคมของตนเองให้ดีขึ้นไปอีก จากที่มีชื่อเสียง หน้าที่การงานที่ดีอยู่แล้ว เพราะเรื่องชาติตระกูลเป็นสิ่งที่เธอไม่สามารถแก้ไขได้ ดังนั้นจะเห็นถึงการได้ - เสียประโยชน์ของคนทั้งคู่ตามที่กล่าวมา

เมลานีและแอนดรูว์ ที่เมลานีตัดสินใจไม่แต่งงานกับแอนดรูว์ เป็นเพราะความไม่แน่ใจว่าจะอยู่ด้วยกันได้ตลอดหรือไม่ เพราะความที่มีอะไรเหมือนกันมากเกินไป เป็นสาเหตุให้เกิดความขัดแย้งในเรื่องความไม่เท่าเทียมกัน เมลานีนั้นแตกต่างจากแอนดรูว์ตรงที่ชาติตระกูลไม่ใช่ผู้ดีเก่า ทำให้เกิดปมในใจว่าคนรอบข้างแอนดรูว์จะไม่ยอมรับ และเธอก็ไม่ใช่คนที่เหมาะสมกับเขาด้วย

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งนี้เกิดขึ้นกับตัวละครคือ เมลานี

การที่จะต้องเลือกระหว่างความรักที่สมบูรณ์แบบ แต่ไร้ซึ่งความสุขที่แท้จริงกับความรักรที่มีความสุขตามอัตภาพ ทำให้เมลานีต้องคิดหนัก ถึงแม้ว่าเมลานีเองจะมีทุกสิ่งทุกอย่างที่เรียกได้ว่าสมบูรณ์พร้อม แต่สิ่งที่เธอไม่มีนั่นคือ ชาติตระกูลที่เหมาะสมกับแอนดรูว์ ทำให้เธอต้องหลอกใครต่อใครว่าอยู่ในตระกูลเศรษฐีที่บ้านเกิดของเธอเอง แม้จะรู้สึกผิดที่ต้องโกหก หลอกหลวงคนที่รักเธอ และสังคมใหญ่ที่มีแต่ผู้คนที่รู้จักเธอ จะทำให้เธอต้องถูกแอนดรูว์โกรธและ

ได้รับความอับอายอย่างแน่นอน แต่สุดท้ายเมลานีก็เลือกที่จะกลับมาคืนดีกับเจค สามีเก่า เพราะลึกๆ ในใจนั้น ยังรักเขาอยู่ และไม่ต้องยึดติดกับคำว่าพร้อมทุกอย่างในชีวิตไปตลอดเวลา จนทำให้ไม่เห็นค่าความเป็นมนุษย์ของคนอื่น

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

เป็นการขัดแย้งในเรื่องตัวตนที่แท้จริงกับโลกแห่งวัตถุ กล่าวคือ ในสังคมเมืองใหญ่อย่างเมืองนิวยอร์ก คนในสังคมล้วนแต่ต้องการเป็นจุดเด่นของสังคม ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน มีตำแหน่งงานที่ก้าวหน้าเป็นที่รู้จักเหมือนกับเมลานี ที่ได้ดิ้นรนไปอยู่นิวยอร์กเพื่อมีชีวิตที่ดีกว่าการอยู่บ้านนอก จนเมลานีทำได้สำเร็จ มีในสิ่งที่ใครหลายคนอยากมีและอยากเป็น มีอาชีพเป็นดีไซเนอร์ที่ประสบความสำเร็จ มีร้านเสื้อผ้าเป็นของตัวเอง และมีชื่อเสียงมาก ทำให้มีโอกาสในการเลือกผู้ชายที่ดีพร้อมมาเป็นคู่ครอง แต่ตัวเมลานีเองใช้ชีวิตตั้งแต่เกิดจนโตในเมืองที่เรียกได้ว่าเป็นบ้านนอก เธอจึงไม่สามารถละทิ้งความเป็นตัวตนของเธอเองไปได้ ในที่สุดเธอก็ต้องหวนหากลับไปสู่รากเหง้าเดิมจนได้

ในภาพยนตร์เรื่องนี้ต้องการบอกว่า คนเราไม่ควรละทิ้งฐานรากของชีวิต ความเป็นตัวของตัวเองไปเสียหมดสิ้น ไม่มีสิ่งใดที่สมบูรณ์แบบไปหมดทุกอย่าง ถึงแม้ว่าเธอเองได้ทุกอย่างที่ต้องการแล้ว แต่นั่นก็ไม่ได้ทำให้เธอมีความสุขอย่างแท้จริงได้

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็นผู้หญิง ในเรื่อง Sweet Home Alabama จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัว เมลานี สมูทเตอร์ โดยได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

หน้าตา เมลานีเข้าขั้นจัดว่าเป็นคนสวย ใบหน้าเล็กกลม ผอม ดวงตากลม ไม่จัดว่าเป็นคนตาโต มีสีตาสีน้ำตาลอ่อน ริมฝีปากบาง มักเคลือบด้วยลิปสติกสีชมพูสดใส แต่งหน้าไม่เข้มหรือฉูดฉาด เน้นสีธรรมชาติ ใบหน้าสะอาดหมดจด ไม่เป็นกระ หรือรอยแผลใดๆ

รูปร่าง ค่อนข้างผอมตามสมัยนิยมของคนในสังคมเมือง จัดว่าเป็นคนหุ่นดีคนหนึ่ง เนื่องจากเป็นคนรักสุขภาพ มีขนาดหน้าอกที่พอเหมาะกับรูปร่าง เอวเล็กกับสะโพก มีส่วนสูงประมาณ 168 – 172 เซนติเมตร ผิวขาวอมชมพูอย่างคนมีสุขภาพดี

สำหรับผม มีผมสีบรอนด์ทอง เส้นผมมีความยาวประป่าและหยักศกเล็กน้อย แบบเป็นธรรมชาติ ไว้ผมแฉกข้าง มักจัดแต่งทรงผมให้ดูดีอยู่เสมอ ไม่ปล่อยให้รุงรัง แต่ไม่

ชอบการรวบรวมผมมากนักในเวลาอยู่กับบ้าน มีการรวบรวมแบบเกล้าเมื่อออกงานสังคม หรือทำงาน และไม่ชอบให้มีเครื่องประดับติดอยู่บนศีรษะแต่อย่างใด

การแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าที่เมลานีออกแบบเอง เธอจึงมีเสื้อผ้าหลากหลายแบบ หลากหลายสไตล์ที่แปลกไม่เหมือนใครจากความคิดของตัวเอง จะเน้นใส่โทนสีเย็น เช่น ดำ น้ำตาล เทา ในโอกาสที่เป็นทางการ เช่น งานเปิดแฟชั่นโชว์เสื้อผ้าของตัวเอง และใส่ได้ทุกสี ในเวลาที่ไม่เป็นทางการ อาทิ เที่ยวผับ หรือ ไปธนาคาร ไม่เน้นการใส่เสื้อผ้าที่เปิดเผยรูปร่าง แต่จะใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสมกับรูปร่าง และโอกาสมากกว่า เช่น เสื้อเปิดไหล่ข้างหนึ่ง กับกางเกงผ้า ไปเที่ยวที่ผับ หรือเสื้อผ้าในรูปแบบสูทลำลองเมื่อไปพบกับแม่ของแอนดรูว์ เป็นต้น รองเท้าเป็นรองเท้าส้นสูงแบบบูท หุ้มข้อ สีดำ รองเท้ารัดส้น ส้นสูงแหลม หรือรองเท้าผ้าใบ (จากเดินรำกับเจคในงานคอนเสิร์ต)

การตกแต่งร่างกาย จะเลือกใส่เครื่องประดับน้อยชิ้น เช่น สร้อยคอเงินเส้นบางๆ มีจี้เล็กๆ แหวนอยู่ และสร้อยข้อมือ อาจมีใส่นาฬิกาบ้าง ต่างหูมีลักษณะเป็นแบบเล็กๆ ไม่เน้นให้เด่นกว่าเสื้อผ้า กระเป๋าที่ใช้ถ้าเป็นการไปงานกลางคืน จะใช้กระเป๋าถือหรือคลั่งไหล่ใบเล็กเน้นสีดำ ถ้าเป็นช่วงเวลาอื่นๆ จะใช้กระเป๋าสะพายไหล่ใบไม่ใหญ่มากนักบรรจุของ และใช้กระเป๋าเดินทางเมื่อเดินทางกลับไปเยี่ยมพ่อ แม่เท่านั้น

จะเห็นได้ว่า เมลานีเป็นผู้หญิงที่มีลักษณะของการลำหน้าแฟชั่น เพราะเธอเป็นผู้ทำการออกแบบเครื่องแต่งกาย ทำให้ได้เป็นผู้นำแฟชั่น เมลานีจึงไม่ได้ถูกจัดกลุ่มให้เป็นผู้ตามแฟชั่น เธอต้องการให้ผู้อื่นตามเธอมากกว่า โดยเมลานีมีความเป็นตัวของตัวเองมาก มีความคิดในด้านสร้างสรรค์มาก การแต่งกายของเธอจึงต้องดูดีมีรสนิยมเสมอ และต้องเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

เมลานีเป็นผู้หญิงที่มีความมั่นใจในตนเองสูงมาก มั่นใจทั้งทางรูปร่าง หน้าตา เนื่องจากเธอเคยผ่านเวทีการประกวดมากมาย (จากคำพูดของเธอกับแม่) และได้ก้าวมาเป็นผู้มีชื่อเสียงของสังคม ทำให้เธอต้องทำตัวเองให้สมบูรณ์แบบมากที่สุด ทั้งการเดิน การนั่ง การแสดงออกต่อหน้าสาธารณชน จะเห็นว่า ถึงแม้เมลานีกับแม่ของแอนดรูว์จะไม่ชอบกัน แต่เมลานีก็ยังแสดงท่าทีว่ารักกัน เป็นต้น ที่สำคัญเมลานียังต้องแสดงออกว่าตนเองเป็นลูกหลายที่อยู่ในชาติตระกูลดีด้วยการไม่ไว้วางใจใคร เมลานีจะมีสติอยู่เสมอ แม้กระทั่งในเวลาที่ความจริงใกล้จะแตก เป็นตอนที่มิช่าภาพจาก N.Y. Post มาขอถ่ายรูปรูปร่างและสัมภาษณ์เธอและครอบครัวที่บ้านคาร์ไมเคิล (นามสกุลที่เมลานีแอบอ้าง) แม้จะตกใจ แต่เมลานีก็สามารถตั้งสติคิดหาวิธีแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไปก่อน

ดังนั้น เมลานีเป็นผู้หญิงที่ให้ความสำคัญกับบุคลิกท่าทาง การแสดงออกต่อสาธารณชนเป็นอย่างยิ่ง เพราะเธอต้องการให้คนอื่นมองว่าเธอเป็นผู้หญิงที่สมบูรณ์แบบทุกอย่าง และต้องแสดงถึงความเชื่อมั่นในความเป็นตนเอง หรือกล่าวได้ว่า เมลานีมีความภาคภูมิใจในตัวเอง ทั้งเรื่องการทำงานที่เจริญก้าวหน้า มีชื่อเสียง มีคนรักที่ครบถ้วนในคุณสมบัติต่างๆ เมลานีจะรู้สึกดีมาก ถ้าเธอเป็นเป้าแห่งความสนใจจากคนอื่น ๆ เธอจะยิ่งปั่นท่าทางต่างๆ ขึ้นมา ทั้งที่จริงๆ แล้ว เมลานีเป็นผู้หญิงธรรมดาที่มีโอกาสดีกว่าผู้หญิงคนอื่น ๆ

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

จากการศึกษาบทบาทของเมลานี พบว่า มีบทบาทเป็นผู้หญิงทำงานเก่งคนหนึ่ง ที่ประสบความสำเร็จ มีอาชีพเป็นดีไซเนอร์ที่มีชื่อเสียงในวงสังคมเมืองใหญ่อย่างนิวยอร์ก ถูกสร้างให้เป็นตัวละครที่ตอบสนองของความฝันของผู้หญิงหลายๆ คน จะเห็นในฉากแรกๆ ที่เธอกำลังยุ่งอยู่กับการเตรียมงานแฟชั่นโชว์เป็นของตัวเอง และมีแขกมาร่วมงานอย่างมากมาย เมลานีเป็นเจ้าของร้านที่ใจดี ปกครองลูกน้องได้ แม้กระทั่งลูกน้องที่เป็นผู้ชาย ผู้ชมจึงพบบทบาทของสาวนักทำงานที่เก่งกาจในตัวเมลานี

ส่วนในฉากท้ายๆ ผู้ชมจะพบว่าบทบาทของเมลานีได้เปลี่ยนไป เป็นบทบาทของการเป็นภรรยาของเจค และเป็นแม่ของลูกสาวหนึ่งคน และสุดท้ายเมลานีก็เลือกที่จะมีความสุขกับบทบาทนี้มากกว่า ซึ่งสรุปได้ว่า ถึงแม้เมลานีจะมีความสุขอยู่กับการได้ทำงานที่ตัวเองรัก แต่ก็ยังมีความรู้สึกที่ขาดหายไป นั่นคือ ความรักและการแต่งงาน ที่ผู้หญิงหลายคนต้องการจะได้สัมผัส ซึ่งเมลานีก็ได้บอกแล้วว่า สิ่งที่มีความสุขมากที่สุด คือ การแต่งงานกับชายที่รัก และมีครอบครัวที่สมบูรณ์แบบ

คุณสมบัติของเมลานี เป็นผู้หญิงที่กล้าได้กล้าเสีย เป็นผู้หญิงนักสู้ จะเห็นได้ว่า ก่อนที่จะเข้ามานิวยอร์ก เธอได้เข้าประกวดตามเวทีต่างๆ มากมาย เพื่อทำตามความฝันของแม่ที่อยากให้ลูกสาวประสบความสำเร็จและมีความสุข และกว่าที่เธอจะฟันฝ่าอุปสรรคได้มาเป็นดีไซเนอร์แถวหน้าได้ก็ยากมาก จึงเป็นผู้หญิงที่กล้าชนกับทุกเรื่อง เช่น ดวลเบียร์กับเพื่อนผู้ชายในผับ เป็นต้น รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้ดีเยี่ยม (โดยเฉพาะต่อหน้าสาธารณชน) เช่น มีความรู้สึกที่ไม่ดีกับแม่ของแอนดรูว์ แต่ก็ยังไปจัดการเรื่องแต่งงานด้วยกันได้

สรุปได้ว่า คุณสมบัติของเมลานีช่วยเสริมให้บทบาทดูชัดเจนขึ้น กล่าวคือ การเป็นผู้หญิงนักสู้ ทำให้กลายเป็นผู้หญิงเก่งที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน เนื่องจากมีความมุ่งมั่นในการทำงานมากกว่าสนใจในเรื่องส่วนตัว

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

เมลานีเป็นผู้หญิงอายุประมาณ 28 – 30 ปี มีสถานะที่แต่งงานแล้ว แต่ยังไม่ได้หย่าขาดจากกัน และเธอก็กำลังจะแต่งงานอีกครั้ง (ทำให้เธอต้องกลับบ้านเกิดเพื่อหย่าขาดจากเจค) กับแอนดรูว์ วิศวกรหนุ่ม ลูกชายเทศมนตรีหญิงแห่งนิวยอร์ก ซึ่งเป็นการปรับสถานะทางสังคมจากชนชั้นกลาง มาเป็นชนชั้นสูงด้วยการแต่งงาน แต่สุดท้าย ก็กลับไปอยู่ในสังคมชั้นกลางเหมือนเดิม เหมือนต้องการบอกว่า ควรยอมรับในสิ่งที่เป็นอยู่ดีกว่า

ในนิวยอร์ก เธออาศัยอยู่ตามลำพังในอพาร์ทเมนต์หรู ซึ่งเป็นประเภทที่อยู่อาศัยของคนยุคใหม่ มีอาชีพและกิจการร้านเสื้อผ้าเป็นของตัวเอง จึงมีสถานภาพเป็นนายจ้าง เป็นผู้หญิงที่กุมอำนาจทุกอย่าง ไม่ว่าจะเรื่องเงิน หรือลูกจ้าง เป็นต้น

นอกจากนี้ จะเห็นถึงการเปรียบเทียบสถานภาพทางสังคมระหว่างเมลานีและผู้หญิงคนอื่นๆ เช่น โดโรเธีย และเลอรินน์ พบว่าเมลานีมีสถานภาพทางสังคมที่ดีกว่า มีอาชีพการงานที่มีชื่อเสียง เป็นเจ้าของกิจการ แต่ในขณะที่เพื่อนของเมลานีทั้งสอง มีสถานภาพเป็นแม่และภรรยา แม้ว่าเมลานีจะแต่งงานแล้ว และ/หรือกำลังจะแต่งงานอีกครั้ง แต่เธอก็ยังคงมีสถานภาพที่สูงกว่าเพื่อนทั้งสอง

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

เมลานีเป็นผู้หญิงที่ไม่ยอมรับความจริงของใจตนเอง ในเรื่องของความรัก เนื่องจากมีปมด้อยเรื่องของชาติกำเนิด ทำให้เธอมีความทะเยอทะยานสูง ต้องการเป็นผู้หญิงที่เรียกได้ว่ามีความสมบูรณ์พร้อมทั้งในเรื่องการงาน ความรัก สังคม เมลานีจึงต้องพยายามปกปิดความไม่กินเส้นกันกับแม่ของแอนดรูว์ เพื่อจะได้เขยิบฐานะเข้าไปสู่สังคมชนชั้นสูงผ่านการแต่งงาน แต่สุดท้ายแล้วเมลานีก็เลือกกลับไปหาเจค ผู้เป็นสามีเก่า นั่นก็คือ เธอเลือกทำตามความรู้สึกในส่วนลึกของเธอในด้านความเหมาะสม เธอคิดว่าถึงเจคจะไม่ร่ำรวย แต่ก็สามารถดูแลเธอได้ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ ทั้งๆ ที่แอนดรูว์ก็รักเธอจริง แต่เธอก็ต้องเผชิญกับปัญหากับแม่ของเขา

การที่เมลานีมีทัศนคติที่ไม่ดีกับเจคเป็นเพราะเธอมองว่า เจคนั้นไม่สามารถเป็นหลักเป็นฐานที่มั่นคงกับเธอได้ ทำให้เมลานีต้องกลับมาหย่า ใช้คำพูดและการปฏิบัติต่อเจคที่ไม่ดี จะเห็นถึงความเป็นปฤชนธรรมาของเมลานีได้อย่างดี เมื่อไม่ชอบหน้าใคร ก็จะแสดงท่าทีอย่างตรงไปตรงมากับเขาอย่างไม่เป็นมิตร และจะทำทุกวิถีทางที่จะต้องอยู่ให้ห่างไกลจากคนที่ไม่ชอบหน้านั้น เนื่องจากเมลานีเป็นลูกคนเดียวของครอบครัว ได้รับการตามใจจากแม่มาก ทำให้เธอค่อนข้างจะยังมีความนึกคิดแบบเด็กๆ เช่น ทำตัวห่างเหินจากพ่อและแม่ของเธอ เนื่องจากน้อยใจที่พ่อกับแม่ไม่ยอมไปเยี่ยมเธอที่นิวยอร์กบ้าง ให้ความสนใจแต่ในเรื่องการจัดบ้านมากกว่าลูกสาว

อย่างเธอ และพฤติกรรมที่สำคัญคือ ในใจเมลานีคิดถึงดูถูกเพื่อนๆ ที่ Alabama เพราะเมื่อเมลานีกลับมาเพื่อเอาเอกสารการหย่าให้เจคเซ็นต์ และเยี่ยมพ่อแม่ของเธอเอง เธอเห็นเพื่อนสาวแต่ละคนมีชีวิตที่ไม่ค่อยงดงามนัก เช่น โดโรเรีย ทำงานเป็นพนักงานธนาคารที่ไม่ค่อยมีใครเข้ามาใช้บริการ และแต่งงานกับตำรวจของท้องถิ่น ส่วนเลอริลินน์แต่งงานมีลูก 3 คน ค่อนข้างปล่อยตัวเองให้ไม่น่ามอง ทำให้เมลานีจึงมีความคิดที่ดูถูกว่า ถ้าเธอจมปลักอยู่ใน Alabama เธอก็จะเป็นอย่างเพื่อนๆ ของเธอแน่นอน ดีเสียว่าเธอได้ไปใช้ชีวิตในอีกสังคมหนึ่งที่ดีกว่า ทำให้ได้กลายเป็นสาวชาวกรุงไป จริงๆ แล้วความคิดดูถูกของเมลานีไม่ได้แสดงออกมาในยามปกติ แต่เมื่อเวลาไร้สติ (ดื่มเบียร์มากเกินไป) ทำให้เธอพูดทุกอย่างที่คิดออกมา จนทำให้ใครหลายคนเสียใจกับคำพูดที่มาจากความรู้สึกของเธอ

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

จากการศึกษา พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิง เมลานี กับสถาบันต่างๆ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(ก) สถาบันครอบครัว

ในตอนต้นของเรื่องจะพบว่า การใช้ชีวิตคู่ของเมลานีนั้นล้มเหลว ถึงแม้ว่าจะไม่ได้หย่าขาดจากเจค แต่ทั้งคู่ก็แยกกันอยู่ โดยเมลานีนั้นไปอยู่ในสังคมที่ดีกว่า ทำให้เธอมีอาชีพการงานที่ก้าวหน้า ได้ทำในสิ่งที่ฝันไว้สำเร็จ

ความสัมพันธ์ระหว่างเมลานีกับพ่อแม่ค่อนข้างห่างเหิน โดยเฉพาะพ่อ เมลานีรับไม่ได้ที่พ่อของเธอมีอาชีพเป็นนักแสดงโชว์การรบในสมรภูมิประจำเมือง Alabama ซึ่งเป็นอาชีพที่น่าอับอายในสายตาของเมลานี และเธอไม่กล้าที่จะบอกใครว่าพ่อของเธอมีอาชีพอะไร หรือแม้แต่จะยอมบอกว่าพ่อแม่ของเธอเป็นใคร ด้วยการปิดบังนามสกุลที่แท้จริงของตัวเอง

แต่ในที่สุดเมลานีก็ยอมรับพ่อของเธอได้ เป็นเพราะเธอได้รู้แล้วว่า การโกหกทำให้เธอประสาทเสีย จะเห็นได้ว่าเมลานีแนะนำให้แอนดรูว์รู้จักพ่อและแม่ของเธอเอง และเมลานีก็กลับไปคืนดีกับเจค เพราะแท้จริงในใจแล้วเมลานียังรักเจคอยู่ สุดท้ายทั้งคู่ก็แต่งงานอีกครั้ง และมีลูกร่วมกัน เห็นชัดว่าเมลานีให้ความสำคัญกับความเป็นครอบครัวมากที่สุด

(ข) สถาบันสังคมในชนบท

สังคมต่างจังหวัดส่วนใหญ่จะเป็นสังคมที่แคบ และไม่สามารถตอบสนองความต้องการของคนในท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่ ทำให้เมลานีไม่ประทับใจกับบ้านเกิดมากนัก เห็นได้ว่าในขณะที่เธอขับรถเพื่อจะไปที่ Alabama แล้วคุยโทรศัพท์กับเพื่อนที่กำลังจะไป Alabama เมลานีก็มีสีหน้าที่เบื่อหน่าย และมองว่าที่นี่ไม่ใช่ที่ของเธอ เธอจึงต้องมาจัดการหย่าขาดความสัมพันธ์

ระหว่างเธอกับ Alabama โดยเสนอผ่านการหย่าของเธอกับเจค ซึ่งเป็นการแสดงถึงการตัดความสัมพันธ์ระหว่างเมลานีกับบ้านเกิด

(ค) สถาบันสังคมในเมือง

นิวยอร์กจัดว่าเป็นสังคมเมือง (ในเรื่อง) เป็นเมืองที่ผู้คนล้วนแต่ต้องการทำความฝันของตนให้เป็นจริง ถือเป็นสังคมที่มีแต่ผู้คนในชนชั้นสูง (เพียงฉาบหน้า) เช่นเดียวกับเมลานีที่มีความทะเยอทะยานให้ชีวิตตนเองดีขึ้นด้วยการออกจากบ้านไปอยู่นิวยอร์ก ซึ่งเป็นเมืองแห่งสีสัน และผู้คนที่มีมั่งคั่งในสายตาของเมลานี และเธอก็ประสบความสำเร็จในทุกด้าน รวมทั้งการที่เธอกำลังจะได้แต่งงานกับแอนดรูว์ ลูกชายของเทศมนตรีหญิงประจำเมืองนี้ เท่ากับว่าเมลานีกำลังก้าวเข้าสู่ประตูบ้านของสังคมเมืองอย่างเต็มที่ ด้วยการแต่งงานกับคนในสังคมนั้นๆ

(ง) สถาบันการทำงาน

เมลานีจัดว่าเป็นผู้หญิงที่ประสบความสำเร็จในอาชีพอย่างสวยงาม เธอมีอาชีพเป็นดีไซเนอร์ ผู้คนในสังคม และแวดวงอาชีพอื่นๆ ต่างก็รู้จักเธอ เพราะเธอออกแบบเสื้อผ้าเป็นชื่อตราสินค้าเป็นของตัวเอง จึงเป็นผู้หญิงเก่งคนหนึ่งของสังคม ที่ผู้หญิงหลายๆ คนให้ความสนใจ และอยากเป็นแบบเธอบ้าง แต่ทั้งนี้ก็เพราะความพยายาม ความอดทนในการทำงาน และได้ไต่จากระดับศูนย์ขึ้นมาอยู่ในระดับบนๆ ได้

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์เรื่อง Sweet Home Alabama นี้ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ เมือง Alabama และ เมืองนิวยอร์ก โดยสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 2 ชนิดนี้ได้ 1 ประเภท คือ

สัญลักษณ์พิเศษแทนตัวตนของคน

ซึ่งก็ได้แก่ เมือง Alabama และเมืองนิวยอร์ก จะพบถึงความขัดแย้งที่มีระหว่างเมืองทั้งสอง กล่าวคือ เมือง Alabama เป็นเมืองที่จัดว่าอยู่ในต่างจังหวัด เป็นเมืองเล็กๆ ที่ผู้คนอาศัยอยู่อย่างไม่หรูหรา ชีวิตเรียบง่าย แต่เมืองนิวยอร์กเป็นเมืองมหานครที่มีทุกสิ่งทุกอย่างพร้อม ผู้ที่ต้องการความสำเร็จในชีวิตก็จะเดินทางมาเริ่มต้นที่นี่ เมลานีเป็นผู้หญิงคนหนึ่งที่ตั้งใจแสวงหาความสำเร็จที่นี่ โดยทิ้งชีวิตที่ไม่สมหวังไว้ด้านหลัง ทั้งตัวตนที่แท้จริงไว้ที่บ้านเกิด เห็นได้ว่าเมลานีไม่ยอมใช้นามสกุลเดิมของเธอ คือ "สมูทเตอร์" แต่ใช้ "คาร์ไมเคิล" แทนเมื่ออยู่นิวยอร์ก ซึ่งเป็นนามสกุลของเศรษฐีคนหนึ่งในย่าน Alabama เห็นถึงการไม่ยอมรับสภาพความเป็นจริง เปรียบเสมือนว่าเมลานีกำลังสร้างตัวตนใหม่ของตัวเองขึ้น โดยใช้นิวยอร์กเป็นเครื่องมือหนึ่ง และ

ใช้อาชีพการงานเป็นตัวเปิดทางให้เกิดการสร้างตัวตนได้ชัดเจน เป็นเมลานีคนใหม่ที่มีแต่ความสมบูรณ์แบบ

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Sweet Home Alabama มุมมองในการเล่าเรื่องเป็นแบบบุคคลที่ 1 (The First – Person Narrator) ซึ่งก็คือ การเล่าเรื่องผ่านตัวละครหญิงที่ชื่อเมลานี โดยผู้ชมจะรับรู้และเข้าใจถึงวิถีการดำเนินชีวิตของเมลานี รวมทั้งความคิดและมุมมองของเมลานีที่มีต่อเรื่องต่างๆ ได้มากกว่าตัวละครอื่นๆ อาทิ ความสับสนในใจที่มีต่อการยอมรับในความรักรักกับตัวตนที่แท้จริงของตนเอง จะเห็นถึงความสับสนของตัวละครหญิงนี้มาก ทำให้ผู้ชมคล้อยตามไปตามการเล่าเรื่อง หรือคิดอยากจะมีชีวิตที่เหมือนฝันอย่างนี้บ้าง (ในฉากแรก)

หรืออาจกล่าวได้ว่า ภาพยนตร์แนวรัก - ตลก ส่วนมากมักใช้การเล่าเรื่องผ่านตัวละครหญิงเป็นหลัก เพราะจะเข้าถึงความเป็นผู้หญิงด้วยกันมากกว่า และจะมีมุมมองที่ละเอียดอ่อนมากถ้าเรื่องราวนั้น ถ่ายทอดโดยใช้ตัวละครหญิงเป็นหลัก เช่นเดียวกัน เมลานีเป็นตัวละครที่ใช้ถ่ายทอดเรื่องราวความรักออกมาได้สนุกถูกใจกับเพศหญิงมากกว่า (เน้นกลุ่มเป้าหมายผู้หญิง)

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Sweet Home Alabama พบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงในภาพยนตร์มีลักษณะของผู้หญิงที่ต้องการความเสมอภาคระหว่างชายและหญิง เมื่อโครงเรื่องกำหนดให้ตัวละครหญิงประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน เพราะฉะนั้นตัวละครหญิงของเรื่องต้องให้สมกับความเป็นผู้หญิงยุคใหม่ที่เก่งกาจ รูปร่าง หน้าตา การแต่งกายต้องดูดี มีรสนิยมเสมอ พบว่า การที่ตัวละครหญิงเป็นผู้ออกแบบเสื้อผ้าเอง เป็นการให้ความหมายว่า ตัวละครหญิงนี้ก็ได้รับการยอมรับจากสังคมด้วยเช่นกัน เมื่อเสื้อผ้าของเธอได้รับการยอมรับจากคนในสังคม บ่งบอกได้ว่าผู้ที่สวมใส่ก็จะมีคุณภาพจิตใจที่ได้เป็นเจ้าของมัน และคนในสังคมก็จะชื่นชมและเกิดการปฏิบัติตามผู้นำแฟชั่นกันมากขึ้น

นอกจากนี้ผู้หญิงก็ยังคงต้องการที่จะมีคู่ครองเป็นที่พึ่งได้ทั้งทางกายและทางใจ ผู้หญิงจะเลือกคู่ครองที่มีลักษณะแบบเดียวกับตน เพราะจะได้เกื้อหนุนในหน้าที่การงานได้ แต่ไม่ได้หมายความว่าผู้หญิงจะต้องประสบความสำเร็จในทุกเรื่อง จะพบว่าในขณะที่ตัวละครหญิงประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน และกำลังจะได้แต่งงานกับผู้ชายที่ดี มีคุณสมบัติที่ผู้หญิงใฝ่ฝันครบถ้วน แต่ผู้หญิงก็ยังไม่สามารถพาตัวเองให้ออกไปพ้นจากข้อจำกัดของการเป็นผู้หญิงในอุดมคติเดิมๆ ได้ กล่าวคือ ออกจากงาน แต่งงาน มีบทบาทเป็นภรรยา แม่บ้าน และแม่ต่อไป

4.2.7 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Resident Evil

ก. โครงเรื่อง

มีการดำเนินเรื่องไปตามลำดับเหตุการณ์ โดยเริ่มเรื่องถึงปัญหาเลวร้ายที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ในรวงผึ้ง ซึ่งเป็นชื่อเรียกของศูนย์วิจัยลับที่ศึกษาทางพันธุกรรม ซึ่งดำเนินการโดยอัมเบอร์ลล่า คอร์ปอเรชั่น ได้เกิดเหตุการณ์แพร่กระจายของไวรัสสมรณะขึ้น (ถึงแม้องค์กรต้องการนำไปใช้ในทางบวก แต่มันกลับให้ผลร้ายเสียก่อน) ระบบป้องกันการแพร่กระจายของไวรัสเริ่มทำงาน ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ในองค์กรทุกคนกลายเป็นปีศาจร้ายขอมบี้

เรื่องราวดำเนินต่อมาเมื่ออลิซ ผู้หญิงคนหนึ่งที่ความจำเสื่อมและบังเอิญมาอยู่ในศูนย์วิจัยนี้ ความจริงแล้วเธอเป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่อารักขาทางเข้าองค์กร หน่วยคอมมานโดที่ได้รับมอบให้เข้ามาสกัดกั้นการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสภายในศูนย์วิจัยเป็นคนพบเธอ และบอกความจริง จนเธอเริ่มจำได้ พร้อมๆ กับที่เจ้าหน้าที่หลายคนในหน่วยได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของปีศาจร้าย และแพร่กระจายเชื้อแค่เพียงรอยกัทรอยเดียว

เหตุการณ์เริ่มตึงเครียดขึ้นเมื่ออลิซ และพรรคพวกมีเวลาในการสกัดกั้นไวรัสร้ายภายในรวงผึ้งเพียง 3 ชั่วโมงเท่านั้น ก่อนที่เหล่าปีศาจจะออกสู่ภายนอกเพื่อทำการยึดครองโลก เหตุการณ์ถึงจุดวิกฤตเมื่ออลิซรู้ว่าฆาตกรตัวจริงที่สังหารมนุษย์ในองค์กรคือ นางพญาแดง ซึ่งเป็นระบบคอมพิวเตอร์ที่ป้องกันไม่ให้เชื้อไวรัสออกสู่โลกภายนอกนั่นเอง และอลิซก็ได้ยาป้องกันเชื้อไวรัสมา หลังจากการต่อสู้ มีผู้ที่เหลือรอดออกมาได้ 2 คน คือ อลิซ และเม็ท พร้อมๆ กับการปิดตัวลงของรวงผึ้ง เรื่องก็น่าจะคลี่คลายได้ด้วยดี แต่แล้วอลิซก็รู้ว่าเม็ทถูกกักและกำลังกลายเป็นปีศาจร้าย ในขณะที่อลิซจะคิดยาป้องกันให้ ได้มีเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลเข้ามาจับตัวทั้ง 2 ไปปัญหาก็ได้กลับมาอีก เมื่ออลิซฟื้นขึ้นมาแล้วพบว่าโลกภายนอกถูกยึดครองด้วยปีศาจไปแล้ว และเธอต้องต่อสู้อีกครั้งเพื่อการอยู่รอด

พบว่า โครงเรื่องในลักษณะนี้ เน้นตัวเอกเป็นผู้หญิง ที่ต้องเก่ง ฉลาด ใช้หัวคิดในการแก้ปัญหามากกว่าใช้พลังกำลัง และจะพบว่าหลายครั้งที่อลิซขบคิด มักเป็นเรื่องที่ถูก และกลายเป็นผู้ที่ไขปัญหาได้ก่อนใคร ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้กำหนดให้ตัวเอกเป็นผู้หญิงซึ่งเป็นตัวแทนของมนุษย์ที่อยู่ภายนอกองค์กร และให้ตัวเอกภายในองค์กร หรือโลกมืดเป็นนางพญาผึ้งซึ่งเป็นตัวแทนของคอมพิวเตอร์ที่มีชีวิตขึ้นมาได้ด้วยฝีมือมนุษย์ ตัวแทนทั้ง 2 โลกต้องทำการต่อสู้กันเอง ขณะที่ชีวิตรอด แต่ด้วยข้อจำกัดมากมาย ทำให้ยากลำบากในการเอาชีวิตรอดให้ได้ สุดท้ายผู้ที่ชนะคืออลิซ ซึ่งถือเป็นตัวแทนของฝ่ายดี

ข. แก่นความคิด

ภาพยนตร์เรื่อง Resident Evil เสนอแก่นความคิดในเรื่อง ความดี – ความชั่ว มนุษย์ – คอมพิวเตอร์ และสิ่งมีชีวิต – ปีศาจร้าย โดยเปรียบเทียบมนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่ได้รับมอบหมายให้เข้ามากำจัดความชั่วร้ายที่เปรียบเป็นคอมพิวเตอร์ แสดงให้เห็นว่ามนุษย์เป็นเผ่าพันธุ์ที่ควรดำรงรักษาและมีศักดิ์ศรีที่จะทำลายมิได้ คอมพิวเตอร์เป็นเพียงสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น จะมากำหนดชะตาชีวิตให้กับมนุษย์ย่อมไม่ได้ มนุษย์จึงต้องทำลายให้สิ้นซาก ซึ่งอลิซ คือมนุษย์คนหนึ่งที่ดีางความดี จะเห็นได้ว่าจากความทรงจำที่ค่อยๆ กลับมาของเธอ ทำให้ผู้ชมรู้ว่า อลิซเข้ามาในองค์กรนี้ เพราะต้องการช่วยเหลือลิซ่า คนในองค์กรคนหนึ่งที่อยู่แนวชั่วร้ายที่ทางองค์กรคิดขึ้น อลิซจึงต้องเข้ามาช่วยเหลือ จะเห็นได้ว่า เหล่ามนุษย์ได้คงความดีไว้ และคอมพิวเตอร์คือ นางพญาผึ้ง ที่ต้องทำลายสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในอาคารแห่งนี้ทุกคน ถึงแม้จะทำเพื่อการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อออกภายนอกก็ตาม ดังนั้น จะพบว่า ผู้ที่มีความเลวร้ายนั้น มักต้องถูกทำลายโดยผู้ที่ติดเชื้อจะต้องถูกมนุษย์ที่ยังไม่ติดเชื้อ ทำลายจนหมดสิ้น

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง Resident Evil มีฉากปรากฏทั้งหมดเพียงฉากใหญ่ฉากเดียว นั่นคือ ศูนย์วิจัยลับที่ทำการทดลองด้านวิศวกรรม และมีการย่อยๆ ที่เป็นห้องต่างๆ ภายในองค์กร ในที่นี้จะทำการวิเคราะห์หรือขยายออกเป็นการวิเคราะห์ที่ศูนย์วิจัยลับๆ นี้ ซึ่งผู้วิจัยถือว่าเป็นสถานที่ทำงาน เพราะเป็นองค์กรที่มีคนทำงานด้านการวิจัย

สถานที่ทำงาน ในภาพยนตร์เรื่องนี้เปรียบเสมือนห้องลับที่เก็บความลับไว้อย่างมิดชิด ไม่มีผู้ใดล่วงรู้ ตราบใดที่ไม่มีใครหามันพบ และอลิซซึ่งเป็นตัวละครหญิงตัวแรกที่ได้เข้าไปและค้นพบความลับของห้องนี้ จึงถือว่าเป็นผู้หญิงที่กล้าเสี่ยงมากกว่าผู้ชาย และทำให้ตัวละครอลิซโดดเด่นขึ้น เมื่อสามารถทำลายห้องลับนี้ได้ (หรือรู้ความลับนั่นเอง)

หรืออีกนัยหนึ่ง สถานที่ทำงานเป็นสถานที่ที่ส่งเสริมให้ตัวละครเป็นผู้หญิงทำงานที่เก่ง คือ หน้าที่การงานของเธอที่มีต่อองค์กรแห่งนี้ นั่นคือ การเป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่อารักขาทางเข้าขององค์กร ซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่นี้ได้ ต้องเป็นคนที่มีความสามารถในการต่อสู้สูง (เพราะองค์กรนี้ค่อนข้างใหญ่และต้องการความปลอดภัยสูง) และต้องมีไหวพริบดีด้วย จึงจะทำงานนี้ได้

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในเรื่อง Resident Evil พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 2 คู่ คือ อลิซกับหน่วยคอมมานโดและซอมบี้ อลิซและสเปนซ์

อลิซกับหน่วยคอมมานโดและซอมบี้ โดยเปรียบเทียบระหว่างมนุษย์กับปีศาจ ซึ่งเป็นการขัดแย้งระหว่างดี และชั่วร้าย ความดีก็คือ การที่มนุษย์ได้เข้ามาต่อสู้กับสิ่งชั่วร้าย ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือมนุษย์ นับเป็นผู้ช่วยเหลือฝ่ายดี แต่เมื่อมันกลับทำร้ายฝ่ายดี มันได้กลายเป็นฝ่ายร้ายในทันใด มนุษย์จึงต้องมีการลงโทษด้วยการสกัดกั้นไม่ให้ปีศาจร้ายที่อยู่ในฐานะคอมพิวเตอร์ (ที่มนุษย์กำหนดสร้างขึ้น) มาทำร้ายมนุษย์ได้

อลิซและสเปนซ์ เป็นการขัดแย้งในด้านคุณธรรมความเป็นมนุษย์ โดยอลิซเป็นตัวแทนของฝ่ายที่มีคุณธรรมต่อมนุษยชาติ ด้วยการเข้าไปยับยั้งการแพร่กระจายของเชื้อไวรัสภายในองค์กร ไม่ให้แพร่ออกสู่ภายนอก ซึ่งจะทำให้โลกถูกยึดครองด้วยเหล่าซอมบี้ แต่สเปนซ์กลับเป็นตัวแทนของฝ่ายตรงกันข้ามที่ทำให้เชื้อไวรัสต้องแพร่กระจายก่อนการทดลองจะเสร็จสิ้น (สุดท้ายไวรัสก็แพร่กระจายออกสู่ภายนอกองค์กร ทำให้มนุษย์บนโลกตายหมด นับว่าเป็นต้นเหตุของการเกิดเรื่อง) และเขายังไม่ยอมจะให้อลิซนำยาป้องกันการติดเชื้อไปฉีดให้กับคนที่เพิ่งโดนกัด และยังไม่ได้เป็นปีศาจร้าย เท่ากับว่าเขาเป็นผู้ขัดขวางการทำความดีของผู้อื่น โดยสเปนซ์ก็นับได้ว่าเป็นผู้ที่ไม่มีจิตสำนึกของความเป็นมนุษย์

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งนี้เกิดขึ้นกับตัวละครในเรื่อง 1 ตัว คือ อลิซ

อลิซ เป็นผู้หญิงที่ดูเป็นคนที่มีมั่นใจในตนเอง มีภาพลักษณ์ของการเป็นผู้หญิงที่เข้มแข็ง มาดมั่น เป็นผู้ทำได้แม้แต่กระทั่งผู้ชาย จับอาวุธที่ใช้ในการต่อสู้ได้อย่างคล่องแคล่ว แต่ลึกๆ แล้วอลิซก็ยังมีความอ่อนแอในใจ คือ ร้องไห้เมื่อคิดว่าเรนตาย หรือรู้สึกเศร้าเสียใจทุกครั้งเพื่อร่วมงานของเธอต้องจากไป ซึ่งก็หมายความว่าแม้ผู้หญิงจะมีแสดงออกว่ามีความเข้มแข็งอดทนเพียงไร จริงๆ แล้วก็ต้องการคนมาปกป้องดูแล และมีความอ่อนแอ อ่อนโยนอยู่ในตัวด้วยกันทุกคน

(3) ความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมภายนอก

เป็นการขัดแย้งระหว่างสิ่งมีชีวิตที่อยู่ภายในตึกศูนย์ลับ และสิ่งมีชีวิตที่อยู่ภายนอกตึกศูนย์ลับ โดยสิ่งมีชีวิตที่อยู่ภายในนั่นคือ ซอมบี้ เป็นสิ่งมีชีวิตที่ไม่มีจิตใจ และทำร้ายมนุษย์ที่ยังมีชีวิตอยู่ในศูนย์วิจัยนี้ ให้กลายเป็นพวกเดียวกัน และสิ่งมีชีวิตที่อยู่ภายนอกนั่นคือ

มนุษย์ เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีจิตใจ มีสำนึกคิด และไม่ทำร้ายซึ่งกันและกัน (ในภาพยนตร์) แต่มุ่งจะทำร้ายฝ่ายตรงข้าม (อธรรม) มากกว่า โดยจะให้เห็นถึงการต่อสู้ หรือสงครามแย่งชิงพื้นที่ทางสังคม ระหว่างสองฝ่ายด้วย โดยฝ่ายมนุษย์ต้องการให้ฝ่ายขอมบี้ออกชิ่งอยู่ภายในอาคาร ไม่ต้องการให้ออกมาทำการต่อสู้กับมนุษย์ภายนอก มนุษย์บางส่วนที่มีความสามารถก็จะได้รับมอบหมายให้รุกล้ำพื้นที่ของอีกฝ่ายเพื่อปราบไม่ให้ออกมาใช้พื้นที่ของมนุษย์ แต่ในที่สุดตัวแทนของความชั่วร้ายก็ได้ออกมาสู่ภายนอกอย่างเป็นทางการเป็นผู้ชนะที่ตัวละครหลักหญิง คือ อลิซ ต้องทำให้เหล่าความชั่วร้ายกับเข้าไปอยู่ภายใน

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่ามนุษย์มีทั้งความดีและความเลวอยู่ในตัว ขึ้นอยู่กับว่าจะเลือกนำด้านไหนออกมาใช้ แต่ส่วนใหญ่มนุษย์มักปิดกั้นความเลวไว้ส่วนลึกของจิตใจ เลือกนำความดีออกมาปรากฏมากกว่า ถ้าแสดงด้านเลวออกมา จะถูกบรรทัดฐานทางสังคมเป็นตัวกำหนดโทษให้ปฏิบัติไปในทางที่ดี

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักหญิง ดังนั้น ในภาพยนตร์เรื่อง Resident Evil ได้ทำการศึกษาดูตัวละครที่ชื่อ "อลิซ" ดังนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

หน้าตา จัดเป็นคนสวยคนหนึ่ง ใบหน้ารูปไข่ เรียวเล็ก ดวงตากลมโต มีสีดำสีเขียว จมูกโด่ง ริมฝีปากบาง ใบหน้าไม่มีรอยตำหนิ หรือรอยแผลเป็นอย่างไร การแต่งหน้า จะไม่แต่งเข้ม เพราะตัวละครต้องอยู่ในสถานการณ์ที่คับขัน ไม่มีเวลาที่จะหวังสวย จึงแต่งแต่เพียงริมฝีปากด้วยลิปสติกสีแดงสด เพิ่มความเด่นให้เข้ากับผิวหน้า

รูปร่าง เป็นผู้หญิงที่รูปร่างผอม สูงโปร่ง มีทรวดทรงที่สวยงาม มีขนาดหน้าอกที่ไม่ใหญ่ไม่เล็ก รั้งกับสะโพกและเอวที่สมส่วน มีความสูงประมาณ 167 – 172 เซนติเมตร แขนยาว เรียวขาเรียวยาวและสวย ผิวขาวสะอาด

สำหรับผม มีผมสีบรอนด์ ผมสั้น ยาวถึงต้นคอ หยักศกเป็นธรรมชาติ มีเส้นผมที่นุ่มลื่น และเป็นผมเส้นเล็ก ไม่เห็นถึงการจัดแต่งทรงผม เพราะอยู่ในภาวะวิกฤตตลอดทั้งเรื่อง จึงไม่มีเวลาจะมาสนใจในด้านความสวยงาม โดยปกติแล้วผู้หญิงมักรักสวยรักงาม แต่เมื่ออยู่ในภาวะตกอยู่ในอันตราย ชีวิตมักมาก่อนความสวยงามเสมอ

การแต่งกาย ตัวเอกของเรื่อง คือ อลิซ ใส่อยู่เพียงชุดเดียวทั้งเรื่อง นั่นคือ ชุดเสื้อกระโปรงติดกัน ส่วนบนเป็นสายเดี่ยวสีแดง คอวีกว้าง ลึก เป็นกระโปรงยาวเหนือเข่าเฉพาะด้านหน้า ส่วนด้านหลังยาวกว่าด้านหน้า มีเสื้อคลุมยีนสีดำทับ รองเท้าเป็นบูทยาวหุ้มข้อขึ้นมาถึงโคนขา แสดงถึงการเป็นผู้หญิงที่ห้าว เท่ เข้มแข็ง และแฝงไว้ด้วยความเชือกซ์

การตกแต่งร่างกาย ไม่ใช่เครื่องประดับในการตกแต่งร่างกาย เพราะใคร่เรื่อง กำหนดให้เป็นผู้หญิงที่ต้องตกอยู่ในภาวะวิกฤต และต้องเข้ามาช่วยเหลือผู้อื่น การตกแต่งร่างกายจะทำให้ยุ่งยากและลำบากในการเคลื่อนไหว อลิซจึงไม่นิยมเครื่องประดับ หรือสิ่งสวยงามมาประดับร่างกาย นอกเหนือเครื่องแต่งกาย

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

อลิซ มีบุคลิกภาพของความเป็นผู้หญิงเก่ง ทั้งในด้านความคิด การต่อสู้ของเธอ ที่ไม่เป็นรองใคร โดยเฉพาะผู้ชาย บทได้ส่งเสริมให้เธอเป็นตัวแทนของหญิงที่อยู่เหนือชาย เป็นฝ่ายช่วยเหลือผู้ชายให้ออกมาจากรวงผึ้งนั้นได้ อลิซก็เปรียบเหมือนนางพญาผึ้ง ที่จะมี ความสามารถมากกว่าคนอื่น ๆ ภาพการเป็นผู้หญิงเก่งของอลิซในตอนแรกจะค่อนข้างเบลอ แล้ว ชัดเจนขึ้น จนทำให้ผู้ดูเห็นว่าเธอมีความสามารถในด้านการต่อสู้สูงไม่แพ้ผู้ชาย การแสดงออก ของเธอ จึงค่อนข้างห้าวหาญ และมีความเข้มแข็ง อดทนต่อความเจ็บปวดได้ ไม่ค่อยแสดงความ อ่อนแอที่อยู่ข้างในออกมาให้ผู้อื่นเห็นมากนัก จะเห็นได้ชัดเจนจากฉากสุดท้ายของเรื่อง ที่เห็นว่า อลิซดึงเข็มที่เป็นเครื่องมือต่างๆ ทางกายแพทย์ออกจากร่างกายได้โดยไม่มีอาการร้อง (ถ้าเป็นผู้หญิง อื่นอาจร้อง และไม่กล้าดึงออกจากร่างกายได้) และอลิซเป็นผู้หญิงที่มีลักษณะของการเป็นผู้ สิ้นโคซ เห็นได้จากการเดินตามลำพังตัวคนเดียวในช่วงวิกฤต ไม่มีคนอื่นเป็นคู่หู ช่วยเหลือกัน หรือแม้แต่การต่อสู้ของเธอ ที่มักกระทำผู้เดียว เช่น ต่อสู้กับสุนัขปีศาจหลายตัวในห้องๆ หนึ่ง และสามารถเอาชนะหมีรอดมาได้

ถึงแม้ว่าการแสดงออกของอลิซ ทำให้รู้ว่าเธอเป็นผู้หญิงที่เก่ง แต่ภายในจิตใจ กลับมีความอ่อนแอและความอ่อนโยนซ่อนอยู่ เมื่อเห็นเรน เพื่อนคนหนึ่งที่ถูกกัด และอลิซจัดยา ให้ เรนก็หลับไป อลิซนี้กว่าเรนตายแล้ว เธอก็ร้องให้ออกมาด้วยความเสียใจ ตัดสินใจที่จะต้องจบ ชีวิตของเพื่อนลงก่อนที่จะกลายเป็นปีศาจเต็มตัว (จริงๆ แล้วยังไม่ตาย แค่หลับไป) ซึ่งก็ได้ทำให้ เห็นว่าอลิซมีการตัดสินใจที่เด็ดเดี่ยว กล้าหาญไม่แพ้ผู้ชาย มิเช่นนั้นเธอจะไม่สามารถทำงานอยู่ใน หน่วยคอมมานโด ในฐานะเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพื่ออารักขาทางเข้า (ต้องจับตาดูความ เคลื่อนไหวที่ผิดปกติขององค์กร)

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิงหลัก

บทบาทของอลิซ เป็นบทบาทของผู้หญิงที่ต้องต่อสู้ด้วยการใช้พลังกำลัง และ สมถะ เป็นตัวนำที่มีบทบาทสำคัญของภาพยนตร์ ถ้าขาดตัวละครนี้ไป จะขาดผู้ที่เป็นกุญแจ สำคัญของเรื่องไป ดังนั้นอลิซจึงต้องดำรงความเป็นผู้หญิงที่มีความสามารถที่ต้องยืนหยัดต่อสู้ เพื่อให้ตนเองมีชีวิตรอดต่อไปจนเรื่องราวจะคลี่คลายปัญหาได้ ในตอนท้ายเรื่อง จะพบว่าเมื่ออลิ

ชออกมาสู่โลกภายนอกหลังจากฟื้นจากการถูกเจ้าหน้าที่รัฐจับตัวไปเพื่อตรวจสอบ และพบว่า บ้านเมืองอยู่ในภาวะที่เป็นเมืองร้าง ถูกเหล่าซอมบี้ยึดครองหมดแล้ว เธอก็ต้องต่อสู้ต่อไปตามลำพังโดยมีปืนยาวเป็นอาวุธป้องกันตัว

บทบาทที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การเป็นผู้ต้องปกป้องโลกให้พ้นจากหายนะในครั้งนี้ อลิซจึงเปรียบเสมือนเป็นฮีโร่หญิง (Heroine) ที่เข้ามาช่วยป้องกันความชั่วร้ายไม่ให้ออกสู่โลกภายนอก ถึงแม้ว่าบทสรุปแล้วมันจะไม่สำเร็จก็ตาม ถ้าไม่มีเหล่าเจ้าหน้าที่มาจับตัวเธอกับแม่ทไป (ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า เจ้าหน้าที่เหล่านี้ต้องการเข้ามาทำการทดลองอีกครั้ง โดยใช้อลิซและแม่ทเป็นหนูทดลอง และมีการผิดพลาดเกิดขึ้น) ทั้งๆ ที่อลิซก็กำลังทำให้แม่ทกลายเป็นปกติ

สำหรับคุณสมบัติของอลิซ เป็นผู้หญิงที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่และคำพูดของตนที่มีต่อผู้อื่น (ลิซ่า) ซึ่งเธออาจไม่ต้องเอาตัวเองเข้ามาเสี่ยงเพื่อช่วยเหลือใครก็ได้ แต่เมื่อรับปากแล้วก็ทำให้สำเร็จ ถึงแม้ว่าความทรงจำของเธอจะขาดหายไปบ้างในตอนแรก รู้ในหน้าที่ของตนคือ ต้องป้องกันไม่ให้เชื้อไวรัสแพร่กระจายออกไปนอกอาคาร และต้องพาผู้ที่ยังมีชีวิตรอดออกไปให้ได้ (จริงๆ แล้วไม่เหลือเจ้าหน้าที่ของศูนย์วิจัยนี้แล้ว มีเพียงเจ้าหน้าที่ของหน่วยคอมมานโดเท่านั้น) โดยต้องรู้ความจริงที่เป็นความลับของการผลิตยาที่กลายเป็นเชื้อไวรัสให้ได้ก่อนออกไป

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิงหลัก

เป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรัฐบาลที่มีหน้าที่รักษาความปลอดภัย คือ ต้องเป็นผู้ดูแลไม่ให้มีเหตุร้ายเกิดขึ้นกับสิ่งที่ต้องป้องกัน ถึงแม้ว่าจะมีเหตุร้ายเกิดขึ้น ก็ต้องรู้ให้ได้ว่าเกิดขึ้นเพราะเหตุใด และมีทางแก้ไขไหม ดังที่อลิซรู้ว่าเหตุการณ์เกิดขึ้น เพราะมีเชื้อกระจาย รู้ว่าเป็นฝีมือใคร และที่สำคัญรู้ว่าจะมีทางแก้ไขไหม เป็นต้น การเป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยคอมมานโดนี้ โดยเฉพาะผู้หญิงจะได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้หญิงที่มีความสามารถสูงเทียบเท่ากับผู้ชาย เนื่องจากต้องผ่านการฝึกมาอย่างหนักหน่วง มีความอดทนสูง และต้องทำงานเพื่อสังคมปราบปรามความชั่วร้ายไม่ให้เกิดขึ้นในสังคมมนุษย์ อลิซจึงเปรียบเหมือนผู้ดูแล ปกป้องมนุษย์ให้มีความปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวง

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิงหลัก

เป็นผู้หญิงที่เป็นตัวของตัวเอง เชื่อมมั่นในความรู้สึกของตนเองมากกว่า และสิ่งที่เชื่อมักเป็นจริง เช่น เริ่มจำได้กลางๆ ว่ายาป้องกันเชื้อไวรัสอยู่ที่ตรงไหนของศูนย์วิจัย ทั้งๆ ที่มีผู้อื่นไม่เชื่อ และบอกว่าอยู่ที่ห้องอื่น แต่เธอก็ต้องให้พิสูจน์ให้แน่ชัดก่อนว่าสิ่งที่เธอคิดมันไม่เป็นจริง และจึงพิสูจน์ตามความคิดของผู้อื่น หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นผู้หญิงที่ดี แต่มีเหตุผลรองรับ หรือในกรณีที่ที่อลิซ เเรน และแม่ท ถูกสเปนซ์ขังไว้ในห้องๆ หนึ่ง นางพญาผึ้งได้บอกว่า การที่จะรอด

ออกมาได้จะต้องฆ่าเรนเสีย เนื่องจากเรนถูกขอมบี้กัด และจะกลายเป็นขอมบี้ด้วย เรนให้อลิซ ฆ่าตนเสีย แต่สุดท้ายคนที่อลิซเชื่อว่าจะฆ่าหรือไม่ฆ่า นั่นคือตัวอลิซเอง เธอจึงทำลายคอมพิวเตอร์ ที่เปรียบเสมือนเป็นตัวแทนของนางพญาแดงจนพังไป (และสามารถออกไปได้ เพราะแคพแลนมา เปิดล็อกให้ จึงไม่มีใครเสียชีวิตตามที่นางพญาผึ้งบอก)

มีความคิดว่าสิ่งมีชีวิตที่กลายเป็นปีศาจร้าย จะเป็นตัวทำลายให้คนเป็นต้อง กลายเป็นพวกเดียวกันกับปีศาจ ดังนั้นเมื่อเธอนึกว่าเรนตายแล้ว จึงจะเอาปืนมายิงเรนเสีย เพื่อ จะได้ไม่ให้มีขอมบี้เพิ่มขึ้นมาอีกตัวหนึ่ง และอลิซยังมีลักษณะของการเป็นผู้นำ สิ่งที่เธอคิดและ บอกต่อจะมีผู้เชื่อมั่นในตัวเธอ และปฏิบัติตาม เพราะเธอมีความคิดที่กล้าคิดและทำในสิ่งที่เห็น ชัดเจนดีกว่าสิ่งที่มองไม่เห็น คือ ถ้าเห็นว่ามันจะทำแล้วจะมีทางรอด ก็ต้องรีบทำทันทีก่อนที่มันจะ สลายเกินไปจนทำไม่ได้

ดังนั้น อลิซจึงเป็นผู้ที่มีความเป็นผู้นำ กล้ากระทำในสิ่งที่เชื่อว่ามีทางเป็นไปได้ เด็ดเดี่ยวและเข้มแข็ง จากการถูกปลุกฝังว่าไม่มีอะไรที่ไม่สามารถทำได้ ถ้าไม่ลองทำเสียก่อน อลิซจึงลองทำทุกอย่างที่จะทำให้ตนเองและผู้อื่นที่มีชีวิตรอดอยู่ให้รอดออกจากศูนย์วิจัยแห่งนี้

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงหลักกับสถาบันต่างๆ

พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงที่ชื่อ อลิซ กับสถาบันการทำงานและกับ สถาบันทางการเมือง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(ก) สถาบันการทำงาน

อลิซเป็นผู้หญิงที่อยู่หน่วย 20 ตอนปลาย อยู่ในช่วงที่ต้องทำงานเพื่อเลี้ยงชีพ ตนเอง และจะเห็นถึงความทุ่มเทในการทำงานที่มากกว่าสิ่งอื่นๆ ในชีวิตของเธอ เช่น ครอบครัว จึงทำให้ไม่เห็นว่าจะผูกมัดความรู้สึกกับผู้ชายที่ถูกใจอย่างเมท ถึงแม้ว่าจะชอบเขา แต่เธอต้อง ทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จและดีที่สุด เรื่องอื่นๆ จะทิ้งไว้ก่อน จากหน้าที่การงานที่เป็นเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ความอดทน ความเข้มแข็ง และความสามารถในการใช้กำลัง เพื่อต่อสู้กับสิ่งร้ายที่ต้องเผชิญ (อลิซจึงเป็นความดีที่ดูแลความปลอดภัยให้กับสถานที่และสิ่งต่างๆ ในองค์กร) ทำให้อลิซเป็นผู้ที่รับผิดชอบต่อหน้าที่การงานมาก ถึงแม้ว่าจะความจำเลื่อมแต่เธอก็ ยังไม่ลืมถึงภาระกิจเดิมที่ต้องทำไปเสียหมดสิ้น ดังนั้น การทำงานของผู้หญิงในเรื่องจึงค่อนข้าง เผชิญอันตรายมากกว่าเรื่องอื่นๆ

(ข) สถาบันทางการเมือง

อลิซและคนในหน่วยงานคอมมานโดเป็นเพียงหมากตัวหนึ่งของรัฐบาลที่ ได้รับมอบหมายให้เข้ามาสืบให้ได้ว่า ศูนย์วิจัยลับแห่งนี้กำลังดำเนินการทดลองอะไรอยู่ เมื่อศูนย์

ลัษนี้เกิดภาวะวิกฤต จึงเป็นโอกาสดีที่จะสืบทราบให้ได้ ดังที่อริชรู้ว่าองค์กรนี้กำลังทดลองยาชะลอความแก่ และเพื่อรักษาเชื้อโรคที่เกิดขึ้นในระบบประสาท ไวรัสนี้มีศักยภาพในการฟื้นคืนเซลล์ที่ตายแล้ว เมื่อสุดท้ายแล้ว อริชและแม่ทรอดออกมาได้ พร้อมๆ กับที่แม่ถูกกัดและกำลังกลายเป็นชอมบี้ และขณะเดียวกันอริชก็มียาป้องกัน (ที่ไม่ได้ผล มิเช่นนั้นเรนก็ไม่กลายเป็นชอมบี้) เจ้าหน้าที่ที่ได้เข้ามาในตอนท้ายนั้น ไม่ได้เข้ามาให้การช่วยเหลือคนทั้งสอง แต่เป็นเพราะต้องการสืบทอดการทดลองนี้ต่อไปในฐานะเจ้าของเอง เพื่อทำรายได้เข้าสู่รัฐ ถ้าการทดลองนี้เป็นผลสำเร็จ ก็จะสามารถขายไปยังประเทศต่างๆ ที่ต้องการได้ เป็นการนำรายได้เข้าสู่ประเทศได้อีกทางหนึ่ง

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องจะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้ ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ นางพญาผึ้ง ปืน และปีศาจชอมบี้

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 3 ประการนี้ได้ 3 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนความเป็นแม่ สัญลักษณ์พิเศษแทนความชั่วร้าย และสัญลักษณ์พิเศษแทนความเป็นชาย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนความเป็นแม่

ซึ่งสัญลักษณ์พิเศษแทนประเภทนี้ได้แก่ นางพญาผึ้ง ในที่นี้คือ ระบบคอมพิวเตอร์ที่ทำหน้าที่ดูแลและป้องกันสิ่งต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นภายในศูนย์วิจัยแห่งนี้ รวมทั้งผลผลิตต่างๆ ที่กระทำการอยู่ภายในอาคาร นางพญาผึ้งจึงเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของศูนย์ฯ นางพญาผึ้งเปรียบได้กับเพศหญิง นั่นก็คือ ตัวอริชนั่นเอง ที่ทำหน้าที่ดูแลและป้องกันไม่ให้เชื้อไวรัสร้ายแพร่กระจายสู่โลกมนุษย์ข้างนอก ในความเป็นจริงแล้ว หน้าทีการปกป้องดูแลมักเป็นบทบาทของการเป็นแม่ที่ต้องดูแลคนในความปกครอง ซึ่งก็เหมือนกับนางพญาผึ้งที่ต้องดูแลความปลอดภัย และต้องยอมแม่แต่จะทำลายผู้ที่อยู่ใต้อาณัติของตนเอง

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนความชั่วร้าย

ปีศาจชอมบี้ เป็นสัญลักษณ์พิเศษที่อยู่ในประเภทนี้ กล่าวคือ สิ่งไร้ชีวิตที่ต้องทำร้ายมนุษย์เพื่อการอยู่รอดคือ ดีมีกินเลือดและเนื้อมนุษย์ ปีศาจชอมบี้จึงเป็นตัวแทนของความชั่วร้ายที่ต้องถูกทำลายให้หมดสิ้นไป เพราะมนุษย์เปรียบได้กับความดี จึงได้รับหน้าที่เข้ามาเป็นผู้ทำลายชอมบี้หรือความชั่วร้าย หรืออีกนัยหนึ่ง การเปรียบว่ามนุษย์มีทั้งด้านดีและเลว จึงต้องทำการเก็บความเลวไว้ข้างในไม่ให้ออกมา โดยมีสังคม (มนุษย์) เป็นผู้ขัดเกลาหรือตรวจตราไม่ให้สามารถนำความเลวออกมาใช้ข้างนอกได้

(3) สัญลักษณ์พิเศษแทนความเป็นชาย

สัญลักษณ์พิเศษที่อยู่ในประเภทนี้ คือ ปืน ถือเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่ผู้หญิงเป็นผู้ใช้เพื่อปราบปรามความชั่วร้ายอย่างซอมบี้ที่ถูกกำหนดให้เป็นผู้ชาย โดยมีปืนเป็นตัวแทนของผู้ชายที่ผู้หญิงใช้เป็นอาวุธสำคัญที่จะใช้ทำร้ายผู้ชายอย่างได้ผล ดังนั้น การที่ผู้หญิงจะมีอำนาจเหนือผู้ชายได้ หรือการที่ผู้หญิงจะมีสถานะที่เท่าเทียมกับผู้ชายได้ จะต้องเป็นผู้หญิงที่มีลักษณะของการถือปืน

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

มุมมองในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ นั้น เป็นการเล่าเรื่องในมุมมองพหุสูตร (The Omniscient) ที่ทำให้ผู้ชมทราบเรื่องราวได้จากตัวละครทุกตัว ว่าใครกำลังทำอะไร คิดอะไรอยู่ แต่การเล่าเรื่องนี้จะเน้นไปที่บทบาทของตัวละครหญิงหลักมากที่สุด นั่นก็คือ อลิซ จะเห็นได้จากการเปิดเรื่องขึ้นมา (หลังจากฉากที่เป็นปัญหาของเรื่อง) ก็จะมีอลิซเป็นผู้ที่ฟื้นขึ้นมา ซึ่งให้ความหมายว่า อลิซเป็นผู้ที่เผชิญกับการเข้ามาแก้ปัญหา ก่อนใคร เพราะสาเหตุที่อลิซความทรงจำขาดหายไปเป็นเพราะเธอกำลังได้รับรู้ปัญหา จึงมีผู้ทำให้เธอเสมือนตามอดชั่วคราว คือมองไม่เห็นปัญหานั้นๆ และจะเน้นให้เธอเริ่มที่จะจำได้เรื่อยๆ เหมือนกับว่าการได้เผชิญเรื่องราวด้วยตัวเธอเองนั้น เป็นวิธีการรักษาอาการความทรงจำที่หายไปของอลิซเอง

และสามารถระบุเพศของผู้ที่เล่าเรื่อง คือ ผู้หญิง เพราะจะเห็นว่าบทบาทได้ตกอยู่ที่ผู้หญิงมากที่สุด ทำให้ผู้หญิงเป็นตัวนำกลุ่ม และเป็นผู้สามารถไขปัญหาได้ก่อนใคร และผู้หญิงจะเป็นเพศที่ช่างสังเกต ช่างจดช่างจำ จะเห็นได้จากถึงแม้ว่าอลิซจะจำเหตุการณ์ก่อนหน้าไม่ได้ ต่อมาเธอก็ค่อยๆ ฟื้นความจำขึ้นมาได้เรื่อยๆ จากการได้เคยเข้าสังเกตการณ์เพียงไม่กี่ครั้งเท่านั้น ในองค์กรแห่งนี้ ทำให้เห็นว่าผู้หญิงได้มีบทบาทสำคัญในการแก้ปัญหาใหญ่ๆ อีกด้วย

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Resident Evil พบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงในเรื่องมีลักษณะของผู้หญิงแนวก้าวร้าว กล่าวคือ ต้องการล้มล้างระบบสังคมที่ผู้ชายเป็นผู้กำหนดขึ้นในสภาพของผู้หญิง (นางพญาผึ้ง) เพื่อให้ผู้หญิงได้ต่อสู้กันเอง หากว่าผู้หญิงนั้นสามารถเอาชนะสิ่งประตีสฐ์นี้ได้ เท่ากับว่าสามารถล้มสังคมแบบชายเป็นใหญ่ได้ในระดับหนึ่ง การต่อสู้นี้จึงทำให้เห็นถึงการถูกกดขี่จากผู้ชาย กล่าวคือ สร้างเครื่องควบคุมให้มีเพศเป็นเพศหญิง เพื่อให้ผู้หญิงหันหน้ากันเอง โดยมีผู้ชายเป็นฝ่ายดูอยู่ภายนอก ถึงแม้ว่าการประกอบอาชีพบางอย่างจะถูกยึดครองโดยผู้หญิงไป แต่ก็เป็นการทำหน้าที่โดยผ่านการกำหนดของผู้ชาย โดยลักษณะนิสัยของตัวละครแล้ว เป็นผู้ที่เชื่อมั่นในศักยภาพของตัวเอง ไม่ทำตามอย่างใคร ปลดปล่อยตัวเองออกจาก

พันธนาการของสังคมได้ ถึงแม้ว่าจะพบถึงการเปลี่ยนแปลงให้ฝ่ายชายไปบ้าง แต่ผู้หญิงก็สามารถเอาตัวรอดและเป็นฝ่ายกระทำแทนในที่สุด

เป้าหมายของผู้หญิงคือ การล้มล้างระบบสังคมแบบชายเป็นใหญ่นี้ให้หมดไป โดยทำลายผ่านตัวแทน (รวาง്മิ่ง) ที่ผู้ชายเป็นผู้กำหนดขึ้นมา เมื่อทำลายได้ เท่ากับว่าผู้หญิงได้ปลดปล่อยตัวเองออกจากสังคมที่กดขี่นี้ได้

4.2.8 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Charlie's Angels

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่องนี้ มีการดำเนินเรื่องราวแบบลำดับเรื่องราว และมีการตัดสลับเอาเรื่องราวในอดีตของแต่ละตัวละครมาปูเป็นพื้นฐานให้ผู้ชมได้รับรู้เบื้องหลังของแต่ละคนด้วย ซึ่งถือเป็นเหตุผลสนับสนุนของแต่ละฉาก

โดยเริ่มเรื่องจากการเข้าไปช่วยเหลือตัวประกันคนหนึ่งที่มีแหวนไททานเนียมที่บรรจุข้อมูลรายชื่อของคนที่อยู่ในโครงการคุ้มครองพยานปากสำคัญมาให้ได้ ก่อนที่จะถูกกำจัดไปจนหมด แต่ไม่สามารถจะนำแหวนสำคัญนั้นมาได้ พวกเขาจึงต้องรอแก้ไขปัญหากันอีก จนเมื่อได้รับคำสั่งจากชาร์ลีให้ไปช่วยตัวประกันอีกคนหนึ่ง ก็ไม่สามารถช่วยเหลือได้ แต่ก็ทำให้พวกเขาได้พบกับคนที่เป็นหัวหน้าสำคัญของเหตุการณ์นี้ นั่นคือ อดีตนางฟ้าคนหนึ่งชื่อ เมดิสัน เธอต้องต่อสู้กับเหล่านางฟ้าปัจจุบัน แต่เมดิสันกลับรู้จักจุดอ่อนของทั้ง 3 คน ทำให้นางฟ้าทั้ง 3 เสียท่า เรื่องราวจึงเริ่มวิฤกตมากขึ้น และจากการร่วมแรงร่วมใจกันสืบหาเบาะแส และต่อสู้กับอดีตนางฟ้า ทำให้พวกเขาสามารถเอาชนะเมดิสันได้ และกลับมารวมใจเป็นนางฟ้าชาร์ลีได้อีก

จากการเล่าเรื่องราวนี้นี้ ตัวละครแต่ละตัวต่างก็แสดงให้เห็นพื้นเพของตนให้ทราบถึงคุณสมบัติที่แต่ละคนมีจนได้กลายมาเป็นนางฟ้าได้ และแสดงให้เห็นว่าถ้ามีการร่วมมือในการทำงานก็จะสามารถฝ่าฝืนกับอุปสรรคและปัญหาไปได้ด้วยดี

ข. แก่นความคิด

ได้เสนอแก่นความคิดในเรื่องมิตรภาพระหว่างเพื่อน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนยากที่จะตัดขาดระหว่างกันได้ ความเป็นเพื่อนจะยังคงอยู่ และเมื่อคิดถึงกันจะอบอุ่นอยู่เสมอเหมือนไม่ได้อยู่อย่างโดดเดี่ยวตัวคนเดียว ถึงแม้จะอยู่ห่างกันบ้าง พบว่ามิตรภาพระหว่างเหล่านางฟ้า (นาตาลี อเล็กซ์ และดีแลน) อยู่ในกลุ่มของเพื่อนแท้ ที่ไม่ทอดทิ้งกันในยามลำบาก เชื่อมั่นในตัวของพวกเขาได้ อย่างสนิทใจ ซึ่งแตกต่างจากเมดิสัน อดีตนางฟ้าอีกคนของชาร์ลี ที่

ชีวิตไม่ต้องการเพื่อน ไม่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ไม่ชอบการทำงานเป็นทีม ชอบแยกตัวอยู่อย่างโดดเดี่ยว ทำให้เมตสันเป็นคนไร้เพื่อนที่รู้ใจและเข้าใจในตัวเธอ ซึ่งทำให้เธอเป็นฝ่ายพ่ายแพ้เมื่อต่อสู้กับพลังกลุ่มอย่างตัวละครเอกทั้ง 3 ตัว

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง Charlie's Angel : Full Throttle มีฉากทั้งหมด 25 ฉาก ประกอบด้วย ผับ สำนักงานนักสืบ บ้าน ถนน ท่าเรือ ทางเข้าโรงละคร โรงแรม เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.18 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์ เรื่อง Charlie's Angel

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	ผับ	9
2.	บ้าน	7
3.	สำนักงานนักสืบ Charles Townsend	6
4.	บ้านอเล็กซ์	4
5.	Hollywood	4
6.	ชายทะเล	3
7.	ท่าเรือ (San Pedro Harbor)	3
8.	โรงเรียน	3
9.	บ้านนาตาลี	2
10.	ถนน	2
11.	โรงแรม Roosevelt Hot	2
12.	ค่ายทหาร	1
13.	สะพาน	1
14.	ลานบิน	1
15.	เครื่องบิน	1
16.	บ้าน Caulfield	1
17.	สนาม Coal Bowl	1
18.	Federal Correctional Institution	1
19.	สถานเลี้ยงเด็กกำพร้า	1
20.	ร้าน Treasure Chest	1
21.	เรือ	1

22.	บ้านแม่บอสลิย์	1
23.	บ้านเมดิสัน	1
24.	ตึก	1
25.	โรงละคร	1
	รวมทั้งสิ้น	59

จำนวนครั้งของการปรากฏจากรวมทั้งสิ้น 59 ครั้ง พบว่า บาร์หรือผับ เป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 9 ครั้ง รองลงมาคือ บ้าน 7 ครั้ง และสำนักงานนักสืบ Charles Townsend 6 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนฉากที่เหลื่อมมีลักษณะการปรากฏน้อยครั้ง จะพบว่าฉากนอกบ้านได้ถูกนำเสนอมากที่สุด เนื่องจากตัวละครหลักทั้ง 3 ต้องปฏิบัติงานข้างนอกเป็นหลัก

(1) ผับ เป็นฉากที่มีการนำเสนอมากที่สุดในเรื่อง โดยผับเป็นตัวแทนของพื้นที่สาธารณะที่ใครจะเข้ามาก็ได้ และไม่รู้จักกันมาก่อน ก็สามารถเข้าไปทำความรู้จักกันได้โดยไม่มีผู้ใดห้ามปราม ผับจึงเป็นที่ที่หนุ่มสาวเข้ามาหาความสนุกสนานและเพื่อนใหม่กันที่นี่ และนอกจากนี้ ความเป็นสาธารณะของผับ จึงทำให้ผู้ที่เข้ามาไม่สามารถรู้ได้ว่าเบื้องหลังของแต่ละคนเป็นเช่นไร ทำให้แต่ละคนสัมผัสหรือรู้จักกันแค่เพียงผิวเผินเท่านั้น

(2) บ้าน เป็นสถานที่ที่แสดงถึงการเป็นครอบครัว ให้ภาพของการอยู่ร่วมกัน พ่อ แม่ ลูก หรือคนรัก ที่เน้นความอบอุ่นและความปลอดภัย การช่วยเหลือกันและกัน บ้านหมายถึงพื้นที่ส่วนตัวของคนแต่ละคน และคนในบ้านต่างก็รู้จักกันและกันดี กล่าวเปิดเผยตัวตนของกันและกันให้รับรู้และบอกเล่าถึงปัญหาให้กันฟังได้ เช่น เมื่ออเล็กซ์กลับบ้านก็ได้เล่าเรื่องราวการผจญภัย (ทำงาน) กับเหล่าร้ายให้พ่อของเธอฟัง (ถึงแม้จะทำให้พ่อของเธอเข้าใจผิดไปบ้าง) เป็นต้น

(3) สำนักงานนักสืบ Charles Townsend นับเป็นสถานที่ทำงานแห่งหนึ่งของเหล่าตัวละครหญิงหลักทั้ง 3 ตัว กล่าวคือ สำนักงานนักสืบเปรียบเสมือนต้นตอแห่งปัญหาของเรื่องทั้งหมด เพราะตัวละครทั้ง 3 ตัว ต้องเข้ามารับฟังงานที่จะต้องทำต่อไป และตัวละครหญิงเหล่านี้ก็อยู่ในวัยทำงานที่ต้องหาเลี้ยงชีพตน ให้สังคมรับทราบว่าคุณค่าของเธอไม่ใช่คุณค่าเป็นการสร้างคุณค่าของตนให้สังคมรับรู้ทางหนึ่ง

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในเรื่อง Charlie's Angel : Full Throttle พบความขัดแย้ง

3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งระหว่างคนกับคนที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 3 คู่ คือ นาทาลี ดีแลน อเล็กซ์ และเมดิสัน ดีแลน และจัสติน เทอโรซ์ เมดิสันและชาร์ลี นาทาลี ดีแลน อเล็กซ์ และเมดิสัน เป็นการขัดแย้งกันในแง่ของการทำงานเป็นกลุ่มหรือทีม โดยนาทาลี ดีแลน และอเล็กซ์ทำงานร่วมกันมาก่อน และมีความสนิทสนมจนกลายเป็นเพื่อนสนิท และเวลาทำงานทั้ง 3 คนก็ต้องให้ความช่วยเหลือกันและกันแบ่งงานกันทำตามหน้าที่ รู้จักการทำงานแบบกลุ่ม เรียนรู้ที่จะเข้าใจกันแม้ไม่ต้องพูดกัน จะพบว่าดีแลนค่อนข้างจะรับไม่ได้ถ้าเพื่อนทั้ง 2 คนของเธอ จะออกจากการเป็นนางฟ้าแล้วไปแต่งงาน ส่วนเมดิสันเป็นตัวแทนของการเป็นปัจเจกชนนิยมอย่างมาก พบว่าเมดิสันไม่มีเพื่อนสักคนเดียว จากเรื่องราวของภาพยนตร์ทำให้ทราบว่าเธอเคยเป็นนางฟ้ามาก่อน และเคยทำงานเป็นกลุ่มกับเพื่อน แต่เธอก็ไม่สามารถทำงานได้ เพราะการที่ชอบทำงานคนเดียว ไม่ยุ่งเกี่ยวกับใคร ไม่สนใจที่จะช่วยเพื่อนในกลุ่ม จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เพื่อนๆ ร่วมกลุ่มต้องตายไป

ดีแลน และจัสติน เทอโรซ์ ทั้งคู่เคยเป็นคนรักกันมาก่อน และด้วยเรื่องในอดีตที่ดีแลนไม่พึงพอใจกับการกระทำของจัสติน จึงเป็นผู้แจ้งให้ตำรวจทราบ และทำให้เขาต้องถูกคุมขังเป็นเวลาหลายปี ทำให้จัสตินเจ็บใจและคิดจะแก้แค้นดีแลนในสักวันที่เขาได้ออกมา เมื่อดีแลนและจัสตินได้พบกัน ความมือคดต่อกันจึงทำให้ทั้งคู่ต้องต่อสู้เพื่อชิงแหวน แต่จัสตินรับงานนี้มาเพื่อที่จะได้แก้แค้นนาทาลีเป็นการส่วนตัว

เมดิสันและชาร์ลี ทั้งคู่เคยผ่านการเป็นลูกจ้างกับนายจ้างมาก่อน แต่เมดิสันได้เคยทำให้เพื่อนๆ ในทีมต้องตาย เมดิสันจึงโทษชาร์ลีว่าเป็นเพราะเขาไม่ได้ให้ความสำคัญกับเธอมากนัก (ต้องการงานเพียงผู้เดียว) สุดท้ายก็ลาออกจากการเป็นนางฟ้าและผูกใจเจ็บชาร์ลี รวมทั้งเหล่านางฟ้าปัจจุบันด้วย แท้จริงนั้นเมดิสันไม่ได้ต้องการที่จะเป็นผู้ที่อยู่ภายใต้อำนาจของผู้ชาย หรือรับการบังคับบัญชาจากใคร ต้องการการเป็นอิสระ จึงเลือกที่จะยืนอยู่เหนือผู้ชายให้ได้

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

พบความขัดแย้งภายในจิตใจกับตัวละครที่ชื่อ ดีแลน และเมดิสัน

ดีแลน เป็นผู้หญิงคนเดียวในกลุ่มที่ยังไม่มีคนรักเป็นตัวเป็นตน ทำให้เธอไม่
 อยากให้เพื่อนๆ ในกลุ่มต้องลาออกจากการเป็นนางฟ้าเพื่อไปแต่งงาน อยากให้อยู่ด้วยกันต่อไป
 เพราะมิตรภาพความผูกพันที่ทำให้ดีแลนแทบจะรับไม่ได้ และเตรียมทำใจไว้ว่าสักวันเพื่อนทั้ง 2
 จะต้องเปลี่ยนไปมีคนอื่นแทน แต่อีกใจหนึ่งดีแลนก็อยากให้เพื่อนมีความสุขกับคนที่รักอย่าง
 แท้จริง เมื่อเห็นนาตาลีมีความสุขกับพีท และย้ายบ้านไปอยู่ด้วยกัน ยิ่งทำให้ดีแลนไม่กล้าเอ่ย
 ปากบอกความรู้สึกของเธอให้เพื่อนรับรู้ เนื่องจากไม่ต้องการเหนียวรั้งไว้ ทั้งๆ ที่ในใจไม่ต้องการ
 ให้เพื่อนออกจากกลุ่มนางฟ้า

เมดิสัน ชัดแย้งในเรื่องของความต้องการที่แท้จริง เมดิสันเป็นผู้หญิงที่มีความ
 โดดเดี่ยวมาก แต่จริงแล้วเมดิสันอิจฉาเหล่านางฟ้าทั้ง 3 คน ที่ทำงานและอยู่ร่วมกันเป็นทีม
 ช่วยเหลือกันและกัน แต่ในความเป็นจริงเมดิสันไม่มีใครเป็นเพื่อน ไม่มีความจริงใจให้กับใคร
 และในขณะเดียวกันก็ไม่มีใครจริงใจกับเธอด้วย ต่างทำงานให้กันเพื่อหวังผลประโยชน์ซึ่งกันและ
 กัน เมดิสันรักที่อยู่หรือทำด้วยตัวเอง แต่จริงๆ แล้วมีความเหงามาก ต้องการเป็นเหมือนนาตาลี
 ดีแลน และอเล็กซ์ที่เป็นเพื่อนที่ดีต่อกันอย่างจริงใจ

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

เป็นความขัดแย้งระหว่างเหล่านางฟ้าของชาร์ลีทั้ง 3 คน กับภารกิจสำคัญ คือ
 การที่ต้องช่วงชิงแหวนไททานเนียมที่บรรจุข้อมูลรายชื่อของคนที่อยู่ในโครงการคุ้มครองพยานปาก
 สำคัญ ซึ่งต้องทำการต่อสู้กันระหว่างนักสืบสาวกับองค์กรลึกลับที่ต้องทำการสังหารผู้ที่ล่วงรู้
 ความลับ ฝ่ายผู้หญิงที่เป็นนางฟ้าซึ่งมีบทบาทของการเป็นนักสืบต้องรู้ให้ได้ว่าใครอยู่เบื้องหลัง
 การทำงานนี้ และต้องค้นหาแหวนสำคัญนั้นให้ได้ จึงจะรู้ถึงความจริง และอีกฝ่ายต้องการแหวน
 เพื่อปกปิดความผิดสำคัญขององค์กร โดยใช้การต่อสู้เป็นตัวกลาง และจะพบว่าความขัดแย้งนี้
 เป็นตัวแทนระหว่างผู้หญิงทั้ง 2 ฝ่าย คือ หญิงดีกับหญิงร้าย มักจะไม่ลงรอยกัน ต้องมีฝ่ายใดอยู่
 และไปเสมอ และพบถึงบทบาทของผู้หญิงที่สามารถเข้าห้ำหั่นกันเองได้อีกด้วย และการที่เหล่า
 นางฟ้าต้องต่อสู้กับองค์กรลึกลับ ยังสามารถโยงเรื่องราวได้ว่า องค์กรนั้นอยู่ภายใต้การนำเมดิสัน
 ที่เป็นผู้หญิงด้วย ผู้หญิงจึงนับว่ามีบทบาทใหญ่ที่สุดที่สามารถควบคุมผู้ชายได้

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็น
 ผู้หญิง ในภาพยนตร์เรื่อง Charlie's Angel จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวนาตาลี ดีแลน อเล็กซ์
 และเมดิสัน โดยได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางร่างกาย

อเล็กซ์

หน้าตา จัดว่าเป็นคนสวยคนหนึ่ง เนื่องจากอเล็กซ์เป็นลูกครึ่งอเมริกัน - จีน จึงทำให้มีดวงตาสีเล็ก หรือที่เรียกว่าแบบสาวหมวย สีตาสีน้ำตาล ริมฝีปากกลางหนาเพียงเล็กน้อย คิ้วเข้มสีน้ำตาล จมูกโด่ง ใบหน้าเป็นกระ มักแต่งหน้าเข้ม แต่เน้นในโทนสีน้ำตาลเป็นหลัก

รูปร่าง ค่อนข้างผอม แต่ก็จัดว่าสมส่วน มีรูปร่างที่เล็กกว่านาตาลี และดีแลน สูงประมาณ 165 - 170 เซนติเมตร ผิวขาวสะอาด และเป็นผู้ดูแลรักษารูปร่างดีอยู่เสมอ

ผม มีความยาวขนาดกึ่งกลางหลัง สีดำสนิท ไว้ผมแฉกข้างแบบเปิดหน้าผาก เส้นผมเหยียดตรง พบการจัดแต่งทรงผมทั้งในช่วงเวลาทำงานและเวลาออกงานสังคม เช่น รวบผมดึงไปด้านหลัง หรือเกล้าผมขึ้นสูง เป็นต้น

การแต่งกาย เน้นการแต่งกายในโทนสีดำ โดยส่วนมากเป็นเสื้อผ้าเน้นรูปร่างผู้ใส่ ไม่ตามสมัยนิยมมากนัก แต่ดูดี เนื้อผ้าเป็นชุดหนึ่งในเวลาต้องต่อสู้กับศัตรู แขนสั้น เน้นกระโปรงที่สั้นเสมอ ในเวลาปกติ จะใส่เสื้อถักไหมพรม เสื้อยืดทั้งแขนสั้นแขนยาว และกระโปรงผ้าสั้นเนื้อเซา บางครั้งจะใส่กางเกงผ้า เสื้อเน้นลายสดใส รองเท้าเป็นรองเท้าสั้นแหลม รัดเส้นเพิ่มความสง่า และลักษณะที่ปราดเปรียวให้กับตนเอง

การตกแต่งร่างกาย ไม่เน้นการใส่เครื่องประดับร่างกายแต่อย่างใด ยกเว้นเพียงฉากที่ต้องออกงานสังคม (ประกาศผลรางวัลนักแสดงยอดเยี่ยม) ในตอนท้ายเรื่อง และมีการใช้กระเป๋าสตางค์แบบหนีบเพื่อเก็บของเล็กๆ น้อยๆ บ้างเป็นบางครั้ง

นาตาลี

หน้าตา จัดว่าเป็นคนสวยคนหนึ่ง ใบหน้าเรียวยาว ดวงตากลมเป็นประกาย มีสีตาสีเขียวอ่อน ริมฝีปากบาง คิ้วเข้มสีน้ำตาล จมูกโด่ง ใบหน้าเป็นกระ มักแต่งหน้าเข้ม แต่เน้นในโทนสีน้ำตาลและฟ้าเป็นหลัก

รูปร่าง ค่อนข้างผอมสูง แต่ก็จัดว่าสมส่วน มีรูปร่างที่เล็กกว่าดีแลน สูงประมาณ 170 - 175 เซนติเมตร ผิวขาวเหลือง และเป็นผู้ดูแลรักษารูปร่างดีอยู่เสมอ

ผม มีความยาวเกือบถึงกลางหลัง สีบรอนด์ทอง ไว้ผมแฉกข้างแบบเปิดหน้าผาก เส้นผมเป็นผมเส้นเล็กและหยักศกเล็กน้อยแบบธรรมชาติ พบการจัดแต่งทรงผมทั้งในช่วงเวลาทำงานและเวลาออกงานสังคม เช่น รวบผมดึงไปด้านหลัง หรือเกล้าผมเป็นมวย เป็นต้น

การแต่งกาย เน้นการแต่งกายในโทนสีดำ โดยส่วนมากเป็นเสื้อผ้าเน้นรูปร่างผู้ใส่ ไม่ตามสมัยนิยมมากนัก แต่ดูดี เนื้อผ้าเป็นชุดหนึ่งในเวลาต้องต่อสู้กับศัตรู แขนกุด กางเกงหนังรัดรูป ในเวลาปกติ จะใส่เสื้อเชิ้ตทับเสื้อสายเดี่ยวข้างใน กางเกงเป็นผ้า หรือยีนส์ฟอกสี

รองเท้าเป็นรองเท้าสันแหลม มีทั้งเปิดส้น และรัดส้น เพิ่มความสง่า และความเชิ่กที่ตามบุคลิกลักษณะของตัวละคร

การตกแต่งร่างกาย ไม่เน้นการใส่เครื่องประดับร่างกายแต่อย่างใด ยกเว้นเพียงฉากที่ต้องออกงานสังคม (ประกาศผลรางวัลนักแสดงยอดเยี่ยม) ในตอนท้ายเรื่อง และมีการใช้กระเป๋าแบบหนีบเพื่อเก็บของเล็กๆ น้อยๆ บ้างเป็นบางครั้ง

ดีแลน

หน้าตา จัดว่าเป็นคนสวยคนหนึ่ง ใบหน้าค่อนข้างอวบเล็กน้อย แต่ไม่ถึงกับอ้วน ค่อนข้างมีเนื้อมีหนัง ดวงตาเล็ก สีตาสีน้ำตาล ริมฝีปากอวบอิ่ม เคลือบลิปสติกสีแดงสดเสมอ คิ้วเข้มสีน้ำตาล จมูกโด่ง มักแต่งหน้าเข้ม แต่เน้นในโทนสีฟ้าเป็นหลัก

รูปร่าง ค่อนข้างอวบแต่ไม่จัดว่าอ้วน ค่อนข้างสมส่วนทั้งอก เอว สะโพก สูงประมาณ 170 – 175 เซนติเมตร ผิวขาวอมชมพู ดูสะอาด

ผม มีความยาวขนาดเกือบถึงกลางหลัง สีน้ำตาลแดงประกายทอง ไว้ผมแสกกลางแบบเปิดหน้าผาก เส้นผมเป็นผมเส้นเล็กและเป็นผมดัดเล็กน้อย พบการจัดแต่งทรงผมทั้งในช่วงเวลาทำงานและเวลาออกงานสังคม เช่น รวบผมตึงไปด้านหลัง หรือรวบผมเก็บไว้ และใส่หมวกคลุมเน้นความปราดเปรียว และทะมัดทะแมง เป็นต้น

การแต่งกาย เน้นการแต่งกายในโทนสีดำ โดยส่วนมากเป็นเสื้อผ้าเน้นรูปร่างผู้ใส่ ไม่ตามสมัยนิยมมากนัก แต่ดูดี ในช่วงที่ต้องต่อสู้กับศัตรู มักใส่เสื้อยืดมีแขนสั้นไว้ข้างใน และคลุมด้วยเสื้อแจ็กเก็ต กางเกงเป็นกางเกงผ้าขายาวสีดำ ส่วนในเวลาปกติ จะใส่เสื้อยืดทั้งแขนสั้นแขนยาว และกางเกงยีนส์ บางครั้งจะใส่กางเกงผ้า รองเท้าเป็นรองเท้าสันแหลม รัดส้น ในเวลาทำงาน หรือรองเท้าผ้าใบ เพื่อความสะดวกสบายความคล่องแคล่ว ปราดเปรียว

การตกแต่งร่างกาย ไม่เน้นการใส่เครื่องประดับร่างกายแต่อย่างใด ยกเว้นเพียงนาฬิกาข้อมือในบางฉากเท่านั้น เวลาที่ต้องออกงานสังคม (ประกาศผลรางวัลนักแสดงยอดเยี่ยม) ในตอนท้ายเรื่อง จะพบเพียงสร้อยคอที่มีจี้เล็กๆ มีการใช้กระเป๋าแบบหนีบเพื่อเก็บของเล็กๆ น้อยๆ บ้างเป็นบางครั้ง

เมดิสัน

หน้าตา จัดว่าเป็นคนสวยคนหนึ่ง ใบหน้าผอมและเรียวยาว ดวงตากกลมโต ค่อนข้างดู มีสีตาสีน้ำตาลเข้ม ริมฝีปากบาง เคลือบลิปสติกสีแดงสดเสมอ คิ้วเข้มสีน้ำตาล จมูกโด่งเป็นสัน มักแต่งหน้าเข้ม แต่เน้นในโทนสีน้ำตาลเป็นหลัก

รูปร่าง ค่อนข้างผอมสูง แต่ก็จัดว่าสมส่วน สูงประมาณ 172 – 175 เซนติเมตร ผิวขาว และพบว่าเป็นผู้ดูแลรักษารูปร่างดีอยู่เสมอ ไม่เห็นไขมันหรือก้อนเนื้อส่วนเกินด้วย

ผม มีความยาวในระดับกลางหลัง หรือเกือบถึงเอว สีดำสนิท ไว้ผมแฉกกลาง แบบเปิดหน้าผาก เน้นโบหน้าเรียว เส้นผมเป็นผมเส้นเล็กและเหยียดตรง จะปล่อยให้ผมอยู่เสมอไม่ว่าจะช่วงเวลาใด

การแต่งกาย เน้นการแต่งกายในโทนสีด้า โดยส่วนมากเป็นเสื้อผ้าเน้นรูปร่างผู้ใส่ ไม่ตามสมัยนิยมมากนัก แต่ดูดี เสื้อเป็นเสื้อรัดรูปแขนยาว ผ่าหน้า แบบสูท กางเกงหนัหรือ กางเกงผ้าแบบรัดรูป รองเท้าเป็นรองเท้านั้นแหลม มีทั้งเปิดส้น และรัดส้น การแต่งกายของเมดิสันจะเน้นที่ความสง่า และความเชิดที่ตามบุคลิกลักษณะของตัวเอง

การตกแต่งร่างกาย พบว่ามีการใส่สร้อยคอเงินแบบมีจี้เล็กๆ เท่านั้น ไม่พบการให้เครื่องประดับอื่นใด

(2) ลักษณะทางบุคลิกลภาพ

อเล็กซ์ มีลักษณะของความสดใส ช่างอ่อน ช่างประจบเอาใจทั้งพ่อ คนรักหรือเพื่อน จึงมีลักษณะของการเป็นคนช่างพูด ช่างเจรจา ไม่เป็นคนอ่อนแอ ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ เธอสามารถดูแลตัวเองได้ดี เนื่องจากมั่นใจในศักยภาพและความสามารถในการต่อสู้ของตัวเอง เป็นคนระมัดระวังตัวเองอยู่เสมอ เช่น จากที่เจสัน คนรักของเธอเข้ามาตะบ่าเพื่อทัก แต่อเล็กซ์กลับจับมือเขาไว้แล้วทும் เป็นการตอกย้ำว่าต้องระวังตนทุกฝีก้าว มีความเป็นอิสระสูง กล้าแสดงออก เช่น เดินยั่ววนแซกที่มาในร้านอาหารให้หลง (เพื่อจะได้ในสิ่งที่ต้องการ) อเล็กซ์ เป็นคนเปิดเผย ตรงไปตรงมา แต่บางครั้งก็พูดอะไรไม่รู้จักคิด คือ เล่าเรื่องการทำงานของตนให้พ่อของตนฟังแบบไม่ชัดเจน ทำให้เขาเข้าใจผิดนึกว่าเธอมีอาชีพของผู้หญิงบริการ เป็นต้น และที่สำคัญสามารถใช้กำลังในการต่อสู้ได้เก่งกาจเหมือนหรือมากกว่าผู้ชายด้วย

นาตาลี มีลักษณะของความสดใสมาก ขี้เล่น พบได้ในฉากแรกของเรื่องที่แต่งตัวแบบตุ๊กตา แล้วเดินพร้อมกับตุ๊กตาที่เป็นวัวโยก แต่แฝงไปด้วยความเชิดที่มีเสน่ห์มัดใจผู้ชายผ่านการแสดงท่าทางที่ยั่ววน แสดงออกถึงความรู้สึกในเรื่องของความรักกับพีท เป็นฝ่ายริเริ่มที่จะทำอะไรด้วยตัวเอง เช่น การตัดสินใจย้ายบ้านมาอยู่ร่วมกับพีท มีความเป็นอิสระในตนเอง ไม่ผูกมัดกับสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ เป็นต้น และที่สำคัญสามารถใช้กำลังในการต่อสู้ได้เก่งกาจเหมือนหรือมากกว่าผู้ชายด้วย

ดีแลน มีความคล่องแคล่ว ปราดเปรี้ยวไม่ว่าจะเป็นการทำงานหรือเวลาปกติ ค่อนข้างจะคิดมาก คิดถึงอนาคตที่เพื่อนทั้ง 2 คนออกจากการเป็นนางฟ้าแล้ว ตัวเองจะเป็นเช่นไร เมื่อคิดก็จะยอมรับไม่ได้ ชอบเก็บเรื่องกลุ้มใจไว้กับตนเอง ตรงไปตรงมา ไม่ค่อยเล่ารายละเอียด ในชีวิตของตนให้ใครรับรู้เท่าไรนัก แต่เป็นคนหัว สามารถใช้กำลังในการต่อสู้ได้เก่งกาจเหมือน หรือมากกว่าผู้ชายด้วย กล้าลุย กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง เช่น ชัดแย้งกับจัสตินคนรัก แต่เมื่อรู้ว่า เขาทำผิด ก็จะต้องรักษาความยุติธรรมให้ได้ ถึงแม้จะเป็นคนรักก็ตาม

เมดิสัน มีบุคลิกลักษณะที่ปราดเปรี้ยว ว่องไวทั้งในการเดิน การใช้อาวุธ และที่สำคัญสามารถใช้กำลังในการต่อสู้ได้เก่งกาจเหมือนหรือมากกว่าผู้ชายด้วย มีความสง่าอยู่เสมอไม่ว่าจะนั่งหรือยืน จะต้องกำหนดบุคลิกของตนให้ดูดีเสมอ เชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง รวมทั้งเชื่อว่ามนุษย์มีศักยภาพด้วยกันทุกคน เมดิสันจึงไม่ชอบที่จะทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เธอชอบอยู่ได้ด้วยตนเอง ฟังตนเองได้ มีความคิดและหลักการเป็นของตน คือ จะสร้างอำนาจเป็นของตนเองให้ได้

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

บทบาทของตัวละครหญิง เช่น นาตาลี ดีแลน และอเล็กซ์มีความคล้ายคลึงกัน คือ เป็นผู้หญิงที่อยู่ในวัยทำงาน มีอาชีพเป็นนักสืบหญิง แต่แตกต่างจากการเป็นนักสืบตรงที่ ต้องเสี่ยงภัยกับอันตรายมากมาย แต่ทั้ง 3 คนก็สามารถฟันฝ่าอุปสรรคได้อย่างง่ายดาย จึงได้เห็นภาพลักษณ์ของการเป็นผู้หญิงที่สมบูรณ์แบบไปทั้งรูปร่าง หน้าตา มีความเก่งกล้าในทุกรูปแบบ บทบาทที่สำคัญ คือ การเป็นฮีโร่หญิงที่ช่วยปกป้องความดีจากการรุกรานของเหล่าร้าย โดยจะทำในสิ่งที่ถูกต้อง เช่น ต้องชิงแหวนไททาเนียมจากตัวร้ายให้ได้ เพราะแหวนได้บรรจุรายชื่อผู้เป็นพยานสำคัญของรัฐบาล เท่ากับว่าเป็นการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ไม่ให้อันตรายตกอยู่ในอันตราย

นอกจากนี้ จะพบบทบาทของการเป็นคนรักของนาตาลี และอเล็กซ์ โดยเฉพาะนาตาลีที่เห็นได้เด่นชัด คือ ได้ย้ายเข้าไปอยู่รวมกันกับพีท คนรักอย่างเปิดเผย ด้วยการยังไม่ได้แต่งงาน แต่กำลังรอคอยคำขอแต่งงานจากเขาอยู่อย่างใจจดใจจ่อ แสดงให้เห็นว่าถึงแม้พวกเขาจะเป็นผู้หญิงที่มีความเก่งกาจขนาดใดก็ตาม แต่เธอก็ยังต้องการความรักจากผู้ชายอยู่นั่นเอง

คุณสมบัติที่สำคัญ คือ ความสามารถในการต่อสู้ ทั้งเตะ ต่อย มีไหวพริบ ปฏิภาณดี ฉลาด เช่น ปลอมตัวเป็นนักเต้นรำของร้านเหล้าแห่งหนึ่ง เพื่อจะได้เก็บข้อมูลบางอย่าง เช่น รอยนิ้วมือ เป็นต้น เป็นนักวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างแม่นยำ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี เป็นคนกล้าเสี่ยง เช่น อเล็กซ์เกาะติดอยู่กับตัวถังรถยนต์ที่กำลังแล่นด้วยความเร็วสูงเพื่อติดตั้งอุปกรณ์การดักฟังคนพูดคุยกันในรถ และการยึดมั่นในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน

มาก จะไม่ทิ้งกันและกัน จะพบว่า ในฉากทั้ง 3 คน ต้องวิ่งลงเรือยอร์ช นาตาลีและอเล็กซ์ลงได้ แล้ว แต่ดีแลนวิ่งหกล้ม เสียจังหวะไป แต่นาตาลีและอเล็กซ์ก็ไม่ได้วิ่งหนีและลงเรือเพื่อเอาตัวรอดไป พวกเขายังคงคอยดีแลนอย่างเอาใจช่วย จนดีแลนลงเรือมาได้ พวกเขาถึงได้จับหนีออกไป

บทบาทของเมดิสัน เป็นบทบาทของผู้หญิงเก่งที่อยู่ฝ่ายร้าย ถึงแม้ว่าเมดิสันเคยเป็นนางฟ้าของชาร์ลีมาก่อน แต่เธอก็ไม่พอใจกับการทำงานของเขา จนต้องลาออกมา และเลือกเส้นทางเดินด้วยตัวของตัวเอง จึงเห็นความกล้าเลือกที่จะทำตามคำสั่งของตนเองมากกว่าคำสั่งที่มาจากเครื่องลำโพงเสียงเท่านั้น และสามารถเป็นหัวหน้าของผู้ชายได้ และไม่พบบทบาทของการเป็นคนรัก ภรรยา หรือแม่ของใครด้วยในเรื่องนี้

จะพบว่าถ้าผู้หญิงเมื่อออกนอกเส้นทางของความดีไปแล้ว จุดจบที่พบมักเป็นความตาย เมดิสันถึงแก่ความตาย เนื่องจากจุดไฟแช็กจะโยนไฟไปทางเหล่านางฟ้าทั้ง 3 แต่สุดท้ายก็แพภัยตัวเอง โดยก๊าซที่อยู่รอบๆ ได้จุดระเบิดขึ้น เท่ากับเป็นการบอกว่าคนดีต้องได้รับการคุ้มครองอยู่เสมอ

คุณสมบัติของเมดิสัน มีความสามารถในการต่อสู้สูง แข็งแรง ชอบใช้เครื่องทุ่นแรง เช่น ปืน ในการต่อสู้ ปืนเป็นตัวแทนของการเป็นชาย ซึ่งเมดิสันครอบครองปืน เท่ากับว่าเธอมีลักษณะที่เหมือนเพศชาย คือ แข็งแกร่ง อยู่ตามลำพัง ไม่จับกลุ่มกันอยู่อย่างผู้หญิง มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนที่จะทำสิ่งใดก็ตามต้องสำเร็จ สุขุม รอบคอบ และมีความนิ่งไม่หวั่นไหวไปกับการกระทำของตน เช่น ยิงคนอื่น (เรย์ คาร์เตอร์ นาตาลี ดีแลน และอเล็กซ์) ได้หน้าตาเฉย เป็นต้น

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

นาตาลี ดีแลน และอเล็กซ์ เป็นผู้หญิงในวัย 20 ปลายๆ ที่มีอาชีพการงานทำเป็นนักสืบให้กับสำนักงานนักสืบของชาร์ลี มีฐานะทางเศรษฐกิจดี เป็นผู้หญิงโสดที่ยังไม่ได้แต่งงาน แต่มีความเป็นสมัยใหม่ คือ การอยู่ร่วมกันกับผู้ชายที่เป็นคนรักในขณะที่ยังไม่ได้แต่งงาน เช่น พឹทกับนาตาลี การทำงานของทั้ง 3 คน จะพบว่า เป็นเหมือนผู้ให้ความช่วยเหลือต่อสังคม ในฐานะ "ฮีโร่หญิง" ที่ทำความดี ด้วยการต่อสู้กับผู้ร้าย เพื่อปกป้องผู้คน

เมดิสัน มีสถานภาพของผู้หญิงโสดที่ไร้ซึ่งคนรัก อยู่ตามลำพังเพียงคนเดียวในคฤหาสน์หรู ไม่พบภาพของผู้หญิงที่มีอาชีพอย่างเด่นชัด เข้าใจว่าเธอคงเป็นตัวการสำคัญในการขโมยแหวนที่มีรายชื่อยานสำคัญ เพื่อขายต่อให้กับผู้ที่ทำความผิดและต้องการฆ่าปิดปากยาน

สำคัญที่จะโยนโยมมาถึงตนเอง เมดิสันจึงมีสถานภาพของการเป็นผู้หญิงที่ร่ำรวยคนหนึ่งจากการทำงานที่ทุจริต แต่ยังสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างไม่เดือนร้อน นับว่าเมดิสันเป็นผู้หญิงที่เก่ง สามารถดำรงชีวิตท่ามกลางอันตรายรอบด้านได้อย่างดี

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

ผู้หญิงในภาพยนตร์เรื่อง Charlie's Angels : Full Throttle นี้ทั้ง 4 คนต่างก็มีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนอย่างเต็มเปี่ยม เชื่อในศักยภาพทางด้านร่างกายว่าสามารถปกป้องดูแลตนเองได้ดี จึงพบภาพของการต่อสู้ที่มีทั้งเตะและต่อย รวมทั้งความฉลาดในการคิดและตัดสินใจทำในสิ่งที่เสี่ยงต่ออันตรายทั้งปวง เช่น คิดว่าเรย์ คาร์เตอร์ ผู้ว่าการสหรัฐฯ เป็นหนึ่งในองค์กรลับที่ต้องการแหวนมาขาย สิ่งที่พวกเธอคิดจึงเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เพราะเรย์เป็นเช่นนั้นจริงๆ โดยรู้ได้จากการที่อเล็กซ์เสียงแอมป์ข้างรถในขณะที่รถกำลังวิ่งเพื่อติดตั้งเครื่องดักฟังโทรศัพท์

จากความคิดที่ว่า การมีเพื่อนจะทำให้งานไม่สำเร็จของเมดิสัน ทำให้เห็นว่าเมดิสันมักอยู่ตัวคนเดียว ไม่เชื่อว่ามีมิตรภาพระหว่างเพื่อนจะเป็นสิ่งดี เนื่องจากการที่ยึดความคิดของตนเองเป็นหลักสำคัญในการทำงาน เพื่อนจึงไม่จำเป็นสำหรับเมดิสัน และเธอจะดูแลกลุ่มนางฟ้าทั้ง 3 อยู่เสมอว่าไม่สามารถทำอะไรได้ถ้าไม่มีการช่วยเหลือกัน ซึ่งแตกต่างจากความคิดของนาตาลี ดีแลน และอเล็กซ์ที่ยึดมั่นในการทำงานเป็นกลุ่มที่จะสามารถฟันฝ่าอุปสรรคไปได้โดยง่าย พบว่า ในความคิดของดีแลนที่ว่าถ้าเพื่อนของตนทั้งสอง ลาออกไปแต่งงาน แล้วเหลือดีแลนคนเดียว เธอก็ยังมีเพื่อนใหม่อีก 2 คนเข้ามาเรื่อยๆ แสดงว่าผู้หญิงกลุ่มนี้จะไม่ทำงานเพียงลำพัง เมื่อยึดมั่นกับการเป็นกลุ่มแล้ว จะต้องให้ความช่วยเหลือกันและกัน ทำงานร่วมกัน และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นๆ และแบ่งกันทำในสิ่งที่แต่ละคนมีความสามารถ ทุกอย่างจึงสำเร็จด้วยดี เช่น สามารถกำจัดเมดิสันได้ เท่ากับเป็นการกำจัดผู้ที่ขัดแย้งกับความคิดของตัวเองด้วย

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับสถาบันต่างๆ ได้เกิดขึ้นกับตัวละคร นาตาลี ดีแลน อเล็กซ์ และเมดิสันกับสถาบันต่างๆ ดังนี้

(ก) สถาบันทางสังคม

พบว่าตัวละครหญิงเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ที่ทำหน้าที่ปกป้องคุ้มกันภัยจากเหล่าอาชญากร มีฐานะเสมือนเป็น "ฮีโร่หญิง" โดยยึดอาชีพของการเป็นนักสืบฝีมือเก่งกาจที่มีความสามารถในการต่อสู้เพื่อปกป้องสังคม จากในเรื่องจะเห็นว่า เหล่านางฟ้าต้องไปช่วงชิงแหวนที่กำความลับเกี่ยวกับความเป็นความตายของพยานปากสำคัญในคดีต่างๆ จากการ

ถูกตามล่าของคนที่จะเดือดร้อนถ้าพยานเหล่านี้ยังมีชีวิตอยู่ และสังคมได้ให้การยอมรับการมีฮีโร่
หญิงเกิดขึ้นแทนฮีโร่ชายที่มีมานานและได้รับการยอมรับมาก่อนหน้านี้แล้ว

(ข) สถาบันการศึกษา

นาตาลี ดีแลนและอเล็กซ์ ต่างต้องเกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษาแทบทุกคน แต่ในภาพยนตร์ จะเห็นแต่เพียงภาพในด้านการศึกษาของอเล็กซ์เท่านั้น ซึ่งเป็นภาพที่เน้น
เรื่องราวเกี่ยวกับความทรงจำที่เป็นภูมิหลังของตัวละครแต่ละตัว อเล็กซ์เป็นผู้หญิงที่เรียนเก่ง ทำ
ให้เธอมีความรู้ ความสามารถ และความทรงจำที่ดี ส่วนนาตาลีและดีแลนจะไม่เห็นภาพของ
การศึกษาอย่างเด่นชัดนัก

(ค) สถาบันครอบครัว และเพื่อน

โดยสถาบันนี้ จะเน้นไปที่ตัวละครหลักหญิงทั้ง 3 ตัวเป็นสำคัญ คือ นาตา
ลี ดีแลน และอเล็กซ์ ที่เน้นความสำคัญของการเป็นครอบครัวมากที่สุด อาทิ อเล็กซ์ที่กลับบ้าน
นั่งคุยถึงการทำงานของเธอให้ผู้เป็นพ่อฟัง หรือการที่นาตาลีย้ายเข้าไปอยู่รวมกันกับพี่ชายคน
รัก ดังนั้น ผู้หญิงกับครอบครัวจึงหนีกันไม่ได้ เพราะผู้หญิงบางคนถึงแม้มีความสามารถในการ
ทำงาน แต่ก็ยังมารับบทหนักของครอบครัวได้

ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน เป็นเรื่องหลักของภาพยนตร์เรื่องนี้ ให้เห็น
ความแตกต่างระหว่างการอยู่เป็นกลุ่มกับการอยู่อย่างโดดเดี่ยว (เมดิสัน) ถ้าอยู่กับครอบครัว
(ถึงแม้ดีแลนไม่มีครอบครัว แต่ก็ถือว่าเพื่อนเป็นครอบครัวด้วย) ก็ยังมีที่ปลดปล่อยความรู้สึก
ความในใจของตนออกมาให้ผู้ที่เราใจได้มากที่สุดรับรู้ ถ้าอยู่อย่างโดดเดี่ยว ความระแวงจะทำให้
ตนเองไม่มีความสุข และไม่สามารถเข้ากันได้ดีกับการเป็นกลุ่มอื่นๆ

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ ลำโพงเสียง และแว่น

จากการศึกษา สามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 2 ประการ ได้
2 ประเภท คือสัญลักษณ์พิเศษแทนความลึกลับ และสัญลักษณ์พิเศษแทนตัวกลาง ซึ่งมี
รายละเอียดดังนี้

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนความลึกลับ

ซึ่งสัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ คือ ลำโพงเสียง ถือเป็นตัวแทนของชาร์ลีในการ
พูดคุยกับนางฟ้า เหมือนกับร่างทรงที่เป็นตัวกลางระหว่างมนุษย์กับสิ่งที่มองไม่เห็น ทั้งนาตาลี ดี
แลน และอเล็กซ์ต่างก็ไม่เคยเห็นโฉมหน้าที่แท้จริงของชาร์ลี เพียงแต่ได้ยินแค่เสียงของเขาพูด

ผ่านลำโพงเท่านั้น แสดงถึงการเป็นคนซึ่งมลายในสิ่งที่มองไม่เห็นของทั้ง 3 คน แต่คนที่ไม่เชื่อในเรื่องที่มองไม่เห็น จะเป็นเมดิสัน ที่สุดท้ายเธอก็ยังลำโพงทิ้ง เป็นการตอกย้ำว่า เธอไม่เชื่อในสิ่งที่มองไม่เห็น (ซาริลี)

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนตัวกลาง

สัญลักษณ์ประเภทนี้ คือ แหวน ซึ่งไว้บรรจุข้อมูลสำคัญคือ รายชื่อของคนที่อยู่ในโครงการคุ้มครองพยาน ที่ต้องเก็บเป็นความลับ มิฉะนั้นผู้ที่มีรายชื่ออยู่จะต้องถูกตามล่าเพื่อฆ่าปิดปาก แหวนจึงถูกผลิตขึ้นมาเพื่อแอบซ่อนความลับสำคัญนี้ และเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องแย่งชิงกันในหลายฝ่าย ทั้งฝ่ายดี คือ การปกป้อง ฝ่ายร้าย คือ การทำลาย ดังนั้น แหวนจึงเป็นตัวกลางสำคัญที่ทำให้เกิดการต่อสู้เพื่อแย่งชิงมาตอบสนองของเหตุผลของแต่ละฝ่ายดังที่ได้กล่าวมา

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

ในภาพยนตร์เรื่องนี้ เป็นการเล่าเรื่องในมุมมองพหุสูตร (The Omniscient) โดยเล่าเรื่องที่เน้นให้ทราบถึงความเป็นไปของตัวละครแต่ละตัว รู้ถึงที่มาที่ไป ภูมิหลัง ความเป็นอยู่ได้เป็นอย่างดี ทำให้เข้าใจถึงเหตุผลในพฤติกรรมนั้นๆ ว่าเกิดขึ้นเพราะสาเหตุใด แต่จะเน้นไปที่ตัวละครผู้หญิงเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากผู้เล่าเป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย ดังนั้น ผู้ชายในเรื่องจึงเป็นได้เพียงแค่ไม้ประดับที่ไม่ได้มีบทบาทมากแต่อย่างใด ตัวละครชายบางตัวก็ถูกนำเสนอแบบไม่มีที่มาที่ไปอยู่ๆ ก็มา อยู่ๆ ก็ไป เป็นต้น เป็นเพียงส่วนประกอบที่ทำให้ผู้หญิงโดยเฉพาะทั้ง 3 นางฟ้ามีคู่ต่อสู้ที่ครบคน การเล่าเรื่องจึงเน้นหนักไปที่บทบาทของผู้หญิงทั้ง 4 คนมากกว่า

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Charlie's Angels : Full Throttle พบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงในภาพยนตร์ถูกกำหนดสร้างให้เป็นภาพของผู้หญิงที่มีลักษณะแตกต่างไปจากภาพเดิมๆ คือมีลักษณะของการเป็นผู้หญิงที่เต็มไปด้วยความกล้าหาญ กล่าวคือ ได้กำหนดให้ผู้หญิงเป็นฝ่ายชนะ ซึ่งได้ให้ความหมายว่าผู้หญิงได้รับการปลดเปลื้องตนเองจากภาวะการถูกบังคับในสังคมแบบชายเป็นใหญ่ เนื่องจากได้พัฒนาตนให้มีความสามารถมากขึ้นทั้งในเรื่องของความรู้ความสามารถในการต่อสู้ มีพลังกำลัง สามารถต่อสู้ได้แม้กระทั่งกับผู้ชาย ผู้หญิงจึงไม่ได้ตกเป็นเหยื่อของผู้ชายอีกต่อไป แต่กลับกลายมาถูกกำหนดบทบาทให้ผู้หญิงที่มีความสามารถเหมือนกันมาทำหั่นกันเอง กล่าวได้ว่า เมื่อผู้ชายไม่มีบทบาทในการต่อสู้เท่าเทียมกันกับผู้หญิง บทก็สร้างให้ผู้หญิงต้องต่อสู้กันเอง

นอกจากนี้ เรื่องราวไม่ได้เน้นถึงการมีครอบครัวของตัวละครหญิงมากนัก แต่จะเน้นให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ผู้ชายจึงเป็นเพียงตัวประกอบหรือผู้ให้การช่วยเหลือผู้หญิงเท่านั้น

4.2.9 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Riding In Cars With Boys

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง Riding In Cars With Boys มีการดำเนินเรื่องราวที่ย้อนเวลากลับไป กลับมาระหว่างอดีตและปัจจุบัน กล่าวคือ มุ่งเล่าเรื่องชีวิตของตัวเอกที่ชื่อ เบเวอร์ลี โดโนฟรีโอ ในวัย 15 ปี และวัย 35 ปี สลับไปมา โดยเรื่องราวเริ่มที่ปัญหาของเบเวอร์ลีที่ขอยกทรงจากพ่อ เป็นของขวัญวันคริสต์มาส แต่ผู้เป็นพ่อไม่ยอมให้ และมองลูกสาวด้วยสายตาแปลกไป ทำให้เด็กสาวผู้นี้กลายเป็นมีปัญหาจากครอบครัวไป เรื่องราวดำเนินไปเรื่อยๆ จนกระทั่งเบเวอร์ลีโตเป็นสาว ถึงแม้เธอจะเรียนเก่งและอยากก้าวเข้าไปเรียนมหาวิทยาลัยเหมือนคนอื่นๆ แต่เธอก็ยังเป็นเหมือนกับเด็กวัยรุ่นสาว ๆ ทั่วไปที่ยังหลงไหลคลั่งไคล้ในเรื่องของผู้ชาย และมักทำตัวแหกกฎอยู่เสมอ

และปัญหาก็ได้เกิดขึ้น เมื่อเบเวอร์ลีตั้งท้องกับเรย์ ฮาเช็ก ผู้ชายที่พบกันในงานปาร์ตี้แห่งหนึ่ง ความฝันที่เธอจะเรียนต่อไฮสกูลให้จบต้องถูกทำลายลง และได้ลาออกจากโรงเรียน เบเวอร์ลีแก้ปัญหาด้วยการแต่งงานกับเรย์ เพื่อขจัดปัญหาการตั้งท้องโดยไม่แต่งงานไป

ทั้งคู่น่าจะมีความสุข แต่ปัญหาที่ตามมาคือ การที่เรย์ติดยา และผลาญเงินทั้งหมดที่เธอเก็บสะสมเพื่อเรียนต่อไปจนหมด ชีวิตแต่งงานเริ่มพังทลาย และสุดท้ายทั้งคู่หย่ากัน โดยเบเวอร์ลีเป็นฝ่ายดูแลลูกเอง จากการดิ้นรนสุดท้ายเบเวอร์ลีก็สามารถเรียนจบและทำงานเป็นนักเขียนได้สำเร็จ

เป็นโครงเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาที่ผู้หญิงคนหนึ่งเป็นผู้เริ่มต้น และรับผิดชอบด้วยตัวของตัวเอง จนสุดท้ายความพยายามของเธอก็เป็นผลสำเร็จได้ในสิ่งที่เธอปรารถนา แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้หญิงที่ต่อสู้ด้วยตัวเองเป็นอย่างดี

ข. แก่นความคิด

ได้เสนอแก่นความคิดหลักที่ว่า ชีวิตอยู่ที่การลิขิตได้ด้วยตัวเอง เมื่อสามารถสร้างชีวิตได้เพียงวันเดียว ก็สามารถทำลายได้เพียงวันเดียวเช่นกัน อยู่ที่การเลือกที่จะใช้ชีวิตเช่นไร จะพบถึงการเดินทางของตัวละครหญิงหลัก เบเวอร์ลี และการที่เธอปฏิเสธที่จะยอมจำนนต่ออุปสรรคที่กีดขวางเส้นทางของความฝันในการหาทุนเรียนต่อ และได้ทำงานเป็นนักเขียนตามที่ตั้งใจไว้ จากชีวิตในตอนแรกที่เธอเป็นเด็กวัยรุ่นกำลังคึกคะนอง อยากรู้ อยากทดลอง ทำให้ชีวิตของเธอหักเหจากการเป็นเด็กที่เรียนหนังสือเก่ง ต้องออกจากโรงเรียน และมีลูกด้วยวัย 15 ปี แต่เบเวอร์ลีมีความทะเยอทะยาน ไม่ยอมแพ้ต่อโชคชะตา เธอเลือกที่จะเก็บเงินสะสมเป็นทุนในการเรียนและ ตั้งใจเรียนหนังสือเพื่อให้จบไฮสกูล และสุดท้ายก็สามารถสร้างชีวิตใหม่ได้เป็นผลสำเร็จ

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง Riding In Cars With Boys มีฉากทั้งหมด 21 ฉาก ประกอบด้วย ห้องนอน ห้องนั่งเล่น ห้องครัว ห้องน้ำ ถนน ร้านอาหาร ลานจอดรถ โรงพัก โบสถ์ โรงพยาบาล สวนสาธารณะ ท่าเรือ บัมน้ำมัน มหาวิทยาลัย และตึกใหญ่ เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.19 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์ เรื่อง Riding In Car with Boys

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	ถนน	12
2.	ห้องนั่งเล่น	9
3.	ร้านอาหาร	7
4.	รถ	5
5.	ห้องนอน	5
6.	ห้องครัว	4
7.	ร้านอาหาร	3
8.	งานปาร์ตี้	2
9.	สถานีตำรวจ	2
10.	โบสถ์	2
11.	สวนสาธารณะ	2
12.	บ้านคนอื่น	2
13.	หน้าบ้าน	2
14.	ตึกใหญ่	1
15.	ลานจอดรถ	1
16.	ริมสระน้ำ	1
17.	น้ำตก	1
18.	บัมน้ำมัน	1
19.	ห้องคนไข้ในโรงพยาบาล	1
20.	สำนักงาน	1
21.	ท่าเรือ	1
	รวมทั้งสิ้น	65

จำนวนครั้งของการปรากฏจากเหล่านี้จำนวนทั้งสิ้น 65 ครั้ง พบว่าถนนเป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 12 ครั้ง รองลงมาคือ ห้องนั่งเล่น 9 ครั้ง และร้านอาหาร 7 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนฉากที่เหลือมีลักษณะการปรากฏน้อยครั้ง จะพบว่าฉากนอกบ้านเป็นฉากที่ถูกนำเสนอมากที่สุด

(1) ถนน เป็นฉากที่พบมากที่สุดในเรื่อง เป็นตัวแทนที่แสดงถึงการเดินทางของเบเวอร์ลี่ที่พยายามจะแสวงหาความสำเร็จในการเรียน และการทำงาน พบว่าเบเวอร์ลี่มีความเกี่ยวข้องกับเส้นทางสาธารณะนี้มาก จะพบว่าในระหว่างการเดินทางของเธอกับเจสันที่จะไปหาเธรี่ เรื่องราวต่างๆ ที่เป็นปมปัญหาในอดีตก็เดินทางไปพร้อมๆ กับเบเวอร์ลี่และเจสันด้วย ตัวละครเลือกที่จะใช้ถนนเป็นจุดศูนย์กลางของเรื่องในการบอกเล่าเรื่องราวชีวิตของตัวเองกับผู้ชายหลายๆ คนที่เข้ามาในชีวิต ดังชื่อเรื่องที่แปลความหมายได้ว่าขับรถเล่นกับผู้ชายหลายคน เปรียบเป็นการใช้ถนนเป็นเส้นทางที่ทำให้ชีวิตของตัวละครแต่ละตัวหักเหเมื่อเกี่ยวข้องกับผู้ชาย เช่น การไปงานปาร์ตี้ของเบเวอร์ลี่ในช่วงวัยรุ่น ที่ทำให้เธอผิดหวังจากคนที่แอบชอบ และเลยเถิดถึงการมีความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งกับเธรี่ หรือการที่เจสันในตอนโตมีโอกาสที่จะไปเรียนที่อินเดียร่วมกับอามิเลีย

(2) ห้องนั่งเล่น เป็นสถานที่เชื่อมต่อความเป็นส่วนตัวกับโลกภายนอก อยู่ที่มีการเลือกของตัวละครที่ต้องการจะเลือกไปทางใด ระหว่างการออกไปเผชิญกับโลกภายนอกด้วยตัวเอง หรือการที่จะยังอยู่ในอ้อมกอดของความเป็นครอบครัว ความอบอุ่น และความปลอดภัยภายในบ้าน ในที่นี้เบเวอร์ลี่เลือกที่จะยืนอยู่ฝั่งการเผชิญกับโลกภายนอก เพราะการตัดสินใจแต่งงานเพื่อกู่หน้าของครอบครัว

(3) ร้านอาหาร เป็นสถานที่ของการสังสรรค์ในรูปแบบหนึ่งคล้ายกับผับ แต่แตกต่างกันตรงที่ผับง่ายต่อการรู้จักกัน แต่ร้านอาหารจะไปในหมู่คนที่รู้จักกันอยู่แล้ว ในที่นี้ร้านอาหารเป็นเหมือนการหล่อเลี้ยงชีวิตของคนให้ดำเนินต่อไปได้ โดยเฉพาะเบเวอร์ลี่ทำงานอยู่ในร้านอาหาร เท่ากับเป็นการดำรงชีพของตนในอีกทางหนึ่ง

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในเรื่อง Riding In Cars With Boy พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 3 คู่ คือ เบเวอร์ลี่และเธรี่ เบเวอร์ลี่และพ่อ เบเวอร์ลี่และเจสัน

เบเวอร์ลีและเรย์ โดยเบเวอร์ลีไม่มีความต้องการที่จะแต่งงานกับเรย์ แต่เป็นเพราะเธอท้องกับเขา ทำให้ต้องการจะกักหน้ำให้กับครอบครัว ชีวิตระหว่างเบเวอร์ลีและเรย์ไม่ได้พบกับความสุขเท่าที่ควร เบเวอร์ลีต้องการเวลาและการเก็บเงินเพื่อเรียนต่อ แต่เรย์กลับกลายเป็นคนติดยาและใช้เงินที่เบเวอร์ลีเก็บไว้จนหมด ทำให้ทั้งคู่ต้องแตกหัก และหย่าขาดกันในที่สุด ความขัดแย้งของทั้งคู่บ่งบอกถึงอุดมการณ์ที่สวนทางกัน ในขณะที่เบเวอร์ลีมีความทะเยอทะยานต้องการทำให้ความฝันเดิมของเธอเป็นจริง แต่เรย์ต้องการมีชีวิตอยู่ไปวันๆ ไม่มีความฝันในชีวิต เนื่องจากสิ่งที่เขาต้องมารับผิดชอบก่อนถึงวัยอันควร ทำให้เขาแบกรับภาระไม่ไหว

เบเวอร์ลีและพ่อ ขัดแย้งในเรื่องของการดำเนินชีวิตที่ต้องเป็นไปตามขั้นตอน ปัญหาความขัดแย้งเริ่มที่เบเวอร์ลียังอยู่ในวัยเด็กที่ชอยกทรงเป็นของขวัญวันคริสต์มาสจากพ่อ เนื่องจากความคิดที่ว่าเธอโตเป็นสาวแล้ว แต่พ่อของเธอกลับไม่พอใจ เพราะมองว่าลูกสาวยังอยู่ในวัยเด็ก ทำให้คิดว่าลูกสาวอาจจะกลายเป็นเด็กใจแตกในที่สุด และจากความขัดแย้งนี้เองที่เป็นชนวนสร้างความอยากรู้ให้กับเด็กสาววัยรุ่นที่พ่อแม่ค่อนข้างเคร่งครัดกับศีลธรรมอันดีงาม ชีวิตของเบเวอร์ลีจึงพลิกผัน ไม่กล้าแม้แต่จะบอกความจริงเรื่องต่างๆ อาทิ เรื่องการตั้งครรภ์ให้พ่อกับแม่รู้ได้ เพราะเหมือนกับว่าเธอไม่ได้รับความสนใจจากครอบครัว โดยเฉพาะพ่อของเธอที่สนิทสนมกับเธอมากที่สุดในชีวิต เพราะความรู้สึกถึงการถูกทรยศ และการสูญเสียความไวใจไป ทำให้ทั้งคู่จึงไม่สามารถเดินทางไปด้วยกันได้อีก

เบเวอร์ลีและเจสัน สถานภาพของคนทั้งคู่ คือเป็นแม่ลูก ที่มีวัยห่างกันเพียง 15 ปี จึงเป็นความขัดแย้งในเรื่องที่ว่า คนที่อยู่ในวัยที่เพิ่งผ่านวัยเด็กยังมีวุฒิภาวะน้อยต้องเลี้ยงเด็กที่เป็นลูกของตัวเอง ซึ่งขัดกับความจริงที่ว่า ผู้ที่เป็นผู้ใหญ่แล้วสมควรจะเป็นแม่คนมากกว่า เนื่องจากมีวุฒิภาวะเพียงพอที่จะเลี้ยงดูลูกให้เติบโตในทางที่ดี แต่ในที่นี้การเลี้ยงดูของเบเวอร์ลีที่มีต่อเจสันทำไปเพราะการที่ต้องรับผิดชอบต่อภาระทำของตัวเอง จึงไม่ได้เอาใจใส่เจสันมากเท่าที่ควร เพราะคิดอยู่แต่ว่า เจสันเป็นตัวขัดขวางอนาคตของเธอ และในขณะเดียวกัน เจสันก็โทษตัวเองว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้แม่ของเขาไม่ได้เรียนต่อมหาวิทยาลัย

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งภายในจิตใจนี้เกิดขึ้นกับตัวละครในเรื่อง 2 ตัว คือ เบเวอร์ลี และ เจสัน

เบเวอร์ลี มีความสับสนในใจระหว่างความรักที่มีต่อลูกกับการที่ต้องทำตามความฝันของชีวิต กล่าวคือ เบเวอร์ลีเป็นเด็กสาวที่มีลูกก่อนวัยอันสมควร ทำให้ต้องกลายมามีบทบาท

ของการเป็นแม่ในขณะที่ยังเรียนไม่จบ และได้ลาออกจากโรงเรียน เธอไม่แน่ใจว่าจริงๆ แล้วเธอรักเจสันหรือไม่ เพราะเจสันเปรียบเสมือนผู้ที่มาทำลายความฝันของเธอเอง ซึ่งความฝันของเธอคือ การได้เรียนหนังสือจนจบมหาวิทยาลัย และมีอาชีพเป็นนักเขียน เบเวอร์ลี่ต้องการทำความฝันให้กลายเป็นจริง แต่เธอจะเลือกเพียงทางเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ ความขัดแย้งระหว่างความรักและความฝันจึงได้เกิดขึ้น ถ้าเลือกความรักอย่างเดียว ก็ไม่สามารถทำตามความฝันของตนได้ แต่ถ้าเลือกความฝัน ก็จะต้องละเลยกับความรักบ้าง

เจสัน ในวัยที่เขาเป็นเด็ก แต่เจสันแทบจะไม่ได้ใช้ชีวิตให้เหมือนเป็นเด็กตั้งแต่วัยความได้ เขาโตมาพร้อมกับความรับผิดชอบมากมาย และมีความรู้สึกผิดอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากว่าเจสันคือเหตุผลที่ทำให้เบเวอร์ลี่ไม่ได้เรียนต่อมหาวิทยาลัย หรือทำให้เธอต้องพลาดหลายสิ่งหลายอย่างในชีวิต เป็นเด็กที่เกิดมาโตเกินวัย ต้องรับผิดชอบเรื่องราวต่างๆ มากมายที่ควรเป็นเรื่องที่วัยผู้ใหญ่ต้องกระทำ ทำให้เขาไม่เข้าใจว่าทำไมเขาต้องเป็นอย่างนี้ แต่ก็พบว่าเจสันก็สามารถผ่านพ้นวัยเหล่านี้มาได้ และเข้าใจถึงชีวิตทั้งของตัวเองและเบเวอร์ลี่ในที่สุด

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

เป็นความขัดแย้งระหว่างความเห็นของสังคมกับความต้องการของเบเวอร์ลี่ เนื่องจากสังคมที่เบเวอร์ลี่อยู่อาศัย คือชุมชนเล็กๆ ในวอลลิงฟอร์ด ซึ่งเป็นสังคมของชนชั้นแรงงานที่ครอบครัวแต่ละครอบครัวรู้จักกันหมด การตั้งท้องโดยไม่แต่งงานจึงเป็นเรื่องที่ชาวชุมชนนั้นรับไม่ได้ และจะมองว่าแปลกและแตกต่างจากครอบครัวอื่นๆ มองด้วยความดูถูก ทำให้เบเวอร์ลี่ต้องทำในสิ่งที่ไม่อยากทำคือ การแต่งงานกับเรย์ และคลอดลูกออกมา คนรอบข้างจะได้ไม่ครหาได้ และเป็นการกู้ชื่อเสียงของครอบครัวไปอีกทางหนึ่งด้วย

ในภาพยนตร์เรื่องนี้จึงต้องการบอกว่า การมีลูกโดยที่ยังไม่ได้แต่งงานนั้นเป็นเรื่องที่สร้างความอับอายให้กับครอบครัว โดยเฉพาะคนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น เป็นวัยที่ยังไม่มีวุฒิภาวะ ทำสิ่งต่างๆ โดยขาดความรอบคอบ หรือการมองถึงอนาคตที่แท้จริง เบเวอร์ลี่เป็นตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นความจริงข้อนี้ สังคมจะเยาะเย้ยถากถางถ้าการแต่งงานนั้นไม่ได้เกิดขึ้นในวัยอันควรอย่างเบเวอร์ลี่ที่ถูกเพื่อนๆ ที่เธอเคยปฏิเสธการรวมกลุ่มกับเธอเยาะเย้ยในโชคชะตาของเบเวอร์ลี่เอง แต่เบเวอร์ลี่ก็ไม่เก็บมาสนใจ เธอดิ้นรนต่อสู้กับคำพูดของสังคมเพียงลำพัง ด้วยการพยายามที่จะสานฝันของตนเองในการเล่าเรียนหนังสือต่อไปให้ได้ จากความขัดแย้งนี้ทำให้มองเห็นชีวิตของผู้หญิงที่ไม่ยอมแพ้ แม้จะหลงทางไปบ้างก็ตาม

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็นผู้หญิง ในเรื่อง Riding In Cars With Boys จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวเบเวอร์ลี โดยได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

หน้าตา จัดว่าเป็นคนสวยคนหนึ่ง ใบหน้ากลมค่อนข้างอวบเล็กน้อย แต่ไม่ถึงกับอ้วน ค่อนข้างมีเนื้อหนัง คดวงตาเล็ก สีตาสีน้ำตาล ริมฝีปากอวบอ้อม คิ้วเข้มสีน้ำตาล จมูกโด่ง ในช่วงวัย 15 ปี จะแต่งหน้าเน้นโทนสีอ่อน สดใสเป็นหลัก แต่ในช่วงวัย 35 ปี จะเห็นได้ชัดว่าการแต่งหน้าจะค่อนข้างเข้ม ด้วยการรองพื้นหน้าหนา คิ้วเข้ม ปากแดงสด เนื่องจากต้องการปกปิดความรู้สึกหวาดกลัว ความกังวลเล็กๆ ในใจต่อสิ่งที่จะต้องเผชิญ

รูปร่าง ค่อนข้างอวบแต่ไม่จัดว่าอ้วน ทั้งอก เอว และสะโพกมีขนาดใหญ่ ไม่จัดว่าเป็นคนที่มีรูปร่างเพรียวทั้งที่มีความสูงประมาณ 170 - 175 เซนติเมตร ผิวขาวอมชมพู ดูสะอาด

ผม ในช่วงที่มีอายุ 15 ปี จะไว้ทรงผมบ๊อบยาวระดับไหล่ เป็นผมตัดปลายอ่อนๆ ผมมีสีดำอ่อน ไว้ผมแฉกกลาง แบบมีผมหน้าม้า เส้นผมเป็นผมเส้นใหญ่ ในช่วงที่มีอายุมากขึ้นอีก ไม่พบการไว้ผมหน้าม้า ซึ่งเป็นตามวัยที่โตเป็นผู้ใหญ่แล้ว และในวัยสุดท้าย คือ วัย 35 ปี จะพบว่าผมถูกเปลี่ยนเป็นผมบ๊อบตรง ไว้ผมหน้าม้าอีกครั้ง แต่สีผมไม่เปลี่ยนแปลง

การแต่งกาย จะแบ่งการแต่งกายของเบเวอร์ลีออกเป็น 3 ช่วง คือ

ในช่วงวัย 15 ปี การแต่งกายจะเป็นเสื้อผ้าในรูปแบบชุดเสื้อกระโปรงติดกัน ตัวเสื้อด้านบนมีคอเป็นระบายลูกไม้ คอกว้างมีทั้งแบบสีเหลี่ยมหรือตัวยู แบบมีแขนและไม่มีแขน เน้นส่วนเอวให้เห็นเด่นชัด และกระโปรงบานยาวแบบสุ่ม เป็นผ้าลายดอก เน้นโทนสีอ่อน เช่น สีชมพู สีขาว เป็นต้น การแต่งกายในช่วงเวลาไปเรียน จะเป็นเสื้อเชิ้ตขาว กระโปรงสีกรมท่ายาวครึ่งน่องบานเล็กน้อย รองเท้าเป็นรองเท้านักชู้ ส้นเตี้ย สีขาวเป็นส่วนใหญ่ พบว่าช่วงเวลาที่เป็นเบเวอร์ลีตั้งท้อง จะไม่ใช่ชุดคลุมท้องเป็นกระโปรง แต่จะเป็นเสื้อที่มีความยาวคลุมสะโพก ผ้าบางๆ กับกางเกงขาสวมส่วนมากกว่า

เมื่ออายุมากขึ้นเข้าสู่ช่วง 20 - 25 ปี การแต่งกายจะเป็นแบบเสื้อยืด กางเกงยีนส์ เน้นเข็มขัดเก๋ๆ รองเท้าผ้าใบ และบางครั้งจะเห็นการแต่งตัวในรูปแบบที่เป็นพิธีการ เช่น ไปสัมภาษณ์เพื่อขอรับทุนเรียนต่อ จะใส่เสื้อเชิ้ต กระโปรงยาวคลุมเข่าสีดำ รองเท้านักชู้

และในช่วงผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นวัยแห่งการทำงานของเบเวอร์ลีแล้ว จะเน้นใส่กางเกงผ้าสีดำ เสื้อเชิ้ตแขนยาวเข้ารูป มีเสื้อคลุมยาวทับอีกตัว รองเท้าเป็นรองเท้าหุ้มส้น ส้นสูง สีดำ

การตกแต่งร่างกาย ไม่เน้นการใส่เครื่องประดับที่มีขนาดใหญ่ และจะใส่เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งบนร่างกายเท่านั้น เช่น ถ้าใส่ต่างหู ก็จะไม่ใส่เครื่องประดับอื่นๆ เป็นต้น พบว่าใส่เพียงสร้อยคอเงินบางๆ ที่มีจี้ห้อยเป็นหินรูปทรงกลม บางครั้งเป็นต่างหูห้อย หรือเป็นทรงกลม ไม่เห็นภาพการสวมใส่เครื่องประดับที่ข้อมือ กระเป๋าที่ใช้เป็นแบบสะพายไหล่ โบขนาดปานกลางไม่ใหญ่ไม่เล็ก ไว้ใส่ของใช้จำเป็นเท่านั้น

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

เบเวอร์ลี่เป็นผู้หญิงที่มีความสดใสและมีความสนุกสนานอยู่ในตัวมาก แต่เธอค่อนข้างจะถูกดูถูกคนที่ไม่สวย หรือด้อยกว่าเธอ เนื่องจากเบเวอร์ลี่เป็นคนสวย และอยู่ในกลุ่มเพื่อนๆ ที่จัดว่าสวยและหน้าตาดี เป็นคนที่เรียนเก่ง ฉลาด แต่ไม่รู้จักคิด ทำสิ่งต่างๆ ที่ผิดพลาดไปด้วยความไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ แต่มีความเข้มแข็ง เมื่อไม่สามารถกลับไปแก้ไขอดีตได้ จึงต้องเดินหน้าต่อไป โดยการใช้ความพยายามที่จะเอาชนะข้อจำกัดบางประการของตนเองให้ได้ เบเวอร์ลี่เป็นคนที่มีความเชื่อมั่นว่าจะสามารถได้มาซึ่งทุกสิ่งทุกอย่างจากความพากเพียรพยายามของเธอเอง

จะพบว่า เบเวอร์ลี่เป็นผู้หญิงที่เอาแต่ใจตนเองเป็นอย่างมาก ไม่เชื่อฟังใคร ต้องการสิ่งใดต้องเอาให้ได้ หรือไม่พอใจใคร โดยเฉพาะสามีและลูก เธอก็จะตั้งต้นโวยวายใส่คนทั้งคู่ และยังมีความเห็นแก่ตัวสืบเนื่องจากการต้องการทำตามความฝันของตนที่จะเรียนจบมหาวิทยาลัย และทำงานเป็นนักเขียนให้ได้ ทำให้เธอไม่สนใจรอบข้างว่าเป็นเช่นไร เช่น การปล่อยให้แม่ของเธอเองเป็นผู้ดูแลบ้าน ดูแลลูกให้ตั้งแต่เจ็ดขวบถึงเกิดจนอายุ 5-6 ปี หรือการที่เธอต้องการให้เรย์เซ็นชื่อยินยอมเพื่อที่จะได้เขียนเรื่องของเขาในหนังสือของเธอ โดยจะไม่มีผลทางกฎหมายในภายหลัง โดยไม่สนใจความรู้สึกของเขาเลย

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

บทบาทของเบเวอร์ลี่นั้นจะพบว่า มีบทบาทของการเป็นแม่โดยไม่ได้ตั้งใจในวัยอันยังไม่สมควร (อายุเพียง 15 ปี) แต่เธอก็ไม่ได้มีความเป็นแม่ที่ดีมากนัก ไม่สนใจและละเลยต่อหน้าที่ในการเลี้ยงดูลูกชายเพียงคนเดียว รวมทั้งไม่รับผิดชอบต่อเรื่องงานบ้านหรือการดูแลสามีของตน บทบาทเด่นชัดคือ การเป็นนักสู้ ไม่ยอมแพ้ต่อโชคชะตา ความตั้งใจที่จะเรียนต่อมหาวิทยาลัยยังอยู่ในความฝันที่ต้องทำให้สำเร็จของเธอ ทำให้เบเวอร์ลี่อาจเป็นแม่ที่ไม่ดี เบเวอร์ลี่พยายามที่จะก้าวข้ามบทบาทของการเป็นแม่โดยไม่ได้ตั้งใจด้วยการทะเลาะหย่ากันไปสู่มหาวิทยาลัย และหนีบทบาทของการเป็นผู้หญิงทำงานในอนาคต และพบว่าเบเวอร์ลี่สามารถทำได้ โดยได้ทำงานในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเล็กๆ แห่งหนึ่งในนิวยอร์ก และกำลังได้ตีพิมพ์หนังสือที่เป็นชีวิตเรื่องราวของตัวเองและคนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเธอ

ดังนั้น เบเวอร์ลีไม่ได้แสดงให้เห็นบทบาทของการเป็นแม่ที่ดีในเรื่อง แต่จะเห็นเพียงตอนท้ายเรื่องที่เบเวอร์ลียอมปล่อยให้ลูกชายทำตามความต้องการของตนเองหลังจากที่ทำตามความต้องการของเธอมาตั้งนานแล้ว (เนื่องจากลูกของเธอ-เจสัน รู้สึกผิดที่เป็นสาเหตุให้แม่ไม่ได้ทำตามความฝัน และจึงชดเชยความฝันแทนแม่ ด้วยการเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยนิวยอร์ก ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่เบเวอร์ลีอยากเรียนมาก) โดยเบเวอร์ลีให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่ เป็นการทำหน้าที่ของแม่ของเบเวอร์ลีที่เห็นได้เพียงจากเดียว แต่เบเวอร์ลีจะมีบทบาทของการไม่ยอมแพ้ต่อโชคชะตามากที่สุด ซึ่งจะพบได้ทั้งเรื่องที่เธอพยายามทุกวิถีทางที่จะได้ทุนเรียนต่อมหาวิทยาลัย และเบเวอร์ลีก็ทำได้สำเร็จในที่สุด

คุณสมบัติของเบเวอร์ลี เป็นคนที่ดิ้นรนต่อสู้ ไม่ละทิ้งความฝัน แม้จะมีอุปสรรคใหญ่ขวางกั้นไว้อยู่ นั่นคือ การมีลูกและครอบครัวตั้งแต่วัยรุ่น ทั้งๆ ที่เป็นวัยแห่งการศึกษาเล่าเรียนมากกว่า แต่เบเวอร์ลีก็เป็นคนที่รู้จักต่อสู้ดิ้นรน ไม่ยอมแพ้ และเดินหน้าต่อไปทำความฝันให้เป็นจริง และในที่สุดก็สามารถทำสิ่งที่เธอต้องการสำเร็จลงได้

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

เบเวอร์ลีอยู่ในครอบครัวที่เป็นชนชั้นล่าง - ชั้นกลางของสังคม อาศัยอยู่ในต่างจังหวัดที่เป็นสังคมแคบๆ เบเวอร์ลีต้องการที่จะยกระดับความเป็นอยู่ของตนเองด้วยการจะเรียนให้จบไฮสคูล และเรียนต่อในมหาวิทยาลัยนิวยอร์กให้ได้ แต่ด้วยวัยที่ยังเป็นเด็ก และความไม่รู้ประสีประสาในสังคม ทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างผิดพลาดไป เบเวอร์ลีจึงเหมือนถูกสังคมพิพากษาให้มีความผิดฐานมีลูกโดยไม่ได้แต่งงาน การเป็นผู้รัยในสายตาของสังคม ไม่ได้ทำให้เบเวอร์ลีสนใจกับสิ่งรอบข้างมากนัก ถึงแม้การแต่งงานที่เกิดขึ้น จะทำเพื่อรักษาหน้าให้กับครอบครัวก็ตาม สถานภาพของเบเวอร์ลีก็กลายเป็นผู้หญิงแต่งงานที่มีครอบครัวแล้ว และบางครั้งการตัดสินใจทำสิ่งใดก็ตามจำเป็นต้องขอความเห็นจากครอบครัวด้วย เช่น ต้องการไปแคลิฟอร์เนียเพื่อเรียนต่อก็ถามความเห็นจากสามี เป็นต้น

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

พบว่าตัวละครหญิงหลัก เบเวอร์ลี เป็นผู้หญิงที่เต็มไปด้วยความฝันที่จะยกระดับตนเองไปสู่สิ่งที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ จึงทำให้เป็นคนที่ไม่สนใจกับสิ่งรอบข้างของตนมากนัก มุ่งแต่เรื่องของตนเอง จนมองไม่เห็นถึงความดีที่คนรอบข้างมีให้ พยายามที่จะทำทุกอย่างเพื่อจะตอบสนองความต้องการของตนเอง ทุกคนจะต้องหลีกเลี่ยงให้กับความต้องการนี้ของเธอ ตัวละครเบเวอร์ลียังมีความคิดที่เชื่อมั่นว่าสิ่งที่ตนเองทำไปนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง และยังมีความคิดที่สวนทางกับคนอื่น ๆ กล่าวคือ ถึงแม้จะมีบทบาทของการเป็นแม่ที่ต้องดูแลบ้าน ดูแลครอบครัว แต่กลับทำในสิ่ง

ที่ตรงกันข้าม ไม่สนใจสิ่งใดๆ นอกจากความคิดของตนที่จะต้องพยายามหาทุนในการเรียนต่อมหาวิทยาลัยให้ได้

และนอกจากนี้เบเวอร์ลีไม่กล้าเผชิญหน้ากับความจริงที่จะเกิดขึ้น การอำพรางความกลัวของเธอก็คือ การแต่งหน้าที่หนาและเข้ม เพื่อปกปิดไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามรู้ว่าเธอรู้สึกเช่นไร รวมทั้งกันตนเองออกห่างความกลัว โดยการยึดเยียดให้ผู้อื่นรู้สึกกลัวด้วย เช่น ตามเจสันอยู่บ่อยครั้งว่า “กล้าเผชิญหน้ากับพ่อหรือไม่ จะไม่เข้าไปก็ได้” เป็นต้น

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

จะพบความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงที่ชื่อ เบเวอร์ลี กับสถาบันต่างๆ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(ก) สถาบันครอบครัว

เป็นสถาบันที่ใกล้ชิดกับตัวละครหญิงมากที่สุด เพราะเป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดเรื่องราวทั้งหมด พบว่าในช่วงวัยเด็กของเบเวอร์ลี มีความสุขที่ได้รับความรักจากพ่อซึ่งเปรียบเสมือนฮีโร่ของเธอ แต่เมื่อปัญหาที่ดูเหมือนจะเล็กเกิดขึ้น แต่มันได้กลายเป็นปัญหาใหญ่ของชีวิตเด็กผู้หญิงคนหนึ่งไป ทำให้พ่อค่อนข้างห่างเหินกับเบเวอร์ลีค่อนข้างห่างเหิน ไม่สนใจกันและกัน ทำให้เบเวอร์ลีมีปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวอย่างเงิบๆ จนกระทั่งเบเวอร์ลีสร้างปัญหาของการตั้งครรภ์โดยไม่ได้ตั้งใจ ครอบครัวของเบเวอร์ลีเองกลับเป็นส่วนแรกที่เข้ามาแก้ไขปัญหาให้ ด้วยการจัดการแต่งงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายให้ สร้างบ้านให้อยู่เป็นครอบครัวเอง และแม่ของเบเวอร์ลีเองก็กลายมาเป็นคนรับใช้ของบ้านไป และจะพบว่าเบเวอร์ลีไม่ค่อยยึดมั่นกับการเป็นครอบครัวมากนัก เนื่องจากการถูกเพิกเฉยจากคนในครอบครัวเธอเอง (ตามความคิดของเบเวอร์ลี) ทำให้ไม่สามารถสร้างครอบครัวที่อบอุ่นเป็นของตัวเองได้

(ข) สถาบันสังคม

เบเวอร์ลี จัดว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ที่สังคมกำลังจับตามองว่าเบเวอร์ลีจะใช้ชีวิตไปในทิศทางใด สังคมเป็นตัวกำหนดทิศทางหรือสิ่งต่างๆ ให้เบเวอร์ลีต้องกระทำในสิ่งที่ไม่อยากทำ คือ การแต่งงานกับเรย์ เพราะจะทำให้เธอไม่สามารถทำตามความฝันของตนเองได้สะดวก แต่เบเวอร์ลีเป็นผู้ที่ไม่สนใจกับการที่สังคมจะมองว่าเธอเป็นเช่นไร เช่น การถูกเยาะเย้ยถากถางจากเพื่อนเก่า ก็ไม่ได้ทำให้เบเวอร์ลีเสียใจเท่าไร แต่กลับเป็นตัวกระตุ้นให้เบเวอร์ลีฮึดสู้ฟันฝ่าอุปสรรคให้ได้มากกว่า

(ค) สถาบันการศึกษา

จะเห็นเด่นชัดว่า เบเวอร์ลี่มีความเกี่ยวพันกับการศึกษามากที่สุด จากในตอนแรกที่เราเป็นนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความฝันที่จะเรียนต่อไปในระดับมหาวิทยาลัย เนื่องจากเป็นคนรักการอ่านและการเขียนทำให้อยากเป็นนักเขียนต่อไปในอนาคต แต่เมื่อเหตุการณ์ไม่ได้เป็นไปตามความคิด เบเวอร์ลี่ต้องลาออกจากโรงเรียน เธอก็ใช้การศึกษานอกห้องเรียนด้วยตนเองเป็นการให้ความรู้กับเธอแทน จะเห็นว่าเบเวอร์ลี่ไม่ละพยายามที่จะศึกษาต่อให้สำเร็จ ถึงแม้จะมีอุปสรรคที่หนักหนาสำหรับลูกผู้หญิงเป็นภาระอยู่ แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้รักเรียน ใฝ่หาความรู้เพื่อทำความฝันของตนให้เป็นจริง

(ง) สถาบันการทำงาน

ในช่วงที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา เบเวอร์ลี่ ดำรงชีวิตได้จากการทำงานของเธอ ผู้เป็นสามี และการทำงานเล็กๆ น้อยๆ ของเบเวอร์ลี่เอง โดยการเป็นพนักงานเสิร์ฟในร้านอาหารแห่งหนึ่ง เพราะต้องการทำงานเก็บเงินเพื่อนำไปเป็นทุนการศึกษาต่อให้สำเร็จ ทราบว่าเบเวอร์ลี่เรียนจบได้ เธอก็ได้ทำงานเป็นนักหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเล็กๆ แห่งหนึ่งในนิวยอร์ก และงานเขียนของเธอ ซึ่งเป็นงานที่เธอรักและใช้เวลาเขียนถึง 4 ปี ก็กำลังจะได้ตีพิมพ์ นับว่าเส้นทางในการทำงานของเธอเริ่มเห็นความสำเร็จ ถ้าหนังสือที่เขียนขายดี เบเวอร์ลี่ก็จะมีชื่อเสียง และความมีฐานะก็จะตามมาด้วย

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์เรื่อง *Riding In Cars With Boys* นี้ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ หนังสือเรียน และหนังสือชีวิตที่เบเวอร์ลี่เขียน โดยสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 2 ชนิดนี้ได้ 1 ประเภท คือ

สัญลักษณ์พิเศษแทนความทะเยอทะยาน

หนังสือเรียน ได้แทนสัญลักษณ์พิเศษแทนความทะเยอทะยานของเบเวอร์ลี่ ที่ต้องการเข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยให้ได้ เบเวอร์ลี่จึงตั้งหน้าตั้งตาอ่านหนังสือ โดยไม่สนใจกับสิ่งแวดล้อมรอบข้างหรืออุปสรรคสำคัญที่ส่งผลต่อชีวิตของเธอเอง คือ การตั้งครมภ์ หรือตอนที่เบเวอร์ลี่ทำหนังสือร่วงหล่นจากพื้น (ฉากที่รู้ว่าท้อง และปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับเพย์เพื่อนรักด้วยการสมมติว่าเพย์เป็นพ่อแม่ของเบเวอร์ลี่ที่ฟังปัญหาอยู่ และแสดงให้เห็นถึงอาการที่รับไม่ได้ของพ่อแม่เมื่อรู้ความจริง) ก็เป็นการตีความหมายได้ว่า เธอจะต้องหยุดการเรียนในระดับไฮสกูลแน่ๆ ส่วนหนังสือที่เขียนเรื่องราวชีวิตของเบเวอร์ลี่เอง นับเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความทะเยอทะยานของเบเวอร์ลี่ที่ประสบความสำเร็จ เป็นสัญลักษณ์ที่บอกว่าเบเวอร์ลี่ได้ทำในสิ่งที่ฝันได้แล้ว

ช. มุมมองในการเล่าเรื่อง

เป็นภาพยนตร์ที่ใช้มุมมองในการเล่าเรื่องแบบบุคคลที่สาม (The Third-Person Narrator) กล่าวคือ การที่ผู้เล่ากล่าวถึงตัวละครตัวอื่น เหตุการณ์ที่ตนเองเกี่ยวพันด้วย และเรื่อง ที่เล่าก็มีความเกี่ยวพันกับผู้เล่าด้วย ในที่นี้เป็นการเล่าผ่านมุมมองของเจสัน ลูกชายของเบเวอร์ลี ที่มองเรื่องราวต่างๆผ่านชีวิตแม่ของเขาเองด้วยมุมมองแบบผู้ชายที่เห็นถึงการละเลยไม่เอาใจใส่ ในตัวลูกและครอบครัว หรือความเห็นแก่ตัวของเบเวอร์ลีที่กระทำต่อเรย์ หรือเจสันเองก็ตาม แต่เจสันก็เป็นคนที่ใกล้ชิดกับเบเวอร์ลีมากที่สุด จึงเป็นผู้เล่าที่เข้าใจถึงความรู้สึกเล็กๆในใจของเบเวอร์ลี ได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Riding In Cars With Boys พบว่า ผู้หญิงในภาพยนตร์มี ลักษณะของการเป็นผู้หญิงที่พยายามจะพาตัวเองให้ออกมาจากการถูกเอาเปรียบจากผู้ชาย สังคมรอบข้างโดยเฉพาะผู้ชายได้เป็นตัวบีบบังคับให้ผู้หญิงต้องกระทำในสิ่งที่ขัดขวางกับ ความตั้งใจของตนเอง จึงเกิดเป็นความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ใหญ่เกินตัวของตน ผู้ชายรอบข้างจึงมีส่วนทำให้ผู้หญิงทำในสิ่งที่ผิดพลาดลงไป ทำให้มีบทบาทของการเป็นภรรยา แม่บ้าน และยังคงต้อง พยายามนำตัวเองออกมาจากชีวิตที่บีบคั้นตัวเอง จึงทำให้เห็นภาพของผู้หญิงที่มีความดิ้นรน ต่อสู้ พยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างตามความฝัน และเพื่อให้มีสภาพชีวิตและมีฐานะทางสังคมที่ดีขึ้น ส่วนผู้ชายในเรื่องเปรียบเสมือนผู้ช่วยที่ดีของตัวละครหญิง ทุกคนที่เกี่ยวข้องล้วนมีความเสียสละ ทำเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้หญิงคนหนึ่งที่เป็นที่รัก เท่ากับว่า ความสำเร็จของผู้หญิง ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการกระทำของผู้หญิงเพียงอย่างเดียว แต่ยังคงพึ่งพาการให้ความช่วยเหลือในมุม มีดีของผู้ชายอีกด้วย

4.2.10 การวิเคราะห์ภาพยนตร์เรื่อง The Princess Diaries

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง The Princess Diaries มีการดำเนินเรื่องโดยลำดับเหตุการณ์ไปตาม ภาวะการณ์ โดยเริ่มจากการที่ชีวิตของมีอา เฮอร์โมโพลิส ก็เหมือนกับเด็กสาวทั่วไปที่เข้ามาก็ไป โรงเรียน เย็นก็กลับบ้าน มีอุปสรรคปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนๆ ร่วมโรงเรียนที่เป็นเชียร์ลีดเดอร์บ้าง แต่ก็ ไม่ได้ทำให้เกิดความท้อแท้ใจ และมีโอกาที่มีผู้ชายที่ชอบอยู่ด้วย ตามประสาวัยรุ่น ชีวิตของเธอที่ไม่ น่าจะมีอะไรเปลี่ยนแปลงก็เกิดขึ้น

จนกระทั่งวันหนึ่งปัญหาที่สำคัญในชีวิตของเธอก็เกิดขึ้น เมื่อมีอาได้รู้ความจริงว่าตัวเธอ นั้นเป็นถึงเจ้าหญิงของประเทศเล็กๆ ในยุโรป ที่เรียกกันว่า "เจโนเวีย" ชีวิตของเธอ ก็เริ่มเปลี่ยนไป แต่มีอา นั้นไม่คิดที่จะทิ้งชีวิตสามัญอยู่แล้ว เธอจึงได้ปฏิเสธทุกวิถีทาง แต่ยาของเธอคือ ราชินีแคลริช เหน็ดดีก็ยังไม่ละความพยายาม จึงได้ทำการเปลี่ยนแปลงมีอาใหม่ทั้งทางด้านรูปลักษณ์ภายนอก เรียนรู้การมีบุคลิกลักษณะท่าทางที่มีความสง่างามสมกับเป็นเจ้าหญิง โดยยาที่เข้มงวดและเจ้าระเบียบเป็นผู้สอน และย้ำว่าการเป็นเจ้าหญิงนั้นเป็นหน้าที่ของเธอ

เหตุการณ์ต่างๆ เริ่มมีการกดดันมีอามากขึ้น เมื่อสื่อมวลชนรู้ว่ามีอา นั้นเป็นเจ้าหญิงว่าที่รัชทายาทอันดับหนึ่งของราชวงศ์ ทำให้ถึงเวลาที่เธอจะต้องตัดสินใจว่าเธอจะเลือกรับหรือปฏิเสธ ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เธออดคิดและสับสนภายในจิตใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะมันหมายถึงอนาคตของเธอที่จะต้องเปลี่ยนแปลงไป และในที่สุดเรื่องราวก็คลี่คลายลงด้วยดี เมื่อมีอา ยอมรับภาระหน้าที่ในราชวงศ์ ในฐานะ "เจ้าหญิงแห่งเจโนเวีย"

โครงเรื่องของ The Princess Diaries มีลักษณะของโครงเรื่องแบบซินเดอเรลล่า ซึ่งในตอนแรกของชีวิตมีอา มีชีวิตในแบบสามัญชน ต้องถูกกลั่นแกล้งจากแม่และพี่สาว แต่ในที่นี้เป็นกลุ่มเพื่อนๆ ร่วมโรงเรียนที่เป็นเซียวริสดีเตอร์สาวสวย จึงมักมองมีอาแตกต่างไปจากพวกเธอ เห็นมีอาเป็นตัวตลก คอยกลั่นแกล้งเธอได้เสมอ และเมื่อวันหนึ่งจากเด็กสาวธรรมดาได้เป็นเจ้าหญิง ชีวิตความเป็นอยู่ของเธอต้องเปลี่ยนไปตามสถานภาพนั้นๆ

ข. แก่นความคิด

ภาพยนตร์เรื่อง The Princess Diaries เสนอแก่นความคิดในเรื่องของการยอมรับความเป็นตัวตนที่แท้จริง โดยเสนอแก่นความคิดที่ผ่านตัวละครผู้หญิง ที่ชื่อ มีอา เนื่องจากมีอาเคยใช้ชีวิตธรรมดาสามัญ ทุกวันมีแต่การไปโรงเรียน และกลับบ้าน แต่เมื่อชีวิตต้องมารับรู้ว่าตนนั้นเป็นเจ้าหญิง ต้องเปลี่ยนวิถีชีวิตที่เป็นอยู่อย่างฉับพลัน เพื่อกลับไปรับตำแหน่งเจ้าหญิง ทำให้เกิดความสับสนว่าเธอจะกลับไปใช้ชีวิตอย่างเดิมกับครอบครัว หรือจะละทิ้งชีวิตของตัวเองไว้เบื้องหลัง เพื่อยอมรับหน้าที่ในราชวงศ์ การยอมรับนี้ มีอา จะต้องเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่หมด ทั้งเรื่องรูปลักษณ์ของตน บุคลิกภาพที่ต้องสมกับการเป็นเจ้าหญิง รวมทั้งการมีความรู้มากกว่าคนอื่น ทำให้เกิดการลังเลใจว่าสิ่งไหนจะเป็นตัวของเธอกันแน่ เพราะเธอต้องละทิ้งความเป็นตัวเองแบบเก่า พร้อมกับสวมตัวตนแบบใหม่เข้าไป แต่ในที่สุดทางออกที่ดีของมีอา คือ การยอมรับตำแหน่งเจ้าหญิง พร้อมกับกับการที่เธอยังเป็นตัวของตัวเองอยู่ แต่ก็พร้อมจะปรับปรุงตนเองให้เหมาะสมกับตำแหน่งเท่าที่เธอจะทำได้นั่นเอง

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง The Princess Dairies มีฉากทั้งหมด 27 ฉาก ประกอบด้วย สถานที่ ถนน ห้องนอน ห้องนั่งเล่น ห้องทานอาหาร ห้องครัว ห้องน้ำ โรงเรียน สนามฟุตบอล สนามเบสบอล เกมเซ็นเตอร์ และสวนสาธารณะ เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.20 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง The Princess Diaries

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	โรงเรียน	8
2.	ห้องนั่งเล่น	5
3.	งานเลี้ยงแต่งงาน	4
4.	ภายในรถ	4
5.	ถนน	3
6.	ห้องนอน	2
7.	ห้องใต้ดิน	2
8.	สวนสาธารณะ	2
9.	สนามเบสบอล	2
10.	บ้านไมเคิล	2
11.	หอคอย	1
12.	ห้องน้ำ	1
13.	ห้องอาหาร	1
14.	ดาดฟ้า	1
15.	ถนน	1
16.	Locker	1
17.	ห้องเรียน	1
18.	ห้องฝึกไต่เขา	1
19.	ห้องดนตรี	1
20.	สวน	1
21.	บ้านลิลลี่	1
22.	คู	1
23.	สนามฟุตบอล	1

24.	เกม center	1
25.	โกดัง	1
26.	ชายทะเล	1
27.	บนเครื่องบิน	1
	รวมทั้งสิ้น	51

จำนวนครั้งของการปรากฏของฉากรวมทั้งสิ้น 51 ครั้ง พบว่าโรงเรียนเป็นฉากที่พบมากที่สุดจำนวน 8 ครั้ง รองลงมาคือ ห้องนั่งเล่น 5 ครั้ง และงานเลี้ยงแต่งงาน 4 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนฉากที่เหลือมีลักษณะการปรากฏน้อยครั้ง ฉากที่มีจำนวนมากจะเป็นฉากที่อยู่นอกบ้านมากที่สุด และเป็นที่ปรากฏตัวของตัวละครหญิงทุกครั้ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) สถานศึกษา เป็นฉากที่มีการนำเสนอมากที่สุด เพราะตัวละครอยู่ในช่วงของวัยการศึกษาเล่าเรียน เป็นสถานที่แห่งการให้ความรู้ทั้งจากตำราเรียน และตำราชีวิต เช่น การคบเพื่อน การเรียนรู้การอยู่กับผู้อื่นในสังคม เป็นสถานที่ที่ใช้เตรียมตัวสู่การเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต

(2) ห้องนั่งเล่น เป็นฉากที่มีการนำเสนอรองลงมา ฉากห้องนั่งเล่นนี้จะพบว่าอยู่ในบ้านของมีอาซึ่งอาศัยอยู่กับแม่ แสดงให้เห็นถึงการที่ยังต้องพึ่งพาบุคคลที่มีวัยมากกว่าอยู่ เนื่องจากยังไม่สามารถดูแลตนเองได้ หรือจะมีอิสระด้วยตัวเองได้ เนื่องจากยังเรียนไม่สำเร็จ การศึกษา มีอาจะใช้ห้องนั่งเล่นมากกว่าห้องอื่นๆ ภายในบ้าน นั่งอ่านหนังสือ ใช้เป็นสถานที่พักผ่อนและต้อนรับเพื่อนฝูง ห้องนั่งเล่นเป็นส่วนที่เชื่อมต่อระหว่างสังคมภายนอก ให้ความหมายว่ามีอาพร้อมที่จะมีชีวิตเป็นอิสระ ก้าวเดินออกสู่สังคมในอนาคต และสามารถเลือกการตัดสินใจได้ด้วยตนเอง จะพบว่าเป็นที่นั่งตัดสินใจว่าจะเลือกเดินทางไหนระหว่างชีวิตสามัญชน หรือการเป็นเจ้าหญิง เป็นต้น

(3) งานเลี้ยงแต่งงาน ในภาพยนตร์เรื่องนี้ แสดงถึงความสนุกสนานผ่อนคลายของตัวละคร และเป็นที่พิสูจน์ความสามารถของตัวละครในด้านการแสดงออกทางสังคมอีกด้วย เช่น เป็นเวทีแห่งการยอมรับการเป็นเจ้าหญิงของมีอา โดยการให้มีอาขึ้นไปกล่าวสุนทรพจน์ต่อหน้าสื่อมวลชน และสาธารณชน เป็นการพิสูจน์ว่ามีอาไม่ได้เป็นแค่เพียงผู้หญิงที่ต้องหลบซ่อนตัวตนอีกต่อไป

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในภาพยนตร์เรื่อง The Princess Dairies พบความขัดแย้ง

3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 2 คู่ คือ มีอาและแคลริช มีอาและกลุ่มสาวเชียร์ลีดเดอร์

มีอาและแคลริช มีอาั้นไม่มีความคิดที่จะทิ้งชีวิตสามัญชนของตัวเอง เพราะเธอดำรงชีวิตเช่นนี้มาได้ 16 ปี และไม่เคยรับรู้วาทะนั้นมีสถานภาพเป็นเช่นไรตั้งแต่เกิดมา จึงทำให้ไม่พอใจกับสิ่งที่ราชินีแคลริช ซึ่งเป็นย่าของเธอได้พรีาและย่ากับเธอว่า “การเป็นเจ้าหญิงนั้นเป็นหน้าที่ของเธอ” แคลริชยังเป็นคนเจ้าระเบียบและน่าเกรงขาม จึงทำให้มีอาไม่ชอบและพยศกับทุกสิ่งที่แคลริชสอน จึงเป็นความขัดแย้งกันในแง่อุดมการณ์ระหว่างความเป็นส่วนตัวกับหน้าที่ที่แคลริชยึดเยียดความเป็นเจ้าหญิงให้มีอา ในขณะที่มีอาไม่ยอมรับและต้องการกลับไปใช้ชีวิตเช่นเดิม

มีอาและกลุ่มสาวเชียร์ลีดเดอร์ ขัดแย้งกันในด้านบุคลิกลักษณะ โดยกลุ่มเพื่อน ๆ เหล่านี้เป็นกลุ่มที่รวมสาวหน้าตาสวยของโรงเรียน มีความโดดเด่นทั้งด้านการแต่งกายและการแสดงออก ในขณะที่มีอาไม่มีแต่สิ่งที่ตรงกับข้ามกับกลุ่มนี้ จึงเห็นข้อแตกต่างกันอย่างชัดเจน และนอกจากนี้ยังมีความขัดแย้งกันในการใช้ชีวิต กล่าวคือ มีอาชอบความสันโดษ ไม่มีกลุ่มอยู่ แต่กลุ่มเชียร์ลีดเดอร์ สร้างกลุ่มขึ้นมาเพราะความที่มีอะไรคล้าย ๆ กัน จึงจัดได้ว่ามีอาเป็นผู้หญิงที่อยู่ตามลำพังได้โดยไม่ต้องอิงอยู่กับการเป็นกลุ่ม

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

มีอา เป็นความขัดแย้งที่จะต้องเลือกระหว่างการมีชีวิตส่วนตัวและภาระหน้าที่ โดยปกติที่ผ่านมามีอาเป็นเพียงเด็กสาวทั่วไปที่มีการดำเนินชีวิตธรรมดา อยู่ในวัยเรียน วุ่นอยู่กับการถูกกลั่นแกล้งตรงจุดด้อยของเธอ (เนื่องจากโดนว่าไม่สวย) หรือการที่ไปแอบชอบเด็กหนุ่ม นักกีฬาโรงเรียน ซึ่งเป็นชีวิตปกติธรรมดาที่มีอาไม่เคยดริ้อนอะไรมากมาย และชอบความเป็นส่วนตัวสูงมาก แต่เมื่อวันหนึ่งชีวิตเธอเปลี่ยนไป ได้รู้ว่าตนเป็นเจ้าหญิง ตำแหน่งที่มีความหนักหน่วงสำหรับเด็กสาวคนหนึ่ง จากคำสอนของราชินีแคลริชผู้เป็นย่า ที่ย้ำให้มีอาตระหนักเสมอว่าเป็นหน้าที่ที่เธอจะต้องรับมัน เมื่อใดที่มีอากลายเป็นเจ้าหญิงที่สมบูรณ์แบบ เมื่อนั้นชีวิตของมีอาจะเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง ความเป็นส่วนตัวที่เธอรักก็จะหายไป และกลายเป็นที่จับตามองถึงภารกิจที่มีต่อสาธารณชนมากขึ้นว่าเธอจะทำได้มากน้อยเพียงใด มีอาต้องปรับปรุงตัวอย่างมากใน

การที่จะเป็นเจ้าหญิงสมบูรณ์แบบ สิ่งเหล่านี้จึงมีความสับสนในจิตใจที่จะทำการตัดสินใจครั้งสำคัญที่สุดในชีวิต

(3) ความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมภายนอก

เป็นการขัดแย้งที่ให้คุณค่าในเรื่องของการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสถานภาพของตน กล่าวคือ ตัวละครหญิงหลักของเรื่อง คือ มีอาไม่เคยมีกลุ่มเพื่อนสนิทหลายๆ มีเพียงเพื่อนสนิทเพียงคนเดียว คือ ลิลลี่ จึงไม่คุ้นชินกับการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม หรือมีการแสดงออกถึงกิริยาท่าทางที่โดดเด่น มีอาจึงเป็นเพียงผู้หญิงที่ค่อนข้างเก็บตัวอยู่ในโลกของตนเอง ใช้ชีวิตธรรมดาตามวิถีของตน แต่ได้ขัดแย้งกันกับบทบาทและสถานภาพใหม่ที่มีอาได้รับ คือ การเป็นเจ้าหญิงที่สาธารณชนและสื่อมวลชนต่างคาดหวังในตัวเธอว่าจะต้องทำหน้าที่นี้ได้ดี เป็นเจ้าหญิงที่สมบูรณ์แบบทั้งทางร่างกายและจิตใจ บุคลิกภาพ ซึ่งเป็นสิ่งที่ขัดกับความเป็นอยู่ที่ผ่านมาของมีอาเป็นอย่างมาก ทำให้เกิดความรู้สึกกดดันจากคนรอบข้าง โดยเฉพาะย่าผู้เป็นราชินีที่ได้คาดหวังไว้ว่ามีอาจะยอมรับตำแหน่งนี้ และจะปฏิบัติหน้าที่การเป็นเจ้าหญิงได้อย่างสมบูรณ์แบบที่สุด

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็นผู้หญิง ในเรื่อง The Princess Dairies จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวมีอา โดยจะทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

หน้าตาของมีอา นั้น เข้าขั้นจัดว่าสวย ใบหน้าผอมยาว ตาโต มีสีตาสีเขียว ริมฝีปากบางเป็นสีชมพู คิ้วสีน้ำตาล ใบหน้าเป็นกระเล็กน้อย สวมแว่นตาหนา (ในตอนแรก) หลังจากปรับปรุงเรื่องหน้าตา รูปร่างแล้ว ได้หันมาใส่คอนแทคเลนส์แทน ไม่แต่งหน้าเข้มหรือฉูดฉาด เน้นสีโทนอ่อน ดูเป็นธรรมชาติ เหมาะสมกับวัยเรียน

รูปร่างของมีอา รูปร่างไม่ผอมมากเกินไป สูงโปร่ง จัดว่ารูปร่างดี แขนขายาว สวมส่วน มีส่วนสูงประมาณ 170-172 เซนติเมตร ผิวขาวอมชมพูแบบคนตะวันตก

สำหรับผม มีอาผมสีน้ำตาลแดง เส้นผมมีความยาวเกือบถึงกลางหลังและมีความหยิกมาก (ในตอนแรก) แต่หลังจากการดูแลอย่างดีจากช่างผม เธอจึงมีผมยาวและหยักศกเล็กน้อย ไว้ผมแสกกลาง ใช้เครื่องสำอางจัดแต่งทรงผมในบางครั้ง ชอบปล่อยผมเวลาอยู่กับบ้าน แต่มักจะมีภาพการรวบผมไว้ด้านหลังเมื่อไปโรงเรียน หรือใส่หมวกปิดบังผมตัวเองไว้

การแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เป็นชุดนักเรียนตามสถาบันการศึกษา ตามวัยของตน ในเวลาปกติจะใส่เพียงเสื้อยืด กางเกงยีน และสวมเสื้อโค้ทยาวคลุมตัว รองเท้าเป็นรองเท้าวางไปส้นหม่น

การตกแต่งร่างกาย บริดเจตจะใส่แค่สร้อยคอเงินเส้นบางๆ มีจี้เป็นเพชรรูปทรงกลม และสร้อยข้อมือเท่านั้น ไม่นิยมใส่ต่างหู แหวน หรืออื่นๆ ไม่ใช้กระเป๋าสะพายแบบผู้หญิงในการทำงาน จะพบเพียงกระเป๋าเสื้อผ้า เมื่อเวลาเดินทางไปต่างจังหวัด (บ้านพ่อแม่) เท่านั้น

ดังนั้น ตัวละครมีอามีความเป็นตัวของตัวเองที่เด่นชัดมากในเรื่อง ทั้งในด้านการแต่งกาย การจัดแต่งร่างกายของตนเอง มีลักษณะของการเป็นผู้หญิงที่ทวนกระแสสังคมของผู้หญิงด้วยกันเอง กล่าวคือ ผู้หญิงส่วนมากต้องรูปร่างผอมบาง สูงโปร่ง แต่งกายตามแฟชั่นให้ดูดีเหมือนคนอื่นๆ เพื่อจะได้ไม่มีความแปลกแยกจากผู้หญิงอื่น ซึ่งก็คือ ต้องการการเป็นกลุ่มหรือเป็นพวก แต่มีอามีไม่ใช่ เธอมีความปัจเจกชนสูง จึงไม่ค่อยสนใจเรื่องความสวยงาม หรือการแต่งกายตามกระแสสังคมแบบผู้หญิงส่วนใหญ่ในสังคม

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

เป็นเด็กสาวที่มีความเป็นปัจเจกชนสูง จะพบว่ามีอามีอยู่รวมกันเป็นกลุ่มกับเพื่อนแต่อย่างใด เป็นคนที่ขี้อาย ไม่กล้าแสดงออกต่อหน้าสาธารณชน จึงไม่คุ้นชินกับการพูดต่อหน้าสาธารณชนด้วย จะเกิดอาการประหม่าทุกครั้ง จนกลายเป็นตัวตลกให้เพื่อนๆ ในโรงเรียนได้ให้ฮาทุกครั้ง จึงกลายเป็นคนที่ถูกกันออกจากสังคมเพื่อนในโรงเรียนไปโดยปริยาย เพราะการไม่มีกลุ่มอยู่เป็นของตนเอง ไม่เน้นการดูแลร่างกายให้ดูดีสวยงาม จึงพบว่ารูปร่างหน้าตา ทรงผมของมีอามีต้องถูกปรับปรุงอย่างยากลำบาก

แต่เมื่อได้รับการปรับปรุงในด้านกายภาพ และการแสดงออก จึงได้พบเห็นเด็กสาวที่เริ่มมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง เพราะการที่บุคลิกลักษณะที่แท้จริงของเธอได้ถูกดึงออกมา จึงเป็นคนที่ไม่ยอมแพ้ย่อมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้น และกล้าที่จะตอบโต้กลุ่มสาวเชียร์ลีดเดอร์ด้วยมาดที่ไม่เกรงกลัวเหมือนดังแต่ก่อน

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละคร

ในช่วงแรกที่มีอามียังใช้ชีวิตปกติแบบสามัญชนนั้น มีบทบาทของเด็กสาวที่กำลังเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ไม่ค่อยมีเพื่อนมากนัก เนื่องจากเป็นเด็กที่ขี้อาย ขาดความมั่นใจและไม่กล้าแสดงออกถึงความรู้สึกของตน มีอามีเพื่อนสนิทเพียง 1 คนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับมีอามี คนทั้งคู่จึงเป็นเพื่อนกันได้ จากการที่มีอามีลักษณะเช่นนี้ จึงทำให้มีบทบาทของการเป็นเบี้ยล่าง ถูกกลั่นแกล้งจากกลุ่มสาวเชียร์ลีดเดอร์ประจำโรงเรียน ที่ทำให้มีอามีเป็นตัว

ตลกของโรงเรียน เป็นผู้ถูกกระทำจากผู้อื่น แต่เมื่อมีอาเริ่มมีความมั่นใจจากการเปลี่ยนแปลงของชีวิต ทำให้เกิดความรู้สึกฮึดสู้ และกลับมาเป็นผู้ที่ไม่ยอมแพ้ต่อความยุติธรรมที่เข้ามา

คุณสมบัติของมีอา นอกจากจะมีรูปร่างสมบัตินี้ (หลังจากการที่ชีวิตได้มีการเปลี่ยนแปลง) ที่เหมาะสมกับการเป็นเจ้าหญิง ยังมีความฉลาดในการพูดจา (ตอนท้ายของเรื่องที่ต้องขึ้นเวทีแถลงข่าว) สามารถเอาชนะใจสาธารณชน สื่อมวลชน รวมทั้งเชื้อพระวงศ์คนอื่นๆ ด้วยมีคุณสมบัติของการเป็นผู้เสียสละเพื่อส่วนรวม และยอมรับในภาระหน้าที่อันหนักอึ้งเพื่อคนอื่น ๆ

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละคร

ช่วงเวลาในชีวิตยังไม่มีการเปลี่ยนแปลง มีอา มีสถานภาพของการเป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดว่าเป็นนักเรียนเรียนดีของโรงเรียน แต่อยู่ในสถานภาพการเป็นเบี้ยล่างของเพื่อนๆ ในโรงเรียน และเป็นลูกสาวคนเดียวของครอบครัว อันประกอบด้วย แม่ของเธอเพียงคนเดียว ซึ่งพ่อของเธอ นั้นได้เสียชีวิตไปแล้ว แต่เมื่อชีวิตเปลี่ยนแปลงไป มีอาจึงมีสถานภาพใหม่นั้นคือ การเป็นผู้นำของประเทศเล็กๆ ในแถบยุโรป ที่ชื่อ "เจโนเวีย" ในฐานะของการเป็นเจ้าหญิง ทำให้มีอาได้รับการยกย่อง และยอมรับไปโดยปริยายจากกลุ่มเซียร์ลิตเตอร์สาวที่ชอบแกล้งเธอ และอุปโลกน์ตนเป็นเพื่อนสนิทของมีอาไป

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

มีอาเป็นเด็กสาวที่มีความคิดเป็นของตัวเอง ชอบคิด และชอบทำด้วยตัวเอง ทำให้มีอาเป็นเด็กที่ไม่ค่อยมีปฏิสัมพันธ์กับคนรอบข้าง ชอบอยู่คนเดียว หรือบางครั้งก็อยู่กับเพื่อนสนิทที่ชื่อ ลิลลี่ เพราะความไว้วางใจในตัวลิลลี่ ทำให้เมื่อากล้าบอกความจริงที่เธอเผชิญมา และปรึกษาปัญหากันเพียง 2 คน

และมีอา นั้นมีความรักอิสระ จึงไม่ยอมรับในตำแหน่งเจ้าหญิงในตอนแรก เพราะการยอมรับ คือ การเปลี่ยนตัวตนของเธอไปจนหมดสิ้น เธอจะไม่ได้ทำทุกสิ่งทุกอย่างที่อยากทำ คล้ายกับการถูกกำจัดการรอบในการปฏิบัติตน เพื่อให้กลายเป็นเจ้าหญิงที่สมบูรณ์แบบ

นอกจากนี้ มีอาเปรียบพ่อของเธอ (เสียชีวิตแล้ว) เสมือนหนึ่งกับฮีโร่ของเธอ มีอา รักพ่อมาก การยกย่อง หรือเคารพคนๆ หนึ่ง เท่ากับว่าเป็นการมีทัศนคติที่ดีต่อคนนั้นๆ ก็จะทำให้เราเกิดการยอมรับในสิ่งที่ฝ่ายนั้นเป็นหรือให้คำแนะนำแก่เราได้ เช่นเดียวกับมีอา เมื่อได้อ่านจดหมายที่พ่อของเธอเคยเขียนไว้ให้เธอ สร้างแรงบันดาลใจให้มีอายอมรับภาระหน้าที่ของการเป็นเจ้าหญิงด้วยความเต็มใจในที่สุด

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับสถาบันต่างๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับสถาบันต่างๆ ได้เกิดขึ้นกับตัวละครที่ชื่อมีอา กับสถาบันต่างๆ ดังนี้

(ก) สถาบันครอบครัว

ความสัมพันธ์ระหว่างมีอา กับครอบครัวมีความสนิทสนมกันในระดับหนึ่งเท่านั้น จะเห็นว่า เมื่อมีอามีปัญหาเรื่องการตัดสินใจเลือกวิถีชีวิต เธอกลับบอกให้กับลิลลี่ เพื่อนสนิทก่อน แม่ของมีอา มีหน้าที่เพียงให้ความจริงเท่านั้น และปล่อยให้มีอาเป็นผู้ตัดสินใจเลือกชีวิตของตนเอง โดยมีแม่คอยดูอยู่ห่างๆ แต่ไม่ได้มีความห่างเหินกับแม่มากนัก แม่ของเธอยังเป็นเพื่อนที่ดีได้เสมอ เมื่อแคลริชปรากฏตัวขึ้นพร้อมกับความจริงหลายๆ อย่าง ทำให้มีอาไม่ยอมรับในหลายๆ สิ่งหลายๆ อย่าง แต่เมื่อเวลาผ่านไป ความสนิทสนมกัน การเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ได้เป็นบ่อเกิดของการให้ความไว้วางใจ และทำให้มีอายอมรับแคลริชเป็นหนึ่งในครอบครัว สุดท้ายการยอมรับก็ทำให้มีอาพบกับความสุข

(ข) สถาบันการศึกษา

มีอา กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแห่งหนึ่งใน ซานฟรานซิสโก เป็นเด็กสาวที่รักเรียน และตั้งใจเรียน มีความฝันที่จะเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย การเรียนทำให้เธอรอบรู้ในสิ่งที่ตำราสอน แต่ความรู้รอบตัวในโลกกว้าง มีอายังอ่อนนั้ก แต่เธอก็ได้เรียนรู้ได้ไม่ยากจากแคลริช ย่าของเธอที่เป็นเสมือนครูคนหนึ่งในชีวิตมีอา ดังนั้น มีอาจึงมีสถานภาพของการเป็นนักเรียน ซึ่งเป็นสถานภาพที่เหมาะสมกับวัยของมีอาด้วย

(ค) สถาบันการเมือง

อาจกล่าวได้ว่า เป็นการเมืองภายในราชวงศ์ กล่าวคือ มีอาเป็นรัชทายาทอันดับ 1 ของราชินีแคลริช ที่มีสิทธิ์จะขึ้นครองประเทศเป็นคนต่อไป ถ้ามีอาสละสิทธิ์ รัชทายาทอันดับ 2 ของราชวงศ์ ที่มีศักดิ์เป็นอาของมีอาจะต้องขึ้นครองประเทศในอนาคต ซึ่งอาของมีอา ก็ลุ่มอย่างสุดตัวให้มีอาสละสิทธิ์ ถึงแม้ว่ามีอาจะยังไม่เข้าใจถึงการเมืองภายในประเทศของตน แต่เธอก็ทำให้อาของเธอหมดสิทธิ์ในการขึ้นครองราชย์ไป เท่ากับว่า มีอาเข้ามาเกี่ยวข้องกับการเมืองของราชวงศ์โดยไม่รู้ตัว

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์จะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ ธงชาติ และจดหมาย

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 2 ประการนี้ ได้ 2 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนการเป็นหนึ่งเดียว และสัญลักษณ์พิเศษแทนตัวตน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนการเป็นหนึ่งเดียว

ซึ่งสัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ได้แก่ ธงชาติ จะพบว่าได้ถูกนำไปประดับอยู่บนรถลีมูซีนที่ราชินีแคลริซใช้เป็นยานพาหนะ รวมทั้งประดับไว้หน้าสถานทูตอันเป็นที่พำนักของราชินี เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเป็นชาติเดียวกัน เมื่อมีอาพบเห็นรถคันนี้ผ่านมา ในขณะที่กำลังเดือดร้อน (รีบไปงานแถลงข่าวของตนเรื่องการรับตำแหน่งเจ้าหญิงในตอนช่วงท้าย และรถที่ขับมาเกิดเสีย ทำให้เธอท้อแท้ใจมาก) มีอาารู้สึกเหมือนได้รับการช่วยเหลือ (ทางจิตใจ) จากคนชาติเดียวกัน

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนการเป็นตัวแทน

สัญลักษณ์ประเภทนี้ได้แก่ จดหมาย ซึ่งเป็นตัวแทนของพ่อของมีอาเอง ได้สร้างพลังอันยิ่งใหญ่ให้มีอายอมรับตัวตนที่เปลี่ยนแปลงไปของตนอย่างเต็มใจ ข้อความที่พ่อของเธอเขียนทำให้มีอาได้รู้สึกเหมือนพ่อมายืนอยู่ต่อหน้าเธอเอง การตัดสินใจเลือกวิถีชีวิตของเธอจึงง่ายขึ้น เพราะได้กำลังใจให้มีความพยายามกระทำทุกอย่างที่เข้ามาในชีวิตของตนเอง

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง The Princess Diaries มุมมองในการเล่าเรื่องเป็นแบบบุคคลที่หนึ่ง (The First – Person Narrator) คือการที่ตัวละครเอกของเรื่องเป็นผู้เล่าเรื่องเอง เรื่องนี้จึงได้เน้นไปที่ตัวละครหญิง ซึ่งก็คือ มุมมองของตัวมีอา ภาพยนตร์เรื่องนี้จึงมีความเป็นอัตตวิสัยของตัวมีอาเอง ทำให้ได้เข้าถึงตัวตน และความจริงในชีวิตของมีอาได้โดยตรง โดยเป็นการเล่าเรื่องที่มีลักษณะเหมือนกับการเขียนบันทึกเรื่องราวที่เกิดขึ้นในชีวิต การเปลี่ยนแปลงความรู้สึกที่มีต่อเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งทำให้ได้เข้าใจถึงอารมณ์ ความรู้สึก เรื่องราวแบบลึกซึ้งจากตัวละครที่มีต่อคนรอบข้าง อาทิ กลุ่มเชียร์ลีดเดอร์ประจำโรงเรียน หนูนักร้องกีฬา ย่าและแม่ของเธอ เป็นต้น และจะทำให้เข้าใจและรู้สึกใกล้ชิดกับตัวละครผู้หญิง และเกิดอารมณ์คล้อยตามไปกับเรื่องราวได้โดยง่าย

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง The Princess Diaries พบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงที่มีลักษณะแบบผู้หญิงในชนชั้นกลางที่ได้รับแรงกดดันจากสังคม แสวงหาความเท่าเทียมกันระหว่างมนุษย์ด้วยกันเอง แต่เมื่อเปลี่ยนสถานะมาอยู่ในระดับที่สูงกว่า การยอมรับในตัวของผู้หญิงกลับ

เปลี่ยนไป ผู้หญิงสามารถเป็นผู้นำของประเทศ สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ อยู่ในสังคมที่
ได้รับการยอมรับเป็นอย่างดี แต่การที่จะก้าวขึ้นมาอยู่ในจุดที่สูงได้ ผู้หญิงต่างได้รับการช่วยเหลือ
จากผู้ชาย ไม่ว่าจะเป็นทางกายหรือทางใจ เป็นการบอกว่าผู้หญิงจะประสบความสำเร็จได้นั้น
ต้องมีผู้ชายอยู่เบื้องหลัง ซึ่งต่างจากค่านิยมของสังคมสมัยก่อนที่ผู้หญิงไม่สามารถออกหน้ามา
เคียงคู่กับผู้ชายได้ ต้องอยู่เบื้องหลังความสำเร็จที่ไม่มีใครกล่าวถึง

การที่ตัวละครมีพัฒนาการทางความคิดที่ดี ทำให้รู้จักการยอมรับความเป็นจริง ไม่เอะอะ
โวยวาย และมีความเชื่อมั่นในศักยภาพและความสามารถของตนที่จะเอาชนะอุปสรรคต่างๆ ที่
จะเข้ามาในชีวิตได้อย่างแข็งแกร่ง และมองว่าทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเป็นไปได้เสมอ

4.2.11 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง The Ring

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง The Ring มีการดำเนินเรื่องที่เป็นไปตามลำดับเหตุการณ์ โดยเริ่ม
เรื่องราวของปัญหาที่นักข่าวสาวที่ชื่อ ราเชล เคลเลอร์ ทราบถึงการตายอย่างปริศนาของ
หลานสาวที่ชื่อแคดี้ ราเชลจึงเข้ามาสืบสาวความเป็นไปของเหตุการณ์ประหลาดนี้ จึงได้รู้เรื่อง
อย่างคร่าวๆ ว่าหลังจากที่แคดี้ได้ดูวิดีโอประหลาดที่กำลังเป็นที่สนใจของเพื่อนๆ ที่กระท่อมบนเขา
หลังหนึ่ง และได้รับโทรศัพท์ที่ลึกลับที่บอกกับพวกเขาว่าเมื่อดูจบจะต้องตายภายใน 7 วัน

เรื่องราวได้พัฒนาเรื่อยๆ มาเมื่อราเชลจึงขึ้นไปถึงกระท่อมบนเขาที่เป็นจุดเกิดเหตุ
และได้พบวิดีโอม้วนนั้น เปิดดูเรื่องราวที่เป็นภาพขาว – ดำ ที่ตัดต่ออย่างรวดเร็ว พร้อมกับเสียง
โทรศัพท์ปริศนาก็ดังขึ้น และราเชลก็ได้นำมันกลับมาที่บ้าน ชีวิตของราเชลหลังจากนี้จึงมีเวลา
เพียง 7 วันที่จะต้องค้นหาความจริงเกี่ยวกับวิดีโอม้วนนี้ให้ได้ โดยได้รับความช่วยเหลือจากโนอาห์
(อดีตสามีของเธอ)

แต่แล้วปัญหาก็กตามมาเมื่อเอเดน ลูกชายเพียงคนเดียวของเธอ ได้เปิดดูวิดีโอม้วนนี้
เข้าด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ยิ่งทำให้เธอต้องรีบค้นหาความจริง และหาทางแก้จากคำสาปนี้ให้
ได้ก่อนที่เธอจะต้องตายไป และในที่สุดเหตุการณ์ก็เริ่มจะคลี่คลายลง จากการปะติดปะต่อ
เรื่องราว และการสืบหาอย่างไม่ย่อท้อของราเชล ทำให้ได้รู้ความจริงเกี่ยวกับที่มาของวิดีโอ
เหตุผลที่วิดีโอเรื่องนี้จึงเป็นวิดีโออาถรรพ์ แต่เธอก็ยังไม่พบทางแก้คำสาปแต่อย่างใด แต่สุดท้าย
พ้น 7 วันแล้วราเชลกลับไม่ตาย แต่โนอาห์กลับต้องตายแทน ทำให้เธอรับรู้ได้ถึงทางแก้คำสาปนี้
ด้วยการทำสำเนาวิดีโอแล้วทำการส่งต่อให้คนอื่นเพื่อดูและทำสำเนาส่งต่อไปเรื่อยๆ อย่างไม่มีที่
สิ้นสุด

โครงเรื่องนี้ ได้ส่งผู้หญิงเป็นตัวเด่นที่สุดในเรื่อง ผู้ชายเป็นเพียงผู้ช่วยของผู้หญิงเมื่อผู้หญิงต้องการความช่วยเหลือเท่านั้น บทบาทสำคัญของการรู้ถึงทางแก้จึงเด่นที่ตัวผู้หญิง ถึงแม้ว่าผู้ชายอย่างโนอาห์จะรู้ความจริงก่อน แต่เรื่องก็ได้กำหนดให้โนอาห์ต้องตายก่อนที่จะบอกความจริงกับราเชล เป็นการฆ่าปิดปากของภาพยนตร์ที่ไม่ให้ใครรู้ความลับนี้และนำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น ต้องรู้แต่เพียงตัวเองเท่านั้น

ข. แก่นความคิด

ได้เสนอแก่นความคิดในเรื่องของความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์นำมาซึ่งความหายนะ โดยผู้หญิงมักเป็นเพศที่ถูกกำหนดให้มีความอยากรู้อยากเห็นอยู่ในตัวเองเสมอ ยากที่จะทำเป็นไม่สนใจแม้มันจะเป็นเพียงเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ก็ตาม การเป็นนักข่าวของราเชลได้ตอบต่อแก่นความคิดนี้เป็นอย่างดี ด้วยพื้นฐานของอาชีพแล้ว ต้องอาศัยความช่างสังเกต ความอยากรู้อยากเห็นอย่างลึกซึ้งถึงความจริงแท้ที่ซ่อนอยู่ จึงทำให้เรื่องของความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ต้องถูกกำหนดบทบาทให้กับผู้หญิงเสมอ

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง The Ring มีฉากทั้งหมด 18 ฉาก ประกอบด้วย ถนน ท่าเรือ ห้องนอน ห้องนั่งเล่น ห้องน้ำ สตูดิโอ กระท่อมบนเขา สำนักพิมพ์ ฟาร์ม โรงนา คอกม้า เรือ ห้องตัดต่อ บ่อน้ำ ห้องสมุด โรงพยาบาลรักษาอาการประสาท โรงพยาบาลรักษาโรคทั่วไป โรงเรียน เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.21 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์ เรื่อง The Ring

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	ถนน	19
2.	ห้องนั่งเล่น	14
3.	บ่อน้ำ	8
4.	ห้องตัดต่อ	6
5.	สำนักพิมพ์	5
6.	กระท่อมบนเขา	4
7.	ฟาร์ม	4
8.	โรงนา	3
9.	คอกม้า	3

10.	สตูดิโอ	3
11.	ห้องนอน	2
12.	โรงพยาบาล	2
13.	ห้องน้ำ	2
14.	ท่าเรือ	1
15.	โรงเรียน	1
16.	โรงพยาบาลรักษาอาการประสาท	1
17.	ห้องสมุด	1
18.	บนเรือ	1
	รวมทั้งสิ้น	80

จำนวนครั้งของการปรากฏจากรวมทั้งสิ้น 80 ครั้ง พบว่า ถนน เป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 19 ครั้ง รองลงมาคือ ห้องนั่งเล่น 14 ครั้ง และปอน้ำ 8 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนฉากที่เหลือมีลักษณะการปรากฏน้อยครั้ง จะพบว่าฉากนอกบ้านได้ถูกนำเสนอมากที่สุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ถนน เป็นฉากที่มีการนำเสนอมากที่สุด โดยจะใช้ถนนเป็นเส้นทางการเดินทางตามหาความจริงเกี่ยวกับปริศนาการตายลึกลับ ถนนจึงกลายเป็นทางสู่ความจริงและความสำเร็จที่จะเป็นตัวเปิดเผยในเรื่องเกี่ยวกับความตาย ถนนนับเป็นพื้นที่สาธารณะแห่งหนึ่งที่ไม่ใครๆ ก็สามารถผ่านไปได้ จะพบว่าเป็นสถานที่ของการร่วมทางกันระหว่างราเชลและโนอาห์ที่มีความขัดแย้งกันอยู่ในตัว แต่คนทั้งคู่ก็สามารถร่วมไปพร้อมกันได้เพื่อจุดหมายเดียวกันในการค้นพบความจริง

(2) ห้องนั่งเล่น นับเป็นส่วนที่เชื่อมต่อระหว่างสังคมภายนอกและสังคมภายในในเรื่องนี้ได้ให้ความหมายว่า ตัวละครได้นำความตายเข้ามาสังคมครอบครัว โดยราเชลได้นำม้วนวิดีโอมาไว้ในบ้าน และวางทิ้งไว้ในเครื่องเล่นวิดีโอ เอแดนผู้เป็นลูกชายก็เข้ามาดูด้วยความอยากรู้ ซึ่งก็เป็นผลให้ต้องตายภายใน 7 วันด้วย เท่ากับว่าเป็นการนำตัวแทนของความตายที่ยังวนเวียนอยู่ภายนอกบ้านเข้ามาสู่ภายในบ้านนั่นเอง

(3) ปอน้ำ ให้ความหมายถึงการค้นพบความจริงที่ถูกฝังมาเป็นเวลานาน กล่าวคือ การที่ราเชลเป็นผู้ค้นพบศพของเด็กหญิงที่เป็นสาเหตุของเรื่องทั้งหมด และทำให้เด็กหญิงผู้นี้ได้รับการปลดปล่อยจากการที่ถูกจองจำมาโดยตลอดจากแม่เลี้ยงของเธอที่ฆ่าและนำมา

โยนในบ่อน้ำแห่งนี้ จึงเป็นการบอกว่า ความจริงทุกอย่างไม่ว่าจะฝังอยู่ที่ใดก็ตาม มักจะต้องหาพบเสมอ

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้ง ได้ทำการวิเคราะห์ใน 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 2 คู่ คือ ราเชลและโนอาห์ ราเชลและบรรณาธิการ

ราเชลและโนอาห์ เป็นการขัดแย้งระหว่างความคิดกับความชำนาญ โดยจะพบว่าราเชลนั้นมีเพียงความคิดที่มองว่าเธอจะสามารถค้นหาความจริงด้วยการออกสถานที่จริงที่ปรากฏอยู่ในม้วนวิดีโอ แต่ในขณะที่โนอาห์นั้นอาศัยความสามารถด้านการเป็นนักติดต่อวิดีโอ เพื่อหาให้ได้ว่าสิ่งที่อยู่ในวิดีโอนี้ทำได้อย่างไร มีที่มาที่ไปอย่างไร แต่ทั้งคู่ก็มีเป้าหมายเดียวกันคือการค้นหาความจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในวิดีโอม้วนนี้

ราเชลและบรรณาธิการ เป็นการขัดแย้งในเรื่องความจริงจ้งในการทำงาน ได้พบว่าในตอนแรกราเชลกำลังถูกละออกจากบรรณาธิการด้วยสาเหตุหนึ่ง เป็นเพราะการที่เธอไม่มีผลงานใดๆ ให้สำนักพิมพ์เลย บรรณาธิการจึงไม่พอใจในการที่ราเชลไม่ตั้งใจทำงาน อยู่ไปวันๆ เท่านั้น แต่ราเชลนั้นกลับคิดว่าเธอจะต้องทำข่าวใหญ่ๆ ให้กับสำนักพิมพ์ จะเห็นว่าราเชลได้ตามสืบเรื่องการตายปริศนาของกลุ่มวัยรุ่นที่เป็นข่าวที่ยังไม่ได้รับความกระจ่างอยู่ในขณะนี้ และเธอก็ค้นพบความจริงได้ในที่สุด

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งนี้เกิดขึ้นกับตัวละครในเรื่อง 1 ตัว คือ ราเชล

เป็นความขัดแย้งระหว่างความกล้า และความกลัวที่อยู่ในตัวของผู้นาง ถึงแม้ว่าราเชลจะเป็นผู้นางที่ดูเป็นคนที่มีความมั่นใจในตนเอง มีภาพลักษณ์ของการเป็นผู้นางที่เข้มแข็ง มุ่งมั่นในการทำงานหรือไฝหาความจริงให้กระจ่าง เป็นผู้นำได้แม้แต่กระทั่งผู้ชาย คือ โนอาห์ เพราะเป็นฝ่ายให้โนอาห์ทำตามที่เขาต้องการ แต่ลึกๆ แล้วราเชลก็ยังคงมีความอ่อนแอในใจ คือ ความกลัวที่จะต้องสูญเสียลูกชายไป เนื่องจากการดูวิดีโอเทปม้วนต้องห้าม รวมทั้งการกลัวความตายของตัวเอง ถึงแม้ว่าราเชลจะกล้าเผชิญหน้ากับความหวาดกลัวนี้ก็ตาม ลึกๆ แล้วราเชลก็เป็นผู้หวาดกลัวกับสิ่งที่จะเกิดขึ้น โดยจะมีโนอาห์ที่เปรียบเสมือนเป็นผู้ช่วยเหลือราเชลคอยดูแลอยู่ด้วย

ซึ่งก็หมายความว่าแม้ผู้หญิงจะมีแสดงออกว่ามีความเข้มแข็ง อดทนเพียงไร จริงๆ แล้วก็ต้องการคนมาปกป้องดูแล และมีความอ่อนแอ อ่อนโยนอยู่ในตัวด้วยกันทุกคน

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

เป็นความขัดแย้งในเรื่องการดำรงชีวิตให้อยู่รอดของตัวละครกับความตาย โดยในภาพยนตร์เรื่องนี้ได้เสนอเรื่องราวที่ทำให้ตัวละครหญิงต้องเผชิญหน้ากับความตายที่รู้กำหนดวันตายที่แน่นอน ทำให้เธอต้องพยายามทำทุกอย่างเท่าที่จะทำได้เพื่อไขปริศนาของมัจฉาวิดิโอที่เป็นต้นเหตุของปัญหาการตายของกลุ่มวัยรุ่นในขณะนี้ เพื่อให้มีชีวิตอยู่รอดในเวลาอันจำกัด ตัวละครหญิงต้องตกอยู่ในภาวะผู้หญิงที่กำลังตกอยู่ในอันตราย โดยกำลังดิ้นรนเพื่อหาทางรอดทั้งต่อตัวเอง และคนใกล้ชิด โดยเฉพาะลูกชาย

การมีชีวิตอยู่รอดเป็นสิ่งที่มีมนุษย์ปรารถนาในขณะที่กำลังเผชิญกับอันตราย แต่เมื่อมีกำหนดวันที่แน่นอนจากความตาย แม้มีโอกาสรอดสักเพียงเสี้ยววินาทีก็จะพยายามทำทุกอย่างเพื่อขัดขวางความตายไม่ให้เข้ามาเฉียดใกล้ตน จึงนับเป็นการเดินทางที่สวนทางกันเสมอระหว่างการมีชีวิตกับความตาย

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็นผู้หญิง ในเรื่อง The Ring จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัว ราเชล โดยได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

หน้าตา จัดว่าเป็นคนสวยคนหนึ่ง ใบหน้ากลมค่อนข้างอวบเล็กน้อย แต่ไม่ถึงกับอ้วน ค่อนข้างมีเนื้อหนัง ดวงตาโต สีตาสีน้ำตาล ริมฝีปากอวบอิม คิ้วเข้มสีน้ำตาล จมูกโด่ง เน้นการแต่งหน้าในโทนสีอ่อน ให้เป็นธรรมชาติมากที่สุด

รูปร่าง ค่อนข้างอวบแต่ไม่จัดว่าอ้วน ทั้งอก เอว และสะโพกมีขนาดใหญ่ ไม่จัดว่าเป็นคนที่มีรูปร่างเพรียวทั้งที่มีความสูงประมาณ 170 – 172 เซนติเมตร ผิวขาวอมชมพูแบบชาวตะวันตก

สำหรับผม มีผมสีบรอนด์ทอง เส้นผมมีความยาวเกือบถึงกลางหลังและหยักศกเป็นลอนเล็กน้อยแบบเป็นธรรมชาติ ไว้ผมแสกข้าง เปิดหน้าผาก มีการรวบผมขณะทำงาน แต่โดยส่วนมากจะพบการปล่อยผมมากกว่า และไม่ชอบให้มีเครื่องประดับติดอยู่บนศีรษะแต่อย่างใด

การแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าที่ไม่ตามแฟชั่น แต่จะใส่เสื้อผ้าในแบบที่ตนใส่ได้ โดยปกติจะเน้นใส่เสื้อผ้าสีโทนเย็น เช่น สีดำ เทา ฟ้ามุ่ย น้ำตาล เขียวเข้ม กางเกงยีนส์หรือผ้าขายาว (ทำงาน) เมื่ออยู่บ้านจะใส่กางเกงผ้ายัดเป็นส่วนใหญ่

การตกแต่งร่างกาย จะเลือกใส่เครื่องประดับน้อยชิ้น เช่น สร้อยคอเงินเส้นบางๆ มีจี้เล็กๆ แหวนอยู่ มีใส่นาฬิกาบ้าง กระเป๋าที่ใช้เป็นกระเป๋าสะพายข้างใบไม่ใหญ่มากมักใช้บรรจุเอกสารหรือหลักฐานข้อมูลที่สำคัญเมื่อจะไปสืบเรื่องราว

ดังนั้น ตัวละครราเชลมีความเป็นตัวของตัวเองที่เด่นชัดมาก ทั้งในด้านการแต่งกาย การจัดแต่งร่างกายของตนเอง มีลักษณะของการเป็นผู้หญิงที่ทวนกระแสสังคมของผู้หญิงด้วยกันเอง กล่าวคือ ผู้หญิงส่วนมากต้องรูปร่างผอมบาง สูงโปร่ง แต่งกายตามแฟชั่นให้ดูดีเหมือนคนอื่นๆ เพื่อจะได้ไม่มีความแปลกแยกจากผู้หญิงอื่น แต่ราเชลมีความเป็นปัจเจกชนสูง จึงไม่ค่อยสนใจเรื่องความสวยงาม หรือการแต่งกายตามกระแสสังคมแบบผู้หญิงส่วนใหญ่ในสังคม

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

ราเชล มีบุคลิกภาพของความเป็นผู้หญิงแกร่ง ทั้งในด้านความคิด การต่อสู้ของเธอที่ไม่ยอมแพ้ต่อโชคชะตา โดยเฉพาะกับความตายที่มารออยู่ตรงหน้า มีลักษณะของผู้หญิงที่ต่อสู้ดิ้นรนเพื่อการมีชีวิตรอด และการได้รับความจริงเพื่อเผยแพร่ออกสู่สังคม การมีบทบาทของการเป็นผู้กระทำได้ส่งเสริมให้เธอเป็นตัวแทนของผู้หญิงที่อยู่เหนือผู้ชาย กล่าวคือ มีความเป็นผู้นำผู้ชายเป็นเพียงผู้ให้การช่วยเหลือเท่านั้น คิดและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตัวของตัวเอง แสดงถึงความมีอิสระทางความคิด

นอกจากนี้ยังมีลักษณะของการเป็นตัวของตัวเองสูง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย ทำทางการแสดงออก ได้บ่งบอกถึงการมีบุคลิกภาพที่มีความคล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง ปราดเปรี้ยว ทั้งในด้านการเดิน การนั่ง หรือการพูดจาที่ฉาดฉานแสดงถึงความฉลาด น่าเชื่อถือ เป็นผู้หญิงที่ช่างสังเกต และมีความอยากรู้อยากเห็น ไม่กลัวกับความจริงที่จะได้รับหรือเผชิญ ซึ่งบุคลิกของตัวละครหญิงราเชลนี้มีความเหมาะสมกับอาชีพนักข่าวเป็นอย่างมาก

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละคร

จากการศึกษาบทบาทของราเชลพบว่า เป็นผู้หญิงที่ไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตครอบครัว หย่าขาดกันไปตั้งราเชลตั้งครรภ์ ราเชลจึงเป็นแม่ที่เลี้ยงดูลูกชายตามลำพัง ราเชลจึงมีบทบาทของการเป็นแม่ที่รักและเป็นห่วงลูกชายมาก ไม่มีบทบาทของการเป็นภรรยาของใครในเรื่องนี้

และยังพบบทบาทการทำงานของราเซลในช่วงภาวะวิกฤตจากการจะถูกไล่ออก เหตุการณ์ในเรื่องทั้งหมดที่ราเซลไปสืบหานอกจากจะทำเพื่อหาสาเหตุการตายของหลานของเธอ แล้ว ยังทำเพื่อการเขียนเรื่องของกลุ่มวัยรุ่นที่เสียชีวิตอย่างปริศนามาส่งให้บรรณาธิการด้วย และ บทบาทสุดท้าย คือ การเป็นผู้หญิงที่กำลังตกอยู่ในอันตราย คือ การเผชิญหน้ากับความตายที่จะเกิดขึ้นภายใน 7 วัน และต้องไขปริศนาเกี่ยวกับคำสาปให้ได้

คุณสมบัติของราเซล ปรากฏภาพของผู้หญิงที่เป็นฝ่ายกระทำเสมอ ราเซลเป็น นักสืบคนหนึ่งที่มีความรอบคอบมาก ไม่หวั่นเกรงต่อความตายของตน ต้องการรู้ความจริงให้ได้ ตามวิสัยของนักข่าว ช่างสังเกต เห็นได้จากฉากที่เธอและโนอาห์กำลังมองดูฝาผนังของโรงนาและ บังเอิญเห็นลวดลายที่ไหลออกมาจากการปิดทับของกระดาษปิดผนัง เธอจึงได้เบาะแสต่อไป

จากบทบาทและคุณสมบัติของราเซล จะเห็นว่าการเป็นแม่ที่ต้องเลี้ยงลูกชายตาม ลำพัง ทำให้เธอต้องดิ้นรน ในการทำงานเพื่อความอยู่รอด เพราะต้องสามารถยืนหยัดตามลำพัง และบทบาทของการเป็นนักข่าวที่มีความสามารถในการค้นหาความจริง

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

ราเซลมีสถานภาพของผู้หญิงที่ต้องเลี้ยงดูลูกตามลำพังคนเดียว ไม่มีผู้ใดให้ความช่วยเหลือเธอ นอกจากคนที่ทำหน้าที่ดูแลเด็กเพียงคนเดียวที่ราเซลจ้างมา มีสถานภาพของการเป็นฝ่ายกระทำด้วยการตามความจริงด้วยตัวของตัวเอง โดยอาศัยอาชีพนักข่าวเป็นใบผ่านทางให้เธอทำงานได้สะดวก จัดว่าตัวราเซลมีความเป็นอยู่ที่ค่อนข้างดี มีพาร์ทเมนต์เป็นของตัวเอง มีอาชีพที่จัดได้ว่ามีความน่าเชื่อถือสูง เพราะการเป็นนักข่าวต้องนำเสนอความจริงต่อ สังคม และราเซลนั้นก็กำลังทำหน้าที่ผู้นำความลับอันน่ากลัวดีแม่ให้ประชาชนรับทราบ และรู้ตัวว่าไม่ควรยุ่งเกี่ยวกับคดีไอม้วนนี้

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

จากการเป็นผู้หญิงที่ต้องเลี้ยงดูตนเองและลูกชายตามลำพัง ทำให้ราเซลมี ความคิดที่จะไม่พึ่งพิงใคร โดยเฉพาะโนอาห์ เห็นได้ชัดว่าราเซลขอให้โนอาห์ช่วยเหลือเธอเท่าที่ จำเป็นเท่านั้น โดยไม่ได้บอกความจริงอะไรมากนัก เพราะเชื่อมั่นในข้อสงสัยของตนในเรื่องของ ปริศนามากกว่าจะให้ผู้อื่นมาแบ่งปันความคิด หรืออาจกล่าวได้ว่า ตัวละครหญิงนี้มีลักษณะ ทางความคิดที่เป็นฝ่ายเริ่ม (active) ไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคง่าย ๆ สามารถดำเนินชีวิตได้โดยการ พึ่งพาตนเอง (Independence) โดยมีความคิดของตนเองเป็นผู้นำทางให้เกิดการกระทำตาม ความคิดในสิ่งที่ทำได้

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันอื่นๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับสถาบันต่างๆ ได้เกิดขึ้นกับตัวละครที่ชื่อราเชล กับสถาบันต่างๆ ดังนี้

(ก) สถาบันครอบครัว

พบว่า การใช้ชีวิตคู่ของราเชลกับโนอาห์นั้นล้มเหลว ราเชลเป็นแม่ที่เลี้ยงดูลูก อยู่ตามลำพัง พร้อมๆ กับการทำงานไปด้วย แต่เมื่อราเชลเด็กร้อน โนอาห์ก็จะยื่นมือในฐานะของการเป็นผู้ช่วยให้ราเชล จะเห็นได้ว่า ครอบครัวที่ประกอบไปด้วยลูกชายเพียงคนเดียวของเธอมิ มีความสำคัญต่อชีวิตของราเชลมาก เมื่อรู้ว่าลูกชายจะต้องตายภายใน 7 วัน เธอจึงต้องค้นพบความจริงเกี่ยวกับคำสาปนี้ให้ได้

(ข) สถาบันการทำงาน

เป็นผู้หญิงที่อยู่ในวัยทำงาน ต้องหาเลี้ยงชีพตนและลูกชายอีกหนึ่งชีวิต การทำงานของราเชลจะพบว่า ในตอนแรกราเชลกำลังจะถูกไล่ออกจากเจ้านายที่เป็นบรรณาธิการของ สำนักพิมพ์แห่งหนึ่ง แต่เธอก็ออกไม่ได้ เนื่องจากเธอต้องการเขียนเรื่องราวที่กำลังเป็นข่าวที่ถูก จับตามองอยู่ในขณะนี้ และเมื่อราเชลทำได้สำเร็จ เรื่องราวความลับของม้วนวิดีโอ และการแก้ คำสาปก็จะถูกเปิดเผย ราเชลจึงเป็นผู้หญิงทำงานข่าวคนแรกที่อยู่ความจริงก่อนใครในสังคม หรือ แวดวงอาชีพนักข่าวของเธอเอง

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์จะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้ ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ ม้วนวิดีโอ และภาพวงแหวน

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 2 ประการนี้ได้ 2 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนความตาย และสัญลักษณ์พิเศษแทนความอยากรู้อยากเห็น ของมนุษย์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนความตาย

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ ภาพวงแหวน เป็นภาพวงกลมซ้อนกันหลายๆ วง ที่ปรากฏในม้วนวิดีโอ เมื่อผู้ดูวิดีโอเนื้อหาภายในแล้ว จะพบสัญลักษณ์นี้ในเรื่อง และ เมื่อใดเมื่อครบ 7 วันและยังไม่ได้แก้คำสาป ก่อนตายจะพบภาพของวงแหวนนี้ผุดขึ้นมาในสมอง เสมอ โดยพบว่าในขณะที่ราเชลกำลังนั่งเขียนถึงประเด็นที่จะต้องสืบต่อไป มือของเธอก็กำลัง เขียนรูปวงกลมเข้าไปซ้ำมาอยู่ จึงเป็นสัญญาณเตือนถึงความตายที่กำลังจะมาเยือนผู้ที่ได้พบเห็น ภาพนี้

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนความอยากรู้ อยากเห็น

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ ม้วนวิดีโอ นับว่าเป็นผู้บุกรุกที่เข้ามาในชีวิตประจำวันของมนุษย์ เมื่อไรก็ตามเมื่อพบเห็นม้วนวิดีโอวางอยู่ มนุษย์ย่อมอยากรู้ในเรื่องราวที่บรรจุอยู่ข้างใน โดยไม่ได้สนว่ามันจะเป็นเรื่องดี หรือร้ายต่อตัวเองหรือไม่ เช่น การที่แคตตีนำม้วนวิดีโอไปดูที่กระท่อมบนเขา กับคนรัก เพราะความอยากรู้ในสิ่งที่ได้รับความสนใจจากเพื่อนๆ หรือ การที่ราเชลต้องเข้ามาสืบหาความลับและความจริงของม้วนวิดีโอที่เป็นสาเหตุการตายของแคตตี หลานของเธอเอง

ช. มุมมองในการเล่าเรื่อง

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง The Ring มุมมองในการเล่าเรื่องเป็นแบบบุคคลที่หนึ่ง (The First – Person Narrator) คือการที่ตัวละครเอกของเรื่องเป็นผู้เผชิญกับเรื่องราวต่างๆ ด้วยตัวของตัวเอง เรื่องนี้จึงได้เน้นไปที่ตัวละครหญิง ซึ่งก็คือ มุมมองของตัวราเชล ภาพยนตร์เรื่องนี้จึงมีความเป็นอัตวิสัยของผู้หญิงที่มีต่อตน ลูกชาย และคนรอบข้าง โดยเฉพาะเด็กผู้หญิงที่เป็นตัวต้นเรื่อง เนื่องจากความเป็นแม่ของเธอทำให้เข้าใจชีวิตที่มีความว่าเหวของ เด็กผู้หญิงคนหนึ่งเป็นอย่างดี

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง The Ring พบว่าภาพตัวแทนของตัวละครหญิงมีลักษณะของความพยายามที่จะต่อสู้เพื่อให้ตนเองหลุดออกจากกรอบของพันธนาการทางสังคมที่ไม่มีวันสิ้นสุด ต้องต่อสู้เพื่อแย่งชิงพื้นที่ของโลกปัจจุบันเอาไว้ ไม่ให้ตัวแทนของการเป็นยุคเก่าเข้ามาแทนที่ (คำสาป) ถึงแม้ว่าสังคมจะมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่มีแต่ความเป็นสมัยขึ้น มีการพัฒนาไปทุกๆ ด้าน แต่จะพบว่าตัวละครหญิงในเรื่องต้องต่อสู้กับผู้หญิงยุคเก่า เพื่อให้พื้นที่ของตนยังคงมีอยู่ ไม่ได้ถูกรวบงำ ถึงแม้ว่าภาพยนตร์จะให้ภาพของการเป็นผู้ชนะให้กับผู้หญิง แต่แท้จริงแล้วผู้หญิงยังอยู่ในวังวนของความเป็นยุคเก่าอยู่เสมอ ไม่ว่าโลกจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด คำสาปได้เข้ามาข้องเกี่ยวกับบทบาทของการเป็นแม่ของผู้หญิง ผู้ชายเป็นเพียงผู้ให้ความช่วยเหลือเบื้องหลังเท่านั้น แต่สุดท้ายก็ได้ถูกกำจัดออกไปจากสังคม เป็นการให้ความหมายว่าผู้หญิงพยายามที่จะดิ้นรนให้ตนนั้นมีตัวตน และได้มีพื้นที่ยืนอยู่ในสังคมเทียบเท่าหรือสูงกว่าผู้ชาย โดยการต้องกำจัดผู้ชายในเรื่องออกไป

นอกจากนี้ ยังพบถึงที่ทางของผู้หญิงที่ปรากฏตัวอยู่แต่ในโลกนอกบ้าน เพื่อหาทางเอาชนะโลกในยุคเก่าไว้ให้ได้ นั่นคือ คำสาปหรือเรื่องวิญญาณ ทำให้เห็นว่าผู้หญิงในเรื่องไม่เชื่อในเรื่องไร้สาระ จำเป็นต้องหาทางพิสูจน์ความจริงให้ได้ด้วยตนเอง

4.2.12 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Ghosts of Mars

ก. โครงเรื่อง

การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Ghosts of Mars เป็นการเล่าเรื่องแบบให้ผู้เล่าๆ ถึงเรื่องราวที่ตนได้เผชิญผ่านมา โดยผ่านการเล่าของ ร้อยเอกหญิงเมลานี บัลลาร์ด รองหัวหน้าหน่วยคุ้มกัน ผู้ทำงานอยู่ที่สถานีตำรวจบนดาวอังคารมานาน 2 ปี โดยเริ่มเรื่องจากการได้กลับมาถึงโลกด้วยสภาพบาดเจ็บของเมลานี จากนั้นจึงเป็นการเริ่มต้นสาเหตุของปัญหาที่ทำให้เมลานีมีชีวิตรอดกลับมาถึงสถานีใหญ่เพียงคนเดียว โดยเริ่มจากการที่เมลานีและทีมงานอีก 4 คน ได้รับการกิจให้เดินทางไปยังเหมืองไซนิง บนดาวอังคาร เพื่อไปนำตัวเจมส์ วิลเลียมส์ อาชญากรผู้โหดเหี้ยมไปรับโทษ แต่งานนี้ก็ไม่ได้ง่ายดังใจคิด เมื่อเมลานีและทีมงานพบสภาพที่ผิดปกติไปจากเดิม แทนที่จะพบคนงานขุดเหมืองแร่ แต่กลับกลายเป็นอาคารบ้านเรือนที่ร้าง หน่วยตำรวจเหล่านี้เข้าใจว่าเป็นฝีมือของวิลเลียมส์ ทั้งๆ ที่เขายังถูกจองจำอยู่ในคุก เมื่อเขาออกมาได้ การต่อสู้ระหว่างตำรวจและผู้ร้ายจึงเริ่มขึ้น

จากปัญหาแรกที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ เมลานีและทีมงานก็พบปัญหาใหญ่อีกหนึ่งปัญหา คือ เหล่าวิญญาณร้ายของนักรบบนดาวอังคารจากแหล่งขุดแร่โบราณได้ถูกปลดปล่อยออกมาจากความผิดพลาดครั้งใหญ่ของศาสตราจารย์คนหนึ่ง จึงทำให้เมลานีและทีมงานต้องต่อสู้กับศึก 2 ด้าน เพื่อความอยู่รอด และหันมาจับมือกันกับวิลเลียมส์และพรรคพวก

และแล้วการต่อสู้ก็ได้จบลง เมื่อสามารถสังหารหัวหน้านักรบได้ เรื่องก็น่าจะคลี่คลายลงได้ด้วยดี เมลานีเอาชีวิตรอดได้เพียงคนเดียวกลับไปยังสถานีใหญ่ได้ แต่สุดท้ายปัญหาที่ดูเหมือนจบแล้วก็ยังไม่จบ เมลานีต้องเผชิญกับปัญหาอีกครั้งในตอนท้ายเรื่อง ที่ทำให้เธอต้องออกไปปฏิบัติการอีกครั้ง

ข. แก่นความคิด

ภาพยนตร์เรื่อง Ghosts of Mars เสนอแก่นความคิดในเรื่องของธรรมชาติพื้นฐานของมนุษย์ ที่จะติดตามเราไปในทุกที่ไม่ว่าเราจะไปอาศัยอยู่ที่ใดก็ตาม จะต้องมีความดีและความชั่ว นักบุญและปีศาจร้าย หรือตำรวจกับผู้ร้าย ทุกคนย่อมมีกิเลส มีการเอาชนะซึ่งกันและกันเพื่อความอยู่รอด ทุกคนย่อมเป็นคนเลวในสายตาของคนที่โดนเอาเปรียบ โดยเปรียบเทียบมนุษย์เป็นเสมือนนักบุญที่ได้รับมอบหมายให้เข้ามากำจัดความชั่วร้ายที่อาศัยร่างของมนุษย์ให้กลายเป็นปีศาจร้าย มาทำลายกันเองเพื่อความอยู่รอด และเพื่อความเป็นหนึ่งเดียวในสถานที่นั้นๆ แสดงให้เห็นว่าไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือวิญญาณต่างก็มีความต้องการในการอยู่รอด การดำรงพวกพ้องของตนไว้ ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตาม ผู้ที่มีความเลวร้าย มักต้องถูกกำจัดเสมอ ความดีเท่านั้นที่จะยังคงอยู่

ค. จาก

ภาพยนตร์เรื่อง Ghosts of Mars มีจากรากฏทั้งหมดเพียงจากใหญ่จากเดียว นั่นคือ บนดาวอังคาร และมีจาย่อยๆ ที่เป็นสถานที่ต่างๆ บนนั้น โดมมีจายกที่เป็นสถานที่บนดาวอังคารทั้งหมด 12 จาก ประกอบด้วย ภายในรถไฟ สถานีรถไฟ ห้องประชุมใหญ่ โรงพยาบาล เมืองไซไนน์ โกดังเก็บของ เมืองครักเกอร์ริดจ์ และโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.22 ตารางแสดงจำนวนครั้งของจากรากฏที่ปรากฏในภาพยนตร์ เรื่อง Ghost of Mars

ลำดับที่	จาก	จำนวนครั้ง
1.	เรือนจำ	15
2.	เมืองไซไนน์	10
3.	ภายในรถไฟ	9
4.	ห้องประชุมใหญ่	8
5.	สถานีรถไฟ	3
6.	Supplies	2
7.	โรงไฟฟ้านิวเคลียร์	2
8.	โรงพยาบาล	1
9.	สโมสร	1
10.	คลินิก	1
11.	เมืองครักเกอร์ริดจ์	1
12.	ห้องพักในสถานี่พื้นดิน	1
	รวมทั้งสิ้น	54

จำนวนครั้งของการปรากฏของจากรวมทั้งสิ้น 54 ครั้ง พบว่า เรือนจำ เป็นจากรากฏที่พบมากที่สุด จำนวน 15 ครั้ง รองลงมาคือ เมืองไซไนน์ 10 ครั้ง และภายในรถไฟ 9 ครั้ง ตามลำดับ ซึ่งจากรากฏเหล่านี้เป็นจากรากฏที่นับได้ว่าเป็นจากรากฏของสถานที่ทำงาน เนื่องจากเป็นสถานที่ที่ตัวละครได้รับการฝึกให้จากต้นสังกัดให้มารับตัวอาชญากร ณ ที่แห่งนี้

สถานที่ทำงาน ในภาพยนตร์เรื่องนี้คือ บนดาวอังคาร ซึ่งเป็นสถานที่ทำงานที่เปรียบเสมือนสถานที่แห่งการต่อสู้ ทั้งการต่อสู้ทางด้านร่างกาย และด้านการใช้สติปัญญาในการเผชิญหน้ากับปัญหา ทำให้ตัวละครแต่ละตัวมีการพัฒนาทางด้านความคิด เพื่อการมีชีวิตรอดบนดาวอังคารที่มีสภาพเหมือนแหล่งเสื่อมโทรมเก่าๆ ตัวละครไม่ได้สถานที่ทำงานในการพัฒนา

ทางด้านหน้าที่การงานของตนให้ก้าวหน้า แต่เพื่อทำหน้าที่ของตนให้สำเร็จตามเป้าหมายเพียงเท่านั้น คือ การจับตัวเจมส์ วิลเลียมส์ อาชญากรผู้ชั่วร้าย

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในเรื่อง Ghosts of Mars พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 2 คู่ คือ เมลานีกับหน่วยปฏิบัติการและเหล่าวิญญูณนักรบบนดาวอังคาร เมลานีและวิลเลียมส์

เมลานีกับหน่วยปฏิบัติการและเหล่าวิญญูณนักรบบนดาวอังคาร โดยเป็นการขัดแย้งระหว่างดี และชั่วร้าย มนุษย์และปีศาจ ความดีก็คือ การที่มนุษย์ได้เข้ามาต่อสู้กับสิ่งชั่วร้าย ซึ่งเป็นวิญญูณที่เคยอาศัยอยู่บนดาวอังคารมานานหลายปี ความชั่วร้ายก็คือ การที่วิญญูณเหล่านี้ได้ฆ่าชาวโลกที่มาตั้งอาณานิคมบนดาวอังคาร เพื่อรุกรานผู้มาบุกรุกอย่างมนุษย์โลก ส่วนเมลานีที่เป็นตัวแทนของการเป็นมนุษย์ก็มีความต้องการที่จะได้ผลประโยชน์จากการขึ้นมาบนดาวอังคารนี้ นั่นคือ ทำภารกิจของเธอให้สำเร็จ ส่วนวิญญูณร้ายก็เป็นตัวขัดขวางไม่ให้เมลานีทำงานได้สำเร็จ

เมลานีและวิลเลียมส์ เป็นการขัดแย้งในด้านความดีและความชั่ว โดยเมลานีเป็นตัวแทนฝ่ายดีที่มีหน้าที่นำอาชญากรที่จะเป็นอันตรายต่อเหล่าพลเมืองบนดาวอังคาร และวิลเลียมส์เป็นตัวแทนของฝ่ายร้ายที่ต้องคอยหลบหนีการตามล่าของฝ่ายดี เมื่อฝ่ายดีคือเมลานีได้รับคำสั่งให้ไปนำตัวอาชญากรอย่างวิลเลียมส์มายังสถานที่การพิจารณาคดี สายตาที่เมลานีมีต่อวิลเลียมส์คือความโหดร้าย มีแต่การทำลายกันในความคิด แต่หารู้ไม่ว่าสิ่งที่ฝ่ายตรงข้ามทำอาจไม่ใช่สิ่งที่ฝ่ายดีคิดไว้ก็ได้ วิลเลียมส์ทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อการมีชีวิตรอด แต่เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายของดาวอังคาร ทำให้กลายเป็นอาชญากรสำคัญในสายตาของฝ่ายดีไป

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งภายในจิตใจนี้เกิดขึ้นกับตัวละครในเรื่อง 1 ตัว คือ เมลานี

เมลานี เป็นผู้หญิงที่มีความแข็งแกร่งอ่อนใน มีภาพลักษณ์ของการเป็นผู้หญิงที่เข้มแข็ง มาดมั่น เป็นผู้นำได้แม้แต่กระทั่งผู้ชาย จับอาวุธที่ใช้ในการต่อสู้ได้อย่างคล่องแคล่ว แต่ลึกๆ แล้วเมลานีก็ยังมีลักษณะของความอ่อนแอ นั่นคือ การที่จะต้องขอความร่วมมือกับวิลเลียมส์เพื่อการมีชีวิตรอดกลับไปยังถิ่นฐานที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ กล่าวคือ แม้ตัวละครเมลานีจะความเป็นผู้นำ มีความคิดที่จะเอาชนะอุปสรรค (วิญญูณนักรบบนดาวอังคาร) แต่ก็ยังต้องการให้มีใคร

มาช่วยเป็นหน่วยสนับสนุนความมั่นใจในอีกระดับหนึ่ง จากความคิดของเมลานีที่มองวิลเลียมในตอนแรกว่าเป็นอาชญากรชั่วร้าย ต้องสับสนกับความดีของวิลเลียมที่เกิดขึ้นในใจ ว่าเขาเปรียบเสมือนเขาเป็นฮีโร่บนดาวอังคารนี้

(3) ความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมภายนอก

ความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมภายนอก พบว่าเป็นการต่อสู้ระหว่างอารยธรรมเก่า กับอารยธรรมใหม่ กล่าวคือ เมื่ออารยธรรมใหม่บุกกรุกถิ่นฐานที่เคยมีอารยธรรมหนึ่งซ่อนอยู่ และได้กระทำการล่องละเมิดโดยการค้นพบแร่สายหลัก ซึ่งเป็นที่ตั้งของอารยธรรมของชาวดาวอังคารที่ถูกปิดซ่อนมาเป็นเวลานาน การละเมิดนี้ได้ทำให้เกิดความขัดเคืองให้กับผู้ที่เป็นเจ้าถิ่น โดยอารยธรรมใหม่นี้หมายถึงการที่มนุษย์เข้ามายึดครองพื้นที่ของผู้อื่น โดยอาจเปรียบได้เหมือนกับการล่าอาณานิคมของฝ่ายที่มีอำนาจทั้งในด้านการเงิน กำลังคน หรือเทคโนโลยี มาชวงชิงหรือบุกกรุกเจ้าของพื้นที่ จึงได้ทำความไม่พอใจให้กับฝ่ายถูกบุกกรุก ดังนั้น การต่อสู้จึงได้เริ่มขึ้น ฝ่ายอารยธรรมเก่า (เหล่าวิญญูณที่ถูกปลดปล่อย) มีเป้าหมายเพื่อชิงดินแดนของตนกลับคืน โดยใช้มนุษย์เป็นเครื่องมือให้ทำร้ายกันเอง ส่วนอารยธรรมใหม่ (มนุษย์โลก) มีเป้าหมายเพื่อการอยู่รอด การแย่งชิงดินแดนของตนกลับมา สุดท้ายอารยธรรมเก่าก็ไม่สามารถสู้อารยธรรมใหม่ได้ ซึ่งได้ให้ความหมายว่า โลกเก่า นั้นจะประกอบสร้างด้วยความล้าสมัย จึงจะต้องถูกแทนที่ด้วยโลกใหม่ที่ดีกว่า

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักหญิง ดังนั้น ในภาพยนตร์เรื่อง Ghosts of Mars ได้ทำการศึกษาดูตัวละครที่ชื่อ เมลานี ดังนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

หน้าตา จัดว่าเป็นผู้หญิงที่หน้าตาดีคนหนึ่ง ใบหน้าเรียว รูปไข่ ดวงตาเล็กรี ไม่เล็กมาก มีสีดำสีเขียว จมูกโด่ง ริมฝีปากกลางหนา ใบหน้าไม่มีรอยตำหนิ หรือรอยแผลเป็นแต่อย่างใด ไม่นิยมการแต่งหน้า เพราะตัวละครต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องเอาชีวิตรอดเข้าเสี่ยง อยู่ในสถานการณ์ที่คับขัน ไม่มีเวลาที่จะเน้นความสวยงาม จึงแต่งแต้มเพียงริมฝีปากด้วยลิปสติกสีอ่อนเพิ่มความเด่นให้เข้ากับผิวหน้า

รูปร่าง เป็นผู้หญิงที่รูปร่างผอม สูงโปร่ง มีทรวดทรงที่สมส่วน มีขนาดหน้าอกที่ไม่ใหญ่ไม่เล็ก รับกับสะโพกและเอว มีความสูงประมาณ 170 - 172 เซนติเมตร แขนยาว ผิวขาวสะอาด

สำหรับผม มีผมสีบรอนด์ทอง มีขนาดผมที่ยาวตรงเกือบถึงกลางหลัง มีเส้นผมที่นุ่มลื่น และเป็นผมเส้นเล็ก ไว้ผมแสกข้าง เปิดหน้าผาก พบการรวบผมตึงเก็บผมหมดไว้ด้านหลัง ไม่ให้มีความรุงรัง ไม่เห็นถึงการจัดแต่งทรงผม เพราะอยู่ในภาวะวิกฤตตลอดทั้งเรื่อง จึงไม่มีเวลาที่จะให้ความสนใจต่อความสวยงาม โดยปกติแล้วผู้หญิงมักรักสวยรักงาม แต่เมื่ออยู่ในภาวะตกอยู่ในอันตราย ชีวิตมักมาก่อนความสวยงามเสมอ

การแต่งกาย ตัวเอกของเรื่อง คือ เมลานี ใส่อยู่เพียงชุดเดียวทั้งเรื่อง นั่นคือ ชุดตำรวจหญิง เป็นเสื้อและกางเกงหนังสีน้ำเงินเน้นความแวววาว ซึ่งจะทำให้เห็นเด่นชัดในเวลากลางคืน และดูตัดกันดีกับสีแดงของดาวอังคาร เสื้อและกางเกงเป็นชุดละท่อน เสื้อแขนยาว กางเกงขายาว มีการติดอุปกรณ์ที่จะใช้ในการทำงานให้หยิบได้สะดวกบนเสื้อผ้าที่สวมใส่ ทำให้ดูเท่เมื่อสวมใส่เครื่องแบบนี้ รองเท้าเป็นบูตสีเดียวกับเสื้อผ้า แสดงถึงการเป็นผู้หญิงที่ห้าว เท่ เข้มแข็ง และแฝงไว้ด้วยความเชิดชู้

การตกแต่งร่างกาย ไม่ใช่เครื่องประดับในการตกแต่งร่างกาย เพราะโครงเรื่องกำหนดให้เป็นผู้หญิงที่ต้องตกอยู่ในภาวะวิกฤต และต้องเอาชีวิตตัวเองให้รอดจากการถูกฆ่าจากวิญญาณร้ายให้ได้ การตกแต่งร่างกายจะทำให้ยุ่งยากและลำบากในการเคลื่อนไหว รวมทั้งไม่เหมาะสมกับชุดตำรวจที่สวมใส่ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งเยี่ยงบุรุษ

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

เมลานี พบบุคลิกภาพของความเป็นผู้หญิงเก่ง ทั้งในด้านความคิด และการต่อสู้ถนัดการใช้ปืนมากกว่าการใช้พละกำลัง ท่าทางการแสดงออกได้ส่งเสริมให้เมลานีกลายเป็นตัวแทนของหญิงที่อยู่เหนือชาย มีลักษณะเป็นผู้นำที่ใช้สมองในการวางแผน เช่น เป็นผู้วางแผนจัดการให้หน้าที่แก่ผู้ร่วมงาน หรือวางแผนที่จะทำลายฝ่ายตรงข้าม คือ วิญญาณนักรบของดาวอังคาร ภาพการเป็นผู้หญิงเก่งและกล้าหาญของเมลานีค่อนข้างชัดเจน จากการที่เธอเป็นผู้รอดชีวิตเพียงคนเดียวจากการต่อสู้ และสามารถกลับมายังฐานทัพได้อย่างปลอดภัย การแสดงออกของเมลานี จึงค่อนข้างห้าวหาญ และมีความเข้มแข็ง อดทนต่อความเจ็บปวดได้ดี ไม่ค่อยแสดงความอ่อนแอซึ่งเป็นคุณสมบัติของผู้หญิงออกมาให้ผู้อื่นเห็นมากนัก

ตัวละครหญิงเมลานีเป็นผู้ที่กล้าได้กล้าเสีย ทั้งที่ตนกำลังเปลี่ยงปล้ำต่อฝ่ายของวิลเลียมส์ แต่เธอกลับมีสติดี และสามารถประนีประนอมกับเขา จนได้รับการร่วมมืออย่างดีจากวิลเลียมส์ และนอกจากนี้เมลานียังเป็นผู้ที่มีความเข้มแข็งในจิตใจ ไม่หวั่นไหวต่อสิ่งที่มาทำให้ตนต้องตกอยู่ในอำนาจของความชั่วร้าย จะพบได้จากตอนที่เมลานีถูกวิญญาณนักรบตนหนึ่งสิงอยู่ เธอรับรู้ถึงความคิด ความรู้สึกจากมัน แต่ก็ไม่ยอมให้สิ่งไรชีวิตนี้มีอำนาจมาครอบงำสติปัญญา หรือครอบงำตัวตนของเธอได้ ในที่สุดเมลานีก็สามารถเอาชนะต่อสิ่งที่เร้าที่เข้ามาครอบงำเธอจนได้

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิงหลัก

บทบาทของเมลานี เป็นบทบาทของผู้หญิงที่มีหน้าที่การงานเป็นตำรวจ ในตำแหน่งรองหัวหน้าหน่วยคุ้มกันบนดาวอังคาร ที่เป็นอาชีพที่มีความเสี่ยงสูง มีการต่อสู้ด้วยการใช้กำลังทางสมอง เป็นตัวนำที่มีบทบาทสำคัญของภาพยนตร์ ถ้าขาดตัวละครนี้ไป จะขาดผู้ที่เป็นกุญแจสำคัญของเรื่อง กล่าวคือ เป็นผู้ที่เข้าใจเรื่องราวต่างๆ ได้ก่อนใคร เมลานีมีบทบาทของผู้หญิงที่เป็นฝ่ายกระทำ เป็นผู้หญิงที่มีความสามารถที่ต้องยืนหยัดต่อสู้เพื่อให้ตนเองและพวกพ้องมีชีวิตรอดต่อไปจนกว่าเรื่องราวจะคลี่คลายปัญหาได้

บทบาทที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การเป็นผู้ต้องปกป้องโลกให้พ้นจากหายนะ ในครั้งนี้ เมลานีจึงเปรียบเสมือนเป็นฮีโร่หญิง (Heroine) ที่เข้ามาช่วยป้องกันไม่ให้ความชั่วร้ายดำรงอยู่

สำหรับคุณสมบัติของเมลานี เป็นผู้หญิงที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีความอดทนสูง รู้จักการยืดหยุ่นให้วิกฤตให้เป็นโอกาส จะเห็นจากการที่เมลานีขอให้วิลเลียมส์มาร่วมมือกำจัดวิญญาณนักรบเหล่านี้ก่อนเพื่อการให้มนุษย์ด้วยกันมีความอยู่รอดเสียก่อน

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิงหลัก

เมลานี เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจของสถานีบนดาวอังคารที่มีตำแหน่งหน้าที่เป็นรองหัวหน้าหน่วยคุ้มกัน คือ ต้องเป็นผู้ป้องกันไม่ให้มีเหตุร้ายเกิดขึ้น ถึงแม้ว่าจะมีเหตุร้ายเกิดขึ้น ก็ต้องรู้ให้ได้ว่าเกิดขึ้นเพราะเหตุใด และจะมีชีวิตอยู่รอดได้อย่างไร ในที่นี้สถานภาพของเธอจึงอยู่ในระดับที่มีอำนาจมากกว่าใครบนดาวดวงนี้ (ซึ่งมีแต่นักโทษ) มีอำนาจที่จะสั่งให้ทีมงานของหน่วยปฏิบัติงานทำลายผู้ที่ถูกวิญญาณสิงได้ เท่ากับเป็นการบอกว่าผู้หญิงได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้หญิงที่มีความเป็นผู้นำและมีความสามารถสูงกว่ากับผู้ชาย เนื่องจากต้องผ่านการฝึกมาอย่างหนักหน่วง มีความอดทนสูง และต้องทำงานเพื่อสังคม ปรามปรามความชั่วร้ายไม่ให้เกิดขึ้นในสังคมมนุษย์

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิงหลัก

เป็นผู้หญิงที่มีความเชื่อมั่นในตนเองและความรู้สึกของตนมาก รู้จักการประนีประนอมเพื่อให้ได้ประโยชน์กันทั้งสองฝ่าย จากการร่วมมือกันระหว่างเมลานีและวิลเลียมส์ จึงพบว่าเมลานีเป็นผู้ที่มีความคิดกว้างไกล ไม่เข้มงวด หรือยึดติดอยู่กับภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายมา มีการผ่อนปรนต่อหน้าที่ เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตทั้งของตนและผู้อื่น

เมลานีจึงเป็นผู้ที่มีความเป็นผู้นำ คิดและทำอย่างฉับไว เนื่องจากเวลาแห่งการอยู่รอดไม่เคยรอใคร ทำให้ต้องคิดและทำทันที กล่าวกระทำในสิ่งที่เชื่อว่ามีทางเป็นไปได้ เด็ดเดี่ยว

และเข้มแข็ง จากการถูกปลุกฝังว่าไม่มีอะไรที่ไม่สามารถทำได้ ถ้าไม่ลองทำเสียก่อน เมลานีจึงลองทำทุกอย่างที่จะทำให้ตนเองและผู้อื่นที่มีชีวิตรอดอยู่ให้รอดจากเมืองแห่งนี้

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงหลักกับสถาบันต่างๆ

จะพบความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงที่ชื่อ เมลานี กับสถาบันการทำงาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สถาบันการทำงาน

การมีหน้าที่การงานเป็นของตัวเอง ทำให้เกิดการยอมรับจากคนรอบข้าง และมีคุณค่าสำหรับผู้หญิงเป็นอย่างมาก ในขณะที่เดียวกันผู้หญิงที่มีอาชีพที่เคยเป็นพื้นที่ของผู้ชายมาก่อน อย่างการเป็นตำรวจ ยิ่งทำให้เป็นการเน้นถึงผู้หญิงที่มีความเก่ง เมลานีจึงเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันการทำงานที่มีความสำคัญมาก เพราะการที่เธอ (และทีมงาน) ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ไปรับอาชญากรสำคัญที่ถูกจองจำอยู่ที่เมืองไซนีนิง เป็นการบ่งบอกถึงการได้รับความไว้วางใจจากผู้มีอำนาจจากเบื้องบน ทั้งๆ ที่เป็นภารกิจที่ต้องเสี่ยงจากอันตรายมาก แต่เมลานีก็ได้รับคำสั่งให้ทำตามหน้าที่ จึงพบความสัมพันธ์ที่ตีระหว่างสถาบันการทำงานกับตัวละคร

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์เรื่อง Ghosts of Mars นี้ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ วิญญาณนักรบและปืน โดยสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 2 ชนิดนี้ได้ 2 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนความเป็นชาย และสัญลักษณ์พิเศษแทนอารยธรรมเก่า

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนความเป็นชาย

สัญลักษณ์พิเศษที่อยู่ในประเภทนี้ คือ ปืน ถือเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่ผู้หญิงเป็นผู้ใช้เพื่อปราบปรามความชั่วร้ายอย่างวิญญาณนักรบที่ถูกกำหนดให้เป็นผู้ชาย โดยมีปืนเป็นตัวแทนของผู้ชายที่ผู้หญิงใช้เป็นอาวุธสำคัญที่จะใช้ทำร้ายผู้ชายอย่างได้ผล ดังนั้น การที่ผู้หญิงจะมีอำนาจเหนือผู้ชายได้ หรือการที่ผู้หญิงจะมีสถานะที่เท่าเทียมกับผู้ชายได้ จะต้องเป็นผู้หญิงที่มีลักษณะของการถือปืน

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนอารยธรรมเก่า

วิญญาณนักรบโบราณบนดาวอังคาร เป็นสัญลักษณ์พิเศษที่อยู่ในประเภทนี้ กล่าวคือ เป็นตัวแทนของคนโบราณที่หวงแหนแผ่นดินของตน ไม่ต้องการให้ใครเข้ามารุกล้ำพื้นที่ดั้งเดิมของตน สิ่งไรชีวิตนี้จึงต้องทำร้ายมนุษย์เพื่อการอยู่รอด และแย่งชิงพื้นที่ของมันคืน เพราะไม่ต้องการให้มนุษย์ซึ่งเป็นผู้นำพาอารยธรรมใหม่นี้เข้ามาสวมแทนที่ของเดิม

ช. มุมมองในการเล่าเรื่อง

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Ghosts of Mars มุมมองในการเล่าเรื่องเป็นแบบบุคคลที่หนึ่ง (The First – Person Narrator) คือ การเล่าเรื่องผ่านตัวละครหญิงที่ชื่อ เมลานี เป็นการเล่าถึงเหตุการณ์ในมุมมองของเมลานีแบบตรงๆ รับรู้เรื่องราว ความคิด ความรู้สึกก็แต่เฉพาะตัวของผู้เล่าเท่านั้น จะเห็นได้จาก ฉากที่กรรมการในห้องประชุมถามเมลานีว่าเฮเธอร์นำหัวหน้าหน่วยหายตัวไปไหน เมลานีก็ตอบเพียงว่าตอนนั้นเธอรับรู้แค่เพียงเพื่อนร่วมงานอีกคนหนึ่งบอกเท่านั้น ไม่รู้ว่าเฮเธอร์นำไปไหน ซึ่งเมลานีจะไม่ไขปมปัญหาให้กับคณะกรรมการรู้ในขณะนั้น แต่ในเวลาต่อมาเมลานีก็เล่าเรื่องถึงเฮเธอร์ได้ เพราะเป็นการเล่าเรื่องที่เป็นไปตามสถานการณ์

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Ghosts of Mars พบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงในเรื่อง จะมีลักษณะของผู้หญิงที่มีบทบาทแนวก้าวหน้าที่ต้องการหลุดออกจากกรอบของสังคมแบบเดิมๆ ไม่ยึดมั่นในค่านิยมเก่าๆ แต่สุดท้ายแล้วก็ต้องถูกพันธนาการให้เข้ามาสู่สังคมเดิมโดยผู้ชายอีกครั้ง (จากการมัดเชือกของตัวละครชาย) และเป็นการต่อสู้ที่ยังไม่มีการสิ้นสุด

แต่ในขณะเดียวกันผู้หญิงก็มีลักษณะแบบที่มีความอิสระ ต่อสู้เพื่อปลดเปลื้องตนเอง เพื่อยืนเคียงบ่าเคียงไหล่กับผู้ชาย ไม่ต้องการถูกรอบงำจากผู้ชาย (การสังร่างของวิญญาณนักรบโบราณ) โดยผ่านการต่อสู้ระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย ส่งผลให้เป็นผู้หญิงที่มีลักษณะของการเป็นผู้นำที่กล้าหาญ เชื่อมั่นในความสามารถและศักยภาพของตนเอง และสามารถเห็นถึงความเชื่อมั่นเหล่านี้ได้ผ่านการแต่งกายด้วยชุดตำรวจที่เน้นความเท่ เก่ง เห็นถึงความสามารถ หรือแม้แต่จากความคิดหรือพฤติกรรม

4.2.13 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Murder By Numbers

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง Murder By Numbers นี้ มีการดำเนินเรื่องเริ่มจากแคลซี เมย์เธอร์เวย์ นักสืบผู้เชี่ยวชาญคดีฆาตกรรม และสอบสวนสถานที่เกิดเหตุ พร้อมกับคูหูที่ชื่อแซมได้รับมอบหมายให้ติดตามคดีฆาตกรรมของหญิงสาวผู้หนึ่งที่ถูกพบที่แ่งดินในป่าละเมาะแห่งหนึ่ง จากการตรวจสอบหลักฐานอย่างละเอียด แคลซีรู้สึกว่ามีอะไรที่มากกว่าการฆาตกรรมทั่วไปอย่าง ที่ผู้อื่นได้ลงความเห็น โดยไปสะกดใจกับเหตุการณ์ในอดีตที่แคลซีเคยพบมา

เหตุการณ์ได้พัฒนามาถึงจุดที่ทั้งแคลซีและแซมมีความเห็นไม่ตรงกัน แคลซีตัดสินใจทุกอย่างด้วยสัญชาตญาณและกลางสังหรณ์ แต่แซมยึดตามหลักฐานที่ได้รับการตรวจสอบแล้วทาง

วิทยาศาสตร์ ทำให้แคสซีตัดสินใจตัดขาดจากแซม เพราะความเชื่อมั่นในทฤษฎีที่ตนพบ เพื่อยอมเสี่ยงกับหน้าที่การงานของตนเอง และสุดท้ายปัญหาก็ได้คลี่คลายว่าเป็นการฆาตกรรมของชายหนุ่ม 2 คน คือ ริชาร์ด และจัสติน ที่ทำไปเพื่อความสนุกสนานของตนเอง เรื่องจึงคลี่คลายไปด้วยดี โดยการจับตัวคนร้ายได้ พร้อมๆ กับที่แคสซีได้ปลดปล่อยความทุกข์ในใจที่มีมานาน

โครงเรื่องนี้ ได้ส่งผู้หญิงเป็นตัวเด่นที่สุดในเรื่อง ผู้ชายเป็นเพียงผู้ช่วยของผู้หญิงเท่านั้น บทบาทสำคัญของการรู้ถึงทางแก้จึงมาเด่นที่ตัวผู้หญิง ถึงแม้ว่าผู้ชายอย่างแซมจะมีความสามารถเหมือนกัน แต่บทได้ส่งให้ผู้หญิงมีความเชี่ยวชาญในการทำงานด้านสืบสวนมากกว่า และการเป็นนักสืบ ซึ่งเป็นงานที่ต้องใช้ความละเอียดลออ จึงทำให้ผู้หญิงได้ใช้ความสามารถในด้านการเป็นคนช่างสังเกต

ข. แก่นความคิด

ภาพยนตร์เรื่อง Murder By Numbers เสนอแก่นความคิดที่ว่า การทำงานในบางครั้งควรมีความยืดหยุ่นบ้างก็จะทำให้เราสามารถมองเห็นอะไรได้มากกว่าที่เป็นอยู่ ในเรื่องนี้ จะพบว่าการมีปมด้อยภายในใจของมนุษย์ ซึ่งเป็นส่วนที่จะติดตามเราไปในทุกที่ไม่ว่าเราจะไปอยู่ที่ใดก็ตาม ตราบเมื่อไม่ละทิ้งมัน มันก็จะตามหลอกหลอนให้ไม่สามารถก้าวข้ามไปข้างหน้าได้ต่อหรือบางที่ต้องนำปมอดีตนี้มาเป็นประสบการณ์ในการทำงานเพื่อให้ไม่มีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นมาอีกครั้ง นับเป็นการเอาชนะความทุกข์ในใจที่ถือเป็นบทสำคัญ จะพบว่าผู้ที่สามารถเอาชนะปมด้อยในใจได้ นั่นคือ แคสซี ที่สุดท้ายก็เป็นผู้ที่เอาชนะได้ในคดีฆาตกรรมและแม้แต่ความทุกข์ที่สั่งสมในใจมานาน หรือกระทั่งตัวริชาร์ด หรือจัสตินที่ไม่สามารถละทิ้งปมในใจของตนจากการถูกทอดทิ้งจากครอบครัว ทำให้พวกเขาถวิลหาฆาตกรรมขึ้นมา ด้วยสาเหตุของการไม่มีความผูกพันกับสังคมนั่นเอง และปมนั้นได้คอยติดตามพวกเขา ทำให้ต้องทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อเป็นการระบายความทุกข์นั้นๆ

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง Murder By Numbers มีฉากทั้งหมด 18 ฉาก ประกอบด้วย สถานที่ทำงาน ถนน ห้องนั่งเล่น ร้านอาหาร ห้องทานอาหาร หน้าบ้าน ห้องครัว ห้องนอน ห้องน้ำ ป่าละเมาะ บ้านร้าง ร้านขายของ สถานีตำรวจ ภายในรถ ห้องทำงาน ใต้ดิน และโรงเรียน เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.23 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์ เรื่อง Murder By Numbers

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	ถนน	19
2.	สถานที่ทำงาน	13
3.	บ้านร้าง	6
4.	ร้านขายของ	5
5.	โรงเรียน	5
6.	ป่าละเมาะ	4
7.	ใต้ดิน	4
8.	สถานีตำรวจ	3
9.	ร้านอาหาร	3
10.	ภายในรถ	2
11.	ห้องทำงาน	2
12.	สถานีรถไฟ	2
13.	ห้องนอน	2
14.	โรงพยาบาล	2
15.	ห้องน้ำ	1
16.	หน้าบ้าน	1
17.	ห้องทานอาหาร	1
18.	ห้องครัว	1
	รวมทั้งสิ้น	76

จำนวนครั้งของการปรากฏของฉากรวมทั้งสิ้น 76 ครั้ง พบว่า ถนน เป็นฉากที่พบมากที่สุดจำนวน 19 ครั้ง รองลงมาคือ สถานที่ทำงาน จำนวน 13 ครั้ง และบ้านร้าง 6 ครั้ง ตามลำดับ จะเห็นได้ว่า ฉากที่มีจำนวนมากจะเป็นฉากที่อยู่นอกบ้านมากที่สุด และเป็นที่ปรากฏตัวของตัวละครหญิงทุกครั้ง ส่วนฉากที่เหลือมีลักษณะการปรากฏน้อยครั้ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ถนน เป็นฉากที่มีการนำเสนอมากที่สุด โดยจะใช้ถนนเป็นเส้นทางการเดินทางตามหาความจริงเกี่ยวกับปริศนาการตายลึกลับ ถนนจึงกลายเป็นทางสู่ความจริงและความดำริที่จะเป็นตัวเปิดเผยในเรื่องเกี่ยวกับความตาย ถนนนับเป็นพื้นที่สาธารณะแห่งหนึ่งทีใครๆ ก็สามารถผ่านไปได้ จะพบว่าเป็นสถานที่ของการร่วมทางกันระหว่างแคลซีและแซมที่มี

ความคิดในการทำงานที่ค่อนข้างขัดแย้งกัน แต่คนทั้งคู่ก็สามารถร่วมไปพร้อมกันได้เพื่อจุดหมายเดียวกันในการค้นพบความจริง

(2) สถานที่ทำงาน เป็นการให้ความหมายว่า ตัวละครผู้หญิงมีอาชีพการงานเป็นหลักเป็นแหล่ง (จะพบว่าสถานที่ทำงานนี้เป็นสถานที่ที่เดียวกันตลอด) สามารถพึ่งพาตนเองได้ เลี้ยงชีพตนเองได้ ไม่พบการทำงานของเธอที่ต้องตกอยู่ใต้อำนาจใคร ทำงานด้วยประสิทธิภาพของตนเอง ทั้งในด้านการรวบรวมข้อมูล การค้นหาความจริง เป็นต้น ในขณะที่ผู้ชายในสถานที่ทำงานเป็นเพียงแค่ผู้ช่วยของตัวละครหญิงหลักเท่านั้น

จะเห็นได้ว่า จากการใช้ฉากของเรื่องนี้ ฉากภายนอกบ้านจะมีจำนวนการปรากฏที่มากกว่าภายในบ้าน แสดงให้เห็นว่า ตัวละครหญิง มีอิสระที่ออกมาสู่สังคมภายนอกและมีส่วนร่วมกับสังคมที่เคยเป็นของผู้ชายมาก่อนอย่างเต็มที่ และใช้สถานที่เหล่านี้ เป็นที่บริหารอำนาจของเธอ เพราะผู้ชายในเรื่องล้วนแต่เป็นฝ่ายเข้าหาและยอมรับเธอทั้งนั้น

(3) บ้านร้าง เป็นสถานที่ที่เปรียบเสมือนคลับเฮ้าส์ส่วนตัวที่ไม่มีใครรู้ของคน 2 คน เป็นสถานที่ที่จะสามารถพูดคุยความลับได้อย่างไม่ต้องกังวลใจว่าใครจะมาได้ยิน แสดงออกถึงจินตนาการของผู้ชาย 2 คน และยังเป็นที่ใช้ในการวางแผนการฆาตกรรมเกิดขึ้นด้วย

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในเรื่อง Murder By Numbers พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 2 คู่ คือ แคลซีและแซม ริชาร์ดและจัสติน

แคลซีและแซม จะเห็นว่า 2 คนนี้มีความขัดแย้งกันระหว่างความสามารถและประสบการณ์ โดยแคลซีมองว่าตนเองมีประสบการณ์ในการทำงานที่มากกว่า และเคยพบเจอกับเหตุการณ์ในทำนองนี้มาในอดีต ทำให้แคลซีไม่ต้องการให้แซมผู้เป็นคู่หูเข้ามาเสี่ยงพร้อมกับเธอ และการที่มีอายุมากกว่าย่อมมีประสบการณ์ในการทำงานสูง แต่แซมไม่ต้องการเป็นคนที่เหมาะสม ถูกทิ้ง เนื่องจากเขาเองก็มีความสามารถในการทำงานเหมือนกัน เขาเลือกที่จะตัดสินใจปัญหาด้วยพยานหลักฐานที่บังชัด แต่แคลซีตัดสินใจปัญหาด้วยสัญชาตญาณ และวางสังหรณ์มากกว่า

ริชาร์ดและจัสติน พบว่ามีความขัดแย้งในเรื่องของลักษณะนิสัยที่แตกต่างกัน โดยจัสตินเป็นนักอ่านหนังสือตัวยง ชี้อาย และรังเกียจความเป็นตัวเอง เนื่องจากพ่อและแม่ทอดทิ้งเขาให้อยู่อย่างโดดเดี่ยว และขาดความอบอุ่น ส่วนริชาร์ดเป็นคนมีเสน่ห์ นุ่มนวล รักตัวเองมาก ใช้หน้าตาที่หล่อเหลายั่วยวนผู้หญิงอื่นเพื่อความสนุก และมีความสามารถด้านจิตวิทยา จึงทำให้ทั้ง 2 คนมีข้อแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง แต่ก็มี ความคล้ายคลึงกันในเรื่องของการถูกทิ้ง ได้รับการปรนเปรอจากความสุขทางวัตถุ ไม่ต้องรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งเหล่านี้ทำให้ทั้งคู่เป็นเพื่อนกันได้

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งภายในจิตใจนี้เกิดขึ้นกับตัวละครในเรื่อง 1 ตัว คือ แคลซี่

แคลซี่ จากการที่เคยมีปมในอดีตที่เพื่อนร่วมงานต้องถูกพักงาน โดยการตัดสินใจจากหลักฐานเพียงอย่างเดียว ทำให้แคลซี่ต้องย้อนไปถึงปมในอดีตของตนที่เคยทำผิดพลาดไว้ และเมื่อได้พบกับคดีที่มีความคล้ายคลึงกัน ทำให้แคลซี่สับสนอยู่ลึกๆ ว่า เหตุการณ์นี้ต้องมีอะไรเป็นสาเหตุเบื้องลึกที่มากกว่าการฆาตกรรมทั่วไป แต่ถ้าเธอดำเนินการไปตามหลักฐานพยาน ก็อาจจะไม่ได้ข้อเท็จจริงที่เที่ยงแท้ แคลซี่จึงต้องนำทางเลือกหนึ่งมาใช้ในการตัดสินใจ นั่นคือ สัญชาติญาณ ลางสังหรณ์ของตัวเอง และปมในอดีตของตนเอง แต่แคลซี่จะต้องกันแถมให้ขาดจากงานนี้ เพราะเป็นความเสี่ยงต่อหน้าที่การงานของแคลซี่และแถมได้

(3) ความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมภายนอก

เป็นความขัดแย้งกันระหว่างตัวตนกับความต้องการทางสังคม กล่าวคือ ตัวตนนั้นเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องยึดถือเป็นสำคัญในการแสดงออกทุกประการ แต่ด้วยกรอบของสังคมที่ต้องการหรือคาดหวังในสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสม ทำให้การแสดงออกบางประการอาจถูกปิดกั้นอยู่ในใจ เช่น การถูกทอดทิ้งให้อยู่กับโลกแห่งวัตถุเพียงตามลำพังของริชาร์ด และจัสติน ทำให้ทั้งสองเป็นคนที่ไม่มีความรู้สึกผูกพันหรือรับผิดชอบต่อสังคมภายนอก ทำตามความปรารถนาในใจของตนเป็นหลักสำคัญ โดยได้ก่อคดีฆาตกรรมจากการที่มองว่าเป็นเพียงเรื่องสนุก ซึ่งเป็นการขัดกับความต้องการทางสังคมที่ต้องการคนดีอยู่ภายในสังคม และมองว่าผู้ชายทั้ง 2 คน เป็นคนที่สังคมไม่ต้องการ กระทำในสิ่งที่สังคมไม่สามารถยอมรับได้ จำต้องถูกตามล่าให้อยู่ในส่วนลึกของสังคม

โดยความขัดแย้งนี้ ผู้ที่ทำหน้าที่เสมือนเป็นผู้ตามล่าฆาตกร นั่นคือ แคลซี่ ที่ถือเป็นตัวแทนของสังคมเป็นคนที่ตรวจตราการกระทำผิดในสังคม และค้นหาคนทำผิดมาได้รับโทษ

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็นผู้หญิง ในภาพยนตร์เรื่อง Murder By Numbers จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัว แคลซี่ โดยได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

หน้าตาของแคลซี่นั้น เข้าขั้นจัดว่าสวย ใบหน้าเรียว ดวงตากลมเล็ก มีสีตาสีน้ำตาล ริมฝีปากกลางอวบอ้อม ใบหน้าเป็นกระเล็กน้อย จะพบการแต่งหน้าที่ไม่เข้มหรือดูฉูดฉาด เน้นในโทนสีน้ำตาลเป็นหลัก

รูปร่างของแคลซี่ ค่อนข้างผอม แต่สูงโปร่ง มีขนาดหน้าอกที่ไม่ค่อยใหญ่ รูปร่างจัดว่ามีความสมส่วน มีส่วนสูงประมาณ 170 เซนติเมตร ผิวขาวอมชมพู

สำหรับผม มีผมสีน้ำตาลแดง เส้นผมมีความยาวประป่าและหยักศกเล็กน้อย แบบเป็นธรรมชาติ ไว้ผมแสกข้าง ใช้เครื่องสำอางจัดแต่งทรงผมให้ดูดีเป็นทรงอยู่เสมอ ไม่ชอบรวบผมเวลาทำงาน

การแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าใช้ในการทำงาน ดูมีรสนิยม จะเน้นการใส่สูทสีขิมๆ เพื่อเน้นบุคลิกภาพให้ดูมีความน่าเชื่อถือต่อการทำงาน เสื้อด้านในมักเป็นเสื้อเชิ้ตสีขาวหรือสีอ่อน กระโปรงสั้นคลุมเข่าสีดำ หรือเป็นกางเกงผ้าสีดำขายาว (ทำงาน) จะไม่ค่อยพบการใส่เสื้อผ้าแบบลำลองมากนัก

การตกแต่งร่างกาย จะใส่แค่สร้อยคอเงินเส้นบางๆ มีจี้เล็กๆ ห้อยอยู่ ใสต่างหูเป็นเครื่องประดับร่างกาย ไม่นิยมการตกแต่งร่างกายที่ทำให้ตนรกรุงรังมากยิ่งขึ้น นิยมใช้กระเป๋าสะพายใบใหญ่แบบผู้หญิงในการทำงาน

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

แคลซี่ เป็นผู้หญิงที่มีลักษณะของการมีความน่าเชื่อถือสูงเหมาะสมกับอาชีพการเป็นนักสืบและทำการสอบสวนคดี ซึ่งแสดงท่าทางออกมา ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย ท่าทางความมั่นใจในตนเอง และยังคงมีความคล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง ปราดเปรียว ทั้งในกิริยาท่าทางการเดิน การนั่ง มีสติปัญญาที่เฉียบแหลม สามารถตั้งคำถามได้อย่างคล่องแคล่วเกี่ยวกับการเกิดเหตุในสถานที่เกิดเหตุได้อย่างดี แต่ไม่ค่อยมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานหรือผู้อื่น เนื่องจากปมอดีตของเธอที่ต้องสูญเสียคู่หูไป ทำให้ไม่อยากจะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่นที่อันตรายอีก มีการทุ่มเทให้กับการทำงานมาก เพื่อชดเชยให้กับความทุกข์ในอดีต

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

จากการศึกษาบทบาทของแคลสซี่ พบว่า มีอาชีพการงานทำเป็นของตัวเอง และเป็นอาชีพที่เคยเป็นของผู้ชายมาก่อน คือ การเป็นนักสืบผู้มีความเชี่ยวชาญในคดีฆาตกรรม เท่ากับเป็นการเปลี่ยนบทบาทของผู้หญิงที่มีบทบาทแต่ในบ้าน หรืออาชีพที่สงวนไว้เฉพาะผู้หญิง มาเป็นบทบาทของผู้หญิงที่ทำงานเก่งคนหนึ่งและประสบความสำเร็จในอาชีพ จึงพบบทบาทของสาวนักทำงานที่มาดมั่นในตัวของแคลสซี่ นอกจากนี้ ได้พบบทบาทของผู้หญิงที่ทำแต่งงาน เธอจึงไม่มีบทบาทของความเป็นแม่ หรือภรรยาของใคร

สำหรับคุณสมบัติของแคลสซี่ในเรื่อง ปรากฏภาพของผู้หญิงที่เป็นฝ่ายกระทำ หรือเลือกที่จะตัดสินใจทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง พบว่า แคลสซี่เลือกที่จะตัดขาดกับการสืบสวนคดีร่วมกับแซมเป็นเพราะว่าแคลสซี่เชื่อในสัญชาตญาณและสัญสัจธรรมของตนมากกว่า และมีคุณสมบัติของการเป็นผู้หญิงที่อดทนต่อการเสาะหาข้อมูลมาประกอบกับความเชื่อมั่นของตนอีกด้วย

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

แคลสซี่ เป็นผู้หญิงอายุ 32 ปี ยังไม่ได้แต่งงาน อาศัยอยู่ตามลำพังในอพาร์ทเมนต์แห่งหนึ่งในเมืองเบนนิโต แอบแคลิฟอร์เนีย แคลสซี่มีระดับการศึกษาและหน้าที่การงานที่สูงกว่าตัวละครชาย คือ แซม กล่าวคือ เป็นถึงนักสืบผู้เชี่ยวชาญคดีฆาตกรรม และสอบสวนสถานที่เกิดเหตุ เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากตัวละครชายมาก แต่ตัวละครหญิงนี้กลับมีอดีตที่ไม่ค่อยดีกับคู่หูคนที่ผ่านมาของเธอ จึงทำให้ค่อนข้างเป็นที่จับตามองจากหน่วยงานมากเป็นพิเศษ แต่ก็ได้มีความอิสระในการดำเนินงานมาก

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

ในการทำงานหรือการแก้ปัญหา แคลสซี่เป็นผู้ที่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทางสังคม กล่าวคือ แคลสซี่สามารถก้าวไปทำงานร่วมกับผู้ชายได้ และได้รับการชื่นชมและยอมรับจากตัวละครผู้ชายอีกด้วยเป็นผู้ที่เชื่อมั่นในประสิทธิภาพของตนเอง จะเห็นได้จากการพึ่งพาตนเองได้ มีงานทำ มีรายได้สูง ทำสิ่งต่างๆ ได้สำเร็จด้วยตัวเอง เชื่อมั่นในความคิดตนมากกว่าผู้อื่น มีความเข้าใจในชีวิตของคนเป็นอย่างดี พร้อมทั้งจะยอมรับเอาความผิดพลาดในอดีตเป็นประสบการณ์สอนตนเอง จากอดีตที่ผิดพลาดที่ผ่านมาของเธอเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองและความรู้สึกของตนมาก จึงทำให้ต้องเลือกปฏิบัติงานด้วยตัวของตัวเอง และตัดขาดไม่ข้องเกี่ยวกับแซมอีก เพราะไม่ต้องการทำให้ใครเดือดร้อนจากการตัดสินใจของตนเอง นอกจากนี้ยังเป็นผู้หญิงที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ มีความอดทนสูง เนื่องจากความต้องการที่จะสะสางปมในใจของตนที่เก็บไว้มานานให้คลายลงไป

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

จากการศึกษา พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิง แคลซี กับสถาบันต่างๆ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(ก) สถาบันการทำงาน

จะพบว่าแคลซีเกี่ยวข้องกับอาชีพการงานมากที่สุด จะพบว่าในแต่ละฉาก จะแสดงถึงบทบาทด้านการงานของเธอมากที่สุด ซึ่งอยู่ในช่วงที่กำลังจะก้าวหน้าไปสู่ตำแหน่งที่ดี นับว่าแคลซีมีบทบาทในอาชีพการงาน เป็นผู้หญิงที่ได้รับการสนับสนุน และได้รับการผลักดันให้ก้าวหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผู้ชาย

แคลซีจัดว่าเป็นผู้หญิงที่ประสบความสำเร็จในอาชีพอย่างสวยงาม มีอาชีพเป็นนักสืบฝีมือดีจนได้รับการยอมรับจากผู้คนในสังคม ไม่ว่าจะไปตามสืบเรื่องใดก็ตามแคลซีจะต้องคลอบคลอให้ได้ จึงเป็นผู้หญิงเก่งคนหนึ่งของสังคมที่มีความพยายาม ความอดทน และความมุ่งมั่นในการทำงาน

(ข) สถาบันกฎหมาย

แคลซีมีความสัมพันธ์กับสถาบันทางด้านกฎหมายมาก กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ครอบงำของสถาบันนี้ ถ้าเธอไม่มีกฎหมายเป็นตัวกำหนด ก็จะทำให้แนวทางในการคิด การทำงานผิดเพี้ยนไป และเป็นผู้ที่ต้องจับตามองในฐานะของการที่แหกกรอบของอำนาจทางกฎหมายนี้ ซึ่งในที่สุดแคลซีก็ได้แหกกรอบออกไปจริงๆ เธอไม่ยึดติดกับการคิดตามทีหลักฐานปรากฏอย่างเดียว ยังมีความเชื่อในสิ่งที่ขัดแย้งกันอีกด้วย คือ สัญชาติญาณของตนเอง

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องจะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้ ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ รองเท้าบู๊ท และบุหรี่

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 2 ประการนี้ได้ 2 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนพยานการเป็นพยาน และสัญลักษณ์พิเศษแทนการหลีกหนี ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนการเป็นพยาน

สัญลักษณ์ประเภทนี้ ได้แก่ รองเท้าบู๊ท เป็นตัวแทนถึงพยานสำคัญที่สามารถสาวไปถึงผู้ที่เป็นต้นตอของการฆาตกรรมนี้ได้ จากการที่รู้ว่ รองเท้าบู๊ทเป็นของริชาร์ด เขาให้ความร่วมมือกับทางตำรวจเป็นอย่างดี แต่ก็มิพยานบุคคลเป็นหลักฐานทำให้เขาพ้นจากข้อกล่าวหาไป แต่ในที่สุดรองเท้าบู๊ทก็เป็นตัวทำให้เขาต้องถูกจับได้ในที่สุด

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนการหลีกเลี่ยง

สัญลักษณ์ประเภทนี้ ได้แก่ บุหรี่ ซึ่งแทนการหลีกเลี่ยงจากการเผชิญกับปัญหาที่เข้ามาในชีวิต บุหรี่จึงเป็นตัวที่พาคนหลีกเลี่ยงหนีออกจากโลกแห่งความเป็นจริง เพราะแคสซีใช้เป็นตัวละครความทุกข์จากการทำคดีนี้ จึงต้องการที่จะลืมปัญหาในช่วงเวลาที่สูบบุหรี่

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Murder By Numbers มุมมองในการเล่าเรื่องเป็นแบบบุคคลที่หนึ่ง (The First – Person Narrator) คือ การที่ตัวละครเอกของเรื่องเป็นเสมือนผู้ไขปัญหาด้วยตัวเอง เรื่องนี้จึงได้เน้นไปที่ตัวละครหญิง ซึ่งก็คือ มุมมองของแคสซีเอง ภาพยนตร์เรื่องนี้จึงมีความเป็นอัตวิสัยของแคสซี ทำให้ได้เข้าถึงตัวตน รวมทั้งปมอดีตที่อยู่ในใจแคสซี และการที่ตัวละครเอกของเรื่องเป็นผู้เผชิญกับเรื่องราวต่างๆ ด้วยตัวของตัวเอง ทำให้เข้าใจถึงความคิดและพฤติกรรมที่มีต่อเรื่องราวต่างๆ รวมทั้งตัวละครอื่นๆ รอบข้างอีกด้วย

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Murder By Numbers พบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงในภาพยนตร์มีลักษณะของการเป็นผู้หญิงที่แสวงหาความเท่าเทียมกันให้เกิดขึ้นทั้งต่อตนเอง และผู้หญิงที่ตกเป็นเหยื่อ จะพบถึงการให้ความช่วยเหลือของตัวละครหญิงที่ต่อสู้ให้ตัวละครหญิงอื่นๆ ให้หลุดจากการถูกกดบังคับหรือกักขังจากผู้ชาย ไม่ต้องตกอยู่ในสภาวะของการเป็นสัตว์โลกตัวหนึ่งที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ และเป็นเพียงเครื่องประดับของผู้ชายเท่านั้น ผู้หญิงในเรื่องจึงได้กลายเป็นผู้ปลดปมของสังคมที่ขมขื่นของผู้หญิงให้ออกจากกัน ให้ผู้หญิงได้มีพื้นที่ในสังคม มีตัวตนเทียบเท่ากับผู้ชายบ้าง

นอกจากนี้ยังมีบทบาทของการทำงานนอกบ้านเพียงอย่างเดียว แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงที่มีหน้าที่การงานที่ดีแล้ว มักไม่ยุ่งเกี่ยวกับหน้าที่ภายในบ้าน มุ่งแต่การทำงานเพียงอย่างเดียว เพื่อต้องการความสำเร็จและสามารถหลุดออกจากสังคมที่กดบังคับนี้ โดยจะมีผู้ชายเป็นเพียงผู้ให้การช่วยเหลือแบ่งเบาภาระเท่านั้น

4.2.14 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง I am Sam

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง I am Sam นี้ มีการดำเนินเรื่องราวไปตามภาวะเหตุการณ์ โดยเริ่มที่ปัญหาของแซม ดอร์สัน ผู้ชายที่เป็นพ่อคนมีปัญหาทางสมองต้องเลี้ยงดูเด็กหญิงผู้เป็นลูกของเขา

ที่ชื่อ ลูซี่ การเลี้ยงดูลูซี่ของแซมได้รับความช่วยเหลือจากกลุ่มเพื่อนที่มีปัญหาเดียวกันกับเขา ความสัมพันธ์ระหว่างแซมกับลูซี่ได้รับการเข้ามาแทรกแซงจากนักสังคมสงเคราะห์ที่ต้องการดูแลลูซี่แทนแซม

เรื่องราวได้ดำเนินมาถึงการที่แซมต้องต่อสู้กับกระบวนการทางกฎหมายให้ถึงที่สุด ถึงแม้จะเป็นคดีที่มองไม่เห็นทางชนะก็ตาม ทางแก้ของเขาคือ ต้องหาหนทางความที่มีความสามารถมาสู้ ซึ่งแซมก็ได้พบกับริต้า แอร์สัน หนทางความที่ความมั่นใจสูง และยอมรับทำคดีนี้ ริต้าแนะนำให้แซมต้องมีอาชีพที่ดีกว่านี้ มีรายได้ตามที่ศาลกำหนด และมีที่พักอาศัยที่อยู่ในแหล่งที่ดี จึงจะสามารถนำตัวลูซี่กลับไปดูแลต่อได้ ริต้าได้เห็นถึงความตั้งใจและความรักที่มีต่อลูซี่ ทำให้ริต้ามีความปรารถนาที่จะทำคดีนี้ให้สำเร็จ ถึงแม้ว่าริต้าเองจะเผชิญกับปัญหาของครอบครัวด้วย

เรื่องราวได้ถึงจุดวิกฤตมากขึ้นเนื่องจากการที่แซมไม่สามารถทำตามที่ศาลกำหนดไว้ได้ และลูซี่ต้องไปอยู่บ้านใหม่ ที่มีความพร้อมในทุกด้าน แซมก็เกิดการยอมแพ้ ไม่ต่อสู้ ไม่รับรู้เรื่องราวใดๆ อีก แต่ริต้าผู้ไม่เคยยอมแพ้ แม้ปัญหาทางบ้านก็รุนแรงเธออยู่ เธอให้กำลังใจเขาลุกขึ้นสู้ สุดท้ายเรื่องก็คลี่คลายลงได้ด้วยดี เมื่อแม่เลี้ยงคนใหม่ของลูซี่เห็นใจแซม จึงให้เขาเข้ามายุ่งเกี่ยวกับลูซี่อีกครั้ง

ข. แก่นความคิด

ได้เสนอแก่นความคิดที่ว่า บางครั้งคนที่เราหรือสังคมมองว่าเขาไร้ศักยภาพ แต่เขาอาจเป็นคนที่มียุทธวิธีบางอย่างทำให้เราต้องกลับไปย้อนดูตัวเราอีกครั้งว่าสามารถทำได้อย่างคนๆ นี้หรือไม่ ในกรณีของแซมถึงแม้ว่าเขาจะมีปัญหาทางสมองก็ตาม เสมือนคนที่ไร้ศักยภาพทางด้านพัฒนาการ หรือความสามารถที่จะเลี้ยงดูเด็กคนหนึ่งให้เติบโตเป็นคนดีได้ แต่ความรู้สึกรักและห่วงหาอาทรของเขาก็ยังมีอยู่อย่างเปี่ยมล้น ในขณะที่เดียวกันริต้ามีความสามารถสูง มีความฉลาดในการทำงาน แต่เธอกลับล้มลุกของเธอไปชั่วขณะ เนื่องจากความมุ่งมั่นในการทำงานของตนเองที่ต้องการประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน เมื่อริต้าได้หันมามองชีวิตและเข้าใจในตัวเธออย่างลึกซึ้ง ก็ทำให้เธอได้หันกลับมามองตัวเองอีกครั้ง ซึ่งมันก็ได้หายไปเสียแล้ว

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง I am Sam มีฉากทั้งหมด 23 ฉาก ประกอบด้วย สถานที่ทำงาน ห้องนอน ถนน สถานสงเคราะห์ ห้องนั่งเล่น โรงเรียน ร้านอาหาร ภายในรถ ร้านกาแฟ เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.24 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์ เรื่อง I am Sam

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	สถานที่ทำงาน	22
2.	ห้องนอน	12
3.	ถนน	8
4.	ร้านกาแฟ	5
5.	สถานสงเคราะห์	5
6.	ห้องนั่งเล่น	4
7.	หลังบ้าน	4
8.	บ้านข้างๆ	4
9.	โรงเรียน	4
10.	ร้านอาหาร	3
11.	ภายในรถ	2
12.	Supermarket	1
13.	สนามหญ้า	1
14.	ร้านขายรองเท้า	1
15.	สถานีตำรวจ	1
16.	ร้านไอศกรีม	1
17.	ห้องจิตแพทย์	1
18.	รถเมล์	1
19.	สนามเด็กเล่น	1
20.	สนามฟุตบอล	1
21.	ห้องครัว	1
22.	ริมสระน้ำ	1
23.	ร้านพิซซ่า	1
	รวมทั้งสิ้น	85

จำนวนครั้งของการปรากฏของฉากรวมทั้งสิ้น 85 ครั้ง พบว่า สถานที่ทำงาน เป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 22 ครั้ง รองลงมา คือ ห้องนอน 12 ครั้ง และถนน จำนวน 8 ครั้ง ตามลำดับ

แต่การวิเคราะห์จากนี้ เมื่อแบ่งแยกจากการปรากฏตัวของตัวละครหญิงหลักแล้ว ปรากฏว่า จากที่มีจำนวนครั้งของการปรากฏตัวของตัวละครหญิงมากที่สุด คือ สถานที่ทำงาน จำนวน 9 ครั้ง ถนน จำนวน 8 ครั้ง และห้องทำงานในบ้าน จำนวน 3 ครั้ง ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) สถานที่ทำงาน เป็นการให้ความหมายว่า ตัวละครผู้หญิงมีอาชีพการทำงานเป็นหลักเป็นหลักเป็นแหล่ง (จะพบว่า สถานที่ทำงานนี้ประกอบด้วยสำนักงานทนายความและศาล) สามารถพึ่งพาตนเองได้ เลี้ยงชีพตนเองได้ ไม่พบการทำงานของเธอที่ต้องตกอยู่ใต้อำนาจใคร แต่เป็นที่ๆ เธอสามารถใช้อำนาจของเธอกับคนอื่นได้

(2) ห้องทำงานในบ้าน สะท้อนให้เห็นถึงการเป็นจุดเชื่อมระหว่างความเป็นส่วนตัวกับโลกแห่งการทำงาน ไม่เป็นการแบ่งแยกระหว่างเรื่องงานกับเรื่องส่วนตัวออกจากกัน เน้นให้เห็นว่าตัวละครผู้หญิงหลักมีความมุ่งมั่นต่อการทำงานเป็นอย่างมาก ถ้าไม่สามารถทำงานได้ที่ทำงาน ก็จะมีงานเข้ามาเสริมล้าความเป็นส่วนตัวของตน แสดงให้เห็นว่าการทำงานเข้ามามีอำนาจต่อชีวิตผู้หญิงมากขึ้น

(3) ถนน ถนนถูกนำมาใช้เพื่อแสดงถึงการเดินทางของตัวละคร โดยริต้าจะใช้ถนนใน 3 เหตุผล คือ เดินทางไปทำงาน และเดินทางไปเพื่อค้นหาความจริง โดยถนนเป็นสถานที่ในการแสวงหาความสำเร็จ (การทำงาน) ของริต้าที่กระทำเพื่อแซม กล่าวคือ ใช้เป็นตัวกลางเพื่อพานแซมไปพบจิตแพทย์เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เขา รวมทั้งเป็นพื้นที่สาธารณะที่มีผู้คนหลากหลายที่สังคมจัดว่าเป็นคนสติดีและสติไม่ดีปะปนกันไปในสังคม

จะเห็นได้ว่า จากการใช้ฉากของเรื่องนี้ ฉากภายนอกบ้านจะมีจำนวนการปรากฏที่มากกว่าภายในบ้าน แสดงให้เห็นว่า ตัวละครหญิง มีอิสระที่ออกมาสู่สังคมภายนอกและมีส่วนร่วมกับสังคมที่เคยเป็นของผู้ชายมาก่อนอย่างเต็มที่ เช่น สถานที่ทำงาน และใช้สถานที่เหล่านี้เป็นส่วนสร้างคุณค่าและความสำเร็จให้กับตัวผู้หญิงเอง

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในเรื่อง I am Sam พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 1 คู่ คือ ริต้าและแซม

ริต้าและแซม เป็นความขัดแย้งกันในด้านสติปัญญา โดยริต้าเป็นผู้หญิงที่มีความเฉลียวฉลาด หลักแหลม มีความสามารถในการเข้าถึงผู้คนเป็นอย่างดี เนื่องจากมีสติปัญญาที่สมบูรณ์ และมีอาชีพการงานทำที่ประสบความสำเร็จ จากการเป็นทนายความที่มีฝีมือดีคนหนึ่ง มีรายได้ที่สามารถเลี้ยงดูตนเอง และครอบครัวได้จนฐานะอยู่ในระดับที่เรียกว่าร่ำรวย ในขณะที่แซมมีความตรงกันข้ามกัน เขาไม่ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงเหมือนกับริต้า โดยทำงานเป็นเพียงพนักงานเสิร์ฟในร้านกาแฟธรรมดาเท่านั้น รายได้พอมีพอกินไปวันๆ ไม่ได้มีเหลือไว้ใช้ในอนาคต จึงทำให้สายตาคนรอบข้างมองว่าแซมจะไม่สามารถให้การเลี้ยงดูลูที่ได้เต็มที่ เมื่อแซมต้องเข้ามาเรียกร้องสิทธิในการเลี้ยงดูคืน คนรอบข้างจึงมองว่าไม่มีทางชนะแน่

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งภายในจิตใจนี้ เกิดขึ้นกับตัวละคร 1 ตัว คือ ริต้า

ริต้า เป็นผู้หญิงที่อยู่ในวัยทำงานที่มีความสามารถและมีหน้าที่การงานที่ประสบความสำเร็จ แต่ริต้ากลับไม่ประสบความสำเร็จในเรื่องของครอบครัว มีความต้องการที่จะทำให้ได้ทั้ง 2 ด้าน แต่ด้วยความที่เป็นคนที่ไม่ยอมแพ้ใคร ได้ทำให้ริต้ามุ่งอยู่กับหน้าที่การงานมากเกินไป แต่ก็ยังหวังว่าครอบครัวจะยังต้อนรับเธออยู่เสมอ ลูกชายที่รักมากจะไม่ทำตัวเหินห่างจากเธอ

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

เป็นความขัดแย้งกันระหว่างสติปัญญากับการยอมรับทางสังคม กล่าวคือ การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีสติปัญญาที่สมบูรณ์ มีพัฒนาการที่เจริญไปตามวัย สังคมจะให้การยอมรับว่าเป็นผู้ที่มิวุฒิภาวะทางอารมณ์และทางร่างกาย สามารถที่จะดำเนินชีวิตหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ แต่ถ้าบุคคลนั้นสติปัญญาไม่สมบูรณ์ หรือที่เรียกว่าเป็นคนปัญญาอ่อน สังคมมักจะไม่นิยมรับกับการกระทำที่ไม่มีสติ ไม่คิดว่าคนๆ นั้นจะสามารถดูแลหรือหาเลี้ยงชีพคนในครอบครัวได้ คนๆ นั้นควรจะได้รับการดูแลจากสังคมเองมากกว่าที่จะอยู่ด้วยตัวของตัวเอง ซึ่งจะเห็นได้ว่าแซมเข้าข่ายกรณีที่สอง สังคมมองว่าเขาไม่มีความสามารถพอที่จะดูแลลูที่ไปจนโตได้ เนื่องจากการที่เขาไม่มีความสามารถที่ไม่สมบูรณ์ ไม่มีวุฒิภาวะพอ และอาจเป็นอันตรายต่อตัวลูที่ได้เองในอนาคต

โดยผู้หญิงในเรื่องได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับความขัดแย้งในฐานะของการเป็นผู้ช่วยให้กับบุคคลที่มีปัญหาทางสมองอย่างแซม จึงเห็นได้ว่าผู้หญิงไม่ได้เป็นผู้เผชิญกับปัญหาโดยตรง แต่พบกับปัญหาในทางอ้อม และคอยให้การช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็นผู้หญิง ในเรื่อง I Am Sam จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัว ริต้า แฮร์สัน โดยได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

หน้าตาของริตานั้น เข้าขั้นจัดว่าสวย ใบหน้าเรียว ดวงตาเล็ก มีสีตาสีเขียว ริมฝีปากกลางหนา ใบหน้าเป็นกระเล็กน้อย จะพบการแต่งหน้าที่ไม่เข้มหรือฉูดฉาด เน้นในโทนสีน้ำตาลเป็นหลัก

รูปร่างของริต้า ค่อนข้างอวบ แต่ไม่ถึงกับอ้วน มีขนาดหน้าอกที่ค่อนข้างใหญ่ เหวใหญ่ รับกับสะโพก มีส่วนสูงประมาณ 170 เซนติเมตร ผิวขาวอมเหลือง

สำหรับผม ริต้ามีย้อมสีน้ำตาลแดง เส้นผมมีความยาวเกือบถึงกลางหลังและหยักศกเล็กน้อยแบบเป็นธรรมชาติ ไว้ผมแสกข้าง ใช้เครื่องสำอางจัดแต่งทรงผมให้ดูดีเป็นทรงอยู่เสมอ ไม่ชอบรวบผมเวลาทำงาน

การแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าใช้ในการทำงาน คู่มือสนิยม จะเน้นการใส่สูทสีซีรึมๆ เพื่อเน้นบุคลิกภาพให้ดูมีความน่าเชื่อถือต่อการทำงาน เสื้อด้านในมักเป็นเสื้อเชิ้ตสีขาวหรือสีอ่อน กระโปรงสั้นคลุมเข่าสีดำ หรือเป็นกางเกงผ้าสีดำขายาว (ทำงาน) จะไม่ค่อยพบการใส่เสื้อผ้าแบบลำลองมากนัก

การตกแต่งร่างกาย ริต้าจะใส่แค่สร้อยคอเงินเส้นบางๆ มีจี้เล็กๆ ห้อยอยู่ ใส่นาฬิกา และแหวนแต่งงาน เป็นเครื่องประดับร่างกาย นิยมใช้กระเป๋าสะพายใบใหญ่แบบผู้หญิงในการทำงาน

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

ริต้า เป็นผู้หญิงที่มีลักษณะที่มีความน่าเชื่อถือสูงเหมาะกับอาชีพทนายความของเธอเอง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย ความมั่นใจในตนเอง และยังมีความคล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง ปราดเปรียว ทั้งในด้านการเดิน การนั่ง เป็นผู้ที่ดูแลสุขภาพของตนเสมอ โดยการเปลี่ยนจากการขึ้นลิฟต์ มาเดินขึ้นบันไดแทนเพื่อเธอจะได้เป็นเจ้าของสุขภาพที่แข็งแรง หรือแม้กระทั่งการพูดจาที่ทำให้ผู้อื่นมีความเชื่อถือตนเอง เช่น พูดให้อีกฝ่ายที่โทรศัพท์มาหาเชื่อว่าเธอไม่วางที่จะพูดด้วยจริงๆ และยังมีกรพูดที่มีความฉลาดฉานไม่เกรงกลัวใคร โดยเฉพาะทนายความฝ่ายตรงข้าม ซึ่งจะเห็นได้จากการที่ริต้าชนะคดีมาโดยตลอด เมื่อมาเจอกับคดีของแซม ที่เป็นคดีที่ไม่มีทางชนะอย่างแน่นอน แต่เมื่อมีการท้าทายเกิดขึ้นระหว่างริต้าและเพื่อนร่วมงานว่าริต้าจะทำคดีของแซมได้สำเร็จหรือไม่ ริต้าจึงยอมว่าความให้กับคดีของแซม เนื่องจากไม่ต้องการเสียหน้า และชอบทำงาน

ที่มีความท้าทายความสามารถ ริต้าเป็นคนที่มีทุ่มเทให้กับการทำงานมาก ถึงขั้นเรียกได้ว่าเป็นพวกบ้างานจนไม่สนใจสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวที่ต้องดูแลอย่างครอบครัวของเธอเอง การทุ่มเทในการทำงานของริต้า มองเห็นได้ชัดจากการให้ความช่วยเหลือแซม ด้วยการพาแซมไปพบจิตแพทย์ พยายามทำความเข้าใจในความรักที่แซมมีต่อลูซี่ จึงทำให้ริต้าต้องดิ้นรนต่อสู้ไปพร้อมกับแซมด้วย ริต้าจึงเป็นผู้ที่ไม่ยอมแพ้อะไรง่าย ๆ โดยการที่ยังไม่ได้ลงมือทำ ดังคำพูดของริต้าที่ว่า "ฉันเป็นคนที่ไม่เคยแพ้"

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

จากการศึกษาบทบาทของริต้า พบว่า มีบทบาทของผู้หญิงที่ทำงานเก่งคนหนึ่ง และประสบความสำเร็จในอาชีพทนายความมือหนึ่งของสำนักงานทนายความที่ยังไม่เคยแพ้คดีมาก่อน จึงพบบทบาทของสาวนักทำงานที่มาดมั่นในตัวริต้า

บทบาทที่สำคัญบทบาทหนึ่งของริต้า นั่นคือ บทบาทของการเป็นภรรยาและแม่ของลูกชายคนหนึ่ง ที่ไม่มีเวลาให้กับลูก เอาเวลาที่มีทั้งหมดทุ่มเทให้กับงานจนเกินไป จนลูกและริต้ามีความห่างเหินเข้ามาแทนที่ ส่วนสามีไปมีภรรยาน้อย ทำให้ครอบครัวของริต้าเริ่มแตกร้าง ในขณะที่เดียวกันกับการต่อสู้เพื่อเรียกร้องให้ลูซี่กลับคืนมาสู่แซมอีกครั้งกำลังดำเนินไปอย่างเคร่งเครียด เป็นการบอกริต้าเป็นผู้ช่วยเหลือแซม แต่กลับเป็นการทำลายครอบครัวตัวเอง

สรุปได้ว่า บทบาทของริต้าจึงเป็นผู้หญิงทำงาน มีอาชีพเป็นของตัวเอง คือ การเป็นทนายความที่ประสบความสำเร็จ จากความปรารถนาในความสำเร็จนี้ ได้ทำให้ชีวิตครอบครัวของเธอต้องพังทลายลง กล่าวได้ว่าผู้หญิงที่ทุ่มเทให้กับการทำงานจนประสบความสำเร็จสูงมักไม่ประสบความสำเร็จในชีวิตครอบครัว

คุณสมบัติของริต้า เป็นผู้หญิงที่กล้าได้กล้าเสีย เป็นผู้หญิงนักสู้ ที่ดิ้นรนต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จ ไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคต่างๆ จะพบว่าริต้าให้ความช่วยเหลือแซมด้วยการให้ความให้กับเขา ถึงแม้ว่าคดีนี้จะเป็คดีที่ไม่เห็นทางชนะเลยก็ตาม ริต้าเป็นผู้หญิงที่ทำงานเก่ง พุดเก่ง มีความรอบรู้หลายด้าน เช่น ด้านจิตวิทยา ที่ริต้าสามารถเข้าถึงตัวตน และความรู้สึกของแซมได้ดี ว่าแซมมีความรักต่อลูซี่มากเพียงใด ทำให้ริต้าตระหนักว่าถึงแม้จะเป็นเพียงคนที่ไม่สมประกอบทางปัญญา แต่เขาก็ยังรักลูกของเขามาก ทำให้ริต้ามีความชื่นชมในตัวแซม ริต้าจึงเป็นผู้เปิดจิตสำนึกแห่งความเสมอภาค และความเท่าเทียมกันในสังคม จะเห็นว่าไม่ว่าคนๆ นั้นจะมีลักษณะเช่นไร แต่คนทุกคนย่อมมีความรักต่อลูกและครอบครัวเสมอ

สรุปได้ว่า คุณสมบัติของริต้าช่วยเสริมให้บทบาทดูชัดเจนขึ้น กล่าวคือ เธอเป็นนักสู้ ทำให้เธอเป็นผู้หญิงเก่งที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน แต่ไม่ประสบความสำเร็จในด้านครอบครัว จากการที่ริต้ามีความมุ่งมั่นในการทำงาน และความปรารถนาที่จะต้องชนะคดี

ทำให้เธอหมกมุ่นกับลูกความจนลืมดูแลคนในครอบครัวไป สุดท้ายก็ทำให้เธอต้องเสียครอบครัว ด้วยการหย่าขาดจากสามี และห่างเหินกับลูกชายคนเดียวไป

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

ริต้าเป็นผู้หญิงอายุประมาณ 32-40 ปี มีสถานภาพของการแต่งงานแล้ว และมีลูกชาย 1 คน มีความเป็นอยู่ในระดับที่เรียกว่าร่ำรวย จากการทำงานในอาชีพทนายความ โดยปกติการทำงานของริต้าในการว่าความแต่ละครั้ง เธอจะได้เงินเป็นจำนวนมาก และจะทำงานให้กับคนมีเงินที่ยอมทุ่มค่าใช้จ่ายให้เธอว่าความเท่านั้น เป็นที่รู้จักในแวดวงอาชีพว่าเป็นผู้หญิงเก่งฝีมือดีคนหนึ่ง ริต้ามีชื่อเสียงจากการทำงานมาก ใครที่มีปัญหาจึงต้องการมาปรึกษาเธอ ในกรณีของแซม แซมก็มาให้ริต้าช่วยจากคำแนะนำของผู้อื่นด้วย

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

เป็นผู้หญิงที่ไม่ยอมเสียเวลาที่จะทำงานให้กับลูกความที่ไม่มีเงิน โดยปกติจะว่าความให้กับคนรวยเท่านั้น และเธอจะต้องชนะคดีด้วย เธอจึงไม่ยอมรับว่าความให้กับแซม เพราะแซมไม่มีค่าใช้จ่ายให้กับเธอ เท่ากับเป็นการเสียเวลาไปโดยไม่ได้อะไรเลย เมื่อได้รับคำท้าทายจากเพื่อนทนายด้วยกัน ทำให้ริต้า ยอมรับคดีของแซม จากการเข้าไปทำความเข้าใจตัวตนของแซมแล้ว ทำให้ริต้ารู้สึกถึงการมีอะไรที่คล้ายคลึงกันในเรื่องลูก ทั้งแซมและริต้าต่างก็มีลูกที่รักมาก ซึ่งลูกของแซมและริต้ากำลังจะถูกกันออกจากชีวิตของพวกเขา แต่ต่างเหตุผลกัน กล่าวคือ ลูกของแซมถูกกันเพราะความมีสติปัญญาที่ด้อยกว่าปกติ ศาลเกรงว่าเขาจะไม่สามารถดูแลลูที่ได้ จนกระทั่งโต ในที่นี้ถูกกันให้ห่างโดยสังคม แต่ในขณะที่ริต้าซึ่งมีสถานภาพทางสังคมที่ดี มีสติปัญญาเฉียบแหลมกลับถูกกันให้ห่างเพราะตัวของริต้าเองที่ไม่มีเวลาให้กับลูกชายของเธอ ในที่นี้เป็นการถูกกันให้ห่างด้วยหน้าที่การงานของริต้าเอง ทำให้ริต้ารับงานในคดีของแซมโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด ทั้งๆ ที่ตอนแรกยอมรับคดีของแซมเพราะต้องการรักษาหน้า และรักษาเกียรติประวัติของตนที่ไม่เคยยอมแพ้กับคดีใดๆ ที่เคยพบเจอ

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับสถาบันต่างๆได้เกิดขึ้นกับตัวละครที่ชื่อ ริต้า กับสถาบันต่างๆ ดังนี้

(ก) สถาบันการทำงาน

ริต้าจัดว่าเป็นผู้หญิงที่ประสบความสำเร็จในอาชีพอย่างสวยงาม เธอมีอาชีพเป็นทนายความฝีมือดีจนได้รับการยอมรับจากผู้คนในสังคม ไม่ว่าจะไปว่าความคดีเรื่องใดก็

ตามริต้าจะต้องทำให้ชนะให้ได้ จึงเป็นผู้หญิงเก่งคนหนึ่งของสังคม ที่ผู้หญิงหลายๆ คนให้ความสนใจและอยากเป็นแบบเธอบ้าง แต่ทั้งนี้ก็เป็นเพราะความพยายาม ความอดทน และความมุ่งมั่นในการทำงาน

(ข) สถาบันครอบครัว

ความสัมพันธ์ระหว่างริต้าและครอบครัว อันประกอบไปด้วย สามี และลูกชายค่อนข้างห่างเหินมาก ด้วยหน้าที่การงานของริต้าเอง ผสมกับความเป็นคนที่มุ่งมั่นตั้งใจให้งานออกมาสำเร็จอย่างงดงาม ทำให้ครอบครัวแบกรับภาระของการถูกทิ้ง ไม่มีใครดูแลไม่ได้ โดยเฉพาะลูกชายของริต้าเองที่ต้องการการดูแลเอาใจใส่ และมีเวลาว่างให้กับเขาบ้าง อยู่กันพร้อมหน้าพร้อมตา ซึ่งริต้าไม่สามารถทำให้ได้ ครอบครัวและริต้าได้เดินสวนทางกันมาตลอด จนในที่สุดริต้าต้องขาดความสัมพันธ์กับครอบครัวไป โดยสามีขอหย่าและพาลูกชายคนเดียวไปด้วย

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์เรื่อง I am Sam นี้ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ เรือกระดาน และร้านสะดวกซื้อ 24 ชั่วโมง โดยสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 2 ชนิดนี้ได้ 2 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนการมีอิสระ สัญลักษณ์พิเศษแทนความคิดถึง

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนการมีอิสระ

สัญลักษณ์ประเภทนี้ ได้แก่ เรือกระดาน เป็นเรือที่แซมพับขึ้นอยู่ติดห้องเป็นคล้ายมานกันระหว่างเขากับคนภายนอก ซึ่งเป็นตัวแทนของความมีอิสระที่จะล่องลอยไปตามทางแต่การกั้นด้วยเรือกระดานหลายๆ อัน เท่ากับว่าเป็นการปิดกั้นตัวเอง ไม่อยากรับรู้เรื่องราวใดๆ ก็ตามที่เข้ามา และจะยอมแพ้ต่อความพยายามที่จะนำตัวลูขึ้นมาให้ได้ ซึ่งผู้ที่มาทำลายเรือกระดานที่ปิดกั้นแซม ก็คือ ริต้า เป็นผู้ทำให้แซมลุกขึ้นมาต่อสู้ด้วยกันอีกครั้ง ทั้งๆ ที่ริต้าเองก็มีปัญหาอย่างหนักหน่วงเกี่ยวกับลูกชายอยู่ในขณะนั้น แต่เธอก็ยังไม่ยอมแพ้

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนความคิดถึง

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ ร้านค้าสะดวกซื้อ 24 ชั่วโมง เป็นตัวแทนที่แสดงถึงความคิดถึงที่ลูซีและแซมมีให้กันตลอดเวลา ไม่ว่าจะลูซีจะไปหาแซม หรือแซมจะพาลูซีมาส่งที่บ้านใหม่ของลูซีก็ตามจะต้องผ่านร้านค้าสะดวกซื้อแห่งนี้ ซึ่งเมื่อวิ่งผ่านไป ย่อมแสดงให้เห็นว่า เพราะความคิดถึง ลูซีจึงต้องไปหาแซมให้ได้ ซึ่งไม่ได้เป็นสัญลักษณ์พิเศษที่เกี่ยวข้องกับริต้าแต่อย่างใด

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

เป็นภาพยนตร์ที่ใช้มุมมองในการเล่าเรื่องแบบบุคคลที่สาม (The Third – Person Narrator) กล่าวคือ การที่ผู้เล่ากล่าวถึงตัวละครตัวอื่น เหตุการณ์ที่ตนเองเกี่ยวพันด้วย และเรื่อง ที่เล่าก็มีความเกี่ยวพันกับผู้เล่าด้วย ในที่นี้เป็นการเล่าผ่านมุมมองศาลเด็ก ซึ่งเป็นผู้มองถึงการ กระทำถึงการต่อสู้ดิ้นรนระหว่างแซมและริต้า เสมือนศาลกำลังจับตามองแซมอยู่ว่า เขาจะ สามารถพัฒนาตนให้มีฐานะความเป็นอยู่ที่มั่นคงพอ รวมทั้งการที่เขาจะสามารถเลี้ยงดูลูที่ไปจน โตให้ศาลเห็นได้หรือไม่ โดยมุมมองการเล่าเรื่องของศาลนี้จะมุ่งอยู่ที่ตัวของแซมเป็นสำคัญ ริต้า เป็นเพียงอีกหนึ่งตัวช่วยที่จะมาพิสูจน์ตัวแซมให้ศาลรับรู้ จึงไม่ได้รู้ถึงเรื่องต้นลึกหนาบางของตัว ละครที่อยู่รอบข้างริต้าแต่อย่างใด ยกเว้นลูกชายของเธอเพียงฉากเดียวเท่านั้น จะรับรู้ถึงการ เปลี่ยนแปลงภายในครอบครัวของริต้า ก็เพียงแค่คำบอกเล่าจากริต้าเท่านั้น ดังนั้น ในภาพยนตร์ เรื่องนี้จะเน้นไปที่ตัวละครชายเป็นหลักสำคัญ

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง I am Sam พบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงในเรื่องมีลักษณะ ของการเป็นผู้หญิงที่มองเห็นความเท่าเทียมกันระหว่างคนในสังคมเป็นเรื่องสำคัญ จากการให้ ความช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ที่ด้อยกว่าตนเอง ไม่ให้ได้รับการรังแกจากสังคม มองว่ามนุษย์เรามี คุณค่าและความสามารถในตัวของตัวเอง บทบาทของผู้หญิงในภาพยนตร์เรื่องนี้ จะไม่เด่นชัด เท่ากับตัวละครชาย แต่ผู้หญิงก็ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยชั้นดี ที่มีอำนาจ และบทบาทสูงอยู่ในสังคม การไม่ยอมแพ้ และความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จของผู้หญิงในเรื่อง ถึงแม้ว่าจุดจบ ของเรื่องราวจะไม่ได้จบลงอย่างสวยงาม ทำให้ผู้หญิงกลับประสบปัญหาในเรื่องครอบครัว เผชิญ ปัญหากับการที่ครอบครัวจะแตกแยก

นอกจากนี้ พบว่า การที่ผู้หญิงให้ความสำคัญกับบทบาทใดบทบาทหนึ่งมากเกินไป อาจ ทำให้อีกบทบาทหนึ่งที่มีความสำคัญกับตัวผู้หญิงต้องล่มสลายไปได้ เนื่องจากผู้หญิงที่ทำตัว ขัดแย้งกับสังคมหรือไม่ทำตามหน้าที่ของตนมักถูกสังคมลงโทษให้มีจุดจบอย่างโดดเดี่ยว แสดงให้ เห็นว่าสังคมยังมีอิทธิพลสูงกับผู้หญิง แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงยังต้องพึ่งพาผู้ชายในทุกๆ ด้าน ผู้หญิงจึงยังไม่ได้รับการปลดปล่อยให้มีเสรีภาพอย่างเต็มที่ เนื่องจากผู้ชายไม่ยอมปล่อยตัวเองให้ หลุดออกมาในสังคม ค่านิยมเดิมๆ แต่อย่างใด

4.2.15 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง The Bourne Identity

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง The Bourne Identity มีการดำเนินเรื่องราวโดยเริ่มจากปัญหาที่ผู้ชายคนหนึ่งได้รับการช่วยเหลือจากการถูกยกขึ้นมาจากทะเลโดยชาวประมงแถบเมดิเตอร์เรเนียน ชายคนนี้อวดตายอย่างหวุดหวิด และพบว่าที่หลังของเขามีกระสุนฝังอยู่ 2 นัด และบัญชีธนาคารที่ฝังอยู่ตรงสะโพกเท่านั้น ปัญหาคือ เขาไม่รู้ว่าตนเป็นใคร จากนั้นเป็นการพัฒนาเหตุการณ์ที่ชายคนนี้นำมาหาตัวตนที่แท้จริง จนได้รู้เพียงว่า ตนนั้นชื่อ เจสัน บอร์น

เหตุการณ์เริ่มเลวร้ายขึ้น เมื่อเขาต้องถูกตามล่าจากมือสังหารของซีไอเอ และได้พบกับมารี ผู้หญิงที่ได้ช่วยชีวิตเขาไว้ ในขณะที่มือสังหารทั้งหลายคอยตามล่าตัวเขา บอร์นก็เริ่มรู้ความเป็นตัวเองไปเรื่อยๆ จนสุดท้ายได้พบกับความจริงว่าเขาเป็นเจ้าหน้าที่ของซีไอเอคนหนึ่งที่มีปฏิปถาผิดพลาดในแผนการสังหารอดีตผู้นำของแอฟริกา ซึ่งส่งผลให้ฝ่ายหลังแบล็กเมลลิ่งกลับ ทำให้บอร์นจำต้องถูกเก็บให้ได้ แต่ในที่สุดแล้วเขาก็สามารถรู้ว่าตนเป็นใคร และเขาก็หาทางเดินออกจากองค์กร โดยการกำหนดให้ เจสัน บอร์นได้ตายไปแล้วจากสังคม ส่วนตัวตนของเขา ก็กลับไปหามารีที่ยังที่บ้านเกิดของเธอ โครงเรื่องแบบนี้เน้นที่ตัวผู้ชายเป็นสำคัญ ผู้หญิงมีบทบาทในเรื่องของการเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือตัวละครชายเท่านั้น

ข. แก่นความคิด

ภาพยนตร์เรื่อง The Bourne Identity ได้เสนอแก่นความคิดในเรื่องของการค้นหาตัวตนที่แท้จริง ซึ่งการรู้ว่าตัวเองเป็นใครแล้วนั้น จะทำให้สามารถเอาชีวิตรอดอยู่ในสังคมด้วยความปกติสุขได้ แต่ถ้าทราบแต่ที่ยังไม่รู้ว่าตนเป็นใคร ก็จะเป็นเหมือนคนตาบอดที่มองไม่เห็นทางที่จะก้าวเดินไป ภาพยนตร์เรื่องนี้จึงได้เสนอให้ผู้หญิงมาเป็นตัวช่วยพุงให้บอร์นเดินได้อย่างปกติ และสามารถรับรู้ได้ว่าตนเองนั้นเป็นใครก็จากความช่วยเหลือจากตัวละครผู้หญิงนั่นเอง

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง The Bourne Identity มีฉากทั้งหมด 19 ฉาก ประกอบด้วย ถนนทางเดินในซอย โรงแรม ล็อกเกอร์ ชายทะเล กลางทะเล สนามบิน ธนาคาร องค์กรซีไอเอ ห้องนอน ห้องน้ำ ท่าเรือ ป่า บ้านไร่ ระเบิด ร้านค้า ล็อบบี้โรงแรม เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.25 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง The Bourne Identity

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	ถนน	24
2.	ชายทะเล	8
3.	องค์กรซีไอเอ	7
4.	ห้องนอน	6
5.	ป่า	5
6.	โรงแรม	4
7.	ร้านอาหาร	4
8.	ทางเดินเล็กๆ ในซอย	3
9.	ท่าเรือ	3
10.	สนามบิน	3
11.	ลานจอดรถ	2
12.	กลางทะเล	2
13.	ลือกเกอร์	1
14.	ห้องนั่งเล่น	1
15.	ธนาคาร	1
16.	ร้านค้า	1
17.	ลิอบบี้โรงแรม	1
18.	บ้านโด	1
19.	ระเบียง	1
	รวมทั้งสิ้น	78

จำนวนครั้งของการปรากฏของฉากรวมทั้งสิ้น 78 ครั้ง พบว่า ถนน เป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 24 ครั้ง รองลงมา คือ ริมฝั่งทะเล จำนวน 8 ครั้ง และองค์กรซีไอเอ จำนวน 7 ครั้ง ตามลำดับ

แต่การวิเคราะห์ฉากนี้ เมื่อแบ่งแยกจากการปรากฏตัวของตัวละครหญิงหลักแล้ว ปรากฏว่า ฉากที่มีจำนวนครั้งของการปรากฏตัวของตัวละครหญิงมากที่สุด คือ ถนน จำนวน 7 ครั้ง ห้องนอน จำนวน 4 ครั้ง และป่า จำนวน 2 ครั้ง ตามลำดับ โดยได้พบว่าผู้หญิงมีส่วนเกี่ยวข้องกับฉากเหล่านี้ในสถานการณ์ของการถูกตามล่า โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ถนน เป็นฉากที่มีการนำเสนอมากที่สุด โดยจะใช้ถนนเป็นเส้นทางการเดินทางค้นหาตัวตนของบอร์นเอง รวมทั้งเป็นเส้นทางในการไล่ล่าไม่ให้บอร์นได้มีตัวตนอยู่ในสังคม ถนนจึงกลายเป็นทางสู่ความจริงที่จะเป็นตัวเปิดเผยเรื่องราวและตัวตนของบอร์น และถนนยังใช้ในเหตุผลของการเริ่มต้นชีวิตใหม่ของบอร์นด้วย

(2) ห้องนอน เป็นเสมือนที่ส่วนตัวของผู้เป็นเจ้าของห้องที่ไม่ต้องการให้คนอื่นได้เข้ามาล่วงรู้ความลับ หรือความเป็นส่วนตัว ห้องนอน จึงเป็นห้องที่เปิดเผยความเป็นตัวของตัวเอง รวมทั้งความต้องการของตนมากที่สุด จึงไม่พบว่าตัวละครถูกตามล่าเมื่ออยู่ในห้องนอน

(3) ป่า เป็นสถานที่แห่งการตามล่าจากมือสังหาร โดยพบว่าเป็นเส้นทางในการหลบหนีที่มีความปลอดภัยมากที่สุด เพราะป่าจะมีความรก และมีต้นไม้ใหญ่มาก จึงมีที่หลบภัยชั้นดี ทำให้ตัวละครรอดพ้นจากอันตรายจากการถูกตามล่าได้

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในภาพยนตร์เรื่อง The Bourne Identity พบความขัดแย้ง

3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 1 คู่ คือ บอร์น และมือสังหารของซีไอเอ

บอร์น และมือสังหารของซีไอเอ เป็นความขัดแย้งระหว่างการเป็นผู้ถูกล่าและการเป็นผู้ล่า กล่าวคือ มือสังหารของซีไอเอได้รับคำสั่งจากหัวหน้าใหญ่ของหน่วยปฏิบัติการพิเศษภายในองค์กรให้มาสังหารบอร์น อดีตมือสังหารคนหนึ่งที่เคยปฏิบัติงานผิดพลาดทำให้องค์กรได้รับความเสียหาย ทั้งบอร์นและมือสังหารมีความเชี่ยวชาญกันในแบบเดียวกัน แต่แตกต่างตรงที่บอร์นสูญเสียความทรงจำไป ทำให้เขาเป็นฝ่ายที่ต้องได้รับการช่วยเหลือล่าอยู่บ่อยครั้ง ความขัดแย้งนี้ส่งผลกระทบต่อตัวละครหญิงที่เข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือบอร์นคนหนึ่งทำให้ได้รับอิทธิพลของการถูกตามล่าไปด้วย

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งนี้เกิดขึ้นกับตัวละคร คือ บอร์น

บอร์น เมื่อเขาได้รับการสูญเสียความทรงจำไป ทำให้เขาไม่สามารถรับรู้ได้ว่าเขาเป็นใคร และเหตุใดจึงต้องถูกตามล่าจากคนที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน แต่เขาก็มีทักษะพิเศษในการ

ต่อสู้ และศิลปะป้องกันตัวเอง ซึ่งเป็นการสะท้อนอดีตที่น่ากลัวของบอร์น ทำให้เขาต้องอยากรู้ อย่างแรงด่วนว่าเขาเป็นใครกันแน่ และเหตุใดชีวิตเขาถึงได้พบกับเหตุการณ์น่ากลัวเช่นนี้ ทั้งๆ ที่ เขาไม่อยากจะรับรู้มัน พร้อมกับ การที่ต้องคอยหลบหนีจากการตามล่าอีกด้วย

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

เป็นความขัดแย้งกันระหว่างความต้องการมีตัวตนกับการทำลายตัวตน กล่าวคือ บอร์นต้องการรู้ว่าที่แท้จริงนั้นตนเป็นใครกันแน่ ถึงแม้จะสูญเสียความจำไป แต่ทักษะบางอย่าง ยังคงอยู่กับตัว ทำให้เขาต้องการอยากรู้ตัวตน เพื่อได้รับทราบถึงสาเหตุที่ทำให้ต้องถูกตามล่าอยู่ เช่นนี้ ส่วนมือสังหารของซีไอเอเป็นพวกที่ต้องทำลายตัวตนตามคำสั่งของหัวหน้า เพื่อที่จะได้ให้ บอร์นมีสภาพของผู้ที่ทำงานผิดพลาด และต้องรับผิดชอบด้วยการชดใช้ด้วยชีวิตแทน เขาจึงถูก ตามล่าจากมือสังหารหลายคน และต้องพยายามที่จะฟื้นความทรงจำจากเหตุการณ์ หลักฐาน ต่างๆ ผ่านการเรียนรู้ตัวเองไปเรื่อยๆ จนได้รับคำตอบที่แท้จริง

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักหญิง ดั้งนั้น ได้ทำการศึกษาดูตัวละครที่ชื่อ มารี ดังนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

หน้าตา จัดว่าเป็นผู้หญิงที่หน้าตาดีคนหนึ่ง ใบหน้าเรียวเล็ก ดวงตาเล็ก ไม่ เล็กมาก มีสีตาสีเขียว จมูกโด่ง ริมฝีปากบาง ใบหน้าไม่มีรอยตำหนิ หรือรอยแผลเป็นแต่อย่าง ใด ไม่นิยมการแต่งหน้า เพราะตัวละครต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องเอาชีวิตเข้าเสี่ยง อยู่ในสถานการณ์ ที่ซับซ้อน ไม่มีเวลาที่จะเน้นความสวยงาม จึงแต่งแต้มเพียงริมฝีปากด้วยลิปสติกสีอ่อน เพิ่มความ เด่นให้เข้ากับผิวหน้า

รูปร่าง เป็นผู้หญิงที่รูปร่างผอม สูงโปร่ง มีทรวดทรงที่สมส่วน มีขนาดหน้าอกที่ ไม่ใหญ่ไม่เล็ก รับกับสะโพกและเอว มีความสูงประมาณ 170 - 172 เซนติเมตร แขนขายาว ผิวขาวเหลือง

สำหรับผม มีผมสีน้ำตาลแดง มีขนาดผมที่ขอยสั้นคล้ายผู้ชายและทำผมตัด อ่อนๆ มีผมเส้นเล็ก ปล่อยผมประหน้าเล็กน้อย ไม่ให้มีความรุงรัง โดยรวมแล้วเป็นผู้หญิงที่ต้องมี ความคล่องตัวสูงในการอยู่ให้รอดจากการถูกตามล่า

การแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าที่ไม่ตามแฟชั่น เน้นการใส่เสื้อผ้ายืดแขน ยาวคอปิด เสื้อโค้ทหนังคลุมยาวถึงสะโพก เน้นใส่สีโทนดำ กางเกงยีนหรือหนังยาวสีดำ ในขณะที่การถูกตามล่า เพื่ออำพรางตนไม่ให้เด่นเป็นจุดสังเกตได้ง่าย และเมื่ออยู่ริมทะเลที่เป็น

บ้านพักของตัวเอง จะพบการใส่เสื้อผ้าในแบบผู้หญิงหวาน เช่น ชุดเสื้อกระโปรงติดกัน เป็นเสื้อคล้องคอ คอวี เน้นเนินอก เป็นต้น

การตกแต่งร่างกาย จะเลือกใส่เครื่องประดับน้อยชิ้น เช่น สร้อยคอหรือใช้คเคอร์เล็ก ๆ มีการใส่นาฬิกาบ้าง กระเป๋าที่ใช้เป็นกระเป๋าสะพายข้างใบไม่ใหญ่มากนักใช้บรรจุของใช้จำเป็น และเพื่อความคล่องตัวในการเดินทาง

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

มารี มีบุคลิกภาพของความเป็นผู้หญิงเก่ง ทั้งในด้านความคิด การไม่ยอมแพ้ต่อโชคชะตาในการถูกตามล่าพร้อมตัวละครชาย มีลักษณะของผู้หญิงที่ต่อสู้ ตื่นรนเพื่อการมีชีวิตรอด มีลักษณะของความเป็นผู้ที่อบอุ่น จริงใจกับตัวละครชายหลักมาก และยังมีความลึกซึ้งน่าค้นหาอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีลักษณะของการเป็นผู้หญิงที่มีความมั่นใจ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกายท่าทาง การแสดงออก มีความคล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง และปราดเปรียว

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละคร

จากการศึกษาบทบาทของมารี พบว่า เป็นผู้หญิงที่มีบทบาทของการเป็นผู้ช่วยชีวิตตัวละครชายได้มากกว่า 1 ครั้ง ไม่ได้มีบทบาทของการเป็นผู้นำแต่อย่างใด เป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำ และคอยช่วยเหลือตัวละครชาย และมีบทบาทของการเป็นผู้หญิงที่กำลังเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ทำความตายร่วมกับตัวละครชายด้วย และไม่ได้มีบทบาท

คุณสมบัติของมารี ปรากฏภาพของผู้หญิงที่เป็นทั้งฝ่ายกระทำและฝ่ายถูกกระทำ กล่าวคือ มารีเป็นผู้หญิงที่ตกเป็นเหยื่อของผู้ชายในการถูกตามล่าร่วมกับตัวละครชาย แต่ในขณะที่ถูกตามล่า ก็ได้แสดงออกถึงการเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือตัวละครชายได้อย่างดี

จากบทบาทและคุณสมบัติของมารีพบว่า การเข้าไปข้องเกี่ยวกับผู้ชายที่ไม่สามารถจำได้ว่าในอดีตตนเองนั้นเป็นใครมาก่อน ทำให้ต้องเข้าไปเป็นผู้ของการถูกตามล่าพร้อมกับผู้ชายด้วย พร้อมทั้งกับการเป็นผู้ช่วยของตัวละครชาย ทั้งในการช่วยชีวิต หรือการช่วยให้ตัวละครชายนั้นได้ฟื้นความทรงจำให้ได้

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

มารี มีสถานภาพของผู้หญิงต้องตื่นรนเพื่อการอยู่รอดในสังคม เป็นผู้ที่ต้องอาศัยชอกหลิบของสังคมในการหลบการล่าพร้อมกับตัวละครชาย ทั้งๆ ที่ไม่ได้มีส่วนในการถูกตามทำร้าย แต่เมื่อเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับตัวละครชายนี้ จึงทำให้มีสถานภาพของการเป็นผู้ถูกตามล่าโดยไม่ได้ตั้งใจ และเป็นผู้หญิงที่ดำเนินชีวิตได้ดีภายใต้แรงกดดันจากสิ่งแวดล้อมภายนอกได้

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

การเป็นผู้หญิงที่ต้องนำตัวเองเข้ามาเสี่ยงกับความตายเช่นนี้ เป็นเพราะความรักและความผูกพันที่ผู้หญิงมีให้กับตัวละครชาย เพียงเพื่อสามารถช่วยผู้ชายให้พ้นจากอันตรายให้ได้ แม้ว่าผู้หญิงจะต้องพบกับความเสี่ยงอันตรายมากเท่าใดก็ตาม เป็นความคิดของตัวละครหญิงในเรื่องที่ยอมเอาตนไปพัวพันกับการถูกตามล่าอีกด้วย กล่าวคือ พยายามที่จะให้ตนเองเข้าไปมีส่วนในเรื่องของผู้ชาย

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันอื่นๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับสถาบันต่างๆ ได้เกิดขึ้นกับตัวละครที่ชื่อ มารี กับสถาบันต่างๆ ดังนี้

(ก) สถาบันครอบครัว

พบว่า ผู้หญิงกับความต้องการอยากมีครอบครัวนั้นดูเหมือนว่าจะไปกันได้ ในภาพยนตร์เรื่องนี้ กล่าวคือ ตัวละครหญิงต้องการที่จะมีความผูกพันและใช้ชีวิตร่วมกับตัวละครชายมาก แต่ด้วยอุปสรรคมาขัดขวางทำให้ต้องมีการชะลอเรื่องนี้ไว้ก่อน แต่เมื่อเหตุการณ์ร้ายผ่านพ้นไปในที่สุด ตัวละครหญิงก็ได้ใช้ชีวิตร่วมกับตัวละครชายในที่สุด

(ข) สถาบันการทำงาน

เป็นผู้หญิงที่อยู่ในวัยทำงาน ต้องหาเลี้ยงชีพตนเพื่อความอยู่รอด จากฉากสุดท้ายที่พบว่าผู้หญิง (มารี) มีกิจการเป็นส่วนตัวให้เช่าสก็ูตเตอร์ ณ ชายฝั่งแห่งหนึ่งในบ้านเกิด ดำเนินชีวิตไปตามอัธภาพของตัวเอง ไม่ได้ต้องการความร่ำรวย หรือต้องการใช้วิชาชีพตามที่ได้ศึกษามา ถึงแม้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างมารีและสถาบันการทำงานจะไม่ค่อยเห็นเด่นชัดเท่าไรในเรื่อง แต่พบว่า ตัวละคร มารี ก็มีความเกี่ยวข้องกับการทำงานด้วย

ฉ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องจะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้ ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ ปืน

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 1 ประการนี้ได้ 1 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนความเป็นชาย

สัญลักษณ์พิเศษแทนความเป็นชาย

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ ปืน ถือเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งที่เป็นของผู้ชายใช้เพื่อใช้ทำร้ายผู้ชายอย่างได้ผล เนื่องจากแสดงถึงความเท่าเทียมกันได้ดี เพราะภาพยนตร์

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่เน้นบทบาทในการตามล่าผู้ชาย ผู้หญิงเป็นเพียงผู้มาช่วยเหลือในด้านการเป็นคูคิดให้เท่านั้น

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

ในภาพยนตร์เรื่อง The Bourne Identity เป็นการเล่าเรื่องในมุมมองพหุสูตร (The Omniscient) โดยเล่าเรื่องที่เน้นให้ทราบถึงความเป็นไปของตัวละครชายอย่างค่อยเป็นค่อยไป ถึงที่มาที่ไป ภูมิหลัง ความเป็นอยู่ได้อย่างดี ทำให้เข้าใจถึงเหตุผลในพฤติกรรมนั้นๆ ว่าเกิดขึ้นเพราะสาเหตุใด แต่จะเน้นไปที่ตัวละครผู้ชายเป็นสำคัญ เนื่องจากบทบาทหลักจะเป็นผู้ชาย ดังนั้นผู้หญิงในเรื่องจึงเป็นได้เพียงผู้คอยอยู่ข้างๆ หรือด้านหลังเพื่อได้รับการปกป้องดูแล หรืออาจช่วยให้คำปรึกษาได้

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง The Bourne Identity พบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงในภาพยนตร์มีลักษณะของการเป็นผู้หญิงที่ต้องเดินตามหลังตัวละครชายเพียงหนึ่งก้าวเสมอ พบว่ามีบางครั้งที่สามารถร่วมทางไปพร้อมกัน แต่จะพบในบทบาทที่น้อย เป็นเพียงผู้หญิงที่มีบทบาทของการเป็นผู้ช่วยชีวิตตัวละครชายได้มากกว่า 1 ครั้ง ไม่ได้มีบทบาทของการเป็นผู้นำแต่อย่างใด เป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำ และคอยช่วยเหลือตัวละครชาย และตกเป็นเหยื่อของผู้ชายในการถูกตามล่าร่วมกับตัวละครชาย แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงยังได้รับการกดขี่และถูกลากให้เข้าไปพัวพันกับสังคมของผู้ชายอยู่ เนื่องจากยังยึดติดกับความรัก ไม่แยกแยะบทบาททางเพศของตนเองให้ออกมาอยู่ตามลำพัง ยังคงเกาะยึดระบบสังคมที่มีผู้ชายเป็นแกนหลักอยู่นั่นเอง

4.2.16 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง The Fast And The Furious

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง The Fast And The Furious มีการดำเนินเรื่องที่เป็นไปตามภาวะการณ์ โดยเริ่มเรื่องจากการที่ไบรอัน เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องแฝงตัวเข้ามาปฏิบัติงานเพื่อตามสืบอาชญากรปล้นรถบรรทุก โดยผู้ก่อเหตุได้ใช้รถแข่งเป็นยานพาหนะ โดมินิคเป็นหนึ่งในอาชญากรในคดีที่ไบรอันตามสืบอยู่ เรื่องราวพัฒนาไปเมื่อไบรอันได้รู้จักกับโดมินิคนักแข่งรถที่เก่งกาจในเมืองนั้น จนกลายมาเป็นเพื่อนสนิทกัน ไบรอันจึงได้คบหากับมีอันองสาวของโดมินิคด้วย

ปัญหาได้เกิดขึ้นเมื่อไบรอันได้รับแรงกดดันให้ทำหน้าที่คลี่คลายคดีให้เสร็จสิ้น โดยเขารู้ว่า ตำรวจจะนำกำลังเข้าจับผู้กระทำการโจรกรรมในคืนที่จะมีการขนถ่ายสินค้าส่งออกที่

ท่าเรือแห่งหนึ่ง ไบรอันจึงต้องตัดสินใจออกความจริงกับมีอา และขอร้องให้มีอาไปห้ามโดมินิค พร้อมกับเขา เหตุการณ์ถึงจุดวิกฤตยิ่งขึ้นเมื่อโดมินิครู้ความจริงว่าไบรอันเป็นตำรวจ และได้ทำ ทายให้เขามาขับรถแข่งกัน ถ้าเขาแพ้ก็ยอมโดนจับ เมื่อโดมินิคแพ้ เหตุการณ์ได้กลับกลายเป็นว่า ไบรอันเลือกที่จะปล่อยให้โดมินิคเป็นอิสระ และเขาก็เป็นฝ่ายหันหลังให้กับหน้าที่

โครงเรื่องนี้ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของผู้ชายมากกว่าผู้หญิง มองว่าการขับ รถแข่งกันเป็นเรื่องเฉพาะสำหรับผู้ชายเท่านั้น ผู้หญิงมีหน้าที่เพียงทำให้การขับรถมีสีสันขึ้น และเป็นเติมพันธะระหว่างผู้ชายในบางตัวละคร เท่ากับเป็นการบอกว่าผู้หญิงทำได้แค่เพียงอยู่ในวงนอก ของการแข่งขันเท่านั้น โดยจะพบว่าจากโครงเรื่องตอนท้ายการที่จะจับคนร้ายได้ก็ใช้ได้ใช้เพียง ความสามารถของผู้ชาย ผู้หญิงเป็นเพียงผู้มาเตือนให้ผู้ชายระวังเท่านั้น

ข. แก่นความคิด

ได้เสนอแก่นความคิดในเรื่องมิตรภาพระหว่างเพื่อน เป็นความสัมพันธ์ที่ยั่งยืน ยากที่ จะตัดขาดระหว่างกันได้ ความเป็นเพื่อนจะยังคงอยู่ ถึงแม้จะขัดแย้งกับหน้าที่ ก็ต้องคำนึงถึง ความเป็นเพื่อนมากที่สุด พบว่ามิตรภาพระหว่างไบรอัน และโดมินิคค่อนข้างลึกซึ้ง เพราะการที่ มุมมองในชีวิตที่ใกล้เคียงกัน ทำให้ในตอนท้ายพบว่าไบรอันเลือกที่จะปล่อยโดมินิคให้พ้นจากการ จับกุมไป จากการแข่งรถที่เป็นตัวแทนของการให้อิสระ กล่าวคือ โดมินิคไม่ได้ถูกจับ และไบรอัน เลือกที่จะมีชีวิตใหม่โดยการลาออกจากการเป็นตำรวจ

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง The Fast And The Furious มีฉากทั้งหมด 15 ฉาก ประกอบด้วย ท่าเรือ อาคารจอดรถ อู่ซ่อมรถ ถนน ร้านอาหาร หน้าบ้าน สถานที่ทำงาน ผับ เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.26 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์ เรื่อง The Fast And The Furious

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	ถนน	19
2.	อู่ซ่อมรถ	8
3.	ร้านอาหาร	7
4.	หน้าบ้าน	3
5.	สถานที่ทำงาน	3
6.	ห้องนั่งเล่น	3

7.	สนามแข่งรถ	2
8.	ท่าเรือ	1
9.	อาคารจอดรถ	1
10.	ห้องนอน	1
11.	ห้องอาหาร	1
12.	ห้องครัว	1
13.	ฝั่บ	1
14.	ลานจอดรถ	1
15.	ดาดฟ้า	1
	รวมทั้งสิ้น	53

จำนวนครั้งของการปรากฏของฉากรวมทั้งสิ้น 53 ครั้ง พบว่า ถนน เป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 19 ครั้ง รองลงมา คือ ตู้ซ่อมรถ จำนวน 8 ครั้ง และร้านอาหาร จำนวน 7 ครั้ง ตามลำดับ

แต่การวิเคราะห์ฉากนี้ เมื่อแบ่งแยกจากการปรากฏตัวของตัวละครหญิงหลักแล้ว ปรากฏว่า ฉากที่มีจำนวนครั้งของการปรากฏตัวของตัวละครหญิงมากที่สุด คือ ถนน จำนวน 6 ครั้ง ร้านอาหาร จำนวน 4 ครั้ง และห้องครัว จำนวน 2 ครั้ง ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ถนน เป็นฉากที่มีการนำเสนอมากที่สุด โดยจะใช้ถนนเป็นเส้นทางการเดินทางค้นหาความจริงผ่านการแข่งรถ ถนนจึงกลายเป็นทางสู่ความจริงและความสำเร็จที่จะเป็นตัวเปิดเผยเรื่องราวและตัวตนของไบรอัน ถนนนับเป็นโรงละครฉากหนึ่งที่จะมีตัวเอกเพียงหนึ่งเดียวที่เปรียบเสมือนดาราดัง จะพบว่าเป็นสถานที่ของการตัดสินใจว่าใครจะอยู่เหนือกว่าใครในการแข่งรถ และถนนยังใช้ในเหตุผลของการเริ่มต้นชีวิตใหม่ (โดมินิค และไบรอัน)

(2) ร้านอาหาร เป็นสถานที่ของการสังสรรค์ในรูปแบบหนึ่งคล้ายกับฝั่บ แต่แตกต่างกันตรงที่ฝั่บง่ายต่อการรู้จักกัน แต่ร้านอาหารจะรู้จักกันในหมู่คนที่รู้จักกันอยู่แล้ว และมาใช้บริการเท่านั้น ในที่นี้ร้านอาหารเป็นเหมือนการหล่อเลี้ยงชีวิตของคนให้ดำเนินต่อไปได้ โดยเฉพาะมีอาทำงานอยู่ในร้านอาหาร เท่ากับเป็นการดำรงชีพของตนในอีกทางหนึ่ง

(3) ห้องครัว เป็นส่วนที่ไว้ใช้ทำอาหารของเพศหญิง จะพบว่าฉากนี้มักเป็นฉากที่มีอาเข้ามาล้างจาน ทำความสะอาด เมื่อมีเพื่อนๆ ของพี่ชายมาทานอาหาร ห้องครัว

เปรียบเสมือนเป็นที่ทางของผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย บ่งบอกถึงการเป็นผู้ดูแลในด้านอาหารการกิน ให้ผู้ชายมีแรงในการประกอบอาชีพ แต่ในที่นี้ไม่พบภาพของการทำอาหารของตัวละครหญิง

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในภาพยนตร์เรื่อง The Fast And The Furious พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 2 คู่ คือ ไบรอันและโดมินิค มีอาและไบรอัน

ไบรอันและโดมินิค เป็นความขัดแย้งในเรื่องของความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยโดมินิคมีความจริงใจและยอมรับในตัวของไบรอันอย่างสนิทใจ แต่ไบรอันก็มีหน้าที่ของการเป็นตำรวจเป็นสิ่งที่ค้ำคอเขาอยู่ ทำให้เขาต้องเลือกระหว่างความสัมพันธ์อันดีกับโดมินิค หรือ การซื่อสัตย์ต่อตนเอง เมื่อโดมินิครู้ความจริง จึงได้เกิดความขัดแย้งเกิดขึ้น กล่าวคือ การไม่ยอมรับในตัวตนของไบรอัน โดยเริ่มการทำหายไบรอันในการแข่งรถเพื่อที่จะได้จับเขา ถ้าเขาแพ้ เป็นต้น

มีอาและไบรอัน มีความขัดแย้งกันระหว่างความรักกับความเกลียด ถึงแม้ว่ามีอาและไบรอันจะเป็นคนรักกันมาก่อน แต่เมื่อมีอาได้รับรู้ความจริง ก็เสมือนว่ามีอาเองได้ถูกหักหลังจากคนรัก ทำให้มีอา รู้สึกเกลียดชังในตัวของไบรอัน และไม่ยอมรับเขาอีก แต่ไบรอันนั้นรักมีอาจึงยอมให้มีอาเกลียด และจะได้ไปช่วยเหลือพี่ชายของเธอได้

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งนี้เกิดขึ้นกับตัวละคร คือ ไบรอัน

ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของตัวละคร เป็นความขัดแย้งที่ต้องเลือกระหว่างความซื่อสัตย์ในหน้าที่ และมิตรภาพระหว่างเพื่อน จากการที่ไบรอันได้เข้าไปในสนามแข่งรถและทำแข่งกับโดมินิคจนได้รับการยอมรับ และเขาสามารถสัมผัสถึงความจริงใจที่โดมินิคมีให้จนกลายเป็นเพื่อนสนิทกันมากขึ้น แต่แท้จริงแล้วเขากำลังปฏิบัติหน้าที่ในการเป็นตำรวจอยู่ ไบรอันจำเป็นต้องเลือกระหว่างการปล่อยให้โดมินิคมีอิสระ แต่มิตรภาพระหว่างพวกเขาต้องจบลงหรือเขาเลือกที่จะซื่อสัตย์ทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายดี ในการเลือกครั้งนี้มีอาเป็นตัวแปรสำคัญสำหรับไบรอัน กล่าวคือ การเลือกหน้าที่ ความสัมพันธ์ระหว่างเขาและมีอาต้องจบลง

ถ้าเลือกการปล่อยตัวโดมินิคไป เขาจะต้องถูกจับจากการละเลยในหน้าที่ มีอาก็มีความรู้สึกดีกับเขาดังเดิม

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

เป็นความขัดแย้งระหว่างกฎเกณฑ์ของสังคมกับความเป็นเพื่อน เมื่อมีผู้กระทำผิดก็ย่อมมีผู้รักษากฎ โดยการขัดแย้งนี้เกิดขึ้นเมื่อผู้ที่ทำความผิดมีความสนิทสนมกับผู้รักษากฎเอง ทำให้เกิดการประนีประนอมเกิดขึ้น ทำให้สังคมมองว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ของผู้รักษากฎที่ไม่ถูกต้อง สังคมจะยอมรับความซื่อสัตย์ในหน้าที่การงาน แต่เมื่อใดที่ทำลายกฎนั้นลง เท่ากับเป็นการทรยศต่อกฎเกณฑ์ทางสังคมเสียเอง จะพบได้จากการที่ไบรอันได้ปล่อยให้โดมินิคหลบหนีไปด้วยความตั้งใจ ทำให้เขาได้รับการตำหนิจากสังคม และกฎหมายก็จะเป็นผู้ลงโทษเขาในที่สุด

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็นผู้หญิงหลักในเรื่อง จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัว มีอา และเล็ดดี้ โดยได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางร่างกาย

มีอา

หน้าตา จัดว่าเป็นผู้หญิงที่สวยงามคนหนึ่ง ใบหน้าผอม ยาว ไม่มีกระ หรือร่องรอยบนใบหน้า คิ้วเรียวยาว น้ำตาลเข้ม ดวงตากลมสีน้ำตาล จมูกโด่ง ริมฝีปากบาง ไม่แต่งหน้าเข้ม เน้นริมฝีปากเคลือบลิปสติกสีชมพูอ่อน ดูเป็นธรรมชาติ

รูปร่าง ค่อนข้างผอมบาง ตัวเล็ก มีขนาดหน้าอกที่ไม่ใหญ่ เอวเล็ก แขน ขา เล็กแบบคนผอม มีส่วนสูงประมาณ 170 เซนติเมตร ผิวโทนขาวเหลือง

สำหรับผม มีผมสีน้ำตาลแดงเข้ม มีความยาวเกือบถึงกลางหลัง เส้นผมหยักศก เส้นใหญ่หนา มีน้ำหนัก ไม่ชอบมัดผม จะพบว่าไม่มีฉากที่รวบผมเลย นอกจากที่ตัดหูไว้เท่านั้น ใต้ผมเสกกลาง เปิดหน้าผาก ไม่ใช้เครื่องประดับตกแต่งศีรษะแต่อย่างใด

การแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เน้นเสื้อผ้าเรียบง่าย ไม่ตามแฟชั่น ดูคืออยู่เสมอ ส่วนมากเป็นเสื้อสายเดี่ยวคอวี เป็นผ้าลูกไม้บาง เห็นเนื้อชั้นใน เน้นเนินอก หรือเสื้อกล้าม กางเกงยีสันขาตรงยาว เน้นเรียวขา ส่วนมากจะเน้นในแบบสาวเปรี้ยว ใช้โทนสีเข้มเป็นหลัก เช่น น้ำตาลดำ เป็นต้น รองเท้าส้นสูงแหลม สีเหมาะสมกับเสื้อผ้า หรือรองเท้าผ้าใบในการแข่งรถ

การตกแต่งร่างกาย ใส่เพียงนาฬิกาข้อมือเรือนดำติดตัว ใส่สร้อยเงินเส้นเล็กๆ มี
จีประดับเน้นจุดเด่นตรงลำคอ และพบการใส่ต่างหูคู่ใหญ่เสมอ ไม่พบการใช้กระเป๋าใบใหญ่ใน
การใส่ของ

เสด็จ

หน้าตา จัดว่าเป็นผู้หญิงที่สวยงามคนหนึ่ง ใบหน้าเล็ก ไม่มีกระ หรือร่องรอยบน
ใบหน้า คิ้วเรียวยาว น้ำตาลเข้ม ดวงตากลมสีน้ำตาล จมูกโด่ง ริมฝีปากบาง ไม่แต่งหน้าเข้ม เน้น
ริมฝีปากเคลือบลิปสติกสีแดงอ่อน ให้ดูเป็นธรรมชาติ

รูปร่าง ค่อนข้างอวบ แต่ไม่ถึงขนาดอ้วน มีขนาดหน้าอกที่ใหญ่ เอวใหญ่ หรือ
กล่าวได้ว่าเป็นผู้หญิงที่มีโครงสร้างใหญ่ มีส่วนสูงประมาณ 170 เซนติเมตร ผิวสีคล้ำ

สำหรับผม มีผมสีน้ำตาลเข้ม มีความยาวเกือบถึงกลางหลัง เส้นผมหยักศกเส้น
ใหญ่หนา มีน้ำหนัก จะมีการตกแต่งทรงผมรูปแบบต่างๆ ตามชุดเสื้อผ้าที่ใส่ กล่าวคือ เมื่อใส่ชุด
กระโปรง จะปล่อยผมยาวสยาย แต่เมื่อใส่ชุดกางเกง จะรวบผมทั้งหมดขึ้นสูง ให้ดูคล่องแคล่ว
ปราดเปรียว และเท่ห์

การแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เน้นเสื้อผ้าเรียบง่าย ไม่ตามแฟชั่น จะใส่เสื้อผ้าใน
สไตล์ทหารอเมริกัน คือ เสื้อกั๊กสีหม่นๆ เช่น สีเทา สีครีมใส สีเขียว หรือสีน้ำตาล กางเกง
หนังชายาว มีกระเป๋ามาก ห้อยกระเป๋าคาดเอว คล้ายคลึงกับทหารอเมริกัน รองเท้าเป็นรองเท้า
บู๊ททหาร หรือบางฉากจะพบการแต่งตัวในแบบเสื้อผ้าลูกไม้บางๆ เน้นเห็นเนื้อชั้นใน กระโปรงสั้น
เนื้อเซา เชิดขัดเส้นใหญ่ เป็นต้น เป็นการแต่งกายที่เน้นให้เป็นผู้หญิงที่มีความเซ็กซี่ และมีความ
ปราดเปรียว หรือดูเท่ห์

การตกแต่งร่างกาย พบการใส่สร้อยข้อมือเงิน หรือโซ่เคอร์แบบมีหัวเป็นหิน
ก้อนใหญ่ เข้าคู่กับสร้อยที่คอ มีการใส่ต่างหูคู่ใหญ่ ไม่พบการใช้กระเป๋าใดๆ

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

มีอา มีบุคลิกภาพของการเป็นผู้หญิงที่ดูดี ทั้งในด้านการแต่งกาย กิริยาท่าทาง
ที่มีความมั่นใจ เป็นผู้หญิงที่กล้าพูดตรงไปตรงมา และกล้าที่จะเสี่ยงต่ออันตรายที่จะเข้ามาในชีวิต
พบว่ามีค่านิยมที่จะขับรถด้วยความเร็วสูงโดยไม่มองถนน เป็นการท้าทายถึงอำนาจที่ผู้ชายมี
ว่าเธอก็สามารถที่จะนั่งหลังพวงมาลัย ในแบบที่ไม่ต้องมองมุ่งตรงไปข้างหน้าแบบผู้ชาย
นอกจากนี้ยังกล้าวิพากษ์ถึงการทำงานของไบรอันได้อย่างไม่เกรงกลัว และไม่เกรงว่าอีกฝ่ายจะโกรธ
มีความมั่นใจในศักยภาพและความสามารถของตนเองมาก

เล็ดดี ไม่เป็นผู้หญิงที่มีความอ่อนแอ หรือต้องคอยให้ใครมาปกป้อง มีความตรงไปตรงมา กล่าวพูดในสิ่งที่คิด กล่าวแสดงออกถึงความต้องการที่ตนมีต่อโดมินิค เช่น ความต้องการทางเพศ เป็นผู้หญิงที่มีความมั่นใจในตนเองสูงมาก กล่าวที่จะเสี่ยงในเส้นทางที่ไม่ใช่ของผู้หญิงนั้นคือ การเข้าไปแข่งรถกับผู้ชาย ซึ่งได้แสดงถึงบทบาทที่เท่าเทียมกันกับผู้ชาย

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

มีอา มีบทบาทของการเป็นผู้หญิงที่สามารถพึ่งพาตัวเองได้ แต่ก็ยังอาศัยอยู่ภายใต้การปกครองที่ผู้ชายเป็นใหญ่ในบ้าน โดยโดมินิคเป็นผู้ดูแล มีบทบาทของการเป็นผู้ดูแลคนภายในบ้าน รวมทั้งเพื่อนฝูงของโดมินิคด้วย พบการเป็นผู้ดูแลบ้าน เช่น ภาพการล้างจาน ทำความสะอาดภายในครัว เป็นต้น และคุณสมบัติของมีอา เป็นผู้หญิงที่มีความอ่อนโยน ใจดี ซ่าง เอาอกเอาใจต่อคนรัก และพี่ชาย พบภาพการมีฝีมือในการขับรถที่เก่งคนหนึ่ง

เล็ดดี บทบาทของเล็ดดีเป็นผู้หญิงที่อยู่ในวัยทำงานที่ไม่แสดงถึงความมั่นคงหรือก้าวหน้า เพราะเป็นการช่วยงานให้กับโดมินิคในอู่ซ่อมรถของเขาเท่านั้น เป็นผู้ริเริ่มความสัมพันธ์กับผู้ชายได้ก่อน จึงเป็นผู้หญิงที่เป็นฝ่ายกระทำ กล่าวตัดสินใจทำในสิ่งที่ถูกต้อง คือ การเรียกร้องให้ผู้หญิงมีบทบาทที่เท่าเทียมกันกับผู้ชาย ด้วยการลงแข่งรถกับผู้ชายที่มีฝีมือคนหนึ่ง ในสนามแข่ง จนชนะ เท่ากับเป็นการกระตุ้นเตือนให้เพศชายรู้ว่าผู้หญิงก็สามารถทำได้อย่างผู้ชายหรืออาจมีความเหนือกว่าได้ ไม่ใช่เป็นเพียงแค่วัตถุทางเพศสำหรับผู้ชายในช่วงขณะของการขับรถ แต่ในขณะเดียวกันก็พบภาพของการเป็นฝ่ายถูกกระทำด้วย คือ การที่โดมินิคหลบหนีไปเพียงคนเดียว โดยทิ้งเล็ดดีไว้เบื้องหลัง และคุณสมบัติของเล็ดดีที่เห็นเด่นชัด คือ การขับรถด้วยความเร็วสูงโดยชนะผู้ชายได้ เป็นคนที่กล้าเสี่ยงสูง

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

มีอา เป็นเด็กสาววัยเพียง 23 ปี ยังไม่ได้แต่งงาน อาศัยอยู่กับพี่ชายในบ้านหลังหนึ่ง จัดอยู่ในชนชั้นกลางที่มีรายได้ไม่มากนัก (เฉพาะตัวมีอา) มีพี่ชายเป็นผู้ให้การดูแลอยู่ ไม่จัดว่าเป็นภาระให้กับสังคม เมื่อเปรียบเทียบกับไบรอันในด้านการศึกษา ถือว่าทั้งระดับการศึกษาใกล้เคียงกัน รวมทั้งเปรียบเทียบกับสถานภาพทางสังคมกับตัวละครหญิงอื่น ๆ จะพบว่าไม่แตกต่างกันทั้งในระดับการงาน ฐานะ รายได้ จะพบว่า ความเป็นอยู่ของมีอาไม่ได้ด้อยกว่าตัวละครอื่น ๆ ในภาพยนตร์

เลียดี้ เป็นผู้หญิงวัย 25 – 26 ปี ยังไม่ได้แต่งงาน ไม่บ่งบอกถึงสถานที่พักอาศัย มีสถานภาพของผู้หญิงที่ไม่ได้ทำงานเป็นหลักเป็นฐานมั่นคง หรือพยายามที่จะทำให้อาชีพการงานก้าวหน้าแต่อย่างใด แต่ในการแข่งขัน เลียดี้ได้รับการยอมรับในฐานะผู้หญิงที่มีความเก่งเหมาะสมกับโดมินิค ผู้เป็นคนรักเท่านั้น

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

ทั้งมีอา และเลียดี้มีความคิดที่คล้ายคลึงกันในการแก้ปัญหา กล่าวคือ ต้องพยายามพิสูจน์ถึงความสามารถที่พวกตนมีให้ผู้ชายได้รับรู้ แสดงถึงความต้องการการยอมรับจากเพศชายที่หาได้ยากในภาพยนตร์เรื่องนี้ หรือการที่มีอาและเลียดี้อยู่ในสังคมของการแข่งรถซึ่ง ทำให้ได้รับอิทธิพลทางความคิดในเรื่องการชมชอบในความเร็วมาด้วย หรือการที่รู้ความจากไบรอัน แล้วก็มีท่าทีของการไม่เชื่ออย่างรุนแรงเกิดขึ้น แสดงให้เห็นว่าการที่เป็นผู้ได้รับอิทธิพลจากการชอบการแข่งรถ ทำให้มีอาเป็นผู้หญิงที่ใจร้อน ไม่ค่อยรับฟังเหตุผลเท่าที่ควร แต่เมื่อใจเย็นแล้ว จะมีการคิดที่มีสติมากขึ้น

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับสถาบันต่างๆ ได้เกิดขึ้นกับตัวละคร มีอา และเลียดี้กับสถาบันต่างๆ ดังนี้

(ก) สถาบันครอบครัว

ความสัมพันธ์นี้เด่นชัดมากในระหว่างมีอาและโดมินิคผู้เป็นพี่ชาย มีอาเป็นคนที่รักพี่ชายมาก เนื่องจากพ่อแม่ได้เสียไปหมดแล้ว จึงมีพี่ชายที่เป็นคนเดียวในครอบครัวของมีอาจะเห็นได้จากการที่มีอาให้การดูแลพี่ชายของตนในเรื่องอาหารการกิน หรือการดูแลบ้าน และการที่มีอาโกรธที่ไบรอันจะจับพี่ชายของตน

(ข) สถาบันการทำงาน

ตัวละครที่มีความเกี่ยวข้องกับสถาบันการทำงานที่เด่นชัดคือ เลียดี้ที่ช่วยงานโดมินิคในอุโมงค์รถของเขาเอง หรือจากการเดิมพันในการแข่งรถในสนามแข่ง ซึ่งเลียดี้มักเป็นฝ่ายชนะและได้เงินก้อนโตมาเสมอ

ฉ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องจะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง โดยได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ รถยนต์แต่งเพื่อใช้แข่ง และบุหรี่

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษ 2 ประการนี้ได้ 2 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนความมีอิสระ และสัญลักษณ์พิเศษแทนการหลีกเลี่ยง

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนความมีอิสระ

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ รดยนต์แต่งเพื่อใช้แข่ง เป็นสัญลักษณ์ของอิสรภาพและการไม่หยุดนิ่ง คือ การเป็นอิสระไม่ต้องพึ่งพิงใครอีก รดยนต์เป็นตัวแทนของการกระโดดจากวัยเด็กมาสู่วัยผู้ใหญ่ กล่าวได้ว่า ในวัยเด็กเป็นวัยที่ยังต้องพึ่งพาพ่อแม่ในการพาไปไหนมาไหน แต่เมื่อถึงวัยที่ทำใบขับขี่ได้ วันนั้นจะเป็นวันที่จะแสดงถึงความมีอิสระในตนเองสามารถดูแลตัวเองได้อย่างเต็มที่

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนการหลีกเลี่ยง

สัญลักษณ์ประเภทนี้ ได้แก่ บุหรี่ ซึ่งแทนการหลีกเลี่ยงจากการเผชิญกับปัญหาที่เข้ามาในชีวิต บุหรี่จึงเป็นตัวที่พาคนหลีกเลี่ยงออกจากโลกแห่งความเป็นจริง เพราะไบรอันกลัดกลุ่มกับการที่ต้องเลือกระหว่างมิตรภาพและหน้าที่การงาน ทำให้มีความต้องการที่จะลืมปัญหาในช่วงเวลาที่สูบบุหรี่ เพื่อปลดปล่อยความเครียดออกไป

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง The Fast And The Furious มีมุมมองในการเล่าเรื่องเป็นแบบบุคคลที่หนึ่ง (The First – Person Narrator) คือ การที่ตัวละครเอกของเรื่องเป็นผู้เล่าเรื่องเอง เรื่องนี้จึงได้เน้นไปที่ตัวละครชายหลัก ซึ่งก็คือ มุมมองของตัวไบรอัน ภาพยนตร์เรื่องนี้จึงมีความเป็นอัตวิสัยของไบรอันเอง ทำให้ได้เข้าถึงตัวตน และความจริงในชีวิตของไบรอันได้โดยตรง โดยเป็นการเล่าเรื่องที่มีลักษณะในการแสดงความรู้สึกที่มีต่อเหตุการณ์ที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง ความรู้สึกที่มีต่อเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งทำให้ได้เข้าใจถึงอารมณ์ ความรู้สึก เช่น ในขณะที่ขับรถแข่งกับผู้อื่น ทำให้เข้าใจและรู้สึกใกล้ชิดกับตัวละครผู้ชาย และเกิดอารมณ์คล้อยตามไปกับเรื่องราวได้โดยง่าย

โดยการเล่าเรื่องนี้เน้นการมองของตัวละครชายมากกว่าการมองของผู้หญิง จึงไม่ทำให้ได้พบกับเรื่องราวชีวิตส่วนตัวจากการที่ตัวละครหญิงเป็นผู้บอกให้ทราบ ต้องผ่านการถามของตัวละครชายหลักนี้ ดังนั้น ภาพของผู้หญิงจึงเป็นภาพที่เกิดจากมุมมองของผู้ชายเอง

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง The Fast And The Furious พบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงในภาพยนตร์เป็นผู้หญิงที่มีลักษณะแบบที่ยังหนีไม่พ้นกับการเป็นเพียงสัตว์โลกแสนสวย ยังคงได้รับการกดขี่ให้อยู่แต่ในขอบเขตของตน แสงหากการเป็นเสรีนิยม แต่ได้ถูกบดบังจากตัว

ละครขายเสียหมดสิ้น แม้ว่าผู้หญิงจะมีความคิด ความเชื่อมั่นในตนเองสูง มีความคิดเป็นของตัวเอง กล้าแสดงออกถึงความรู้สึกที่แท้จริงของตนกับผู้ชายที่รักก็ตาม ผู้หญิงก็ยังคงอยู่ในสภาวะเดิม ไม่ได้ก้าวออกจากกรอบของการถูกคุมขังอย่างเต็มที่ ได้แต่เพียงก้าวขาออกมา และก็ถูกระชากกลับดังเดิม ได้แต่ถูกจำกัดให้มีบทบาทเป็นเพียงผู้หญิงที่ยืนอยู่ข้างหลังผู้ชาย หรือมีบทบาทของการอยู่ในครัว ซึ่งเป็นที่ทางเฉพาะของผู้หญิงเท่านั้น

นอกจากนี้ได้พบภาพตัวแทนของผู้หญิงอื่นๆ ที่อยู่ในฐานะวัตถุทางเพศสำหรับผู้ชาย คือ การเป็นรางวัลเดิมพันให้กับผู้ที่ทำการแข่งรถชนะ เป็นเสมือนสิ่งของที่สามารรถเปลี่ยนมือไปมาระหว่างผู้ชายด้วยกันได้

4.2.17 การวิเคราะห์ภาพยนตร์เรื่อง 8 Mile

ก. โครงเรื่อง

มีการเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเริ่มจากการที่จิมมี มีปัญหาที่หวาดกลัวเวทีในขณะที่มีการประลองร้องแร็ป เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนๆ ที่เป็นคนผิวสี ณ คลับฮิปฮอปซึ่งเป็นแหล่งนัดพบของสุดยอดนักแร็ปประจำเมืองดีทรอยต์ ในครั้งแรกเขาทำไม่สำเร็จ ได้รับเสียงโห่ฮาเป็นของขวัญกลับบ้านไป และพบว่าปัญหาครอบครัวก็กำลังรอเขาอยู่ เมื่อแม่ของเขามีสามีใหม่ที่รุ่มราวดูราวเดียวกับเขา และแม่ของเขาก็หลงชายคนนี้มาก เมื่อครอบครัวแตกแยก จิมมีจึงมีเพื่อนๆ อีก 5 คนเป็นเสมือนครอบครัวใหม่ของเขา

ปัญหาที่ตามมาก็คือ การที่เขาไม่ได้รับการยอมรับจากแร็ปเปอร์คนอื่นๆ เนื่องจากจิมมีเป็นคนผิวขาวที่หลงใหลในดนตรีฮิปฮอป ที่ถือว่าเป็นดนตรีที่มีต้นกำเนิดจากคนชั้นล่างที่เป็นพวกผิวสี และจากความพยายามเอาชนะอุปสรรคเหล่านี้ ทำให้จิมมีสามารถขึ้นร้องแร็ปจนชนะวงที่เคยดูถูกเขาได้เป็นผลสำเร็จ เรื่องก็คลี่คลายไปได้ด้วยดี แต่สุดท้ายจิมมีก็หันหลังให้กับสิ่งที่เขาพยายามมาตลอด และได้ทำจนสำเร็จ

โครงเรื่องนี้ พบว่าเป็นเรื่องราวของผู้ชายคนหนึ่งที่รักในวัฒนธรรมฮิปฮอป แต่ดนตรีแนวนี้ไม่ใช่ที่ทางที่เป็นของเขา เนื่องจากเขาเป็นชนผิวขาวที่เคยจัดว่าอยู่ในชั้นที่สูงกว่า และเมื่อเขาก้าวผ่านข้อจำกัดเรื่องขอบเขตได้ ก็ทำให้เขาตระหนักดีว่า ที่นี้ไม่ใช่เส้นทางของเขาอย่างแท้จริง ภาพยนตร์เรื่องนี้ จึงไม่ได้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงเท่าที่ควร

ข. แก่นความคิด

ได้เสนอแก่นความคิดหลักที่ว่า คนเราต่างมีชีวิตอยู่ในขอบเขต ซึ่งเป็นเรื่องจริงบ้าง เป็นสิ่งที่จินตนาการบ้าง หลายคนจำเป็นต้องอยู่ แต่มีอีกหลายคนที่ต้องการทำลายขอบเขตนั้น และเดินออกไป แม้ว่าสิ่งที่อยู่อีกด้านหนึ่งของเขต จะเป็นสิ่งที่น่ากลัวและไม่เคยรู้จักมาก่อนก็ตาม ดังจะพบได้จากตัวละครชายและหญิง ซึ่งในที่นี่จะเน้นที่ตัวละครหญิงเป็นสำคัญ อเล็กซ์ เป็น ผู้หญิงที่อยากหลุดจากสังคมชั้นใช้แรงงานไปสู่สังคมที่สวยหรู ด้วยการอยากเป็นนางแบบที่ นิวยอร์ก ซึ่งในเมืองเล็กๆ เช่นนี้ไม่สามารถที่จะทำความฝันของเธอให้เป็นจริงได้ จึงต้องทำทุก วิถีทางที่จะพาดนไปตามที่ฝัน เช่น มีความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งกับวิงก์ ผู้ช่วยดีเจที่เป็นเพื่อนห่างๆ กับ จิมมี่ ทั้งๆ ที่อเล็กซ์คบอยู่กับจิมมี่ เนื่องจากวิงก์สามารถช่วยทำความฝันให้กับเธอเป็นจริงได้ ถึงแม้ว่าจะยังไม่รู้ว่าจะเป็นจริงแน่นอนเพียงใด เป็นต้น

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง 8 Mile มีฉากทั้งหมด 14 ฉาก ประกอบด้วย ห้องนอน ห้องนั่งเล่น ห้องครัว ภายในรถ ถนน คลับ ลานจอดรถ โรงพยาบาล โรงงาน บ้านร้าง สตูดิโอ เป็นต้น ดัง ตาราง

ตารางที่ 4.27 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์ เรื่อง 8 Mile

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	ห้องนั่งเล่น	11
2.	คลับ	9
3.	โรงงาน	7
4.	ภายในรถ	6
5.	ถนน	6
6.	ห้องนั่งเล่น	3
7.	ห้องนอน	2
8.	ลานจอดรถ	2
9.	บ้านร้าง	1
10.	สตูดิโอ	1
11.	บ้านของวิงก์	1
12.	ห้องครัว	1
13.	บ้านข้างๆ	1

14.	โรงพยาบาล	1
	รวมทั้งสิ้น	52

จำนวนครั้งของการปรากฏจากเหล่านี้จำนวนทั้งสิ้น 52 ครั้ง แต่ในที่นี้จะนับเฉพาะฉากที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิง โดยพบว่าห้องนั้งเล่นเป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 11 ครั้ง รองลงมาคือ คลับ 5 ครั้ง และโรงงาน 4 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนฉากที่เหลือมีลักษณะของการปรากฏน้อยครั้ง จะพบว่าฉากนอกบ้านเป็นฉากที่ถูกนำเสนอมากที่สุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ห้องนั้งเล่น เป็นฉากที่นำเสนอมากที่สุด โดยผู้หญิงจะเกี่ยวข้องกับห้องนั้งเล่นของบ้านผู้ชายเป็นส่วนใหญ่ จะใช้ในเหตุผลคือ การไปมาหาสู่กัน หรือใช้เป็นสถานที่สร้างจุดเด่นให้กับตัวเอง โดยจำลองให้ห้องนั้งเล่นเปรียบเสมือนผับ หรือบาร์ เช่น การถือเล็ทซ์และเพื่อนผู้หญิงคนอื่นๆ ไปบ้านของวิกต์ด้วย และพากันเต้นยั่วชวนพวกของจิมมี่ เป็นต้น เป็นการแสดงให้เห็นว่าห้องนั้งเล่นถูกใช้เป็นการแสดงออกเพื่อหาคู่ให้กับตัวเอง เป็นการสร้างจุดเด่นให้ฝ่ายชายจดจำตนเองได้ และได้นำเสนอฉากด้านนอกมาใช้กับพื้นที่ภายใน

(2) คลับ เป็นพื้นที่สาธารณะแห่งหนึ่งที่ใครจะเข้ามาใช้ก็ได้ พบว่ามีเพียงผู้หญิงส่วนหนึ่งที่เข้ามา และมักเป็นกลุ่มมากกว่ามาคนเดียว หรือไม่ก็มากับเพื่อนชายเป็นกลุ่ม และพบว่า คลับเป็นสถานที่แห่งการแสดงออก เพราะหลายๆ คน ใช้คลับเป็นเวทีประลองความสามารถในการร้องแร็ป หรือใช้ในการหาคนที่ถูกใจหรือหาเพื่อน เพื่อปลดปล่อยความรู้สึกภายในใจที่อัดอั้นของตนออกมา

(3) โรงงาน นับเป็นสถานที่ทำงานอย่างหนึ่ง โดยตัวละครหลักชายดำรงชีพด้วยการทำงานในโรงงาน เป็นการดำเนินชีวิตที่ตามวัยของคน แต่ในที่นี้ผู้หญิงไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทำงานในโรงงาน เป็นเพียงผู้มาพบกับตัวละครหลักชายเท่านั้น และบางครั้งก็ใช้สถานที่ทำงานเป็นที่ปลดปล่อยความรู้สึกทางเพศด้วย

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในภาพยนตร์เรื่อง 8 Miles พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 3 คู่ คือ จิมมี่และอะเล็กซ์ จิมมี่และเกริก จิมมี่และแม่ของเขา

จิมมีและอเล็กซ์ โดยพบว่าคนทั้งคู่ขัดแย้งกันในด้านอุดมการณ์ จิมมีถึงแม้จะมีการแสดงออกถึงความเป็นสมัยใหม่ แต่ในด้านความคิด จิมมีจะค่อนข้างเป็นคนหัวสมัยเก่า กล่าวคือ เขากลับไม่พอใจที่แม่อยู่กับกรีก ผู้ชายที่อายุอยู่ในวัยเดียวกันกับจิมมี และเคยเรียนโรงเรียนเดียวกันมาก่อน หรือการที่ยอมรับไม่ได้ที่อเล็กซ์ใช้ Sex เป็นบันไดไปสู่สิ่งที่ปรารถนา แต่ในขณะเดียวกันอเล็กซ์ยึดหลักที่ว่า การที่จะก้าวออกจากขอบเขตของตนได้ก็ต้องมีคนให้ความช่วยเหลือ ลำพังทำด้วยตนเองกว่าจะสำเร็จได้ต้องใช้เวลา นาน อเล็กซ์จึงไม่สนใจในเรื่องนี้เท่าที่ควร

จิมมีและกรีก ต่างก็ไม่พอใจกันและกัน จิมมีเห็นว่ากรีกเข้ามาอยู่กับแม่ของเขา เพราะต้องการเพียงแค่มารับเราในเรื่องเงิน (ถ้าไม่มีเงินเขาก็จะไป) กรีกก็ไม่ชอบหน้าจิมมีมาตั้งแต่สมัยเรียนและมองว่าจิมมีเป็นตัวขัดขวางการได้เงินของกรีกด้วย จึงเป็นการขัดแย้งที่มีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง โดยฝ่ายแรกไม่ต้องการให้พวกของตน (แม่) เสียผลประโยชน์ กับอีกฝ่ายหนึ่งที่ต้องการได้ผลประโยชน์ในสิ่งที่ได้ทำไป คือ การแลกกับให้ความสุขทางกายกับแม่ของจิมมีเอง

จิมมีและแม่ของเขา ด้วยวัยของจิมมีที่ต้องไปใช้ชีวิตด้วยตัวของตัวเองได้แล้ว แต่ยังไม่สามารถทำได้ ดังคำกล่าวที่จิมมีพูดกับเพื่อนๆ ว่า "เราทุกคนแตกสลายเหมือนสวะ และยังคงอาศัยอยู่กับแม่ของเรา" ยิ่งทำให้เข้าใจในชีวิตและความรู้สึกของจิมมีได้อย่างชัดเจน ส่วนแม่ของเขาไม่พอใจกับการที่จิมมีต้องกลับมาอาศัยอยู่กับเธอก็ เพราะจิมมีและกรีก-สามีใหม่ไม่ลงรอยกัน ทำให้กลายเป็นชนวนของความขัดแย้งกันในเรื่องความต้องการ จิมมีอยากให้แม่ของเขา เลิกยุ่งเกี่ยวกับกรีก จะได้ไม่เอาเงินไปปรนเปรอกรีกจนหมด แต่แม่ของเขาต้องการกรีกเป็นเพื่อนทางกาย รวมทั้งเพื่อนทางใจด้วย ถ้าขาดเขาไปเธอก็เหมือนขาดความสุขส่วนตัว

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 2 คน คือ จิมมี และอเล็กซ์

จิมมี เป็นชายหนุ่มที่ต้องการก้าวผ่านเส้นแบ่งแยกทางจิตใจที่กีดกันตัวเขาออกจากจุดที่เขาอยากจะเป็น และคนที่เขาอยากจะเป็น คือ การเป็นแร็ปเปอร์ที่ได้รับการยอมรับจากคนที่เป็นต้นตำรับของดนตรีแนวฮิปฮอปนี้ แต่ในขณะเดียวกันเมื่อเขาค้นหาเส้นทางที่เป็นตัวของตัวเองพบ เขากลับพบว่ามันไม่ใช่ทางที่เขาจะอยู่ได้ดี สุดท้ายจิมมีเลือกที่จะเดินหันหลังให้กับโลกของฮิปฮอป หลังจากที่เขาลงนอนอยู่กับความสับสนในใจมานาน

อเล็กซ์ เป็นผู้หญิงที่มีความทะเยอทะยานที่จะก้าวไปเป็นนางแบบระดับแถวหน้าของนิตยสารให้ได้ ถึงแม้จะมีความรักที่ดีกับจิมมี่ แต่อเล็กซ์ก็เลือกความฝันของตนเองอันดับแรก โดยการให้ Sex เป็นทางผ่าน ทั้งๆ ที่ได้รับรู้แล้วว่าวิงก็มีเพื่อนที่เป็นช่างภาพทำงานอยู่ในนิตยสาร และสามารถถ่ายรูปเธอ เพื่อเสนอต่อโมเดลลิ่งต่างๆ ได้ อเล็กซ์จึงให้ Sex เป็นสิ่งตอบแทนให้วิง ทั้งๆ ที่เธอยังรักจิมมี่อยู่ แต่เธอก็ต้องเลือกระหว่างความรักแต่จมปลักอยู่กับที่กับการทำความฝันให้เป็นจริง

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

โดยขัดแย้งกันระหว่างการเป็นคนในเมืองและนอกเมือง คนผิวขาวและผิวดำ โดยจิมมี่เป็นตัวแทนของคนผิวขาวที่ต้องการก้าวข้ามไปยังเขต 8 Mile เมืองดีทรอยต์ ที่เป็นต้นกำเนิดรูปแบบของดนตรีแนวฮิปฮอป โดยใช้การต่อสู้ด้วยจังหวะและคำร้องโต้ตอบอย่างรุนแรงบ่งบอกถึงความรู้สึกที่แท้จริงจากชีวิตของคนร้อง เพราะจิมมี่มีความฝันที่จะประสบความสำเร็จจากการเป็นแร็ปเปอร์ชื่อดัง และเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากเจ้าถิ่นที่เป็นเจ้าของแนวดนตรีฮิปฮอปอย่างแท้จริง แต่เนื่องจากที่จิมมี่เป็นคนผิวดำ ซึ่งถือว่าเป็นคนในระดับชั้นที่อยู่สูงกว่าคนผิวสี จึงไม่ได้รับการยอมรับจากผู้คนผิวสี และคนเหล่านี้ถือว่า ฮิปฮอปเป็นดนตรีของพวกเขาที่กลั่นออกมาจากใจ ในแบบที่คนผิวดำไม่มีวันเข้าถึงอารมณ์นั้นๆ ได้ แต่จิมมี่ต้องต่อสู้กับข้อจำกัดที่ว่าเขาเป็นคนผิวดำ และเพื่อค้นหาความเข้มแข็งและความกล้าหาญที่จะก้าวข้ามเส้นแบ่งเขตอย่าง 8 Mile ไปให้ได้ และความพยายามสุดท้ายของเขาก็เป็นผล เมื่อผู้หญิงที่เขาชอบถูกผู้ชายผิวสีอย่างวิงกั๊แย่งไป หรือการที่เขาถูกฝ่ายตรงข้ามรุมทำร้าย ทำให้เขาต้องปลดปล่อยอารมณ์ที่อัดอั้นต่อภาระกิจของพวกผิวสีที่ทำร้ายเขาด้วยการเข้าประลองการร้องแร็ป และจิมมี่ก็ชนะใจทั้งตนเอง และผู้ที่ยืนอยู่ฝั่งตรงข้ามกับเขาได้

จากความขัดแย้งที่ได้กล่าวมาสรุปได้ว่า ผู้หญิงมีส่วนเกี่ยวข้องกับความขัดแย้งนี้ ในเพียงประเด็นเดียว คือ เป็นสาเหตุที่ทำให้สิ่งที่จิมมี่ได้แสดงความรู้สึกอันแท้จริงของเขาที่เก็บกดอยู่ในใจจากเรื่องที่คนรัก (อเล็กซ์) ไปมีความสัมพันธ์ทางเพศกับวิงกั๊ผู้ชายผิวสีที่ชอบอื้ออวด จนทำให้จิมมี่เลิกหวาดกลัวและปลดปล่อยความรู้สึกนั้นด้วยการขึ้นเวทีประลองการร้องแร็ปกับแร็ปเปอร์ฝีมือดีที่สุดในเมือง ดังนั้น ผู้หญิงเป็นเพียงชนวนสำคัญประการหนึ่งที่มีส่วนผลักดันให้ตัวละครหลักอย่างจิมมี่ได้ก้าวข้ามเส้นแบ่งแยกทางจิตใจระหว่างการใช้ชีวิตในเขตของตน หรือการก้าวข้ามออกไปอยู่อีกด้านหนึ่งของเขตนั่นๆ

๑. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็นผู้หญิง ในเรื่อง 8 Miles จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัว อเล็กซ์ โดยได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

หน้าตาของอเล็กซ์ เป็นผู้หญิงที่จัดว่าเป็นคนหน้าตาสวย ใบหน้าเรียวยาว ผอม ตากลมโต มีสีดำสีเขียวยอ่อน ริมฝีปากบาง เคลือบด้วยลิปสติกสีแดงเสมอ ใบหน้าสะอาด ไม่เป็นกระ พบการแต่งหน้าที่เข้ม เน้นโทนสีฟ้า แต่ไม่ฉูดฉาด

รูปร่าง ค่อนข้างผอมบาง สูงโปร่ง มีส่วนสูงประมาณ 170 เซนติเมตร มีขนาดหน้าอกใหญ่ เอวเล็กรับกับสะโพก ผิวขาว อเล็กซ์เป็นคนที่รักษาสุขภาพและรูปร่างของตนอยู่เสมอ เนื่องจากเธอมีความฝันที่จะเป็นนางแบบที่มีชื่อเสียงในนิวยอร์ก

สำหรับผม อเล็กซ์มีผมสีบรอนด์ทอง เส้นผมมีความยาวประป่าและเป็นผมตัดอ่อนๆ ไว้ผมแสกข้างเปิดหน้าผาก ปล่อยผมให้ดูเป็นธรรมชาติ ไม่จัดแต่งทรงผมให้ดูเนียบ ไม่พบการรวบผมแต่อย่างใด

การแต่งกาย โดยส่วนใหญ่เป็นเสื้อผ้าที่เน้นความเซ็กซี่เป็นหลัก เป็นเสื้อคอวีแบบกว้าง เน้นเห็นเนินอก แต่จะคลุมทับด้วยเสื้อโค้ทที่มีความยาวคลุมสะโพกเมื่อเดินอยู่ข้างนอก สถานที่ กระโปรงมีขนาดสั้นเหนือเข่า ส่วนมากเป็นกระโปรงหนังไม่รัดรูป รองเท้าเป็นแบบบูทสั้นสูงแหลม มีความยาวขึ้นมาถึงระดับน่อง สีดำ และไม่พบการใส่กางเกงแต่อย่างใด

การตกแต่งร่างกาย ไม่นิยมการใส่เครื่องประดับมากขึ้น บางครั้งไม่ใส่เลย เน้นการแต่งกายที่เปิดเผยร่างกายมากที่สุด จะเห็นแค่เพียงต่างหูเงินทรงกลมใหญ่ หรือเป็นสร้อยคอเส้นบางๆ มีจี้เล็กๆ เท่านั้น ใช้กระเป๋าสะพายไหล่ใบเล็ก สีดำ ไว้ใส่ของใช้จำเป็นเท่านั้น

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

อเล็กซ์เป็นผู้หญิงที่มีความมั่นใจในตัวเองสูง ไม่ว่าจะเป็นการเดิน นั่ง หรือกิริยาท่าทางการแสดงออกต่างๆ เนื่องจากอเล็กซ์ต้องการเป็นนางแบบที่มีชื่อ และเธอก็จะไปนิวยอร์กเพื่อทำตามความฝัน มีความกล้ากระทำในสิ่งที่สวนทางกับคนอื่นในเรื่องส่วนตัว อย่างเช่นสามารถมีเพศสัมพันธ์กับจิมมี่หรือวิกกีได้ในสถานที่ที่ไม่เป็นส่วนตัว เสี่ยงต่อการมีคนเห็นอย่างภายในสตูดิโอ หรือโรงงานที่จิมมี่ทำงาน เป็นคนพูดจาตรงไปตรงมาไม่เกรงกลัวใคร กล้าเข้าไปทำความรู้จักกับคนที่ฟังพอใจได้ก่อน และอเล็กซ์ยังใส่ใจความรู้สึกของผู้อื่นด้วย เช่น การที่เธอไม่ยอมให้จิมมี่คิดว่าเธอเป็นผู้หญิงที่ไม่ดี เป็นต้น อเล็กซ์มีลักษณะของผู้หญิงที่ดันรนต่อสู้ ต้องการให้ชีวิตไปสู่สิ่งที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ แต่เธอก็ตกเป็น "เหยื่อ" ทางเพศของผู้ชายอย่างวิกกี

เนื่องจากวิงก็สามารถช่วยเหลือผลักดันเธอให้ก้าวเข้าไปสู่เส้นทางนางแบบได้ โดยที่ยังไม่รู้ว่าจะเป็นได้หรือไม่

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

บทบาทของอเล็กซ์ เป็นเพียงผู้หญิงที่มีความทะเยอทะยานที่จะก้าวไปตามความฝันของตัวเองโดยไม่สนใจว่าจะต้องใช้เส้นทางใดที่จะได้มาซึ่งความสำเร็จของตนเอง อเล็กซ์จึงมีลักษณะของผู้หญิงที่ถูกกระทำด้วย คือ กลายเป็นเหยื่อของผู้ชายอย่างวิงก็ไป แต่อเล็กซ์กลับมองว่าเป็นการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันอย่างคุ้มค่า เธอไม่ได้เป็นเหยื่อที่แท้จริง ที่ถูกกดขี่จากเพศชาย เพราะเธอก็หาผลประโยชน์จากอีกฝ่ายเช่นกัน

สำหรับคุณสมบัตินั้น อเล็กซ์มีรูปร่างดี หน้าตาที่สวยงาม เธอจึงจะให้คุณสมบัติทางด้านร่างกายให้เป็นประโยชน์ต่อความต้องการการเป็นนางแบบ และใช้คุณสมบัตินี้เป็นบันไดก้าวสู่สิ่งที่ต้องการอีกด้วย ความรู้หรือการศึกษาจึงไม่ใช่ส่วนสำคัญในการยกระดับทางสังคมให้ดีขึ้นตามความคิดของเธอ อเล็กซ์จึงไม่ได้ให้ความสนใจในการศึกษา

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

อเล็กซ์เป็นผู้หญิงในวัย 20 – 25 ปี ยังไม่ได้แต่งงาน และยังไม่ได้ประกอบอาชีพหาเลี้ยงตน ดำรงชีวิตภายใต้การเลี้ยงดูของพี่ชาย (จากการที่เธอมาหาพี่ชายที่ทำงานอยู่ในโรงงานเดียวกันกับจิมมี่) อยู่ในสังคมของชนชั้นกลาง ที่ยังต้องดิ้นรนต่อสู้กับชีวิตประจำวัน และแสวงหาความสำเร็จในสิ่งที่ใฝ่ฝันไว้ ต้องการหาความก้าวหน้าและยกระดับทางสังคมจากการเป็นคนในชนชั้นกลางที่ต้องใช้แรงงานมาเป็นชนชั้นสังคมที่สูงกว่าเดิม ด้วยความต้องการอยากมีอาชีพนางแบบในเมืองใหญ่อย่างนิวยอร์ก เพื่อสร้างชื่อเสียงและรายได้ที่มีจำนวนมากให้กับตัวเอง

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

จากความทะเยอทะยาน ดิ้นรนให้ได้ตามความฝันของตน ได้ทำให้ชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์กับวิงก็เป็นเพราะว่าต้องการจะให้วิงก็เป็นทางลัดนำพาอเล็กซ์ไปสู่สิ่งที่ต้องการ นั่นคือการเป็นได้นางแบบ แต่ระหว่างอเล็กซ์กับจิมมี่เป็นเพราะอเล็กซ์ชอบพอจิมมี่เป็นพิเศษ และเขาก็ไม่ได้สามารถพาเธอออกจากสังคมเดิมๆ ที่เธออยู่ได้ ทำให้อเล็กซ์ไม่ซื่อสัตย์กับจิมมี่เท่าที่ควร แต่อเล็กซ์ก็ยังมีความรักที่ดีกับจิมมี่ ด้วยการมาให้กำลังใจเขาในวันที่ขึ้นเวทีประกวดการร้องแร็ป ซึ่งมีความสำคัญกับเขามาก อเล็กซ์ต้องการความก้าวหน้าในชีวิตมากกว่าที่จะฝังตัวไว้กับเมืองที่เคยเป็นอดีตย่านอุตสาหกรรมที่รุ่งโรจน์ แต่ปัจจุบันเหลือไว้เพียงซากของชีวิตที่ต้องต่อสู้เพื่อ

ดินรนให้อยู่รอดในแต่ละวัน เช่นเดียวกับความคิดของจิมมี่ แต่เขาเลือกใช้วิธีที่เป็นทางตรงและแสดงความสามารถของเขาให้ผู้อื่นได้รับรู้มากกว่าการใช้ทางลัดอย่างอเล็กซ์

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับสถาบันต่างๆ ได้เกิดขึ้นกับตัวละครที่ชื่อ อเล็กซ์ กับสถาบันต่างๆ ดังนี้

(ก) สถาบันทางสังคม

พบว่า อเล็กซ์เกี่ยวข้องในส่วนของความเป็นพลเมืองชั้นกลางของสังคม และต้องการยกระดับฐานะความเป็นอยู่ให้กับตัวเอง และมีความไม่พึงพอใจกับสังคมที่ตนเองอยู่ จึงต้องการที่จะทำทุกสิ่งทุกอย่างให้ก้าวไปสู่สังคมที่ดีกว่า และเธอก็จะได้พบอนาคตที่ดีที่สุดในโลกกว่าที่เป็นอยู่ ไม่มีความผูกพันกับสังคมของตนเท่าที่ควร

(ข) สถาบันการทำงาน

พบความสัมพันธ์แค่เพียง การแสวงหาตนเองว่าจริงแล้วต้องการทำอะไร และจะดำเนินชีวิตในการทำงานเป็นเช่นไร อเล็กซ์ กำลังอยู่ในช่วงวัยที่กำลังค้นหาตนเองว่าจะไปในทิศทางใด จนเมื่อรู้ถึงความต้องการที่แท้จริงแล้ว จึงสร้างความหวังที่จะมุ่งไปให้ถึงจุดหมายปลายทางให้ได้

ฉ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์จะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ เวที กระดาษไนต์ และหมวก

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 2 ประการนี้ได้ 3 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนการยอมรับ สัญลักษณ์พิเศษแทนการแอบซ่อน สัญลักษณ์พิเศษแทนความรู้สึกในใจ

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนการยอมรับ

สัญลักษณ์พิเศษประเภทนี้ ได้แก่ เวที เป็นที่ประลองความสามารถในการร้องแร็ป การที่จิมมี่จะได้รับการยอมรับว่าแร็ปเปอร์ที่เก่งได้ ต้องผ่านการทดสอบความสามารถให้ผู้อื่นเห็นเสียก่อน และเวทีในฉบับนี้เองจึงเป็นจุดเริ่มต้นที่จิมมี่จะได้ก้าวข้ามไปสู่การเป็นนักดนตรีอาชีพต่อไป

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนการแอบซ่อน

ได้แก่ หมวกของจิมมี จะเห็นว่า ตลอดทั้งเรื่องจิมมีจะใส่หมวกอยู่ตลอดเวลา ยกเว้นตอนที่เขาอยู่บ้าน เป็นการแทนว่าเมื่อไรก็ตามที่เขาอยู่นอกบ้าน เขาอยากไปยืนอยู่ในจุดที่อยากอยู่ และเขาอยากเป็น นั่นคือ การเป็นนักร้องแร็ป แต่เมื่อเขาอยู่บ้าน นั่นคือ ตัวตนที่แท้จริงที่เขาจะปฏิเสธไม่ได้ เขาจึงเลือกที่จะยอมรับมันโดยการถอดหมวก

(3) สัญลักษณ์พิเศษแทนความรู้สึกในใจ

ได้แก่ กระดาษโน้ต โดยจิมมีจะจดทุกสิ่งทุกอย่างที่เขาารู้สึกหรือพบเห็นไว้ในกระดาษโน้ตนี้ เพื่อให้ถ้อยคำเหล่านี้เป็นข้อมูลในการโต้ตอบเพลงแร็ปกับนักร้องคนอื่นๆ โดยจะแทนความรู้สึกที่จิมมีมีต่อสิ่งต่างๆ รอบตัว ไม่ว่าจะเป็นคน หรืออารมณ์ของเขาเองในขณะนั้น

จะเห็นได้ว่า สัญลักษณ์พิเศษในภาพยนตร์เหล่านี้ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกับตัวละครหญิงในเรื่องแต่อย่างใด

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

มุมมองในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง 8 Mile นี้ เป็นการเล่าเรื่องโดยผ่านมุมมองของบุคคลที่หนึ่ง (The First - Person Narrator) โดยผ่านผู้เล่าที่เป็นเพศชายมองสิ่งต่างๆ รอบตัว ได้รู้สึกถึงความรักของผู้ชายคนหนึ่งที่มีต่อน้องสาว ความเกลียดชังผู้หญิงที่ไม่รู้จักพอ เช่น แม่ของเธอเอง หรือ อเล็กซ์ ความต้องการเอาชนะใจตนเองให้ได้ในขณะขึ้นเวทีการประลอง เพื่อให้ได้รับการยอมรับ หรือแม้แต่เรื่องราวการดำเนินชีวิตในระบบอุตสาหกรรมที่มีแต่ความเอาใจเอาเปรียบ ซึ่งการเล่าเรื่องนี้ได้กระทำผ่านมุมมองของจิมมี ชายหนุ่มที่เป็นแกนหลักของเรื่องทั้งหมด ถึงแม้ว่า ตัวละครจะได้พูดถึงความรู้สึกออกมา แต่ตัวละครชายนี้ก็เป็นผู้ที่เผชิญกับเหตุการณ์ต่างๆ ด้วยตัวเองอยู่เสมอ จึงไม่ได้เห็นหรือรับรู้ถึงความรู้สึกของตัวละครอื่นมากเท่าที่ควร

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง 8 Mile พบว่า ภาพของผู้หญิงในเรื่องมีลักษณะของการเป็นผู้หญิงแบบเป็นผู้ถูกกระทำจากผู้ชาย เป็นเหยื่อของความตึงเครียดที่เกิดขึ้นในใจของตนเอง ใช้การมีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ที่สามารถช่วยเหลือได้ เป็นบันไดก้าวไปสู่ความสำเร็จก่อนที่จะใช้ความสามารถเพื่อให้ได้รับการยอมรับ ซึ่งขัดแย้งกันกับแนวทางของผู้ชายที่ต้องพยายามและใช้ความสามารถของตนให้ได้มาซึ่งความสำเร็จ ดังนั้น ผู้หญิงยังคงวนเวียนอยู่ในสังคมของการถูกกดขี่ทางเพศอยู่นั่นเอง ผู้หญิงในเรื่องจึงเป็นเพียงส่วนเปรียบเทียบกับผู้ชายในการแสวงหาความสำเร็จเท่านั้น

4.2.18 การวิเคราะห์ภาพยนตร์เรื่อง The Core

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่องนี้ มีการดำเนินเรื่องไปตามภาวะการณ์ โดยเริ่มจาก ดร.จอช รีเบคก้า ไอเวอร์สัน ดร.ซิมป์สัน และ เซิร์จ ได้รับมอบหมายภารกิจลงไปยังแกนโลก เพื่อการวางระเบิดนิวเคลียร์ที่จะช่วยจุดระเบิดให้แกนโลกทำงานอีกครั้ง เนื่องจากเกิดปัญหาแกนกลางของโลกหยุดหมุน ส่งผลให้สิ่งมีชีวิตรอบโลกเกิดการเปลี่ยนแปลง

แต่ปัญหาได้ตามมาคือ คลื่นพลังงานของการระเบิดแผ่ไปไม่ถึงแกนโลกพอ ดร.ซิมป์สัน จึงเสนอให้ หอควบคุมบนโลกปฏิบัติการเดสทินีย์ แต่คนอื่นๆ ในยานไม่ต้องการให้ทำ จะเดินทางต่อไปยังแกนโลกให้ได้

เหตุการณ์ถึงจุดวิกฤตขึ้น เมื่อต้องมีผู้สละชีวิตหลายคน ให้กับเหตุการณ์นี้ และบนโลกก็กำลังจะยิงเดสทินีย์ กระตุ้นการเคลื่อนไหวของโลก เท่ากับว่าทุกคนในยานจะต้องตาย จอชติดต่อกับ แรท แสกเกอร์ที่เก่งกาจ ให้แอบแยกข้อมูลโครงการเดสทินีย์และหยุดยั้งมันไว้ ในที่สุดเรื่องก็คลี่คลายไปได้ด้วยดี เมื่อแรททำการแฮกสำเร็จพร้อมๆ กับการที่คนในยาน (เหลือเพียง 2 คน) ปฏิบัติการวางระเบิดได้สำเร็จ แกนโลกหมุนอีกครั้ง และทั้ง 2 คน ก็กลับขึ้นสู่บนพื้นผิวโลก

โครงเรื่องนี้ เป็นโครงเรื่องในแนวู้วิกฤตโลกที่กำหนดให้เห็นถึงความสามารถของมนุษย์ที่มีเหนือปรากฏการณ์ธรรมชาติ สามารถเดินทางไปยังแกนโลกที่มีความร้อนสูงได้ และตัวละคร แต่ละตัวก็มีความเชี่ยวชาญกันไปคนละด้าน เพื่อปฏิบัติการกิจตามหน้าที่ของตนให้ได้ดี พบว่า ตัวละครหญิงทำหน้าที่เป็นผู้ขั้ยานพาผู้ปฏิบัติการกิจลงสู่พื้นโลก การตัดสินใจทุกอย่างจึงขึ้นอยู่กับตัวละครหญิงตัวนี้

ข. แก่นความคิด

ภาพยนตร์เรื่อง The Core ได้เสนอแก่นความคิดที่ว่า ความพยายามที่ไม่ยอมแพ้จะนำมาซึ่งความสำเร็จ จะพบว่า ผู้ปฏิบัติการยอมสละชีวิตของตนเอง เพื่อการปฏิบัติการให้สำเร็จตามแผนที่วางไว้ในตอนแรก เพื่อไม่ให้เป็นการทำร้ายมนุษยบนโลกอีกหลายล้านชีวิต ความพยายามของผู้ปฏิบัติการเหล่านี้ สุดท้ายก็ประสบผลสำเร็จในที่สุด จึงอาจกล่าวได้ว่า จะกระทำการใด ๆ ก็ตามไม่ว่าจะเป็นงานเล็กหรืองานใหญ่เพียงใด ถ้าขาดความพยายาม งานนั้นก็ไม่สำเร็จ ได้ด้วยดี พบว่า มีอยู่ช่วงหนึ่งของเรื่อง ที่ผู้ปฏิบัติการทั้ง 4 คน ต้องตัดสินใจที่จะหันยานกลับหรือเดินทางต่อไปดี แต่ในที่สุดทั้งหมดก็เดินทางทำงานจนพบความสำเร็จ แม้จะต้องสูญเสียเพื่อนร่วมงานไปหลายคน

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่องนี้ มีฉากทั้งหมด 19 ฉาก ประกอบด้วย เมืองบอสตัน เมืองวอชิงตันดีซี ลอนดอน นอกโลก หอคอบคุม สถาบันวิทยาศาสตร์ ห้องจำลองการทำงานของยาน ห้องปฏิบัติการวิจัย ได้ทะเล ภายในยาน สะพานแขวน แกนโลก และร้านอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.28 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง The Core

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	ภายในยานชุดเจาะ	14
2.	หอคอบคุม	10
3.	ห้องปฏิบัติการวิจัย	4
4.	ใต้ทะเล	3
5.	แกนโลก	3
6.	กระสวยอวกาศใหม่	2
7.	ชายฝั่งทะเล	1
8.	สะพานแขวน	1
9.	ห้องจำลองการทำงานของยาน	1
10.	ผับ	1
11.	ห้องทำงาน	1
12.	ทำเนียบขาว	1
13.	ร้านอินเทอร์เน็ต	1
14.	สถาบันวิทยาศาสตร์	1
15.	นอกโลก	1
16.	เมืองลอนดอน	1
17.	รัฐวอชิงตัน ดี.ซี.	1
18.	เมืองบอสตัน	1
19.	ชั้นเรียนในชิคาโก	1
	รวมทั้งสิ้น	49

จำนวนครั้งของการปรากฏจากเหล่านี้ จำนวน 49 ครั้ง พบว่า ภายในยานชุดเจาะ เป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 14 ครั้ง เรียงลงมา คือ หอควบคุม จำนวน 10 ครั้ง และ ห้องปฏิบัติการวิจัย จำนวน 4 ครั้ง ตามลำดับ

เมื่อแบ่งแยกการปรากฏตัวของตัวละครหญิงในฉากแล้ว พบว่าภายในยานชุดเจาะ เป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 14 ครั้ง หอควบคุม จำนวน 10 ครั้ง และห้องปฏิบัติการวิจัย จำนวน 4 ครั้ง ตามลำดับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) ภายในยานชุดเจาะ เป็นฉากที่พบมากที่สุดในภาพยนตร์ พบว่า เป็นพาหนะที่ นำผู้ปฏิบัติการให้สามารถลงไปแกนโลก เป็นสถานที่ที่แห่งการร่วมมือ ร่วมแรง และร่วมใจ ปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ จากความร่วมมือ และความสามารถของแต่ละคน และยังเป็น ที่แสดงความสามารถของผู้หญิงในเรื่อง กล่าวคือ ผู้ที่ทำหน้าที่ขับยานนี้ คือ ตัวละครหญิงที่ชื่อ รีเบคก้า ถือเป็นผู้ควบคุมทางเสื่อใหญ่คนหนึ่ง มีความสามารถสูง สามารถนำยานไปสู่เป้าหมายได้ อย่างปลอดภัย

(2) หอควบคุม เป็นสถานที่ปฏิบัติงานบนพื้นผิวโลก เพื่อควบคุมและติดต่อกับ ยานปฏิบัติการ เพื่อดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ จึงเป็นสถานที่หนึ่งที่ต้องมีการทำงานร่วมกัน เป็นกลุ่ม และทุกคนที่มีหน้าที่ ต้องใช้ความสามารถของตนให้มากที่สุด หอควบคุม นับเป็นสถานที่ ที่แสดงความสามารถของมนุษย์ พบว่า หอควบคุมนี้ มีผู้หญิงปฏิบัติการในจำนวนน้อยกว่าผู้ชาย แต่หน้าที่ที่ได้รับก็มีความสำคัญด้วย

(3) ห้องปฏิบัติการวิจัย เป็นห้องที่ใช้ในการทดลองเพื่อปฏิบัติงานจริง พบว่าตัว ละครหลายตัวมาใช้ห้องนี้ เพื่อทำการทดลองงาน เพิ่มพูนทักษะความรู้ ความสามารถให้มากขึ้น เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ง. ความขัดแย้ง

ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์เรื่อง The Core ได้พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 2 คู่ คือ ดร. ซิมป์สัน และผู้การแบรชกับดร.จอย ผู้ปฏิบัติงานจริง และผู้ทำการควบคุม

ดร.ซิมป์สัน และผู้การแบรชกับดร.จอย มีความขัดแย้งในเรื่องความเห็นที่ แตกต่างกัน ระหว่างการยอมแพ้และการไม่ยอมแพ้ โดย ดร.ซิมป์สัน เมื่อพบว่าการปฏิบัติงานเริ่ม ไม่เป็นผลสำเร็จ และนายพลโทมัสผู้ควบคุมหอควบคุม กำลังจะปฏิบัติการเดสทินีย์ ซึ่งจะทำให้ทุก

คนในยานตาย ดร.ซิมป์สัน จึงบังคับให้รีเบคก้าหันยานกลับขึ้นไป แต่ดร.ซิมป์สันและดร.จอช ต้องการที่จะใช้ความพยายามให้ถึงที่สุดอย่างไม่กลัวความตาย เพราะการใช้ปฏิบัติการเดสทินีย์ อาจทำให้คนบนโลกล้มตายอีกมากมาย พวกเขาทั้ง 2 คน จึงต้องการให้พวกตนตาย แต่ทำงาน สำเร็จมากกว่า จึงทำให้ทั้ง 2 ฝ่ายมีความเห็นไม่ตรงกัน ถึงขั้นต้องลงมือทำร้ายกัน

ผู้ปฏิบัติงานจริง และผู้ทำการควบคุม ทั้ง 2 ฝ่ายนี้ ปฏิบัติงานอยู่คนละด้านของโลกและทำกันคนละหน้าที่ กล่าวคือ ผู้ปฏิบัติงานจริง อยู่ภายในยานชุดเจาะ ลงไปในแกนกลางของโลกเพื่อวางระเบิดนิวเคลียร์ ให้แกนโลกหมุนอีกครั้ง ส่วนผู้ทำการควบคุม จะปฏิบัติงานอยู่บนพื้นผิวโลก เป็นผู้ดูสภาพการณ์อยู่ห่าง ๆ ไม่ได้เข้ามาเกี่ยวข้องโดยตรงหรือเป็นผู้ทำ จึงทำให้มีมุมมองที่เน้นทฤษฎีมากกว่า ผู้ปฏิบัติงานจริง ที่ต้องพบเจอสภาพการณ์จริง จากปัญหาต่าง ๆ ดังนั้น อาจมีความขัดแย้งในแง่ของการตัดสินใจต่อปัญหาต่าง ๆ

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งภายในจิตใจ เกิดขึ้นกับตัวละคร คือ รีเบคก้า เป็นความขัดแย้งที่เกิดจากความสับสนในใจที่ต้องเลือกระหว่างการปฏิบัติการกิจให้ลุล่วง กับการยอมแพ้ โดยจะพบว่า ตัวละครรีเบคก้าต้องทำการตัดสินใจแทนเอเวอร์สันที่ตายไป ต้องเลือกระหว่างการเดินหน้าต่อไป ทำภารกิจต่อ หรือจะยอมหันหลังกลับไปเพื่อเอาชีวิตของตนและคนในยานให้รอด แต่ประชาชนบนโลกอาจตายเป็นจำนวนมาก รีเบคก้าจะต้องตัดสินใจ เพราะถือว่าเธอเป็นผู้ควบคุมยาน และมีตำแหน่งหน้าที่ที่รองจากหัวหน้าจริงๆ ที่ตายไป

(3) ความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมภายนอก

ความขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมภายนอก เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับมนุษย์และ ภัยธรรมชาติที่มีสาเหตุของการเกิดที่มาจากมนุษย์ กล่าวคือ สาเหตุที่เกิดภัยพิบัติต่อมนุษยชาตินั้น เนื่องมาจาก การทดลองทางวิทยาศาสตร์ทางด้านธรณีวิทยาที่ผ่านมาไม่นาน มีผลให้แกนกลางของโลกหยุดหมุน เป็นเหตุให้สนามแม่เหล็กของโลก กำลังจะแตกสลาย โลกไม่มีอะไรปกป้อง เป็นผลให้รังสีต่างๆ ลมสุริยะ สร้างความเสียหายต่อสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตบนโลกได้ จึงทำให้มนุษย์ ต้องรับภัยพิบัตินี้ จนถึงแต่ความตายได้ทั้งโลก

โดยมีทางแก้ คือ ต้องไปยังแกนโลก และทำให้มันหมุนอีกครั้ง และการปฏิบัติการทำมกลางความขัดแย้งและมนุษยชาตินี้ มีผู้หญิงเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยเป็นผู้หญิงในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ต้องเดินทางไปยังแกนโลก ในฐานะผู้ขับเคื่อนยานชุดที่จะใช้ในการปฏิบัติการกิจ ผู้หญิงในเรื่องนี้จึงเปรียบเสมือนเป็นผู้กล้า (Heroine) ของเรื่อง

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักหญิง
ดังนั้น ในภาพยนตร์เรื่อง The Core ได้ทำการศึกษาดูตัวละครที่ชื่อ รีเบคก้า ดังนี้

(1) ลักษณะทางกายภาพ

หน้าตา เป็นผู้หญิงที่จัดว่าหน้าตาดีคนหนึ่ง ใบหน้าเรียวเล็ก ดวงตากลมแต่ไม่โต
คิ้วเข้มสีน้ำตาล มีตาสีเขียวอ่อน จมูกโด่ง ริมฝีปากสวยได้รูป บนใบหน้าเป็นกระ และมีร่องรอยบน
ใบหน้า พบการแต่งหน้าในโทนน้ำตาล เน้นความเป็นธรรมชาติ

รูปร่าง จัดว่ามีความสมส่วน ไม่อ้วน หรือผอม มีความสูงประมาณ 170
เซนติเมตร ผิวแลอมชมพู

ผม สำหรับผม มีความสั้นแบบชอยประต้นคอ ไว้ผมแฉกกลาง เส้นผมปิดบังใบหู
การที่มีผมสั้น ทำให้ตัวละครหญิงทำงานได้สะดวก เพราะต้องทำงานอยู่ในยานที่กำลังจะเดินทาง
ไปแกนกลาง และมีอุณหภูมิความร้อนสูง การไว้ผมยาวจะทำให้ตัวละครหญิงเกิดความรำคาญได้

การแต่งกาย พบว่า มีการแต่งกายด้วย ชุดแบบเดียวกันเกือบทั้งเรื่อง คือ เป็นชุด
เสื้อผ้าแบบทหาร เนื่องจากตัวละครหญิงนี้ ตำแหน่งหน้าที่การงาน เป็นทหารยศพันตรี และจะมี
บทบาทแต่เพียงภายในยานชุดเจาะ หรือที่กองปฏิบัติการเท่านั้น

การตกแต่งร่างกาย ไม่พบการตกแต่งร่างกาย ด้วยเครื่องประดับแต่อย่างใด เพื่อ
เน้นการทำงานมากกว่าสิ่งอื่นใด

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

รีเบคก้า เป็นผู้มีความพยายาม และความอดทนสูง พบจากการฝึกซ้อมภารกิจ
อยู่เดียว ทั้งๆ ที่ผู้อื่นเลิกซ้อมแล้ว หลังล้มเหลวถึง 22 ครั้ง โดยไม่บิรปากปน ไม่จู้จี้ จุกจิก และไม่
เรื่องมาก แต่มีลักษณะนิสัยของผู้หญิงอยู่ในตัวสูง คือ มีความอ่อนไหว เมื่อพบว่าผู้ร่วมงานตาย
จะทำอะไรไม่ถูกไปชั่วขณะ เป็นผู้ชอบจัดการสิ่งต่างๆ ให้มีความเรียบง่าย เช่น ช่วยดูแลเครื่องแต่ง
กายให้จอย ยึดหลักประชาธิปไตย ไม่เข้าข้างใคร เน้นการตัดสินใจของตนเอง พบว่าท่าทางการ
เดิน การนั่ง มีลักษณะคล้ายคลึงกับผู้ชาย คือ มีความห้าว กล้าแสดงออก และความคิดเห็น
ถึงแม้ว่าจะไม่ค่อยได้รับความสนใจจากผู้ชายก็ตาม และเป็นคนชอบทดลองทำสิ่งต่างๆ ถึงแม้ว่า
จะดูแล้วไม่มีทางเป็นไปได้ก็ตาม

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

บทบาทของรีเบคก้า เป็นผู้หญิงที่มีบทบาทของการเป็นผู้ทำตามคำสั่ง ทำตามที
หัวหน้าสั่ง พบว่าด้วยความที่ตัวละครหญิง รีเบคก้า มีคุณสมบัติของการเป็นผู้หญิง ทำให้ตัวละคร

ชายที่มีอำนาจกว่า มักไม่ค่อยให้ความเชื่อถือในความคิดของรีเบคก้า ไม่ได้มีโอกาสในการเสนอความคิดเห็น ทั้งๆ ที่ความคิดของรีเบคก้าจะถูกเสมอ เนื่องจากทำงานภายใต้แรงกดดันของผู้ชาย และเป็นเพียงผู้หญิงคนเดียวที่เข้ามาปฏิบัติการ บทบาทของรีเบคก้า จึงเป็นบทบาทของผู้หญิงที่เป็นฝ่ายถูกกระทำ จากแรงกดดันทางสังคม ถึงแม้ว่ารีเบคก้าจะได้ฝังงาดอยู่ในวงการศึกษาที่เป็นที่ใจพ่ายของผู้ชายได้ แต่เธอก็ยังทำงานภายใต้สังคมของผู้ชายเป็นใหญ่อยู่นั่นเอง

คุณสมบัติของรีเบคก้า เป็นผู้หญิงที่มีความพยายาม อดทนต่อการทำงาน สามารถทำหน้าที่ในการขับยานอวกาศ และยานชุดเจาะส่งสู่แกนโลกได้ดี มีการตัดสินใจที่เด็ดขาด ต้องปกป้องคนหมู่มากไว้ก่อน ถึงแม้ว่าจะต้องตายก็ตาม

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

เป็นผู้หญิงที่มีสถานภาพของการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลที่ได้รับมอบหมายให้ช่วยปกป้องโลกเพื่อคุ้มครองให้กับโลก ด้วยการเข้าไปเสี่ยงอันตรายถึงแก่ชีวิต แต่ปกป้องคนหมู่มากได้ สถานภาพของรีเบคก้าที่มีต่อสังคมจึงเป็น "ฮีโร่หญิง" ที่ช่วยโลกให้พ้นจากภัยพิบัติ ถึงแม้การปฏิบัติการในครั้งนี้ จะต้องปกปิดเป็นความลับก็ตาม (แต่สุดท้ายผู้คนในสังคมก็รู้จนได้ จากฝีมือของนักแฮกที่ชื่อ แรท)

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

รีเบคก้า เป็นผู้หญิงที่มีทัศนคติต่อการทำงานที่ดี พยายามจะช่วยให้คนอื่นปลอดภัย จึงทำให้เธอมีความพยายามอย่างยิ่งที่จะปฏิบัติการกิจให้ลุล่วงตามแผน ตั้งแต่การซ่อมปฏิบัติการกิจ ที่ถึงแม้จะล้มเหลวหลายครั้ง แต่รีเบคก้าก็ไม่ยอมแพ้ รวมทั้งเมื่อต้องเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะเดินทางหรือถอยหลังกลับดี รีเบคก้าก็ยังเลือกที่จะเดินทางต่อไป ถึงแม้ว่าจะมีความตายรออยู่ตรงหน้า หรือจากการตัดสินใจของเธอเอง ที่ทำให้ผู้ร่วมงานตาย จึงทำให้เธอรู้สึกเสียใจ ทำอะไรไม่ถูกไปชั่วขณะ แต่เมื่อตั้งสติได้เธอก็สามารถปฏิบัติงานต่อได้อย่างดี และยอมรับในความเห็นของอีกฝ่าย แต่เมื่อเธอเสนอข้อคิดเห็นหรือสิ่งที่คิดว่ามีความเป็นไปได้กลับไม่ได้รับการสนใจ หรือตัดเธอออกไป โดยไม่ได้รับการเหลียวมอง ตราบจนหาทางเลือกไม่ได้ ต้องหันกลับมาใช้ความคิดของรีเบคก้าแทน ถึงแม้รีเบคก้าจะพบกับอุปสรรคในการถูกกีดกันทางด้านความคิด แต่เธอก็มีความอดทนที่จะอธิบาย หรือรอคอยให้ตัวละครชายต่างๆ ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ แต่เมื่อไม่สำเร็จ จึงหันมามองที่เธอในที่สุด

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่าง ๆ

จากการศึกษา พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงที่ชื่อ รีเบคก้า กับสถาบันต่างๆ ดังนี้

(ก) สถาบันการทำงาน

รีเบคก้า เกี่ยวข้องกับสถาบันการทำงานเป็นอย่างมาก เพราะเรื่องราวได้เสนอให้รู้ว่าเธอกำลังปฏิบัติหน้าที่ คือ ผู้ช้ยานอวกาศสำรวจ และต้องนำยานลงจอดให้ปลอดภัย ถึงแม้จะนำยานออกนอกเส้นทาง (จากความผิดพลาดของแกนโลก) ทำให้เธอต้องมารับภารกิจใหม่ คือ เป็นผู้ช้ยานชุดเจาะลงไปยังแกนโลก ซึ่งถือว่าเป็นการทำงานอย่างหนึ่งของรีเบคก้า

(ข) สถาบันสังคม

รีเบคก้า เป็นเสมือนผู้ให้ความช่วยเหลือสังคม โลกให้พ้นจากวิกฤตทางธรรมชาติที่เกิดจากฝีมือมนุษย์ เนื่องจากรีเบคก้าก็เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ถ้าเธอไม่ช่วยเหลือ (ชำนาญในการช้ยานมาก) สุดท้าย รีเบคก้าก็ต้องตายพร้อมกับประชาชนคนอื่นๆ ด้วย

(ค) สถาบันครอบครัว

พบว่า รีเบคก้า ไม่ได้ยึดติดกับความเป็นครอบครัว ไม่มีภาระผูกพัน เธออยู่อย่างคนอื่นๆ รีเบคก้าจึงปฏิบัติภารกิจได้อย่างเต็มที่ ยอมตายได้ เนื่องจากไม่มีใครต้องให้เป็นห่วงสำหรับเธอ

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์จะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้ ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ ยานชุดเจาะ และแผ่นดิสก์

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 2 ประการนี้ได้ 1 ประเภท สัญลักษณ์พิเศษแทนตัวกลาง

สัญลักษณ์พิเศษแทนตัวกลาง

ได้แก่ ยานชุดเจาะ และแผ่นดิสก์ เป็นตัวกลางที่จะพาให้มนุษย์ผู้ใช้ปฏิบัติภารกิจตามเป้าหมาย กล่าวคือ ผู้ปฏิบัติการกู้วิกฤตต้องใช้ยานชุดเจาะนี้ลงไปยังแกนโลก เพื่อจุดระเบิดให้แกนโลกหมุนอีกครั้ง นั่นคืองานที่ต้องทำให้สำเร็จ จะไม่สำเร็จได้ถ้าปราศจากยานพาหนะที่นำมนุษย์ไปสู่จุดมุ่งหมาย ส่วนแผ่นดิสก์ เป็นตัวกลางในการนำความลับออกเผยแพร่ได้อย่างรวดเร็ว ถึงแม้ว่าภารกิจนี้เป็นความลับสำหรับสาธารณชนห้ามเผยแพร่ แต่แรท นักแฮกมือหนึ่งได้ใช้แผ่นดิสก์นี้เป็นไวรัสแพร่กระจายไปยังคอมพิวเตอร์เครื่องอื่น ๆ เพื่อให้สาธารณชนรับรู้ความจริงที่ปกปิดเป็นความลับนี้

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

มุมมองในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง The Core เป็นการเล่าเรื่องในมุมมองการเล่าเรื่องแบบพหุสูตร (The Omniscient) ซึ่งเป็นมุมมองที่ทำให้ทราบถึงพฤติกรรม การกระทำของตัวละครทุกตัวที่มีต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งความคิด ทศนคติ จะพบว่ามุมมองแบบนี้เหมาะสมกับการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ นอกจากจะได้พบถึงการทำงานของตัวละคร ยังสามารถมองเป็นภาพผลกระทบของภัยพิบัติที่มีต่อมนุษยโลกได้ทั่วโลกอีกด้วย แสดงให้เห็นถึงภาพการวิบัติของโลกที่จะเริ่มขึ้น ถ้าปราศจากการเข้ามาช่วยเหลือของประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกา ถือเป็น การเล่าเรื่องที่ค่อนข้างครอบคลุมใจความคิด ความรู้สึกผู้ชมได้อย่างดี

จากมุมมองนี้ พบว่าผู้หญิงเป็นเพียงผู้ประสบเหตุการณ์ และมาเป็นส่วนหนึ่งของการถูกวิฤตตามคำสั่งของผู้ดูแลสังคม จึงทำงานภายใต้คำสั่งของผู้ชายที่มีสถานภาพเป็นหัวหน้าของเธอเอง

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง The Core พบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงมีลักษณะของการเป็นผู้หญิงที่สามารถทำงานได้เคียงบ่าเคียงไหล่กับผู้ชาย มีอาชีพการงานที่ทัดเทียมกับผู้ชาย ร่วมแก้ปัญหาไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งเป็นภาพของผู้หญิงแบบใหม่ที่ต่างจากบทบาทเดิม แต่ต้องพบกับความกดดันภายใต้การเป็นใหญ่ของผู้ชาย เป็นการย้ำเตือนว่า ถึงแม้ผู้หญิงจะมีการเปลี่ยนแปลงไปในด้านความคิด การกระทำ แต่ในขณะเดียวกันผู้หญิงก็ยังคงถูกกดขี่ในทางอ้อม คือ การใช้ระดับการบังคับบัญชาเป็นตัวกำหนด นอกจากนี้ภาพผู้หญิงในเรื่องยังมีลักษณะของการเป็นผู้หญิงที่อ่อนไหวแต่ไม่อ่อนแอ คือ เสียใจที่ทำการตัดสินใจผิดพลาดจนทำให้เพื่อนร่วมงานต้องตายแต่ก็สามารถตัดสินใจและลุกขึ้นยืนหยัดปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อ มีความคล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง และมีความรู้ในระดับที่สูงอีกด้วย

4.2.19 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Spider - man

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง Spider - Man มีการดำเนินเรื่องไปตามภาวะการณ์ โดยมีจุดเริ่มต้นของปัญหาอยู่ที่ ปีเตอร์ พาร์กเกอร์ เด็กนักเรียนธรรมดาๆ ที่ไม่มีอะไรโดดเด่น เขาแอบหลงรักสาวสวย แมรี เจน วัตสัน อยู่ฝ่ายเดียว จนวันหนึ่งได้ไปทัศนศึกษาการทดลองทางวิทยาศาสตร์ และได้โดนแมงมุมตัวหนึ่งที่ถูกดัดแปลงทางพันธุกรรมกัด แล้วเขาก็พบว่าตัวเขานั้นมีพลังพิเศษ มีความปราดเปรียว แข็งแรง พร้อมด้วยความฉลาด ซึ่งมาจากพลังแมงมุม

เหตุการณ์นี้ได้ดำเนินต่อมา เมื่อปีเตอร์นำพลังของเขาออกใช้หาประโยชน์ จนทำให้ลูงเบน อันเป็นที่รักของเขาต้องเสียชีวิต ทำให้ปีเตอร์เสียใจมากที่เป็นสาเหตุการตายของลูง จนในที่สุดเขาก็ต้องการเป็นวีรบุรุษอย่างที่ฝันไว้ ทำให้ปีเตอร์ตกลงใจใช้พลังพิเศษนั้นต่อสู้กับอาชญากรรมที่ดิ่งให้แมรี เจนต้องได้รับความช่วยเหลือจากปีเตอร์ ทำให้แมรี เจนประทับใจพร้อมๆ กับการที่เธอต้องการรู้ว่า Spider – Man นั้นคือปีเตอร์หรือไม่

จนเหตุการณ์ได้เริ่มถึงการวิกฤต เมื่อออร์แมน ออสบอร์น เกิดการทดลองผิดพลาด จนได้กลายเป็น ก๊อบลินตัวเขียว ศัตรูตัวฉกาจของเขา (ในคราบ Spider – Man) จนในที่สุดการต่อสู้ของทั้ง 2 ฝ่าย ทำให้ปีเตอร์รู้ว่าตัวจริงของก๊อบลินนั้นเป็นพ่อของแฮร์รี่ เพื่อนรักของเขานั้นเอง สุดท้ายเรื่องราวก็เริ่มคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้น เมื่อไอ้แมงมุมสามารถสังหารก๊อบลินได้พร้อมๆ กับการอาฆาตของแฮร์รี่ ที่จะต้องจัดการกับ Spider – Man ให้ได้ และปีเตอร์ได้ตั้งปณิธานที่จะต่อสู้กับเหล่าร้าย และช่วยเหลือประชาชนที่บริสุทธิ์ให้พ้นภัย โดยไม่ต้องการให้ใครมีความผูกพันกับเขามากขึ้น

โครงเรื่องนี้ เน้นไปที่การส่งเสริมของตัวละครชายมากที่สุด ให้เห็นถึงการใช้พลังพิเศษที่ได้มาด้วยความบังเอิญในการปราบเหล่าอาชญากรรม โดยตัวละครหญิงจะทำหน้าที่เป็นผู้ต้องการค้นหาความจริงของตัวละครชาย และเป็นผู้ได้รับการช่วยเหลือชีวิตจากตัวละครชาย (ไอ้แมงมุม) ทุกครั้งที่ตกอยู่ในอันตราย

ข. แก่นความคิด

ภาพยนตร์เรื่อง Spider – Man ได้เสนอแก่นความคิดในเรื่องของพลังอำนาจที่มีอยู่ในตัว ถ้าไม่ใช้ให้เกิดประโยชน์ ก็จะมีโทษต่อตัวเอง กล่าวคือ การที่ตัวละครชาย (ไอ้แมงมุม) ได้รับพลังพิเศษวิเศษจากแมงมุม ทำให้เขาได้มีพลังกำลัง ความปราดเปรี้ยว ความเฉลียวฉลาด และได้นำพลังนั้นแปรเปลี่ยนไปในทางที่ผิด คือ ความอยากดัง อยากเป็นวีรบุรุษ ซึ่งทำให้เกิดผลต่อการตายของลูงของเขา ทำให้ตัวละครชายต้องหันกลับมามองตนเองว่า การที่เขาได้รับอำนาจวิเศษนี้มา สมควรที่จะนำไปใช้ไปในทางใดกันแน่ ถ้าทำเพื่อสังคม ความรับผิดชอบในภาระอันยิ่งใหญ่ก็จะตามมา บุคคลใกล้ชิดก็จะมีอันตราย หากวันใดที่เปิดเผยตัวจริง

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง Spider – Man มีฉากทั้งหมด 16 ฉาก ประกอบด้วย ห้องนอน ห้องนั่งเล่น ห้องครัว สนามแข่งมวยปล้ำ สำนักงาน ห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์ ถนน ตึกร้าง โรงพยาบาล มหาวิทยาลัย สวนสาธารณะ ซอยเล็กๆ สำนักพิมพ์ คาดฟ้า ร้านอาหาร และสุสาน เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.29 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์ เรื่อง Spider – Man

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	ถนน	20
2.	สำนักพิมพ์	10
3.	มหาวิทยาลัย	7
4.	ห้องครัว	6
5.	ห้องนั่งเล่น	4
6.	สถานที่ทำงาน	3
7.	ห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์	2
8.	ร้านอาหาร	2
9.	ตึกร้าง	2
10.	คาดฟ้า	2
11.	โรงพยาบาล	1
12.	สวนสาธารณะ	1
13.	ซอยเล็กๆ	1
14.	สุสาน	1
15.	ห้องนอน	1
16.	สนามแข่งมวยปล้ำ	1
	รวมทั้งสิ้น	64

จำนวนครั้งของการปรากฏของฉากรวมทั้งสิ้น 64 ครั้ง พบว่าห้องถนนเป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 20 ครั้ง รองลงมา คือ สำนักพิมพ์ จำนวน 10 ครั้ง และมหาวิทยาลัย จำนวน 7 ครั้ง ตามลำดับ

แต่การวิเคราะห์ฉากนี้ เมื่อแบ่งแยกจากการปรากฏตัวของตัวละครหญิงแล้ว ปรากฏว่า ฉากที่มีจำนวนครั้งของการปรากฏตัวของตัวละครหญิงมากที่สุด คือ ห้องครัว มีจำนวน 6 ครั้ง ห้องนั่งเล่น จำนวน 4 ครั้ง และสถานที่ทำงาน จำนวน 3 ครั้ง ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

(1) ห้องครัว เป็นฉากที่ปรากฏของตัวละครหญิงมากที่สุด จะพบว่าเป็นห้องที่ใช้ในการเตรียมเรื่องการกินอยู่ให้กับผู้ชาย เช่น บ๊ายเมย์ หรือแมรี่ เจน จะใช้ห้องครัวบ่อยที่สุด และเป็นที่พักของผู้หญิงโดยเฉพาะ จะไม่พบภาพผู้ชายอยู่ภายในห้องครัวเลย ดังนั้น ห้องครัวในภาพยนตร์เรื่องนี้ ยังคงรับใช้ค่านิยมเดิมๆ ของสังคม ที่มองว่าบทบาทของผู้หญิงต้องอยู่ในครัว

(2) ถนน ถูกใช้เป็นเส้นทางในการเดินทางใน 3 เหตุผล คือ ไปทำงาน ค้นหาความจริง และถากกลับบ้าน ถนนจึงเป็นพื้นที่สาธารณะที่ตัวละครหญิงได้อิสระในการแสดงออก เช่น การที่แมรี เจนเผยแผ่ตัวว่าทำงานอยู่ในร้านอาหารเก่าๆ หรือการจูบขอบคุณ Spider – Man ถนนจึงถูกนำมาใช้เพื่อแสดงถึงการที่ตัวละครหญิงก็ไม่ได้มีชีวิตอยู่เพียงแต่บ้านเท่านั้น

(3) ร้านอาหาร นับเป็นสถานที่ทำงานของตัวละครหญิง คือ แมรี เจน ที่ปิดบังความจริงกับคนอื่น ๆ ถึงการที่เธอมาทำงานพิเศษนี้ พบว่าเป็นการทำงานควบคู่ไปกับการเรียนของตัวละคร จึงเป็นสถานที่ที่แสดงถึงการช่วยเหลือ และพึ่งพาตัวเองได้

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในเรื่อง The Spider-Man พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างบุคคล

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 3 คู่ คือ ปีเตอร์และนอร์แมน ปีเตอร์และแมรี เจน ปีเตอร์และแฮร์รี่

ปีเตอร์และนอร์แมน เป็นความขัดแย้งกันระหว่างฝ่ายดีและฝ่ายชั่ว โดยนอร์แมนนั้นฝันถึงความยิ่งใหญ่เหนือใคร ต้องการอำนาจของโลกมาสู่มือตน จนเปลี่ยนแปลงตัวเองเป็นก๊อบลินตัวเขียว เพื่อทำลายเพื่อนร่วมงานนักธุรกิจที่ขับไล่เขาออกจากโครงการนี้ โดยปีเตอร์ที่กลายเป็น Spider – Man จึงเข้ามาเพื่อต่อสู้กับเหล่าร้ายและช่วยเหลือประชาชนคนอื่นๆ ที่บริษัทให้พินภัย ทั้งคู่จึงมาต่อสู้กัน โดยรู้ตัวจริงของกันและกันด้วย

ปีเตอร์และแมรี เจน ล้วนแต่ต้องการค้นหาความจริงซึ่งกันและกัน โดยแมรี เจน ต้องการรู้ว่า Spider – Man นั้นคือ ปีเตอร์หรือไม่ พยายามที่จะรู้ให้ได้ แต่ปีเตอร์ก็ไม่สามารถบอกความจริงให้รู้ได้ ส่วนปีเตอร์ต้องการรู้ความลับในใจของแมรี เจนว่า เธอรักใคร่อยู่ เมื่อพบว่าเธอมีใจให้กับ Spider – Man จึงทำให้เขาไม่กล้าเปิดเผยความจริง

ปีเตอร์และแฮร์รี่ ขัดแย้งกันในเรื่องของความแค้นที่ Spider – Man (หรือปีเตอร์) สังหารพ่อของเขาอย่างไม่มีเหตุผล เนื่องจากไม่รู้ความจริงถึงการกระทำของพ่อตนเอง แฮร์รี่จึงตั้งใจว่าสักวันจะต้องรู้ให้ได้ว่า Spider – Man เป็นใคร และเขาต้องฆ่าเพื่อล้างแค้นให้ได้ ในขณะเดียวกัน ก็ขอให้ปีเตอร์บอกว่า Spider – Man เป็นใคร (เนื่องจากแฮร์รี่รู้เพียงว่าปีเตอร์รู้จัก Spider - Man) จึงทำให้เกิดความขัดแย้งกันระหว่างความจริง และความเท็จด้วย

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งภายในจิตใจ เกิดขึ้นกับตัวละคร 2 คน คือ ปีเตอร์ และแมรี เจน

ปีเตอร์ หลังจากที่ได้พบว่ามีพลังวิเศษจากแมงมุมให้มีพลังกำลังและความปราดเปรียว ฉลาดเฉลียว เมื่อสามารถจับกุมคนร้ายที่สังหารลุงเบนของเขาได้ในร่างของ "ไอ้แมงมุม" ทำให้เกิดความสับสนในใจว่า ถ้าเขาเลือกที่จะเป็นวีรบุรุษนั้น ก็ต้องพร้อมที่จะยอมรับกับความรับผิดชอบที่ยิ่งใหญ่ตามมาด้วย แต่ถ้าเขาเลือกที่จะใช้ชีวิตปกติ ปีเตอร์ก็เป็นเพียงผู้ชายธรรมดาที่ไม่อะไรโดดเด่น ผู้หญิงที่เขารักก็ไม่ได้เข้ามาใกล้ชีวิตตนเอง พบว่าปีเตอร์ใช้บทบาทการเป็น Spider – Man เพื่อสมมติบทบาทที่แข็งแกร่งของเขาอย่างที่ปกติธรรมดาแล้วทำไม่ได้

แมรี เจน เป็นผู้หญิงที่มีความสับสนอยู่ในใจระหว่างความพึงพอใจที่มีต่อแฮร์รี่ และต่อ Spider – Man ตราบใดที่ยังไม่รู้ถึงตัวตนที่แท้จริงของ Spider – Man เธอก็ไม่สามารถที่จะตัดแฮร์รี่ออกไปจากชีวิตได้ แฮร์รี่เป็นผู้ชายที่มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน เป็นผู้ชายที่ผู้หญิงใฝ่หา แต่ Spider – Man ก็เคยช่วยชีวิตแมรี เจนมาหลายครั้งแล้ว ทำให้เธอประทับใจในตัวเขา จึงเกิดความสับสนในการที่จะเลือกไปทางฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ระหว่างความสมบูรณ์แบบหรือความสามารถ

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับปีเตอร์ (ในการเป็น Spider – Man) กับสังคมภายนอก กล่าวคือ เมื่อ Spider – Man ปรากฏโฉมหน้าออกสู่สังคม จึงมีทั้งผู้ที่ยอมรับ และผู้ที่ไม่ยอมรับ โดยเฉพาะแวดวงสื่อมวลชน ในที่นี้ คือ หนังสือพิมพ์ ที่จะลงข่าวในทางร้ายให้แก่ Spider – Man ไม่ว่า Spider – Man จะทำดีต่อสังคมเพียงใด บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ ก็ยิ่งเสนอข่าวในทางร้ายมากยิ่งขึ้น จึงมีทั้งผู้ชมชอบในทางแง่กล้าช่วยเหลือผู้คนและไม่ชื่นชอบ เนื่องจากเห็นว่าการทำตัวเด่น เป็นตัวป่วนของสังคม ปีเตอร์จึงค่อนข้างกดดัน เนื่องจากบรรณาธิการหนังสือพิมพ์นั้นชอบว่าร้าย Spider – Man ต่อหน้าเขา ทำให้ ปีเตอร์ต้องตัดสินใจเลิกเป็น Spider – Man แต่ด้วยปณิธานที่ตั้งไว้ว่าจะต่อสู้กับความชั่วร้าย ทำให้เขาต้องปฏิบัติหน้าที่อีกครั้ง

ความขัดแย้งในภาพยนตร์เรื่องนี้ ผู้หญิงได้เข้ามาเกี่ยวข้องท่ามกลางความขัดแย้งของตัวละคร กล่าวคือ ความขัดแย้งระหว่างปีเตอร์และนอร์แมน นอร์แมนในคราบของก๊อบลิน ก็ได้จับแมรี เจน เป็นตัวประกันที่ปีเตอร์ (Spider – Man) ต้องให้ความช่วยเหลือ หรือความขัดแย้งระหว่างปีเตอร์และแฮร์รี่ ก็เป็นเรื่องของความรักที่แมรี เจนจะมีต่อใคร ดังนั้น ความขัดแย้งในภาพยนตร์จึงมีผู้หญิงเกี่ยวข้องในเรื่องความรักและความอ่อนแอของผู้หญิงที่ต้องมีผู้มาช่วยเหลือ

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ The Spider-Man จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็นผู้หญิงในเรื่อง จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัว แมรี เจน โดยได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางร่างกาย

หน้าตา เป็นผู้หญิงที่จัดว่าสวยคนหนึ่ง ใบหน้ากลม มีโหนกแก้ม ใบหน้าเป็นกระเล็กน้อย ตากลมโต สีตาสีเขียว จมูกโด่ง ริมฝีปากค่อนข้างอวบอ้อม มีการแต่งหน้าที่ไม่เข้ม เน้นโทนอ่อนเป็นธรรมชาติ แก้มเป็นสีชมพูแบบผู้หญิงมีสุขภาพดี

รูปร่าง ค่อนข้างอวบ แต่ไม่อ้วน หน้าอกมีขนาดใหญ่ เอวและสะโพกใหญ่ แต่ก็จัดว่ามีความสมส่วน มีส่วนสูงประมาณ 168 – 170 เซนติเมตร ผิวขาวอมชมพู

ผม มีระดับความยาวที่ปรกต้นคอ ในระดับไหล่ ผลสีน้ำตาลแดงเข้ม พบการรวบผลในขณะทำงาน ไปเที่ยวข้างนอกบางครั้ง ไม่จัดแต่งทรงผมด้วยเครื่องสำอาง หรือเครื่องประดับอื่นใด

การแต่งกาย แต่งกายด้วยชุดเสื้อผ้าธรรมดา ไม่เน้นตามสมัยนิยมมากนัก อาทิ ชุดเสื้อกระโปรงติดกัน ลายดอก มีเสื้อคลุมยาวๆ ทับ เสื้อยืด มีเสื้อคลุมแบบมีฮู้ดทับ กางเกงยีนส์ กระโปรงสั้น เสื้อกล้าม โทนสีเรียบๆ ไม่ฉูดฉาด แต่เมื่อออกงาน พบการใส่ชุดก็เฝ้าแบบจีน ผ้าข้างยาว ตกแต่งด้วยดอกไม้ดอกโตบนศีรษะ

การตกแต่งร่างกาย พบการใส่สร้อยคอสั้นเล็กๆ มีจี้เล็กๆ ประดับ สร้อยข้อมือบางๆ ไม่เน้นการตกแต่งร่างกายแบบรุงรัง

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

แมรี เจน เป็นผู้หญิงที่ไม่ชอบการมีปากมีเสียงกับใคร ค่อนข้างเกรงใจคนรอบข้าง ใส่ใจในความรู้สึกของผู้อื่น จึงไม่กล้าพูดความจริงออกมา อายในปมด้อยของตน โดยปกติแมรี เจน มีภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่ดูหรู เข้าถึงยาก มีบุคลิกที่สง่างามเหมือนเจ้าหญิง แต่เมื่อถูกพบว่า โดยแท้จริงแล้วเธอไม่ได้เป็นดังที่คนอื่นคิด ต้องทำงานพิเศษเพื่อเลี้ยงดูตัวเอง จึงทำให้ต้องปิดบังเป็นความลับ มีบุคลิกภาพของการเป็นผู้หญิงที่ร่าเริง แจ่มใส ไม่ได้ถูกผู้อื่น เข้าใจในจิตใจผู้อื่นได้เป็นอย่างดี เป็นผู้มีความอยากรู้อยากเห็นในตัวตนของ Spider – Man และเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในความคิดของตนเอง

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

มีบทบาทของการเป็นผู้หญิงที่ถูกกระทำ จากความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ เป็นผู้ถูกดึงเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของการแย่งชิงระหว่างตัวละครชาย เช่น เป็นตัวประกันของ ก๊อบลิน ต้องให้ Spider – Man ช่วยเหลือ จึงมีบทบาทของการเป็นผู้รอความช่วยเหลือช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ มีบทบาทของผู้หญิงที่ต้องอยู่เบื้องหลังผู้ชายอย่างแฮร์รี่ ทั้งในเรื่องการออกงานที่แฮร์รี่ต้องเป็นฝ่ายบริการให้ รวมทั้งมีบทบาทของการเป็นแม่ศรีเรือน คือ มีการทำอาหาร เข้าครัว เพื่อผู้ชายด้วย

สำหรับคุณสมบัติ เป็นผู้หญิงที่มีความสวย จึงเป็นจุดสนใจของผู้ชายหลายๆ คน เนื่องจากเป็นผู้หญิงที่มีรูปร่างอ่อนแอ บอบบาง จึงทำให้เป็นเหยื่อของการต่อรองระหว่างผู้ชายได้โดยง่าย

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

แมรี เจน กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาทางด้านวรรณคดี พร้อมกับมีการทำงานควบคู่ไปด้วย เป็นผู้ต้องเผชิญและเสี่ยงกับอันตรายภายนอกอยู่เสมอ จึงอยู่ในสถานภาพของการเป็นผู้หญิงที่ตกอยู่ในอันตราย ต้องได้รับการช่วยเหลือจากเพศชาย มีความเป็นอยู่ที่ต้องดิ้นรนในการทำงานเลี้ยงตัวเอง จึงให้ภาพของผู้หญิงที่อยู่ตามลำพังในเมืองใหญ่ ไม่มีครอบครัวให้การอุปถัมภ์ จึงต้องพยายามยกระดับตนเองทางสังคม ด้วยการคบกับแฮร์รี่เพื่อนที่มีฐานะร่ำรวย มีหน้ามีตา

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

จากการที่แมรี เจน เป็นผู้หญิงที่ต้องเลี้ยงดูตัวเองตามลำพัง ทำให้ต้องทำงานควบคู่ไปกับการเรียน แต่เนื่องจากในมหาวิทยาลัยมีภาพลักษณ์ของการเป็นผู้หญิง สวย สง่างาม หรรษา เหมาะสมกับแฮร์รี่ ผู้ชายที่คบกันอยู่ในปัจจุบัน เพื่อยกฐานะความเป็นอยู่ของตน แต่จริงๆ แล้ว แมรี เจน ต้องทำงานเลี้ยงตนเอง ผู้ที่พบความจริงข้อนี้คือ ปีเตอร์ เนื่องจากความอายตัวตนของตน ไม่กล้าเปิดเผย จึงทำให้ต้องปกปิดเป็นความลับ และมีการสร้างภาพให้กับตัวเองให้เหนือกว่าผู้หญิง

มีความเชื่อมั่นในความคิดของตนเอง เชื่อในความรู้สึกของตนว่า Spider – Man ก็คือ ปีเตอร์ แต่เนื่องจากปีเตอร์ไม่ยอมรับ ทำให้แมรี เจนต้องเจ็บ เก็บความคิดไว้ในใจ เพื่อรอจับผิดให้มากกว่านี้ เพื่อจะได้ให้ปีเตอร์เปิดเผยกับตนเอง จึงเป็นผู้หญิงที่ให้เกียรติกับความเป็นตัวตนของผู้ชายหรือคนอื่น

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

จากการศึกษา พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงที่ชื่อ แมรี เจน กับสถาบันต่างๆ ดังนี้

(ก) สถาบันการทำงาน

การทำงานของแมรี เจน เป็นแบบงานพิเศษ ได้เป็นรายชั่วโมง จึงไม่ค่อยมั่นคง สามารถเปลี่ยนแปลงไปได้เรื่อยๆ ตามความพึงพอใจของตนเอง มีความอยุ่ที่จะเปิดเผยว่าตนเองทำงานอะไรอยู่ ได้ค่าจ้างเท่าไรต่อวัน ดังนั้น การทำงานของตัวละครหญิงที่ค่อนข้างจะเป็นแบบปิดบังเป็นความลับ ไม่บอกใคร

(ข) สถาบันการศึกษา

พบว่า ตัวละครหญิงกำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ทางด้านวรรณคดี การเขียน มีความเกี่ยวพันในแง่ของการเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเท่านั้น ไม่พบการทำกิจกรรมของตัวละครหญิงในสถาบันการศึกษาแต่อย่างใด

(ค) สถาบันทางสังคม

พบว่า ตัวละครหญิงเป็นเหยื่อของสังคมในแง่ของการถูกกำหนดว่า ตัวละครหญิงนี้เป็นคนรักของ Spider - Man ที่ฝ่ายตัวร้ายต้องเลือกจับเป็นอันดับแรก ตกเป็นเหยื่อในขณะที่ตัวละครหญิงไม่รู้เรื่อง นับเป็นความสัมพันธ์ในแบบที่ตัวละครชายในสังคมเป็นผู้กำหนดให้ (เจ้าของหนังสือพิมพ์)

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์จะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ ชุด Spider - Man และชุดก๊อบลิน

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 2 ประการนี้ได้ 1 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนการปิดบังตัวตน

สัญลักษณ์พิเศษแทนการปิดบังตัวตน

สัญลักษณ์ประเภทนี้ ได้แก่ ชุด Spider - Man และชุดก๊อบลินตัวเขียว เป็นตัวแทนของการปิดบังอำพราง ไม่ให้ผู้อื่นรู้ว่าตนเป็นใคร เพื่อซ่อนตัวจริงจากสังคม เป็นการกั้นไม่ให้ตัวจริงถูกใครล่วงรู้ หรืออีกนัยหนึ่ง คือ การเป็นฮีโร่ที่ต้องโดดเดี่ยว เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของการเป็นฮีโร่ที่มีความลึกลับ หรือการอำพรางตัวตนฝ่ายดี โดยเปิดเผยความชั่วร้ายที่อยู่ภายในตนออกมาผ่านชุดหน้ากาก อุปกรณ์ต่างๆ ที่ปิดบังตนอยู่ (ก๊อบลินตัวเขียว)

ช. มุมมองในการเล่าเรื่อง

มุมมองในการเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Spider – Man มีการเล่าเรื่องในแบบบุคคลที่หนึ่ง (The First – Person Narrator) โดยผ่านการเล่าเรื่องในมุมมองของตัวละครชายที่มีต่อวิถีชีวิตของตน ในการเปลี่ยนแปลงจากการเป็นผู้ชายธรรมดาตามามีพลังพิเศษในตัว รู้ถึงความรู้สึกสับสนในการที่ใช้อำนาจเพื่อผู้อื่น หรือเก็บไว้เพื่อตนเอง ความรู้สึกสับสนลึกที่มีต่อแมรี เจน พบว่าเป็นการใช้มุมมองการเล่าเรื่องบุคคลที่หนึ่ง จากการใช้คำพูด "ฉัน" บอกเล่าความคิด ความรู้สึกของตนออกมา ทำให้เข้าถึงตัวละครชายนี้ได้ง่าย เข้าไปในความรู้สึก แต่จะไม่รู้ถึงความรู้สึกของตัวละครหญิงในเรื่องมากเท่าที่ควร

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Spider – Man พบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงมีลักษณะของการเป็นผู้หญิงในแบบที่ยังถูกจำกัดบทบาทให้เป็นเพียงผู้ถูกกระทำจากตัวละครชาย และสังคมที่ผู้ชายยังเป็นใหญ่อยู่ ถึงแม้ว่าผู้หญิงจะได้รับการศึกษาที่สูงแล้วก็ตาม แต่ก็ยังได้รับบทบาทเป็นแค่เพียงเหยื่อหรือตัวประกันที่ต้องรอความช่วยเหลือเพียงอย่างเดียว ปกป้องตนเองไม่ได้ (จากการร้องขอความช่วยเหลือ) มีบทบาทของการเป็นแม่ศรีเรือน แต่ในขณะเดียวกัน ก็เป็นผู้หญิงที่มีความคิด ความมั่นใจในตัวเอง เชื่อมั่นในความคิด ความรู้สึกของตนว่าทำในสิ่งที่ถูกต้อง กล้าแสดงออกถึงความต้องการของตน แต่ก็มีการทำงานที่ยังไม่มั่นคง ต้องเลี้ยงตัวเอง พึ่งพาตนเอง เนื่องจากไม่ได้อยู่กับครอบครัว พร้อมกับความต้องการยกระดับความเป็นอยู่ของตนให้ดีขึ้น ด้วยการให้ตัวละครชายเป็นตัวช่วย

4.2.20 การวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์เรื่อง Original Sin

ก. โครงเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง Original Sin มีการดำเนินเรื่องราวในแบบการเล่าเรื่องราวเหตุการณ์ที่ผ่านมาโดยตัวละครตัวหนึ่งเป็นผู้เล่าให้อีกตัวละครหนึ่ง (บาทหลวง) ฟัง เป็นการเล่าอดีตที่ผ่านมามาผสมกับความคิดเห็นในปัจจุบันเกี่ยวกับเรื่องที่เล่า โดยเรื่องราวเริ่มที่ ลูอิส วาร์กัส นักธุรกิจชาวคิวบา กำลังเดินทางไปรับเจ้าสาวที่ติดต่อกันทางไปรษณีย์ชาวอเมริกันที่จะมาในวันนี้ชื่อ จูเลีย รัสเซล เพื่อมาแต่งงาน ชีวิตของทั้งคู่มีความสุขกันดี จนกระทั่งวันหนึ่งการตอบจดหมายของจูเลียไปยังพี่สาว ทำให้ลูอิสรู้ความจริงว่า จูเลียคนนี้ไม่ใช่คนเดียวกับคนที่เขาติดต่อทางจดหมายพร้อมกันนั้น จูเลียก็หายตัวไป รวมทั้งเงินสดในธนาคารของเขาก็หายไปเกือบหมด เมื่อได้พบกับนักสืบเอกชนคนหนึ่งชื่อ วอลเตอร์ ดาร์นัส ที่กำลังสืบเรื่องที่จูเลียเป็นฆาตกร ลูอิสจึงคิดตาม หาจ

เลียตัวปลอม (ชื่อจริงคือ บอนนี่) เพื่อแก้แค้นเธอ จนในที่สุดก็พบ แต่ลูอิสก็ให้อภัย พร้อมกับพาจูเลียหนี และดาวนส์ก็พบคนทั้งคู่ ด้วยความกลัวว่าจูเลียจะถูกจับ จึงพลั้งมือยิงดาวนส์ตาย

เหตุการณ์เริ่มวิกฤตมากขึ้น เมื่อจูเลียและลูอิสต้องหลบหนี และลูอิสได้แอบรู้ความจริงว่าดาวนส์นั้นยังไม่ตาย ที่แท้เขาคือคนรักเก่าของจูเลียนั่นเอง และกำลังวางแผนจะฆ่าเขาด้วย เมื่อจูเลียนำกาแฟมาให้ ลูอิสจึงบอกความรู้สึกที่มีต่อจูเลีย และดื่มกาแฟ โดยที่จูเลียห้ามไม่ทัน จึงพาลูอิสหนีการตามล่าของดาวนส์ จนจูเลียต้องพลั้งมือฆ่าดาวนส์ตาย

เหตุการณ์เริ่มคลี่คลายลง ลูอิสปลอดภัย จูเลียถูกจับเป็นนักโทษรอประหาร แต่ในวันประหารชีวิต เธอกลับสลัดตัวกับบาทหลวงผู้ฟังเรื่องราวของจูเลียมาโดยตลอด และหลบหนีไปอยู่กับลูอิส บนเส้นทางแห่งการหลอกลวงที่ลูอิสสามารถยอมรับมันได้

โครงเรื่องของภาพยนตร์เรื่องนี้ ไม่ซับซ้อนมากนัก เป็นการเล่าเรื่องของตัวละครหญิงถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมากับชีวิตของเธอให้ตัวละครชายฟัง เป็นการย้อนอดีตวันเวลาที่ผ่านมาถึงเหตุการณ์มาเป็นนักโทษประหาร และชีวิตในปัจจุบันของตัวละครหญิงด้วย

ข. แก่นความคิด

ภาพยนตร์เรื่อง Original Sin ได้เสนอแก่นความคิดในเรื่องราวของตัณหาหาคะและความรักระหว่างหญิง และชาย ที่ชักนำให้ตกอยู่ในวังวนของการหลอกลวง และการฆาตกรรมทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ โดยผู้หญิงเป็นฝ่ายที่ใช้รูปร่าง หน้าตา และ Sex เป็นกับดักให้ผู้ชายตกหลุมพรางนั้นให้ลุ่มหลงในเสน่ห์ทางเพศอย่างถอนตัวไม่ขึ้น ในภาพยนตร์เรื่องนี้ จูเลียใช้ความสวย มีเสน่ห์ และเรื่องทางเพศเป็นตัวล่อหลอกให้ตัวละครชาย ลูอิส ลุ่มหลงมัวเมาในกิเลสตัณหาอย่างง่ายดาย จนยอมให้ทุกสิ่งทุกอย่าง แม้แต่สิ่งที่เป็นความลับสำหรับเขา เนื่องจากความไว้วางใจ และความเชื่อใจอย่างไม่มีข้อสงสัย ภาพยนตร์เรื่องนี้ จึงได้เสนอแก่นความคิดเรื่องของเสน่ห์หญิงมักนำมาซึ่งอันตรายได้เสมอ

ค. ฉาก

ภาพยนตร์เรื่อง Original Sin มีฉากทั้งหมด 20 ฉาก ประกอบด้วย ถนน ห้องนอน ห้องน้ำ ห้องทานข้าว ห้องนั่งเล่น โบสถ์ ป่า ไร่ ธนาคาร สถานที่ทำงาน โรงงาน เป็นต้น ดังตาราง

ตารางที่ 4.30 ตารางแสดงจำนวนครั้งของฉากที่ปรากฏในภาพยนตร์ เรื่อง Original Sin

ลำดับที่	ฉาก	จำนวนครั้ง
1.	ห้องนอน	12
2.	ถนน	7

3.	โรงแรม	6
4.	บ้าน	5
5.	ร้านอาหาร	4
6.	ธนาคาร	3
7.	ป่า	2
8.	สถานีรถไฟ	2
9.	สถานที่ทำงาน	2
10.	ช่อง	2
11.	บ่อน	2
12.	ท่าเรือ	1
13.	โบสถ์	1
14.	ห้องโถง	1
15.	ไร่	1
16.	โรงละคร	1
17.	โรงงาน	1
18.	ร้านเหล้า	1
19.	เรือ	1
20.	ห้องเก็บของ	1
	รวมทั้งสิ้น	56

จำนวนครั้งของการปรากฏจากเหล่านี้ 56 ครั้ง พบว่าห้องนอนเป็นฉากที่พบมากที่สุด จำนวน 12 ครั้ง รองลงมาคือ ถนน จำนวน 7 ครั้ง และโรงแรม จำนวน 6 ครั้ง ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) ห้องนอน เป็นห้องที่อยู่ในส่วนในสุดของบ้าน มีความเป็นส่วนตัวสูงที่จะไม่ให้ใครเข้ามารบกวน เป็นห้องที่ใช้แสดงออกถึงความเป็นส่วนตัวในบ้านต่างๆ ตั้งแต่การนอนหลับ การพูดคุยระหว่างคู่รัก หรือการมีเพศสัมพันธ์ก็มักเกิดขึ้นภายในห้องนอน ซึ่งเป็นฉากที่พบมากในภาพยนตร์เรื่องนี้ เพื่อแสดงให้เห็นภาพของการลุ่มหลงในตัณหาราคะของตัวละครชายที่มีต่อตัวละครหญิง ตัวละครหญิงจึงใช้การมีเพศสัมพันธ์เป็นอาวุธที่ใช้ต่อรอง หรือการมีอำนาจเหนือผู้ชายได้ที่ห้องนอนนี้

(2) ถนน ถูกนำมาใช้ใน 3 เหตุผล คือ การตามล่าและการถูกตามล่า การแก้แค้น และการค้นหาความจริง พบว่าถนนนั้นถูกใช้โดยตัวละครชายที่มีต่อตัวละครหญิง ทั้งการตามล่าตัวละครหญิง การค้นหาความจริงที่ถูกปกปิดโดยผู้หญิง หรือการที่ตัวละครชายกระทำการแก้แค้นตัวละครหญิง ตัวละครหญิง (จูเลีย) ที่ปรากฏบนถนนจึงมีฐานะของการเป็นผู้ถูกกระทำจากตัวละครชาย

(3) โรงแรม เป็นสถานที่ที่รั้นลับระหว่างคน 2 คน โดยเฉพาะคู่รักที่จะเข้ามาเพื่อการพักผ่อน และหาความสุขส่วนตัว นับว่าโรงแรมจึงเป็นที่เฉพาะและลับตาคนเป็นอย่างดี จากในเรื่อง โรงแรมจึงใช้เป็นสถานที่ที่กบดานจากความผิดของตัวละครชาย - หญิงด้วย

ดังนั้น จากที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่องนี้ พบภาพตัวแทนของผู้หญิงในฐานะของการเป็นผู้ถูกกระทำจากตัวละครชาย (เนื่องจากผู้หญิงได้เป็นฝ่ายกระทำก่อน) ที่กดผู้หญิงให้มีบทบาทแต่ภายในบ้านเท่านั้น และจะปลอดภัย พบว่าเมื่อตัวละครหญิงออกนอกบ้าน จะได้รับการกดดันจากสังคมรอบข้าง และตัวละครชายให้จำยอมทำตามความต้องการของฝ่ายชายเสมอ

ง. ความขัดแย้ง

การวิเคราะห์ความขัดแย้งในเรื่อง Original Sin พบความขัดแย้ง 3 ประการ คือ

(1) ความขัดแย้งระหว่างคนกับคน

ความขัดแย้งระหว่างคนกับคนเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 3 คู่ คือ ลูอิสและจูเลีย ลูอิสและดาวนีส จูเลียและดาวนีส

ลูอิสและจูเลีย มีความขัดแย้งกันในเรื่องความต้องการที่แตกต่างกัน คือ ลูอิสนั้นหลงรักจูเลีย ต้องการจูเลียทั้งร่างกายและจิตใจ ต้องการที่จะครอบครองเป็นของตนเอง ส่วนจูเลียนั้นเพียงต้องการแค่ว่าลูอิสมี และมีความมีอิสระเท่านั้น นอกจากนี้ ลูอิสและจูเลียยังมีความขัดแย้งในเรื่องของการเป็นตัวแทนของคนในโลกอดีต (ลูอิส) และคนในโลกอนาคต (จูเลีย) หมายความว่า ความเป็นชาวคิวบาเหมือนกับการอยู่กับที่ พบเจอแต่เรื่องเดิมๆ ไม่ดิ้นรนแสวงหายืดแต่กรอบประเพณีนิยม แต่จูเลียเป็นชาวอเมริกันที่เปรียบเสมือนโลกกว้างสำหรับลูอิส มีความแปลกใหม่ น่าสนใจที่จะค้นหาจากตัวจูเลีย

ลูอิสและดาวนีส ลูอิสเป็นผู้ชายที่ยึดมั่นในความรักอย่างจริงจัง และการครอบครองผู้หญิงที่ต้องการอย่างแท้จริง ส่วนดาวนีสนั้นเป็นผู้ที่ใช้ผู้หญิงเป็นเพียงเครื่องมือหาผลประโยชน์ส่วนตัวเท่านั้น ดังนั้นการแสดงออกของลูอิสและดาวนีสที่มีต่อจูเลียจึงต่างกัน ลูอิสมี

ความเป็นสุภาพบุรุษ ทุ่มเทความรักและให้ทุกอย่างที่จูเลียต้องการ และเพื่อประโยชน์ต่อตัวเขาด้วย

จูเลียและดาวนัส เป็นความขัดแย้งกันในเรื่องของอุดมการณ์ที่มีความคล้ายคลึงกันเป็นอย่างมาก กล่าวคือ ทั้งจูเลียและดาวนัสต่างก็ต้องการผลประโยชน์จากผู้อื่น ดาวนัสจึงต้องกดดันให้จูเลียฆ่าลูอิสเพื่อให้จูเลียกลับมาหาเขาได้ง่าย แต่เมื่อขัดแย้งกับความคิดของจูเลียที่มีความต้องการแบบเดียวกัน จูเลียจึงไม่ยอมทำตามแผนนั้น ทั้งนี้ก็เพื่อตนเองและความรักที่ลูอิสมีให้เธอ

(2) ความขัดแย้งภายในจิตใจ

ความขัดแย้งภายในจิตใจ เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละคร 2 คน คือ จูเลียและลูอิส

จูเลีย มีความสับสนในใจที่มีต่อความรักและผลประโยชน์ โดยมีความรักที่ให้แก่ลูอิส แต่ต้องถูกความต้องการในแง่ผลประโยชน์ทางการเงินเก็บกดและปิดบังความรักนั้น พบว่าเมื่อจูเลียตัดสินใจใส่ยาพิษในกาแฟให้ลูอิสดื่ม แต่เมื่อลูอิสบอกถึงความในใจที่แท้จริงของตนให้จูเลียฟัง พร้อมรีบดื่มกาแฟจนหมด จูเลียก็เข้าขัดขวาง และรีบพาลูอิสหลบหนีจากดาวนัสที่ตามมาดูเหตุการณ์ว่าจูเลียทำตามแผนหรือไม่

ลูอิส เป็นผู้ที่มีความขัดแย้งภายในจิตใจเป็นอย่างมาก ระหว่างความรักและความเกลียดชังที่มีต่อจูเลีย พบว่าเมื่อลูอิสรู้ว่าถูกจูเลียหลอก ลูอิสโกรธและแค้นมาก ถึงขั้นจะลงมือฆ่าจูเลียให้ตาย แต่เมื่อพบกันจริงๆ และจูเลียพูดความจริงกับเขา ลูอิสที่มีทั้งรักและแค้น ก็พร้อมให้อภัยจูเลียในทุกเรื่อง โดยที่ไม่รู้ว่ากำลังจะถูกจูเลียล่อลวงอีก

(3) ความขัดแย้งกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

พบความขัดแย้งกันระหว่างโลกอันสงบสุขกับโลกของอาชญากรรม คือ โลกที่แวดล้อมตัวลูอิสมีแต่ความสุขสมบูรณ์ ลูอิสมีความพร้อมทั้งรูปร่าง หน้าตา ทรัพย์สินสมบัติ อยู่ในโลกที่พร้อมไปทุกสิ่งทุกอย่าง แต่เมื่อเหตุการณ์นำพาให้เขารู้จักกับจูเลีย และถูกเธอหักหลังทำให้เขาต้องติดตามแก้แค้นบนเส้นทางที่เต็มไปด้วยอันตรายจากเรื่องราวในอดีตของจูเลียที่ซ่อนไว้ เช่น ปัญหาของจูเลียกับอดีตคนรัก ความกร้านและแกร่งเพื่อเอาตัวรอดของจูเลียเอง จนทำให้ลูอิสทนรับแทบไม่ได้ จึงกลายเป็นความขัดแย้งระหว่างตัวตนของเขาเองกับโลกภายนอกที่แวดล้อมจูเลีย ระหว่างความสงบกับอันตรายรอบด้านที่ตัวละครชายต้องเผชิญ หรือแม้แต่จูเลียที่

ก้าวออกจากโลกอาชญากรรมมาอยู่ในโลกอันสงบสุขของลูอิส เธอก็ยังอยู่ไม่ได้ ต้องออกมาโลดแล่นตามเส้นทางของเธอเอง

และยังพบความขัดแย้งระหว่างตัวตนของจูเลียและสังคมที่จูเลียอยู่ จูเลียเป็นชาวอเมริกันที่เข้ามาอยู่ในสังคมของประเทศคิวบา ลักษณะทางนิสัย ภูมิหลัง และวัฒนธรรมของสังคมย่อมต้องแตกต่างกัน จึงทำให้จูเลียไม่เป็นที่ชื่นชอบของเพื่อนๆ ลูอิสเท่าที่ควร พบว่า จูเลียถูกภรรยาของเพื่อนสนิทลูอิสกระแนะกระเหนาะว่าชอบละครประโลมโลก (เป็นการกล่าวหาว่าละครอเมริกันเป็นละครชั้นล่าง) และกระทำการที่ไม่มีใครกล้าทำ เช่น การเดินทั่วโรงละคร ไม่ใช้กิริยาที่ดีตามสายตาของเพื่อนผู้หญิงคนอื่น

จากความขัดแย้งที่ผ่านมา พบว่าเป็นความขัดแย้งที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวละครหญิง เนื่องจากเป็นสาเหตุของการเกิดเรื่องราวทั้งหมด มีส่วนในแง่ของการเป็นผู้เข้ามากดดันตัวละครชายเพื่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกันขึ้น และมีส่วนที่ขัดแย้งกับสภาพของสังคมที่ตัวละครหญิงเข้ามาใช้ชีวิตอยู่ด้วย

จ. ตัวละคร

ในการวิเคราะห์ตัวละครในภาพยนตร์ Original Sin จะทำการวิเคราะห์เฉพาะตัวละครหลักที่เป็นผู้หญิงในเรื่อง จึงได้ทำการวิเคราะห์เฉพาะตัว จูเลีย โดยได้ทำการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

(1) ลักษณะทางร่างกาย

หน้าตา จัดว่าเป็นผู้หญิงที่สวยงามคนหนึ่ง ใบหน้ากลมค่อนข้างอวบ ตาเล็ก เรียว มีสีดำสีฟ้า คิ้วเรียวยาวสีน้ำตาล จมูกโด่ง ปากอวบอิม พบการแต่งหน้าอยู่เสมอ

รูปร่าง ค่อนข้างอวบ แต่ไม่อ้วน หรืออาจเรียกได้ว่า หุ่นดี มีหน้าอกที่ใหญ่ เอวเล็ก สะโพกใหญ่ มีความสูงประมาณ 170 เซนติเมตรขึ้นไป และมีผิวขาว

ผม ผมมีระดับความยาวมากเลยกลางหลังไป เป็นลอนเหมือนผมตัด และมีสีดำสนิท พบการจัดแต่งทรงผมให้ดูดี มีความสง่างามอยู่เสมอ มีการรวบผมขึ้นสูงในบางส่วน และปล่อยผมอีกส่วนหนึ่งให้ยาวลงลงมา หรือรวบผมขึ้นสูงไปหมด และมีการประดับผมด้วยดอกไม้

การแต่งกาย จะเป็นการแต่งกายด้วยชุดเสื้อกระโปรงติดกัน โดยเสื้อจะเป็นแบบเสื้อคอระบายลูกไม้ มีเชือกรัดด้านหน้าแบบผูก คอกว้างเน้นเนินอก รัดลำตัว บางครั้งมีการใส่เสื้อคลุมเมื่อออกไปข้างนอก ส่วนกระโปรงจะมีขนาดความยาวที่กรอมเท้า และกรุยกราย จับจีบด้านหลัง โทนสีที่ใช้จะเป็นสีขาว สีเหลืองทอง สีดำ สีน้ำตาล ชมพูม่วง ซึ่งจัดเป็นการแต่งกายของผู้หญิงที่มีฐานะ รูปแบบการแต่งกายจึงค่อนข้างจะหรูหรา ดูเด่นกว่าผู้อื่นในเรื่อง

การตกแต่งร่างกาย พบการใส่เครื่องประดับชิ้นเล็กๆ เช่น สร้อยคอเส้นบางๆ มีจี้เล็กๆ ห้อย หรือสร้อยหินสีแดงติดคอ เข้าคู่กับต่างหู อาภรณ์ ต่างหูของห้อยสั้นๆ หรือติดใบหู กำไลเงินขนาดใหญ่ และมีการใส่แหวนแต่งงานด้วย เมื่อออกงานจะใส่ถุงมือตามสีของเสื้อผ้า และมีการใส่ถุงน่องรัดโคนขาตามสีเสื้อผ้าด้วย

(2) ลักษณะทางบุคลิกภาพ

จูเลีย เป็นผู้หญิงที่มีบุคลิกภาพที่สง่างาม นิ่ง เดินตัวตรง ค่อยๆ เดิน ไม่รีบร้อน ดูเป็นผู้หญิงที่ต้องได้รับการปกป้องจากผู้ชายเสมอ มีความขี้ขลาด และเซ็กซี่ มีเสน่ห์อยู่ในตัวสูง มีสายตาที่เต็มไปด้วยพลังทางเพศสูง ใช้เสน่ห์ทางเพศของตนเพื่อผลประโยชน์ที่จะได้รับจากผู้ชาย ปิดบังความรู้สึกได้มิดชิดในขณะที่เผชิญกับอันตราย ไม่ให้ใครรู้ว่าตนเองกำลังหวาดกลัว จึงเป็นผู้หญิงที่มีความกล้าแกร่ง และกล้าต่อการใช้ชีวิตเพื่อให้ตัวเองอยู่รอดจากสังคม แต่พ่ายแพ้ผู้ชายในเรื่องของพลังกำลัง จึงพบว่าจูเลียมักถูกคุกคามจากการใช้กำลังของผู้ชายเสมอ เช่น การคุกคามทางเพศ หรือทางร่างกาย เป็นต้น

(3) บทบาทและคุณสมบัติของตัวละครหญิง

บทบาทของจูเลีย มีลักษณะของการเป็นผู้หญิงที่ต้องเอาชีวิตรอดอยู่ในสังคม สามารถทำได้ทุกอย่างทุกอย่างเพื่อตนเอง มักเห็นภาพการถูกกระทำจากผู้ชาย ทั้งจากการถูกคุกคามทางเพศ เช่น ใช้ร่างกายเป็นเครื่องตอบแทนเมื่อตัวละครชาย (ลูอิส) โกงไฟ และผู้เล่นคนอื่นๆ รู้ หรือการถูกคุกคามทางร่างกาย เช่น การถูกลูอิส หรือดาวนส์ทำร้าย (สาเหตุจากความโกรธแค้น) ใช้ร่างกายเพื่อการตอบสนองทางเพศของตัวละครชาย ให้บทบาทของผู้หญิงที่ต้องได้รับผลกระทบจากการกระทำของตนเอง (ถูกจับเป็นนักโทษประหาร) ทั้งๆ ที่มีตัวละครชายเป็นผู้เริ่มต้น คือ ยิงดาวนส์ตาย (ลูอิสเป็นผู้ยิงคนแรก และจูเลียยิงซ้ำ แต่ลูอิสไม่ถูกจับ) จึงมีบทบาทของการเป็นฆาตกร นอกจากนี้ยังมีบทบาทของการเป็นภรรยาของตัวละครชายด้วย

มีคุณสมบัติของผู้หญิงที่ชอบอยู่โดดเดี่ยว อยู่บนเส้นทางที่มีแต่ความอันตราย ใช้ความสวยเป็นอาวุธล่อลวงผู้ชายเพื่อผลประโยชน์ของตน จะพบว่าจูเลียไม่สามารถเดินร่วมทางกับตัวละครชายที่มีความแตกต่างจากเธอ เช่น ลูอิสที่มีลักษณะของผู้รักความสงบ มีอาชีพสุจริต ซึ่งต่างจากจูเลียที่อยู่ในโลกของการหลอกลวงเพื่อให้ได้เงินมา แต่ก็พบว่าในที่สุดลูอิสก็สามารถปรับตัวให้เข้ากับจูเลียได้ในที่สุด และดาวนส์ คนรักเก่าของจูเลียก็ตาย เนื่องจากมีความคิดหรือการกระทำที่ขัดแย้งกันกับเธอ

(4) สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิง

จูเลีย มีสถานภาพของการเป็นอาชญากรของประเทศ พบว่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นทั้งหมดเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นมาแล้ว และตัวละครหญิงที่ชื่อจูเลียเป็นผู้ที่กำลังเล่าเหตุการณ์ที่ผ่านมาให้ตัวละครชายตัวหนึ่งฟังในขณะที่ถูกจำคุกรอการประหารต่อไป จูเลียจึงมีสถานภาพของการกระทำผิด และกำลังจะโดนประหารฐานฆ่าคนตาย จึงเป็นฝ่ายถูกกระทำจากสังคม ทั้งๆ ที่เธอทำไปก็เพื่อปกป้องสามีของตน (ลูอิส) และสามีของตนก็เป็นผู้ลงมือยิงเป็นคนแรก แต่ไม่ถูกจับและสุดท้ายจูเลียสามารถหนีไปได้ จึงกลายเป็นนักโทษแหกคุกไปในที่สุด

(5) ความคิดและพฤติกรรมของตัวละครหญิง

เนื่องจากเป็นผู้หญิงที่ต้องการมีชีวิตอยู่รอดในสังคมได้ จูเลียจึงต้องทำทุกอย่างตามสัญชาตญาณของตนเพื่อให้อยู่รอดได้ เช่น การโอนอ่อนผ่อนตาม ตามความรู้สึก หรือการกระทำของตัวละครชาย การหลอกลวงผู้อื่น เพราะตระหนักดีว่าตนไม่สามารถสู้แรงผู้ชายได้ หรือรู้ว่าลูอิสไม่สามารถที่จะฆ่าตนได้ จึงหลอกใช้ความรักที่ลูอิสมีเป็นตัวขวางกั้นไม่ให้ลูอิสทำร้ายตนโดยใช้ Sex เป็นตัวล่อ เป็นผู้ที่รู้ตนดีว่าเป็นคนสวย มีเสน่ห์ทางเพศสูง จึงใช้ประโยชน์จากร่างกายตนเพื่อหาผลประโยชน์ เช่น ใช้การมีเพศสัมพันธ์ให้ลูอิสหลงรัก และยอมให้ทุกสิ่งทุกอย่างแก่เธอ แม้แต่ความลับสุดยอด และจูเลียก็หักหลังลูอิสในที่สุด

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงกับสถาบันต่างๆ

จากการศึกษา พบความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครหญิงที่ชื่อ จูเลีย กับสถาบันต่างๆ ดังนี้

(ก) สถาบันกฎหมาย

จูเลียกับสถาบันนี้มีความเกี่ยวพันกันในแง่ของการเป็นนักโทษประหารที่กระทำความผิดฐานฆ่าคนตาย และกำลังจะถูกประหารในเวลาต่อมา แต่พบว่าเมื่อภายหลังหนีรอดไปได้ จูเลียจึงกลายเป็นผู้ที่ต้องถูกทางการใช้กฎหมายในการจับกุม รวมทั้งเกี่ยวพันในเรื่องของการเล่นการพนันที่ใช้วิธีการโกงร่วมกับลูอิสด้วย

(ข) สถาบันครอบครัว

นับว่ามีความสัมพันธ์กับสถาบันครอบครัวในแง่ของการแต่งงานมีสามี แต่ยังไม่มีการผูกพันกับการอยู่รวมกลุ่มเป็นครอบครัว จะเห็นว่าจูเลียอยู่กับลูอิสได้ไม่นาน ก็ทรยศเขา หนีไปและไม่พบการอยู่ร่วมกับครอบครัว พ่อ แม่ พี่น้อง แต่อย่างไรก็ตามดำเนินชีวิตด้วยตัวของตัวเอง

(ค) สถาบันทางสังคม

มีความสัมพันธ์กับสังคม ในฐานะของการเป็นผู้ถูกระทำจากคนในสังคม กล่าวคือ เป็นผู้ที่ต้องใช้ร่างกายของตนเพื่อให้ได้ตามที่ตนต้องการ หรือผู้อื่นต้องการ จากการที่ลูอิสโกงการพนัน (ตามที่จูเลียสอน) จูเลียกลับกลายเป็นผู้ที่ต้องใช้ร่างกายแลกกับการที่ลูอิสไม่ต้องการทำร้ายร่างกายจนตาย เป็นผู้หญิงที่ต้องทนรับแรงกดดันจากตัวละครหญิงด้วยกันเองในสังคมของชาวคิวบา เนื่องจากการไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนรอบข้างของลูอิสบางคน จึงถูกกระหน่ำกระหน่ำในรสนิยมของจูเลีย คือ การชมชอบละครอเมริกันที่ทำให้เพื่อนชาวคิวบาของลูอิสไม่ชอบ รวมทั้งลักษณะนิสัยของจูเลียที่ไม่ต้องชะตาอีกด้วย อาจกล่าวได้ว่า จูเลียไม่ได้รับการยอมรับจากสังคมที่อยู่รอบข้างของลูอิส

(ง) สถาบันศาสนา

จูเลียมีความเกี่ยวข้องกับศาสนาในฐานะของการเป็นผู้ร้องทุกข์ผ่านตัวแทนของพระเจ้า โดยการเล่าเรื่องราวในอดีตที่ผ่านมาในเชิงของการขอความเห็นใจ ซึ่งบาทหลวงเป็นผู้รับฟังคำสารภาพผิดจากจูเลีย และเห็นใจในชะตากรรมของจูเลีย จึงทำหน้าที่ตัวแทนของพระเจ้าเป็นผู้ให้อภัยจูเลียด้วยการช่วยให้จูเลียหลบหนีไปตามความปรารถนาของตน นั่นคือ หนีไปหาลูอิส

จ. สัญลักษณ์พิเศษ

ภาพยนตร์จะมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายให้กับเรื่อง ซึ่งภาพยนตร์เรื่องนี้ได้มีการใช้สัญลักษณ์พิเศษ คือ แหวน และหีบเดินทาง

จากการศึกษาสามารถจำแนกการเป็นตัวแทนของสัญลักษณ์พิเศษทั้ง 2 ประการนี้ได้ 2 ประเภท คือ สัญลักษณ์พิเศษแทนความรู้สึก และสัญลักษณ์พิเศษแทนตัวตนของคน

(1) สัญลักษณ์พิเศษแทนความรู้สึก

สัญลักษณ์ประเภทนี้ ได้แก่ แหวน นับเป็นตัวแทนที่แสดงถึงความรัก ความซื่อสัตย์ระหว่างหญิงและชาย พบว่าการแต่งงานระหว่างลูอิส และจูเลียได้ใช้แหวนแต่งงานเป็นตัวเชื่อมความรู้สึกของความรักความซื่อสัตย์ที่จะมีให้กัน แต่เมื่อจูเลียหนีไปได้ทิ้งแหวนไว้ แทนการตัดขาดความสัมพันธ์ต่อกัน และเมื่อลูอิสยอมรับและให้อภัยจูเลียก็ได้ให้แหวนจูเลียอีกครั้ง

(2) สัญลักษณ์พิเศษแทนตัวตนของคน

สัญลักษณ์ประเภทนี้ ได้แก่ หีบเดินทาง เป็นที่เก็บซ่อนตัวตนที่แท้จริงของจูเลียไว้ไม่ให้ใครรู้ว่าแท้จริงในใจแล้วจูเลียเป็นใครกันแน่ เนื่องจากจูเลีย (บอนนี่) ไม่ใช่จูเลีย รัสเซล ที่แท้จริง เธอจึงไม่เปิดหีบเดินทางให้ใครเห็นแม้แต่ตัวเอง แต่เมื่อลูอิสรู้ความจริงว่าเป็นจูเลียตัว

ปลอม ได้มีการใช้สัญลักษณ์บอกถึงตัวตนของจูเลียปลอมด้วยการปิดทึบเส้นทางดู ในที่สุดก็ได้รู้ตัวตนที่แท้จริงของจูเลีย

ข. มุมมองในการเล่าเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง Original Sin มีมุมมองในการเล่าเรื่องในมุมมองของบุคคลที่หนึ่ง (The First – Person Narrator) เป็นการเล่าเรื่องโดยตัวละครหญิงที่ชื่อ จูเลีย เป็นผู้เล่าถึงเรื่องราวที่ผ่านมาให้ตัวละครชาย (บาทหลวง) ฟัง ถึงเรื่องราวที่ผ่านมาที่เป็นความผิดบาปที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตัวเอง ทำให้ทราบถึงมุมมองของผู้หญิงที่มีต่อตนเอง และบุคคลใกล้ชิด ความรู้สึก ในการเลือกตัดสินใจที่ผิดพลาดไป ได้รู้ถึงตัวตนที่แท้จริงของตัวละครจากการเล่าเรื่องผ่านเหตุการณ์ที่ผ่านมา ในที่นี้ ตัวละครหญิงเป็นผู้เล่าเรื่อง แต่ได้เข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเอง และลูอิสเป็นอย่างดี เพราะเป็นผู้ชายที่อยู่ใกล้ชิดกับความรู้สึกของตัวละครหญิงมากที่สุด จึงมีความเป็นอัตวิสัย คือ แสดงถึงความรู้สึกของตนเองที่มีต่อตนเอง ผู้อื่น และคนรอบข้าง มากกว่าตัวละครอื่น ดังนั้น จึงได้พบสาเหตุของการกระทำของตัวละครหญิงที่ทำให้เกิดเรื่องราวต่างๆ นี้ขึ้นมา

จากการศึกษาภาพยนตร์เรื่อง Original Sin พบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงในเรื่องมีลักษณะของการเป็นผู้หญิงแบบที่ยังคงความเป็นผู้หญิงที่ถูกกระทำ (Passive) ทั้งจากผู้ชาย และสังคม ตั้งแต่การแต่งกาย บทบาทของตัวละครที่มีอยู่แต่ภายในบ้านเป็นส่วนใหญ่ และเป็นเรื่องราวเกี่ยวข้องกับทางเพศที่ตัวละครหญิงให้เป็นตัวหลอกล่อผู้ชายให้อยู่ในความลุ่มหลง หรือเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำที่มีผู้ชายเป็นผู้เริ่มต้น คือ ถูกจับกุมในข้อหาฆ่าคนตาย ทั้งๆ ที่จำเป็นทำเพื่อปกป้องตนและผู้ชายที่รัก สถานภาพทางสังคมของตัวละครหญิงจึงอยู่ในฐานะของนักโทษของสังคม ถึงแม้ในที่สุดจะหนีพ้นจากการถูกจับกุมไปได้ แต่การใช้ชีวิตได้แปรเปลี่ยนไปเป็นผู้กระทำผิดในสังคม ดังนั้น ผู้หญิงที่ไม่ทำตามบทบาทของสังคม คือ การเป็นภรรยาที่ดี จะถูกสังคมลดบทบาทลงไปให้เองอย่างตั้งใจอีกด้วย

4.2.21 ผลจากการวิเคราะห์ภาพยนตร์อเมริกัน

จากการวิเคราะห์การเล่าเรื่องของภาพยนตร์อเมริกันทั้ง 20 เรื่อง ประกอบด้วยตัวละครหญิงที่นำมาใช้วิเคราะห์ภาพตัวแทนมีทั้งหมด 27 ตัว ได้แก่ บริดเจต (Bridget Jones' Diary), เพจ และแองเจล่า (Heartbreaker), เอมิลี่ (Amelie), เลนี (Life or Something Like It), คริสติน่า คอร์ทนีย์ และเจน (The Sweetest Thing), เมลานี (Sweet Home Alabama), อลิซ (Resident Evil), ดีแลน นาทาลี อเล็กซ์ และเมติสัน (Charlie's Angel 2), เบเวอร์ลี (Riding in Cars with Boys), มีอา (The Princess Diaries), ราเชล (The Ring), เมลานี (Ghost of Mars), แคลซี่ (Murder by Numbers), ริต้า (I am Sam), มารี (The Bourne Identity), มีอา และเลดี้ตี (The Fast & Furious), อเล็กซ์ (8 Miles), รีเบคก้า (The Core), แมรี เจน (Spider-Man) และ จูเลีย (The Original Sin) ดังนั้น การวิเคราะห์ภาพยนตร์ทั้ง 20 เรื่อง พบว่า

4.2.21.1 โครงเรื่อง

พบว่าโครงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวละครหญิงที่เป็นตัวละครสนับสนุนจะมีการดำเนินเรื่องราวไปตามสถานการณ์ เปิดเรื่องด้วยปมปัญหาส่วนตัว เช่น ความอ้วน ความต้องการประสบความสำเร็จในการทำงาน การแสวงหาความรักแท้ การค้นหาความจริง ซึ่งตัวละครหญิงต้องพบเจอกับอุปสรรค และต้องฟันฝ่า แก้ไขปมปัญหานั้นให้ได้ด้วยตนเอง ผู้ชายเป็นเพียงผู้คอยทำตามในสิ่งที่ตัวละครหญิงต้องการเท่านั้น และก็ทำให้เรื่องคลี่คลายลงแบบพบกับความสุข ค้นพบตัวตนและความต้องการ

สำหรับโครงเรื่องแบบการแสวงหาความต้องการที่แท้จริง ตัวตน ความยุติธรรมนั้นจะปรากฏภาพตัวละครหญิงที่เป็นทั้งตัวละครหญิงหลัก และตัวละครหญิงสนับสนุน กล่าวคือถึงแม้ว่าโครงเรื่องเหล่านี้จะเน้นไปที่บทบาทของตัวละครชายเป็นสำคัญ ตัวละครหญิงสนับสนุนก็มีบทบาทเด่นในการให้ความช่วยเหลือ หรือเป็นผู้นำเรียกร้องความยุติธรรมให้กับผู้ชายได้ เช่น ริต้า (I am Sam) แม้เรื่องจะเน้นที่บทบาทของการเป็นพ่อปัญญาอ่อนที่รักลูก แต่บทบาทของริต้าก็เข้ามาเป็นคนช่วยให้แซมสมหวัง ถึงแม้ว่าจะไม่สำเร็จตามต้องการก็ตาม

ดังนั้น ได้สะท้อนให้เห็นว่า ตัวละครหญิงในภาพยนตร์อเมริกัน ถึงแม้จะได้รับการวางอันดับความสำคัญไว้ที่จุดใด ต่างก็มีส่วนสำคัญในการปรากฏตัวแทบทุกเรื่อง มีส่วนแสดงความสามารถของผู้หญิงที่เทียบเท่าผู้ชาย ถ้าแสดงความคิดเห็น ไม่เก็บงำหรือเก็บกดความต้องการของตน

4.2.21.2 แก่นความคิด

โดยแก่นความคิดในภาพยนตร์อเมริกัน พบว่ามี 6 ลักษณะ คือ

1) ความพอใจในตัวตนของตน

คือ การยอมรับในสิ่งที่ตนมีหรือเป็นอยู่ แสวงหาความสุขที่พอเหมาะสำหรับชีวิต ไม่มีใครที่สมบูรณ์แบบในชีวิต แต่ควรพยายามเสนอจุดเด่นของตน เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เช่น บริดเจต (Bridget Jones's Diary) ค้นพบว่า ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองให้ผอม (กายภาพ) จึงจะเป็นที่ดึงดูดใจชาย แต่ควรพัฒนาทางด้านความรู้ความสามารถของตนจะดีกว่า (บุคลิกลักษณะ)

2) การใช้อำนาจจัดการกับผู้ชาย

พบว่า ผู้หญิงในภาพยนตร์อเมริกัน สามารถใช้ประโยชน์จากผู้ชายให้ได้ ในสิ่งที่ต้องการผ่านความรัก ความเสน่หา เพศสัมพันธ์ที่มีต่อตัวละครหญิง โดยตัวละครหญิงจะใช้การมีเพศสัมพันธ์เป็นตัวควบคุมผู้ชาย หรือใช้ผู้ชายเป็นบันไดก้าวไปสู่ความสำเร็จ

3) ความเป็นเพื่อนและครอบครัว

จะพบภาพของครอบครัวในภาพยนตร์อเมริกันในลักษณะที่ประปราย โดนตัวละครหญิงจะให้การดูแลเอาใจใส่คนในครอบครัว แต่จะเป็นเพียงช่วงวันอาทิตย์หรือเทศกาลส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องราวที่เน้นมิตรภาพระหว่างเพื่อน เนื่องจากการพักอาศัยอยู่ตามลำพัง เพื่อนได้กลายเป็นครอบครัวสำคัญของผู้หญิงไป

4) การเลือกดำเนินชีวิต

แก่นความคิดนี้จะปรากฏอยู่ในโครงเรื่องที่มีตัวละครหญิงหลักและตัวละครหญิงสนับสนุน ต่างก็มีจุดหมายเดียวกัน คือ การไปให้ถึงจุดหมายของตน แต่อาจจะต่างกันตรงทางที่เลือกเดิน จะพบว่าตัวละครหญิงหลักจะพยายามผลักดันและใช้ความสามารถของตนสำหรับตัวละครหญิงสนับสนุน จะใช้เส้นทางเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ในการไปให้ถึงจุดหมาย

5) การแสวงหาความจริง

เป็นการสืบค้นปัญหาของผู้อื่น เพื่อคลี่คลายปมในใจของตัวละครหญิง สะท้อนให้เห็นถึงความสับสนในใจ ความต้องการปลดปล่อยทุกสิ่งออกจากใจตัวเอง เพื่อให้ตนมีอิสระอย่างแท้จริง โดยจะพบแก่นความคิดแบบนี้ในภาพยนตร์ที่ปรากฏภาพของตัวละครที่เป็นตัวละครหลักที่พยายามแก้ไขปัญหาให้กับผู้อื่น

6) ความรักระหว่างหญิง - ชาย

โดยพบว่า เป็นความรักระหว่างตัวละครหญิงและชาย ที่ใช้ความรักเพศสัมพันธ์เป็นสื่อกลางในการแสดงออกถึงความรู้สึก เป็นความรักที่แสดงออกตามความเป็นหญิงและชายของสังคม ไม่มีภาพของการรักร่วมเพศแต่อย่างใด

4.2.21.3 ฉาก

1) ฉากในพื้นที่สาธารณะ ฉากที่พบมากจะเป็นฉากสถานที่ทำงาน ผับ และห้องถนน โดยสถานที่ทำงานได้ให้ความหมายถึงการประกอบอาชีพตามความรู้ความสามารถ เป็นกลไกหนึ่งในระบบทุนนิยมที่มีการแบ่งงานกันทำระหว่างหญิงและชายอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งผู้หญิงก็ได้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของระบบนั้นๆ ด้วย และมีตำแหน่งหน้าที่การงานที่นับหน้าถือตา และมีชื่อเสียง ผู้คนในสังคมให้ความช่วยเหลือ เช่น สถานที่ทำงานในสถานีโทรทัศน์ เลนี้มีหน้าที่เป็นผู้ประกาศข่าวซึ่งแพร่ภาพไปทั่วประเทศ การเข้าถึงคนเป็นวงกว้างอย่างโทรทัศน์ ย่อมต้องสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้ประกาศข่าว เพราะมีทั้งภาพและเสียงประกอบตามความเป็นจริง

สำหรับฉากผับ เป็นพื้นที่สาธารณะที่เปิดโอกาสให้คนในสังคมที่อาจจะรู้จักหรือไม่รู้จักมาพบกัน มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน สะท้อนถึงความเหงา ความต้องการความรักของคนในชุมชนเมือง เพราะเป็นสถานที่ที่ตัวละครหญิงยึดครองใน 2 โอกาส คือ ผ่อนคลายความตึงเครียด และหาคนรัก และฉากถนน แสดงถึงการเดินทางของตัวละครด้วยเหตุผลที่แตกต่างกันออกไป คือ แสวงหาความรัก เช่น การวิ่งและเดินของบริดเจต การแสวงหาความสำเร็จ การแสวงหาความสุข ความจริง และตัวตน

นอกจากนี้ ยังพบฉากที่ไม่ได้อยู่บนโลก เช่น อวกาศ และแกนโลก ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ผู้หญิงได้เข้าไปมีส่วน เพื่อทำการแก้ไขปัญหาอีกด้วย

2) ฉากในพื้นที่ส่วนตัว คือ ห้องนั่งเล่น ห้องนอน ซึ่งเป็นฉากที่พบมาก แสดงให้เห็นถึงความต้องการอยู่อย่างลำพัง ไม่ต้องการการรบกวน เป็นพื้นที่ส่วนตัวที่อยากจะทำอะไรก็ได้ จะพบว่า ตัวละครหญิงจะใช้ห้องนั่งเล่นในจุดประสงค์หลายประการ คือ ดื่มน้ำเพื่อนฝูง คนรัก พักผ่อน ทำธุระส่วนตัว การมีเพศสัมพันธ์ และขบคิดแก้ปัญหา เป็นต้น และห้องนอนเปรียบเสมือนพื้นที่ที่ต้องการให้มีคนภายนอกเข้ามาอยู่ยาม จึงพบถึงความลึกซึ้งที่ต้องแสวงหาตัวตนที่แท้จริงจากผู้หญิง

4.2.21.4 ความขัดแย้ง

พบความขัดแย้งใน 2 ประการ คือ ความขัดแย้งในหน้าที่การงาน และความขัดแย้งเกี่ยวกับความต้องการ

1) ความขัดแย้งในหน้าที่การงาน

เกิดขึ้นระหว่างตัวละครหญิงสนับสนุนและตัวละครชาย โดยตัวละครหญิงต้องการความสำเร็จในหน้าที่การงาน เพราะความเป็นตัวเอง แต่ผู้ชายจะใช้อำนาจที่เหนือกว่าเพื่อควบคุมผู้หญิงโดยผ่านสื่อกลาง เช่น จากภาพยนตร์เรื่อง Life or Something Like It เลื่อนถูกจำกัดความเป็นตัวของตัวเอง โดยบท (Script) และกล้องของตัวละครชาย เป็นต้น

2) ความขัดแย้งเกี่ยวกับความต้องการ

เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับตัวละครหญิงและตัวละครชาย เช่น ความต้องการที่จะมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ความต้องการความมั่นคง การเอาชนะ ความสำเร็จ ซึ่งทำให้เกิดการขัดแย้งกันในเชิงความคิด ความรู้สึกที่ผู้หญิงต้องการ แต่ผู้ชายไม่สามารถจะยอมให้ได้ และพบความขัดแย้งกันระหว่างตัวละครหญิงกับหญิงที่เหตุผลไม่ลงรอยกัน คือ ต่างฝ่ายต่างมีความต้องการส่วนตน และต้องต่อสู้ เพื่อมิให้อีกฝ่ายสมปรารถนา

4.2.21.5 ตัวละคร

สำหรับตัวละครหญิงในภาพยนตร์อเมริกัน จะพบว่า มีลักษณะเด่นที่เห็นได้ชัด 2 ประการ คือ อาชีพการงาน ความสัมพันธ์ในเชิงเพศ และความสัมพันธ์กับสังคม

1) ในด้านอาชีพการงานนั้น พบว่าผู้หญิงทุกเรื่องประกอบอาชีพในเชิงวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ซึ่งเคยจำกัดตัวเองของผู้ชายเท่านั้น ผู้หญิงได้เข้ามายึดครองมากขึ้น ได้แก่ ทนายความ ตำรวจ นักสืบ นักขี้นยานอวกาศ และนักการเมือง และยังพบการประกอบอาชีพของผู้หญิงที่เป็นของผู้ชายหรือเปลี่ยนไปจากเดิม ได้แก่ นักต้มตุ๋น และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย อาชีพที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะด้าน ได้แก่ ดีไซน์เนอร์ นักข่าว ผู้ประกาศข่าว และ A.E. และอาชีพที่แสดงความเป็นหญิง ได้แก่ พนักงานไนบาร์ นางแบบ และเจ้าหญิง

ซึ่งทำให้พบว่าตัวละครหญิงในภาพยนตร์อเมริกัน ได้รับบทบาทที่หลากหลายไปจากเดิม โดยเห็นถึงบทบาทใหญ่ที่ผู้หญิงไม่เคยทำมาก่อน และจะปรากฏเป็นอาชีพของตัวละครหญิงหลักด้วย สำหรับตัวละครหญิงสนับสนุนจะพบว่า มีการประกอบอาชีพในแบบดั้งเดิมหรือแสดงความเป็นหญิง หรือไม่พบการประกอบอาชีพแต่อย่างใด

2) ความสัมพันธ์ในเชิงเพศ

จะพบความสัมพันธ์ที่ดำเนินไปตามสภาวะของตน คือ เพศหญิงและเพศชายมีความรักที่ถูกต้องตามแบบของสังคม ไม่จำเป็นที่จะคบเพศชายในฐานะคนรักเพียงอย่างเดียว จะพบความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อน หนายความ - ลูกความ ผู้ให้การช่วยเหลือ - ผู้รับการช่วยเหลือ ตำรวจ - ผู้ร้าย ผู้ต้มตุ๋น - ผู้ถูกต้มตุ๋น เป็นต้น ซึ่งจะพบว่าความสัมพันธ์แบบนี้ ผู้หญิงที่เป็นตัวละครหญิงจะมีบทบาทมากที่สุด

3) ความสัมพันธ์กับสังคม

พบการเข้าไปมีส่วนร่วมกับสังคมส่วนรวม โดยผ่านสถาบันต่างๆ เช่น สถาบันการเมืองการปกครอง สถาบันศาสนา สถาบันการทำงาน โดยผู้หญิงจะเข้าไปมีส่วนหลักสำคัญในการดำเนินการตามกลไกของแต่ละสถาบัน แม้กระทั่งการเป็นผู้นำในสถาบันนั้นๆ ซึ่งมีส่วนในการสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถของผู้หญิง การเปิดโอกาสกว้างของสังคมที่มีต่อเพศหญิงและการยอมรับในการมีตัวตนที่สำคัญของผู้หญิง

ดังนั้น ได้ทำการจำแนกภาพตัวแทนของผู้หญิงในภาพยนตร์อเมริกันตามคุณลักษณะที่ได้จากการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ลักษณะ ดังตาราง

ตารางที่ 4.31 ตารางแสดงภาพตัวแทนของผู้หญิงในภาพยนตร์อเมริกัน

ผู้หญิงสมัยใหม่	ผู้หญิงยุคหลังสมัยใหม่
ตัวละครหญิงที่พบ ได้แก่	ตัวละครหญิงที่พบ ได้แก่
- เพจ (Heartbreaker)	- เลนี่ (Life or Something Like It)
- เอมีลี (Amelie)	- คริสติน่า คอร์ทนีย์ และเจน (The Sweetest Thing)
- เบเวอร์ลี (Riding in Cars with Boys)	- เมลานี (Sweet Home Alabama)
- มีอา (The Princess Diaries)	- อลิซ (Resident Evil)
- มีอา และเลดี้ (The Fast & Furious),	- ดีแลน นาทาลี อเล็กซ์ และเมดิสัน (Charlie's Angel 2)
- อเล็กซ์ (8 Miles)	- ราเชล (The Ring)
- แมรี่ เจน (Spider-Man)	- เมลานี (Ghost of Mars)
	- แคสซี่ (Murder by Numbers)
	- ริต้า (I am Sam)
	- มารี (The Bourne Identity)

<p>มีคุณลักษณะ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีการศึกษาสูง 2. มีการทำงานมั่นคง ทำงานนอกบ้าน มีรายได้สูง เป็นงานที่ไม่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัว แต่ประสบความสำเร็จ อาชีพพนักงานบาร์ เป็นต้น 3. หากประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน เรื่องของครอบครัวก็จะล้มเหลวจึงต้องอยู่ในภาวะของการเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง หากเลือกการมีครอบครัว จะต้องละทิ้งการทำงานไป 4. มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับรูปร่าง ไม่ตามกระแสนิยม 5. รูปร่าง หน้าตาดี กระจกกระจ่าง อยู่ในวัย 20 – 30 ปี 6. มีความมั่นใจในตัวเองทั้งการเดิน การนั่ง พฤติกรรมต่างๆ 7. รู้จักพูด หันคน ไม่ตกเป็นเหยื่อโดยง่าย ปลดเปลื้องตนเองจากภาวะการถูกกดขี่จากผู้ชาย 8. กล้าที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองให้ทันตามยุคสมัย 9. มีบทบาทของการต่อสู้ด้วยกำลังสมอง 10. ยังต้องการได้รับการปกป้องจากผู้ชายอยู่บ้าง ถึงแม้จะดูแลตัวเองได้อย่างดี 	<p>- รีเบคก้า (The Core) - จูเลีย (The Original Sin)</p> <p>มีคุณลักษณะ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีการศึกษาสูง 2. มีการทำงานมั่นคง ทำงานนอกบ้าน ต้องใช้ความสามารถส่วนตัว และมีความเสี่ยงสูง เช่น นักสืบ FBI นักต้มตุ๋น หรือนักพนัน เป็นต้น 3. เลือกหน้าที่การงานและมิตรภาพระหว่างเพื่อนมากกว่าครอบครัว 4. มีการแต่งกายที่เป็นตัวของตัวเอง 5. รูปร่างหน้าตาดี อยู่ในวัย 20 – 30 ปี 6. แสดงให้เห็นถึงความมั่นใจในตัวเอง กล้าที่จะกระทำการต่างๆ ได้ด้วยตัวเอง 7. ไม่มีบทบาทของการตกเป็นเหยื่อ ดูแลตัวเองได้ ไม่ต้องพึ่งพาใคร 8. มีการพัฒนาประสิทธิภาพของตนเองอยู่เสมอ 9. มีบทบาทของการต่อสู้ทั้งทางกายและทางสมอง 10. ยกเลิกค่านิยมที่ผู้หญิงต้องได้รับการปกป้องจากผู้ชาย ผู้หญิงก็สามารถเป็นฝ่ายดูแลและปกป้องผู้ชายจากอันตรายได้เช่นกัน
---	---

11. เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือผู้ชาย	11. ผู้หญิงไม่จำเป็นต้องเป็นคนดีเสมอไป เป็นคนเลว ทำความผิดต่อสังคม และผู้อื่นได้อย่างไม่หวาดเกรงกฎระเบียบของสังคม (ผู้ชาย)
12. ยึดหลักความเสมอภาคในการดำรงชีวิต	12. ยึดความคิดและความต้องการของตนเองในการดำเนินชีวิต
13. เชื่อมั่นในศักยภาพของตน เชื่อในสิ่งที่พิสูจน์แล้วด้วยตนเอง	13. เชื่อมั่นในศักยภาพของตนเอง
14. ฉาบฉวย มีความรักที่ไม่จริงจังยั่งยืน ต้องพึ่งพาตนเอง ทำให้เกิดความเหงา ยึดความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก	14. กล้าที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง โดยเฉพาะเรื่องเพศได้อย่างไม่ปิดบัง
15. มุ่งมั่นที่จะทำตามความปรารถนาหรือความฝันของตนให้เป็นจริง โดยไม่เลือกวิธี	15. มีความคิดเป็นของตนเอง ไม่อิงกับความเชื่อหรือค่านิยมแบบเดิมๆ
16. เป็นจุดศูนย์กลางของเรื่องราวที่เกิดขึ้น	16. ไม่จำเป็นที่จะเป็นจุดศูนย์กลางของเรื่อง

จากตาราง สามารถอธิบายภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ได้ ดังนี้

ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่

ภาพยนตร์อเมริกันได้นำเสนอภาพตัวแทนของผู้หญิงที่มีความหลากหลายในด้านต่างๆ คือ ลักษณะทางกายภาพ ผู้หญิงจะมีรูปร่างหน้าตาดี อยู่ในวัยหนุ่ม-สาว แสดงถึงความกระฉับกระเฉงอยู่เสมอ มีการแต่งกายตามความเหมาะสมกับรูปร่าง ไม่เน้นความสวยงาม นิยมการตกแต่งด้วยเครื่องประดับ เพื่อเสริมความสวยงาม

ลักษณะทางบุคลิกภาพ พบการทำงานที่มั่นคง มีรายได้ดี เป็นงานที่ไม่จำเป็นต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัว เช่น พนักงานบาร์ เป็นต้น การทำงานจะต้องพบปะกับผู้คน ผู้หญิงจึงมีลักษณะของความมั่นใจในตัวเอง ทั้งการเดิน นั่ง หรือกิริยาท่าทางต่างๆ แต่จะพบอาการลังเล ไม่มั่นใจในตัวละครหญิงบางตัว รู้จักพูด ทักคน พยายามที่จะปลดเปลื้องตนเองจากภาวะการถูกกดขี่จากผู้ชาย แสวงหาความก้าวหน้า และสิ่งที่ดีกว่าให้กับชีวิต และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองอยู่เสมอ โดยมีผู้ชายอยู่เบื้องหลังที่ให้การสนับสนุนด้วย

บทบาทและสถานภาพที่พบ จะเป็นบทบาทของการให้ความช่วยเหลือตัวละครชาย เป็นผู้ถูกช่วยเหลือ การอยู่ในระหว่างการเรียนรู้การเป็นผู้นำ การเป็นนักเรียน นักศึกษา ที่แสดงถึงการ

พัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถอยู่เสมอ และมีความมุ่งมั่นที่จะทำตามความปรารถนาของตนให้เป็นผลสำเร็จ

ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่

สำหรับผู้หญิงยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodern Women) เป็นผู้หญิงที่ยืนอยู่ในระบบทุนนิยม ที่เน้นเรื่องของการแข่งขันกันทำระหว่างชายและหญิง ทั้งการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยี การศึกษา หรือวิถีการดำเนินชีวิต ได้สร้างให้ผู้หญิงลักษณะนี้มีความเป็นตัวของตัวเองสูง มีความมั่นใจในตนเองในการกระทำสิ่งต่างๆ อาทิ มีการดำเนินชีวิตที่ต้องเสี่ยงกับอันตรายมากขึ้นในแง่ของการประกอบอาชีพ ซึ่งเลือกที่จะประกอบอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถทั้งทางร่างกายและทางสมองควบคู่กันไป เช่น การเป็นนักสืบ นักต้มตุ๋น ทนายความ ตำรวจ นักชกขยานอวกาศ เป็นต้น จึงพบว่ามีการพัฒนาประสิทธิภาพของตนเองอยู่เสมอ ไม่จำเป็นต้องได้รับการปกป้องจากผู้ชาย ผู้หญิงก็สามารถเป็นฝ่ายดูแลและปกป้องผู้ชายจากอันตรายได้เช่นกัน

นอกจากนี้ บทบาทของผู้หญิงไม่จำเป็นต้องได้รับบทเป็นคนดีเสมอไป สามารถเป็นคนเลว ทำความผิดต่อสังคม และผู้อื่นได้อย่างไม่หวาดเกรงกฎระเบียบของสังคม (ผู้ชาย) ทำตามใจตนเอง ปฏิเสธกฎเกณฑ์ของสังคมทั้งปวง ยิ่งห้ามเหมือนยิ่งเป็นสิ่งยั่วยุ ยิ่งผู้หญิงหลังสมัยใหม่นี้ปฏิเสธมากเท่าไร ยิ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นตัวของตัวเองสูง ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย ผู้หญิงกล้าที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง โดยเฉพาะเรื่องเพศได้อย่างไม่ปิดบัง สามารถสร้างความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายได้หลายคน โดยไม่รู้สึกละอาย และไม่สนใจกับความเชื่อหรือค่านิยมแบบเก่าๆ ของสังคม กระทำตามที่ตัวเองเห็นว่าเหมาะสม หรือเพื่อผลประโยชน์ของตัวเอง สร้างอำนาจเป็นของตัวเองที่จะจัดการหรือควบคุมผู้ชายให้อยู่ภายใต้อำนาจ สามารถกระทำตามได้โดยไม่รู้ว่าเป็นเครื่องมือของผู้หญิง เช่น จูเลีย (The Original Sin) ใช้เส้นทางการเพศเป็นตัวจัดการหรือควบคุมลูอิสให้ยอมเซ็นมอบอำนาจในการเบิกเงินในธนาคารให้โดยไม่รู้เบื้องหลังของจูเลีย

4.2.21.6 สัญลักษณ์พิเศษ

สัญลักษณ์พิเศษที่ปรากฏบ่อยครั้งในภาพยนตร์อเมริกัน จะเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมาย 4 ประการ คือ

1) การยอมรับ

ซึ่งใช้แทนการยอมรับในตัวแทน คือ การยอมรับความเป็นจริงของชีวิตว่า บางสิ่งบางอย่างก็สามารถฝัน การกระทำหรือชะตาชีวิตได้ และการยอมรับการเลือกดำเนินชีวิตตามความต้องการของตน สัญลักษณ์ประเภทนี้ เช่น หีบ เวที เมือง Alabama เป็นต้น

2) ความมีอิสระ

สัญลักษณ์ที่ใช้แทน เช่น รถยนต์ ให้ความหมายของการมีเสรีภาพในการดำเนินชีวิต ฟังพาตัวเอง เลือกลองผิดลองถูกได้ด้วยตัวเอง โดยไม่มีใครมาจำกัดบทบาท หรือความคิด

3) ความเป็นชาย

สัญลักษณ์พิเศษ คือ ปืน ให้ความหมายว่า คือ การมีบทบาทที่เท่าเทียมกันกับผู้ชาย แสดงบทบาททางเพศได้ โดยไม่ต้องคำนึงถึงสังคม เปิดกว้างและยอมรับ ความหลากหลายของ "อัตลักษณ์" มากขึ้น

4) การหลีกเลี่ยง

สัญลักษณ์พิเศษ เช่น บุหรี่ เหล้า ใช้เป็นสิ่งที่พาผู้คน ออกจากโลกของความเป็นจริงในขณะ สืบให้เห็นถึงพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกับผู้ชายในด้านลักษณะอาการ คือ การดื่มเหล้า และสูบบุหรี่

4.2.21.7 มุมมองในการเล่าเรื่อง

โดยจะพบว่ามุมมองในการเล่าเรื่องนี้ จะพบใน 2 ลักษณะ คือ

1) มุมมองจากบุคคลที่หนึ่ง

โดยจะเป็นมุมมองที่มองโดยผ่านสายตาของตัวละครหญิงที่เป็นตัวละครหลักในการมองตัวเอง มองผู้อื่นและสื่อความหมายออกมา จะพบว่าการเล่าเรื่องแบบมุมมองนี้ ผู้หญิงจะมีความสำคัญ และเป็นจุดศูนย์กลางของเรื่องราว

2) มุมมองพหุสูตร

เป็นมุมมองที่เป็นกลาง มองทุกตัวละคร พบว่าภาพยนตร์ที่มีตัวละครหญิงเป็นตัวละครหญิงหลัก จะเห็นทุกการกระทำของตัวละคร แต่จะเน้นที่บทบาทของตัวละครหญิง

หลักในด้านการแสดงออก และความคิด สำหรับตัวละครหญิงสนับสนุนจะถูกมองในลักษณะของการเป็นตัวเสริม ผู้ให้ความช่วยเหลือ และการเป็นตัวอย่างให้กับผู้ชาย

3) มุมมองจากบุคคลที่สาม

จะเป็นมุมมองของตัวละครชาย ที่มองตัวละครหญิงหลัก และมองตัวเอง ซึ่งทั้ง 2 ฝ่ายต่างมีความเกี่ยวข้องกัน พบว่า ตัวละครหญิงหลักถูกมองในเบื้องต้นในเชิงลบ แต่เมื่อเรื่องราวดำเนินไปเรื่อยๆ ก็จะมีการมองในเชิงบวกต่อมา

โดยสรุปแล้ว ภาพตัวแทนของผู้หญิงในภาพยนตร์อเมริกัน แบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ กล่าวคือ ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่จะปรากฏภาพของผู้หญิงในลักษณะของการเป็นทั้งตัวละครหญิงหลักและตัวละครหญิงสนับสนุน แต่จะแตกต่างกันไปตามบทบาท และความสำคัญในเรื่อง โดยส่วนมากจะเป็นตัวละครหญิงหลัก โดยพบว่าผู้หญิงสมัยใหม่จะอยู่ในวัยหนุ่มสาว อายุ 20 – 30 ปี รูปร่างหน้าตาดี มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับรูปร่าง ไม่ตามกระแสนิยม เน้นทรวดทรงบ้างใช้เครื่องประดับตกแต่งร่างกายเพื่อความสวยงาม แสดงออกถึงความมั่นใจในตนเองด้วยลักษณะทางกายภาพ แต่ภายในใจยังพบอาการลังเล การขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ในด้านอาชีพการงาน มีอาชีพที่แสดงถึงความเป็นหญิง เช่น พนักงานร้าน นางแบบ และไม่ประกอบอาชีพ พบการทำงานที่มั่นคง รายได้ดีถึงระดับสูง เข้าไปอยู่ในสภาวะของการต้องเลือกระหว่างงานและครอบครัว

ลักษณะทางบุคลิกภาพ พบว่ากล้าที่จะเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ มีภาพของการเป็นผู้หญิงที่มั่นใจ เป็นตัวของตัวเอง แต่ก็พบภาพของการต้องได้รับความคุ้มครองปกป้องจากผู้ชาย มุ่งมั่นที่จะทำตามความปรารถนา หรือความฝันให้เป็นจริงโดยไม่เลือกวิถี

ความสัมพันธ์ในทางสังคม พบว่ามีการเข้าไปเกี่ยวข้องหรือเป็นส่วนหนึ่งกับสถาบันทางสังคม แต่ยังไม่ถึงกับการเป็นผู้นำ มีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นต่อที่ชุมชน และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมในสิ่งที่ตนเองเห็นว่าสมควร (ผ่านการพิจารณาแล้ว)

สำหรับภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ จะปรากฏภาพของผู้หญิงในลักษณะของการเป็นตัวละครหลักมากกว่า จะพบว่าเป็นตัวละครสนับสนุนเพียง 3 เรื่อง โดยพบว่าผู้หญิงหลังยุคสมัยใหม่จะอยู่ในวัยหนุ่มสาว อายุ 20 – 30 ปี รูปร่างหน้าตาดี มีการแต่งกายที่เป็นตัวของตัวเอง และสอดคล้องกับรสนิยมความชอบของตัวเอง แสดงออกถึงความมั่นใจ และการแสดงออกทางกายภาพ ประกอบอาชีพที่มั่นคง รายได้สูง ต้องใช้ความสามารถส่วนตัว และมี

ความเสียงสูง เช่น นักสืบ ตำรวจ เป็นต้น เลือคนหน้าที่การงานและมิตรภาพระหว่างเพื่อนมากกว่าครอบครัว

ความสัมพันธ์ในทางสังคมพบว่า เกี่ยวพันกับสถาบันต่างๆ ในสังคมอย่างเต็มที่ แสดงถึงการเข้าไปแทรกซึมการเปลี่ยนแปลงการยึดถือระบบชายเป็นใหญ่ให้เบาบางลงไป ให้ตนเองมีตัวตนในสังคม มิใช่คนอื่นในสังคม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเปรียบเทียบภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน

จากการวิเคราะห์ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน พบว่าภาพตัวแทนของผู้หญิงจะพบได้ใน 2 ลักษณะ คือ ภาพผู้หญิงสมัยใหม่ (Modernity) และภาพผู้หญิงหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) ดังรายละเอียด คือ

5.1 ลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่

ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ ได้ถูกพบทั้งในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน โดยได้แสดงให้เห็นถึงลักษณะต่อไปนี้

5.1.1 ลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบของการเล่าเรื่องในภาพยนตร์ไทย ได้พบลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ โดยแบ่งเป็น 5 ประการ คือ

5.1.1.1 รูปลักษณ์ภายนอก

โดยจะพบจากลักษณะทางกายภาพ คือ

1) รูปร่างหน้าตา

ผู้หญิงสมัยใหม่จะมีหน้าตาที่จัดว่าดี จนถึงระดับสวย มีการใช้เครื่องสำอาง ตกแต่งใบหน้าแบบเป็นธรรมชาติ มีรูปร่างที่สมส่วนค่อนข้างไปทางผอมบาง แสดงการยึดถือค่านิยมในการบริโภคสินค้าจำพวกความสวยความงามเพื่อส่งเสริมเสน่ห์ทางเพศ และเป็นบันไดให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จได้โดยง่าย

2) การแต่งกาย

พบการแต่งกายที่เรียบง่าย ไม่หวือหวา เน้นการสวมใส่เสื้อผ้าที่สบาย ล้าลอง และมีความคล่องตัว ไม่เปิดเผยเนื้อตัว หรือเน้นทรวดทรงมากนัก เลือกเสื้อผ้าที่ไม่ตาม

กระแสนิยม เหมาะสมกับสถานการณ์ หรือสถานที่ มีการใช้เครื่องประดับตกแต่งร่างกาย เพื่อความสวยงามและเป็นเสน่ห์ดึงดูดเพศตรงข้าม

3) กิริยาท่าทาง การแสดงออก

กิริยาท่าทาง การแสดงออก ได้แก่ การแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งเป็นผลมาจากความคิด ความเชื่อที่ผู้หญิงมีอยู่ในตัวเอง โดยจะแสดงออกผ่านทางใบหน้า แววตา การกระทำ จะมีลักษณะดังนี้ คือ

3.1) การแสดงออกผ่านทางใบหน้า แววตา

แสดงสีหน้าที่มุ่งมั่น แต่ในใจแฝงไว้ซึ่งความรู้สึกกังวลไม่แน่ใจว่าสิ่งที่จะทำนั้นจะได้รับผลเช่นไร พบว่าผู้หญิงสมัยใหม่มีความมั่นใจในตัวเอง แต่ก็พบถึงอาการลังเลเมื่อจะทำการตัดสินใจในบางเรื่อง เห็นได้จากการแสดงสีหน้าในอาการคิ้วขมวด ย่นริมฝีปาก หรือการใช้เวลาในการคิดนาน แต่หากได้รับฟังคำแนะนำจากผู้อื่น โดยเฉพาะผู้ชาย จะมีส่วนทำให้การตัดสินใจง่ายมากขึ้น พบว่าหากฟังเรื่องราวใดๆ ก็ตามจากผู้อื่นแล้วจะเริ่มเกิดความลังเลในใจว่าจะเชื่อหรือไม่เชื่อ แต่ในใจจะพบว่ามีความโอนเอียงไปทางเชื่อในสิ่งที่ผู้อื่นบอกมากกว่าจะเชื่อในตนเอง จึงทำให้พบถึงการตัดสินใจที่ผิดพลาดด้วย จึงทำให้ผู้หญิงในขณะนี้ มีแนวโน้มที่จะเชื่อในความคิดเห็นของผู้ชาย เช่น แว่ว (แอบ...คนข้างบ้าน) ที่เชื่อในสิ่งที่ตำรวจพูดกับฮ็อต และมีความคิดเห็นคล้อยตาม

3.2) การแสดงออกผ่านการกระทำ

มีลักษณะของการพูดและทำก่อนคิดให้ดี จึงทำให้เห็นถึงการเป็นผู้หญิงที่มีความจริงใจ คิดอย่างไรก็พูดอย่างนั้น ไม่เสแสร้ง และพบถึงความก้าวร้าว เช่น การเป็นผู้หญิงปากจัด ซึ่งผู้หญิงจะใช้เป็นอำนาจในการจัดการกับผู้ชายให้ยอมในชั่วขณะเท่านั้น ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเต็มที่ พบภาพของการเกาะแขนฝ่ายชายเพียงฝ่ายเดียว แสดงให้เห็นถึงความต้องการการเป็นเจ้าของเพศชาย ยึดเพศชายเป็นที่มั่นคงทางจิตใจของตน เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับตนเองอีกทาง ลักษณะการเชื่อเชิญ ส่งให้ภาพของผู้หญิงเป็นผู้ที่มั่นใจในตนเองทั้งด้านร่างกาย จิตใจ กล้าแสดงความต้องการทางเพศได้อย่างไม่ปิดบัง หรือเขินอาย สามารถเลือกมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายในสถานที่ที่ไม่เป็นที่ส่วนตัว เช่น ห้องทำงาน ดึกร้าง ในรถ หรือน้ำตก เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป ผู้หญิงสมัยใหม่มีการตัดสินใจด้วยตัวของตัวเอง โดยมีจุดมุ่งหมายในใจ แต่ก็จะประยุกต์ความคิดเห็นของคนรอบข้างมาปรับใช้ด้วย เพื่อทำตามความปรารถนาของตน บางครั้งพบความผิดพลาด แต่บางครั้งก็ประสบความสำเร็จ แต่ผู้หญิงในลักษณะนี้ไม่ต้องการ

ความผิดหวัง จึงทำให้เกิดพฤติกรรมที่มุ่งหวัง คือ ทำทุกวิถีทางเพื่อให้ตนประสบความสำเร็จตามความต้องการของตนเอง ต้องการทั้งความถูกต้อง และความยุติธรรมให้กับตนเอง แสดงอาการไม่พึงพอใจให้เห็นอย่างเด่นชัด เมื่อไม่ได้ในสิ่งที่ต้องการ จึงพบความพยายามอย่างแรงกล้าที่จะเรียกร้องให้ตนได้รับความยุติธรรม เช่น การตัดสินใจเข้าร่วมการประชุม เพราะมีสาเหตุจากการไม่ได้รับความเป็นธรรมต่อตน หรือรส (ความรักครั้งสุดท้าย) ได้ถูกกดดันจากสังคมรอบข้าง จนทำให้เลือกทางออก คือ ความตายให้กับตัวเอง ดังนั้นการตัดสินใจของผู้หญิงในการกระทำสิ่งต่างๆ มาจากแรงผลักดันของสังคม และความปรารถนาของตนเองเป็นสำคัญ หรือการได้รับแรงกดดันจากเพศชาย ทำให้ต้องหาทางระบายออก ตัวละครบางตัวจึงต้องแหวกกรอบโดยการกระทำในสิ่งที่สังคม (สิ่งที่เพศชายบอกว่าเป็นเรื่องที่ไม่ดี) เช่น การเล่นห่วยเถื่อน เป็นทางออกให้ตนได้รับความพึงพอใจหรือสร้างคุณค่าเทียบเท่ากับตัวเอง กล่าวคือ ไม่ได้เป็นความสุขที่จริงแท้ เป็นเพียงความสุขชั่วคราวช่วยยามที่แผ่วไว้ด้วยความทุกข์

5.1.1.2 ลักษณะทางความคิด และพฤติกรรม

มีความมั่นใจในตนเอง แต่จะพบว่าแสดงท่าทางนั้นๆ เพื่อปกปิดความอ่อนแอของตนเอง มีความอยากรู้ อยากเห็นที่จะทดลอง โดยเฉพาะเรื่องลึกลับที่สร้างความตื่นเต้นให้กับตนเอง แต่บางครั้งต้องมีบุคคลอื่นๆ ในกลุ่มกระทำร่วมกันด้วย เข้าใจกับสภาพความเป็นจริงของสังคมว่า สังคมต้องการให้คนในสังคมเป็นเช่นไร ถึงแม้ว่าผู้หญิงจะมีการแสดงออกที่ขัดแย้งกับสิ่งที่สังคมมองว่าเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง จึงไม่ได้รับการยอมรับ และมองว่าผู้หญิงแสดงตนเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม จึงลงโทษด้วยการตีตราว่าเป็นผู้กระทำผิดจากสิ่งที่ตั้งถาม ทำให้ผู้หญิงต้องแสดงออกถึงความเป็นตัวของตัวเองในเชิงก้าวร้าวแบบแอบซ่อน ลงโทษผู้ชาย (สร้างกฎเกณฑ์ทางสังคม) ด้วยการเข้าไปยึดอำนาจในที่ทางของผู้ชายแบบซึมเข้าไป เช่น เบนโบว์ ถึงแม้ภายนอกจะดูอ่อนโยน แต่ในความเป็นจริงได้สร้างความปั่นป่วนให้เกิดขึ้นในสถานที่ที่ผู้ชายใช้อำนาจของตน คือ ห้องชมรม ซึ่งการกระทำนี้กระทำผ่านตัวกลาง คือ การใช้โทรศัพท์ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ปกปิดความเป็นตัวของตัวเอง ทำให้ไม่สามารถรู้ได้ว่าอีกฝ่ายเป็นใคร เป็นต้น

สามารถสรุปถึงความคิดและพฤติกรรมออกเป็นลักษณะต่อไปนี้

- 1) ความเป็นตัวของตัวเอง มีลักษณะของการกล้าคิด กล้าแสดงออกต่อสังคม เข้าใจถึงความต้องการของตน และสามารถตอบสนองความต้องการนั้นๆ ได้ แต่ยังคงพบว่าผู้หญิงยังต้องพึ่งพิงผู้ชายทางด้านจิตใจ เนื่องจากผู้หญิงในลักษณะนี้ จะดูกล้าแข็ง พบความโดดเดี่ยว ความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อนน้อย จึงแสวงหาความสัมพันธ์ฉันท์คนรักแทน

2) ยอมรับการเปลี่ยนแปลง สังคมมีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนไปตาม กระแสโลกอยู่เสมอ ผู้หญิงจึงควรพัฒนาตนให้ตามให้ทันไปด้วย เพื่อไม่ให้ถูกมองว่าเป็นบุคคลล้า หลัง ซึ่งสังคมได้เคยกำหนดและคาดหวังผู้หญิงว่าต้องเป็นผู้เดินตามหลังผู้ชายมากกว่า หาก ผู้หญิงต้องการการมีอำนาจเหนือหรือเทียบเท่า ก็จำเป็นที่จะต้องปรับปรุงตนเองให้ทันกับการ เปลี่ยนไปของโลกให้ได้

3) มีความยุติธรรม ไม่ชอบการเอาวัดเอาเปรียบจากใคร ต้องการความเป็น ธรรมจากสังคม และพยายามต่อสู้ให้ตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่สามารถออกสู่สังคมได้อย่าง ภาคภูมิ ความยุติธรรมในสังคมจะช่วยถ่วงดุลอำนาจของเพศหนึ่งที่มีเหนืออีกเพศหนึ่ง นับเป็นจุด เริ่มของการสร้างความยิ่งใหญ่ให้ตนเองของผู้หญิง

4) แสดงบทบาทข้ามเพศได้ แต่เดิมสังคมได้กำหนดและคาดหวังให้ผู้หญิง ต้องแสดงบทบาทหน้าที่ตามเพศของตนเอง จึงจะมีคุณค่าในตัวเอง เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไป ผู้หญิงทำงานนอกบ้านมากขึ้น บทบาทของผู้หญิงเพิ่มมากขึ้น เริ่มมีอิสระดูแลตัวเองได้ จึงไม่ จำเป็นต้องพึ่งพาผู้ชายทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อความอยู่รอด มีความสามารถที่จะเลี้ยงดูลูกได้โดย ลำพัง โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้ชายอีกต่อไป สามารถแสดงบทบาทของการเป็นได้ทั้งแม่และพ่อ แสดง ให้เห็นถึงความพยายามถ่วงดุลอำนาจในสังคมของเพศชายให้ลดลง

5) ออกสู่พื้นที่สาธารณะ (Public Space) มากขึ้น ไม่ถูกกำหนดให้อยู่ในที่ ในทางของตนเอง แต่พบภาพของการออกสู่สังคม เพื่อพบปะผู้คนในสังคมมากขึ้น อาทิ สถานที่ ทำงาน ซึ่งเป็นสถานที่แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงมีพื้นที่อยู่ในสังคม มีบทบาทในระบบเศรษฐกิจหรือใน ครัว เพื่อพบปะทำความรู้จักกับบุคคลที่ไม่รู้จัก แสดงให้เห็นถึงการกล้าแสดงออก และความ เชื่อมั่นในตัวเองที่มีมากขึ้น

6) แสวงหาความเท่าเทียมทางเพศ ไม่ยอมตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้ชาย จะพบภาพของการไม่ดำเนินไปตามการกำหนดของผู้ชาย เช่น ผู้หญิงหม้ายต้องอยู่ในที่ในทางของ ตนเอง การหย่า คือ การสิ้นสุดของการมีความรัก หากผู้หญิงไม่ปฏิบัติตาม จะถูกมองว่าเป็นตัว สร้างปัญหาให้กับผู้ชาย ไม่สามารถเริ่มใหม่กับใครได้ แต่พบว่าผู้หญิงก็ยังไม่ยอมแพ้ที่จะต่อสู้ เพื่อ ยืนอยู่ในสังคมได้อย่างภาคภูมิ

5.1.1.3 ค่านิยม

1) ค่านิยมต่อตนเอง

ยึดหลักการดำเนินชีวิตตามที่สังคมมองว่าเป็นเรื่องที่ถูกต้อง ถึงแม้ว่าจะมี ลักษณะของความคิดที่เป็นตัวของตัวเอง แต่จะให้การประนีประนอมระหว่างสังคม และตนเอง

กลายเป็นความคิดของตนเองผสมผสานกับความคิดของผู้อื่นควบคู่กันไปด้วย มีลักษณะของการกระทำที่ต้องการทำให้ผู้อื่นมีความสุข เช่น อ้อม (สังหรณ์) ปราบปรามให้คนที่รักพบกับความสำเร็จ โดยแสดงออกด้วยการให้คำแนะนำอย่างจริงใจ

เนื่องจากใช้ความคิดของตนและจากสังคมมาผสมผสานกันเพื่อเป็นที่ยึดถือ มองตนเองว่ามีความสามารถ และศักยภาพพอที่จะกระทำสิ่งต่างๆ เอง ทำให้ผู้หญิงลักษณะนี้จะใช้ความคิดของตนเป็นหลักสำคัญด้วยในการพิจารณาสิ่งต่างๆ จึงทำให้เห็นถึงการพึ่งพาตัวเองได้ ไม่ต้องการให้ใครมาเป็นผู้นำอย่างแท้จริง ต้องทำด้วยตัวเองก่อน แสดงถึงการมีความพยายาม ดิ้นรนเพื่อตนเอง หากทำไม่ได้จึงจะขอความช่วยเหลือในลำดับต่อมา

2) ค่านิยมต่อครอบครัว หรือความรัก

ผู้หญิงในลักษณะนี้นิยมความรักระหว่างชายและหญิง และยอมรับสนิยมทางเพศที่ผิดแปลกไปจากที่สังคมต้องการและตัดสินว่าเป็นเรื่องที่ยอมรับไม่ได้ เช่น ความรักระหว่างหญิง-หญิง ชาย-ชาย ไม่ปฏิเสธสนิยมทางเพศของตนเอง สามารถยอมรับได้ แต่จะไม่แสดงออกให้บุคคลภายนอกรู้ถึงความผิดแปลกนี้ได้ (เป็นเรื่องที่สังคมยังมองว่าเป็นเรื่องผิดปกติ) ต้องการหาความรัก ความสัมพันธ์ที่แท้จริงระหว่างหนุ่มสาว ได้รับการช่วยเหลือทางอารมณ์ได้โดยง่าย มักใช้ความรุนแรงกระตุ้นความต้องการ ครอบครัวไม่ได้มีส่วนในการสร้างความรักหรือเป็นที่ยึดเหนี่ยวให้กับผู้หญิง ผู้หญิงมักจะคิดและเลือกที่จะสร้างความรักให้กับตนเอง

นอกจากนี้พบลักษณะของการพึ่งพาตัวเอง ไม่พึ่งพิงใคร รักความอิสระเสรี พบภาพของการอยู่ตามลำพังด้วยตัวเองในบ้านหรืออพาร์ทเมนต์ มีเพื่อนน้อย ชอบอยู่อย่างสันโดษ เนื่องจากผู้หญิงต้องทำงานนอกบ้านมากขึ้น เพื่อความสะดวกสบายในการใช้ชีวิต จึงจำเป็นต้องเลี้ยงและอาศัยตัวเองเป็นสำคัญ จึงทำให้ภาพของครอบครัว เป็นเพียงส่วนเลี้ยวห่างๆ หรือมองไม่เห็นในภาพยนตร์ไทยที่มีผู้หญิงสมัยใหม่ปรากฏอยู่

5.1.1.4 ความสัมพันธ์เชิงสังคม

โดยจะพบความสัมพันธ์เชิงสังคมกับภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในลักษณะดังต่อไปนี้

1) ปฏิสัมพันธ์กับสังคม

การมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม คือ การที่ผู้หญิงได้เข้ามามีส่วนในสังคมระดับใด โดยจะพิจารณาจากความเชื่อมต่อ (Connection) กับสังคม บทบาทสถานภาพ และคุณสมบัติอื่นๆ ของตัวละคร

พบว่าผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยอยู่ในยุคปัจจุบันที่มีความก้าวหน้า ทางด้านการศึกษา เทคโนโลยี ทำให้พบว่าผู้หญิงสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน ได้โดยได้รับผลกระทบน้อย พบการใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารเพิ่มเติมกับ คนในสังคม เช่น E-Mail หรือ Internet ระดับการติดต่อกับสังคมจึงเข้าถึงได้ง่ายขึ้น นอกเหนือจาก การพบปะกันตามสถานที่รวมคนในสังคม เช่น ผับ บาร์ หรือร้านอาหารที่กลายเป็นพื้นที่สาธารณะ ที่ผู้หญิงได้เข้าไปมีพื้นที่ยืนอยู่ในนั้นมากขึ้น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ไม่กลายเป็น "คนอื่น" ของ สังคม บทบาทและสถานภาพของผู้หญิงจึงมีลักษณะที่ก้าวหน้า เนื่องจากการมีความรู้ ความสามารถที่เพิ่มมากขึ้น ได้สะท้อนภาพของผู้หญิงที่มีความทะเยอทะยานต้องการความสำเร็จ และการยอมรับจากคนในสังคม

และจะพบว่าผู้หญิงสมัยใหม่มีลักษณะของการโอนอ่อนผ่อนตามการ กระทำจากคนรอบข้างและสังคม แต่ไม่ใช่ลักษณะของการคล้อยตาม หรือเชื่อฟัง ทำไปเพื่อการอยู่ รอด และให้ได้ตามความปรารถนาส่วนตัว แต่ในขณะเดียวกันก็มีความกล้าแข็ง พยายามปฏิเสธ การถูกยึดเยียดจากสังคมด้วย

นอกจากนี้ การที่ผู้หญิงมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม ผู้หญิงสมัยใหม่ได้ถูกจ้อง มองจากสังคม กล่าวคือ ถึงแม้ว่าผู้หญิงจะพยายามผลักดันตัวเองให้หลุดพ้นจากกรอบความเชื่อ ความเป็นหญิงเป็นชายที่สังคมเป็นผู้กำหนดแล้วก็ตาม กลับยังพบภาพของผู้หญิงที่ยังถูกกดขี่จาก สังคม (ผู้ชาย) อยู่ด้วย เช่น การพยายามของผู้หญิงที่จะมีเสรีภาพทางเพศ แต่กลับถูกมองว่าล้ำ สอน หรือเป็นเรื่องผิดปกติ ผิดศีลธรรมจรรยาที่ดีของสังคมไทย ทั้งที่ผู้หญิงเป็นฝ่ายถูกผู้ชายบังคับ ข่มขู่ แต่กลับทำให้ผู้หญิงถูกจ้องมองจากผู้ชาย (Male gazing) โดยใช้สื่อเป็นตัวกลาง เช่น โทรทัศน์วงจรปิด หรือแผ่นซีดี ที่สามารถแพร่กระจายออกสู่สังคมภายนอกได้ง่าย โดยอาศัย เทคโนโลยี โดยที่ผู้ชายเป็นส่วนหนึ่งของการกระทำนั้นๆ

2) การสร้างความสัมพันธ์ และระยะเวลา

การสร้างความสัมพันธ์นี้จะอยู่ในสถานะของการที่ตัวละครหญิงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย โดยมีช่วงเวลาเข้ามาเกี่ยวข้องในการมองความผูกพัน ซึ่งได้พบ ลักษณะที่สำคัญ คือ

รูปแบบการสร้างความสัมพันธ์จากความสนิทสนม

จะพบว่าเป็นการเริ่มสร้างความสัมพันธ์กับคนใกล้ชิดตัวก่อนเป็นอันดับแรก โดยมีขั้นตอนของการสร้างความสัมพันธ์ คือ

ขั้นที่ 1 การรู้จักกัน

กล่าวคือ มีการรู้จักสนิทสนมกับฝ่ายตรงข้ามในระดับหนึ่งทีอาจจะมาจากการเป็นเพื่อน หรือผู้ร่วมงาน ในส่วนนี้จะพบถึงระดับความผูกพันที่ค่อนข้างจะใกล้ชิด เปิดเผยตัวตนในระดับหนึ่ง จะพบถึงการหยอกล้อ หยอกเย้าระหว่างกัน และจะใช้เวลาในการพัฒนาความสัมพันธ์สนมอยู่ช่วงระยะเวลาหนึ่ง จึงจะเข้าสู่ขั้นที่สอง

ขั้นที่ 2 กลายมาเป็นความรัก

จากความสัมพันธ์ที่ก่อตัวขึ้น รู้จักซึ่งกันและกันดีพอสมควร เป็นรูปแบบที่ตัวละครหญิงให้ความสนใจ และใช้เป็นทางเลือกหรือกำหนดเลือกคนรัก ระยะเวลาในการสร้างความสัมพันธ์ในขั้นนี้จึงค่อนข้างยาว เนื่องจากตัวละครหญิงต้องสร้างความมั่นใจให้กับตัวเองในการดำเนินถึงความมั่นคง ซึ่งผู้หญิงสมัยใหม่จะแสดงให้เห็นว่ามีความมั่นใจแสดงออกมาผ่านสีหน้า แววตา หรือความคิด แต่ลึกๆ แล้วยังมีความกังวลแอบแฝงอยู่ จึงต้องใช้ช่วงขั้นนี้ในการตรวจสอบพิสูจน์ให้แน่ใจเสียก่อน จึงจะพัฒนาไปสู่ขั้นต่อไป

ขั้นที่ 3 การมีเพศสัมพันธ์

พบว่า ตัวละครหญิงไม่ยึดเรื่องทางเพศเป็นตัวแสดงออกถึงความรัก ความรู้สึกระหว่างกัน แต่จะพบภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ส่วนมากจะหยุดอยู่ที่ขั้นก่อนการมีเพศสัมพันธ์ สำหรับผู้หญิงที่ยังไม่แต่งงาน แต่สำหรับผู้หญิงที่แต่งงานแล้วจะเป็นฝ่ายเสนอตัวเพื่อมีเพศสัมพันธ์กับสามี ไม่พบการล่าสอนทางเพศกับผู้หญิงในลักษณะนี้

จะพบว่าไม่มีการข้ามขั้น จะดำเนินรอยตามไปตามขั้นตอนของการสร้างความสัมพันธ์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการดำเนินชีวิตที่เรียบง่าย ไม่ค่อยหรือหาเท่าที่ควร เมื่อตัวละครหญิงสร้างความสัมพันธ์ถึงขั้นที่สามแล้ว ภายหลังจากผ่านการมีเพศสัมพันธ์แล้ว ก็ไม่พบภาพของการสานต่อในระยะยาว หรือมีข้อผูกมัดใดๆ ระหว่างกัน เช่น การแต่งงาน หรือการอยู่ด้วยกัน และยังพบว่าการดำเนินความสัมพันธ์จบแค่ในขั้นที่สองด้วย แสดงให้เห็นถึงสังคมที่ยังไม่ยอมรับในการแสดงออกทางเพศแบบเสรีเท่าไรนัก

3) อารมณ์ และความรู้สึก

อารมณ์ และความรู้สึก จะเป็นตัวแสดงให้เห็นถึงระดับการปิดหรือเปิดเผยตัวเองออกสู่สังคม โดยจะพบว่าความเหงาจะเกิดขึ้นกับสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง มีวัฒนธรรมสมัยใหม่ที่เน้นการพึ่งพาตัวเอง ไม่ใช่การอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวเหมือนก่อน และได้กลายเป็นกระแสวัฒนธรรมหลักที่ทำให้ผู้คนไม่มีเวลาพอในการสร้างสัมพันธ์กับคนรอบข้าง จึงต้องใช้เวลา

ในช่วงหนึ่งหลังการทำงานมารวมตัวอยู่ในสถานที่ที่มีผู้คนมารวมกันเป็นจำนวนมาก ความสัมพันธ์ที่มีความหมายสำหรับหนุ่มสาวสมัยใหม่ก็คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก หากใครไร้คู่ครองจะรู้สึกว่าตนเองนั้นล้มเหลว ไม่เข้ากลุ่ม และอาจไม่สามารถอยู่ได้โดยลำพัง ผู้หญิงจึงเป็นเพศที่โหยหาความรักเป็นอย่างมาก ซึ่งสามารถแสดงลักษณะของผู้หญิงสมัยใหม่ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของอารมณ์และความเหงา ดังนี้

3.1) มีความสัมพันธ์แบบจริงจัง

ตัวละครหญิงที่มีลักษณะนี้ สุดท้ายแล้วจะพบกับความสุขในชีวิต ถึงแม้ว่าความเหงาจะเข้ามาเป็นตัวแทรกซึมให้ผู้หญิงต้องแสวงหาความรักอยู่เสมอ แต่ก็ได้พบถึงการต้องการความมั่นคงทั้งด้านร่างกายและจิตใจ จะพบถึงลักษณะอาการกอดของตัวละครหญิงและชายด้วย

3.2) ให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัว

ผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย ถึงแม้จะพบถึงความทันสมัยใหม่แล้ว แต่ว่ายังคงถูกสังคมคาดหวังให้ผู้หญิงแสดงบทบาทและให้ความสำคัญกับเรื่องภายในครอบครัว ควบคู่กับการทำงานนอกบ้านด้วย จึงจะจัดเป็นผู้หญิงที่มีความสามารถในทุกๆ ด้าน

5.1.1.5 ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ

ความสัมพันธ์เชิงอำนาจนี้ นำมาพิจารณาว่าผู้หญิงอยู่ในภาวะเชิงต่อรองกับผู้ชาย ได้มากน้อยเพียงใด โดยแบ่งออกเป็น

1) มีอำนาจจัดการกับผู้ชาย

กล่าวคือ การใช้อำนาจของผู้หญิงในการหาประโยชน์จากฝ่ายชาย หรือเป็นฝ่ายกำหนดให้ผู้ชายเป็นฝ่ายให้ความช่วยเหลือในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง โดยจะพบว่าภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่มีอำนาจในการจัดการกับผู้ชายในระดับที่น้อย มีการเคลื่อนไหวเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเอง ปลดปล่อยตนเองให้มีอำนาจพอที่จะต่อรองกับผู้ชาย ในที่นี้ ได้ใช้เรื่องทางเพศเป็นอำนาจต่อรองผู้ชายให้ยอมสยบผู้หญิง เช่น แวว เปิดเผยตัวตอนที่แท้จริง (แทนโดยการอาบน้ำและล้างหน้า) ทำให้อึดรู้สึกทางเพศได้โดยง่าย และปฏิบัติต่อแววในทางที่ดีขึ้น โดยที่แววได้ส่งสัญญาณให้อึดรู้มาเป็นเวลานานผ่านอาการก้าวร้าวต่ออึด

2) อยู่ภายใต้อำนาจผู้ชาย

กล่าวคือ มีการใช้อำนาจของผู้หญิงที่มีต่อเพศชายในระดับที่น้อย ถูกควบคุมโดยผู้ชายไม่ได้รับประโยชน์ หรือถูกกำหนดให้อยู่ในขอบเขตของตน เนื่องจากความกลัว

ของเพศชายที่มองว่าผู้หญิงจะกลายเป็นเพศที่มีสิทธิความเท่าเทียมกันมากขึ้น จนทำให้ผู้ชายรับการเปลี่ยนแปลงนี้ไม่ได้

จากการวิเคราะห์ ได้พบว่าผู้หญิงที่เป็นตัวละครสนับสนุนจะมีลักษณะของการโอนอ่อนผ่อนตามไปได้โดยง่าย ไม่กล้าใช้อำนาจของตน เนื่องจากไม่เคยที่จะท้าทายอำนาจของเพศชาย แสดงภาพให้เห็นถึงการเดินตามหลังผู้ชาย การไม่มองสบตา การจูดกระซากลากแขนกัน เป็นต้น สะท้อนให้เห็นว่าผู้หญิงมีลักษณะการยอมรับในสิ่งที่ยึดถือต่อกันมา หรือสังคมวัฒนธรรม

โดยสรุปแล้ว ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย จะมีลักษณะทางกายภาพในระดับที่ดี มีหน้าตาดี จนถึงระดับสวย มีการใช้เครื่องสำอางตกแต่งใบหน้าแบบเป็นธรรมชาติ มีรูปร่างที่สมส่วนค่อนข้างไปทางผอมบาง มีการสวมใส่เสื้อผ้าที่คล่องตัว เน้นความสะดวกสบาย ไม่รัดรูป มีลักษณะของการแสดงออกท่าทางที่มีความมั่นใจ แต่ก็พบถึงอาการลังเลในการตัดสินใจด้วย แม้จะมีการตัดสินใจด้วยตัวของตัวเอง โดยมีจุดมุ่งหมายในใจ แต่ก็จะประยুক্তความคิดเห็นของครอบครัวมาปรับใช้ด้วย เพื่อทำตามความปรารถนาของตน มีการยอมรับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มีความยุติธรรม ไม่ชอบการเอาเปรียบจากใคร ต้องการความเป็นธรรมจากสังคม และพยายามต่อสู้ให้ตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่สามารถออกสู่สังคมได้อย่างภาคภูมิใจ และแสดงบทบาทข้ามเพศได้ กล่าวคือ แต่เดิมสังคมได้กำหนดและคาดหวังให้ผู้หญิงต้องแสดงบทบาทหน้าที่ตามเพศของตนเอง จึงจะมีคุณค่าในตัวเอง ออกสู่พื้นที่สาธารณะ (Public Space) มากขึ้น แสวงหาความเท่าเทียมทางเพศ

มีค่านิยมในการมองตนเองในเชิงบวก แต่ถูกเพศชายกระทำการบีบบังคับในทางอ้อมให้ผู้หญิงต้องมองตัวเองในเชิงลบ คือ การมีสถานภาพของการเป็นคนกลางระหว่างกลุ่มผู้ชาย 2 ฝ่าย ผู้หญิงถูกบังคับให้เข้าพวกฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และทำให้อีกฝ่ายหนึ่งมองว่าตัวละครหญิงนี้ไม่ดี ภาพตัวแทนของหญิงสมัยใหม่มองความรักเป็นเรื่องสำคัญ จากการแสดงบทบาทของการออกสู่พื้นที่สาธารณะมากขึ้น ทำให้ผู้หญิงสมัยใหม่ได้รับการยอมรับจากสังคม ปรับเปลี่ยนตัวเองให้ทันสังคมที่เปลี่ยนแปลง พบภาพการอยู่คนเดียว ไม่พึ่งพาใคร ทำให้พบถึงความเหงา เมื่อไม่มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ในสังคม มีขั้นตอนในการสร้างความสัมพันธ์ที่เป็นไปตามการดำเนินชีวิต และความเหมาะสมของเวลา รวมทั้งผู้หญิงยังไม่มีอำนาจอย่างเต็มที่ที่จะต่อรองให้ตนเองมีอำนาจเหนือชาย จะใช้วิธีในการจัดการในทางอ้อม เช่น แสดงออกผ่านกระทำสิ่งที่ผิดกฎหมาย แสดงอาการก้าวร้าวแทน

5.1.2 ลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน

จากการศึกษาภาพยนตร์อเมริกัน สามารถสรุปภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ ในลักษณะ 5 ประการ คือ

5.1.2.1 รูปลักษณ์ภายนอก

โดยจะพบจากลักษณะทางกายภาพ คือ

1) รูปร่างหน้าตา

มีรูปร่างหน้าตาดี จนถึงระดับที่สวยงาม อยู่ในวัยหนุ่ม - สาว อายุ 20 – 28 ปี หน้าตามีความสดใส แสดงถึงความกระฉับกระเฉงอยู่เสมอ มีการตกแต่งใบหน้าด้วยเครื่องสำอางแบบเป็นธรรมชาติ เนื่องจากมีผิวขาวใสอยู่แล้ว จึงไม่ยึดติดกับบริโภคนิยมด้านความสวยความงาม

2) การแต่งกาย

มีการแต่งกายตามความเหมาะสมกับรูปร่าง ไม่เน้นความสวยความงามเพื่อดึงดูดใจทางเพศ เน้นการสวมใส่เสื้อผ้าตามรสนิยม ความชอบของตัวเอง นิยมการตกแต่งด้วยเครื่องประดับ เพื่อเสริมความสวยความงาม

3) กิริยาท่าทาง การแสดงออก

กิริยาท่าทาง การแสดงออก ได้แก่ การแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งเป็นผลมาจากความคิด ความเชื่อที่ผู้หญิงมีอยู่ในตัวเอง โดยจะแสดงออกผ่านทางใบหน้า แววตา การกระทำ จะมีลักษณะดังนี้ คือ

3.1) การแสดงออกผ่านทางใบหน้า แววตา

ใช้สีหน้า และแววตาในการแสดงความรู้สึกออกมา แทนการใช้คำพูดสื่อความหมาย โดยจะพบว่าผู้หญิงสมัยใหม่จะไม่มีการพูดจาก้าวร้าว หรือมีกิริยาท่าทางที่แสดงออกถึงอาการไม่พอใจ จะเก็บไว้ภายใน โดยจะเข้าใจความรู้สึกของผู้หญิงสมัยใหม่ได้ ด้วยการสังเกตสีหน้า และแววตาแทน

3.2) การแสดงออกผ่านการกระทำ

มีลักษณะของความมั่นใจในตัวเอง ทั้งการเดิน นั่ง หรือกิริยาท่าทางต่างๆ พบว่า ผู้หญิงสมัยใหม่จะมีการแสดงออกสูง เปิดเผยให้เห็นความเป็นตัวของตัวเองให้ผู้อื่น

มีความจริงใจ จะพึ่งพาตัวเองมากกว่า ไม่อยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวเหมือนก่อน และได้กลายเป็น กระแสวัฒนธรรมหลักที่ทำให้ผู้คนไม่มีเวลาพอในการสร้างสัมพันธ์กับคนรอบข้าง จึงต้องใช้เวลา ในช่วงหนึ่งหลังการทำงานมารวมตัวอยู่ในสถานที่ที่มีผู้คนมารวมกันเป็นจำนวนมาก ความสัมพันธ์ ที่มีความหมายสำหรับหนุ่มสาวสมัยใหม่ก็คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก หากใครไร้คู่ครองจะ รู้สึกว่าตนเองนั้นล้มเหลว ไม่เข้ากลุ่ม และอาจไม่สามารถอยู่ได้โดยลำพัง ผู้หญิงจึงเป็นเพศที่โหยหาความรักเป็นอย่างมาก

ผู้หญิงในลักษณะนี้ยังมีพฤติกรรมที่แตกต่างจากการเป็นผู้หญิงในอุดมคติ กล่าวคือ กระทำสิ่งใดๆ ก็ตามที่เป็นเรื่องขัดต่อสังคม ก็จะไม่ได้รับการถูกลงโทษ ถึงแม้ว่าจะพบภาพของการแก้แค้น แต่ก็ยังถูกกดให้ผู้หญิงต้องแสดงออกในแบบแอบซ่อนมากกว่า การเผชิญหน้า ผู้หญิงจึงจะสามารถชนะ หรือเปลี่ยนแปลงผู้ชายได้

5.1.2.2 ลักษณะทางความคิด และพฤติกรรม

พบว่า ผู้หญิงสมัยใหม่จะมีการแสดงออกสูง เปิดเผยให้เห็นความเป็นตัวของตัวเอง ให้ผู้อื่น มีความจริงใจ จะพึ่งพาตัวเองมากกว่า ไม่อยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวเหมือนก่อน และได้ กลายเป็นกระแสวัฒนธรรมหลักที่ทำให้ผู้คนไม่มีเวลาพอในการสร้างสัมพันธ์กับคนรอบข้าง จึง ต้องใช้เวลาในช่วงหนึ่งหลังการทำงานมารวมตัวอยู่ในสถานที่ที่มีผู้คนมารวมกันเป็นจำนวนมาก ความสัมพันธ์ที่มีความหมายสำหรับหนุ่มสาวสมัยใหม่ก็คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก หากใครไร้ คู่ครองจะรู้สึกที่ตนเองนั้นล้มเหลว ไม่เข้ากลุ่ม และอาจไม่สามารถอยู่ได้โดยลำพัง ผู้หญิงจึงเป็น เพศที่โหยหาความรักเป็นอย่างมาก

มีบทบาทของการต่อสู้ด้วยกำลังสมอง แต่ยังคงต้องการได้รับการปกป้องจากผู้ชาย อยู่บ้าง ถึงแม้จะดูแลตัวเองได้อย่างดี หรือได้รับบทบาทของการเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือผู้ชาย ภาพของผู้หญิงจึงปรากฏอยู่ในโลกภายนอกมากกว่า เนื่องจากมีการดำเนินชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการ ทำงาน หรือเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นมากกว่าการใช้ชีวิตอยู่แต่ในที่ที่ทางเฉพาะ

ผู้หญิงในลักษณะนี้ยังมีพฤติกรรมที่แตกต่างจากการเป็นผู้หญิงในอุดมคติ กล่าวคือ กระทำสิ่งใดๆ ก็ตามที่เป็นเรื่องขัดต่อสังคม ก็จะไม่ได้รับการถูกลงโทษ ถึงแม้ว่าจะพบ ภาพของการแก้แค้น แต่ก็ยังถูกกดให้ผู้หญิงต้องแสดงออกในแบบแอบซ่อนมากกว่าการเผชิญหน้า ผู้หญิงจึงจะสามารถชนะ หรือเปลี่ยนแปลงผู้ชายได้

ผู้หญิงสมัยใหม่นี้ มีความมุ่งมั่นที่จะทำตามความปรารถนาหรือความฝันของตนให้ เป็นจริง โดยไม่เลิกลวิธว่าจะทำให้ตนเองหรือคนรอบข้างรู้สึกเช่นไร ทำให้พบถึงความไม่ลงใจที่จะ เลือกรูปแบบปฏิบัติ แม้จะอยู่ในสถานการณ์หรือสถานที่อื่นๆ ก็ไม่ได้มามีส่วนหรืออิทธิพลบังคับใจ

ของผู้หญิงได้ ถึงแม้จะพบว่าครอบครัวเข้ามามีส่วนสำคัญกับผู้หญิงลักษณะนี้มาก ก็เป็นเพียงแต่ให้คำแนะนำในเบื้องต้นเท่านั้น ส่วนจะปฏิบัติตามหรือไม่นั้น ก็ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้หญิงเป็นสำคัญ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเชื่อในตนเองสูง หรือเชื่อในสิ่งที่พิสูจน์ด้วยตนเองได้ว่าเป็นความจริงแท้

5.1.2.3 ค่านิยม

1) ค่านิยมต่อตนเอง

เนื่องจากยึดถือและเคารพในตนเองว่ามีศักยภาพพอที่จะทำสิ่งต่างๆ ได้ ประสบความสำเร็จ จึงค่อนข้างจะให้การยอมรับ และนับถือตนเองว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถเทียบเท่าหรือมากกว่าผู้ชาย ถ้าทำในสิ่งที่คนอื่นไม่กล้าทำ มีลักษณะของการทวนกระแสสังคม ไม่ทำตามค่านิยมกลุ่ม รู้จักพูด ทันคน ไม่ตกเป็นเหยื่อโดยง่าย ปลดเปลื้องตนเองจากภาวะการณ์ ถูกกดขี่จากผู้ชาย เคารพการตัดสินใจทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น

นอกจากนี้ ผู้หญิงยังมีการยอมรับว่าสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไป การพัฒนาในด้านต่างๆ ของผู้หญิง จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองตามไปด้วยเสมอ จะพบว่าผู้หญิงสามารถเป็นผู้นำของประเทศ หรือสังคม สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ อยู่ในสังคมที่ได้รับการยอมรับเป็นอย่างดี แต่การที่จะก้าวขึ้นมาอยู่ในจุดที่สูงได้ การยอมรับความจริงช่วยพัฒนาการทางด้านความคิดได้ดี ทำให้มีความเชื่อมั่นในศักยภาพและความสามารถของตนที่จะเอาชนะอุปสรรคต่างๆ ที่จะเข้ามาในชีวิตได้อย่างแข็งแกร่ง และมองว่าทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเป็นไปได้เสมอ

2) ค่านิยมต่อครอบครัว และความรัก

ผู้หญิงสมัยใหม่ส่วนมากจะตกอยู่ในสถานะที่ต้องเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง ระหว่างการทำงานและวิถีชีวิต หากเลือกที่จะประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน เรื่องของครอบครัวก็ต้องละไว้เบื้องหลัง หากเลือกการมีครอบครัวที่อบอุ่น ก็ต้องยอมรับว่าจะให้ความสำคัญและทุ่มเทให้การทำงานจนประสบความสำเร็จขั้นสูงสุดนั้นไม่ได้ เนื่องจากค่านิยมของสังคมยังกำหนดให้ผู้หญิงต้องมีบทบาทที่หลากหลาย หากประนีประนอมระหว่างสองสิ่งนี้ไม่ได้ ก็ต้องเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งแทน นอกจากนี้ยังพบถึงลักษณะของความกล้าที่จะเข้าไปทำความรู้จักและสร้างความสัมพันธ์กับผู้ชายได้ก่อน และยังคงคำนึงถึงอนาคตเรื่องการแต่งงานกับผู้ชายคนนั้นอีกด้วย

5.1.2.4 ความสัมพันธ์เชิงสังคม

โดยจะพบความสัมพันธ์เชิงสังคมกับภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในลักษณะดังต่อไปนี้

1) ปฏิสัมพันธ์กับสังคม

การมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม คือ การที่ผู้หญิงได้เข้ามามีส่วนร่วมในสังคมระดับใด โดยจะพิจารณาจากความเชื่อมต่อ (Connection) กับสังคม บทบาทสถานภาพ และคุณสมบัติอื่นๆ ของตัวละคร

พบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน มีลักษณะของการเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันทางสังคมต่างๆ ไม่เป็นผู้เก็บตัว หรือหลบออกจากสังคม เมื่อพบเจอปัญหา โดยผู้หญิงเข้าไปข้องเกี่ยวกับสถาบันทางสังคม เช่น การจัดระเบียบภายในสังคม โดยใช้การสื่อความหมายจากการกำจัดสิ่งมีชีวิตที่ไม่ใช่มนุษย์ ผ่านการใช้อาวุธปืน (เป็นแทนความหมายกฎเกณฑ์ที่ใช้อำนาจในการควบคุมสังคม) เป็นผู้นำชุมชน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการเข้าไปเป็นส่วนสำคัญในการดูแลสังคม จึงทำให้ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยมีระดับของการปฏิสัมพันธ์กับสังคมระดับสูง และสืบเนื่องมาจากการศึกษาและเทคโนโลยีที่ก้าวไกลอยู่แล้วของโลกตะวันตก ทำให้ผู้หญิงไม่เป็นผู้เก็บตัว จนกลายเป็นผู้ขาดความเชื่อมั่น หรือกลัวที่จะเข้าสู่สังคม ถึงแม้จะทำความผิดมาก็ยังได้รับการยอมรับจากสังคม ในทางกลับกัน ผู้หญิงสมัยใหม่จะเป็นผู้มั่นใจ แสดงความสามารถให้คนในสังคมยอมรับ และมีสถานภาพที่หลากหลายกันไป ในสังคม อาทิ การเป็นผู้นำชุมชน ควบคู่กับการเป็นแม่ การเป็นผู้ค้นหาความจริง ในเรื่องที่คนในสังคมให้ความสนใจ นอกเหนือจากหน้าที่การงานประจำของตน การเป็นฮีโร่หญิง รวมทั้งยังเป็นผู้ที่คล้อยตามได้ง่ายกับความคาดหวังของสังคม และสามารถยอมรับถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างดี

2) การสร้างความสัมพันธ์ และระยะเวลา

ระยะเวลาในการสร้างความสัมพันธ์นี้จะอยู่ในสถานะของการที่ตัวละครหญิงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย โดยมีช่วงเวลาเข้ามาเกี่ยวข้องในการมองความผูกพันซึ่งได้พบลักษณะที่สำคัญ คือ

รูปแบบการสร้างความสัมพันธ์

พบว่าภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ มีรูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ในเชิงรุกและสร้างโอกาสให้ตัวเอง กล่าวคือ ไม่รอให้ฝ่ายชายเป็นผู้ก้าวเข้ามาทำความรู้จักหรือสร้างสัมพันธ์ก่อน แต่กลับกลายเป็นผู้เข้าไปทักทาย เมื่อเกิดความสนใจ โดยใช้กิริยาท่าทางแบบรุกเ้า คือ เป็นฝ่ายริเริ่มการกระทำก่อน เพื่อเรียกความสนใจและทำความรู้จัก เช่น การจับก้นผู้ชาย

สร้างสถานการณ์บังคับให้มาเจอกัน เช่น สร้างความลึกลับให้นำค้นหาและติดตาม หรือการแก้งขอความช่วยเหลือ นอกจากนี้ ยังมีการสร้างความสัมพันธ์ในแบบมิตรภาพ กล่าวคือ เป็นมิตรภาพฉันท์เพื่อน ระหว่างหญิง-หญิง และหญิง-ชาย เพื่อนเป็นหน่วยหนึ่งของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันให้ความสำคัญ ไม่แพ้เรื่องของความรัก เพื่อนจัดว่าเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับผู้หญิงสมัยใหม่มากที่สุด เนื่องจากการที่ต้องพึ่งพาตัวเอง ออกจากการดูแลของพ่อแม่ เป็นลักษณะของการรักสนุก ชอบการคบหา ในขณะที่เดียวกันความเป็นเพื่อนจัดเป็นมิตรภาพอย่างหนึ่งที่มีความคงทนด้วย

ขั้นตอนการสร้างความสัมพันธ์และระยะเวลา

ได้ปรากฏขั้นตอนการสร้างความสัมพันธ์ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ให้ความสนใจ

มีลักษณะในเชิงรุกเร็ว โดยแสดงกิริยาท่าทาง เพื่อเรียกความสนใจ โดยจะใช้กับคนที่มีความพึงพอใจในระดับการพบเห็น ใช้ระยะเวลาในขั้นนี้น้อย

ขั้นที่ 2 การทำความรู้จัก

อยู่ในระดับของการสนทนา เพื่อทราบถึงข้อมูลเบื้องต้นของอีกฝ่าย ร่วมกับการชักชวนให้ทำกิจกรรมร่วมกัน จนถึงการรู้ข้อมูลอื่นๆ และความคิดของอีกฝ่าย ในขั้นนี้จะใช้ระยะเวลาน้อยถึงมาก ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการทำความรู้จัก กล่าวคือ มีจุดประสงค์เพื่อค้นหาความจริง สร้างมิตรภาพ ให้ความช่วยเหลือ ผังตัวเพื่อหลอกลวงในอนาคต การร่วมงาน ซึ่งจะใช้ระยะเวลานาน หากเพียงแค่ว่าความสนุกสนาน ความสุขทางการมีเพศสัมพันธ์ จะพบว่ามีการใช้ระยะเวลาน้อย ในการเข้าถึงขั้นต่อไป

ขั้นที่ 3 การไปถึงเป้าหมาย

โดยจะพบเป้าหมายในหลายทาง คือ การมีเพศสัมพันธ์มิตรภาพแบบเพื่อน การแต่งงาน การยอมรับความจริง การรู้ความจริง และการถึงความสำเร็จ แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงสมัยใหม่ต่างตั้งเป้าหมายในการสร้างความสัมพันธ์กับใครคนหนึ่ง โดยระยะเวลาที่ใช้จะขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อม คือ ความพยายาม ความจริงใจ หรือความพึงพอใจส่วนตัว

ความสัมพันธ์ทางสังคมของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมสูง เป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญ การเป็นผู้นำชุมชน หรือประเทศ เปิดกว้างยอมรับการเปลี่ยนแปลง เข้าร่วมกิจกรรมหรือให้การช่วยเหลือคนอื่น ๆ ในสังคม มีรูปแบบการสร้าง

ความสัมพันธ์ในเชิงรุก โดยการสร้างโอกาสให้ตัวเอง เข้าไปทำความรู้จักกับคนที่มีความพึงพอใจสนใจ โดยใช้ระยะเวลาที่น้อยและมาก ตามวัตถุประสงค์ประสงค์ของการสร้างความสัมพันธ์

3) อารมณ์ และความรู้สึก

อารมณ์และความรู้สึก จะเป็นตัวแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกของผู้หญิงสมัยใหม่ที่มีต่อคน หรือสิ่งต่างๆ

อารมณ์และความรู้สึกที่พบในผู้หญิงสมัยใหม่ จะพบว่า มี 3 ลักษณะ คือ ความสุข ความกลัว และความเหงา กล่าวคือ ความสุขจะเกิดขึ้นเมื่อตัวละครได้รับสิ่งดีๆ ในชีวิต อยู่ในภาวะของการรอดพ้นจากอันตราย การยอมรับความจริงและตัวตน โดยความสุขที่ตัวละครหญิงได้รับมาจากการแสวงหาด้วยตัวเอง แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้กระทำ (Active)

ความกลัว เป็นสภาวะทางอารมณ์ที่ผู้หญิงสมัยใหม่ตกอยู่ในสถานการณ์อันตราย หรือเรื่องราวที่เผชิญกระทบกับปมในจิตใจของตน ทำให้เกิดความกังวลใจจนกระทั่งกลัวสิ่งเลวร้ายในอดีตจะซ้ำรอย ความกลัวในสิ่งที่สังคมได้กำหนดและตนจะทำตามไม่ได้ เช่น ค่านิยมเรื่องการแต่งกายของผู้หญิง ส่งผลให้ผู้หญิงสมัยใหม่เป็นผู้โยยหาความรักมากขึ้น และสำหรับความเหงา พบการแสดงออก เมื่อเกิดความเหงา คือ การเข้าสู่สังคม โดยใช้สถานที่ที่เป็นแหล่งรวมของผู้คน เช่น ผับ บาร์ หรือการเข้าร่วมกิจกรรมที่สนใจ เช่น ศิลปะ การแข่งรถ และการเดินทาง ซึ่งเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการปลดปล่อยตัวเองจากความเหงาที่เข้ามารุมเร้า และสืบเนื่องมาจากการอยู่ตัวคนเดียว พึ่งพาตัวเอง และสะท้อนให้เห็นว่า ผู้หญิงสมัยใหม่มีอิสระในการแสดงอารมณ์และความรู้สึกส่วนตัวให้ผู้อื่นรับรู้ ไม่พบอาการเก็บกดจนถึงขั้นหาทางออกไม่ได้ จึงไม่พบถึงการเลือกความตาย หรือสภาวะไร้สติเป็นทางออก สามารถจัดการปัญหาที่รุมเร้าเข้ามาได้ในที่สุด

สรุปได้ว่า ผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน มีลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคม กล่าวได้ คือ

1) ความเป็นปัจเจกชนสูง จะเห็นได้จาก การใช้ชีวิตอยู่ตัวคนเดียว ไม่พึ่งพิงพ่อแม่ แต่ยังคงให้ความสำคัญกับคนในครอบครัว พบว่ามีภาพการอยู่พร้อมหน้าพร้อมตากับคนในครอบครัวในช่วงวันหยุดหรือช่วงเทศกาล หากใครไร้คู่ครอง จะถูกสังคมมองว่าล้มเหลว ไม่เข้ากลุ่มสังคม จึงทำให้ผู้หญิงกลายเป็นเพศที่โยยหาความรักเป็นอย่างมาก

2) ความสัมพันธ์ทางสังคมน้อย กล่าวคือ วัฒนธรรมสมัยใหม่ทำให้ผู้หญิงเน้นการพึ่งพาตัวเอง ไม่อยู่รวมกันเป็นครอบครัว และได้กลายเป็นกระแสวัฒนธรรมหลักที่ทำให้ผู้คนไม่มีเวลาพอ

ในการสร้างความสัมพันธ์กับคนรอบข้าง จึงต้องใช้เวลาว่างมารวมตัวกันอยู่ในสภาพที่มีผู้คนหลากหลาย เพื่อสร้างความสัมพันธ์ทั้งแบบเพื่อนหรือคนรัก

3) มีลักษณะของการทวนกระแสสังคม สืบเนื่องมาจากการมีลักษณะของการเป็นตัวของตัวเอง จึงไม่ถูกชักจูง หรือคล้อยตามไปกับกระแสสังคมหรือคนรอบข้างได้ง่าย มีการตัดสินใจเลือกที่จะกระทำการต่างๆ ด้วยตนเอง และไม่ลังเล หรือเสียดายในสิ่งที่ตัดสินใจไปแล้ว แสวงหาความก้าวหน้า ความสำเร็จด้วยตนเอง

4) ปลดปล่อยตัวเองจากความเชื่อแบบเดิมๆ หรือแรงกดดันในสังคมแบบผู้ชายเป็นใหญ่ เป็นผู้หญิงแนวก้าวหน้าที่ไม่ต้องการให้สังคมมากำหนด หรือคาดหวังให้ผู้หญิงเป็นเช่นนั้นเช่นนี้ ต้องการความมีอิสระทางกายและใจ

5.1.2.5 ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ

ความสัมพันธ์เชิงอำนาจนี้ นำมาพิจารณาว่าผู้หญิงอยู่ในภาวะเชิงต่อรองกับผู้ชาย ได้มากน้อยเพียงใด โดยแบ่งออกเป็น

1) อำนาจในการจัดการผู้ชาย

แสดงภาวะของผู้หญิงที่มีอำนาจในการจัดการกับเพศชาย กล่าวคือ เป็นฝ่ายสร้างความสัมพันธ์ก่อน ถ้าไม่พอใจก็แยกทางกันไป โดยไม่สนใจความรู้สึกของฝ่ายตรงข้าม พบการหลอกใช้ผู้ชาย เพื่อผลประโยชน์ของตัวเอง โดยใช้การมีเพศสัมพันธ์เป็นเครื่องมือ การใช้สติปัญญาที่ฉลาดในการแสวงหาความจริงที่ผู้ชายปกปิด และใช้ความอยากรู้อยากเห็นซึ่งเป็นคุณลักษณะหนึ่งของผู้ชายในการสร้างความสนใจ ซึ่งภาวะเหล่านี้เป็นลักษณะที่กล่าวได้ว่า เป็นการ "บั่นหัว" เพศชาย

2) อยู่ภายใต้อำนาจ

พบในภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในจำนวนน้อย โดยการอยู่ภายใต้การควบคุมของผู้ชาย จะพบว่าผู้หญิงสมัยใหม่ถูกควบคุมจากหน้าที่การงาน ผู้หญิงมีบทบาทของการรับฟัง ทำตามคำสั่ง แต่ทว่ารูปแบบการกระทำ ขึ้นอยู่กับการเลือกปฏิบัติของผู้หญิงเอง

กล่าวโดยสรุป ลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน จะมีลักษณะของผู้หญิงที่มีรูปร่างหน้าตาดี มีความสมส่วน เลือกลงใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสมกับรูปร่างของตนเอง มีการแสดงออกที่ทำให้เห็นถึงความเป็นตัวของตัวเอง สร้างความมั่นใจจากรูปลักษณ์ บุคลิกภาพของตนเอง มีความเป็นปัจเจกชน จะพบการอยู่อาศัยกับครอบครัว ปราณณาความก้าวหน้า และแสวงหาความสุขให้ตัวเองโดยไม่เลือกวิธี มีสถานะทางสังคมในระดับที่สูงจากหน้าที่นํางาน การ

เข้าร่วมกิจกรรมในสังคม ให้การยอมรับ และเห็นความสำคัญกับสิ่งที่สังคมจัดว่าดี เช่น การแต่งงานในวัยที่เหมาะสม พบว่าผู้หญิงสมัยใหม่ยังมีอารมณ์ ความรู้สึกที่อ่อนไหวง่ายกับสิ่งที่มากระทบกับปมทางจิต แต่สุดท้ายก็สามารถแก้ปัญหาได้ รักความมีอิสระ เป็นตัวของตัวเองสูง ไม่พึ่งพาใคร ดูแลตัวเองได้ มีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกับผู้ชาย ทั้งในด้านการใช้ชีวิต หรือสิทธิทางการเมือง โดยจะพบว่าผู้หญิงมีบทบาทในการเป็นนายกเทศมนตรีของเมืองได้ จะเห็นภาพของผู้หญิงที่มีอำนาจ ใช้อำนาจจัดการกับผู้ชายได้ หรือมีบทบาทที่อยู่เหนือผู้ชาย ได้แก่ การเป็นผู้นำทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม เป็นผู้นำของผู้ชาย ไม่ต้องพึ่งพาผู้ชายในการทำงานอยู่ในสภาพของการหย่าร้าง สามารถปกครองตนเองและลูกๆ ได้ โดยแสดงบทบาทของการเป็นพ่อได้อย่างดี แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้หญิงที่มีการต่อสู้กับการครอบงำของผู้ชาย คือ พยายามถอนตัวออกมาจากกฎเกณฑ์ของผู้ชาย สร้างสังคมและค่านิยมด้วยตัวของตัวเอง ไม่ให้เกิดความขัดแย้งขึ้น เพื่อให้ผู้หญิงจะได้ไม่ถูกกดขี่จากเพศชาย

และมีการเข้าไปอยู่ท่ามกลางการเป็นสังคมได้ง่าย โดยสร้างความสัมพันธ์เริ่มจาก การให้ความสนใจกับผู้ที่ต้องการจะสร้างความสัมพันธ์ ทำความรู้จัก และเดินให้ถึงเป้าหมาย พบการมีอำนาจพอที่จะจัดการและควบคุมผู้ชายจากการใช้ประโยชน์โดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้ตัวได้

5.2 ลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่

5.2.1 ลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย

สำหรับภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย สามารถสรุปได้ว่า มีลักษณะใน 3 ประการ คือ

5.2.1.1 รูปลักษณ์ภายนอก

โดยจะพบจากลักษณะทางกายภาพ คือ

1) รูปร่างหน้าตา

ผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย จะมีหน้าตาที่จัดว่าสวย ผิวขาว ผอมยาว พบการใช้เครื่องสำอางตกแต่งใบหน้าแบบเป็นธรรมชาติ มีรูปร่างผอมบาง แต่สมส่วน และสูง

2) การแต่งกาย

พบการแต่งกายที่มีความเป็นตัวของตัวเอง ตามรูปแบบความพึงพอใจของตน เลือกเสื้อผ้าได้เหมาะสมกับรูปร่างของตน ไม่เปิดเผยเนื้อตัวมากนัก ไม่พบการใช้เครื่องประดับ

ขึ้นใหญ่ๆ หรือใส่เป็นจำนวนมาก ใส่เพียงชิ้นใดชิ้นหนึ่ง เพื่อเสริมความเด่น แต่เรียบง่ายให้กับตัวเอง

3) กิริยา ท่าทาง การแสดงออก

กิริยาท่าทาง การแสดงออก ได้แก่ การแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งเป็นผลมาจากความคิด ความเชื่อที่ผู้หญิงมีอยู่ในตัวเอง โดยจะแสดงออกผ่านทางใบหน้า แววตา การกระทำ จะมีลักษณะดังนี้ คือ

3.1) การแสดงออกผ่านทางใบหน้า แววตา

แสดงสีหน้าที่มุ่งมั่น เพื่อจะไปให้ถึงความสำเร็จ พบว่าผู้หญิงสมัยใหม่ มีความมั่นใจในตัวเอง ไม่พบสีหน้าท่าทางแสดงอาการลังเลในการตัดสินใจ หรือทำสิ่งใดๆ ก็ตาม แต่จะพบถึงอาการครุ่นคิดตัดสินใจมากกว่า

3.2) การแสดงออกผ่านการกระทำ

การแสดงออกของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ จะพบว่ายึดหลักความคิดของตนเองเป็นแนวทาง จึงมีลักษณะกิริยาท่าทางที่เปิดเผย ไม่สนใจสายตาของบุคคลรอบข้างว่าจะมองหรือตีค่าให้ตนเองเป็นอย่างไร แสดงท่าทางที่มั่นใจเสมอไม่ว่าจะเผชิญกับเหตุการณ์ใดๆ ก็ตาม แสดงความสามารถเหนือผู้ชาย ผู้หญิงสามารถทำงานของผู้ชายได้ และผู้ชายก็สามารถแบ่งเบาภาระหน้าที่ที่เคยถูกกำหนดให้ผู้หญิงได้เช่นกัน ที่ทางของผู้หญิงก็ไม่ได้ถูกจำกัดให้อยู่กับที่ มีการเปิดกว้างให้ผู้หญิงเข้าไปอยู่ในพื้นที่สาธารณะมากขึ้น มีอำนาจพอที่จะจัดการกับผู้ชายเพื่อผลประโยชน์ของตน โดยใช้เส้นที่ทางร่างกายเป็นตัวควบคุมผู้ชายให้ปฏิบัติตามที่ผู้หญิงต้องการ

และภาพการแต่งกายของผู้หญิงก็แสดงออกถึงความเป็นตัวของตัวเอง และมีพฤติกรรมที่เทียบเท่าผู้ชาย กล่าวคือ เมื่อผู้ชายทำได้ ผู้หญิงก็ทำได้เช่นเดียวกัน อาทิ เทียว ผับ ดื่มเหล้า สูบบุหรี่ ขับรถให้ฝ่ายชายนั่ง เป็นฝ่ายส่งสายตาเชิญชวน หรือมีท่าทีเปิดโอกาสให้ฝ่ายชายก่อน เช่น ตัวละครที่ชื่อ "ปวีณา" ที่สามารถใช้อำนาจของตนเองควบคุมผู้ชายได้

5.2.1.2 ลักษณะความคิด และพฤติกรรม

การตัดสินใจของผู้หญิงขึ้นอยู่กับความคิดและความเชื่อของผู้หญิงเองเป็นสำคัญ ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ แต่ไม่ยึดถือหรือเชื่อฟังความคิดเห็นหรือคำแนะนำจากผู้ชายเพียงอย่างเดียว เลือกว่าจะทำและเชื่อในสิ่งที่ตนมองว่าเหมาะสมหรือสอดคล้องกับความคิดของตน แต่ไม่พบการแสดงพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับสังคม กล่าวที่จะ

เปลี่ยนแปลงตนเองให้ทันตามยุคสมัย มุ่งมั่นที่จะทำตามความปรารถนาหรือความฝันของตนให้เป็นจริง ทำตามความฝันความต้องการของตนอย่างไม่สนใจใคร

5.2.1.3 ค่านิยม

3.1) ค่านิยมต่อตนเอง

เป็นผู้หญิงที่มีแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ยึดความเสมอภาคกับผู้ชาย เมื่อล้มก็สามารถลุกขึ้นมายืนอยู่ในสังคมได้เหมือนเดิม มองตนเองว่ามีความสามารถ และศักยภาพ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตัวเองสูง เลือกที่จะใช้ชีวิตตามความต้องการของตน มีวิถีการดำเนินชีวิต ความคิดที่ก้าวหน้า กล้าฉีกตัวเองออกจากค่านิยมของสังคมได้ เช่น ใช้การหย่าร้างเป็นแรงผลักดันให้ผู้หญิงหลุดออกจากระบบสังคมแบบผู้ชายเป็นใหญ่ และสามารถแสดงบทบาทเดียวกันกับผู้ชายได้ คือ การมีบทบาทของการเป็นพ่อเพิ่มด้วย

3.2) ค่านิยมต่อครอบครัว หรือความรัก

ไม่ได้ให้ความสำคัญกับความเป็นครอบครัวเท่าที่ควร จึงทำให้ไม่พบภาพของการอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวกับผู้หญิงในลักษณะนี้ รวมทั้งเลือกที่จะกำหนดรสนิยมทางเพศของตนเอง และจะพบว่าภาพของผู้หญิงจะมีลักษณะหลายประการ คือ ฉาบฉวย มีความรักที่ไม่จริงจังยั่งยืน มีความรักหรือไม่มีก็ได้ เนื่องจากต้องพึ่งพาตนเองจึงไม่ค่อยเห็นความสำคัญของความรัก เน้นความรู้สึกส่วนตัวมากกว่า มักเกิดความเหงาได้โดยง่าย กล้าสร้างความสัมพันธ์กับผู้ชายได้ก่อน เป็นผู้กุมชะตาชีวิตของผู้ชายแทน เข้าทำนอง "ได้แล้วทิ้ง" ซึ่งเคยเป็นพฤติกรรมที่ผูกขาดอยู่กับผู้ชายที่มีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้หญิงแล้วตีตัวออกห่าง แต่ภาพยนตร์เรื่องนี้ผู้กระทำเช่นนั้นกลับเป็นผู้หญิง จะเห็นได้ว่าโครงเรื่องแบบนี้ สร้างภาพให้ผู้หญิงมีโอกาสเลือกในสิ่งที่ดีที่สุด ให้กับชีวิต สามารถลองผิด ลองถูกได้ โดยไม่ต้องสนใจความรู้สึกของอีกฝ่าย

5.2.1.4 ความสัมพันธ์ทางสังคม

โดยจะพบความสัมพันธ์เชิงสังคมกับภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในลักษณะดังต่อไปนี้

1) ปฏิสัมพันธ์กับสังคม

การมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม คือ การที่ผู้หญิงได้เข้ามามีส่วนในสังคมนระดับใด โดยจะพิจารณาจากความเชื่อมต่อ (Connection) กับสังคม บทบาทสถานภาพ และคุณสมบัติอื่นๆ ของตัวละคร

พบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย ได้แสดงออกถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมในเชิงลบ กล่าวคือ สังคมได้จำกัดขอบเขตการกระทำของผู้หญิงว่าต้องอยู่ในกฎเกณฑ์ที่กำหนด หรือผู้หญิงควรมีพฤติกรรมตามที่สังคมมุ่งหวัง พบว่าผู้หญิงหลังสมัยใหม่จะมีลักษณะที่สังคมไม่พึงประสงค์ อาทิ การหย่าร้างและพยายามเริ่มต้นใหม่ การเป็นตัวร้าย กำค่าความลับของเรื่อง การทำผิด หรือมีพฤติกรรมที่เปิดเผยในเรื่องเพศ การกระทำเหล่านี้จะได้รับการต่อต้านจากสังคม โดยนำเอาประเพณีและวัฒนธรรมมาเป็นตัววัด ผ่านการแสดงออกของคนในสังคม เช่น การติฉินนินทา การไม่ยอมรับ ซึ่งเป็นการถูกจำกัดออกสู่ชุมชนจากผู้ชาย ทำให้ระดับการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมไม่มากนัก เนื่องจากผู้หญิงเหล่านี้ไม่ได้ให้ความสนใจกับสิ่งรอบข้างมากนัก มีการเลือกทางออกและการดำเนินชีวิตด้วยตนเอง ให้ความสำคัญกับเรื่องตนเองและคนรัก

2) การสร้างความสัมพันธ์ และระยะเวลา

การสร้างความสัมพันธ์นี้จะอยู่ในสถานะของการที่ตัวละครหญิงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย โดยมีช่วงเวลาเข้ามาเกี่ยวข้องในการมองความผูกพัน ซึ่งได้พบลักษณะที่สำคัญ คือ

รูปแบบการสร้างความสัมพันธ์

พบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย มีรูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ในเชิงรุก คือ เป็นผู้ทริเริ่มที่จะทำสิ่งต่างๆ ด้วยตัวเองก่อน ไม่เลือกเพศในการสร้างความสัมพันธ์ ผู้หญิงหลังสมัยใหม่จะดำเนินความสัมพันธ์ด้วยตนเอง ไม่เป็นฝ่ายตามและยอมรับได้ ถ้าหากความสัมพันธ์ที่สร้างขึ้นเปลี่ยนแปลงไป โดยจะพบรูปแบบของความสัมพันธ์ในลักษณะการเป็นเพื่อน คนรัก เจ้านาย-ลูกน้อง ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง หญิงและหญิง แสดงให้เห็นถึงการไม่เลือก สร้างการรู้จักและเป็นการรู้จักในแบบผิวเผิน เพื่อให้ได้สิ่งที่ตนต้องการ และเลิกหากันไป

โดยในที่นี้ จะพบว่าสังคมเป็นที่ชายและหญิงอยู่ร่วมกันแบบปะปน มีการดำเนินชีวิตไปตามกาลเวลา สร้างโอกาสให้ตัวเองพบเจอคนในสังคม จึงทำให้เกิดขั้นตอนในการสร้างความสัมพันธ์ ดังต่อไปนี้

2.1) การพบกันโดยบังเอิญ

เนื่องจากผู้หญิงไม่ได้มีขอบเขตจำกัดอยู่แต่ในพื้นที่ส่วนตัว แต่ได้ออกสู่พื้นที่สาธารณะมากขึ้น พบปะผู้คนที่ไม่รู้จักมากกว่าแต่เดิม สาเหตุจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นทุนนิยม มีการแบ่งงานกันทำ ผู้หญิงทำงานนอกบ้าน ใช้ชีวิต (Lifestyle) คล้ายคลึง

กับโลกของผู้ชายมากขึ้น โอกาสในการพบปะกันระหว่างหญิง-ชาย จึงมีมากขึ้นกว่าแต่ก่อน โดยจะพบถึงการมองสบตากัน เป็นอากัปกริยาแรกที่บ่งบอกถึงความสนใจ ส่วนมากแล้วผู้หญิงสมัยใหม่ จะพบว่า มีขั้นตอนนี้ในปริมาณที่ไม่มากนักในการเริ่มสร้างความสัมพันธ์

2.2) ทำความรู้จักในช่วงเวลาหนึ่ง

ซึ่งระยะเวลาจากขั้นหนึ่งสู่ขั้นสองที่มีระยะเวลาที่สั้น เมื่อสบตาก็น่าจะมีความหมายถึงความสนใจ หรือแสดงอาการเสยผมในผู้หญิง ซึ่งมีนัยยะเชิญชวนให้ผู้ชายเข้ามาทำความรู้จัก เพื่อพูดคุยและทำความรู้จักในเบื้องต้นและผิวเผิน เป็นเพียงแค่การถูกชะตา ในขั้นนี้จะมี การปกปิดตัวจริงที่แท้จริงของผู้หญิง เพื่อไม่ให้ผู้ชายเข้าถึง และจะเข้าสู่ขั้นที่สาม คือ การมีเพศสัมพันธ์

2.3) การมีเพศสัมพันธ์

ใช้ระยะเวลาเพียงชั่วข้ามคืน ไม่พบการสานต่อหรือสร้างความสัมพันธ์ระยะยาว

ขั้นตอนการสร้างความสัมพันธ์และระยะเวลา

ได้ปรากฏขั้นตอนการสร้างความสัมพันธ์ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การให้ความสนใจ

มีลักษณะของการเรียกร้องความสนใจ ผ่านการแสดงกิริยา ท่าทาง ที่ให้นัยยะของการเชิญชวน เช่น เสยผม ลูบไล้เนื้อตัว และการถอด เป็นการใช้เสน่ห์ทางเพศดึงดูดใจเพศชาย

ขั้นที่ 2 การทำความรู้จัก

ภาพผู้หญิงหลังสมัยใหม่ จะพบใน 2 แบบ คือ รู้จักกันในระดับหนึ่ง และมีความต้องการจะเสริมให้มากขึ้น และเพิ่งรู้จักกัน โดยผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในแบบแรก จะไม่พบขั้นที่ 1 ในภาพยนตร์ เนื่องจากผ่านการรู้จักในเบื้องต้นอยู่แล้ว สำหรับผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในแบบที่ 2 จะเริ่มต้นด้วยการพูดคุย เพื่อทราบข้อมูลในเบื้องต้น ถ้ามีความพึงพอใจ ก็จะพบการสานต่อ หากไม่พอใจ ก็จะพบอาการที่หลีกเลี่ยง ปลีกตัวออกมา

ขั้นที่ 3 การไปถึงเป้าหมาย

โดยจะพบว่าเป้าหมายในการสร้างความสัมพันธ์ คือ ความสุขทางใจ ผลประโยชน์ ความพึงพอใจ และความสนุก เหล่านี้เป็นเป้าหมายที่ส่งผลให้ตัวผู้หญิงเอง หรือกล่าวได้ว่าการสร้างความสัมพันธ์เป็นไปเพื่อตอบสนองความต้องการของตัวเอง

ความสัมพันธ์ทางสังคมของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมในเชิงลบ เนื่องจากการมีพฤติกรรมหรือความคิดที่ผิดหรือล้าหลังว่าสังคมต้องการและคาดหวัง ทำให้ผู้หญิงหลังสมัยใหม่ถูกจ้องมองจากสังคม แต่ก็ยังพบความเป็นตัวเองในการเลือกหรือปฏิบัติตามที่ตนต้องการโดยไม่ใส่ใจสังคมหรือคนรอบข้าง ทำให้ผู้หญิงหลังสมัยใหม่อยู่ในภาวะของการโดดเดี่ยว ไม่ชอบการสูงส่ง หรือมีการผูกมัดกับผู้ชายที่ตอบสนองความต้องการของสังคม คือ การรักเดียวใจเดียว การแต่งงาน เป็นต้น รูปแบบในการสร้างความสัมพันธ์จึงเป็นไปในแบบผิวเผิน ฉาบฉวย และไม่จริงจังยั่งยืน ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจเป็นสำคัญ และมีระยะเวลาในการสร้างความสัมพันธ์ให้บรรลุเป้าหมายนั้นสั้น

สรุปได้ว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย จะพบถึงการสร้างความสัมพันธ์ในเชิงสังคม คือ มีการพบหน้ากัน ไม่ว่าจะด้วยหน้าที่การงาน การไปเที่ยวพักผ่อน ใช้การจ้องมอง มองสบตา แสดงให้เห็นถึงความสนใจ พบระยะเวลาแห่งการสร้างสัมพันธ์ที่ไม่นาน และจะเข้าสู่ความต้องการเชิงร่างกาย คือ การมีเพศสัมพันธ์ในระยะเวลาอันสั้น และจะพบในตัวละครหญิงหลังสมัยใหม่อีกแง่มุมหนึ่ง คือ ข้ามขั้นการทำความรู้จักกันและกันไป เกิดความพึงพอใจผ่านลักษณะทางกายภาพ แต่ก็มีเป้าหมายเพื่อแสวงหาความสุข ความพึงพอใจส่วนตัว ภาพตัวแทนผู้หญิงในลักษณะนี้ สะท้อนถึงการไม่ใส่ใจจารีตประเพณีของสังคมแต่อย่างใด

3) อารมณ์ และความรู้สึก

ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ จะพบว่า มีลักษณะทางอารมณ์ คือ ความโดดเดี่ยว แสดงให้เห็นถึงความสับสนในจิตใจของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงหลังสมัยใหม่มีสภาวะของการอยู่คนเดียว ไม่สูงส่งกับใคร ความโดดเดี่ยวนี้ได้ประกอบสร้างให้ผู้หญิงเป็นตัวของตัวเอง พึ่งพาตัวเอง ในด้านเศรษฐกิจ ผู้หญิงหลังสมัยใหม่ยังมีหน้าที่การงานสูง ก็ยังมีความโดดเดี่ยวมากยิ่งขึ้น หรือการทำตัวผิดจากที่สังคมมุ่งหวัง ก็ยังสร้างความโดดเดี่ยวและความเหงามากยิ่งขึ้น เนื่องจากสังคมพยายามกีดกันผู้หญิงลักษณะนี้ออกจากสังคม พยายามยึดเยียดความเป็นหญิงในแบบที่สังคมคาดหวังไว้ให้ ถ้าไม่ทำตาม ก็จะได้รับไม่ได้

5.2.1.5 ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ

ความสัมพันธ์เชิงอำนาจนี้ นำมาพิจารณาว่าผู้หญิงอยู่ในภาวะเชิงต่อรองกับผู้ชาย ได้มากน้อยเพียงใด โดยแบ่งออกเป็น

1) มีอำนาจจัดการกับผู้ชาย

แสดงภาวะของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในการใช้อำนาจของตนจัดการกับเพศชาย คือ การใช้ผู้ชายให้ทำตามความต้องการของผู้หญิงโดยไม่รู้ว่าเป็นเครื่องมือและทำโดยความสมัครใจ ผู้หญิงหลังสมัยใหม่จึงสามารถควบคุมผู้ชายได้ พบภาพการใช้รูปลักษณะภายนอกของตน เป็นด่านแรกในการสร้างเสน่ห์ทางเพศ เพื่อดึงดูดให้ผู้ชายยอมทำตามความต้องการได้

2) อยู่ภายใต้อำนาจ

พบลักษณะของภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ที่อยู่ภายใต้อำนาจของเพศชายน้อย จะพบเพียง 1 เรื่อง คือ ผู้หญิง 5 บาป โดยผู้ชายจะใช้เพศสัมพันธ์มาควบคุมผู้หญิงให้คิดว่าเป็นความรัก เนื่องจากผู้หญิงมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชาย เพราะความรักเป็นสำคัญ สำหรับผู้ชายนั้นจะเป็นความใคร่ ทำให้พบภาพของการหลงเข้าไปติดในวังวนของผู้ชาย

กล่าวโดยสรุป ลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย จะมีลักษณะของผู้หญิงที่หน้าตาจัดว่าสวย รูปร่างดี มีเสน่ห์ดึงดูดใจเพศชายและเพศเดียวกัน เลือกลงใส่เสื้อผ้าตามความพึงพอใจ และเหมาะสมกับรูปร่าง มีการแสดงออกที่ทำตามใจตนเอง ไม่พบการมีครอบครัวหรืออยู่ร่วมกัน มีรสนิยมของการเป็นหญิงรักหญิงและการหย่าร้างอยู่ในสถานภาพของการเป็นแม่หม้ายกับตัวละครหญิงบางตัว ทำทุกอย่างเพื่อความสุขของตนเองอย่างไม่ใส่ใจสังคมหรือคนรอบข้าง และไม่ตอบสนองตามความต้องการหรือคาดหวังของสังคม มีการสร้างความสัมพันธ์แบบฉาบฉวย ผิวเผินและไม่จริงจัง เพราะผู้หญิงหลังสมัยใหม่มีอำนาจและสิทธิในการเลือกคนที่พึงพอใจเข้าหา ทำให้เห็นว่าผู้หญิงหลังสมัยใหม่ยึดความต้องการและความพึงพอใจของตนเป็นหลัก มีอิสรภาพในตัวเอง ไม่ยึดติดกับความเชื่อ ความเป็นหญิงหรือความเป็นชายที่สังคมกำหนดหรือยึดถือสืบต่อกันมา หากทว่าภาพผู้หญิงที่พบในลักษณะนี้กลับถูกกำหนดบทบาทให้กลายเป็นตัวร้าย หรือมีลักษณะที่ตรงข้ามกันกับการเป็นผู้หญิงที่ดี มีลักษณะของความคิด และการกระทำตามที่ตนเองต้องการ หาความสุขให้กับชีวิตตนเองมากกว่าที่จะใส่ใจผู้อื่น กล่าวแสดงออกถึงความต้องการทางเพศได้อย่างไม่ปิดบัง มีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายได้อย่างไม่เลือกหน้า ถ้าพึงพอใจก็สามารถใช้การมีเพศสัมพันธ์เป็นตัวแสดงออกถึงความรู้สึกก่อนที่จะมีความรัก เน้นแสวงหาความพึงพอใจส่วนตนมาก และมีเสรีภาพในการกำหนดรสนิยมทางเพศของตนเอง (Sex Preference)

5.2.2 ลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน

เนื่องจากสังคมและวัฒนธรรมของโลกตะวันตก ได้มีการเปลี่ยนแปลงและมีความก้าวหน้าไปมากกว่าโลกตะวันออก ทำให้บทบาทของผู้หญิงที่มีความแตกต่างไปจากภาพเดิมๆ นั่นคือ ภาพของผู้หญิงยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodern Women) ที่ได้รื้อถอนความหมายของภาพผู้หญิงในลักษณะเก่า มาประกอบสร้างภาพผู้หญิงในความหมายใหม่

จากการวิเคราะห์ภาพยนตร์อเมริกัน ได้พบลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ โดยแบ่งเป็น 5 ประการ คือ

5.2.2.1 รูปลักษณ์ภายนอก

โดยจะพบจากลักษณะทางกายภาพ คือ

1) รูปร่างหน้าตา

ผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน จะมีหน้าตาที่จัดว่าสวย ผิวขาว อมชมพู ผมหาวและสั้นประดับคอ พบการใช้เครื่องสำอางตกแต่งใบหน้าแบบเป็นธรรมชาติ รูปร่างผอม แข็งแรง สมส่วนและสูง แสดงให้เห็นถึงผู้หญิงที่รักสุขภาพ และชอบออกกำลังกาย

2) การแต่งกาย

พบการแต่งกายตามความพึงพอใจของตน ไม่พบการสวมใส่เสื้อผ้าตามแฟชั่น เลือกใส่ให้เหมาะสมตามสถานการณ์ และสถานที่ที่จะไป ไม่เน้นการเปิดเผยเนื้อตัวมากนัก แต่จะพบว่ามีการเน้นทรวดทรงให้ดูเด่นและมีสง่า มีการใช้เครื่องประดับชิ้นเล็กๆ ตกแต่งร่างกายและน้อยชิ้น

3) กิริยา ท่าทาง การแสดงออก

กิริยาท่าทาง การแสดงออก ได้แก่ การแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งเป็นผลมาจากความคิด ความเชื่อที่ผู้หญิงมีอยู่ในตัวเอง โดยจะแสดงออกผ่านทางใบหน้า แววตา การกระทำ จะมีลักษณะดังนี้ คือ

3.1) การแสดงออกผ่านทางใบหน้า แววตา

แสดงความรู้สึกของตนออกทางสีหน้าและแววตาอย่างเห็นได้ชัด ทำให้ผู้หญิงหลังสมัยใหม่จะมีลักษณะของการเปิดเผยตนเอง

3.2) การแสดงออกผ่านการกระทำ

ใช้เส้นทางเพศของตนเองให้เป็นประโยชน์ในการที่จะจัดการหรือควบคุมผู้ชายให้อยู่ในอำนาจของตน การมีงานทำที่มั่นคง ทำงานนอกบ้าน วิถีชีวิตที่วนเวียนอยู่

นอกบ้าน จะเป็นตัวสร้างความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคม ไม่ต้องอยู่กับตัวเองเพียงลำพัง ไม่ยึดติดกับคุณลักษณะของตนเองว่าจะต้องตรงตามที่สังคมต้องการ ค้นหาตัวตนอยู่เสมอ มีการปรับเปลี่ยนตัวเองให้ทันตามยุคตามสมัย ผู้หญิงจึงไม่จำเป็นต้องแสดงบทบาทหรือกระทำตนให้เป็นคนดีเสมอไป การเป็นผู้หญิงไม่ดี ทำความผิดต่อสังคม และผู้อื่นได้อย่างไม่หวาดเกรง กฎระเบียบของสังคม (ผู้ชาย) จึงไม่พบบทบาทของการตกเป็นเหยื่อ หรือดูแลตัวเองไม่ได้ ไม่ต้องพึ่งพาใคร

5.2.2.2 ลักษณะทางความคิด และพฤติกรรม

มีการตัดสินใจจากความคิด ความเชื่อของตนเองทั้งในเรื่องเล็กและเรื่องใหญ่ โดยไม่ต้องใช้คำแนะนำจากผู้อื่น มีวิจารณญาณส่วนตนในการเลือกตัดสินใจ จะพบว่าเลือกหน้าที่การทำงานและมิตรภาพระหว่างเพื่อนมากกว่าครอบครัว เพราะมองว่าคนเราควรเลือกในสิ่งที่ตนต้องการมากกว่ากระทำตามความต้องการของคนอื่น ปลดเปลื้องตัวเองจากภาวะที่กดดันทั้งปวง ทำให้การเลือกหรือปฏิบัติเป็นไปโดยง่าย ไม่มีการกล่าวโทษตนเอง หรือเสียใจในสิ่งที่ตัดสินใจไปแล้ว ผู้หญิงจึงไม่ได้ตกเป็นเหยื่อของผู้ชายอีกต่อไป เนื่องจากเป็นสิ่งที่เลือกด้วยตนเอง

5.2.2.3 ค่านิยม

1) ค่านิยมต่อตนเอง

ยกเลิกลักษณะของความเป็นหญิงที่ต้องได้รับการปกป้องดูแลจากผู้ชาย เพื่อหลีกเลี่ยงการเป็นผู้หญิงที่อ่อนแอ ต้องได้รับการปกป้องจากผู้ชายเท่านั้น กลายเป็นหญิงที่สามารถเป็นฝ่ายดูแลและปกป้องผู้ชายจากอันตรายได้เช่นกัน หรือมีบทบาทของการให้ความช่วยเหลือฝ่ายชายแทน ยึดตนเองเป็นที่ตั้ง ทั้งหลักความคิดและความต้องการของตนเองในการดำเนินชีวิต ตอบสนองความต้องการของตนเอง ไม่อิงกับความเชื่อหรือค่านิยมแบบเดิมๆ

2) ค่านิยมต่อครอบครัว และความรัก

กล้าที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง โดยเฉพาะเรื่องเพศได้อย่างไม่ปิดบัง ไม่คำนึงว่าว่าตนจะมีเพศสัมพันธ์กับใครก็ได้ ผู้หญิงสามารถสร้างความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายได้หลายคน โดยไม่รู้สึกผิด และไม่สนใจกับความเชื่อหรือค่านิยมแบบเก่าๆ ของสังคม กระทำตามที่ตัวเองเห็นว่าเหมาะสม หรือเพื่อผลประโยชน์ของตัวเอง สร้างอำนาจเป็นของตัวเองที่จะจัดการหรือควบคุมผู้ชายให้อยู่ภายใต้อำนาจ สามารถกระทำตามได้โดยไม่รู้ว่าจะตกเป็นเครื่องมือของผู้หญิง ดังนั้น ผู้หญิงในลักษณะนี้จะมองครอบครัวเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งที่อยู่เบื้องหลังเท่านั้น ไม่ได้มีอิทธิพลเพียงพอต่อชีวิตของตนเอง แต่สุดท้ายแล้วต่างก็โหยหาความรัก อยากรักที่จะ

มีชีวิตครอบครัว หรือความรักที่อบอุ่นเช่นเดียวกับพ่อแม่ของตน แสดงให้เห็นถึงการพยายามที่จะปฏิเสธรากฐานของตัวเอง แต่ในขณะเดียวกันภายในจิตใจของผู้หญิงต้องการความรักและครอบครัวเป็นอย่างยิ่ง จึงใช้อารมณ์เฉยชา หรือการไม่สนใจใครเป็นตัวปิดบังตนเองให้พ้นจากความล้มเหลว

5.2.2.4 ความสัมพันธ์ทางสังคม

โดยจะพบความสัมพันธ์เชิงสังคมกับภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในลักษณะดังต่อไปนี้

1) ปฏิสัมพันธ์กับสังคม

การมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม คือ การที่ผู้หญิงได้เข้ามามีส่วนร่วมในสังคมระดับใด โดยจะพิจารณาจากความเชื่อมต่อ (Connection) กับสังคม บทบาทสถานภาพ และคุณสมบัติอื่นๆ ของตัวละคร

พบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน ได้แสดงออกถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมในเชิงบวก กล่าวคือ ได้รับการยอมรับจากสังคมในสิ่งที่ทำหรือเลือก พบการทำผิด แต่ก็ได้รับการให้อภัยและสามารถเริ่มต้นใหม่ได้อีกครั้ง มีความเกี่ยวพันกับสังคม โดยการมรสถานภาพของการรักษาความยุติธรรม ความถูกต้อง การรักษาความปลอดภัย การค้นหาความจริง ซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นความรับผิดชอบของผู้ชาย และผู้หญิงได้เข้ามายึดพื้นที่ตรงนี้ ผ่านการมีอาชีพเป็นทนายความ ตำรวจ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ฮีโร่หญิงผู้กู้วิกฤตโลก นักข่าวหรือผู้ประกาศข่าว ซึ่งอาชีพเหล่านี้เป็นอาชีพที่ได้รับความเชื่อถือ เป็นที่นับหน้าถือตา และมีชื่อเสียงในสังคม ทำให้ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่เป็นภาพที่แพร่หลายในสังคม

2) การสร้างความสัมพันธ์ และระยะเวลา

รูปแบบการสร้างความสัมพันธ์

พบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ ไม่มีรูปแบบความสัมพันธ์ที่แน่นอน มีการเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ ตามสภาวะของชีวิตที่เปลี่ยนไป เช่น หลังการหย่าร้าง การทำผิด กล่าวคือ เมื่อสภาวะของชีวิตผู้หญิงเกิดการเปลี่ยนแปลง ผู้หญิงก็จะเปลี่ยนรูปแบบความสัมพันธ์ไปด้วย เช่น จากคนรักมาเป็นเพื่อน คู่กัดเป็นคู่รัก

มีการสร้างความสัมพันธ์ในเชิงมิตรภาพ เพื่อน เชิงความรัก (การเป็นคนรัก) เชิงการต่อสู้ ซึ่งความสัมพันธ์ในมุมมองหลังนี้ แสดงให้เห็นถึงภาวะการใช้อำนาจต่อกัน โดยไม่พบความรู้สึกก้าวร้าวรุนแรงของตัวละครหญิงหลังสมัยใหม่

ขั้นตอนการสร้างความสัมพันธ์และระยะเวลา

ได้ปรากฏขั้นตอนการสร้างความสัมพันธ์ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การให้ความสนใจ

สร้างความสัมพันธ์ในเชิงรุก โดยเป็นฝ่ายแสดงกิริยาท่าทางอาการต่างๆ กับผู้ชายหรือคนที่สนใจ เช่น ยิ้มให้ เดินเข้าไปหาหรือเลี้ยงเครื่องดื่ม แสดงท่าทางเปิดเผยให้รู้ว่ามี ความสนใจโดยตรงไปตรงมา

ขั้นที่ 2 การทำความรู้จัก

อยู่ในระดับของการสนทนา หรือไม่มีการสนทนา ขั้นนี้จะพบว่าผู้หญิงหลังสมัยใหม่ไม่จำเป็นต้องใช้คำพูดในการสื่อสารระหว่างกัน ใช้การมองตากันเพื่อสื่อความหมายและความเข้าใจแก่กัน โดยมีระยะเวลาในการใช้ขั้นนี้ไม่นาน เป็นความสัมพันธ์ที่ฉาบฉวย สำหรับผู้หญิงที่ใช้ขั้นการสนทนา จะมีการสร้างความสัมพันธ์ และรู้จักในระดับเบื้องต้น

ขั้นที่ 3 การไปถึงเป้าหมาย

โดยจะพบเป้าหมาย คือ ความต้องการการมีเพศสัมพันธ์ การมีครอบครัวที่อบอุ่น เพื่อการบรรลุถึงความสำเร็จ (โดยเป็นการช่วยเหลือจากผู้ชาย) ซึ่งขั้นนี้จะพบว่า เป้าหมายเพื่อการมีเพศสัมพันธ์จะเป็นเพียงชั่วคราวระยะหนึ่ง เพื่อตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจ สำหรับการมีครอบครัว ผู้หญิงจะใช้เวลาในการคบหานานกว่าจะบรรลุเป้าหมาย และการบรรลุถึงความสำเร็จ เป็นไปเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม

โดยความสัมพันธ์ทางสังคมของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในเชิงบวก ได้รับการยอมรับในสิ่งที่ผู้หญิงเป็นหรือเปลี่ยนแปลง จึงทำให้ผู้หญิงหลังสมัยใหม่มีทัศนคติต่อสังคมในทางที่ดี มีลักษณะของการรับผิดชอบต่อสังคม ผ่านบทบาทของการประกอบอาชีพ มีแนวโน้มทางอารมณ์ที่เต็มไปด้วยการแสวงหา แสดงถึงการเป็นผู้กระตือรือร้นที่จะทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง มักสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันในลักษณะมิตรภาพการเป็นเพื่อน ความรัก หรือจากการต่อสู้ และเป็นผู้กระทำและเปิดเผยความต้องการ ความพึงพอใจ ซึ่งแสดงออกในเรื่องเพศ คือ การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายได้หลายคน โดยใช้แค่ความพึงพอใจระหว่างกัน

3) อารมณ์ และความรู้สึก

ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน จะพบว่ามีลักษณะทางอารมณ์และความรู้สึกที่เต็มไปด้วยการแสวงหา เช่น ความสุข ความสำเร็จ ความจริง ตัวตน โดยจะพบในลักษณะที่มีมาก เนื่องจากการทำตามใจตนมากขึ้นในทางที่ดี

5.2.2.5 ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ

ความสัมพันธ์เชิงอำนาจนี้ นำมาพิจารณาว่าผู้หญิงอยู่ในภาวะเชิงต่อรองกับผู้ชาย ได้มากน้อยเพียงใด โดยแบ่งออกเป็น

1) มีอำนาจจัดการกับผู้ชาย

แสดงให้เห็นภาวะของการมีอำนาจในการใช้หรือจัดการกับเพศชายสูง พบจากการใช้อำนาจที่ได้มาโดยชอบธรรมจากสังคม เช่น การเป็นทนายความ นักกฎหมาย ตำรวจ และการใช้อำนาจจากตัวเองจัดการ คือ ความสามารถในการกำหนดให้ผู้ชายเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือยามที่ต้องการ

2) อยู่ภายใต้อำนาจ

ไม่พบภาพของผู้หญิงสมัยใหม่ที่อยู่ภายใต้อำนาจ หรือการควบคุมจากผู้ชาย เนื่องจากผู้หญิงลักษณะนี้มีความคิด และการกระทำที่เป็นตัวของตัวเองสูง มีความมั่นใจในตัวเอง จึงทำให้มีการปฏิเสธมาก ก็ยิ่งแสดงให้เห็นถึงความมั่นใจมากด้วย ผู้หญิงหลังสมัยใหม่ไม่ตกอยู่ภายใต้การควบคุมหรือบงการจากผู้ชายในฐานะเครื่องมืออีกต่อไป

กล่าวโดยสรุป ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน เป็นผู้หญิงที่มีหน้าตาสวย รูปร่างสมส่วน มีการแต่งกายที่เป็นตัวเอง มีรูปแบบที่แหวกแนวตามความชอบส่วนตัว ไม่นิยมตกแต่งร่างกายด้วยของชิ้นใหญ่ จึงเป็นผู้ที่ไม่ตามแฟชั่น หรือกระแสนิยมง่าย เนื่องจากการยึดมั่นความคิดความเชื่อของตนเอง มีความเป็นปัจเจกชนนิยมสูง พบการอยู่ตามลำพัง พึ่งพาตัวเองได้ ดูแลตนเองได้ในทางเศรษฐกิจ มีการแสดงออกที่มั่นใจสูง ปฏิเสธกฎเกณฑ์ของสังคม มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับความคิด ความเชื่อของตน และต้องพิสูจน์ได้ว่า เป็นจริง จึงไม่เชื่อในเรื่องโชคลาง เชื่อในตัวเองเป็นสำคัญ พบการเป็นครอบครัวในตอนท้ายเรื่องเพียง 2 -3 เรื่อง แสดงให้เห็นว่า แม้ผู้หญิงจะก้าวไปสู่สังคมระดับใดก็ตาม ก็ยังมีความโหยหารากเหง้าของตน กล่าวคือ พื้นฐานเดิมของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ ก็คือ การเป็นครอบครัว ก็ย่อมต้องการอนาคตที่อยู่อย่างเป็นครอบครัว ในบางเรื่องพบการอยู่เป็นโสดไม่สนใจชาย แสวงหาความสุขให้กับตัวเอง เป็นการสร้างความสัมพันธ์แบบฉาบฉวย ไม่มีรูปแบบที่ตายตัว เปลี่ยนแปลง

ไปได้เรื่อยๆ ตามสภาวะของชีวิตที่เปลี่ยนไป ขั้นตอนในการสร้างความสัมพันธ์ จะมีระยะเวลาในการใช้มากน้อยขึ้นอยู่กับเป้าหมายของการสร้างความสัมพันธ์นั้นๆ โดยผู้หญิงมีอำนาจที่จะให้จัดการกับผู้ชายให้ทำตามทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

5.3 การเปรียบเทียบความเหมือนและแตกต่างของภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่

5.3.1 ความเหมือนและแตกต่างของภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่

ได้ทำการเปรียบเทียบลักษณะที่เหมือนและแตกต่างกันของภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน สามารถสรุปเป็นตาราง และมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5.1 ตารางเปรียบเทียบความแตกต่างของภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน

ภาพยนตร์ไทย ผู้หญิงสมัยใหม่	ภาพยนตร์อเมริกัน ผู้หญิงสมัยใหม่
1. มีการศึกษาระดับปริญญาตรี	1. มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป
2. มีการทำงานที่มั่นคง เป็นงานที่ใช้ความสามารถ และประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน	2. มีการทำงานที่มั่นคง ทำงานนอกบ้าน มีรายได้สูง เป็นงานที่ต้องใช้ความสามารถ และประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน
3. มีการแต่งกายที่เปิดเผยเนื้อตัว	3. มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับรูปร่าง ไม่ตามกระแสนิยม
4. มีความมั่นใจในตัวเองทั้งการเดิน การนั่ง พฤติกรรมต่างๆ	4. มีความมั่นใจในตัวเองทั้งการเดิน การนั่ง พฤติกรรมต่างๆ
5. รู้จักพูด ทักคน	5. รู้จักพูด ทักคน ไม่ตกเป็นเหยื่อโดยง่าย
6. กล้าสร้างความสัมพันธ์กับผู้ชายได้ก่อนเลือกกำหนดธรรมเนียมทางเพศให้กับตัวเอง	6. กล้าเข้าไปรู้จักและสร้างความสัมพันธ์กับผู้ชายได้ก่อน ใช้กิริยาท่าทางในเชิงรุกเร็ว
7. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำมาประยุกต์ใช้	7. ผลมผลานความคิดเห็นส่วนตัว และคนรอบข้าง
8. กล้าที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองให้ทันสมัย	8. เปลี่ยนแปลงตนเองให้ทันสมัย
9. เชื่อในสิ่งที่พิสูจน์แล้วด้วยตนเอง	9. เชื่อในสิ่งที่พิสูจน์แล้วด้วยตนเอง

10. เนื่องจากต้องพึ่งพาตนเองจึงไม่ค่อยเห็น ความสำคัญของความรัก เน้นความรู้สึก ส่วนตนมากกว่า มักเกิดความเหงาได้ โดยง่าย	10. ต้องพึ่งพาตนเอง ทำให้เกิดความเหงา ยึด ความรัก ความผูกพันระหว่างคนรัก
11. ดูแลเอาใจใส่คนรอบข้างและสังคม	11. ให้ความสนใจคนในครอบครัวและรอบข้าง
12. มุ่งมั่นที่จะทำตามความปรารถนาหรือ ความฝันของตนให้เป็นจริง	12. มุ่งมั่นที่จะทำตามความปรารถนาหรือ ความฝันของตนให้เป็นจริง โดยไม่เลือกวิธี
13. เป็นผู้นำการเรียกร้องความเป็นธรรม ความ ยุติธรรมให้กับตนเองและสังคม	13. ปลดปล่อยตนเองจากภาวะการถูกกดขี่ จากผู้ชาย เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือผู้ชาย เพียงฝ่ายเดียว
14. ปรากฏบทบาทของผู้หญิงที่ต้องการการ ปกป้องจากผู้ชาย	14. หากประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน เรื่องของครอบครัวก็จะล้มเหลวจึงต้องอยู่ ในภาวะของการเลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง
15. ต้องการมีสิทธิที่จะยืนในสังคม	15. ยึดหลักความเสมอภาคในการดำรงชีวิต
16. -	16. แสดงความสามารถของตนอย่างเต็มที่
17. ปรากฏภาพการเป็นจุดศูนย์กลางของ เรื่องราวน้อย	17. ปรากฏภาพการเป็นจุดศูนย์กลางของ เรื่องราวน้อย

เมื่อทำการเปรียบเทียบภาพตัวแทน (Representations) ของผู้หญิงสมัยใหม่ใน
ภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน พบว่ามีลักษณะที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกันและมีลักษณะที่
แตกต่างกันดังต่อไปนี้

5.3.1.1 ลักษณะที่เหมือน/คล้ายคลึง

ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน ต่างก็มีภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ใน
ลักษณะต่างๆ ดังนี้

1) รูปลักษณะภายนอก

พบว่า มีลักษณะของการเป็นผู้หญิงหน้าตาดี จนถึงระดับสวย รูปร่างผอม
แต่สมส่วน ไม่สูงมากนัก พบการใช้เครื่องสำอางแต่งแต้มใบหน้าแบบเป็นธรรมชาติ ไม่ดูขาด มี
ลักษณะของการรักสวยรักงาม เพื่อเพิ่มเสน่ห์ทางเพศให้กับตัวเอง และดึงดูใจชาย

สำหรับการแต่งกาย พบว่ามีการแต่งกายที่ค่อนข้างเป็นตัวเอง แต่จะแตกต่างกันไปบ้างในส่วนของกางเกงเปิดเผยเนื้อตัว เน้นรูปร่าง เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมั่นใจ และเผยเสน่ห์ของตน

กิริยา ท่าทาง และการแสดงออก พบว่า ใช้สีหน้าและแววตาในการแสดงความรู้สึก มีการแสดงออกทางการกระทำที่มีความมั่นใจทั้งการเดิน การนั่ง พฤติกรรมต่างๆ และสร้างความสัมพันธ์กับผู้ชายได้ก่อน

2) ลักษณะทางความคิด และพฤติกรรม

มีความมั่นใจในตนเอง เปิดเผยให้เห็นความเป็นตัวของตัวเองให้ผู้อื่น มีความจริงใจ ฟังพาดตัวเอง ทำให้เกิดความเหงา ยึดความรัก ความผูกพันระหว่างคนรัก ให้การดูแลเอาใจใส่รอบคอบ และคนรอบข้าง เปลี่ยนแปลงตัวเองให้ทันสมัยทันสมัย ผสมผสานความคิดของตัวเอง และคนรอบข้างในการตัดสินใจ มุ่งมั่นที่จะทำตามความปรารถนาหรือความฝันของตนให้เป็นจริง และพบภาพการออกสู่อพื้นที่สาธารณะ (Public Space) เพื่อพบปะผู้คนในสังคมมากขึ้น ไม่ถูกกำหนดให้อยู่ในที่ในทางของตนเอง ผ่านภาพของการทำงาน หรือท่องเที่ยว และผู้หญิงสมัยใหม่ทั้งในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันต่างก็ได้รับบทบาทของการเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือผู้ชายเมื่อตกอยู่ในอันตรายด้วย

3) ค่านิยม

ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันมีการมองตัวเองในเชิงบวก กล่าวคือ การยึดถือและให้ความเชื่อมั่นว่าตนมีความสามารถ มีการคิดเป็น ทำเป็น แต่จะมีลักษณะร่วมคือ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วย ทำให้ผู้หญิงลักษณะนี้จะใช้ความคิดของตนเป็นหลักสำคัญด้วยในการพิจารณาสิ่งต่างๆ จึงทำให้เห็นถึงการฟังพาดตัวเองได้ ไม่ต้องการให้ใครมาเป็นผู้นำอย่างแท้จริง แสดงถึงการมีความพยายาม และดิ้นรนเพื่อตนเอง ผู้หญิงจะเกิดการนับถือตนเองว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถเทียบเท่าหรือมากกว่าผู้ชาย เคารพการตัดสินใจทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น แสวงหาความรู้จากการศึกษา ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ผู้หญิงจึงมีการพัฒนาในด้านต่างๆ

สำหรับในสวนค่านิยมต่อครอบครัว หรือความรัก ผู้หญิงในลักษณะนี้นิยมความรักระหว่างชายและหญิง ต้องการมีความรัก ความสัมพันธ์ที่แท้จริงระหว่างหนุ่มสาว ได้รับการช่วยเหลือทางอารมณ์ได้โดยง่าย มักใช้ความรุนแรงกระตุ้นความต้องการ ครอบครัวไม่ได้มีส่วนในการสร้างความรักหรือเป็นที่ยึดเหนี่ยวให้กับผู้หญิง ผู้หญิงมักจะคิดและเลือกที่จะสร้างความรักให้กับตนเอง

4) ความสัมพันธ์ทางสังคม

มีความเป็นปัจเจกชน การใช้ชีวิตอยู่ตัวคนเดียว ไม่พึ่งพิงพ่อแม่ แต่ยังคงให้ความสำคัญกับคนในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางสังคมน้อย วัฒนธรรมสมัยใหม่ทำให้ผู้หญิงต้องพึ่งพาตัวเอง ไม่อยู่รวมกันเป็นครอบครัว และได้กลายเป็นกระแสวัฒนธรรมหลักที่ทำให้ผู้คนไม่มีเวลาพอในการสร้างความสัมพันธ์กับคนรอบข้าง จึงต้องใช้เวลาว่างมารวมตัวกันอยู่ในสภาพที่มีผู้คนหลากหลาย เพื่อสร้างความสัมพันธ์ทั้งแบบเพื่อนหรือคนรัก พบการใช้เทคโนโลยีทางด้านเครือข่าย Internet เป็นการเชื่อมต่อระหว่างกัน รูปแบบและระยะเวลาการสร้างความสัมพันธ์จึงค่อนข้างฉาบฉวย และรวดเร็ว

5) ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ

มีการใช้เพศสัมพันธ์ในการต่อรองเชิงอำนาจระหว่างเพศหญิงและเพศชาย โดยใช้เพื่อให้ได้ตามความต้องการ หรือบรรลุวัตถุประสงค์ของตน มีการเคลื่อนไหวเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตนเอง ปลดปล่อยตนเองให้อำนาจพอที่จะต่อรองกับผู้ชาย

สรุปเปรียบเทียบลักษณะที่เหมือนกันของภาพตัวแทนสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันได้ คือ

1) การศึกษา หน้าที่การงาน ทำงานนอกบ้าน ประกอบอาชีพที่เป็นที่นับหน้าถือตาในสังคม หรือแม้กระทั่งสามารถรับผิดชอบงานที่เคยเป็นของผู้ชายมาก่อน แต่ก็พบการทำงานของผู้หญิงที่อยู่ภายใต้ผู้ชายเป็นหัวหน้าด้วย

2) ลักษณะของการเป็นผู้มีความมั่นใจในตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการนั่ง การเดิน หรือการแต่งกายที่มีการแต่งกายในเชิงเปิดเผยร่างกาย เป็นผู้หญิงที่มีอิสระเสรี ที่เท่าเทียมกับผู้ชาย สามารถใช้อำนาจของตนกับผู้ชายได้ เช่น การแข่งขันระหว่างกัน เป็นผู้กระทำมากกว่าการเป็นผู้ถูกกระทำ จะทำตามความต้องการส่วนตนหรือความฝันของตนเอง

3) จุดสำคัญอีกประการคือ ทั้งผู้หญิงในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันต่างมีส่วนร่วม คือ ความสัมพันธ์ในเชิงสังคม การที่อยู่ในสังคมโลกปัจจุบัน วัฒนธรรมสมัยใหม่จะเน้นการพึ่งพาตนเอง ไม่ใช่การอยู่รวมกันเป็นครอบครัวเหมือนแต่ก่อน เหล่านี้ได้กลายเป็นกระแสวัฒนธรรมหลัก จนบ่อยครั้งที่ทำให้คนสมัยใหม่กลายเป็นคนเก็บตัว และความเร่งรีบในเมืองใหญ่ได้ทำให้ผู้คนไม่มีเวลาพอในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้คนรอบข้าง จะพบว่าหนุ่มสาวจะแยกตัวออกมาอยู่คนเดียว ต่างก็ต้องเผชิญกับความเหงาด้วยกันทั้งสิ้น และความสัมพันธ์เดียวที่มีความหมายสำหรับคนเหล่านี้ก็คือ ความสัมพันธ์ระหว่างคนรัก ถึงขนาดที่คนที่ไร้คู่ครองรู้สึกว่

ตนเองนั้นล้มเหลว แต่หากว่าผู้หญิงที่มีคนรักไม่เปิดใจยอมรับมิตรภาพใหม่เข้ามา เมื่อต้องเผชิญกับการเลิกรา ผู้หญิงก็สามารถตัดสินใจทำในสิ่งที่ไม่คาดคิดได้

5.3.1.2 ลักษณะที่แตกต่างกัน

ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน จะพบว่ามีความแตกต่างกันในรายละเอียดดังนี้

1) รูปลักษณ์ภายนอก

ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน จะพบว่ามีความแตกต่างในแง่การแสดงออกที่เปิดเผย มีความมุ่งมั่นที่แสดงออกมาทางสีหน้าและแววตาในผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน สำหรับผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยจะใช้สีหน้าและแววตาในการกลบความรู้สึกบางอย่างที่ไม่มีความมั่นใจ และแสดงอาการไม่พึงพอใจให้เห็นอย่างเด่นชัด เมื่อไม่ได้ในสิ่งที่ต้องการ

2) ลักษณะความคิด และพฤติกรรม

ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน จะพบว่ามีความมุ่งมั่นที่จะทำตามความปรารถนาหรือความฝันของตนให้เป็นจริง โดยไม่เลือกริธีว่าจะทำให้ตนเองหรือคนรอบข้างรู้สึกเช่นไร ทำให้พบถึงความไม่ลังเลใจที่จะเลือกหรือปฏิบัติ แม้จะอยู่ในสถานการณ์หรือสถานที่ใดๆ ก็ไม่ได้มาใช้อิทธิพลบังคับใจของผู้หญิงได้ และยังมีพฤติกรรมที่แตกต่างจากการเป็นผู้หญิงในอุดมคติ คือ กระทำสิ่งใดๆ ก็ตามที่เป็นเรื่องขัดต่อสังคม ก็จะไม่ได้รับการถูกลงโทษ ถึงแม้ว่าจะพบภาพของการแก้แค้น แต่ก็ยังถูกกดให้ผู้หญิงต้องแสดงออกในแบบแอบซ่อนมากกว่าการเผชิญหน้า ผู้หญิงจึงจะสามารถชนะ หรือเปลี่ยนแปลงผู้ชายได้ แต่ในภาพตัวแทนของผู้หญิงในภาพยนตร์ไทยกลับพบว่ามีการมองโลกในแง่ดี มีพฤติกรรมที่ตรงไปตรงมา แต่ทว่าเมื่อผู้หญิงมีพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับความต้องการของสังคมกลับได้รับบทลงโทษที่ต่างกันอย่างออกไป และใช้พฤติกรรมในเชิงก้าวร้าวเป็นตัวแสดงออกถึงความเก็บกด

3) ค่านิยม

ความแตกต่างในด้านค่านิยมนี้ ผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยจะมองว่าตนเองมีคุณค่าต่อสังคมน้อยกว่าผู้ชาย และยึดหลักการดำเนินชีวิตตามที่สังคมมองว่าเป็นเรื่องที่ถูกต้อง จึงเป็นผู้มีลักษณะของการกระทำที่ต้องการทำให้ผู้อื่นมีความสุข สำหรับภาพตัวแทนของ

ผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันจะยึดถือและเคารพในตนเองว่ามีศักยภาพพอที่จะทำสิ่งต่างๆ ได้ประสบความสำเร็จ จึงค่อนข้างจะให้การยอมรับ และนับถือตนเองว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถเทียบเท่าหรือมากกว่าผู้ชาย ถ้าทำในสิ่งที่คนอื่นไม่กล้าทำ มีลักษณะของการทวนกระแสสังคม ไม่ทำตามค่านิยมกลุ่ม พยายามปลดเปลื้องตนเองจากภาวะการถูกกดขี่จากผู้ชาย เคารพการตัดสินใจทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น จะพบว่าผู้หญิงสามารถเป็นผู้นำของประเทศ หรือสังคม สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ อยู่ในสังคมที่ได้รับการยอมรับเป็นอย่างดี แต่การที่จะก้าวขึ้นมาอยู่ในจุดที่สูงได้ การยอมรับความจริงช่วยพัฒนาการทางด้านความคิดได้ดี ทำให้มีความเชื่อมั่นในศักยภาพและความสามารถของตนที่จะเอาชนะอุปสรรคต่างๆ ที่จะเข้ามาในชีวิตได้อย่างแข็งแกร่ง และมองว่าทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเป็นไปได้เสมอ

นอกจากนี้ ยังพบความแตกต่างกันในแง่มุมมองความรัก และการเลือกกำหนดรสนิยมทางเพศของตัวเอง ผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยจะมีภาพของการเป็นหญิงรักหญิง แต่เป็นไปในลักษณะของการแอบซ่อน ไม่เป็นภาพที่กว้าง หรือได้รับการยอมรับจากสังคม ในขณะที่เดียวกันภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันจะไม่พบภาพการเป็นผู้รักร่วมเพศ แต่สังคมจะให้การยอมรับในการแสดงออกมากกว่า

4) ความสัมพันธ์ทางสังคม

ในภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยจะพบว่ามีการปฏิสัมพันธ์กับสังคมค่อนข้างกว้างมากขึ้น มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง ดำเนินความสัมพันธ์แบบไม่ข้ามชั้น แสดงให้เห็นถึงการดำเนินชีวิตที่เรียบง่าย ไม่หวือหวา เมื่อตัวละครหญิงสร้างความสัมพันธ์ขึ้นการมีเพศสัมพันธ์แล้ว ก็ไม่พบภาพของการสานต่อในระยะยาว หรือมีข้อผูกมัดใดๆ ะหว่างกัน เช่น การแต่งงาน หรือการอยู่ด้วยกัน แสดงให้เห็นถึงสังคมที่ยังไม่ยอมรับในการแสดงออกทางเพศแบบเสรีเท่าไรนัก

สำหรับภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันจะพบว่ารูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ในเชิงรุกและสร้างโอกาสให้ตัวเอง ไม่รอให้ฝ่ายชายเป็นผู้ก้าวเข้ามาทำความรู้จักหรือสร้างสัมพันธ์ก่อน แต่กลับเป็นผู้เข้าไปทักทาย โดยใช้กิริยาท่าทางแบบรุกเ้า โดยใช้ระยะเวลาที่น้อยและมาก ตามวัตถุประสงค์ประสงค์ของการสร้างความสัมพันธ์ อีกประการหนึ่งคือ จะพบว่าอารมณ์ของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันจะมีการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเด่นชัดและเปิดเผยมากกว่าผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยด้วย

5) ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ

ไม่พบภาพการอยู่ภายใต้การจัดการหรือควบคุมจากผู้ชายในภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันอย่างเด่นชัด เนื่องจากผู้หญิงมีบทบาทของการเป็นผู้ที่ทำตามใจของตนเอง จะพบว่ามีความอำนาจในการจัดการผู้ชายได้มากกว่าในเชิงผลประโยชน์ แต่จะพบในภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยที่มีการถูกควบคุมอยู่ได้อำนาจของผู้ชาย เช่นอยู่ในฐานะคนกลางระหว่างความขัดแย้งของผู้ชาย ถูกกำหนดให้มีบทบาทของการรับฟัง ทำตามคำสั่ง แต่รูปแบบการกระทำ ขึ้นอยู่กับการเลือกปฏิบัติของผู้หญิงเอง

สรุปเปรียบเทียบลักษณะที่แตกต่างกันของภาพตัวแทนผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันได้ คือ

1) การเลือกที่จะมีรสนิยมทางเพศเป็นของตนเอง คือ การเป็นหญิงรักหญิงในสังคมไทย จะถูกมองว่าเป็นเรื่องที่ผิดปกติ และมีความแตกต่างไปจากบุคคลทั่วไป เป็นเพียง “คนอื่น (the other)” ซึ่งเป็นการสร้างตัวตนให้ผู้หญิงรักหญิงเป็นด้านมืดของสังคม เนื่องจากสังคมแบบชายกลัวว่าผู้หญิงจะมีอำนาจจนไม่สามารถควบคุมได้ ผู้ชาย (ในเรื่อง) จึงต้องมีการแสดงออกให้เห็นว่าเป็นเรื่องน่ารังเกียจ แต่ในขณะที่ผู้หญิงสมัยใหม่ในสังคมอเมริกันจะมีเสรีภาพมากกว่าในการแสดงออกถึงเรื่องความชอบทางเพศ

2) สถานภาพทางสังคม เมื่อผู้หญิงโดยเฉพาะผู้หญิงในสังคมไทยยังต้องดำเนินชีวิตไปตามครรลองของวัฒนธรรม ประเพณีไทย การมีสถานะที่เป็นหม้าย ทำให้ผู้หญิงมีบทบาทเพียงชายขอบของสังคม หากแม้สามารถเลี้ยงดูลูกๆ ได้โดยลำพัง แต่ก็ต้องถูกสื่อนำเสนอภาพให้มีความอ่อนแอ อ่อนไหวไปกับสิ่งที่มากระทบได้ควบคู่กันไป นั่นคือ ความอ่อนแอทางใจที่ยังต้องการความรัก การปกป้องจากผู้ชาย ทว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่ค่อนข้างแคบ ผู้หญิงที่อยู่ในสถานะหม้ายได้ถูกสังคมกำหนดให้อยู่แต่ในที่ในทางของตนเอง ไม่ควรมีใครเข้ามาในชีวิตอีก ซึ่งต่างจากผู้หญิงในภาพยนตร์อเมริกัน คือ ผู้หญิงส่วนมากจะไม่แต่งงาน อยู่ในสถานะของการเป็นโสด ได้รับบทลงโทษเป็นการถูกตัดขาดจากคนในครอบครัว หรือถ้าเป็นหม้ายก็จะทุ่มเทให้กับหน้าที่การงานเป็นส่วนสำคัญ แต่สำหรับผู้หญิงในภาพยนตร์อเมริกัน จะไม่พบภาพของผู้หญิงหม้ายที่ถูกกีดกันไม่ให้แต่งงานหรือมีคนอื่นรักใหม่ และบุคคลรอบข้างต่างก็ให้การยอมรับเป็นอย่างดี กล่าวได้ว่าสังคมไทยยังจำกัดบทบาทของผู้หญิงว่าควรอยู่ในที่ในทางของตนเอง ความรักจะขึ้นอยู่กับความเหมาะสมระหว่างกัน โดยจะมีหรือไม่มีความรักเป็นพื้นฐานก็ได้ สำหรับสังคมอเมริกันไม่ถือผู้หญิงที่มีตำหนิ เลือกที่จะรักกันจากความพึงพอใจเป็นสำคัญ

3) การดำเนินตามความฝัน ผู้หญิงในภาพยนตร์อเมริกันจะกระตือรือร้นที่จะทำตามความฝันหรือความต้องการของตนเองโดยไม่รีรอ และไม่เลือกวิธี ไม่ว่าจะเป็นการใช้เส้นหนัหญิงยั่วยวน หรือใช้การมีเพศสัมพันธ์เป็นตัวตอบแทน หรือเร่งให้ความต้องการสำเร็จได้โดยเร็วและง่าย

5.3.2 ความเหมือนและแตกต่างของภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่

ได้ทำการเปรียบเทียบลักษณะที่เหมือนและแตกต่างกันของภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน สามารถสรุปเป็นตาราง และมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5.2 ตารางเปรียบเทียบภาพตัวแทนของผู้หญิงยุคหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน

ภาพยนตร์ไทย ผู้หญิงยุคหลังสมัยใหม่	ภาพยนตร์อเมริกัน ผู้หญิงยุคหลังสมัยใหม่
1. มีการศึกษาระดับปริญญาตรี	1. มีการศึกษาสูง
2. มีการทำงานที่มั่นคง มีรายได้สูง เป็นหัวหน้างานหรือเจ้าของกิจการ	2. มีการทำงานมั่นคง ทำงานนอกบ้าน ต้องใช้ความสามารถส่วนตัว และมีความเสี่ยงสูง เช่น นักสืบ FBI นักต้มตุ๋น หรือนักพนัน
3. มีการแต่งกายที่หลากหลาย ไม่ยึดติดกับกระแสแฟชั่น	3. มีการแต่งกายที่เป็นแนวทางของตัวเอง
4. มีความมั่นใจในตัวเองทั้งการเดิน การนั่ง หรือพฤติกรรมต่างๆ ไม่ระมัดระวังท่าทางของตัวเองเท่าที่ควร	4. มีความมั่นใจในตัวเองไม่ว่าจะกระทำได้ทุกก็ตาม เชื่อมั่นในประสิทธิภาพของตน
5. ไม่อยู่ในสถานะของการตกเป็นเหยื่อของสังคม	5. ยกเลิกค่านิยมที่ผู้หญิงต้องได้รับการปกป้องจากผู้ชาย ผู้หญิงสามารถดูแลและปกป้องผู้ชายจากอันตรายได้เช่นกัน มีบทบาทของการต่อสู้ด้วยพลังกำลังและทางสมอง โดยสามารถต่อสู้ได้ทั้งกับผู้ชายและผู้หญิงด้วยกัน
6. มีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายได้อย่างเสรีกล้าแสดงออกถึงความต้องการทางเพศได้อย่างไม่เขินอาย	6. มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายได้อย่างไม่เลือกหน้ากล้าที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง โดยเฉพาะเรื่องเพศได้อย่างไม่ปิดบัง

7. เลือกหน้าที่การงานและครอบครัวไปพร้อมกัน	7. เลือกหน้าที่การงานและมีมิตรภาพระหว่างเพื่อนมากกว่าครอบครัว
8. มีความเป็นตัวของตัวเอง ไม่ตามอย่างใคร	8. รู้จักตนเอง และรู้ความต้องการของตน มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ
9. เชื่อในความคิด ความสามารถของตัวเองในการวินิจฉัยเรื่องต่างๆ	9. เชื่อมั่นในศักยภาพของตน มีความคิดเป็นของตนเอง ไม่อิงกับความเชื่อหรือค่านิยมแบบเดิมๆ
10. อยู่ตามลำพังด้วยตัวเอง ทำให้เกิดความเหงาง่าย ฉาบฉวย มีความรักที่ไม่จริงจังยั่งยืน	10. พึ่งพาตนเอง ไม่ยึดติดกับความสัมพันธ์ใด ความสัมพันธ์หนึ่ง ทั้งพ่อแม่ เพื่อน ลูก คนรัก ความรักจึงฉาบฉวย และไม่จริงจังยั่งยืน
11. ไม่ค่อยใส่ใจใครหรือสิ่งแวดลอม	11. ไม่กำหนดกฎเกณฑ์ให้กับชีวิตตนเอง
12. มุ่งมั่นที่จะได้ตามความปรารถนาโดยไม่สนใจบุคคลหรือสังคม	12. ยึดความคิดและความต้องการของตนเองในการดำเนินชีวิต
13. สามารถแสดงบทบาทของการเป็นตัวร้ายของเรื่องหรือผู้ที่กำปมและชีวิตของตัวเองละครตัวอื่นได้	13. ผู้หญิงไม่จำเป็นต้องมีบทบาทการเป็นผู้หญิงดีเสมอไป เป็นคนเลว ทำความผิดต่อสังคม และผู้อื่นได้อย่างไม่หวาดเกรงกฎระเบียบของสังคม (ผู้ชาย)
14. ไม่ต้องการการปกป้องจากผู้ชาย สามารถดำเนินชีวิตได้ตามลำพังในสังคม	14. ต้องการมีอิสระแต่พบอาการโหยหาความรักจากเพศตรงข้าม ความเป็นครอบครัว
15. ปรากฏภาพตัวละครหญิงหลักมากกว่าตัวละครหญิงสนับสนุน	15. ปรากฏภาพตัวละครหญิงหลัก และตัวละครหญิงสนับสนุนในสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกัน

เมื่อทำการเปรียบเทียบภาพตัวแทน (Representations) ของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน พบว่ามีลักษณะที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกันและมีลักษณะที่แตกต่างกันดังต่อไปนี้

5.3.2.1 ลักษณะที่เหมือน/คล้ายคลึง

ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน ต่างก็มีภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในลักษณะต่างๆ ดังนี้

1) รูปลักษณ์ภายนอก

ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ มีหน้าตาที่จัดว่าสวย ผิวขาว ผอมยาว พบการใช้เครื่องสำอางตกแต่งใบหน้าแบบเป็นธรรมชาติ มีรูปร่างผอมบาง แต่สมส่วน และสูง พบการแต่งกายที่มีความเป็นตัวของตัวเองตามรูปแบบ ความพึงพอใจของตน เลือกเสื้อผ้าได้เหมาะสมกับรูปร่างของตน

แสดงความรู้สึกของตนออกทางสีหน้าและแววตาอย่างเห็นได้ชัด ทำให้ผู้หญิงหลังสมัยใหม่จะมีลักษณะของการเปิดเผยตนเอง ไม่สนใจสายตาของบุคคลรอบข้างว่าจะมองหรือตีค่าให้ตนเองเป็นอย่างไร แสดงท่าทางที่มั่นใจ สามารถทำงานของผู้ชายได้ และผู้ชายก็สามารถแบ่งเบาภาระหน้าที่ที่เคยถูกกำหนดให้ผู้หญิงได้เช่นกัน ที่ทางของผู้หญิงก็ไม่ได้ถูกจำกัดให้อยู่กับที่ มีอำนาจพอที่จะจัดการกับผู้ชายเพื่อผลประโยชน์ของตน โดยใช้เสน่ห์ทางร่างกายเป็นตัวควบคุมผู้ชายให้ปฏิบัติตามที่ผู้หญิงต้องการ ค้นหาตัวตนอยู่เสมอ มีการปรับเปลี่ยนตัวเองให้ทันตามยุคตามสมัย ผู้หญิงจึงไม่จำเป็นต้องแสดงบทบาทหรือกระทำตนให้เป็นคนดีเสมอไป การเป็นผู้หญิงไม่ดี ทำความผิดต่อสังคม และผู้อื่นได้อย่างไม่หวาดเกรงกฎระเบียบของสังคม (ผู้ชาย)

2) ลักษณะความคิด และพฤติกรรม

มีการตัดสินใจจากความคิด ความเชื่อของตนเองทั้งในเรื่องเล็กและเรื่องใหญ่ โดยไม่ต้องใช้คำแนะนำจากผู้อื่น มีวิจรรย์ญาณส่วนตนในการเลือกตัดสินใจ เลือกที่จะทำและเชื่อในสิ่งที่ตนมองว่าเหมาะสมหรือสอดคล้องกับความคิดของตน จะพบว่าเลือกหน้าที่การงานและมิตรภาพระหว่างเพื่อนมากกว่าครอบครัว เพราะมองว่าคนเราควรเลือกในสิ่งที่ตนต้องการมากกว่ากระทำตามความต้องการของคนอื่น ปลดปล่อยตัวเองจากภาวะที่กดดันทั้งปวง ทำให้การเลือกหรือปฏิบัติเป็นไปโดยง่าย ไม่มีการกลัวโทษตนเอง หรือเสียใจในสิ่งที่ตัดสินใจไปแล้ว มุ่งมั่นที่จะทำตามความปรารถนาหรือความฝันของตนให้เป็นจริง ทำตามความฝันความต้องการของตนอย่างไม่สนใจใคร

3) ค่านิยม

เป็นผู้หญิงที่มีแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ยึดความเสมอภาคกับผู้ชาย เมื่อล้มก็สามารถลุกขึ้นมายืนอยู่ในสังคมได้เหมือนเดิม มองตนเองว่ามีความสามารถ และศักยภาพทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตัวเองสูง เลือกที่จะใช้ชีวิตตามความต้องการของตน มีวิถีการดำเนินชีวิต ความคิดที่ก้าวหน้า กล้าฉีกตัวเองออกจากค่านิยมของสังคมได้ เช่น ใช้การหย่าร้างเป็นแรงผลักดันให้

ผู้หญิงหลุดออกจากระบบสังคมแบบผู้ชายเป็นใหญ่ มีบทบาทของการให้ความช่วยเหลือฝ่ายชาย ตอบสนองความต้องการของตนเอง ไม่อิงกับความเชื่อหรือค่านิยมแบบเดิมๆ

นอกจากนี้ พบว่ามีความเหมือนกันในเรื่องความกล้าที่จะตอบสนองความต้องการของตนเอง โดยเฉพาะเรื่องเพศได้อย่างไม่ปิดบัง ไม่คำนึงว่าตนจะมีเพศสัมพันธ์กับใครก็ได้ ผู้หญิงสามารถสร้างความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายได้หลายคน ทำตามที่ตัวเองเห็นว่าเหมาะสม หรือเพื่อผลประโยชน์ของตัวเอง สร้างอำนาจเป็นของตัวเองที่จะจัดการหรือควบคุมผู้ชายให้อยู่ภายใต้อำนาจ สามารถกระทำตามได้โดยไม่รู้ตัวตกเป็นเครื่องมือของผู้หญิง และพบภาพการไม่ได้ให้ความสำคัญกับความเป็นครอบครัวเท่าที่ควร

4) ความสัมพันธ์ทางสังคม

ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่มีความเหมือนกันในแง่ของการมีบทบาทเชื่อมโยงกับสังคมสูง มีบทบาทหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ ในเรื่องของการทำงานช่วยเหลือสังคม หรือมีปฏิสัมพันธ์ในเชิงกว้างกับคนอื่น ๆ การสร้างความสัมพันธ์จะเป็นไปในเชิงรวดเร็ว ผิวเผิน เน้นแสวงหาความสุข ความพึงพอใจเท่านั้น ไม่พอใจก็จบกันไป เป็นความสัมพันธ์แบบฉาบฉวย ใช้ระยะเวลาในการตัดสินใจเลือกหรือคบหากับผู้ชายน้อย การสร้างความสัมพันธ์จะมีเป้าหมายเพื่อความสำเร็จ การมีครอบครัว เพศสัมพันธ์ เป็นต้น

5) ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ

พบว่าภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่มีความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกันในแง่การมีอำนาจจัดการหรือควบคุมผู้ชาย โดยจะพบว่าเป็นการทำให้ผู้ชายทำตามความต้องการของผู้หญิงโดยไม่รู้ตัวว่ากำลังตกเป็นเครื่องมือของผู้หญิง โดยใช้รูปลักษณะภายนอกของความเป็นผู้หญิงเป็นตัวจัดการ

สามารถสรุปเปรียบเทียบลักษณะที่เหมือนกันของภาพตัวแทนผู้หญิงหลังสมัยใหม่ ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันได้ คือ

- 1) การดำเนินชีวิต และการพยายามปรับเปลี่ยนตัวเองอยู่เสมอ ไม่หยุดนิ่งที่จะกระทำการต่างๆ เพื่อให้บรรลุความต้องการของตนอย่างแท้จริง ทำตามใจตนเองมากขึ้น
- 2) ปฏิเสธค่านิยมของสังคมที่คาดหวังว่าผู้หญิงจะต้องเป็นเช่นไร แสวงหาสังคมใหม่ที่ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้ชาย หรือสังคมนอกรีต

3) ผู้หญิงได้มีการออกสู่อพื้นที่สาธารณะ (Public Space) อาทิ สถานที่ทำงาน สถานบันเทิง หรือสถานที่ต่างๆ มากขึ้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อพบปะบุคคลภายนอกมากขึ้น ไม่ชอบอยู่กับความเหงา และเพื่อหาตัวตนที่จริงแท้ของตน

4) มีสภาวะของการไม่สนใจสิ่งต่างๆ ที่มากระทบได้ง่าย ปრაกฏตัวในโครงเรื่องที่มีลักษณะการแสวงหาความต้องการของตน กล่าวคือ จะไม่ยึดติดกับสิ่งต่างๆ ได้ง่าย ไม่พึ่งพาครอบครัว ซึ่งถือเป็นสถาบันที่สำคัญของผู้หญิง ไม่จำเป็นต้องมีครอบครัวสามารถอยู่ได้ด้วยตัวเอง

5) การประกอบอาชีพ ที่แสดงให้เห็นว่าก้าวหน้าด้วย หลุดพ้นจากการครอบงำของผู้ชาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจหรือความรักที่ผู้หญิงในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน ไม่จำเป็นต้องมี เนื่องจากสามารถพึ่งพาตัวเองได้

5.3.2.2 ลักษณะที่แตกต่าง

ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันจะพบว่ามี ความแตกต่างกันในรายละเอียดดังนี้

1) รูปลักษณ์ภายนอก

ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน พบว่ามี ความแตกต่างกันในเรื่องของวัตถุประสงค์ในการตกแต่งร่างกายของตัวเอง โดยผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย จะมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงให้เห็นถึงเสน่ห์ทางเพศของตัวเอง และเพื่อความสวยงามของร่างกาย ในขณะที่ผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันจะมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงออกถึงการเป็นตัวของตัวเอง ไม่มีรูปแบบที่เด่นชัด มีกิริยาท่าทาง การแสดงออกที่เปิดเผยให้บุคคลอื่นได้รับรู้ทางสีหน้าและแววตา การกระทำ โดยผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยจะมีการแสดงออกอย่างตรงไปตรงมา ใช้การแสดงท่าทางเป็นตัวบ่งบอกความต้องการของตน แต่ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ยังมีการซ่อนเร้น ปิดบัง ผู้อื่นเข้าถึงความรู้สึกได้ยาก.

2) ลักษณะทางความคิด และพฤติกรรม

ความแตกต่างทางลักษณะความคิดและพฤติกรรมที่แสดงออกการเป็นภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย พบว่า การตัดสินใจของผู้หญิงนั้น ถึงแม้จะอยู่บนพื้นฐานความคิด ความเชื่อของตัวเอง แต่ก็ยังยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำมาปรับใช้ ในขณะที่ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน พบว่า มีการตัดสินใจจาก

ความคิด ความเชื่อของตนเองทั้งในเรื่องเล็กและเรื่องใหญ่ โดยไม่ต้องใช้คำแนะนำจากผู้อื่น มี วิจารณ์ญาณส่วนตัวในการเลือกตัดสินใจ

แต่ผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน ไม่พบภาพพฤติกรรมที่ไม่มี ความขัดแย้งกับสังคมเหมือนในภาพยนตร์ไทย เนื่องจากมีความกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองโดย ไม่สนใจกับสิ่งที่สังคมมุ่งหวัง ในขณะที่ผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย จะพบภาพของการ เลือกกำหนดรสนิยมทางเพศตามความพึงพอใจส่วนตัว ในรูปแบบของหญิงรักหญิง แต่ผู้หญิงหลัง สมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันจะไม่มีภาพของการมีพฤติกรรมการรักร่วมเพศ จะมีแต่พฤติกรรม ตามการเป็นหญิงและชายของสังคม

3) ค่านิยม

พบถึงความแตกต่างในด้านค่านิยมของภาพตัวแทนของผู้หญิงหลัง สมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน คือ การมองตนเองว่ามีความสามารถ ศักยภาพ แต่ผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย เมื่อได้เผชิญกับสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ต่อสังคม เช่น สร้างความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายหลายคน จะทำให้เกิดขาดความเชื่อมั่น หรือการยอมรับนับถือ ในตัวเองไป ในขณะที่ผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันสามารถยอมรับกับการ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้โดยง่าย พร้อมทั้งจะลุกขึ้นมาต่อสู้หรือทวงตำแหน่ง บทบาทคืนจากสังคม

นอกจากนี้ยังพบว่าภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ อเมริกัน จะเลือกหน้าที่การงานและมีมิตรภาพระหว่างเพื่อนมากกว่าครอบครัว จะมองครอบครัว เป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งที่อยู่เบื้องหลังเท่านั้น และมีลักษณะการโยนหาความรัก อยากรักที่จะมี ชีวิตครอบครัว หรือความรักที่อบอุ่นเช่นเดียวกับพ่อแม่ของตน แสดงให้เห็นถึงการพยายามที่จะ ปฏิเสธรากฐานของตัวเอง

4) ความสัมพันธ์ทางสังคม

ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยจะมีปฏิสัมพันธ์กับ สังคมในเชิงลบ ถูกจำกัดขอบเขตการกระทำให้อยู่ในกฎเกณฑ์ที่กำหนด หรือมีพฤติกรรมตามที่ สังคมมุ่งหวัง อาทิ การหย่าร้างและพยายามเริ่มต้นใหม่ การเป็นตัวร้าย กำความลับของเรื่อง การ ทำผิด หรือมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายหลายคน การกระทำเหล่านี้จะได้รับการต่อต้านจากสังคม โดย นำเอาประเพณีและวัฒนธรรมมาเป็นตัววัด ผ่านการแสดงออกของคนในสังคม เช่น การติฉิน นินทา การไม่ยอมรับ ซึ่งเป็นการถูกจำกัดออกสู่ชุมชนจากผู้ชาย แต่ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลัง สมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน จะพบภาพที่ผู้หญิงมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมในเชิงบวก ได้รับการ ยอมรับจากสังคมในสิ่งที่ทำหรือเลือก พบการทำความผิด แต่ก็ได้รับการให้อภัยและสามารถ

เริ่มต้นใหม่ได้อีกครั้ง และไม่มีรูปแบบความสัมพันธ์ที่แน่นอน มีการเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ ตามสถานะของชีวิตที่เปลี่ยนไป สร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันในลักษณะมิตรภาพการเป็นเพื่อน ความรัก หรือจากการต่อสู้ สำหรับภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยจะมีรูปแบบความสัมพันธ์ที่ไม่แน่นอน และไม่นาน โดยใช้กิริยาการจ้องมอง มองสบตา แสดงให้เห็นถึงความสนใจ และจะเข้าสู่ความต้องการเชิงร่างกาย คือ การมีเพศสัมพันธ์ในระยะเวลาอันสั้น และจะพบในตัวละครหญิงหลังสมัยใหม่อีกแง่มุมหนึ่ง คือ ข้ามชั้นการทำความรู้จักกันและกันไป เกิดความพึงพอใจผ่านลักษณะทางกายภาพ แต่ก็มีเป้าหมายเพื่อแสวงหาความสุข ความพึงพอใจส่วนตัว รวมระยะเวลาที่ใช้ในการสร้างความสัมพันธ์แตกต่างกันไปตามเป้าหมายของผู้หญิงหลังสมัยใหม่

5) ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ

ลักษณะที่แตกต่างกันในลักษณะความสัมพันธ์เชิงอำนาจนี้ พบว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยจะมีระดับการใช้อำนาจจัดการกับผู้ชายน้อยกว่า ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน เนื่องจากภาพยนตร์ไทยที่มีภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่มีจำนวนน้อย และยังไม่เป็นภาพที่แพร่หลาย ผู้หญิงหลังสมัยใหม่ยังไม่กล้าใช้อำนาจของตัวเองจัดการกับผู้ชาย เก่งกว่าจะจัดการไม่ได้แบบเต็มที่ แล้วทำให้ผู้ชายหันมาใช้อำนาจกับผู้หญิงแทนโดยผ่านการกระทำทางสังคม เช่น การถูกบีบบังคับให้อยู่แต่ในที่ทางเฉพาะ ส่วนภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย จะมีอำนาจจัดการกับผู้ชายได้มากกว่า และเพื่อหาประโยชน์ส่วนตัว โดยใช้ผู้ชายเป็นเครื่องมือได้ง่าย เนื่องจากการที่ผู้หญิงลักษณะนี้ในสังคมตะวันตกเป็นลักษณะภาพที่แพร่หลายมาเป็นเวลานาน จึงทำให้เกิดการยอมรับได้ง่าย

สามารถสรุปเปรียบเทียบลักษณะที่แตกต่างกันของภาพตัวแทนผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันได้ คือ

1) ความหลากหลายของบทบาท ภาพตัวแทนของผู้หญิงยุคหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย จะพบว่าเป็นลักษณะของผู้หญิงที่ยังอยู่ในภาวะที่ยังไม่เข้าสู่ยุคหลังสมัยใหม่อย่างเต็มที่ ภาพผู้หญิงในภาพยนตร์ไทยจึงมีลักษณะที่ไม่หลากหลาย ยังประกอบสร้างให้ผู้หญิงยังอยู่ภายใต้ระบบสังคมแบบชายเป็นใหญ่อยู่เป็นจำนวนมาก ถึงแม้ว่าพยายามที่จะปลดตัวเองออกจากการถูกกดขี่แล้วก็ตาม ภาพที่พบก็ยังเป็นภาพผู้หญิงที่กำหนดจากสายตาของผู้ชาย ถึงแม้จะมีอำนาจเหนือกว่า แต่ก็ไม่สามารถเอาชนะผู้ชายได้อย่างเต็มที่

2) จุดจบ ผู้หญิงในภาพยนตร์จะพบจุดจบในแบบโคกนาฏกรรมไม่ว่าจากการกระทำจากผู้ชาย หรือผู้หญิงเองก็ตาม เป็นการให้ความหมายว่าผู้หญิงจะเก่งเพียงไร ก็ยังไม่

สามารถปลดเปลื้องตัวเองได้จากสังคมแบบชายเป็นใหญ่นี้ได้ แต่ในภาพยนตร์อเมริกัน โครงเรื่องส่วนมากจะแสดงให้เห็นเรื่องของการต่อสู้ที่ผู้หญิงสามารถเอาชนะผู้ชาย หรือสิ่งประกอบสร้างจากผู้ชาย (ปีศาจ หรือการทดลองทางวิทยาศาสตร์) ได้ เป็นการแสดงให้เห็นถึงภาวะของผู้หญิงที่สามารถปลดเปลื้องตัวเองออกจากสังคมของผู้ชายนี้ได้ เป็นการประกอบสร้างภาพของผู้หญิงให้ถึงความแข็งแกร่ง อดทน ไม่ยอมแพ้ใครง่ายๆ (เป็นลักษณะที่กำหนดให้เป็นของผู้ชาย) มีการให้ผู้หญิงสามารถเดินทางออกนอกโลก หรือไปยังสถานที่ที่ต้องใช้ความแข็งแกร่ง และแข็งแรงของร่างกายสูง เช่น แกนโลก (The Core) เป็นต้น

3) สามารถเป็นผู้นำทีมผู้ชายได้ โดยเป็นฝ่ายถูกผู้ชายร้องขอให้เป็นผู้นำ เนื่องจากการศึกษาในระดับที่สูง การใช้ชีวิตนอกบ้านมากขึ้น เป็นแรงผลักดันให้ผู้หญิงในหลังสมัยใหม่นี้ไม่ติดยึดว่า งานหนักๆ ต้องเป็นของผู้ชายเท่านั้น ทำให้เห็นถึงความสามารถที่มีเทียบเท่าผู้ชาย มีการดำเนินชีวิตที่ต้องเสี่ยงกับอันตรายมากขึ้นในแง่ของการประกอบอาชีพ ซึ่งเลือกที่จะประกอบอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถทั้งทางร่างกายและทางสมองควบคู่กันไป และมองเห็นตัวตนของผู้หญิงที่ปรากฏในสังคมอย่างชัดเจน แต่ในภาพยนตร์ไทยยังเป็นภาพเลือนๆ ที่ถูกสังคมกำหนดให้อยู่ในขอบเขตที่เป็นไปได้

4) การดำเนินชีวิตที่ไม่ยึดติดกับวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่ง กล่าวคือ รับเอามาใช้ และสามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตให้เข้ากับสังคมและวัฒนธรรมที่อยู่ในขณะนั้น ในลักษณะของการข้ามวัฒนธรรม (Cross-cultural)

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเพื่อค้นหาลักษณะภาพตัวแทน (Representations) ของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ทั้งในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน โดยใช้วิธีการศึกษาเนื้อหา (Textual Analysis) โดยอาศัยกระบวนทัศน์หลัก คือ ทฤษฎีสตรีนิยม (Feminism) ทฤษฎีสัญญะวิทยา (Semiotics) แนวคิดเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง (Narrative) แนวคิดเรื่องการสร้างภาพ (Portrayal) แนวคิดความเป็นสมัยใหม่ (Modernity) และแนวคิดยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) ได้ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่าง 2 ประเภท คือ กลุ่มภาพยนตร์ที่มีตัวละครหญิงเป็นตัวละครหลัก และกลุ่มภาพยนตร์ที่มีตัวละครหญิงที่เป็นตัวละครรองหรือสนับสนุน ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาพบลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน และมีความเหมือนและความต่างกันไป สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้พบถึงลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน และมีความเหมือนและแตกต่างกัน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่

1. ลักษณะภาพตัวแทน (Representations) ของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย

ลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย จะมีลักษณะทางกายภาพในระดับที่ดี มีหน้าตาดี จนถึงระดับสวย มีการใช้เครื่องสำอางตกแต่งใบหน้าแบบเป็นธรรมชาติ มีรูปร่างที่สมส่วนค่อนข้างไปทางผอมบาง มีการสวมใส่เสื้อผ้าที่คล่องตัว เน้นความสะดวกสบาย ไม่รัดรูป มีลักษณะของการแสดงออกท่าทางที่มีความมั่นใจ แต่ก็พบถึงอาการลังเลในการตัดสินใจด้วย แม้จะมีการตัดสินใจด้วยตัวของตัวเอง โดยมีจุดมุ่งหมายในใจ แต่ก็จะประยুক্তความคิดเห็นของคนรอบข้างมาปรับใช้ด้วย เพื่อทำตามความปรารถนาของตน มีการยอมรับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มีความยุติธรรม ไม่ชอบการเอาัดเอาเปรียบจากใคร ต้องการความเป็นธรรมจากสังคม

และพยายามต่อสู้ให้ตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่สามารถออกสู่สังคมได้อย่างภาคภูมิใจ และแสดงบทบาทข้ามเพศได้ กล่าวคือ แต่เดิมสังคมได้กำหนดและคาดหวังให้ผู้หญิงต้องแสดงบทบาทหน้าที่ตามเพศของตนเอง จึงจะมีคุณค่าในตัวเอง ออกสู่พื้นที่สาธารณะ (Public Space) มากขึ้น แสวงหาความเท่าเทียมทางเพศ

มีค่านิยมในการมองตนเองในเชิงบวก แต่ถูกเพศชายกระทำการบีบบังคับในทางอ้อมให้ผู้หญิงต้องมองตัวเองในเชิงลบ คือ การมีสถานภาพของการเป็นคนกลางระหว่างกลุ่มผู้ชาย 2 ฝ่าย ผู้หญิงถูกบังคับให้เข้าพวกฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และทำให้อีกฝ่ายหนึ่งมองว่าตัวละครหญิงนี้ไม่ดี ภาพตัวแทนของหญิงสมัยใหม่มองความรักเป็นเรื่องสำคัญ จากการแสดงบทบาทของการออกสู่พื้นที่สาธารณะมากขึ้น ทำให้ผู้หญิงสมัยใหม่ได้รับการยอมรับจากสังคม ปรับเปลี่ยนตัวเองให้ทันสังคมที่เปลี่ยนแปลง พบภาพการอยู่คนเดียว ไม่พึ่งพาใคร ทำให้พบถึงความเหงา เมื่อไม่มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในสังคม มีขั้นตอนในการสร้างความสัมพันธ์ที่เป็นไปตามการดำเนินชีวิต และความเหมาะสมของเวลา รวมทั้งผู้หญิงยังไม่มีอำนาจอย่างเต็มที่ที่จะต่อรองให้ตนเองมีอำนาจเหนือชาย จะใช้วิธีในการจัดการในทางอ้อม เช่น แสดงออกผ่านกระทำสิ่งที่มีผิดกฎหมาย หรือมีอาชญากรรมร้ายแรงแทน

2. ลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน

ลักษณะภาพตัวแทน (Representations) ของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน จะมีลักษณะของผู้หญิงที่มีรูปร่างหน้าตาดี มีความสมส่วน เลือกลงใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสมกับรูปร่างของตนเอง มีการแสดงออกที่ทำให้เห็นถึงความเป็นตัวของตัวเอง สร้างความมั่นใจจากรูปลักษณ์ บุคลิกภาพของตนเอง มีความเป็นปัจเจกชน จะพบการอยู่อาศัยกับครอบครัว ปรารถนาความก้าวหน้า และแสวงหาความสุขให้ตัวเองโดยไม่เลือกวิธี มีสถานะทางสังคมในระดับที่สูงจากหน้าที่นันทนาการ เข้าร่วมกิจกรรมในสังคม ให้การยอมรับ และเห็นความสำคัญกับสิ่งที่สังคมจัดว่าดี เช่น การแต่งงานในวัยที่เหมาะสม พบว่าผู้หญิงสมัยใหม่ยังมีอารมณ์ ความรู้สึกที่อ่อนไหวง่ายกับสิ่งที่มากระทบกับปมทางจิต แต่สุดท้ายก็สามารถแก้ปัญหาได้ รักความมีอิสระ เป็นตัวของตัวเองสูง ไม่พึ่งพาใคร ดูแลตัวเองได้ มีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกับผู้ชาย ทั้งในด้านการใช้ชีวิตหรือสิทธิทางการเมือง โดยจะพบว่าผู้หญิงมีบทบาทในการเป็นนายกเทศมนตรีของเมืองได้ จะเห็นภาพของผู้หญิงที่มีอำนาจ ใช้อำนาจจัดการกับผู้ชายได้ หรือมีบทบาทที่อยู่เหนือผู้ชาย ได้แก่ การเป็นผู้นำทั้งในเรื่องส่วนตัวและสังคม เป็นผู้นำของผู้ชาย ไม่ต้องพึ่งพาผู้ชายในการทำงานอยู่ในสภาพของการหย่าร้าง สามารถปกครองตนเองและลูกๆ ได้ โดยแสดงบทบาทของการเป็นพ่อได้อย่างดี แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้หญิงที่มีการต่อสู้กับการครอบงำของผู้ชาย คือ พยายามถอนตัวออกมาจาก

กฎเกณฑ์ของผู้ชาย สร้างสังคมและค่านิยมด้วยตัวของตัวเอง ไม่ให้เกิดความขัดแย้งขึ้น เพื่อให้ผู้หญิงจะได้ไม่ถูกกดขี่จากเพศชาย

และมีการเข้าไปอยู่ท่ามกลางการเป็นสังคมได้ง่าย โดยสร้างความสัมพันธ์เริ่มจาก การให้ความสนใจกับผู้ที่ต้องการจะสร้างความสัมพันธ์ ทำความรู้จัก และเดินให้ถึงเป้าหมาย พบการมีอำนาจพอที่จะจัดการและควบคุมผู้ชายจากการใช้ประโยชน์โดยไม่ให้อีกฝ่ายรู้ตัวได้

ส่วนที่ 2 ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่

1. ลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย

ลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย จะมีลักษณะของผู้หญิงที่หน้าตาจัดว่าสวย รูปร่างดี มีเสน่ห์ดึงดูดใจเพศชายและเพศเดียวกัน เลือกใส่เสื้อผ้าตามความพึงพอใจ และเหมาะสมกับรูปร่าง มีการแสดงออกที่ทำตามใจตนเอง ไม่พบการมีครอบครัวหรืออยู่ร่วมกัน มีรสนิยมของการเป็นหญิงรักหญิงและการหย่าร้างอยู่ในสถานภาพของการเป็นแม่หย่ากับตัวละครหญิงบางตัว ทำทุกอย่างเพื่อความสุขของตนเองอย่างไร้ใจสังคมนหรือคนรอบข้าง และไม่ตอบสนองตามความต้องการหรือคาดหวังของสังคม

มีการสร้างความสัมพันธ์แบบฉาบฉวย ผิดเพี้ยนและไม่จริงจัง เพราะผู้หญิงหลังสมัยใหม่มีอำนาจและสิทธิในการเลือกคนที่พึงพอใจเข้าหา ทำให้เห็นว่าผู้หญิงหลังสมัยใหม่มียึดความต้องการและความพึงพอใจของตนเป็นหลัก มีอิสรภาพในตัวเอง ไม่ยึดติดกับความเชื่อ ความเป็นหญิงหรือความเป็นชายที่สังคมกำหนดหรือยึดถือสืบต่อกันมา หากทว่าภาพผู้หญิงที่พบในลักษณะนี้กลับถูกกำหนดบทบาทให้กลายเป็นตัวร้าย หรือมีลักษณะที่ตรงข้ามกันกับการเป็นผู้หญิงที่ดี มีลักษณะของความคิด และการกระทำตามที่ตนเองต้องการ หาความสุขให้กับชีวิตตนเองมากกว่าที่จะใส่ใจผู้อื่น กล่าวแสดงออกถึงความต้องการทางเพศได้อย่างไม่ปิดบัง มีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายได้โดยไม่เลือกหน้า ถ้าพึงพอใจก็สามารถใช้การมีเพศสัมพันธ์เป็นตัวแสดงออกถึงความรู้สึกก่อนที่จะมีความรัก เน้นแสวงหาความพึงพอใจส่วนตนมาก และมีเสรีภาพในการกำหนดรสนิยมทางเพศของตนเอง (Sex Preference)

2. ลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน

ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน เป็นผู้หญิงที่มีหน้าตาสวย รูปร่างสมส่วน มีการแต่งกายที่เป็นตัวเอง มีรูปแบบที่แหวกแนวตามความชอบส่วนตน ไม่นิยม

ตกแต่งร่างกายด้วยของชิ้นใหญ่ จึงเป็นผู้ที่ไม่ตามแฟชั่น หรือกระแสนิยมง่าย เนื่องจากการยึดมั่น ความคิดความเชื่อของตนเอง มีความเป็นปัจเจกชนนิยมสูง พบการอยู่ตามลำพัง พึ่งพาตัวเองได้ ดูแลตนเองได้ในทางเศรษฐกิจ มีการแสดงออกที่มั่นใจสูง ปฏิเสธกฎเกณฑ์ของสังคม มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับความคิด ความเชื่อของตน และต้องพิสูจน์ได้ว่าเป็นจริง จึงไม่เชื่อในเรื่องโชคกลาง เชื่อในตัวเองเป็นสำคัญ

นอกจากนี้ยังพบการเป็นครอบครัวในตอนท้ายเรื่องเพียง 2 -3 เรื่อง แสดงให้เห็นว่า แม้ผู้หญิงจะก้าวไปสู่สังคมระดับใดก็ตาม ก็ยังมีความโหยหารากเหง้าของตน กล่าวคือ พื้นฐานเดิมของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ ก็คือ การเป็นครอบครัว ผู้หญิงย่อมต้องการอนาคตที่อยู่กันเป็นครอบครัว ในบางเรื่องพบการอยู่เป็นโสดไม่สนใจชาย แสวงหาความสุขให้กับตัวเอง เป็นการสร้างความสัมพันธ์แบบฉาบฉวย ไม่มีรูปแบบที่ตายตัว เปลี่ยนแปลงไปได้เรื่อยๆ ตามสภาวะของชีวิตที่เปลี่ยนไป ขั้นตอนในการสร้างความสัมพันธ์ จะมีระยะเวลาในการใช้มากน้อยขึ้นอยู่กับเป้าหมายของการสร้างความสัมพันธ์นั้นๆ โดยผู้หญิงมีอำนาจที่จะใช้จัดการกับผู้ชายให้ทำตามทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ใน ภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน

1. ลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่

1.1 ลักษณะที่เหมือน

ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันพบว่ามีลักษณะเหมือนกัน คือ การเป็นผู้หญิงหน้าตาดี จนถึงระดับสวย รูปร่างผอมแต่สมส่วน ไม่สูงมากนัก พบการใช้เครื่องสำอางแต่งแต้มใบหน้าแบบเป็นธรรมชาติ รักสวยรักงาม เพื่อเพิ่มเสน่ห์ทางเพศให้กับตัวเอง และดึงดูดใจชาย มีการแต่งกายที่ค่อนข้างเป็นตัวเอง แต่จะแตกต่างกันไปบ้างในส่วนของ การเปิดเผยเนื้อตัว เน้นรูปร่าง เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมั่นใจ และเผยเสน่ห์ของตน มีการเปิดเผยความรู้สึกโดยใช้สีหน้าและแววตา มีความมั่นใจทั้งการเดิน การนั่ง หรือแสดงพฤติกรรมต่างๆ และสร้างความสัมพันธ์กับผู้ชายได้ก่อน

มีความเป็นปัจเจกชน การใช้ชีวิตอยู่ตัวคนเดียว พึ่งพาตัวเอง ทำให้เกิดความเหงา ต้องการมีความรัก ความสัมพันธ์ที่แท้จริงระหว่างหนุ่มสาว พบการใช้เทคโนโลยีทางด้านเครือข่าย Internet เป็นการเชื่อมต่อระหว่างกันผสมผสานกับการสื่อสารแบบเห็นหน้า รูปแบบและระยะเวลา การสร้างความสัมพันธ์จึงค่อนข้างฉาบฉวย รวดเร็ว ได้รับการช่วยเหลือทางอารมณ์ได้โดยง่าย มักใช้

ความรุนแรงกระตุ้นความต้องการ มีการใช้เพศสัมพันธ์ในการต่อรองเชิงอำนาจระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ใช้เพื่อให้ได้ตามความต้องการ หรือบรรลุวัตถุประสงค์ของตน ให้การดูแลเอาใจใส่ครบถ้วน และครอบข้าง มองตัวเองในเชิงบวก นับถือตนเองว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถเทียบเท่าหรือมากกว่าผู้ชาย เคารพการตัดสินใจทั้งต่อตนเอง ยึดถือและให้ความเชื่อมั่นว่าตนมีความสามารถ มีการคิดเป็น ทำเป็น ผสมผสานความคิดของตัวเอง และคนอื่นในการตัดสินใจ มุ่งมั่นที่จะทำตามความปรารถนาหรือความฝันของตนให้เป็นจริง และพบภาพการออกสู่พื้นที่สาธารณะ (Public Space) เพื่อพบปะผู้คนในสังคมมากขึ้น ผ่านการทำงาน หรือท่องเที่ยว ได้รับบทบาทของการเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือผู้ชายเมื่อตกอยู่ในอันตรายด้วย

1.2 ลักษณะที่แตกต่าง

ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันพบว่า มีลักษณะแตกต่างกัน คือ มีการแสดงออกที่เปิดเผย มุ่งมั่นที่จะทำตามความปรารถนาโดยไม่เลือกวิธี ไม่พบถึงความไม่ลงใจที่จะเลือกหรือปฏิบัติในผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน สำหรับผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยจะกลบความรู้สึกบางสิ่งบางอย่างที่ไม่มีความมั่นใจ และแสดงอาการไม่พึงพอใจให้เห็นอย่างเด่นชัด เมื่อไม่ได้ในสิ่งที่ต้องการ

ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันมีพฤติกรรมที่แตกต่างจากการเป็นผู้หญิงในอุดมคติ เช่น กระทำขัดต่อสังคม ก็จะไม่ได้รับการถูกลงโทษ ถึงแม้ว่าจะพบภาพของการแก้แค้น แต่ในภาพตัวแทนของผู้หญิงในภาพยนตร์ไทยกลับพบว่ามีการมองโลกในแง่ดี มีพฤติกรรมที่ตรงไปตรงมา แต่หากขัดกับสังคม จะได้รับบทลงโทษ และปลดปล่อยพฤติกรรมในเชิงก้าวร้าวเป็นตัวแสดงออกถึงความเก็บกด ทำให้มองว่าตนเองมีคุณค่าต่อสังคมน้อยกว่าผู้ชาย และยึดหลักการดำเนินชีวิตตามที่สังคมมองว่าเป็นเรื่องที่ถูกต้อง สำหรับภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันจะยึดถือและเคารพในตนเองว่ามีศักยภาพที่จะทำสิ่งต่างๆ จึงค่อนข้างจะให้การยอมรับ และนับถือตนเองว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถเทียบเท่าหรือมากกว่าผู้ชาย มีลักษณะของการทวนกระแสสังคม ไม่ทำตามค่านิยมกลุ่ม พยายามปลดเปลื้องตนเองจากความเชื่อทางศาสนา เคารพการตัดสินใจทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น ผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันมีบทบาทของการเป็นผู้นำประเทศ หรือสังคม สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ อยู่ในสังคมที่ได้รับการยอมรับเป็นอย่างดี แต่การที่จะก้าวขึ้นมาอยู่ในจุดที่สูงได้ การยอมรับความจริงช่วยพัฒนาการทางด้านความคิดได้ดี ทำให้มีความเชื่อมั่นในศักยภาพและความสามารถของตนที่จะเอาชนะอุปสรรคต่างๆ และมองว่าทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเป็นไปได้เสมอ

ในภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย มีความสัมพันธ์แบบไม่ข้ามชั้น มีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่าย เมื่อตัวละครหญิงสร้างความสัมพันธ์ถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์แล้ว ก็ไม่มีการ

สานต่อในระยะยาว สำหรับภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันจะพบว่ามี การสร้างความสัมพันธ์ในเชิงรุกและสร้างโอกาสให้ตัวเอง โดยใช้การรุกเ้า และมีระยะเวลาที่น้อย

นอกจากนี้ ยังพบความแตกต่างกันในแง่มุมมองความรัก และการเลือกกำหนดรสนิยมทางเพศของตัวเอง ผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยจะมีภาพของการเป็นหญิงรักหญิง แต่เป็นไปในลักษณะแอบซ่อน และได้รับการยอมรับจากสังคม เท่ากับถูกควบคุมในด้านการแสดงออกจากสังคม ในขณะที่เดียวกันภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันจะไม่พบภาพการเป็น ผู้รักร่วมเพศ แต่สังคมจะให้การยอมรับในการเป็นตัวเอง ไม่พบภาพการอยู่ภายใต้อำนาจของ ผู้ชายในภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน เนื่องจากผู้หญิงมีบทบาทของการ เป็นผู้ที่ทำตามใจตนเอง มีอำนาจในการจัดการผู้ชายได้มากกว่าในเชิงผลประโยชน์

2. ลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่

2.1 ลักษณะที่เหมือน

ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ มีหน้าตาที่จัดว่าสวย ผิวขาว ผอมยาว พบการใช้ เครื่องสำอางตกแต่งใบหน้าแบบเป็นธรรมชาติ มีรูปร่างผอมบาง แต่สมส่วน สูง เลือกลือผ้าได้ เหมาะสมกับรูปร่างของตน และเป็นตัวของตัวเอง เปิดเผยตนเอง ไม่สนใจสายตาของคนอื่น แสดง ท่าทีที่มั่นใจ ประกอบอาชีพที่เป็นของผู้ชาย มีอำนาจพอที่จะจัดการกับผู้ชายเพื่อผลประโยชน์ของตน โดยใช้เสน่ห์ทางร่างกายเป็นตัวควบคุมให้ปฏิบัติตามที่ผู้หญิงต้องการ ค้นหาตัวตนอยู่เสมอ พัฒนาดนอยู่เสมอ บทบาทของผู้หญิงไม่จำเป็นต้องเป็นคนดีเสมอไป เป็นผู้หญิงไม่ดี ทำความผิดต่อสังคม และผู้อื่นได้อย่างไม่หวาดเกรงกฎระเบียบของสังคม (ผู้ชาย)

มีลักษณะการตัดสินใจจากความคิด ความเชื่อของตนเอง โดยไม่ต้องใช้คำแนะนำจากผู้อื่น เลือกหน้าที่การงานและมิตรภาพระหว่างเพื่อนมากกว่าครอบครัว ปลดเปลื้องตัวเองจากภาวะที่กดดันทั้งปวง ทำให้การเลือกหรือปฏิบัติเป็นไปโดยง่าย ไม่กลัวโทษตนเอง หรือเสียใจในสิ่งที่ตัดสินใจไปแล้ว มุ่งมั่นที่จะทำตามความปรารถนาหรือความฝันของตนให้เป็นจริง ทำตามความฝันความต้องการของตนอย่างไม่สนใจใคร

มีแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ยึดความเสมอภาคกับผู้ชาย ใช้ชีวิตตามความต้องการของตน มีวิถีการดำเนินชีวิต ความคิดที่ก้าวหน้า กล้าฉีกตัวเองออกจากค่านิยมของสังคมได้ ตอบสนองความต้องการของตนเอง โดยเฉพาะเรื่องเพศได้อย่างไม่ปิดบัง ไม่คำนึงว่าตนจะมีเพศสัมพันธ์กับใครก็ได้ ผู้หญิงสามารถสร้างความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายได้หลายคน ให้ ความสำคัญกับเรื่องศีลธรรมและจริยธรรมน้อยกว่าอารมณ์ความต้องการทางเพศ

2.2 ลักษณะที่แตกต่าง

ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน พบว่ามีความแตกต่างกันในแง่วัตถุประสงค์ในการตกแต่งร่างกาย ผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยจะมีการแสดงออกอย่างตรงไปตรงมา มีการตัดสินใจอยู่บนพื้นฐานความคิด ความเชื่อของตัวเอง แต่ก็ยังยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อนำมาปรับใช้ ในขณะที่ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันมีการตัดสินใจโดยไม่ต้องใช้คำแนะนำจากผู้อื่น

แต่ผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันมีความกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองโดยไม่สนใจกับสิ่งที่สังคมมุ่งหวัง ในขณะที่ผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยจะพบภาพของการเลือกกำหนดรสนิยมทางเพศตามความพึงพอใจส่วนตัว ในรูปแบบของหญิงรักหญิง แต่ผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันจะไม่มีภาพของการมีพฤติกรรมการรักร่วมเพศ และมีบทบาทที่หลากหลาย เลือกว่าหน้าที่การงานและมิตรภาพระหว่างเพื่อนมากกว่าครอบครัว แต่มีลักษณะการโหยหาความรัก ต้องการมีครอบครัว แสดงให้เห็นถึงการพยายามที่จะปฏิเสธรากฐานของตัวเอง

สำหรับผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยถูกจำกัดขอบเขตพฤติกรรมตามที่สังคมมุ่งหวัง ไม่เช่นนั้นจะถูกกำจัดออกจากสังคม แต่ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน จะได้รับการยอมรับจากสังคมในสิ่งที่เลือก ทำความผิด แต่ก็ได้รับการให้อภัย มีเพศสัมพันธ์ในระยะเวลายาวขึ้น ให้ความสำคัญทางกายเป็นตัวแทนแสดงความรู้สึก มีระดับการใช้อำนาจจัดการกับผู้ชายมากกว่าผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย เพื่อหาประโยชน์ส่วนตัว เนื่องจากสังคมตะวันตกมีลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ที่แพร่หลายมาเป็นเวลานาน จึงทำให้เกิดการยอมรับได้โดยง่าย

อภิปรายผล

ผลของการวิเคราะห์พบว่าลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกันมีความสอดคล้องกับกระบวนทัศน์หลักคือ สตรีนิยม การสร้างภาพตัวแทนความเป็นสมัยใหม่ และยุคหลังสมัยที่เป็นกรอบในการศึกษา นอกจากนี้ยังพบว่าผลการวิจัยนั้นมีความสอดคล้องกับข้อสันนิษฐานของการวิจัย และข้อค้นพบว่าผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยเป็นภาพที่ยังตามหลัง และไม่แพร่หลายมากนักในสังคมไทย ยังพบว่าการแทรกแซงของผู้ผลิตในการแทรกความเป็นหญิงที่มุ่งหวังลงไปด้วย ทำให้ภาพผู้หญิงนั้นมีลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงของสังคม และไม่ใช่วาทกรรมที่ก้าวหน้าด้วย

ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย มีภาพของการเป็นผู้หญิงที่มีหน้าตาดี สวย และมีรูปร่างที่ได้มาตรฐาน มีการตกแต่งร่างกายมากขึ้น ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้เป็นเพียงรูปลักษณ์ภายนอกที่มีไว้เพื่อดึงดูดใจชาย และเป็นไปตามการปลุกฝัง หรือตามความเชื่อที่มาจากสื่อ (Mass Media) ที่แพร่หลายในสังคม สำหรับระดับการศึกษา หน้าที่การงานจะเป็นไปแบบเลื่อน ไม่เห็นเด่นชัด ต้องอนุมานจากการประกอบอาชีพของตัวละคร หรือแม้ว่าผู้หญิงบางเรื่องจะมีภาพของการศึกษาเล่าเรียน แต่ก็พบในจำนวนที่น้อย ส่วนมากแล้วเรื่องราวจะมีเป้าหมายเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับเพศชาย แต่มีรูปแบบความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันไปและมีขั้นตอนในการสร้างความสัมพันธ์ในแบบเรียบง่าย เป็นไปตามลำดับขั้น ไม่หือหวา มีการอยู่เป็นครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาพตัวแทนของผู้หญิงที่เป็นตัวละครสนับสนุน ไม่มีอำนาจในการจัดการกับเพศชายได้ เนื่องจากสังคมยังอยู่ในระบบของผู้ชายเป็นใหญ่ในสังคม ผู้ชายยังเป็นหัวหน้าครอบครัว ทำงานเลี้ยงครอบครัวแบบเลี้ยงอันตรราย เช่น การเป็นสายลับ ตำรวจ แต่ผู้หญิงนั้นจะพบว่ามืออาชีพที่เกี่ยวข้องกับเรื่องในบ้าน เช่น รับจ้างซักผ้า งานบริการ ขายของ เป็นต้น แต่ผู้หญิงที่เป็นตัวละครหลักจะไม่ภาพของการอยู่เป็นครอบครัว ถึงแม้ว่าจะยังอยู่ในช่วงวัยเรียนก็ตาม และมีอาชีพที่ต้องเผชิญกับอันตรายมากขึ้น แต่ก็ยังไม่ได้ทำอาชีพที่เป็นของผู้ชายอย่างเต็มตัว

ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน มีลักษณะภาพของผู้หญิงที่อยู่ในสถานภาพของการเป็นตัวละครหลักมากกว่า มีลักษณะที่ไม่ค่อยคำนึงถึงเรื่องความสวยงามด้านรูปร่างหน้าตาของตนเอง พบว่าผู้หญิงในภาพยนตร์อเมริกันไม่จำเป็นต้องมีรูปร่างหน้าตาถึงขั้นสวยมากนัก หรือมีเส้นหึงดึงดูดทางเพศ มีการแต่งกายตามความชอบและให้เหมาะสมกับรูปร่างของตนเอง ส่วนระดับการศึกษา หรือหน้าที่การงานจะค่อนข้างมีความมั่นคง มีอาชีพที่ไม่จำเป็นต้องใช้ความสามารถเฉพาะตัว เช่น พนักงานบาร์ เป็นต้น แต่พบว่ามี ความมั่นใจ รายได้ดี ต้องพบปะกับผู้คน ทำให้ผู้หญิงมีลักษณะของความมั่นใจในตัวเองทั้งการเดิน นั่ง หรือกิริยาท่าทางต่างๆ แต่จะพบอาการลังเล ไม่มั่นใจในตัวละครหญิงบางตัว รู้จักพูด ทักคน พยายามที่จะปลดปล่อยตนเองจากภาวะการถูกกดขี่จากผู้ชาย แสวงหาความก้าวหน้า และสิ่งที่ดีกว่าให้กับชีวิต และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองอยู่เสมอ โดยมีผู้ชายอยู่เบื้องหลังที่ให้การสนับสนุนด้วย

ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันจะมีบทบาทและสถานภาพของการเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือตัวละครชาย เป็นผู้ถูกช่วยเหลือ การอยู่ในระหว่างการเรียนรู้การเป็นผู้นำ การเป็นนักเรียน นักศึกษา ที่แสดงถึงการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถอยู่เสมอ และมีความมุ่งมั่นที่จะทำตามความปรารถนาของตนให้สำเร็จ

ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย มีลักษณะภาพของผู้หญิงที่เป็นตัวละครสนับสนุนมากกว่า จะพบว่าเป็นผู้หญิงที่มีหน้าตาดีจัดว่าสวยรูปร่างสมส่วน สวมใส่เสื้อผ้าที่เหมาะสมกับรูปร่าง และรสนิยมการแต่งกายของตนไม่จำเป็นต้องแต่งกายแบบเปิดเผย แสดงให้เห็นถึงความมั่นใจในตัวเอง ไม่จำเป็นต้องแสดงให้เห็นเสน่ห์ทางเพศของตนเอง จะเน้นที่การแสดงความสามารถของตนเองผ่านการทำงาน การพูดที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้ช่างคิด มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีการประกอบอาชีพนอกบ้าน มีสถานภาพของการเป็นเจ้าของ ผู้บริหารระดับสูงขององค์กร หรือเป็นเจ้าของกิจการ สถานที่ในการปรากฏตัวจึงเป็นสถานที่ทำงานหรือแหล่งพบปะของผู้คนในสังคม เช่น บาร์ หรือร้านอาหาร ได้สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการสร้างความสัมพันธ์ในสังคมกับผู้อื่น ไม่ต้องการอยู่คนเดียว เนื่องจากผู้หญิงลักษณะนี้ไม่อยู่กับครอบครัวจะอยู่คนเดียวเพียงลำพังในอพาร์ทเมนต์ ครอบครัวจึงไม่ได้กล่าวถึงในเรื่องที่ปรากฏภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ จึงมีเพียงภาพของผู้หญิงทำงานนอกบ้าน เป็นเพียงแม่หม้ายลูกติดที่ต้องมีความทุกข์เพราะความเหงา หากคนพลบโยนทางด้านจิตใจไม่ได้ เนื่องจากไม่ได้รับการยอมรับจากสังคม (แบบชายเป็นใหญ่) และคนรอบข้าง ถูกมองว่าผู้หญิงที่ย่ำร้างก็เท่ากับเป็นผู้หญิงที่มีตำหนิ igrานโลก ผู้ชายที่ดีไม่ควรให้ความสนใจหรือไปยุ่งเกี่ยว ซึ่งเป็นการกำหนดคุณค่าให้กับผู้หญิงในทางที่ผิด และเป็นการยกย่องเพศชายเป็นเพศที่เป็นใหญ่ สามารถกำหนดบทบาทและคุณค่าให้กับเพศหญิงตามความปรารถนาของตัวเอง

นอกจากนี้ จะพบว่าภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่คำนึงถึงศีลธรรมและจริยธรรมทางเพศน้อยกว่าความต้องการตอบสนองทางเพศของตัวเอง สามารถมีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายได้หลายคน แต่จะพบภาพเหล่านี้ในจำนวนที่น้อย

ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกัน มีลักษณะภาพของผู้หญิงในลักษณะของการเป็นตัวละครหลักและตัวละครสนับสนุนในสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงไม่ว่าจะอยู่ตรงไหนของเนื้อเรื่องย่อมแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้หญิงหลังสมัยใหม่ได้ ไม่จำเป็นต้องเป็นตัวละครหลักแต่เพียงอย่างเดียว นับเป็นการสร้างบทบาทที่หลากหลายให้กับผู้หญิง และเป็นภาพที่แพร่หลายมากในสังคมตะวันตก รวมทั้งสอดคล้องกับผู้หญิงในความเป็นจริง หรืออาจกล่าวว่าเป็นภาพที่ล้ำหน้าด้วย เช่น ภาพผู้หญิงที่เสี่ยงอันตรายในการขโมยข้อมูลความลับ หรือการช่วยตัวประกัน เป็นต้น โดยภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่จะอยู่ในวัยหนุ่มสาว อายุ 20 - 30 ปี รูปร่างหน้าตาดี มีการแต่งกายที่เป็นตัวของตัวเอง และสอดคล้องกับรสนิยมความชอบของตน ประกอบอาชีพที่มั่นคง รายได้สูง ย่อมทำให้รู้ว่าผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันมีระดับการศึกษาที่ดีถึงขั้นสูง เพราะงานที่ต้องใช้ความสามารถส่วนตัว และมีความเสี่ยงสูง ประกอบอาชีพในเชิงวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ซึ่งเคยจำกัดแต่ของผู้ชาย

เท่านั้น ผู้หญิงได้เข้ามายึดครองมากขึ้น ได้แก่ ทนายความ ตำรวจ นักสืบ นักขบยานอวกาศ และนักการเมือง และยังพบการประกอบอาชีพของผู้หญิงที่เป็นของผู้ชายหรือเปลี่ยนไปจากเดิม ได้แก่ นักต้มตุ๋น และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย อาชีพที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะด้าน ได้แก่ ดีไซน์เนอร์ นักข่าว ผู้ประกาศข่าว และ A.E. โดยจะเลือกหน้าที่การงานและมิตรภาพระหว่างเพื่อนมากกว่าครอบครัว

ส่วนในด้านความสัมพันธ์ในทางสังคมพบว่าเกี่ยวข้องกับสถาบันต่างๆ ในสังคมอย่างเต็มที่ แสดงถึงการเข้าไปแทรกซึมการเปลี่ยนแปลงการยึดถือระบบชายเป็นใหญ่ให้เบาบางลงไป ให้ตนเองมีตัวตนในสังคม มีใครคนอื่นในสังคม เป็นหนึ่งในกลไกที่ช่วยขับเคลื่อนสังคมแบบระบบทุนนิยมที่มีการแบ่งงานกันทำระหว่างหญิงและชายอย่างเท่าเทียมกัน และผู้หญิงเองก็ได้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของระบบนั้นๆ ด้วย มีตำแหน่งหน้าที่การงานที่นับหน้าถือตาและมีชื่อเสียงมากขึ้น เป็นการสร้างตัวตน หรืออัตลักษณ์ของผู้หญิงให้แพร่หลายมากขึ้นกว่าเดิม เป็นการรื้อถอนค่านิยมความเชื่อแบบเดิมๆ ที่กำหนดให้ผู้หญิง และได้สร้างค่านิยมของตนขึ้นมาเองและเปลี่ยนแปลงไปได้เรื่อยๆ เนื่องจากการที่ปฏิเสธรกฎเกณฑ์ของสังคมที่กำหนดขึ้นมาทั้งปวง ทำให้ผู้หญิงยุคหลังสมัยใหม่นี้ก้าวตามใจตนเอง ปฏิเสธมากเพียงใด แสดงให้เห็นถึงความเป็นตัวของตัวเองสูง แสดงให้เห็นถึงการไม่มีตัวตน หรือความเป็นหญิง หากอัตลักษณ์ให้กับตัวเองยาก เนื่องจากไม่ยึดติดกับสิ่งใดๆ ทั้งปวง มักจะเกิดกรอบความหมายใหม่ขึ้นมาเสมอ โดยไม่สนใจว่าจะต้องสอดคล้องกับอัตลักษณ์ที่เป็นสากลหรือบรรทัดฐานทางสังคม

นอกจากนี้ภาพตัวแทนของผู้หญิงหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์อเมริกันมีแนวโน้มที่จะทำผิดทางจริยธรรมศีลธรรมทางเพศ ซึ่งในระบบสังคมตะวันตกถือว่าเป็นเรื่องที่รับได้ในสังคม ไม่เป็นเรื่องที่เสื่อมเสียแต่อย่างใด ทำให้ได้ข้อสรุปในแง่ที่ว่าผู้หญิงหลังสมัยใหม่เป็นผู้ที่ไม่ยึดถือค่านิยมความเชื่อหรือกรอบต่างๆ ให้บังคับตนเอง

จากที่กล่าวมาทั้งหมด ลักษณะภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน เมื่อทำการเปรียบเทียบระหว่างสื่อทั้ง 2 ประเภทแล้ว พบว่าผู้หญิงทั้ง 2 ลักษณะมีความเหมือนกันในแง่การเลือกตัวละครหญิงมาแสดงด้วยรูปลักษณะภายนอกที่ดี สวยงาม มีการแสดงออกที่มีความมั่นใจในตัวเอง เปิดเผย และแตกต่างกันไปสังคมและวัฒนธรรมที่สังคมนั้นๆ ยึดถือ หรือปฏิบัติตาม สังคมและวัฒนธรรมของไทยยังยึดติดกับวัฒนธรรม ความเชื่อ ความเป็นหญิงเป็นชายในแบบเดิมๆ อยู่ ทำให้ผู้ผลิตสื่อภาพยนตร์ยังหยิบเอาแต่ภาพเก่าๆ ของผู้หญิงในสังคมมาผสมผสานกับลักษณะภาพแบบใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม บางลักษณะ หรือจากสังคมอื่นๆ มาประยุกต์ใช้เพื่อแพร่หลาย ตอกย้ำให้ผู้ดูผู้ชมคิดว่าเป็นภาพของผู้หญิงที่เป็นจริงในสังคม แต่ไม่ได้ให้ความสอดคล้องกับผู้หญิงแห่งความเป็นจริง ทำให้ภาพ

ของผู้หญิงไทยยังเป็นภาพที่ไม่ก้าวหน้าด้วยตัวเอง ยังอยู่ในภาวะการดำเนินรอยตามภาพของผู้หญิงในโลกตะวันตกอยู่ ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยจึงยังไม่พบว่ามีเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม หรือมีการประกอบสร้างให้ผู้หญิงมีความหลากหลายมากขึ้น

โดยจะพบว่าภาพตัวแทน (Representations) ของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทยได้ถูกสร้างขึ้นมาโดยการประกอบสร้างจากสังคมและสอดคล้องกับแนวคิดการสร้างความหมายของการเป็นภาพตัวแทนของ Stuart Hall กล่าวคือ

1. ภาพตัวแทนของผู้หญิงได้ถูกสื่อสร้างขึ้นมาจากสิ่งหรือลักษณะที่มีอยู่แล้วในสังคม นำมาประกอบสร้างความเป็นหญิงขึ้นมา กล่าวคือ ผู้หญิงที่สังคมคาดหวัง ต้องประกอบไปด้วยความเป็นหญิงในด้านรูปลักษณ์ เช่น การแต่งกาย รูปร่างหน้าตาสวยงาม หรือการใช้เครื่องสำอาง ด้านอารมณ์ เช่น ผู้หญิงต้องอ่อนโยนและเอาใจใส่ผู้อื่น จึงจะจัดเป็นผู้หญิงแท้ นอกจากนี้ต้องกระทำตามในสิ่งที่สังคมคาดหวังว่าผู้หญิงต้องสามารถทำได้ทุกอย่าง ไม่ใช่เป็นแค่เพียงแม่หรือแม่บ้าน เท่านั้น ต้องสามารถออกไปทำงานนอกบ้านได้ด้วย จึงสะท้อนให้เห็นว่าผู้หญิงถูกกำหนดบทบาทที่หลากหลายจากสังคม ให้กลายเป็นผู้หญิงดีหรือเลวหากไม่เลือกปฏิบัติตาม จะพบว่าภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่จึงมีบทบาทที่ไม่หลากหลาย มีบางส่วนที่อิงกับชีวิตความเป็นจริงของผู้หญิงในสังคม เช่น ภาพของผู้หญิงที่มีงานทำ ต้องทำงานนอกบ้าน ในขณะที่เดียวกันก็ต้องเลี้ยงดูลูกด้วย ให้ความสำคัญกับการบริการหรือช่วยเหลือผู้ชาย แต่ในความเป็นจริงแล้วผู้ชายไม่ต้องการการถูกกดขี่ จึงไม่แสดงออกถึงความต้องการการได้รับความช่วยเหลือจากผู้หญิงแบบตรงไปตรงมา ผู้ผลิตจึงต้องแปลงผู้หญิงให้อยู่ในรูปของสัตว์ หรือคนชราแทน

2. เมื่อต้องการกำหนดภาพตัวแทนให้กับผู้หญิงแล้ว จำเป็นต้องกำจัดลักษณะที่ไม่ได้ให้ความหมายที่เกี่ยวกับผู้หญิงในลักษณะที่สังคมต้องการออกไป ภาพตัวแทนของผู้หญิงมีลักษณะที่หลากหลายกันไป ในความเป็นจริงของสังคม แต่ทว่าเมื่อปรากฏในภาพยนตร์กลับไม่ได้ปรากฏภาพตัวแทนของผู้หญิงในลักษณะที่แตกต่างจากเดิม กลับเลือกที่จะกำหนดภาพที่ต้องการลงไป เป็นการจำกัดบทบาทของผู้หญิงที่หลากหลายให้อยู่ในกรอบที่ต้องการ เพื่อไม่ให้ผู้หญิงรุกล้ำอำนาจของผู้ชาย เนื่องจากความกลัวในอำนาจที่ฝ่ายหญิงมีและอาจครอบงำได้

3. นำเสนอภาพตัวแทนนั้นซ้ำๆ ครอบงำฝังลึก และให้คุณค่า จนกลายเป็นเรื่องปกติของสังคมที่ยากจะเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากการรับรู้ที่สืบทอดต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น จากแม่สู่ลูกว่าผู้หญิงที่ดีต้องมีลักษณะอย่างไร เช่น ต้องแต่งงาน ไม่เช่นนั้นจะถูกมองว่าเป็นผู้หญิงที่ไม่มีคุณสมบัติที่ดีพอที่ผู้ชายจะเลือก ไม่ควรหย่าร้างบ่อยๆ หรือต้องสามารถรับผิดชอบได้ทุกๆ เรื่อง สิ่งเหล่านี้กลายเป็นความเคยชินว่าผู้หญิงต้องดำเนินชีวิต หรือแสดงบทบาทไปตามที่สังคมต้องการ

โดยเฉพาะสื่อภาพยนตร์เป็นตัวหลักในการสะท้อนภาพผู้หญิงสมัยใหม่ออกมา จากการที่ผู้ผลิตตอกย้ำภาพในแวดวงแคบๆ และเป็นภาพที่ล้าหลังจากความเป็นจริง จึงกลายเป็นการครอบงำผู้หญิงไม่ให้แสดงบทบาทที่ก้าวหน้ากว่าผู้ชายไปในที่สุด

แต่สำหรับในภาพยนตร์อเมริกันนั้น เห็นได้ว่าได้มีการนำเสนอภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ได้หลากหลายบทบาทมาก บางบทบาทก็เป็นบทบาทที่ก้าวหน้าและไม่ได้เป็นจริงในสังคม เป็นบทบาทที่สังคมอเมริกันมองว่าผู้หญิงมีความสามารถเท่าเทียมหรือเหนือกว่าผู้ชาย ได้ปลดปล่อยตัวเองออกแล้วจากภาวะการถูกกดขี่ของสังคม เป็นผู้ที่ไม่ยึดติดกับสังคม เป็นภาพที่ลอยตัว ผู้ผลิตมีทัศนคติที่ก้าวหน้า มองว่าผู้หญิงนั้นเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตัวเองไปไกลกว่าเดิมเป็นอย่างมาก เนื่องจากสังคมพัฒนาเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ผู้หญิงมีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ มากขึ้นในด้านวิทยาศาสตร์ ซึ่งนับว่าเป็นสาขาที่ครองโลกอยู่ในขณะนี้

จากการวิเคราะห์ภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในภาพยนตร์ไทย ผู้วิจัยได้มีข้อสังเกตว่า มีภาพของการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างหญิงและชายทั้งในสังคมอเมริกัน และสังคมไทย แต่ทว่ากลับไม่พบภาพของการป้องกันทางเพศแต่อย่างใด ผู้หญิงไม่เป็นฝ่ายเรียกร้องเพื่อปกป้องตัวเองทั้งจากการมีเพศสัมพันธ์ที่พึงประสงค์ และไม่พึงประสงค์ ทำให้มองไม่เห็นการมีอำนาจในการต่อรองกับผู้ชายในเรื่องการป้องกันตัวเอง เช่น การขอให้สวมใส่ถุงยางอนามัย มิเช่นนั้นจะไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ด้วย กลับกลายเป็นภาพที่ผู้หญิงสยบยอมและคล้อยตามไปกับผู้ชาย อำนาจจึงตกอยู่ในมือของผู้ชายไป นับเป็นภาพที่ไม่สะท้อนกลับสู่โลกของความเป็นจริงในการให้ความรู้ เป็นตัวอย่าง และสร้างค่านิยม ความเชื่อในทางที่ถูกให้กับผู้หญิงในการป้องกันตัวเอง ควรอย่างยิ่งที่ผู้ผลิตภาพยนตร์ควรที่จะตระหนักถึงความสำคัญตรงนี้ มิใช่เพียงแค่ความสนุก หรือตอบสนองความต้องการของผู้ชมเพียงอย่างเดียว

นอกจากนี้ ในภาพยนตร์ยังมีภาพของการถูกข่มขืนจากผู้ชายหลายคน แต่ไม่เสนอผลของการถูกข่มขืนในเรื่องการดำเนินคดี หรือการตั้งครมภ์ เนื่องจากการที่ไม่ได้ป้องกันตัวเอง กลับเสนอแต่ภาพผู้หญิงต้องทนทุกข์ทรมานจากการถูกสังคามไม่ยอมรับ ผู้หญิงจึงต้องพยายามดิ้นรนหาทางออกด้วยตัวเอง ทั้งๆ ที่สังคม หรือสถาบันต่างๆ ก็สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการประสานงานให้ความช่วยเหลือผู้หญิง แต่กลับไม่มีภาพเหล่านี้เกิดขึ้นบ้างเลย ผู้หญิงทุกคนยอมไม่ยอมให้ตนเองตกอยู่ในสถานการณ์เช่นนี้เป็นแน่แท้ ควรที่ทุกๆ ฝ่ายจะตระหนักเห็นความสำคัญเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้หญิงด้วย

ข้อจำกัดในการวิจัย

จากการทำวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ใน ภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน ได้พบถึงข้อจำกัดในงานวิจัยครั้งนี้ คือ

1. จากการวิจัยนี้ ได้พบถึงความกำกวมกันระหว่างการเป็นผู้หญิงสมัยใหม่และผู้หญิงแบบฉบับ (Stereotype) ทำให้ยากต่อการจำกัดเอาเพียงภาพผู้หญิงสมัยใหม่ออกมาใช้
2. ปริมาณภาพยนตร์ที่มีจำนวนมาก อาจทำให้ผู้วิจัยหลงลืมประเด็นที่สำคัญต่องานวิจัย ชี้นี้บางประเด็นไปได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากการทำวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบภาพตัวแทนของผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ใน ภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์อเมริกัน ได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ

ข้อเสนอแนะที่มีต่อสังคมและองค์กรสตรี

1. งานวิจัยนี้ สามารถสนับสนุนภาพของผู้หญิงสมัยใหม่เหล่านี้ให้แพร่หลายในสังคม อาทิ ภาพของผู้หญิงที่มีความมั่นใจในตัวเอง กล้าคิด ริเริ่ม กล้าแสดงออก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยส่งเสริม พัฒนา และเปลี่ยนแปลงทัศนคติ หรือค่านิยมเก่าๆ ให้หมดสิ้นไป เป็นผู้หญิงในยุคที่ก้าวหน้า และสามารถมีส่วนร่วมสำคัญในการพัฒนาสังคมหรือประเทศได้
2. ช่วยให้สังคมได้ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้หญิงมากขึ้น และยอมรับ โดยการเปิดกว้างทางเสรีภาพในด้านต่างๆ ให้กับผู้หญิง อาทิ ความเท่าเทียมทางเพศ อาชีพ หรือ บทบาททางสังคม
3. ให้องค์กรต่างๆ โดยเฉพาะองค์กรที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิง เช่น องค์กรเกี่ยวกับสตรี ได้เผยแพร่สภาพขององค์กรออกสู่สังคมมากขึ้น สร้างความเข้าใจกับสังคมในแง่ของผู้หญิงที่มีความเป็นสมัยใหม่ รื้อถอนภาพหรือภาษาเดิมๆ ที่เคยกำหนดให้ผู้หญิงออก ให้กลายเป็นผู้หญิงในลักษณะใหม่

ข้อเสนอแนะที่มีต่อการวิจัยในอนาคต

1. สามารถนำงานวิจัยในแง่การเปรียบเทียบนี้ไปใช้ในการวิจัยหาแนวโน้มภาพผู้หญิงสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ในอนาคต

2. สามารถนำงานวิจัยชิ้นนี้ไปศึกษาต่อยอดเพิ่มเติม ถึงองค์ความรู้ในเรื่องของภาพผู้หญิงสมัยใหม่ในประเด็นของผู้รับสารว่ามีการรับรู้ต่อภาพของผู้หญิงในลักษณะใหม่อย่างไรบ้าง ยอมรับหรือไม่ยอมรับ

ข้อเสนอแนะที่มีต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

1. สร้างการตระหนักรู้ให้เพศชายเปลี่ยนแปลงการรับรู้ถึงภาพ บทบาท คุณลักษณะของผู้หญิงที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไป เปิดใจยอมรับการเปลี่ยนแปลงและปฏิบัติต่อผู้หญิงอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เกิดการแบ่งแยกทางเพศ หรือจำกัดบทบาทของผู้หญิงให้อยู่เพียงชายขอบของสังคม และไม่แสดงท่าทีที่ดูถูกผู้หญิงว่าไม่มีความสามารถทัดเทียมกับผู้ชาย

2. กระตุ้นให้ผู้ผลิตภาพยนตร์ไทยตื่นตัวที่จะสร้างภาพยนตร์ให้มีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อการพัฒนาและการก้าวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เนื่องจากผู้ผลิตยังเสนอภาพที่ไม่สมจริงกับผู้หญิงในความเป็นจริง กล่าวคือ ผู้หญิงในภาพยนตร์ไทยยังมีลักษณะที่ล้าหลังจากความเป็นจริง ยังยึดหลักเดิมๆ ในการผลิต มองไม่เห็นความหลากหลายของลักษณะหรือบทบาทของผู้หญิงเท่าที่ควร

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรวิภา บุญเชื้อ. แนวทางการต่อสู้ขององค์กรสตรีไทยกับอำนาจในการแปรเปลี่ยน. ใน กอบกุล อิงคุดานนท์, ผู้หญิงกับอำนาจที่แปรเปลี่ยน, กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ, 2537.
- กาญจนา แก้วเทพ. "การวิเคราะห์ที่สื่อจากแนวทฤษฎีสัญญะวิทยา" เอกสารประกอบการเรียนวิชา เทคนิคการวิเคราะห์สื่อ ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2541.
- กาญจนา แก้วเทพ. การวิเคราะห์ที่สื่อ : แนวคิดและเทคนิค. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2541.
- กาญจนา แก้วเทพ. ความเรียงว่าด้วย"สตรี"กับสื่อมวลชน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.
- กาญจนา แก้วเทพ. ภาพลักษณ์ของผู้หญิงในสื่อมวลชน. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่งานวิจัย ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- กาญจนา แก้วเทพ. มองสื่อใหม่ มองสังคมใหม่. กรุงเทพฯ : บริษัท เอ็ดดิสันเพรสโปรดักส์ จำกัด, 2543.
- กาญจนา แก้วเทพ. อิทธิพลสตรี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เจนเดอร์เพรส, 2535.
- จำเริญลักษณ์ ธนะวงน้อย. ผู้หญิงในภาพยนตร์ไทย. ใน สนิท สัทธีรักษ์, เท้าหลัง ย่างก้าว : รวมบทความทางวิชาการและเรื่องราวที่เกี่ยวข้องในประเด็น "สตรีศึกษา". กรุงเทพฯ : โครงการสตรีและเยาวชนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.
- ชูศักดิ์ สันติธวัช, นพพร ประชากุล, และกาญจนา แก้วเทพ. การเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ที่สัมพันธ์กับวิธีการเล่าเรื่องในสื่อมวลชน. อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, (บรรณาธิการ), จินตทัศน์ทางสังคมในภาษาสื่อมวลชน, หน้า1-30. กรุงเทพฯ : โครงการหนังสือชุดวิจัยและพัฒนานิเทศศาสตร์, 2542.
- ทวิพันธ์ คงคราญ. บทบาทของสื่อมวลชนในการสร้างภาพนางสาวไทย พ.ศ. 2507-2531. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ธเนศ วงศ์ยานนาวา. อำนาจงานฟูโกต์. วารสารธรรมศาสตร์ 14 (กันยายน 2528) : 36-57.
- นวลวรรณ ตาระสวัสดิ์. การปรับเปลี่ยนอุดมการณ์วารสารศาสตร์ของไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวารสารศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

- บุญรักษ์ บุญเขตมาลา. ระหว่างกระจกกับตะเกียง. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คปไฟ, 2542.
- ปราณี แซ่จ้ง. ภาพของผู้หญิงไทยในสื่อที่นำเสนอเรื่องราวทางเพศและการรับรู้ภาพฝั่งใจของผู้ชายที่มีต่อผู้หญิง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- รวมพร ศรีสุมานันท์. การวิเคราะห์การเล่าเรื่องทางโทรทัศน์ในรายการสัมภาษณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- วันทนี วาสิกะสิน. สังคมสงเคราะห์แนวสตรีนิยม : ทฤษฎีและการปฏิบัติงาน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.
- ศิริพร สะโครบานี. ภาพพจน์ของผู้หญิงในสายตาสื่อมวลชน. สตรีทัศน์ 1, 2 (พฤษภาคม – กรกฎาคม 2526) : 46.
- สมศรี สุกุลนันท์. สตรีพัฒนา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม่คำผาง, 2532.
- อมรสิริ สันต์สุรติกุล. สถานภาพของผู้หญิงฝรั่งเศสในปัจจุบัน. ใน ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์, การศึกษาเรื่องผู้หญิง. หน้า 77 กรุงเทพฯ : โครงการสตรีและเยาวชนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535.

ภาษาอังกฤษ

- Andsager, Julie L. and Roe, Kimberly. Country Music Video in Country's Year of The Woman. Journal of Communication 49 (Winter 1999) : 69 – 81.
- Boggs, Joseph M. The Art of Watching Films. 1st ed. California : The Benjamin Cummings Publishing, 1978.
- Brown, William J. and Cody, Michael J. Effects of a Prosocial Television Soap Opera in Promoting Women's Status. Journal of Human Communication Research 18 (September 1991) : 114 – 138.
- Curtin, Michael. Feminine Desire in the Age of Satellite Television. Journal of Communication 49 (Spring 1999) : 55 - 76.
- Dominick, Joseph and Ranch, Gail. The Image of Women in Network TV. Commercials. Journal of Broadcasting 16 (Winter 1972) : 3 – 19.
- Freedman, Jane. Feminism. Buckingham : Open University Press, 2001.
- Inkeles, Alex and Smith, David Horton. Becoming Modern : Individual Change in Six Developing Countries. Massachusetts : Harvard University Press, 1976.

Lont, Cynthia M. Women and Media : Content / Careers / Criticism. USA : Wadsworth Publishing Company, 1995.

Mast, Gerald and Braudy, Marshall. Film Theory and Criticism. New York : Oxford University Press, 1992.

Nicholson, Linda J. and Fraser, Nancy. Feminism/Postmodernism. New York : 1990.

Rayner, Philip, Wall, Peter and Kruger, Stephen. Media Studies : The Essential Introduction. London : Routledge, 2001.

Saulnier, Christine Flynn. Feminist Theories and Social Work : Approaches and Applications. New York : The Haworth Press, Inc., 1996.

Zoonen, Liesbet Van. Feminist Media Studies. London : Publication Ltd., 1994.

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวกนกพรรณ วิบูลย์ศรีน เกิดเมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2523 ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีนิติศาสตร์บัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 2 สาขาวิชาประชาสัมพันธ์ ภาควิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในปีการศึกษา 2545 และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทนิติศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2547

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย